R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ŞI JUSTIȚIE
COMPLETUL DE 5 JUDECĂTORI

DECIZIA NR.160 **Dosar nr. 2470/1/2012**

Şedința publică de la 20 iunie 2012

PREŞEDINTE: **Livia Doina Stanciu** – Preşedintele Înaltei Curți de Casație şi Justiție
Florentina Dragomir - judecător
Maricela Cobzariu - judecător
Sofica Dumitraşcu - judecător
Ioana Alina Ilie - judecător

Magistrat asistent: **Marcela Radu**

Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție a fost reprezentat prin:
Procuror **Elena Matieşescu**

La termenul de la 13 iunie 2012 s-au luat în examinare recursurile declarate de **MINISTERUL PUBLIC – PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ŞI JUSTIȚIE – DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE** şi de inculpații **NĂSTASE ADRIAN, JIANU PAULA IRINA, VASILE MIHAIL CRISTIAN, POPOVICI BOGDAN, POPOVICI MARINA IOANA, GASPAROVICI DIANA** împotriva sentinței nr.176 din 30 ianuarie 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală în dosarul nr.514/1/2009.

Dezbaterile au fost consemnate în încheierea de şedință din 13 iunie 2012, care face parte integrantă din prezenta decizie, a cărei pronunțare s-a amânat la 20 iunie 2012.

Î N A L T A C U R T E :

Asupra recursurilor penale de față;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Examinând actele şi lucrările dosarului, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători constată următoarele:

I.Prin sentința penală nr. 176 din 30 ianuarie 2012, Secția Penală a Înaltei Curți de Casație şi Justiție, **cu opinie majoritară**, a hotărât următoarele:

1.Condamnarea inculpatului **NĂSTASE ADRIAN -** ……, la **2 ani închisoare şi 2 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art. 64 lit. a, b, c C. pen.** pentru săvârşirea infracțiunii prev. de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al. 2 C.pen.

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b şi c C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

2.Condamnarea inculpatei **JIANU IRINA PAULA –** ……, la 6 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit.a, b şi c C. pen. pentru săvârşirea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată prev.de art.248 rap. la art.248[1] C. pen. combinat cu art.17 lit.d din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b şi c C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

A dispus condamnarea aceleiaşi inculpate la 1 an închisoare pentru săvârşirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată sub forma participației improprii prev. de art.31 al.2 C. pen. rap. la art.290 C. pen. combinat cu art.17 lit.c din Legea nr.78/2000 şi cu aplic. art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b şi c C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceleiaşi inculpate la 2 ani închisoare pentru săvârşirea infracțiunii de fals intelectual la Legea contabilității sub forma participației improprii prev. de art.31 al.2 C. pen. rap.la art.37 din Legea nr.82/1991 cu referire la art.289 C. pen combinat cu art.17 lit.c din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C.pen.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b şi c C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceleiaşi inculpate la 2 închisoare pentru săvârşirea sub forma participației improprii a infracțiunii de folosire a creditului societății într-un scop contrar intereselor societății prev. de art.31 al.2 C. pen. rap. la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 combinat cu art.17 lit. h din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b şi c C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

În baza art.33 lit.a, 34 lit.b şi 35 C. pen. prima instanță a stabilit că inculpata va executa pedeapsa cea mai grea, de 6 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit.a,b şi c C.pen., pe care a sporit-o cu 1 an închisoare, în final aceasta urmând a executa **7 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit. a,b şi c C. pen.**

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b şi c C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

În baza art.11 pct. 2 lit.a rap.la art.10 lit. d C. pr. pen. a achitat aceeaşi inculpată pentru săvârşirea infracțiunii de spălare de bani prev. de art.23 al.1 lit.a din Legea nr.656/2002 combinat cu art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

3.Condamnarea inculpatei **GASPAROVICI DIANA -** ....., la **6 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit.a, b şi c C. pen.** pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată prev. de art.26 rap. la art.248 rap. la art.248^1 C. pen. combinat cu art.17 lit.d din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b şi c C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

4.Condamnarea inculpatului **POPOVICI BOGDAN -** ....., la 6 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

drepturilor prev. de art.64 lit. a, b C. pen. pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată prev. de art.26 rap. la art.248 rap. la art.248[1] C. pen. combinat cu art.17 lit. d din Legea nr.78/2000 şi cu aplic. art. 41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceluiaşi inculpat la 6 ani închisoare pentru săvârşirea infracțiunii de spălare de bani prev. de art.23 al.1 lit. b şi c din Legea nr.656/2002 rap. la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceluiaşi inculpat la 2 ani închisoare pentru săvârşirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată prev. de art.290 C. pen. rap. la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

În baza art.33 lit.a, 34 lit.b şi 35 C.pen., prima instanță a stabilit că inculpatul va executa pedeapsa cea mai grea, de 6 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit.a, b C. pen., pe care a sporit-o cu 1 an închisoare, în final acesta urmând să execute **7 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit.a, b C. pen.**

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condițiile prev. de art. 71 Cod penal.

5.Condamnarea inculpatei **POPOVICI MARINA IOANA -** ....., la 6 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit. a, b C. pen. pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

calificată prev. de art.26 rap. la art.248 rap. la art.248[1] C. pen. combinat cu art.17 lit. d din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceleiaşi inculpate la 6 ani închisoare pentru săvârşirea infracţiunii de spălare de bani prev. de art.23 al.1 lit.b şi c din Legea nr.656/2002 rap. la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceleiaşi inculpate la 2 ani închisoare pentru săvârşirea infracţiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată prev.de art.290 C.pen. rap.la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C.pen.

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

În baza art.33 lit.a, 34 lit.b şi 35 C.pen., prima instanţă a stabilit că inculpata va executa pedeapsa cea mai grea, de 6 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit.a, b C.pen., pe care a sporit-o cu 1 an închisoare, în final aceasta urmând să execute **7 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit.a, b C.pen.**

S-a aplicat inculpatei pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

6. Condamnarea inculpatului **VASILE MIHAIL CRISTIAN -** ……, la 6 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit. a, b C. pen. pentru complicitate la infracţiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată prev. de art.26 rap. la art.248 rap. la art.248[1] C. pen. combinat cu art.17 lit. d din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceluiaşi inculpat la 6 ani închisoare pentru săvârşirea infracţiunii de spălare de bani prev. de art.23 al.1 lit. b şi c din Legea nr.656/2002 rap. la art.17 lit. e din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

Condamnarea aceluiaşi inculpat la 2 ani închisoare pentru săvârşirea infracţiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată prev. de art.290 C. pen. rap .la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000 şi cu aplic. art.41 al.2 C. pen.

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

În baza art.33 lit.a, 34 lit.b şi 35 C. pen., prima instanţă a mai stabilit că inculpatul va executa pedeapsa cea mai grea, de 6 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit. a, b C. pen., pe care a sporit-o cu 1 an închisoare, în final acesta urmând să execute **7 ani închisoare şi 5 ani pedeapsa complementară a interzicerii exercitării drepturilor prev. de art.64 lit. a, b C. pen.**

S-a aplicat inculpatului pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit.a, b C.pen. pe durata şi în condiţiile prev. de art. 71 Cod penal.

De asemenea, cu privire la latura civilă a cauzei, prima instanţă, în baza art.14 şi 346 C. pr. pen. i-a obligat în solidar pe inculpaţii Năstase Adrian, Jianu Paula Irina, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana, aceasta în solidar şi cu partea responsabilă civilmente S.C. A ROND S.R.L. şi pe inculpatul Vasile Mihail Cristian, acesta în solidar şi cu partea responsabilă civilmente S.C. EUROGRAFICA S.R.L. la 3.337.452,5258 RON (33.374.525.258 ROL) lei, cu titlu de despăgubiri civile către partea civilă Inspectoratul de Stat în Construcţii.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În baza art.14 şi 346 C. pr. pen. i-a obligat, totodată, în solidar, pe inculpații Jianu Paula Irina, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana, aceasta în solidar şi cu partea responsabilă civilmente S.C. A ROND S.R.L şi pe inculpatul Vasile Mihail Cristian, acesta în solidar şi cu partea responsabilă civilmente S.C. EUROGRAFICA S.R.L. la 3.143.931,9655 RON (31.439.319.655 ROL) lei, cu titlu de despăgubiri civile către partea civilă Inspectoratul de Stat în Construcții.

În baza art.19 din Legea nr.78/2000 a confiscat de la inculpatul Năstase Adrian suma de 38.217,202 RON (382.172.020 ROL) dobândită prin săvârşirea infracțiunii.

În baza art.348 C. pr. pen. a dispus anularea înscrisurilor false.

În baza art.353 C. pr. pen.a menținut sechestrul dispus prin Ordonanța din 17.10.2008 emisă în dosarul nr.27/P/2008 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, asupra sumei de 118.650 dolari aparținând inculpatului Năstase Adrian.

În baza art.353 C. pr. pen., a menținut, de asemenea, sechestrul dispus prin Ordonanța din 24.10.2008 emisă în dosarul nr.27/P/2008 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, asupra bunurilor inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, după cum urmează:

- imobilul aparținând inculpatei Jianu Irina Paula, situat în …… județul Bacău;

- imobilul aparținând inculpatei Gasparovici Diana, situat în …… județul Brăila;

- imobilul aparținând inculpaților Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, situat în Bucureşti……;

- imobilul aparținând inculpatului Vasile Mihail Cristian, situat în Bucureşti, ……..

Totodată, prima instanță, în baza art.190 al.4 C. pr. pen. le-a obligat pe inculpatele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana la câte

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.467,05 lei către experții contabili Simion Mirela şi Stămescu Anghel, reprezentând diferență onorariu de expertiză.

În baza art.191 C. pr. pen. i-a obligat pe inculpații Năstase Adrian, Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana şi Vasile Mihail Cristian, acesta din urmă în solidar cu partea responsabilă civilmente S.C. EUROGRAFICA S.R.L., la plata sumei de câte 50.000 lei cheltuieli judiciare către stat, iar pe inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, aceasta din urmă în solidar cu partea responsabilă civilmente S.C. A ROND S.R.L., la câte 50.800 lei cheltuieli judiciare către stat, din care câte 800 lei, reprezentând onorariile apărătorilor desemnați din oficiu, prima instanță a a stabilit că se vor avansa din fondul Ministerului Justiției.

II.Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut, în esență, că, prin rechizitoriul din 16 ianuarie 2009, emis în dosarul nr.27/P/2008 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție **au fost trimişi în judecată inculpații**:

1. NĂSTASE ADRIAN, pentru săvârşirea infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin 2 C.pen., constând în aceea că, în mod repetat şi în baza aceleiaşi rezoluții infracționale, s-a folosit de influența şi autoritatea ce derivau din funcția de preşedinte al Partidului Social Democrat (P.S.D.) şi a obținut cu sprijinul inculpaților Jianu Irina Paula (Inspector General de Stat în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții), Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian (reprezentanții unor societăți comerciale), precum şi a altor persoane, foloase necuvenite constând în suportarea contravalorii unor materiale de propagandă electorală în timpul campaniei electorale prezidențiale din perioada noiembrie – decembrie 2004 în valoare de 34.223.906.475 ROL (33.841.734.455 ROL de la S.C. Eurografica S.R.L. şi 382.172.020 ROL de la S.C. Vertcon S.A. Bacău);

2. JIANU IRINA PAULA, pentru săvârşirea infracțiunilor de:

- abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată prev. de art. 248 C. pen. raportat la art. 248[1] C. pen. combinat cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că în anul 2004, în calitate de inspector general de stat în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții (I.S.C.), în mod repetat

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

şi în baza aceleiaşi rezoluţii infracţionale, a dispus încasarea taxelor de participare la simpozionul intitulat Trofeul Calităţii în Construcţii, în cuantum de 61.549.713.021 ROL de către 5 societăţi private (S.C. Axa Management S.R.L., S.C. Contur Media S.R.L., S.C. Urban Consult S.R.L., S.C. Media Globe Invest S.R.L., S.C. A Rond S.R.L.) şi a încheiat pentru acelaşi eveniment, în condiţii nelegale, mai multe contracte cu S.C. Eurografica S.R.L. şi S.C. Axa Management S.R.L., fapte prin care s-a cauzat în patrimoniul I.S.C. un prejudiciu total de 69.611.552.132 ROL, acestea fiind săvârşite în vederea asigurării obţinerii de foloase necuvenite de către inculpatul Năstase Adrian, ca urmare a exercitării influenţei şi autorităţii decurgând din exercitarea funcţiei de preşedinte al PSD;

- spălare de bani în formă continuată, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002 raportat la art. 17 lit. e din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, prin organizarea evenimentului Trofeul Calităţii în Construcţii cu încălcarea atribuţiilor de serviciu şi cu încălcarea normelor legale în ceea ce priveşte stabilirea taxelor de participare, încasarea şi evidenţierea acestora, neîntocmirea deconturilor de cheltuieli cu privire la organizarea evenimentului, inculpata Jianu a transferat dreptul de încasare a taxelor de participare la eveniment de la instituţia organizatoare – I.S.C., la societăţile prestatoare de servicii de organizare pentru eveniment în scopul disimulării originii ilicite a sumelor de bani obţinute de către inculpatul Năstase Adrian, urmare exercitării influenţei decurgând din funcţia de şef de partid; sumele de bani au fost încasate sub formă de taxe de participare la simpozion şi transferate către S.C. Eurografica S.R.L. în baza unor contracte ce atestă operaţiuni comerciale fictive încheiate între societăţile controlate de către inculpaţii Popovici Marina Ioana şi Popovici Bogdan şi între acestea şi S.C. Eurografica S.R.L., societate ce a achiziţionat şi, respectiv produs materialele electorale aferente campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian;

- fals în înscrisuri sub semnătură privată, sub forma participaţiei improprii şi în formă continuată, prev. de art. 31 alin. 2 C. pen. raportat la art. 290 C. pen. combinat cu art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, în mod repetat şi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cu intenție, le-a determinat pe martorele Popa Cristina şi Oțel Alina Mihaela (administrator, respectiv contabil în cadrul S.C. Vertcon S.A.) să întocmească fără vinovăție, în perioada noiembrie - decembrie 2004, avize de însoțire a mărfii în care s-a menționat nereal faptul că au avut ca obiect distribuirea către punctele de lucru ale S.C. Vertcon S.A. din Botoşani, Piatra Neamț şi Galați materiale de reclamă publicitate, brichete, pungi plastic şi afişe, în realitate materialele provenind de la S.C. Eurografica S.R.L. şi fiind inscripționate „Adrian Năstase - Preşedinte", fapta săvârşită în scopul ascunderii infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 reținută în sarcina inculpatului Năstase Adrian;

- fals intelectual la Legea contabilității, săvârşite sub forma participației improprii şi în formă continuată, prev. de art. 31 alin. 2 C. pen. raportat la art. 37 din Legea nr. 82/1991 republicată, cu referire la art. 289 C. pen. combinat cu art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că a determinat-o, cu intenție, în mod repetat şi în baza aceleiaşi rezoluții infracționale, pe martora Popa Cristina să efectueze fără vinovăție înregistrări inexacte în contabilitatea S.C. Vertcon S.A. în sumă de 382.172.020 ROL, având drept consecință denaturarea veniturilor, cheltuielilor şi a rezultatelor financiare ale societății, în scopul ascunderii infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 săvârşită de inculpatul Năstase Adrian;

- folosirea creditului societății într-un scop contrar intereselor societății sub forma participației improprii şi în formă continuată, prev. de art. 31 alin. 2 C. pen. rap. la art. 272 pct. 2 din Legea nr. 31/1990 republicată, combinat cu art. 17 lit.h din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, a determinat-o cu intenție pe martora Popa Cristina să folosească fără vinovăție şi în mod repetat bunurile S.C. Vertcon S.A. în valoare de 382.172.020 ROL, într-un scop contrar intereselor acesteia şi pentru a ascunde săvârşirea infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 de către inculpatul Năstase Adrian;

3. GASPAROVICI DIANA, pentru săvârşirea infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată prev. de art.26 rap. la art. 248 C. pen. rap. la art. 248^1 C. pen. combinat cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, în calitate de inspector

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

general de stat adjunct în cadrul I.S.C., în mod repetat şi în baza aceleiaşi rezoluțiuni infracționale, a sprijinit-o pe inculpata Jianu Irina Paula să încheie contractele menționate de mai sus şi a stabilit împreună cu aceasta încasarea taxelor de participare de către firmele organizatoare ale Trofeului Calității în Construcții, fapte prin care s-a cauzat un prejudiciu în patrimoniul IS.C. în sumă totală de 69.611.552.132 ROL, săvârşite în vederea asigurării obținerii de foloase necuvenite de către inculpatul Năstase Adrian;

4. POPOVICI BOGDAN şi

5. POPOVICI MARINA IOANA, ambii pentru săvârşirea infracțiunilor de:

- spălare de bani în formă continuată, prev. de art. 23 alin. 1 lit. b şi c din Legea nr. 656/2002 rap. la art. 17 lit. e din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, prin încheierea unor contracte comerciale având ca obiect prestarea de servicii pentru organizarea simpozionului Trofeul Calității în Construcții, acte de cesiune acțiuni, acte de majorare de capital social, contracte de împrumut, documente prin care atestă operațiuni comerciale fictive, au disimulat proveniența sumelor de bani obținute de inculpatul Năstase Adrian ca urmare a exercitării autorității decurgând din funcția de preşedinte de partid, din taxele de participare la eveniment şi justificate ca şi cheltuieli aferente organizării trofeului în baza unor documente false, au ascuns circuitul sumelor de bani, precum şi persoana care a dobândit folosul nelegal şi au legitimat sumele de bani rămase în conturile societăților şi ale persoanelor implicate;

- complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă continuată şi calificată, prev. de art. 26 C. pen. raportat la art. 248 C. pen. combinat cu art. 248^1 C. pen., cu referire la art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, în baza aceleiaşi rezoluții infracționale şi, în mod repetat, a sprijinit-o pe inculpata Jianu Irina Paula să încheie cu S.C. Axa Management S.R.L. în condiții nelegale contractul nr. 4921/10.09.2004 în valoare de 3.770.483.000 ROL şi să accepte încasarea de taxe de participare în cuantum de 61.549.713.021 ROL pentru care societățile organizatoare nu au putut prezenta documente justificative, în scopul de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

a obține fonduri băneşti pentru campania prezidențială a inculpatului Năstase Adrian şi, deci pentru a ascunde infracțiunea prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 săvârşită de acesta;

- fals în înscrisuri sub semnătură privată, în formă continuată, prev. de art. 290 C. pen. raportat la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, pentru a disimula proveniența sumelor de bani folosite de S.C. Eurografica S.R.L. în scopul achiziționării de materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian, au încheiat prin societățile controlate de ei mai multe contracte cu S.C. Eurografica S.R.L., prin care se atestau operațiuni comerciale fictive;

6. VASILE MIHAIL CRISTIAN pentru săvârşirea infracțiunilor de:

- complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă continuată şi calificată, prev. de art. 26 C. pen. raportat la art. 248 C. pen. combinat cu art. 248^1 C. pen., cu referire la art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen. constând în aceea că , în mod repetat şi în baza aceleiaşi rezoluții infracționale, a sprijinit-o pe inculpata Jianu Irina Paula să încheie în condiții nelegale mai multe contracte în legătură cu Trofeul Calității în Construcții, prejudiciind Inspectoratul de Stat în Construcții cu suma totală de 4.291.356.111 ROL, în scopul sprijinirii campaniei prezidențiale a inculpatului Năstase Adrian şi a ascunderii infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000, reținută în sarcina acestuia.

- spălare de bani în formă continuată, prev. de art. 23 alin. 1 lit. b şi c din Legea nr. 656/2002 raportat la art. 17 lit. e din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că a încheiat cu societăți conduse sau controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina (S.C. A Rond S.R.L., S.C. Media On S.A., Fundația România Invest, S.C. Forum Invest S.A., S.C. Contur Media S.R.L.), mai multe contracte de prestări servicii care atestau operațiuni comerciale fictive, precum şi documente ce atestau în fals prestare serviciilor aferente, pentru a legitima fondurile obținute de inculpatul Năstase Adrian ca urmare a săvârşirii infracțiunii prev. de art. 13 din Legea 78/2000, precum şi sumele de bani ce au rămas în conturile S.C. Eurografica S.R.L. în lipsa unor contraprestații reale;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- fals în înscrisuri sub semnătură privată, în formă continuată, prev. de art. 290 C. pen. raportat la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. pen., constând în aceea că, în perioada martie – decembrie 2004, în baza aceleiaşi rezoluții infracționale şi, în mod repetat, a dispus şi întocmit în fals, procese – verbale de predare – primire, facturi fiscale, contracte comerciale, avize de însoțire a mărfii şi decizia datată 15.10.2004 încredințate spre folosire unor persoane, în scopul ascunderii infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 săvârşită de inculpatul Năstase Adrian.

În esență, prima instanță a constatat că parchetul, în urma probatoriilor administrate în faza de urmărire penală, a reținut următoarea situație de fapt:

A.1. În anul electoral 2004 Inspectoratul de Stat în Construcții (I.S.C) a organizat un simpozion intitulat „Trofeul Calității în Construcții", manifestare care a constituit, în fapt, o formă mascată de a colecta bani publici sau provenind de la diverse societăți private ori persoane fizice, pentru campania prezidențială a inculpatului Năstase Adrian, urmare a exercitării de către acesta a influenței şi autorității decurgând din funcția de preşedinte al Partidului Social Democrat asupra :

a. inculpaților Jianu Irina Paula - persoană ce a fost numită în funcția de inspector general în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții urmare a legăturilor apropiate cu persoane marcante din cadrul PSD, Popovici Bogdan - fost membru al CFSN şi apropiat al familiei Năstase, Popovici Marina Ioana - persoană ce împreună cu învinuitul Popovici Bogdan controla un grup important de firme , societăți între care existau relații de afiliere prin structura acționariatului şi persoanele ce le administrau, Vasile Mihail Cristian - administrator al S.C. Eurografica S.R.L., societate ce beneficiase de contracte importante cu Partidul Social Democrat pentru tipărirea unor materiale electorale şi care avea legături cu persoane importante din cadrul PSD;

b. unor membri de partid ce dețineau funcții importante în instituții publice (Agenția Națională pentru Protecția Consumatorului, Regia Națională a Pădurilor – ROMSILVA, Agenția Națională Sanitar Veterinară şi pentru Siguranța Alimentelor) şi care în calitate de ordonatori de credite au distribuit bani publici către campania electorală, prin asigurarea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

sumelor necesare achitării taxelor de participare la un simpozion ce nu prezenta relevanță pentru activitatea instituțiilor publice descentralizate;

c. unor lideri locali de partid, primari, preşedinți de Consilii județene, ce au dispus participarea la simpozion a unor funcționari din cadrul instituțiilor pe care le conduceau şi achitarea taxelor de participare aferente;

d. conducerii unor regii autonome, companii naționale, societăți comerciale cu capital majoritar de stat, în mod direct sau prin ministrul sau secretarul de stat coordonator: CNLO, CE TURCENI, HIDROELECTRICA S.A., S.C. DISTRIGAZ SUD S.A., Regia Națională Apele Române, CNADNR, Societatea Națională de Îmbunătățiri Funciare ş.a.

Inițiativa organizării „Trofeului Calității în Construcții" a aparținut inculpatei Jianu Irina Paula – inspector general de stat în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, aceasta aducându-le la cunoştință inspectorilor generali teritoriali din subordine despre intenția sa cu prilejul unor şedințe de lucru pe care le convoca la sediul inspectoratului.

Organizarea simpozionului „Trofeul calității în construcții 2004" a fost una unitară, încă de la început I.S.C. stabilind că acesta se va desfăşura în două etape: una locală, la nivelul celor 11 inspectorate teritoriale şi una finală, la nivel de țară.

Este de precizat că inculpata Jianu Irina Paula nu a supus organizarea acestui eveniment aprobării consiliului de conducere deşi, chiar din faza inițială angaja patrimonial instituția, în condițiile în care prin contractele încheiate cu societățile ce urmau să presteze servicii de organizare I.S.C. se obliga să suporte contravaloarea serviciilor furnizate şi a costurilor serviciilor prestate de către terți indiferent de valoarea totală a încasărilor.

Pentru a asigura desfăşurarea evenimentului, inculpata Jianu Irina Paula l-a contactat pe inculpatul Popovici Bogdan - coordonatorul unui grup de firme (compus din S.C. Axa Management S.R.L., S.C. Media Globe Invest S.R.L., S.C. Contur Media S.R.L., S.C. Urban Consult S.R.L. şi S.C. A Rond S.R.L.), împreună cu care a stabilit atât cuantumul taxelor de participare pentru persoanele fizice şi juridice, cât şi încasarea direct în contul firmelor organizatoare a sumelor de bani plătite drept taxă de participare.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Potrivit art.4 din Regulamentul de Organizare şi Funcţionare al I.S.C., aprobat prin Ordinul MLPTL(Ministerului Lucărilor Publice, Transporturilor şi Locuinţei) nr. 1398/2001, Inspectoratul de Stat în Construcţii desfăşoară prestări de servicii specifice, printre care şi „manifestări tehnice privind problematica specifică activităţii proprii".

Potrivit aceluiaşi Regulament, dat în aplicarea Ordonanţei Guvernului nr. 63/2001, Inspectoratul de Stat în Construcţii se finanţează integral din surse extrabugetare, inclusiv din sumele obţinute din efectuarea de prestări şi servicii specifice, pe bază de tarife stabilite de consiliul de conducere şi aprobate de Ministerul Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinţei.

Cu toate că taxele de participare reprezentau venituri ale IS.C., care trebuiau administrate, utilizate şi contabilizate de către instituţia publică, Inspectoratul de Stat în Construcţii nu a încasat nicio sumă de pe urma organizării manifestării Trofeul Calităţii în Construcţii; beneficiind de complicitatea inculpaţilor Gasparovici, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, inculpata Jianu a transferat dreptul de a încasa taxele de participare către societăţile private organizatoare a evenimentelor, controlate de aceştia din urmă.

Pe de altă parte, deşi era unic organizator al evenimentului, Inspectoratul de Stat în Construcţii a transferat în mod formal atribuţiile de organizare către inspectoratele teritoriale, cărora inculpatele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana le-au dispus încheierea unor contracte de prestări de servicii de organizare cu societăţile din grupul de firme controlat şi condus de către inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, cu toate că potrivit legii inspectoratele teritoriale nu aveau personalitate juridică şi, prin urmare, nu aveau capacitatea de a contracta.

Semnarea contractelor de către şefii inspectoratelor judeţene nu a fost rezultatul vreunei negocieri a acestora cu societăţile private organizatoare, ci o modalitate prin care conducerea Inspectoratului de Stat în Construcţii, beneficiind de complicitatea inculpaţilor Popovici Marina Ioana şi Popovici Bogdan a urmărit evitarea procedurii de achiziţie publică pentru serviciile de organizare a evenimentului, prin încercarea de acreditare a ideii că evenimentele s-au organizat la nivel de inspectorate teritoriale.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

A.2. În acest mod, societățile implicate în organizarea şi desfăşurarea fazelor teritoriale ale Trofeului Calității (S.C. A Rond S.R.L., S.C. Axa Management S.R.L, S.C. Contur Media S.R.L., S.C Urban Consult S.R.L. S.C. Media Globe S.R.L) au încasat cu titlu de taxe de participare suma totală de 67.463.972.430 ROL.

Pentru desfăşurarea evenimentelor, au fost efectuate cheltuieli în cuatum de 5.914.259.409 ROL, acestea fiind legate în principal de: închirierea sălilor în care au avut loc evenimentele, servicii de catering, tipărituri de ecusoane şi mape cu diverşi furnizori.

Diferența de 61.549.713.021 ROL a reprezentat servicii facturate şi nejustificate prin documente contabile - 52.936.712.254 ROL - şi sume ce au rămas în conturile societăților organizatoare - 8.613.000.767 ROL - , deci cheltuieli nereale.

Pentru acoperirea diferenței dintre cuantumul sumelor încasate de la participanți şi cuantumul cheltuielilor efectiv realizate, societățile comerciale menționate mai sus au încheiat contracte cu S.C. A ROND S.R.L, al cărei director era inculpata Popovici Marina Ioana, având ca obiect în principal servicii de „concepție" şi „organizare", servicii care acoperă 92% din totalul cheltuielilor.

Astfel, din valoarea totală a sumelor facturate şi care reprezintă cheltuieli nejustificate - 52.936.712.254 ROL, un cuantum de 49.770.000.000 ROL a reprezentat contravaloarea unor servicii de „concepție" şi „organizare" contractate de S.C. A Rond S.R.L în calitate de prestator.

Facturile fiscale emise de S.C. A Rond S.R.L pentru servicii de „concepție" şi „organizare" nu au fost însoțite de documente care să probeze efectuarea în fapt a serviciilor.

Mai mult decât atât, s-a constatat că S.C. A Rond S.R.L. a facturat astfel de servicii de „concepție" şi „organizare" către celelalte 4 societăți comerciale implicate (S.C. AXA Management S.R.L. S.C. Contur Media S.R.L., S.C Urban Consult S.R.L., S.C. Media Globe Invest S.R.L.) pentru fiecare din cele 10 oraşe în care s-au desfăşurat evenimentele organizate de acestea, deşi concepția a fost una singură, fapt care a condus la multiplicarea de 10 ori a acestor servicii.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

A.3. Pe de altă parte, Inspectoratul de Stat în Construcții nu numai că nu a încasat venituri din taxele de participare la cele 11 evenimente organizate la nivel teritorial, ci a efectuat cheltuieli din bugetul propriu în legătură cu Trofeul Calității, atât pentru fazele teritoriale, cât şi pentru cea finală, încheind sau derulând în condiții nelegale, cu nerespectarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice, mai multe contracte sau relații comerciale:

- contractul nr.416 din 13.05.2004 încheiat cu S.C. Eurografica S.R.L. şi actul adițional la acest contract, în valoare totală de 2.786.300.037 ROL;

- contractul fără număr din 15.10.2004 încheiat cu S.C. Eurografica S.R.L, în valoare totală de 1.505.056.074 ROL;

- contractul nr.4921 din 10.09.2004 încheiat cu S.C. Axa Management S.R.L., în valoare totală de 3.770.483.000 ROL;

- relația comercială derulată cu S.C. Sanco Grup S.R.L., în valoare totală de 325.512.477 ROL;

A.4. Valoarea totală a prejudiciului adus Inspectoratului de Stat în Construcții, ca urmare a derulării manifestării Trofeul Calității în Construcții, atât la nivel local, cât şi faza finală, este de 69.937.064.609 ROL, din care 61.549.713.021 ROL prejudiciu rezultat din neîncasarea veniturilor din taxele de participare (după deducerea, din taxele totale încasate de societățile organizatoare, a cheltuielilor efective) şi 8.387.351.588 ROL prejudiciu rezultat din cheltuieli efectuate nelegal de către IS.C. pentru cele două faze ale simpozionului.

A.5. Ulterior, pentru a se disimula proveniența sumelor obținute, prin operațiuni de spălare de bani (cesiuni de acțiuni, majorări de capital, contracte false de vânzare-cumpărare şi prestări servicii), desfăşurate prin intermediul societăților controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana (S.C. A Rond S.R.L., S.C. Media On S.A., S.C. Forum Invest S.A., Fundația Invest România), *cea mai mare parte a banilor obținuți din taxele de participare la Trofeul Calității au ajuns în conturile S.C. Eurografica S.R.L.*, societate care apoi a achizionat, plătit şi distribuit materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian.

Astfel:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

a. prin contractul nr.176 din 30.04.2004 încheiat cu S.C. Axa Management S.R.L. , S.C. A Rond S.R.L. se obliga să presteze serviciul de tipărire şi inserție a 12.000 afişe în revista Banii Noştri, în legătură cu Trofeul Calității în Construcții.

În acest sens, S.C. A Rond S.R.L. a încheiat contracte cu S.C. Media On S.A. pentru inserția afişelor (nr.248 din 6.05.2004) şi cu S.C. Eurografica S.R.L. pentru tipărirea acestora (nr.171 din 20.04.2004).

Acest din urmă contract avea ca obiect un număr total de 95.000 postere (în care erau incluse şi cele 12.000 susmenționate), care ar fi fost predate către beneficiar la data de 30.06.2004, adică la o lună după ce ultimul eveniment teritorial legat de Trofeul Calității avusese deja loc.

Valoarea acestui contract a fost de 14.843.750.000 ROL, exclusiv TVA.

b.prin contractul de cesiune nr.201 din 20.05.2004, inculpata Popovici Marina Ioana a cesionat către S.C. Arond S.R.L. un număr de 3.000.975 acțiuni din capitalul social al S.C. Media On S.A., la un preț de 12.995,78 ROL/acțiune, în lipsa unui Raport de evaluare care să justifice acest preț, față de valoarea nominală, de 1.000 ROL/acțiune.

Din suma încasată de la S.C. Arond S.R.L., aferentă acestei cesiuni, de 38.640.009.750 ROL, inculpata Popovici Marina Ioana a efectuat ulterior următoarele tranzacții:

- la data de 4.06.2004, inculpata a cumpărat, împreună cu inculpatul Popovici Bogdan, un imobil aparținând Fundației Invest România, la care acesta din urmă era membru fondator.

Suma aferentă acestei tranzacții a fost de 12.257.000.000 ROL.

Ulterior, această sumă a fost transferată către S.C. Eurografica S.R.L., în baza unui contract încheiat la 26.05.2004, între această societate şi Fundația Invest România, având ca obiect tipărirea, caşerarea şi distribuția unei cantități de 66.000 postere tip A, care în realitate nu au fost livrate Fundației.

- la data de 16.06.2004 inculpata a transferat la S.C. Forum Invest S.A. suma de 4.000.000.000 ROL reprezentând aport la majorarea capitalului social.

Ulterior, din această sumă s-a transferat către S.C. Eurografica S.R.L. suma de 2.995.000.000 ROL, în baza unui contract încheiat la

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.06.2004, având ca obiect tipărirea unui tiraj de 13.500 postere pentru revista Banii Noştri.

- la data de 10.06.2004, inculpata a transferat înapoi, la S.C. Arond S.R.L., suma de 6.000.000.000 ROL reprezentând aport la majorarea capitalului social al acestei societăți.

c. prin decizia din 20.05.2004 a inculpatei Popovici Marina Ioana, în calitate de asociat unic al S.C. A Rond S.R.L., s-a aprobat participarea acestei societăți la capitalul social al S.C. Media On S.A., prin aport numerar în valoare de 24.667.275.000 ROL, urmare a emiterii de 25.300.000 acțiuni noi.

Deşi S.C. A Rond S.R.L. avea un drept de preferință, corespunzător acțiunilor dobândite anterior, pentru 63,85% din acțiunile nou-emise, a subscris un număr de 24.667.275 acțiuni, adică o proporție de 97,49% din acțiunile noi.

Urmare a acestei operațiuni, S.C. A Rond S.R.L. a achitat în perioada 21.05.-1.07.2004 suma de 11.203.182.500 ROL, urmând ca diferența până la valoarea de 24.667.275.000 ROL să fie vărsată în termen de 1 an de la data publicării în Monitorul Oficial a Hotărârii A.G.A S.C. Media On S.A. de majorare a capitalului.

Anterior, între S.C. Media On S.A. şi S.C. Eurografica S.R.L. fusese încheiat contractul nr.280 din 18.05.2004 având ca obiect tipărirea unui număr de 68.000 postere caşerate, care în realitate nu au fost livrate către S.C. Media On S.A., ci apar ca fiind distribuite la diverse societăți comerciale ce figurau în rețeaua S.C. Eurografica S.R.L..

S.C. Media On S.A. a achitat pentru aceste postere S.C. Eurografica S.R.L. suma de 12.700.000.000 ROL.

A.6. Din sumele intrate în conturile S.C. Eurografica S.R.L. în urma operațiunilor civile şi comerciale fictive menționate anterior, inculpatul Vasile Mihail Cristian, administratorul acestei societăți, a asigurat inculpatului Năstase Adrian, preşedinte al P.S.D şi candidat la alegerile prezidențiale din toamna anului 2004, *foloase necuvenite în valoare de 33.841.734.455 ROL, concretizate în materiale de propagandă electorală,* altele decât cele care făcuseră obiectul contractului încheiat între P.S.D şi S.C. Eurografica S.R.L. nr.6549/ 13.10.2004.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Pentru a ascunde aprovizionarea frauduloasă a societății cu aceste materiale, au fost încheiate cu 16 furnizori contracte comerciale şi documente financiar-contabile nereale, în care au fost specificate alte produse decât cele care au fost livrate în realitate (de regulă, produse personalizate pentru acordarea acestora în scop publicitar, pentru stimularea vânzărilor societății).

Concomitent cu aceste achiziții frauduloase, din dispoziția inculpatului Vasile Mihail Cristian a fost inițiată derularea unei aşa-zise campanii de promovare a produselor S.C. Eurografica S.R.L., prin distribuirea către agenții şi clienții societății de materiale inscripționate „Eurografica" (pixuri, brichete, calendare, rigle, bloc notesuri, albume de artă,agende).

În realitate, această campanie a urmărit mascarea adevăratelor bunuri achizionate de societate, constituind totodată o justificare aparentă pentru înregistrarea acestor achiziții în contabilitatea S.C. Eurografica S.R.L..

Astfel, inculpatul a dispus întocmirea unui număr de 25 de procese verbale prin care angajații societății atestau că ar fi primit o parte din materialele menționate în decizie, precum şi întocmirea a 55 de avize de însoțire a mărfii către distribuitori ai S.C. Eurografica S.R.L. din mai multe localități din țară prin care se atesta că aceştia ar fi primit o parte din materialele publicitare aferente deciziei emise de inculpatul Vasile Mihail Cristian.

Din actele de urmărire penală efectuate în cauză a rezultat însă că persoanele menționate în procesele verbale şi în avizele de însoțire a mărfii nu au primit în realitate produsele în cantitățile specificate, ci doar cantități modice din sortimentele pixuri şi brichete, de ordinul zecilor de bucăți.

Cheltuielile reprezentând contravaloarea materialelor de propagandă electorală au fost înregistrate în contabilitatea S.C. Eurografica S.R.L. în conturile „cheltuieli de protocol, reclamă şi publicitate", „mărfuri în depozit", „alte materiale consumabile", „alte cheltuieli", „ cheltuieli privind alte materiale consumabile", creându-se astfel aparența că acestea ar fi fost unele proprii societății.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Distribuirea materialelor electorale s-a făcut prin intermediul mai multor transportatori, în principal S.C. Trans Nova Impex S.R.L., întocmindu-se din dispoziția inculpatului Vasile Mihail Cristian avize de însoțire a mărfii în care, la rubrica destinată cumpărătorului, erau menționate numele unor persoane fizice, numere de telefon şi denumirea județului în care urmau să se distribuie materialele respective.

Ulterior, pentru a masca transportul de materiale electorale, au fost întocmite facturi însoțite de anexe, din care rezulta ca S.C. Trans Nova Impex S.R.L. ar fi efectuat aceste curse pentru S.C. Eurografica S.R.L..

B. Pe lângă foloasele menționate anterior, obținute din sumele reprezentând taxele achitate de participanții la Trofeul Calității în Construcții, inculpatul Năstase Adrian a mai beneficiat, prin intermediul inculpatei Jianu Irina Paula, de *alte foloase cu caracter electoral, în cuantum de 382.172.020 ROL, din partea S.C. Vertcon S.A.,* la care această inculpată fusese acționară până la numirea sa în funcția de Inspector General de Stat în cadrul I.S.C.

În concret, la cererea inculpatei Jianu, societatea susmenționată s-a implicat în campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, achitând o cantitate de 20.000 de pixuri personalizate „Adrian Năstase", achiziționate de la S.C. Sanco Grup S.R.L., în valoare totală de 210.630.000 ROL.

De asemenea, personalul propriu al S.C. Vertcon S.A., dar şi cel al altor societăți (S.C. Conimpuls S.A., S.C. Regal Glass S.R.L.) a participat în perioada noiembrie-decembrie 2004 la activități de ambalare (aşezare în pungi) a unor materiale electorale destinate campaniei inculpatului Năstase Adrian, plata întregului personal implicat făcându-se din fondurile S.C. Vertcon S.A. şi fiind în cuantum de 151.090.000 ROL.

Totodată, societatea a suportat din fonduri proprii transportul materialelor electorale pe ruta Bacău-Botoşani-Bacău, în cuantum de 3.877.020 ROL, precum şi sacii de rafie achiziționați pentru ambalarea materialelor de propagandă electorală, în cuantum de 16.575.000 ROL.

Toate aceste cheltuieli au fost reflectate inexact în contabilitatea S.C. Vertcon S.A., fiind înregistrate în conturile „cheltuieli privind materiale nestocate" (în cazul celor 20.000 de pixuri), „cheltuieli de transport şi personal" (în cazul celor aferente transportului de materiale electorale), „debitori diverşi" (în cazul plăților către personalul implicat în activitățile cu

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

caracter electoral), cu consecința diminuării profitului brut al societății aferent anului 2004 şi a taxei pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat pe anul 2004 (cu referire la achiziția celor 20.000 de pixuri).

III. Prima instanță, examinând întregul material probator administrat în cauză în faza de urmărire penală şi în faza cercetării judecătoreşti, **a reținut ca fiind dovedită următoarea situație de fapt:**

A. Cu privire la finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian prin intermediul TROFEULUI CALITĂȚII ÎN CONSTRUC□II

Prima instanță a reținut că, în anul 2004, din inițiativa inculpatei Jianu Irina Paula, inspector general de stat în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții (I.S.C.), cu sprijinul inculpaților Gasparovici Diana, inspector general de stat adjunct în cadrul aceleiaşi instituții, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, reprezentanți ai unor societăți private, a fost organizat, sub pretextul aniversării a 20 de ani de existență a Inspectoratului şi a premierii lucrărilor deosebite realizate în domeniul construcțiilor, un eveniment intitulat „Trofeul Calității în Construcții".

De la bun început, s-a stabilit că această manifestare va presupune 11 evenimente organizate în primăvara anului 2004 la nivelul celor 11 Inspectorate Teritoriale în Construcții (Bucureşti, Bacău, Braşov, Cluj, Craiova, Constanța, Iaşi, Oradea, Piteşti, Ploieşti, Timişoara), precum şi o fază finală, în toamna aceluiaşi an, desfăşurată la Bucureşti.

În realitate, **în unanimitate,** prima instanță a constatat că această manifestare a fost o formă mascată de a colecta bani pentru campania electorală prezidențială din toamna anului 2004 a inculpatului Năstase Adrian, preşedinte al Partidului Social Democrat şi candidat la funcția de Preşedinte al României, iar **în majoritate**, că aceasta a fost rezultatul influenței pe care inculpatul şi-a exercitat-o, aspect care va fi detaliat cu ocazia analizei probatoriului.

Potrivit mecanismului pus la punct de către inculpați, finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian prin intermediul Trofeului Calității, a presupus mai multe etape:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

a.1. colectarea banilor

Această etapă a acoperit fazele teritoriale ale evenimentului, care au presupus *încasarea unor taxe de participare*, percepute persoanelor fizice şi juridice din domeniul construcţiilor (şi nu numai) care şi-au dat acordul de a participa la aceste manifestări.

Sub pretextul lipsei din bugetul instituţiei a fondurilor necesare organizării acestor evenimente, inculpata Jianu Paula Irina, de conivenţă cu inculpaţii Gasparovici Diana, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, a decis ca respectivele taxe de participare să fie încasate de către 5 societăţi private, ce făceau parte dintr-un grup de firme controlate şi conduse de către ultimii doi inculpaţi, care activau în domeniul organizării de evenimente.

În privinţa ultimilor doi inculpaţi, din actele aflate la dosar, a rezultat că inculpata Popovici Marina Ioana era asociat majoritar în trei dintre aceste societăţi, fie în mod direct (la S.C.Arond S.R.L şi S.C.Mediaglobe S.R.L), fie indirect (la S.C.Urban Consult S.R.L).

În cazul inculpatului Popovici Bogdan, deşi acesta nu avea calitatea de asociat la vreuna dintre societăţi, el era cel care controla, în fapt, activitatea acestora (ca de altfel a tuturor societăţilor din grup), fapt recunoscut chiar de către inculpat (fil.141 vol.2 ds.fond) şi confirmat direct sau indirect de martorii audiaţi în cauză: Bălan Beatrice, Bălan George, Hurezan Isabella, Negreanu Geanina, Ungurelu Mihaela (fil.2 şi urm.vol.4 ds. fond).

Potrivit art.4 din O.U.G. nr.63 din 30.08.2001 privind înfiinţarea Inspectoratului de Stat în Construcţii, aceasta instituţie se finanţa integral din venituri extrabugetare, constituite (în principal) din cota prevăzută de Legea nr.10/1995 privind calitatea în construcţii, dar şi din alte surse, respectiv „sume obţinute din efectuarea de prestaţii şi servicii specifice, pe bază de tarife stabilite de consiliul de conducere şi aprobate de ministrul lucrărilor publice, transporturilor şi locuinţei”.

Or, potrivit art.4 lit.c din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Inspectoratului de Stat în Construcţii, în vigoare până în luna iunie 2004, între „prestările de servicii specifice” se regăseau şi „manifestările tehnice privind problematica specifică activităţii proprii”.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Dincolo de pretextul aniversar al Trofeului Calității, această manifestare a avut un caracter preponderent tehnic, dezbătându-se probleme specifice domeniului proiectării şi execuției construcțiilor, fapt atestat de majoritatea martorilor audiați în cauză (angajați ai inspectoratelor în construcții sau agenți economici din domeniu), care au participat la evenimentele prilejuite de Trofeul Calității.

Prin urmare, potrivit dispozițiilor legale, o asemenea manifestare trebuia să constituie o sursă de finanțare a Inspectoratului de Stat în Construcții, ceea ce presupunea stabilirea de către consiliul de conducere al instituției a taxelor (tarifelor) de participare, aprobarea lor de către ministrul lucrărilor publice, transporturilor şi locuinței şi încasarea lor de către Inspectoratul de Stat în Construcții.

Ulterior, din fondurile astfel constituite, toate cheltuielile legate de organizarea evenimentului, atât la nivel teritorial, cât şi ca fază finală, trebuiau să fie făcute cu respectarea legislației din domeniul achizițiilor publice (O.U.G nr.60/2001 şi H.G. nr.461/2001).

Contrar acestor reglementări legale, care se prezumau în mod absolut (nemo censetur ignorare lege) că erau cunoscute de către toți inculpații, taxele de participare pentru Trofeul Calității au fost stabilite în mod arbitrar şi exclusiv de către inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, împreună cu cei câțiva angajați ai firmelor controlate de către aceştia, iar apoi, încasate direct în conturile celor 5 societăți desemnate să organizeze aceste manifestări.

S-a stabilit astfel, că participanții la evenimentele teritoriale să achite 5.000.000 ROL (circa 125 de euro) în cazul persoanelor fizice şi 15.000.000 ROL (circa 375 de euro) în cazul persoanelor juridice. La acestea se adăugau taxe suplimentare pentru cei care doreau să aibă un stand de prezentare în expoziția care se organiza cu ocazia fiecărui simpozion.

Aceste taxe au fost percepute nu doar agenților economici din domeniul construcțiilor (proiectanți, constructori, producători şi distribuitori de materiale de construcții), ci şi unor societăți comerciale, regii autonome şi instituții de stat, a căror legătură cu domeniul construcțiilor era cel mult tangențială, prin prisma faptului că aveau obiective de investiții în derulare, însă ca beneficiari, iar nu ca antreprenori.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Între aceste instituţii s-au regăsit Autoritatea Naţională pentru Protecţia Consumatorului (A.N.P.C), Regia Naţională a Pădurilor (Romsilva) şi Agenţia Naţională Sanitar Veterinară şi pentru Siguranţa Alimentelor (A.N.S.V.S.A), toate fiind conduse de către membrii P.S.D., ca şi primăriile unor localităţi conduse, de asemenea, de membrii P.S.D.

Cuantumul total al sumelor încasate cu titlu de taxă de participare pentru cele 11 simpozioane teritoriale s-a ridicat la **67.138.990.000 ROL, adică 1.652.565 euro** (la un curs mediu leu/ euro de 40.627,12, calculat pentru lunile aprilie-mai 2004, când au avut loc aceste evenimente, prin raportare la datele aflate în evidenţa B.N.R : 40.695,05 lei/euro în aprilie şi 40.559,19 lei/euro în mai – a se vedea www.bnro.ro).

În privinţa celor 5 societăţi (S.C. A Rond S.R.L, S.C.Contur Media S.R.L, S.C.Urban Consult S.R.L, S.C.Mediaglobe Invest S.R.L. şi S.C.Axa Management S.R.L.) acestea au fost desemnate de către inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana să se ocupe de organizarea celor 11 evenimente teritoriale, fără a exista vreo procedură de achiziţie publică desfăşurată de către I.S.C. în acest sens.

Ulterior, fiecăreia dintre aceste societăţi i-au fost „încredinţate" unul sau mai multe din cele 11 evenimente teritoriale, dispunându-se, totodată, de către inculpatele Jianu şi Gasparovici că la nivelul fiecărui inspectorat teritorial în construcţii să se încheie contracte de prestări servicii de organizare cu societatea corespunzătoare din grupul de firme controlat şi condus de către inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana.

Încheierea unor asemenea contracte a fost ilegală nu doar pentru faptul că organizatorul tuturor manifestărilor era Inspectoratul de Stat în Construcţii (iar nu cele teritoriale), că nu se parcursese o procedură de achiziţie publică pentru atribuirea unui asemenea contract, ci şi pentru faptul că, potrivit legii (art.1 al.3 din O.U.G. nr.63/2001) inspectoratele teritoriale nu aveau personalitate juridică şi, prin urmare, nu aveau capacitatea de a contracta.

Din conţinutul acestor contracte – tip, a rezultat că fiecare inspectorat teritorial se obliga să asigure un număr minim de participanţi plătitori (de pildă, la Bacău şi Constanţa acesta a fost 175 – fil.20 şi 25 vol.26 dup) şi să achite organizatorului contravaloarea serviciilor furnizate

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

şi a costurilor serviciilor prestate de către terți, indiferent de valoarea totală a încasărilor. În plus, era indicată o valoare minimă a contractului, care varia între 3.100 euro (Craiova) şi 3.785 euro (Constanța) plus TVA, la care se adăugau costurile serviciilor efectuate de alți furnizori prestatori de servicii.

Fiind vorba despre nişte contracte-tip, era evident că semnarea acestora de către şefii inspectoratelor teritoriale nu a fost rezultatul vreunei negocieri cu societățile private organizatoare.

Din probatoriul administrat în cauză a rezultat că, deşi au fost organizate 11 evenimente la nivel teritorial, nu s-au încheiat decât 7 contracte (neexistând asemenea acte pentru manifestările de la Braşov, Piteşti, Ploieşti şi Bucureşti), iar două dintre acestea (pentru Cluj şi Craiova) nu poartă dată şi număr.

S-a reținut că această situație contradictorie (contractele nu s-au încheiat în toate cazurile sau erau lipsite de elemente importante; atunci când s-au încheiat, unul dintre cocontractanți era lipsit de personalitate juridică; cuprindeau dispoziții care angajau, în anumite condiții, cheltuieli din partea inspectoratelor în construcții) denota faptul că, în realitate, încheierea acestor contracte a fost un demers formal, menit a induce o ambiguitate în ce priveşte organizatorul evenimentelor (inspectoratul teritorial, cel central sau societatea privată), cu implicații directe în ce priveşte încasarea şi cheltuirea taxelor de participare.

Pe de altă parte, prin acest mod de operare s-a abătut atenția de la problema respectării procedurii de achiziție publică pentru serviciile de organizare a evenimentului, prin încercarea de acreditare a ideii că evenimentele nu au fost concepute în mod unitar, ci s-au organizat în mod autonom, la nivel de inspectorate teritoriale.

Pe lângă problema încheierii acestor contracte între inspectoratele teritoriale şi societățile organizatoare, un alt element comun pentru toate aceste evenimente de la nivel local a fost faptul că pentru 10 din cele 11 manifestări, societățile sus-arătate au subcontractat practic „organizarea şi concepția" manifestărilor către S.C.A Rond S.R.L. (una dintre cele cinci societăți implicate, la care asociat unic şi director general era inculpata Popovici Marina Ioana şi care apărea ca organizator al celui de-al unsprezecelea eveniment, de la Timişoara) .

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Acest aspect era deosebit de important, căci, aşa cum au demonstrat actele aflate la dosar, această societate a fost cea prin intermediul căreia banii obținuți, cu titlu de taxe, de la participanții la Trofeul Calității s-au „mişcat”, ajungând direct sau indirect la „destinație”, respectiv la S.C.Eurografica S.R.L. şi fiind folosiți în scopul stabilit inițial: achiziționarea frauduloasă de materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian.

Ca mod de operare, în toate cele 10 cazuri, între societățile desemnate să organizeze fiecare eveniment teritorial şi S.C. A Rond S.R.L au fost încheiate contracte-tip de prestări servicii, detaliate prin câte o anexă aferentă fiecărei manifestări.

Obiectul contractului a constat în „prestarea unor servicii de asistență, logistică, organizare evenimente, prezentări multimedia, grafică etc.”, concretizate în:

- servicii de asistență şi logistică în organizare eveniment (concepție şi realizare desfăşurător eveniment; operare bază de date, operator telefon/fax; asistență în derularea contractelor cu furnizorii);

- servicii concepție text, design, pregătire pentru tipar şi supravegherea execuției în tipografie a materialelor necesare desfăşurării evenimentului (invitații, bannere de interior şi exterior, pop-up-uri; mape şi conținutul acestora; afişe; ecusoane);

- concepție şi realizare prezentare multimedia eveniment (realizare scenariu prezentare; selectare şi prelucrare fotografii; inserare sunet; programare şi design);

- concepție şi realizare prezentare multimedia juriu (realizare scenariu prezentare; selectare şi prelucrare fotografii; prelucrare text CV-uri; programare şi design);

- organizare conferință de presă (realizarea listei de invitați mass-media; redactarea comunicatului de presă; transmiterea de invitații către presă; înregistrarea participanților mass-media);

- organizarea şi supravegherea înregistrării participanților la eveniment (realizarea desk-ului de înregistrare; asigurarea prezenței a două persoane la desk).

Potrivit expertizei contabile întocmite în cauză (fil.46 raport de expertiză), din totalul cheltuielilor efectuate de către cele 4 societăți

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

„beneficiare” pentru fazele teritoriale ale Trofeului Calității, 84% reprezintă plăți făcute către S.C. A Rond S.R.L. (la care, în mod evident, se adaugă ceea ce a obținut S.C. A Rond S.R.L. din evenimentul de la Timişoara, pe care l-a organizat în mod direct).

Aparte de împrejurarea că această societate (la care asociat unic şi director general era inculpata Popovici Marina Ioana), făcea parte din acelaşi grup de firme controlat de inculpatul Popovici Bogdan, din examinarea anexelor la aceste contracte s-au desprins cu uşurință următoarele idei:

- nu existau criterii precise după care să fie evaluate în mod obiectiv „concepția” şi „organizarea” unui eveniment, ceea ce a condus la arbitrariu şi la concluzia (falsă) că orice sumă plătită pentru un asemenea serviciu era corectă, câtă vreme părțile au consimțit la aceasta.

Nu a rezultat din actele dosarului de ce, de pildă, concepția (unică) a unor afişe, mape, ecusoane, bannere a fost de ordinul zecilor de mii de euro, pe când concepția şi prezentarea multimedia a evenimentului a costat câteva mii.

- deşi „concepția şi organizarea” evenimentelor teritoriale a fost identică, cu elemente de personalizare ținând strict de denumirea locului unde aveau loc, aceste servicii „prestate” de către S.C.A Rond S.R.L. au fost facturate de 10 ori, separat, pentru fiecare eveniment subcontractat.

Astfel, din actele aflate la dosar, a rezultat că cele 11 evenimente teritoriale, s-au desfăşurat după acelaşi tipic: înregistrarea participanților; vizitarea expoziției, organizate, de regulă, în holul locației; cuvântul de deschidere al inculpatei Jianu; două-trei expuneri teoretice de specialitate ținute de profesori sau inspectorii teritoriali; festivitatea de premiere a lucrărilor din concurs şi masa festivă (fil.140,169 vol.26 dup).

De asemenea, concepția invitațiilor, bannere-lor, mapelor, afişelor şi ecusoanelor, a prezentării multimedia pentru juriu şi eveniment s-a realizat o singură dată, ulterior datele fiind personalizate în funcție de eveniment (însă aceasta nu presupunea un efort de concepție);

- deşi cele 11 evenimente s-au desfăşurat în mod identic, cheltuielile ocazionate de „concepția şi organizarea” fiecăruia dintre cele 10 subcontractate către S.C. A Rond S.R.L. au fost diferite şi stabilite în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

mod arbitrar, atât ca sumă globală (per eveniment), cât şi ca sume defalcate (conform specificației din anexe).

Astfel, S.C. A Rond S.R.L a încasat de la S.C.Contur Media S.R.L. pentru 3 evenimente (Oradea, Ploieşti, Iaşi) suma de 255.000 de euro, în timp ce de la S.C.Axa Management, tot pentru 3 evenimente (Constanța, Bacău şi Bucureşti) a încasat 153.800 de euro.

Pe de altă parte, pentru „concepția şi organizarea" celor două evenimente organizate de S.C.Mediaglobe Invest S.R.L. (Braşov şi Craiova), S.C. A Rond S.R.L. a încasat 255.800 de euro, sumă comparabilă cu cea menționată anterior, obținută de la S.C.Contur Media S.R.L. pentru 3 evenimente.

În fine, cele două evenimente de la Braşov şi Craiova, au fost „mai scumpe" decât alte două evenimente, de la Cluj şi Piteşti, organizate de S.C.Urban Consult S.R.L., pentru care S.C.A Rond S.R.L a încasat „doar" 216.000 de euro.

În privința cheltuielilor defalcate, instanța de fond a constatat că, deşi concepția bannere-lor, a afişelor, a mapelor şi a ecusoanelor a fost unică (s-a făcut o singură dată), realizându-se ulterior doar o personalizare în funcție de locație (în sensul că s-a scris, de pildă, „Bacău" în loc de „Bucureşti" – a se vedea fil.159-162, comparativ cu fil.184-187 vol.26 dup), S.C. A Rond S.R.L nu doar că a încasat de 10 ori bani pentru un serviciu unic, dar sumele corespunzătoare fiecărui eveniment (de ordinul zecilor de mii de euro) au fost în mod nejustificat diferite (10.500 euro la Bacău, 14.500 euro la Constanța, 20.500 euro la Bucureşti, 32.100 euro la Ploieşti, 33.500 euro la Iaşi, 33.800 euro la Piteşti, 40.200 euro la Craiova, 40.500 euro la Oradea, 54.000 euro la Cluj,72.500 euro la Braşov).

S-a apreciat că, toate aceste date au dovedit lipsa oricărei fundamentări a cheltuielilor cu „concepția şi organizarea" evenimentelor teritoriale şi reprezentau unul dintre elementele care conduceau la concluzia că, în fapt, prin aceste contracte, nu s-a urmărit decât să se dea o justificare aparentă a transferării celei mai importante părți din sumele obținute cu titlu de taxă de participare, către S.C. A Rond S.R.L., principalul „pion", alături de S.C.Eurografica S.R.L, în operațiunea „bani pentru campania electorală a lui Adrian Năstase".

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Împrejurarea că aceste contracte au fost încheiate între societăți private (fiind rezultatul acordului lor de voință, inclusiv asupra acestor sume - exorbitante şi nejustificate), este lipsită de relevanță, ținând seama că, potrivit celor expuse anterior, sumele de bani cheltuite pentru Trofeul Calității au reprezentat, în realitate, sume cuvenite Inspectoratului de Stat în Construcții, care trebuiau să fie utilizate, după încasarea şi contabilizarea lor de către această instituție publică, numai cu respectarea legislației privind achizițiile publice, ceea ce ar fi atras o rigoare inclusiv în privința modului de stabilire a cheltuielilor.

Pentru a valida această concluzie, se poate face comparație între oricare dintre evenimentele teritoriale (în cazul cărora cheltuielile s-au făcut din taxele încasate de societățile private) şi faza finală (ale cărei cheltuieli au fost suportate din fonduri publice, respectiv din bugetul I.S.C.).

Chiar dacă nici în acest ultim caz nu au fost respectate dispozițiile legale privind achizițiile publice (fapt ce va fi detaliat ulterior), s-a constatat cu uşurință, diferența uriaşă, de pildă, între costurile de „creație" referitoare la aceleaşi obiecte (invitații, afişe, bannere).

Astfel, dacă la fazele teritoriale aceste cheltuieli s-au situat între 10.500 şi 72.500 de euro (cu mențiunea că sumele au fost, în 7 din 10 cazuri, de peste 30.000 de euro), pentru faza finală ele au fost de 4.160 de euro.

De altfel, chiar dacă şi pentru faza finală s-a „apelat" din nou la S.C. A Rond S.R.L, fiind vorba despre o subcontractare a serviciilor de producție şi creație (contractul nr.227 din 14.09.2004 – fil.110 vol.53 dup), prima instanță a constatat că valoarea acestui contract (44.695 euro) a fost inferioară sumelor obținute de aceeaşi societate pentru 9 din cele 10 evenimente teritoriale subcontractate (mai puțin cel de la Bacău), cu precizarea că, în aceste ultime cazuri, costurile nu au avut în vedere decât concepția, iar nu şi producția (ca la faza finală).

Cu alte cuvinte, la fazele teritoriale s-au plătit mai mulți bani pentru mai puține prestații, tocmai pentru că nu a existat, nici măcar formal, vreun control asupra modului de evaluare şi realizare a cheltuielilor.

Detaliind organizarea Trofeului Calității la nivel teritorial, prin raportare la societățile implicate, prima instanță a reținut următoarele:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1. **S.C. A ROND S.R.L**. a organizat direct (fără subcontractare) primul simpozion Trofeul Calității, la **Timişoara (22.04.2004)**.

A fost încheiat contractul nr.167 din 14.04.2004 între I.T.C.Timişoara şi S.C. A Rond S.R.L.

A fost încasată cu titlu de taxe de participare suma totală de 4.885.000.000 ROL, achitată de 325 de participanți plătitori.

Au fost efectuate cheltuieli în cuantum de 828.282.761 ROL.

Suma rămasă la dispoziția S.C. A Rond S.R.L a fost de 4.056.717.239 ROL, adică 83% din încasări (fil.44, 52 rap.exp., fil.7 supliment rap.exp.).

2. **S.C. CONTUR MEDIA S.R.L** a organizat evenimentele de la **Oradea (26.04.2004), Ploieşti (20.05.2004) şi Iaşi (31.05.2004).**

Au fost încheiate contractul nr.65 din 2.04.2004 între I.T.C.Oradea şi S.C.Contur Media S.R.L.şi nr.87 din 26.04.2004 între I.T.C.Iaşi şi S.C.Contur Media S.R.L.

Pentru simpozionul de la Ploieşti nu s-a încheiat niciun contract.

Pentru cele 3 evenimente a fost *încasată* cu titlu de taxe de participare suma totală de 16.782.140.000 ROL, achitată de 1015 de participanți plătitori.

Au fost efectuate cheltuieli totale în cuantum de 15.603 900.975 ROL, din care (fil.38 şi urm.rap.exp.):

- către **S.C. A Rond S.R.L: 10.950.000.000 ROL (255.000 euro), adică 70% din totalul cheltulielilor**, în baza contractului nr.62 din 29.03.2004 încheiat între această societate şi S.C.Contur Media S.R.L.

S-a observat că acest contract era anterior celor încheiate de S.C.Contur Media S.R.L. cu I.T.C. Oradea şi Iaşi, în urma cărora această societate devenea organizator al respectivelor evenimente.

- către S.C.Media On S.A (din acelaşi grup de firme) *:* 1.119.000.000 ROL, în baza contractului nr.167 din 30.03.2004 încheiat între această societate şi S.C.Contur Media S.R.L .

Şi acest contract era anterior celor încheiate de S.C.Contur Media S.R.L. cu I.T.C. Oradea şi Iaşi.

Obiectul contractului l-a constituit inserția unor afişe în numerele 81, 85 şi 86 din revista „Banii noştri" editată de S.C.Media On S.A.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- către S.C.Eurografica S.R.L.: 2.045.312.500 ROL, în baza contractului nr.58 din 25.03.2004 încheiat între această societate şi S.C.Contur Media S.R.L

Şi acest contract era anterior celor încheiate de S.C.Contur Media S.R.L. cu I.T.C. Oradea şi Iaşi

Obiectul contractului l-au constituit servicii de tipar, caşerare şi distribuţie a 11.000 postere, aceasta din urmă prevăzându-se a fi făcută la adrese de persoane fizice şi juridice din baza de date a beneficiarului, prin centrele S.C.Eurografica S.R.L aflate pe teritoriul ţării.

Din actele existente la dosar a rezultat că tipărirea respectivelor afişe a făcut obiectul pungii de comandă S.C.Eurografica S.RL. nr.25029 din 29.06.2004, iar produsele ar fi fost predate cu nota de predare/primire produse finite nr.0009602 din 30.06.2004, adică la o lună de la data la care ultimul eveniment Trofeul Calităţii organizat de S.C.Contur Media S.R.L avusese loc, ceea ce înseamnă că respectivele cheltuieli au fost unele fictive, fără vreo legătură cu această manifestare (fil.6 şi urm.,fil.40 vol.37 dup).

Suma rămasă la dispoziţia S.C. Contur Media S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor, a fost de 1.178.239.025 ROL, din care 1.122.000.000 ROL au fost retraşi de către administratorul societăţii (fil.2 supliment rap.exp.).

3.S.C.MEDIAGLOBE INVEST S.R.L. a organizat evenimentele de la **Braşov (17.05.2004) şi Craiova (27.05.2004).**

A fost încheiat contractul fără număr şi fără dată între I.T.C.Craiova şi S.C.Mediaglobe Invest S.R.L..

Pentru simpozionul de la Braşov nu s-a încheiat niciun contract.

Pentru cele 2 evenimente a fost încasată cu titlu de taxe de participare suma totală de 12.322.000.000 ROL, achitată de 677 de participanţi plătitori.

Au fost efectuate cheltuieli totale în cuantum de 11.931.945.496 ROL, din care **S.C. A Rond S.R.L: 11.020.000.000 ROL (255.800 euro), adică 92% din totalul cheltuielilor**, în baza contractului nr.29 din 19.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Mediaglobe Invest S.R.L. (fil.42 şi urm. rap.exp.)

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Suma rămasă la dispoziția S.C. Mediaglobe Invest S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor, a fost de 390.054.504 ROL, din care 90.000.000 ROL au fost retraşi numerar (fil.6 supliment rap.exp.).

4.S.C.URBAN CONSULT S.R.L. a organizat evenimentele de la **Cluj (3.05.2004) şi Piteşti (24.05.2004).**

A fost încheiat *contractul fără număr şi fără dată* între I.T.C.Cluj şi S.C.Urban Consult S.R.L..

Pentru simpozionul de la Piteşti nu s-a încheiat niciun contract.

Pentru cele 2 evenimente a fost încasată cu titlu de taxe de participare suma totală de 12.302.350.000 ROL, achitată de 829 de participanți plătitori.

Au fost efectuate *cheltuieli totale* în cuantum de 11.401.793.208 ROL, din care **S.C. A Rond S.R.L: 10.500.000.000 ROL (216.000 euro), adică 92% din totalul cheltuielilor**, în baza contractului fără număr din 15.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Urban Consult S.R.L.(fil.35 şi urm.rap.exp.).

Suma rămasă la dispoziția S.C. Mediaglobe Invest S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor, a fost de 900.556.792 ROL, din care 300.000.000 ROL au fost retraşi numerar (fil.4 supliment rap.exp.).

5.S.C.AXA MANAGEMENT S.R.L. a organizat evenimentele de la **Constanța (29.04.2004), Bucureşti (10.05.2004) şi Bacău (13.05.2004).**

Au fost încheiate contractul nr.16 din 22.04.2004 între I.T.C.Constanța şi S.C.Axa Management S.R.L. şi contractul nr.17 din 3.05.2004 dintre I.T.C.Bacău şi S.C.Axa Management S.R.L.

Pentru simpozionul de la Bucureşti nu s-a încheiat niciun contract.

Pentru cele 3 evenimente a fost *încasată* cu titlu de taxe de participare suma totală de 20.847.500.000 ROL .

Au fost efectuate cheltuieli totale în cuantum de 13.933.199.253 ROL, din care:

- către **S.C. A Rond S.R.L: 8.903.600.900 ROL**, în baza contractului nr.166 din 14.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Axa Management S.R.L.

Acest contract avea 11 anexe, însă numai o parte din ele vizau Trofeul Calității (anexele 1-3 pentru fazele teritoriale şi anexa 10 pentru

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

faza finală). Valoarea însumată a acestora era de 177.300 euro (153.800 fazele teritoriale şi 23.500 faza finală).

Din actele aflate la dosarul cauzei mai rezulta că, deşi în baza acestui contract, către S.C.A Rond S.R.L a fost virată suma de 14.000.000.000 ROL, numai 8.903.600.900 ROL era aferentă Trofeului Calității în Construcții, **diferența de 5.096.399.100** reprezentând plata pentru un alt eveniment („Consumator, Competiție, Calitate") ce făcea obiectul anexelor 4-9 din acelaşi contract, ceea ce însemna că **din taxele încasate de participanții la Trofeul Calității în Construcții s-a plătit şi prestația S.C.A Rond S.R.L. pentru un alt eveniment.**

De asemenea, prin anexa nr.11 (fără dată) s-au contractat servicii de publicitate în revista Tarom Insight, care se tipărea de către S.C.Eurografica S.R.L. în baza contractului nr.178 A din 3.05.2004 încheiat de către această societate şi S.C.A Rond S.R.L.

Având în vedere că numerele ce au făcut obiectul contractului erau cele de vară şi toamnă, cu termene de livrare 14.06 şi 14.09.2004, s-a considerat că, în mod evident, aceste cheltuieli nu puteau să privească publicitate aferentă fazelor teritoriale ale Trofeului Calității, câtă vreme simpozioanele avuseseră loc în perioada aprilie-mai 2004.

- către **S.C. A Rond S.R.L: 3.300.000.000 ROL**, în baza contractului nr.176 din 30.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Axa Management S.R.L.

Obiectul acestui contract a constat în tipărirea a 12.000 afişe format 70 x 100 şi inserția acestora în revista „Banii noştri" (câte 4.000 în numerele ce urmau a se distribui în zonele Dobrogea/ sud şi Bucureşti/Moldova).

Pentru a-şi îndeplini aceste obligații, S.C. A Rond S.RL. a încheiat la rândul său alte două contracte: nr.248 din 6.05.2004 cu S.C.Media On S.A, editorul revistei, ce avea ca obiect inserția afişelor şi nr.171 din 20.04.2004 cu S.C.Eurografica S.R.L. (aşadar, anterior contractului dintre S.C.Axa Management S.R.L şi S.C.A Rond S.R.L) ce avea ca obiect tipărirea a 95.000 de postere format 70x100, din care 83.000 se distribuiau prin centrele S.C.Eurografica S.R.L şi 12.000 se livrau beneficiarului S.C.A Rond S.R.L.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Or, aşa cum a rezultat din actele dosarului, cele 95.000 de postere au făcut obiectul pungii de comandă nr.25030 din 29.06.2004 şi apoi notei de predare/primire produse finite nr.0009605 din 30.06.2004, adică la mai mult de o lună de la data la care ultimul eveniment teritorial Trofeul Calităţii organizat de S.C.Axa Management S.R.L avusese loc, ceea ce a condus prima instanţă la concluzia că respectivele cheltuieli au fost unele fictive, fără vreo legătură cu această manifestare (fil.6 şi urm.,fil.40 vol.37 dup).

Sintetizând, **sumele obţinute de către S.C. A Rond S.R.L de la S.C.Axa Management S.R.L pentru Trofeul Calităţii în Construcţii se ridicau la 12.203.600.900 ROL, adică 88% din totalul cheltuielilor** făcute de organizator pentru acest eveniment.

Suma rămasă la dispoziţia S.C. Axa Management S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor, a fost de 6.914.300.747 ROL, din care suma de 5.096.399.100 ROL a fost transferată către S.C A Rond S.R.L., ca plata pentru un alt eveniment („Consumator, Competiţie, Calitate") - fil.32 şi urm.,fil.46 şi urm. rap.exp., fil.5 supliment rap.exp..

Concluzionând, din cele prezentate anterior, prima instanţă a constatat că:

- **suma totală încasată cu titlu de taxă de participare** de cele 5 societăţi organizatoare ale simpozioanelor teritoriale Trofeul Calităţii a fost de **67.138.990.000 ROL (1.652.565 euro);**

- **suma totală ajunsă în conturile S.C. A Rond S.R.L** a fost de **53.826.717.239 ROL (1.324.896 euro), adică 80% din totalul taxelor** încasate de la participanţii la Trofeul Calităţii.

Această sumă a fost compusă din: 44.673.600.900 ROL aferentă contractelor încheiate cu celelalte 4 societăţi; 4.056.717.239 ROL rămasă în cont după efectuarea cheltuielilor aferente simpozionului de la Timişoara; 5.096.399.100 ROL încasată pentru alt eveniment, dar tot din taxele de participare pentru Trofeul Calităţii.

- pe lângă suma sus-arătată, din taxele de participare **au mai fost făcute alte plăţi de 3.164.312.500 ROL** către S.C.Media On S.A (a se vedea contractul nr.167 din 30.03.2004 încheiat cu S.C.Contur Media S.R.L) şi S.C.Eurografica S.R.L.(a se vedea contractul nr.58 din

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

25.03.2004 încheiat cu S.C.Contur Media S.R.L), fără ca acestea să fie aferente, în mod real, evenimentelor legate de Trofeul Calității.

- din sumele obținute de cele 4 societăți din taxele de participare, **au rămas la dispoziția lor**, după efectuarea cheltuielilor (reale şi fictive), **4.286.751.968 ROL (105.514 euro).**

- **cheltuielile efective (reale)** cu organizarea celor 11 simpozioane teritoriale (mai puțin cele către S.C.A Rond S.R.L., S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Media On S.A) au fost de **5.861.208.293 ROL, adică 8% din totalul taxelor încasate.**

a.2. cheltuieli făcute din bugetul Inspectoratului de Stat în Construcții pentru Trofeul Calității

Deşi Inspectoratul de Stat în Construcții nu a încasat nicio sumă de bani cu titlu de taxă de participare pentru Trofeul Calității, instituția a făcut o serie de cheltuieli din bugetul său curent pentru acest simpozion, atât în fazele teritoriale, cât şi în faza finală.

În acest sens, au fost încheiate o serie de contracte fără respectarea procedurilor de achiziție publică, hotărârea privind „câştigătorul" fiecărei proceduri fiind luată de către inculpatele Jianu şi Gasparovici mai înainte de declanşarea acestora.

Mai mult, s-a relevat că, în cazurile în care era vorba despre achiziționarea unor bunuri, acestea erau deja produse de către viitorul „câştigător" la momentul la care procedura de achiziție abia se iniția, ele existând fizic în patrimoniul I.S.C.

De aceea, prima instanță a apreciat că, în speță, nu era vorba doar despre simple neregului în legătură cu procedurile de achiziție publică, ci despre desfăşurarea unor false asemenea proceduri, care în fapt, nu au urmărit decât să dea o aparență de legalitate deciziilor ilegale luate la nivelul conducerii I.S.C, prin care fonduri din bugetul instituției au fost direcționate cu bună-ştiință către aceleaşi firme implicate în strângerea de bani şi achiziționarea frauduloasă de materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian.

Cheltuielile efectuate din bugetul I.S.C au vizat:

- achiziția unor bunuri distribuite la simpozioanele Trofeul Calității ca materiale promoționale, personalizate cu inscripția „Inspectoratul de Stat în Construcții" (caiete A4, caiete A5, pixuri, rulete, mape din plastic,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cataloage cu firmele participante) sau utilizate pentru organizarea evenimentelor (plicuri şi coli personalizate);

- achiziționarea unor servicii de organizare a fazei finale a Trofeului Calității.

În acest, sens au fost încheiate contracte ori s-au derulat relații comerciale, după cum urmează:

1.contractul nr.416 din 13.06.2004 (sau 13.05.2004) încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L (fil.29 vol.38 dup).

Acest contract a avut ca obiect executarea următoarelor bunuri: 5000 caiete personalizate A4, 5000 caiete personalizate A5, 7.100 plicuri personalizate C4, 7.450 plicuri personalizate Fedrigoni, 48.600 coli personalizate, 9.100 coli personalizate Fedrigoni.

Valoarea contractului a fost de 39.228 euro fără TVA, fiind **achitată de către I.S.C suma de 1.915.641.892 ROL**.

Aşa cum rezulta din probatoriul administrat în cauză, bunurile respective au existat fizic înainte de încheierea contractului de mai sus, ceea ce dovedea faptul că procedura de achiziție publică a fost inițiată şi desfăşurată în mod formal.

Astfel, la dosar s-au ataşat pungile de comandă aferente acestor bunuri, toate fiind executate de S.C.Eurografica S.R.L în perioada 24.03-13.04.2004, precum şi avizele de însoțire a mărfii emise de aceeaşi societate în perioada 29.03-27.05.2004 (fil.58 şi urm., fil.75-84 vol.38 dup).

S-a mai apreciat că aceste acte confirmau susținerile martorului Grigore Emil, şeful serviciului administrativ şi achiziții din cadrul I.S.C şi şef al comisiilor de achiziții publice, care a arătat că a declanşat procedura de achiziție prin cerere de ofertă în luna aprilie 2004, la solicitarea inculpatelor Jianu şi Gasparovici, în condițiile în care plicurile şi hârtiile ce urmau să facă obiectul procedurii fuseseră deja achiziționate, ele aflându-se în biroul inculpatei Gasparovici. Martorul a mai susținut că această inculpată i-a comunicat că produsele fuseseră deja comandate la S.C.Eurografica S.R.L şi că documentația procedurii de achiziție trebuia întocmită astfel încât câştigătoare să fie această societate (vol.72 dup, fil.193 şi urm.vol.21 ds.fond).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Prima instanță a considerat că situația relevată a rezultat implicit şi din declarațiile date, în calitate de martor, de cvasimajoritatea persoanelor care au participat la simpozioanele teritoriale (reprezentanți ai unor agenți economici şi inspectori de specialitate din cadrul inspectoratelor județene în construcții), care au arătat că la aceste manifestări au primit materiale promoționale inscripționate I.S.C., identice cu cele menționate în contractul nr.416 (rezultate inclusiv din relația comercială cu S.C.Sanco Grup S.R.L).

Or, s-a reținut că primul eveniment a avut loc la 22.04.2004 la Timişoara, iar până la data încheierii contractului nr.416, mai mult de jumătate din simpozioanele teritoriale avuseseră loc (luând în considerare data de 13.05, iar nu data de 13.06, ce apărea pe exemplarul original), rezultând astfel, o dată în plus, că bunurile ce au făcut obiectul contractului au existat fizic anterior încheierii acestuia.

Pe lângă faptul că a fost o procedură formală, ea a fost marcată şi de o serie de nereguli (fil.7 şi urm.rap.exp): nu a existat o notă de estimare a valorii contractului şi nici nota justificativă privind alegerea procedurii (art.15 al.1 din O.U.G nr.60/2001; nu au existat confirmări de primire a invitațiilor de participare emise către cei 5 agenți economici (art.63); nu s-a întocmit procesul-verbal cu ocazia deschiderii ofertelor şi nici anunțul de atribuire, nu s-a transmis simultan tuturor ofertanților o comunicare în scris referitoare la rezultatul aplicării procedurii (art.66).

De altfel, două dintre societățile cărora li s-ar fi transmis invitații de participare la procedura de achiziție publică (S.C.Blue Print S.R.L şi S.C. Fast Print S.R.L) au negat faptul că ar fi primit vreo invitație de participare la vreo selecție de oferte din partea I.S.C (fil.21, 24 vol.66 dup).

2. actul adițional nr.1 din 4.10.2004 la contractul nr.416 din 13.06.2004 (sau 13.06.2004) încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L (fil.35 vol.38 dup.)

Obiectul acestuia l-a constituit suplimentarea produselor ce au făcut obiectul contractului nr.416 cu: 3.250 caiete personalizate A4, 7.000 de plicuri personalizate Fedrigoni şi 7.000 de coli personalizate Fedrigoni.

Valoarea actului adițional a fost de 18.060 euro fără TVA, fiind **achitată de I.S.C suma de 870.658.145 ROL.**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În acest caz, nu a fost desfăşurată nicio procedură de achiziţie publică, susţinându-se, în mod nelegal, că aceasta nu mai era necesară, câtă vreme era vorba despre suplimentarea unor bunuri ce făcuseră obiectul unei proceduri anterioare.

Procedându-se astfel, s-a apreciat de către prima instanţă că s-au încălcat dispoziţiile art.15 al.1 şi 2 din O.U.G nr.60/2001, potrivit cărora autoritatea contractantă avea obligaţia de a estima valoarea contractului de achiziţie publică prin luarea în considerare a duratei acestuia şi a tuturor costurilor implicate pentru îndeplinirea lui, neavând dreptul de a diviza contractul de achiziţie publică în mai multe contracte de valoare mai mică, în scopul de a evita aplicarea procedurilor de licitaţie.

Or, valoarea cumulată a celor două acte era de 57.288 euro fără TVA, care depăşea limita de 40.000 de euro menţionată în art.13 din O.U.G nr.60/2001 permisă pentru procedura cererii de ofertă, ceea ce a condus la concluzia că, procedând astfel, I.S.C. a ocolit aplicarea procedurii licitaţiei.

3.contractul fără număr din 15.10.2004 încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L (fil.32 vol.38 dup)

Obiectul contractului l-a constituit realizarea a 4.000 de cataloage de prezentare a tuturor participanţilor la fazele teritoriale ale Trofeului Calităţii, ce urmau a fi distribuite, ca şi materiale promoţionale, participanţilor la faza finală a simpozionului din 16.10.2004 de la Bucureşti.

Valoarea contractului a fost de 33.200 euro fără TVA, fiind **achitată de I.S.C. suma de 1.505.056.074 ROL**.

Şi în acest caz, s-a relevat că procedura de achiziţie publică a fost derulată în mod formal, în condiţiile în care cataloagele erau deja produse până la momentul finalizării acesteia şi încheierii contractului.

Această situaţie s-a constatat că a rezultat din declaraţiile martorului Grigore Emil, date în faza de urmărire penală şi în cursul judecăţii, coroborate cu fapte şi împrejurări ce rezultau din alte mijloace de probă.

Astfel, deşi la procedura de achiziţie publică ar fi fost invitate să depună oferte alte 5 societăţi, din actele dosarului a rezultat că două dintre acestea (S.C.Fargo Deco Design S.RL. şi S.C.Aquaris Prest S.R.L.)

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

nu au primit nicio invitație de participare la această procedură (fil.36,38 vol.66 dup).

Totodată, este de observat că, deşi evenimentul pentru care urmau a se produce cele 4.000 de cataloage s-a desfăşurat pe 16.10.2004, contractul apărea încheiat doar cu o zi înainte, fiind practic imposibil ca în decurs de o zi să fie tipărite, finisate şi distribuite 4.000 de cataloage a câte 250 de pagini fiecare .

În fine, prima instanță a constatat că la dosar nu exista punga de comandă pentru aceste produse, neputându-se dovedi că ele s-au realizat între 15 şi 16.10.2004.

Pe de altă parte, examinând catalogul propriu-zis (fil.407 şi urm.,vol.66 dup), prima instanță a constatat că pe coperțile interioare existau materiale publicitare pentru publicația Eurolider, aparținând grupului de firme condus şi controlat de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, fără ca aceasta să se reflecte în vreun fel în costul catalogului.

4.contractul nr.4921 din 10.09.2004 încheiat cu S.C.Axa Management S.R.L. (fil.306 vol.26 dup).

Obiectul acestui contract l-a constituit organizarea de către prestator a evenimentului privind decernarea Trofeului Calității în Construcții din 16.10.2004.

Valoarea contractului a fost de 82.000.000 ROL, la care s-au adăugat costurile directe pentru serviciile contractate cu terții, detaliate în anexa contractului, **I.S.C. achitând suma de 3.770.483.000 ROL.**

Din această anexă a rezultat că respectivele servicii (închiriere sală, catering, producție şi creație eveniment) erau de 89.583 de euro.

Prin urmare, valoarea reală a contractului nu era de 82.000.000 ROL (2.000 de euro), ci de 91.583 de euro, ceea ce ar fi impus aplicarea procedurii licitației.

Cu toate acestea, I.S.C a demarat procedura de achiziție a cererii de ofertă (adresând invitații de participare către 5 societăți, 3 dintre ele fiind chiar cele implicate în fazele teritoriale: S.C.Urban Consult S.R.L., S.C.Mediaglobe Invest S.R.L şi S.C. Axa Management S.R.L), însă pe parcursul desfăşurării acesteia, ea s-a transformat în negociere cu o singură sursă.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

La baza acestui demers a stat referatul de necesitate nr.4632 din 26.08.2004 întocmit de inculpata Gasparovici şi aprobat de inculpata Jianu, prin care s-a solicitat aprobarea organizării evenimentului de către o firmă specializată în organizarea de evenimente şi simpozioane, având în vedere „numărul mare de participanți la această manifestare”.

La finalizarea procedurii, prin referatul nr.848 din 10.09.2004 s-a solicitat aprobarea atribuirii contractului firmei S.C.Axa Management S.R.L., întrucât aceasta „a avut oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere financiar”.

S-a constatat că o asemenea concluzie a fost contrazisă de actele aflate la dosar, în condițiile în care una dintre societățile inivitate inițial la procedura cererii de ofertă (S.C.Urban Consult S.R.L) a prezentat un buget de 66.000 de euro pentru acelaşi eveniment.

În realitate însă, toate aceste nereguli evidențiate până la acel moment (eludarea procedurii licitației, transformarea ilegală a procedurii inițiale de cerere de ofertă în procedura negocierii cu o singură sursă, invitarea la negociere a unei societăți care nu avea oferta cea mai avantajoasă) demonstrau că, şi în acest caz, procedura de achiziție publică, indiferent de modalitatea concretă de realizare, a fost una formală, decizia de organizare a fazei finale de către S.C.Axa Management S.R.L fiind luată cu mult timp înainte de către inculpatele Jianu şi Gasparovici.

Astfel, prima instanță a reținut că, urmare a încheierii contractului cu Inspectoratul de Stat în Construcții, S.C.Axa Management S.R.L a încheiat contractul nr.227 din 14.09.2004 cu S.C.A Rond S.R.L., prin care se subcontractau practic serviciile de producție şi creație a fazei finale a Trofeului Calității.

Aşadar, şi în acest caz, s-a apelat la aceeaşi firmă întâlnită la toate fazele teritoriale, cu deosebirea că, de această dată, costurile serviciilor de creație au rezultat dintr-un număr de ore afectat respectivei activități (de circa 200).

Esențial însă, a fost faptul că implicarea S.C.Axa Management S.R.L şi S.C.A Rond S.R.L în organizarea fazei finale din 16.10.2004 a fost stabilită încă din 14.04.2004, când erau încă în desfăşurare fazele

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

teritoriale şi nici măcar nu se iniţiase vreo procedură de achiziţie publică pentru finala de la Bucureşti .

Astfel, anexa nr.10 la contractul de prestări servicii nr.166 din 14.04.2004 încheiat între S.C.Axa Management S.R.L şi S.C.A Rond S.R.L a detaliat „serviciile ce urmează a fi prestate de prestator pentru evenimentul Trofeul Calităţii în Construcţii – gala de decernare a premiilor de la Bucureşti, din ziua de 16 octombrie 2004, eveniment organizat de beneficiarul prezentului contract" (fil.259 vol.73 dup).

Mai mult, valoarea serviciilor prestate de S.C.A Rond S.R.L în baza acestei anexe a fost de 23.500 euro, în timp ce în contractul nr.227, încheiat după ce S.C.Axa Management S.R.L a devenit „oficial", după o aşa-zisă procedură de achiziţie publică, organizatorul fazei finale, era aproape dublă (44.695 euro).

Faptul că organizatorul fazei finale era stabilit încă din luna aprilie rezulta, fără dubiu, din împrejurarea că toate cele 11 anexe ale contractului nr.166 dintre S.C.Axa Management S.R.L şi S.C. A Rond S.R.L erau menţionate în obiectul contractului. Mai mult, în anexa nr.10 s-a precizat, ca termen de plată a serviciilor ce fac obiectul acesteia, data de 10.05.2004 .

Prima instanţă a mai constatat că, pe lângă contractul nr.166 din 14.04.2004 cu S.C.A Rond S.R.L, societatea S.C.Axa Management S.R.L a mai încheiat un contract ce viza faza finală din 16.10.2004, mai înainte de a fi fost desemnată „câştigătoare" a vreunei proceduri de achiziţie publică pentru organizarea acestui eveniment, în cauză fiind vorba despre contractul nr.594 din 24.08.2004 încheiat între S.C.Axa Management S.R.L şi S.C. Media On S.A. (din acelaşi grup de firme), prin care prestatorul se obliga să asigure mai multe servicii „pentru evenimentul organizat de beneficiar din data de 16.10.2004", respectiv asistenţă pentru persoanele VIP participante la eveniment, maestrul de ceremonii şi propunere de regie pentru desfăşurarea evenimentului.

În aceste condiţii, s-a apreciat ca lipsit de relevanţă procesul verbal încheiat la 18.10.2004 prin care comisia formată din inculpata Gasparovici Diana şi martorii Grigore Emil şi Buzec Mihaela au constatat îndeplinirea obligaţiilor asumate de prestator în baza contractului nr.4921 din 10.09.2004, câtă vreme încheierea acestuia a fost rezultatul unei

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

proceduri de achiziție publică desfăşurate în mod formal, cu încălcarea dispozițiilor legale.

Pe de altă parte, cheltuielile ocazionate de desfăşurarea fazei finale a Trofeului Calității nu au fost aprobate de către Consiliul de Conducere a I.S.C., cu excepția celor de deplasare, transport, cazare şi masă pentru inspectorii veniți din teritoriu. (a se vedea Hotărârea Consiliului de Conducere nr.7 din 4.10.2004 – fil.47 vol.53 dup)

5.relația comercială cu S.C.Sanco Grup S.R.L.

Acesta a avut ca obiect achiziționarea a unor bunuri personalizate (6000 de pixuri, 600 rulete şi 1.500 mape din plastic) ce au fost distribuite ca şi materiale promoționale, alături de caietele achiziționate de la S.C.Eurografica S.R.L, participanților la simpozioanele Trofeul Calității din teritoriu.

Deşi achiziționarea acestor bunuri a fost, formal, rezultatul unei proceduri de cerere de ofertă, aceasta nu s-a concretizat într-un contract încheiat între I.S.C. şi S.C.Sanco Grup S.R.L.

Valoarea bunurilor sus-menționate, stabilită pe baza facturilor emise de producător, a fost de **325.521.477 ROL (6.753 euro), fiind achitată de către I.S.C. cu ordine de plată.**

În ce priveşte derularea procedurii de achiziție publică, s-a observat că în referatul de necesitate care a stat la baza acesteia nu s-a menționat scopul real al achiziției (pentru Trofeul Calității), ci faptul că respectivele bunuri ar fi necesare „pentru buna desfăşurare a activității Inspectoratului de Stat în Construcții" (fil.38 vol.66 dup).

Ca şi în precedent, cel puțin una dintre firmele participante la procedură (S.C.Top Serv S.R.L) nu a primit vreun document care să facă referire la selecția de oferte din 22.04.2004.

De asemenea, s-a constatat că, la dosar, nu a existat vreo dovadă că s-a transmis simultan tuturor ofertanților o comunicare în scris referitoare la rezultatul aplicării procedurii (art.66 din O.U.G nr.60/2001 şi art.29 lit.f din H.G. nr.461/2001).

În ceea ce privea plata bunurilor achiziționate, nu a fost identificat documentul „ordonanțare de plată", prev.de art.52 al.6 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice.

Concluzionând, Secția Penală a Înaltei Curți a reținut următoarele:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- deşi a considerat că nu are surse proprii de finanțare a manifestărilor legate de Trofeul Calității, transferând, totodată, către firme private încasarea taxelor de participare la aceste simpozioane, Inspectoratul de Stat în Construcții a efectuat **cheltuieli din bugetul instituției pentru evenimentele teritoriale şi faza finală în cuantum total de 8.387.360.588 ROL;**

- **niciunul dintre contractele încheiate nu a fost cuprins în programul anual al achizițiilor publice** şi, întrucât nu erau nişte situații de forță majoră sau care impuneau acoperirea urgentă a unor necesități neprevăzute, I.S.C. nu avea dreptul de a iniția aplicarea procedurilor pentru atribuirea contractelor de achiziție publică (art.2 şi 23 din H.G. nr.461/2001 pentru aprobarea normelor de aplicare a O.U.G. nr.60/2001 privind achizițiile publice);

- **încheierea tuturor contractelor a fost rezultatul unor proceduri formale de achiziție publică**, aşa-zisul câştigător fiind decis de către inculpatele Jianu Paula Irina şi Gasparovici Diana, mai înainte de derularea procedurilor;

- **societățile care au beneficiat** de pe urma nerespectării dispozițiilor legale în materia achizițiilor publice **se regăseau între cele implicate în finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian** (S.C.Axa Management S.R.L, S.C. A Rond S.R.L, S.C.Media On S.A., S.C.Eurografica S.R.L.);

- toate procedurile de achiziție publică, chiar dacă au avut loc în mod formal, **nu au respectat toate cerințele prevăzute de lege** pentru desfăşurarea lor ;

- într-unul dintre cazuri (relația comercială cu S.C.Sanco Grup S.R.L.), au fost efectuate plăți pe seama fondurilor publice, deşi **nu a existat un angajament legal** (în sensul art.2 pct.3 din Legea nr.500/2002) şi nici **ordonanțarea de plată** (conform art.52 al.6 din Legea nr.500/2002).

b. „mişcarea" banilor

Colectarea banilor, sub forma taxelor de participare la simpozionul Trofeul Calității, nu a reprezentat decât un prim pas pentru atingerea scopului propus de inculpații Jianu, Gasparovici, Popovici Bogdan,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Popovici Ioana Marina şi Vasile Cristian: finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian.

Utilizarea banilor astfel obținuți nu s-a făcut în mod direct, ci a presupus mai întâi o ascundere a provenienței acestora, prin punerea la punct a unor circuite financiare, constând, în esență, în operațiuni civile şi comerciale fictive (cumpărarea unui imobil, cesiuni de acțiuni, majorări de capital, prestări servicii), prin care banii strânşi de cele 5 societăți private organizatoare ale Trofeului Calității, au fost transferați, în principal, prin intermediul S.C.A Rond S.R.L, către S.C.Eurografica S.R.L, societate care i-a utilizat apoi potrivit destinației inițiale (achiziționarea ilegală de materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian).

Dacă în etapa anterioară rolul principal l-a deținut inculpata Jianu Irina, care a decis, cu concursul celorlalți inculpați, atât organizarea Trofeului Calității, cât şi strângerea taxelor de participare de către societățile organizatoare, iar nu de către I.S.C., în această nouă etapă, un asemenea rol a fost partajat între inculpații Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, care au încheiat contracte fictive între societățile lor, având drept urmare transferarea celei mai importante părți din taxele de participare la Trofeul Calității în contul societății S.C.Eurografica S.R.L., prin **4 circuite** în care aceste societăți au fost implicate, la care se adaugă **o relație comercială directă**.

Aşa cum s-a arătat anterior, 80% din taxele de participare la Trofeul Calității (**53.826.717.239 ROL**) au ajuns în contul S.C.A Rond S.R.L., societate al cărei acționar unic şi director general era inculpata Popovici Marina Ioana.

Această sumă a fost utilizată astfel :

b.1. cumpărarea de acțiuni deținute de inculpata Popovici Marina Ioana la S.C.Media On S.A: 35.023.534.739 ROL **(în fapt, 29.023.534.739 ROL)**

În baza contractului autentificat sub nr.201 din 20.05.2004, inculpata Popovici Marina Ioana a cesionat către S.C.A Rond S.R.L (societate la care era aceasta era asociat unic şi director general) 3.000.975 din cele 4.155.975 acțiuni.

Deşi valoarea nominală totală a acestor acțiuni era de 3.000.975.000 ROL (1.000 ROL/acțiune), prețul tranzacției a fost stabilit la

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

39.000.000.000 ROL (12.995,78 ROL/acțiune), în lipsa unui Raport de evaluare care să justifice diferența de valoare.

Mai mult, în această operațiune inculpata Popovici Marina Ioana, în calitate de acționar al S.C.Media On S.A. avea interese contrarii cu S.C.A Rond S.R.L, la care era asociat unic, căci pe de o parte, ca acționar, era interesată să-şi vândă acțiunile la un preț cât mai mare, iar pe de altă parte, ca asociat, avea interesul achiziționării acțiunilor la un preț cât mai mic.

Cu toate acestea, prin decizia asociatului unic din 20.05.2004, inculpata Popovici Marina Ioana a aprobat încheierea contractului de cesiune de acțiuni între ea însăşi şi S.C.A Rond S.R.L, încălcând disp.art.79 al.1 din Legea nr.31/1990 potrivit cărora asociatul care, într-o operațiune determinată, are, pe cont propriu sau pe contul altuia, interese contrare acelora ale societății, nu poate lua parte la nicio deliberare sau decizie privind această operațiune.

Pentru a încerca să legitimeze tranzacția efectuată la prețul menționat anterior, în anul 2006 inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana au apelat la o societate de evaluări patrimoniale şi imobiliare, S.C.D&C Evaluări S.R.L pentru a obține estimarea valorii de piață a S.C.Media On S.A. în vederea vânzării unui pachet de acțiuni, data de referință fiind 31.03.2004.

Astfel, în acel Raport s-a arătat că valoarea de piață a S.C.Media On S.A. la data de 31.03.2004 era de 44.300 millioane lei, de unde rezulta o valoare de 9425,5 ROL/acțiune.

Din conținutul aceluiaşi Raport, a rezultat că evaluarea a avut la bază „metoda fluxurilor financiare actualizate", care avea în vedere capacitatea societății de a genera fluxuri pozitive de disponibilități şi care, în final, rămâneau la dispoziția proprietarului (capacitatea de a genera profit din activitatea de exploatare).

Ținând seama de momentul la care a avut loc evaluarea (30.09.2006), era evident că anumite date, cum ar fi profitul societății în perioada anilor 2004-2005 erau cunoscute, nemaifiind vorba, aşadar, despre previziuni, ci despre certitudini.

Or, evaluatorul a avut în vedere la stabilirea valorii de piață a societății „previziunea" că aceasta va realiza în anul 2005 un profit de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

6.181 mil.lei, deşi potrivit bilanțului societății aceasta încheiase anul cu o pierdere de 489.433 mii RON.

Prin urmare, prima instanță a apreciat că nu pot fi avute în vedere concluziile la care a ajuns Raportul de evaluare, pentru a justifica, fie şi în parte, diferența de valoare între prețul tranzacției şi valoarea nominală a acțiunilor.

Pe de altă parte, în ce priveşte valoarea acțiunilor S.C.Media On S.A., s-a observat că, în aceeaşi zi, 20.05.2004, în paralel cu cesiunea acțiunilor de către inculpata Popovici Marina Ioana, societatea şi-a majorat capitalul prin emiterea a 25.300.000 acțiuni noi, din care S.C.A Rond S.R.L a subscris 24.667.275 acțiuni, la valorea lor nominală, de 1.000 ROL/acțiune.

Această operațiune s-a apreciat ca edificatoare pentru stabilirea valorii acțiunilor S.C.Media On S.A., căci în aceeaşi zi, S.C.A Rond S.R.L a dobândit acțiuni ale S.C.Media On S.A. la valori diferite: 12.995,78 ROL/acțiune de la inculpata Popovici Marina Ioana şi 1.000 ROL/acțiune prin cumpărarea de acțiuni noi, ca urmare a majorării capitalului social .

În realitate, prima instanță a constatat că, aşa-zisa cesiune de acțiuni către S.C.A Rond S.R.L. nu a fost decât o parte a unui circuit financiar, ce va fi detaliat în cele ce urmează, având drept scop ascunderea provenienței sumelor de bani cu care, în final, a fost finanțată ilegal campania electorală a inculpatului Năstase Adrian.

Conform suplimentului la raportul de expertiză contabilă, suma achitată de S.C.A Rond S.R.L către inculpata Popovici Marina Ioana a fost de 35.023.534.739 ROL (fil.7 supl.rap.exp.).

Întrucât ulterior, prin decizia asociatului unic din 7.06.2004 (fil.127 vol.22 dup), din suma obținută pentru acțiunile cesionate inculpata Popovici Marina Ioana a majorat capitalul social al S.C.A Rond S.R.L cu suma de 6.000.000.000 ROL (fil.127-129 vol.22 dup, fil.10 supl.rap.exp.), s-a constatat că, **în fapt, în urma cesiunii de acțiuni inculpata a rămas cu 29.023.534.739 ROL**, restul de 6.000.000.000 ROL „întorcându-se" practic la sursă, respectiv la S.C.Arond S.R.L.

Din această sumă, o parte, respectiv **15.252.000.000 ROL a ajuns la S.C.Eurografica S.R.L.** şi a constituit o finanțare ilegală a campaniei

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

electorale a inculpatului Năstase Adrian, parcurgând de la sursă la destinație următoarele **<u>două circuite</u>**:

b.1.1. Trofeul Calității → S.C. A Rond S.R.L → inc.Popovici Marina Ioana → Fundația Invest România → S.C.Eurografica S.R.L.

La data de 4.06.2004, între Fundația Invest România (la care inculpatul Popovici Bogdan era membru fondator şi făcea parte din consiliul de conducere) şi inculpații Popovici Marina Ioana şi Popovici Bogdan s-a încheiat contractul de vânzare-cumpărare autentificat sub nr.1321 din 4.06.2004, prin care inculpații au cumpărat un imobil situat în comuna G. (fil.124 vol.22 dup).

Prețul vânzării (inclusiv T.V.A) a fost de 12.257.000.000 ROL şi a fost achitat de către inculpata Popovici Marina Ioana cu ordinul de plată nr.1 din 4.06.2004 (fil.123 vol.22 dup)

Din probele administrate în cauză a rezultat că din partea Fundației contractul a fost semnat de martorul Constantin Alexandru, director executiv, care însă, nu a putut prezenta vreo justificare pentru încheierea acestuia. Astfel, martorul a arătat că ar fi fost împuternicit de către membrii fondatori (inculpatul Popovici Bogdan şi numiții Ungurelu Răzvan şi Isvoranu Elena) să semneze actul de vânzare-cumpărare, însă nu i s-au dat detalii legate de motivul încheierii acestui contract şi nici despre modalitatea în care s-a ajuns la prețul vânzării. Acelaşi martor a mai arătat că nu mai existaseră anterior cazuri în care Fundația să fi vândut din bunurile sale către membrii fondatori, că activitatea acesteia era condusă de inculpatul Popovici Bogdan şi că nu a avut cunoştință despre vreo nevoie acută de fonduri la momentul încheierii contractului (fil.263 vol.4 ds.fond).

Cu privire la utilizarea sumei obținute de Fundație în urma vânzării imobilului, din actele aflate la dosar, a căror analiză s-a regăsit atât în Raportul de constatare întocmit de specialiştii D.N.A, cât şi în raportul de expertiză contabilă, a rezultat că ea a ajuns în totalitate şi în mod direct în contul S.C.Eurografica S.R.L.

Astfel, la 26.05.2004 s-a încheiat contractul fără număr între S.C.Eurografica S.R.L şi Fundația Invest România, având ca obiect tipărirea, caşerarea şi distribuția a **66.000 de postere** format 70x100 şi 972 de postere format 70x50 (fil.13 şi urm.vol.46 dup).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Valoarea contractului a fost de 12.295.000.000 ROL inclusiv TVA.

Atât contractul, cât şi anexa în care a fost detaliat obiectul acestuia, nu au fost semnate de către reprezentantul S.C.Eurografica S.R.L. (inculpatul Vasile Cristian) şi nu au prevăzut un termen de execuție a lucrărilor, fiind menționată doar valabilitatea contractului (până la 31.12.2005).

Din analiza registrului de bancă al Fundației Invest România, a rezultat că de la data încasării sumei obținute din vânzarea imobilului (4.06.2004) şi până la utilizarea ei integrală pentru plata contractului cu S.C.Eurografica S.R.L (8.06.2004) nu au mai fost alte încasări, ceea ce a condus la concluzia că sumele achitate acestei societăți proveneau direct din prețul încasat de Fundație din contractul de vânzare-cumpărare.

Astfel, în perioada 4.06-8.06.2004, din suma încasată ca preț al vânzării s-au constituit şi lichidat succesiv depozite în lei, iar din soldul total (ce a inclus dobânzile obținute din depozite şi suma inițială aflată în cont, de 26.542.351 ROL) s-au achitat în două tranşe (10.300.000.000 ROL în 7.06 şi 1.995.000.000 ROL în 8.06.2004) întreaga valoare a contractului cu S.C.Eurografica S.R.L.

Acest fapt a fost confirmat, de altfel, şi de martorul Constantin Alexandru, care a arătat că a aflat de la inculpatul Popovici că din banii obținuți din vânzarea imobilului urmează să fie achitați furnizorii, inclusiv Eurografica (în realitate, acesta a fost singurul „furnizor” ce a fost plătit din respectiva sumă).

Potrivit minutei aflate la dosar, datată 30.06.2004, dar de asemenea, nesemnată de către reprezentantul S.C.Eurografica S.R.L, serviciile menționate în contract au fost prestate, ceea ce însemna că posterele au fost tipărite şi distribuite.

În privința distribuției, conform contractului, aceasta trebuia să se realizeze „prin centrele de distribuție Eurografica aflate pe teritoriul României”.

Din înscrisurile aflate la dosar a rezultat că cele 66.000 de postere ar fi făcut obiectul pungii de comandă S.C.Eurografica S.R.L. nr.25027 din 29.06.2004 (fil.41 vol.37 dup) şi predate în vederea distribuirii la data de 30.06.2004, conform notei de predare-primire produse finite nr.0009605 (fil.10 vol.37 dup).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Mai departe, aceste 66.000 de postere ar fi fost expediate în teritoriu către diferiți distribuitori ai produselor Eurografica (societăți comerciale care distribuiau de regulă formulare fiscale tipărite de Eurografica), în baza unor avize de expediție întocmite în 30.06.2004, fiind vorba despre 3.300 de postere/aviz.

În realitate, în urma adreselor întocmite către aceste societăți în faza de urmărire penală, niciuna dintre acelea care au răspuns (15 din 20) nu au primit respectivele avize şi, implicit, nici produsele menționate în ele (S.C.Prolibris S.A.Arad, S.C.Polidava S.A.Hunedoara - pt.două avize, S.C.Romprima S.R.L Galați, Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură Ialomița, S.C.Silver Trading S.R.L, S.C.Imprimate S.R.L Vaslui, S.C.Sedcom Librării S.R.L Mureş, S.C.Nastcom S.R.L Bacău, S.C.Rom Sin S.R.L Sinaia, Camera de Comerț, Industrie şi Agricultură Teleorman, S.C.Imprim S.R.L Braşov, S.C.Novus S.A Craiova, S.C.Arion Smart S.R.L Turnu Severin şi S.C.Alex Company S.R.L Buzău (fil.215 şi urm.vol.55 dup).

Prin urmare, în ciuda „minutei" care atesta tipărirea şi distribuirea celor 66.000 de postere, prima instanță a constatat că, în realitate, operațiunea comercială ce a făcut obiectul contractului fără număr din 26.05.2004 încheiat între S.C.Eurografica S.R.L şi Fundația Invest România a fost una fictivă, ea având drept scop transferarea sumei de 12.257.000.000 ROL în contul S.C.Eurografica S.R.L, pentru a fi ulterior utilizată pentru finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian.

b.1.2. Trofeul Calității → S.C. A Rond S.R.L → inc.Popovici Marina Ioana → S.C.Forum Invest România → S.C.Eurografica S.R.L.

La data de 16.06.2004, tot din suma încasată de inculpata Popovici Marina Ioana în urma cesiunii de acțiuni, aceasta a virat în contul S.C.Forum Invest S.A suma de 4.000.000.000 ROL, reprezentând majorare la capitalul social, în baza Hotărârii Adunării Generale Extraordinare a Acționarilor din 7.06.2004 (fil.35 vol.22 dup).

În perioada 16.06-22.06.2004, din suma sus-menționată s-au constituit şi lichidat succesiv depozite bancare în lei, iar în ziua de 22.06.2004, în urma lichidării unui asemenea depozit, suma rezultată de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

2.995.000.000 ROL a fost transferată în contul S.C.Eurografica S.R.L., cu titlu de „prestări servicii conform contractului”.

Atât raportul de constatare (fil.136 vol.76 dup), cât şi suplimentul la raportul de expertiză contabilă (fil.15 supl.rap.exp.) a constatat că, în perioada 16.06-22.06.2004, nu au mai avut loc alte încasări în contul bancar al S.C.Forum Invest S.A, rezultând astfel că suma achitată S.C.Eurografica S.R.L., de 2.995.000.000 ROL provenea din suma de 4.000.000.000 ROL ce fusese încasată anterior de la Popovici Marina Ioana.

În privința relației contractuale dintre S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Forum Invest S.A., aceasta s-a concretizat în contractul din 31.05.2004 (scris olograf nr.23 din 1.06.2004) şi cele 9 anexe ale acestuia, care detaliau lucrările tipografice ce urmau a fi realizate.

Analizând aceste anexe, a rezultat că doar primele două prezentau relevanță, fiind singurele care se refereau la postere format 70x100. Astfel, prima anexă (nedatată) privea 200 asemenea postere, iar cea de-a doua (datată 4.06.2004) avea ca obiect **16.000 bucăți postere**, ce urmau a fi distribuite, ca şi în cazul prezentat anterior, „prin centrele de distribuție Eurografica aflate pe teritoriul României” (fil.220-229, 273 vol.65 dup).

Aceste 16.000 postere au făcut obiectul pungii de comandă nr.25024 din 29.06.2004, lansată în baza unei cereri din 30.06.2004 , dată la care s-a întocmit şi nota de predare-primire produse finite (fil.4,5 şi 8 vol.37 dup).

La dosar se aflau, de asemenea, minute prin care se confirma prestarea întocmai a serviciilor ce făceau obiectul contractului (fil.230 şi urm.vol.65 dup).

Cu toate acestea însă, deşi aceste postere urmau a fi distribuite „prin centrele de distribuție Eurografica aflate pe teritoriul României”, ceea ce a presupus, în mod evident, întocmirea unor avize de expediție, aceste acte nu au fost identificate în cazul celor 16.000 de postere.

În afara acestei pungi de comandă, la S.C.Eurografica S.R.L s-a mai identificat o pungă de comandă pe numele clientului S.C.Forum Invest S.A., nr.13809 din 15.06.2004, având ca obiect **13.500 postere** „Banii noştri” format 70x100, care însă nu şi-a găsit suport în niciuna dintre anexele contractului-cadru sus-arătat.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În legătură cu această pungă de comandă s-a relevat că nu au existat nici avize de expediție către beneficiar şi nici vreo notă de predare-primire produse finite, neputându-se stabili, de altfel, în lipsa unei prevederi contractuale, cui trebuiau livrate aceste postere (către S.C.Forum Invest S.A sau către centre de distribuție Eurografica).

În plus, chiar şi mențiunile de pe punga de comandă au fost contradictorii, căci s-a menționat livrarea a 5.500 de postere (fără a se preciza vreun bon de predare) şi un tiraj lucrat de 14.300 de postere.

Toate aceste date au condus la concluzia că, atât cele 16.000 de postere prevăzute în contract, cât şi cele 13.500 postere fără temei contractual, nu s-au realizat în fapt, fiind vorba despre operațiuni fără corespondență în realitate.

La dosar existau, ca şi mostre doar trei afişe format 70x100, model „cei mai puternici 66 de români", „boierii" şi „cina cea de taină" (fil.52,53 şi 57 vol.37 dup), însă s-a observat că niciunul dintre ele nu era rezultatul vreunei pungi de comandă al cărei beneficiar să fie S.C.Forum Invest S.A. şi nici nu avea vreo legătură (fie şi publicitară) cu activitatea acesteia.

Pe de altă parte, singura factură de 2.995.000.000 ROL (nr.8245644 din 31.05.2004 – fil.134 vol.76 dup) nu a făcut referire la vreun poster, ci purta mențiunea „avans produse".

Prin urmare, plata acestei sume a avut la bază o operațiune comercială fictivă, scopul ei fiind transferarea sumei de 2.995.000.000 ROL în contul S.C.Eurografica S.R.L, pentru a fi ulterior utilizată pentru finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian.

Concluzionând, s-a relevat că în urma operațiunilor civile şi comerciale fictive prezentate (cesiuni de acțiuni la prețuri supraevaluate, vânzare-cumpărare a unui imobil, participări la majorări de capital, contracte de prestări servicii tipografice), au avut loc următoarele transferuri:

- din suma de **53.826.717.239 ROL** obținută de S.C.A Rond S.R.L. din taxele de participare la Trofeul Calității în Construcții, a fost transferată inculpatei Popovici Marina Ioana suma de **35.023.534.739** ROL, din care:

- suma totală de 15.252.000.000 ROL a ajuns la S.C.Eurografica S.R.L. şi a constituit o finanțare ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- suma de **6.000.000.000 ROL** s-a întors la S.C.A Rond S.R.L sub forma majorării de capital făcute prin aportul exclusiv al inculpatei, în calitate de asociat unic, ca urmare a deciziei din 7.06.2004.

b.2. participarea la majorarea capitalului social al S.C.Media On S.A. : **11.203.182.500 ROL**

Aşa cum s-a arătat anterior, la data de 20.05.2004, prin decizia inculpatei Popovici Marina Ioana, în calitate de asociat unic al S.C.A Rond S.R.L., s-a aprobat, pe de o parte, încheierea contractului de cesiune de acțiuni cu inculpata Popovici Marina Ioana, în calitate de acționar la S.C.Media On S.A., iar pe de altă parte, participarea S.C.A Rond S.R.L la majorarea capitalului social al S.C.Media On S.A, prin aport în numerar în valoare de 24.677.275.000 ROL.

Practic, în aceeaşi zi, S.C.A Rond S.R.L a dobândit 27.678.250 acțiuni la S.C.Media On S.A, din care 3.000.975 acțiuni cesionate de inculpata Popovici Marina Ioana (la o valoare de 12.995,78 ROL/acțiune) şi 24.677.275 acțiuni noi (la o valoare de 1.000 ROL/acțiune).

Această din urmă operațiune s-a făcut, de asemenea, cu încălcarea legii.

Astfel, s-a relevat că, potrivit art.98 din Legea nr.31/1990, dreptul de proprietate asupra acțiunilor se transmite prin declarație făcută în registrul acționarilor, semnată de cedent şi de cesionar sau de mandatarii lor. În acest sens, în contractul de cesiune nr.201 din 20.05.2004 s-a prevăzut că transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor cesionate are loc la data declarației făcute în Registrul Acționarilor Societății, semnată de cedent şi de cesionar sau de mandatarii lor.

În speță, S.C.Media On S.A nu a prezentat în cursul cercetărilor registrul acționarilor, care să consfințească transferul dreptului de proprietate asupra acțiunilor, ceea ce înseamnă că la data de 20.05.2004 nu avea calitatea de acționar la S.C.Media On S.R.L, care să-i dea dreptul de a participa la majorarea capitalului social.

Pe de altă parte, potrivit art.211 din Legea nr.31/1990, acțiunile emise pentru majorarea capitalului social vor fi oferite spre subscriere în primul rând acționarilor existenți, proporțional cu numărul acțiunilor pe care le posedă, aceştia putându-şi exercita dreptul de preferință numai în interiorul termenului hotărât de adunarea generală, dacă actul constitutiv

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

nu prevede alt termen. Operațiunea de majorare a capitalului social efectuată fără acordarea dreptului de preferință către acționarii existenți, este lovită de nulitate absolută.

De asemenea, potrivit art.206 din Legea nr.31/1990, hotărârea adunării generale extraordinare pentru majorarea capitalului social se va publica în Monitorul Oficial al României, partea a-IV-a, acordându-se pentru exercițiul dreptului de preferință un termen de cel puțin o lună, cu începere din ziua publicării.

Or, în speță, hotărârea adunării generale extraordinare a acționarilor S.C.Media On S.A., prin care s-a decis majorarea capitalului social, a avut loc în 20.05.2004, iar în aceeaşi zi s-a modificat şi actul constitutiv, reținându-se calitatea de acționar majoritar a S.C.A Rond S.R.L, cu 92,3% din capitalul social, ca urmare a achiziționării de către această societate a 24.677.275 acțiuni noi (din cele 25.300.000 emise).

Potrivit deciziei asociatului unic al S.C.A Rond S.R.L şi a actului adițional la actul constitutiv al S.C.Media On S.A., ambele din 20.05.2004, aportul în numerar corespunzător acțiunilor noi dobândite trebuia vărsat în proporție de 30% la data subscrierii, respectiv 7.403.182.500 ROL, urmând ca restul de 70% , adică 17.274.092.500 ROL să fie vărsat în termen de 1 an de la data publicării în Monitorul Oficial a Hotărârii de majorare a capitalului social.

Ca urmare, în perioada 21.05.2004-1.07.2004, S.C.A Rond S.R.L a vărsat în contul S.C.Media On S.R.L **suma totală de 11.203.182.500 ROL.**

Aşa cum a rezultat din suplimentul la raportul de expertiză (fil.17), suma sus-menționată a ajuns în contul S.C.Eurografica S.R.L, ca şi plăți efectuate în baza contractului nr.280 din 18.05.2004 ce fusese încheiat între această din urmă societate şi S.C.Media On S.A.

Obiectul acestui contract a fost detaliat în 11 anexe nedatate, fiecare fiind însoțită de câte o minută-tip care „confirmă prestarea întocmai a serviciilor ce fac obiectul contractului”(fil.78 şi urm.vol.33 dup).

Între aceste anexe, primele două aveau ca obiect tipărirea, caşerarea şi distribuția prin centrele de distribuție Eurografica aflate pe teritoriul României, a **68.800 de postere** format 70x100.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Aceste postere au făcut obiectul pungii de comandă nr.25028 din 29.06.2004 şi ale notei de predare-primire produse finite nr.0009601 din 30.06.2004. (fil.47 vol.37 dup)

Fiind vorba, potrivit contractului, de produse ce urmau a fi distribuite de S.C.Eurografica S.R.L, prin centrele proprii din țară, dovada distribuirii şi, implicit, a existenței faptice a acestor postere, trebuia să rezulte din avize de expediție, a căror primire să fie confirmată de către societățile din țară.

Or, aşa cum s-a întâmplat şi în cazul posterelor comandate de Fundația Invest România, nici de această dată societățile menționate pe avizele de expediție nu au confirmat primirea bunurilor respective, câte 4.500 de postere/aviz (fil.215 şi urm.vol.55 dup, fil.72 şi urm.vol.61 dup))

Facturile emise de S.C.Eurografica S.R.L pentru cele 68.800 de postere au totalizat 12.700.000.000 ROL, sumă care a fost achitată în cea mai mare parte (11.203.182.500 ROL) din suma vărsată de S.C.A Rond S.R.L. în contul participării la majorarea capitalului social al S.C.Media On S.A., restul fiind achitat din disponibilul din cont rezultat din alte relații comerciale desfăşurate de această din urmă societate.

Ca şi în situațiile prezentate anterior, şi în acest caz tipărirea şi distribuirea de către S.C.Eurografica S.R.L. a celor 68.800 a reprezentat o operațiune comercială fictivă, menită să ascundă atât proveniența, cât şi destinația reală a sumei de 11.203.182.500 ROL.

Această sumă a provenit din taxele de participare la Trofeul Calității în Construcții şi a reprezentat o sursă de finanțare ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, parcurgând **cel de-al treilea circuit**: **Trofeul Calității → S.C. A Rond S.R.L → S.C.Media On S.A. → S.C.Eurografica S.R.L.**

b.3. plăți în baza contractului nr.171 din 20.04.2004 cu S.C.Eurografica S.R.L : **13.600.000.000 ROL**

Aşa cum s-a reținut anterior, S.C.Axa Management S.R.L., în calitate de organizator al simpozioanelor Trofeul Calității de la Constanța, Bacău şi Bucureşti, a încheiat cu S.C.A Rond S.R.L. două contracte.

Unul dintre acestea, contractul nr.176 din 30.04.2004, avea ca obiect tipărirea a 12.000 afişe format 70 x 100 şi inserția acestora în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

revista „Banii noştri”, câte 4.000 în numerele ce urmau a se distribui în zonele Dobrogea/ sud şi Bucureşti/Moldova (fil.268 şi urm. vol. 73 dup).

Pentru a-şi îndeplini aceste obligaţii, S.C. A Rond S.RL. a încheiat la rândul său alte două contracte: unul cu S.C.Media On S.A, editorul revistei, ce avea ca obiect inserţia afişelor, iar celălalt, nr.171 din 20.04.2004 cu S.C.Eurografica S.R.L. (aşadar, anterior contractului dintre S.C.Axa Management S.R.L şi S.C.A Rond S.R.L) ce a avut ca obiect tipărirea a 95.000 de postere format 70x100, din care 83.000 se distribuiau prin centrele S.C.Eurografica S.R.L şi 12.000 se livrau beneficiarului S.C.A Rond S.R.L. (fil.128 vol.23 dup).

În baza acestui contract au fost emise facturi de 17.664.062.500 ROL, încasate din conturile S.C.A Rond S.R.L până la concurenţa sumei de 17.600.000.000 ROL, din care suma de 13.600.000.000 ROL provine din derularea Trofeului Calităţii, iar restul din alte surse (fil.7,12,13 supl.rap.exp.)

În privinţa celor 95.000 de postere, acestea au făcut obiectul pungii de comandă nr.25030 din 29.06.2004 şi apoi notei de predare/primire produse finite nr.0009605 din 30.06.2004, adică la mai mult de o lună de la data la care ultimul eveniment teritorial Trofeul Calităţii organizat de S.C.Axa Management S.R.L avusese loc, ceea ce înseamnă că respectivele cheltuieli au fost unele fictive, fără vreo legătură cu această manifestare (fil.6 şi urm.,fil.40 vol.37 dup).

Mai mult, ca în precedent, şi în acest caz, societăţile comerciale menţionate în avizele de expediţie a posterelor au comunicat că nu au primit şi nici nu au semnat aceste acte, în condiţiile în care unele dintre ele nici nu au avut vreo colaborare cu S.C.Eurografica S.R.L. mai înainte de 1.07.2004 (fil.215 şi urm.,vol.55 dup, fil.72 şi urm.vol.61 dup)

De asemenea, deşi potrivit anexei 2 la contract, 12.000 postere trebuiau livrate direct beneficiarului, la dosar nu a existat vreun aviz de expediţie din care să rezulte o asemenea operaţiune.

S-a reţinut că tipărirea şi distribuirea de către S.C.Eurografica S.R.L a celor **95.000 de afişe** (în care **se includeau şi cele 12.000** ce trebuiau inserate în revista „Banii noştri”) a reprezentat o operaţiune comercială fictivă, menită să asigure transferul unei alte părţi din taxele de participare la Trofeul Calităţii în Construcţii, respectiv a **sumei de 13.600.000 ROL**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

către S.C.Eurografica S.R.L. şi, pe această cale, finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, realizându-se astfel **<u>cel de-al patrulea circuit</u>: Trofeul Calității → S.C.A Rond S.R.L → S.C.Eurografica S.R.L.**

b.4. Potrivit celor expuse anterior, suma de 53.826.717.239 ROL provenea din taxele de participare la Trofeul Calității în Construcții şi a ajuns în conturile S.C.Eurografica S.R.L prin intermediul S.C. A Rond S.R.L.

La această sumă **s-a mai adăugat 2.045.312.500 ROL, încasată de S.C.Eurografica S.R.L. în baza contractului nr.58 din 25.03.2004 încheiat cu S.C.Contur Media S.R.L.**, organizator al evenimentelor Trofeul Calității de la Oradea, Ploieşti şi Iaşi.

Obiectul contractului sus-arătat l-a constituit tipărirea, caşerarea şi distribuția a **11.000 postere** format 70x100, aceasta din urmă prevăzându-se a se face prin „centrele de distribuție Eurografica aflate pe teritoriul României" (fil.15 şi urm. vol.38 dup).

Valoarea contractului a fost de 2.045.312.500 ROL cu TVA (11.000 postere x 156.250 ROL) şi a făcut obiectul a două facturi, din 31.05. şi 30.06.2004 (fil.38 rap.exp).

Deşi contractul s-a încheiat în luna martie 2004 (mai înainte de încheierea de către S.C.Contur Media S.R.L a contractelor cu I.T.C Oradea şi Iaşi), posterele au făcut obiectul pungii de comandă nr.25 029 din 29.06.2004 şi notei de predare-primire produse finite nr.0009602 din 30.06.2004 (fil.6 şi urm., fil.40 vol.37 dup), nefiind aşadar, cheltuieli legale aferente Trofeului Calității (în condițiile în care evenimentele organizate de S.C.Contur Media S.RL. avuseseră loc în perioada 26.04-31.05.2004).

Totodată, deşi distribuția acestor postere trebuia să se facă prin centrele Eurografica de pe teritoriul României, la dosar nu s-au regăsit avizele de expediție a acestor bunuri, după cum nu a existat nicio minută care să ateste prestarea de către S.C.Eurografica S.R.L a serviciilor asumate prin contractul nr.58 din 25.03.2004.

Şi în acest caz s-a apreciat prezența unei operațiuni comerciale fictive, ce a avut ca finalitate alimentarea S.C.Eurografica S.R.L cu fondurile necesare finanțării ilegale a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Concluzionând, prima instanță a reținut că :

- **din suma totală de 67.138.990.000 ROL încasată cu titlu de taxe de participare la Trofeul Calității în Construcții** de către cele 5 societăți comerciale conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, **în contul S.C.Eurografica S.R.L** condusă de inculpatul Vasile Mihail Cristian **a ajuns suma totală de 42.100.495.000 ROL** (din care 40.055.182.500 ROL prin intermediul S.C.A Rond S.R.L., în mod direct sau indirect şi 2.045.312.500 ROL prin intermediul S.C.Contur Media S.R.L, în mod direct) – a se vedea fil.38 rap.exp. şi fil.18 supl.rap.exp;

- modalitatea în care această sumă a ajuns efectiv în contul S.C.Eurografica S.R.L. a constat în **încheierea unor contracte de prestări servicii tipografice fictive** între S.C.Eurografica S.R.L şi societățile, respectiv fundația conduse sau controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana (S.C.Contur Media S.R.L, S.C.A Rond S.R.L., Fundația Invest România, S.C.Forum Invest S.A., S.C.Media On S.A.);

- în toate cazurile aceste contracte au avut un obiect formulat identic (servicii de tipar, caşerare şi distribuție „Poster" – între 11.000 şi 95.000 bucăți), după cum urmează:

- Tipar - format 70x100
  - nr.culori 4
  - hârtie MPL 150 gr./mp.
- Caşerare – carton tip „Mucava" + coală albă verso
- Distribuție – se va face prin centrele de distribuție Eurografica aflate pe teritoriul României

- în toate cazurile, deşi contractele fuseseră încheiate în perioada 25.03-1.06.2004, posterele au făcut obiectul unor pungi de comandă din 29.06.2004 şi a unor note de predare-primire produse finite din 30.06.2004 (cu excepția a 13.500 postere Banii Noştri, pentru care nu există nicio bază contractuală);

- în ce priveşte distribuția, nici una dintre cele 22 de societăți ce figurau pe avizele de expediție a posterelor realizate nu au confirmat primirea şi semnarea acestor documente.

c. utilizarea banilor

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Potrivit celor expuse anterior, întreaga activitate infracțională desfăşurată de inculpații Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian a avut drept scop finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, urmată de achiziționarea de materiale de propagandă electorală pentru campania prezidențială a acestuia din sumele reprezentând taxele de participare la Trofeul Calității în Construcții, ajunse prin modalitățile sus-arătate în contul S.C.Eurografica S.R.L.

Prima instanță a mai constatat că, între această societate comercială, condusă de inculpatul Vasile Mihail Cristian şi Partidul Social Democrat (P.S.D.) s-a încheiat contractul nr.6549 din 13.10.2004, având ca obiect tipărirea unor materiale de propagandă electorală (detaliate în cele două anexe) – fil.345 şi urm.vol.23 ds.fond.

În afara materialelor electorale ce au făcut obiectul contractului, în perioada august-decembrie 2004, inculpatul Vasile Mihail Cristian a decis aprovizionarea S.C.Eurografica S.R.L şi cu alte materiale de propagandă electorală pentru campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, achitate din sumele ajunse în contul societății şi provenite din taxele de participare la Trofeul Calității.

În acest sens, în mod direct sau prin unii dintre angajații săi, inculpatul Vasile Mihail Cristian a implicat S.C.Eurografica S.R.L în relații comerciale cu diferite societăți, cu care a încheiat contracte comerciale cu conținut contrafăcut şi documente financiar-contabile în care au fost specificate alte produse decât cele realizate în fapt.

Mascarea foloaselor necuvenite, al căror beneficiar era inculpatul Năstase Adrian, s-a făcut prin inițierea şi derularea unei aşa-zise campanii publicitare, de promovare a produselor realizate de S.C.Eurografica S.R.L.

Astfel, pe de o parte, contractele comerciale încheiate cu societățile ce au realizat materialele de propagandă electorală aveau ca obiect aparent, scriptic „produse personalizate pentru acordarea acestora în scop publicitar pentru stimularea vânzărilor S.C. Eurografica S.R.L", iar pe de altă parte, în cadrul acestei societăți, în perioada noiembrie – decembrie 2004, din dispoziția inculpatului Vasile Mihail Cristian a avut loc, tot aparent, o campanie de promovare a produselor S.C.Eurografica

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S.R.L, prin distribuirea către angajații şi clienții din teritoriu ai societății a unor materiale inscripționate Eurografica, în cea mai mare parte identice (ca şi obiect material) cu cele menționate în contractele comerciale arătate anterior.

Ulterior, pentru a exista şi o acoperire în contabilitate a cheltuielilor aferente achiziționării de materiale electorale ilegale, acestea au fost înregistrate în cea mai mare parte în contul 623 („cheltuieli de protocol, reclamă şi publicitate"), menținându-se astfel, aparența unor cheltuieli efectuate cu propria reclamă a S.C.Eurografica S.R.L.

S-a apreciat, aşadar, că utilizarea banilor proveniți din taxele de participare la Trofeul Calității, a presupus, pe de o parte, achiziționarea ilegală a materialelor de propagandă electorală, iar pe de altă parte, disimularea acestora prin documente întocmite în fals, ce au servit ca justificare pentru înregistrarea în contabilitatea S.C.Eurografica S.R.L a sumelor de bani cheltuite în mod fraudulos pentru inculpatul Năstase Adrian.

c.1. achiziționarea materialelor de propagandă electorală

Din actele aflate la dosarul cauzei, coroborate cu declarațiile unora dintre martorii audiați în cauză, a rezultat că din **suma totală de 42.100.495.000 ROL,** provenind din taxele de participare achitate de diferite persoane fizice şi juridice pentru Trofeul Calității în Construcții, **suma de 33.374.525.258 ROL** (**849.282 euro**, la un curs mediu de 39.297 leu/euro aferent perioadei noiembrie-decembrie 2004) **a fost achitată de S.C.Eurografica S.R.L pentru materialele de propagandă electorală achiziționate ilegal şi folosite ulterior în campania electorală a inculpatului Năstase Adrian**.

Această sumă a fost utilizată astfel:

1.1. în relația comercială cu **S.C.Altrans S.R.L. Sibiu (suma de 970.706.146 ROL)**

Între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Altrans S.R.L Sibiu s-a încheiat contractul cadru de prestări servicii nr.601 din 6.10.2004 care avea ca obiect servicii grafice pe platforma computerizată, servicii de traducere şi adaptare documente, servicii de pre-press şi tipărire; servicii de realizare materiale promoționale; servicii de consultanță în publicitate.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În anexa 1 a contractului, încheiată la 20.10.2004 şi semnată de inculpatul Vasile Mihail Cristian, s-a prevăzut realizarea de către executant a 130.000 brichete mecanice personalizate (2600 de pachete x 50 de brichete).

În fapt, ceea ce s-a livrat către S.C.Eurografica S.R.L. au fost 130.000 brichete personalizate cu inscripția „ADRIAN NĂSTASE-PREŞEDINTE”

S-a emis factura din 18.10.2004 (anterior anexei 1) în valoare de 970.706.146 ROL, achitată integral de S.C.Eurografica S.R.L.

Bunurile au fost livrate la beneficiar în baza avizului de însoțire a mărfii din 5.11.2004.

Pentru a onora această comandă, S.C.Altrans S.R.L a apelat la S.C.Fabrik Media S.R.L, de la care a achiziționat atât brichetele, cât şi serviciul de imprimare (personalizare) a acestora. La rândul său, S.C.Fabrik Media S.R.L a realizat imprimarea brichetelor la S.C..ABTH S.R.L (S.C.Andrei Bussiness Trading S.R.L)

Din declarațiile martorilor audiați în cauză, reprezentanți ai celor trei societăți implicate (Israil Alexandru, Radu Dumitru, Panțer Elena, Huza Daniel, Radu Nicoleta) rezultă că au fost livrate către S.C.Eurografica S.R.L. 130.000 de brichete personalizate cu inscripția „ADRIAN NĂSTASE-PREŞEDINTE”, C.D.-ul cu grafica respectivă provenind de la S.C.Eurografica S.R.L.

1.2. în relația comercială cu **S.C.Mucart S.A.Cluj (suma de 548.809.912 ROL)**

Între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Mucart S.A.Cluj s-a încheiat contractul nr.5471 din 1.06.2004, având ca obiect „creație publicitară, tehnoredactare pentru flyere, pliante, broşuri, cataloage pentru clienți”.

În fapt, S.C.Mucart S.A.Cluj a realizat 400.000 de caiete A4, ce conțineau pe copertă imaginea inculpatului Năstase într-un grup de tineri şi inscripția „ADRIAN NĂSTASE-PREŞEDINTE”.

Mai mult, din probatoriul administrat în cauză, a rezultat că respectivul contract nu a fost încheiat la 1.06.2004, ci în luna noiembrie 2004, când de altfel, s-a şi inițiat relația comercială dintre cele două societăți, prin mijlocirea martorului Crăciun Remus, director comercial la producătorul de hârtie S.C.Celhart Donaris S.A..

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Antedatarea contractului s-a făcut la solicitarea martorului Bărdeanu Ioan, director de aprovizionare la S.C.Eurografica S.R.L şi apropiat al inculpatului Vasile Mihail Cristian, fiind acceptată de martorul Perțea Viorel, director executiv la S.C.Mucart S.A.Cluj, întrucât i-a fost teamă că, în caz contrar, nu ar mai fi primit banii pentru comanda deja realizată.

S-a emis factura din 18.11.2004 în valoare de 548.809.912 ROL, care a fost achitată integral de S.C.Eurografica S.R.L.

Deşi s-a emis un singur aviz de însoțire a mărfii, datat 18.11.2004 pentru întreaga cantitate de caiete, la dosar există 4 înscrisuri cu antetul S.C.Mucart S.A prin care se confirmă trimiterea bunurilor către S.C.Eurografica S.R.L, însă cu 4 transporturi distincte, din 18,20,22 şi 23.11.2004.

Potrivit înțelegerii, S.C.Mucart S.A a procesat practic cele 400.000 de caiete, în condițiile în care atât hârtia necesară, cât şi coperțile au fost puse la dispoziție de S.C.Eurografica S.R.L.

Astfel, hârtia a provenit de la S.C.Celhart Donaris S.A Brăila (72.107 kg.), în baza a 4 avize de expediție emise în perioada 17-19.11.2004, ce a făcut parte dintr-o comandă mai mare al cărei beneficiar a fost S.C.Eurografica S.R.L. Scriptic, aceasta cantitate de hârtie apărea ca fiind livrată către S.C.Eurografica S.R.L-punctul de lucru de la Cluj, a fost facturată către S.C.Eurografica S.R.L., însă, în fapt, ea a fost livrată direct către S.C.Mucart S.A Cluj.

În privința coperților, au fost utilizate 111.000 bucăți primite în 17.11.2004 de la S.C.Eurografica S.R.L., care s-au adăugat celor 29.700 coperți primite cu o zi înainte tot de la S.C.Eurografica S.R.L, fără documente de livrare, aflate deja în magazia S.C.Mucart S.A.

Din declarațiile martorilor Perțea Viorel, Crăciun Remus, Raită Elena, Bălancan Domnica (directori şi angajați ai S.C.Mucart S.A Cluj şi S.C.Celhart Donaris S.A.Brăila) a rezultat, pe de o parte, că hârtia livrată pentru realizarea caietelor a fost corespunzătoare calitativ, fiind însoțită de declarație de conformitate din partea furnizorului şi recepționată de o comisie, iar pe de altă parte, că ceea ce s-a produs în fapt, a fost o cantitate de 400.000 caiete A4, pe coperta cărora se afla imaginea inculpatului Năstase, împreună cu un grup de tineri, precum şi programul electoral al acestuia.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

De altfel, acest lucru a rezultat şi din fişa de magazie întocmită de S.C.Mucart S.A, potrivit căreia cantitatea de 400.000 bucăți „caiet 48 F.A4 DR.A. Năstase" a intrat cu nota de predare nr.154 din 18.11 şi a ieşit cu avizul de expediție nr.691 din 18.11.2004.

1.3. în relația comercială cu **S.C.Sanco Grup S.R.L Bucureşti (suma de 202.002.500 ROL)**

1.3.1. În luna august 2004, martorul Blaş Alexandru, administrator la S.C.Sanco Grup S.R.L. a primit o comandă, în regim de urgență, de la S.C.Eurografica S.R.L. pentru 10.000 de pixuri şi 10.000 de brichete inscripționate „ADRIAN NĂSTASE".

În privința pixurilor, acestea au fost achiziționate de la S.C.Multy Print Grup S.R.L. cu factura nr.0459014 din 11.08.2004 şi inscripționate de către S.C. A.B.T.H. S.R.L., la solicitarea S.C.Sanco Grup S.R.L., în baza notei de comandă nr.1141 din 11.08.2004 cu specificația „inscripționare ADRIAN NĂSTASE", fiind întocmită factura nr.6844579 din 24.08.2004.

În privința brichetelor, acestea au fost furnizate şi imprimate de către S.C. Multy Print Grup S.R.L, conform facturii nr.0459014 din 11.08.2004.

Această situație de fapt este confirmată de martorii Blaş Alexandru, Panțer Elena, Huza Daniel (ambii de la S.C..A.B.T.H..S.R.L), Ferariu Elena (director executiv la S.C.Multy Print Grup S.R.L), Sandu Nicoleta .

Pentru furnizarea şi personalizarea celor 10.000 de pixuri şi brichete, S.C.Sanco Grup S.R.L. a emis factura nr.4193179 din 16.08.2004, în valoare de 202.002.500 ROL, care a fost achitată cu ordinele de plată nr.1134 din 11.08.2004 şi nr.1250 din 30.08.2004 (fil.190 vol.76 dup).

1.3.2. În cursul lunii noiembrie 2004, martorul Blaş Alexandru, administrator la S.C.Sanco Grup S.R.L. a fost contactat de o persoană de sex feminin din cadrul S.C.Eurografica S.R.L. care i-a comandat cantitatea de 20.000 de pixuri personalizate cu inscripția „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE".

Ulterior, aceeaşi persoană i-a precizat că, deşi livrarea produselor se va face către S.C.Eurografica S.R.L., facturile trebuie emise către o altă societate, **S.C.Vertcon S.A. Bacău**, care va face şi plata.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ca şi în precedent, pentru a onora această comandă martorul a contactat S.C. A.B.T.H. S.R.L (pentru inscripționarea a 10.000 de pixuri) şi S.C.Multy Print Grup S.R.L. (pentru achiziționarea celor 20.000 de pixuri şi inscripționarea a 10.000 dintre acestea).

În cadrul S.C. A.B.T.H S.R.L s-a întocmit nota de comandă nr.1810 din 22.11.2004 cu inscripția „Adrian Năstase", fiind ulterior emisă factura nr.9550213 din 26.11.2004 către S.C.Sanco Grup S.R.L. Tot astfel, S.C.Multy Print Grup S.R.L. a emis către S.C.Sanco Grup S.R.L. factura nr.8792996 din 29.11.2004.

La rândul său, deşi bunurile au fost livrate către S.C.Eurografica S.R.L., S.C.Sanco Grup S.R.L le-a facturat către S.C.Vertcon S.A Bacău, aceasta achitând cele două facturi, nr.7246464 din 25.11.2004 (în cuantum de 105.672.000 ROL) şi nr.7246526 din 6.12.2004 (în cuantum de 104.958.000 ROL). Despre circumstanțele în care acest lucru s-a produs, prima instanță a făcut vorbire la **pct.B din situația de fapt**.

Această parte a situației de fapt a fost confirmată de martorii Blaş Alexandru, Panțer Elena, Huza Daniel (ambii de la S.C..A.B.T.H..S.R.L), Ferariu Elena (director executiv la S.C.Multy Print Grup S.R.L), Sandu Nicoleta .

1.4. în relația comercială cu **S.C.Perpigna S.A Călăraşi (suma de 5.943.252.700 ROL)**

1.4.1.Între S.C.Eurografica S.R.L., în calitate de cumpărător, şi S.C.Perpigna S.A., în calitate de vânzător, s-a încheiat contractul nr.42 din 1.11.2004, având ca obiect 400.000 de bucăți caiete A5 şi 200.000 caiete A4 personalizate pentru acordarea acestora în scopuri publicitare pentru stimularea vânzărilor.

Contractul, în valoare de 2.662.030.000 ROL, a fost semnat de martorul Bărdeanu Ion, director cu aprovizionarea la S.C.Eurografica S.R.L. şi apropiat al inculpatului Vasile Mihail Cristian, cu acordul acestuia.

Atât hârtia, cât şi coperțile necesare executării comenzii au fost asigurate de către S.C.Eurografica S.R.L. (mai puțin o cantitate de 30.000 kg.hârtie offset care a fost procurată de S.C.Perpigna S.A), astfel încât, în realitate, în baza contractului S.C.Perpigna S.A. încasa doar manopera aferentă procesării caietelor.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În privința hârtiei, s-a relevat că aceasta provenea din comanda adresată de S.C.Eurografica S.R.L la S.C.Celhart Donaris S.A Brăila (a se vedea în continuare pct.1.7), în două tranşe, respectiv 40.345 kg şi 101.625 kg.

În privința coperților, pentru caietele A4, acestea au fost realizate de S.C.Arti Grafiche Giacone S.R.L., potrivit indicațiilor S.C.Eurografica S.R.L.

Astfel, potrivit declarațiilor martorilor Țițoc Mihaela, Mone Andreea, Pandelică Ion, Zaharia Gabriel şi Stanislav Adam (toți de la S.C.Arti Grafiche Giacone S.R.L.), în baza pungii de comandă nr.244 din 6.11.2004, la solicitarea S.C.Perpigna S.A., s-au tipărit 24.700 coli (cuprinzând 8 coperți de caiet A4 per coală), conținând imaginea inculpatului Năstase Adrian alături de nişte tineri şi cu inscripția „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE" şi sigla P.S.D.

Matrițele folosite au fost realizate la aceeaşi societate, după ce grafica a fost transpusă pe film de către S.C.Arvin Press S.R.L

Pentru caietele A5, coperțile au fost puse la dispoziție direct de către S.C.Eurografica S.R.L. (fil.184 vol.76 dup).

Potrivit declarațiilor martorilor Toma Mioara şi Cristea Sorin (director de producție şi preşedinte al consiliului de administrație), toate caietele aveau pe copertă imaginea inculpatului Năstase şi mesajul „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE".

1.4.2. Ulterior, S.C.Eurografica S.R.L. a solicitat suplimentarea cantității de caiete A5 cu 2.000.000 bucăți, convenindu-se încheierea anexei 2 la contractul nr.42/2004, care însă, nu a fost semnată de către martorul Bărdeanu Ion.

După producția şi livrarea celor 2.000.000 de caiete, la solicitarea acestui martor anexa nr.2 la contractul nr.42/2004 a fost înlocuită cu un nou contract nr.43/2004.

Obiectul formal al acestui contract a constat în vânzarea-cumpărarea a 2000 de agende personalizate pentru acordarea acestora în scopuri publicitare pentru stimularea vânzărilor.

Valoarea noului contract era de 2.142.000.000 ROL.

În realitate, valoarea acestui contract cuprindea, pe lângă prețul agendelor, valoarea manoperei pentru cele 2.000.000 de caiete A5

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

comandate suplimentar şi care trebuiau să facă obiectul anexei nr.2 la contractul inițial.

Martorul Cristea Sorin a acceptat schimbarea anexei nr.2 cu un nou contract cu totul diferit de primul, având în vedere că bunurile fuseseră deja produse, iar în caz contrar, exista riscul de a pierde banii cuveniți pentru manoperă.

De asemenea, a mai rezultat că, în baza celor două contracte, nu au fost realizate caiete personalizate Eurografica, după cum nici agendele nu au fost livrate personalizate.

Totodată, martorul a arătat că din dispoziția sa, urmare faptului că nu s-a mai semnat anexa nr.2, au fost anulate avizele de însoțire a mărfii prin care aceasta fusese livrată la S.C.Eurografica S.R.L., deşi în realitate operațiunea avusese loc, fapt confirmat şi de martora Toma Mioara.

În concluzie, în baza celor două contracte S.C.Perpigna S.A a procesat şi livrat 2.400.000 caiete A5 şi 200.000 caiete A4 personalizate cu imaginea inculpatului Năstase Adrian şi inscripția „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”.

S.C.Perpigna S.A a emis pentru cele două comenzi, 4 facturi: nr.9426336 din 5.11.2004, nr.9426437 din 15.11.2004 (fiecare cu referire la cele două contracte), nr.9426772 şi 9426773, ambele din 7.12.2004 (aferente celor 30.000 kg.hârtie proprie folosită la procesarea caietelor).

Valoarea acestora, de 5.943.252.700 ROL a fost achitată integral de S.C.Eurografica S.R.L. cu file CEC şi ordine de compensare (fil.178 şi urm. vol.76 dup).

1.5. În relația comercială cu **S.C.Boxes Top S.R.L Filipeştii de Pădure (suma de 144.676.142 ROL)**

Între S.C.Eurografica S.R.L. şi S.C.Boxes Top S.R.L s-a încheiat contractul de prestări servicii din 1.11.2004, având ca obiect tipărire coperți block-notes cu numele beneficiarului (S.C.Eurografica S.R.L.) în vederea efectuării de reclamă/publicitate cu scopul creşterii vânzărilor.

În fapt, ceea ce s-a realizat au fost 86.000 coli tipărite (pe fiecare încadrându-se 9 coperți de caiet A5, în total 774.000 coperți) cu imaginea inculpatului Năstase Adrian.

Pentru serviciul prestat s-a emis factură de 144.676.142 ROL, care a fost achitată de S.C.Eurografica S.R.L (fil.11,14,15 vol.30 dup)

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Din declarațiile martorilor Cârnu Carlo şi Stegaru Alina, director, respectiv, angajat la S.C.Boxes Top S.R.L, a rezultat că în timpul campaniei electorale din noiembrie 2004 această societate a tipărit 86.000 de coli, fiecare având câte 9 coperți, cu imaginea inculpatului Năstase Adrian înconjurat de elevi. Această comandă s-a executat cu hârtia şi filmele puse la dispoziție de S.C.Eurografica S.R.L., în condițiile în care anterior, între cele două societăți, nu au mai existat relații comerciale.

1.6. În relația comercială cu **S.C.Silver Trading S.R.L Piteşti (suma de 6.757.772.000 ROL)**

Între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Silver Trading S.R.L s-a încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.6692 din 25.10.2004 având ca obiect 476.000 brichete şi 400.000 de pixuri pentru acordarea acestora în scopuri publicitare pentru stimularea vânzărilor.

Valoarea totală a contractului a fost de 6.757.772.000 ROL.

Au fost emise facturile nr.7016611 din 18.11.2004, nr.4041942 din 30.11.2004 şi nr.7016615 din 7.12.2004 pentru cele 476.000 brichete şi facturile nr.7016612 din 22.11.2004, nr.7016613 din 25.11.2004 şi nr.7016614 din 3.12.2004 pentru cele 400.000 pixuri.

Plata acestora s-a făcut în cea mai mare parte (6.247.307.077 ROL) în perioada 18.11-31.12.2004, restul fiind achitat până la 30.06.2005.

Din probatoriul administrat în cauză a rezultat că, în perioada octombrie-noiembrie 2004, martorul Iancu Adrian, administratorul S.C. Silver Trading S.R.L. Piteşti, a fost contactat de inculpatul Vasile Mihail Cristian, administratorul S.C. Eurografica S.R.L. Bucureşti, care i-a comandat cantități mari de brichete şi pixuri, de ordinul sutelor de mii, solicitându-i şi inscripționarea acestora.

Pentru a onora comanda, S.C. Silver Trading S.R.L a achiziționat pixuri nepersonalizate de la S.C. Lecom Birotică Ardeal S.R.L. şi S.C. Eco Trend S.A.

Ulterior, S.C. Silver Trading S.R.L. a furnizat pixurile fără să le inscripționeze, emițând către S.C. Eurografica S.R.L. facturile fiscale nr. 7016612/22.11.2004 - pentru 35.000 de pixuri în valoare de 83.300.000 lei, 7016613/25.11.2004 - pentru 160.000 de pixuri în valoare de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.751.680.000 lei, 7016614/03.12.2004 - pentru 205.000 de pixuri în valoare de 2.244.340.000 lei.

Aşa cum s-a relevat în cuprinsul situației de fapt reținută de prima instanță la punctele1.9 şi 1.10, pixurile livrate de S.C.Silver Trading S.R.L către S.C.Eurografica S.R.L au fost ulterior personalizate, la cererea acesteia, cu inscripția „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE", de către S.C.Dapa Com Impex S.R.L şi S.C.Print Media Promotion S.R.L.

În privința brichetelor, martorul Iancu Adrian a luat legătura cu martora Ferariu Elena, director executiv la S.C. TPP Grup S.R.L. (ca şi la S.C.Multy Print Grup S.R.L), solicitându-i livrarea şi personalizarea a 700.000 de brichete.

Potrivit declarațiilor acestei martore, dar şi ale martorilor Spirtu Florin, Sandu Nicoleta, Ene Paraschiv, Costea George şi Iancu Adrian, personalizarea brichetelor s-a făcut cu grafica existentă pe un CD transmis de S.C.Eurografica S.R.L ce conținea inscripția „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE" şi sigla P.S.D.+P.U.R

După inscripționare, brichetele au fost ambalate în cutii de câte 1.000 de bucăți şi livrate în zona Casa Presei Libere, unde erau preluate de alte autovehicule înmatriculate în județul Argeş.

Din cele 700.000 de brichete, 100.000 au fost nepersonalizate , fiind livrate şi facturate către S.C.Smart Trading S.R.L Argeş (al cărui administrator, martorul Ion Sebastian, era şi director de sucursală la S.C.Silver Trading S.R.L.Piteşti), iar alte 124.000 au fost livrate de asemenea nepersonalizate către această din urmă societate, fiind comercializate apoi, ca atare, prin magazinul propriu.

Această situație de fapt rezultă din declarațiile martorilor Ion Sebastian, Iancu Adrian, Bizon Carolina, Enache Eugen şi Constantin Florian.

Rezultă aşadar că, deşi în contractul încheiat între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Silver Trading S.R.L era vorba despre 476.000 de brichete ce urmau a fi acordate ca şi material publicitar pentru stimularea vânzărilor S.C.Eurografica S.R.L., în realitate cele 476.000 de brichete au fost inscripționate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE" şi sigla P.S.D.+P.U.R .

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.7. În relația comercială cu **S.C.Celhart Donaris S.A Brăila (suma de 4.696.100.861 ROL)**

Deşi între S.C.Eurografica S.R.L. şi S.C.Celhart Donaris S.A. Brăila nu a existat un contract, în perioada 1.11.-18.11.2004, această din urmă societate a emis către prima facturi referitoare la o cantitate totală de 214.077 kg.hârtie, în valoare de 5.970.544.032 ROL.

Conform avizelor de însoțire a mărfii, această cantitate a fost livrată către punctele de lucru ale S.C.Eurografica S.R.L din Călăraşi (101.625 kg.), Cluj (72.107 kg.) şi Bucureşti (40.345 kg.).

În realitate însă, cele două cantități livrate la Călăraşi şi Cluj (173.732 kg.) în valoare totală de 4.696.100.861 ROL au fost expediate la solicitarea martorului Bărdeanu Ion (zis John), director de aprovizionare la S.C.Eurografica S.R.L, la S.C.Perpigna S.A.Călăraşi şi S.C.Mucart S.A.Cluj, fiind utilizate integral la procesarea caietelor format A4 şi A5, personalizate cu imaginea inculpatului Năstase, comandate de S.C.Eurografica S.R.L (a se vedea anterior, pctele 1.2. şi 1.4.)

Ulterior, în luna ianuarie a anului 2005, pentru a ascunde folosirea hârtiei pentru producerea de materiale electorale, S.C.Eurografica S.RL. a informat, printr-o adresă S.C.Celhart Donaris S.A.Brăila, că o cantitate de 173.732 kg. hârtie livrată în perioada 15.11.-18.11.2004 (adică exact cea expediată la S.C.Mucart S.A.Cluj şi S.C.Perpigna S.A.Călăraşi, din care se confecționaseră ilegal caiete personalizate cu imaginea inculpatului Năstase) nu poate fi folosită pentru procesare „datorită unor deficiențe apărute în timpul procesului de fabricație".

În acest sens, abia în luna noiembrie 2005 s-a încheiat un proces-verbal de custodie cu privire la respectiva cantitate de hârtie.

Ținând seama de faptul că, potrivit actelor de la dosar şi a declarațiilor persoanelor implicate (de la S.C.Celhart Donaris S.A, S.C.Mucart S.A. Cluj şi S.C.Perpigna S.A.Călăraşi), cantitatea de hârtie în litigiu a fost livrată la cele două societăți şi procesată de acestea pentru realizarea caietelor tip A4 şi A5 cu conținut electoral comandate tot de S.C.Eurografica S.R.L. (conform înțelegerilor dintre aceasta şi cele două societăți), fiind însoțită de fiecare dată de declarații de conformitate care reprezentau un certificat de calitate, coroborată cu împrejurarea că reclamația şi procesul-verbal de custodie au fost întocmite de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S.C.Eurografica S.R.L abia în anul 2005, în condițiile în care hârtia în cauză nu se putea afla la sediul acesteia din Bucureşti (întrucât, prin ipoteză fusese expediată la „punctele de lucru de la Cluj şi Călăraşi"), a rezultat, în mod evident, pe de o parte, că respectiva cantitate de hârtie (173.732 kg) a fost utilizată pentru realizarea materialelor de propagandă electorală detaliate anterior, iar pe de altă parte, că demersurile ulterioare ale reprezentanților S.C.Eurografica S.R.L. au avut doar rolul de a ascunde întrebuințarea reală a hârtiei şi, implicit, foloasele necuvenite de care a beneficiat inculpatul Năstase în campania sa electorală.

S-au apreciat ca relevante, în acest sens, declarațiile martorilor Crăciun Remus, Mateiu Adrian, Drăgan Stelian, Duțu Georgeta, Bucşa Răzvan, Raită Elena, Scarlat Maria, Dragu Maria, Perța Viorel, Toma Mioara şi Cristea Sorin.

Chiar dacă pentru respectiva cantitate de hârtie s-au întocmit ulterior facturi de stornare, s-a remarcat de către prima instanță faptul că marfa în litigiu nu s-a reîntors la S.C.Celhart Donaris S.A.Brăila.

Facturile de stornare au fost întocmite în luna noiembrie 2005, iar din suma totală de 5.970.544.032 ROL, reprezentând contravaloarea facturilor care fac obiectul cauzei S.C.Eurografica S.R.L., a achitat către S.C.Celhart Donaris S.A. în perioada 2.11.2004-25.03.2005, suma de 5.125.869.912 ROL, aşadar inclusiv 4.696.100.861 ROL aferentă celor două cantități de hârtie livrate la Cluj şi Călăraşi (fil.172 rap.constatare, vol.76 dup).

1.8. În relația comercială cu **S.C.Price Media S.R.L Bucureşti (suma de 4.689.637.085 ROL)**

1.8.1. Între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Price Media S.R.L. a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.4 din 2.11.2004 având ca obiect 10.000 de calendare şi 5.000 albume de artă personalizate pentru acordarea acestora în scopuri publicitare pentru stimularea vânzărilor.

Valoarea contractului a fost de 4.040.064.875 ROL.

Pentru executarea acestei comenzi, S.C.Price Media S.R.L a apelat la S.C.Amma Print S.R.L.

În momentul în care a primit grafica pentru această comandă (care a fost pusă la dispoziție de către martora Ganea Elena, director de marketing şi apropiată a inculpatului Vasile Mihail Cristian), martora Ioana

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Lidia Mihaela, reprezentant al S.C.Price Media S.R.L a observat că, în realitate, aceasta se referea la pliante ce conţineau imaginea inculpatului Năstase Adrian, alături de bătrâni, copii şi tineri, însoţite de mesajul electoral „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”.

Solicitându-i explicaţii martorei Ganea, aceasta i-a cerut ca, în aceeaşi valoare a contractului, să tipărească 2.000.000 de pliante cu conţinut electoral pentru inculpatul Năstase Adrian, în locul albumelor de artă şi calendarelor comandate iniţial.

La rândul său, martora Ioana Lidia Mihaela a transmis această solicitare către S.C.Ammm Print S.R.L. care, în fapt, a tipărit cele 2.000.000 de pliante solicitate.

Au fost întocmite facturile fiscale nr.4224380 din 2.12.2004, nr.4224367 din 18.11.2004 şi nr.4224371 din 22.11.2004, în care, la solicitarea inculpatului Vasile Mihail Cristian şi a martorului Bărdeanu Ion, nu s-a trecut ceea ce s-a executat în realitate, ci obiectul contractat (calendare şi albume de artă).

Aceleaşi menţiuni s-au regăsit şi în facturile emise de S.C.Amma Print S.R.L. către S.C.Price Media S.R.L.

Această situaţie de fapt a fost susţinută de precizările formulate în scris de S.C.Amma Print S.R.L (fil.41 vol.66 dup) şi de martorii Ioana Lidia Mihaela, Turcitu Florin, Florea Constantin, Moţoc Anton, Pîrvuţ Ovidiu.

1.8.2. Între aceleaşi societăţi (S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Price Media S.R.L.) s-a mai încheiat un contract cadru de prestări servicii datat 19.11.2004.

În anexa 1 din aceeaşi zi s-a arătat că obiectul contractului l-a constituit producţia şi inscripţionarea a 500 de seturi de echipamente de protecţie (compuse din salopetă şi tricou).

În fapt însă, serviciul prestat în baza contractului sus-menţionat a constat în imprimarea a 10.000 de tricouri şi 20.000 de fulare cu inscripţia „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE” şi sigla P.S.D + P.U.R

Şi de această dată, comanda reală a venit prin intermediul martorei Ganea Elena, iar la solicitarea inculpatului Vasile Mihail Cristian, în contractele încheiate cu terţii şi în facturile aferente, nu s-a trecut obiectul real, ci cel menţionat în anexa 1.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

De asemenea, în factura nr.4224374 din 25.11.2004 emisă de S.C.Price Media S.R.L către S.C.Eurografica S.R.L. s-au menționat „servicii inscripționare şi servicii producție echipament protecție”, deşi în limita aceleiaşi valori, de 649.572.210 ROL s-a executat inscripționarea a 10.000 de tricouri şi 20.000 de fulare, pentru campania electorală a inculpatului Năstase Adrian.

Pentru a onora comanda primită, martora Ioana Lidia Mihaela a contactat reprezentanții a două societăți, respectiv pe martorii Panait Angelo (administrator la S.C.Incognito S.R.L Giurgiu, pentru 10.000 de fulare) şi Stroe Dan (administrator la S.C.P.S.P.Adevertising S.R.L., pentru 10.000 de tricouri şi 10.000 de fulare)

Ambii martori au confirmat faptul că fularele şi tricourile au fost personalizate cu inscripția „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE” şi sigla P.S.D+P.U.R., precum şi împrejurarea că li s-a cerut menționarea în acte a altor obiecte decât cele efectiv realizate.

Ambele facturi emise de S.C.Price Media S.R.L, în valoare totală de 4.689.637.085 ROL au fost achitate de către S.C. Eurografica S.R.L. cu ordin de plată, bilete la ordin şi file CEC, în perioada 19.11.2004-1.02.2005 (fil.159,184 şi urm.vol.76 dup, fil.19 vol.29 dup, fil.185 şi urm.vol.30 dup).

1.9. În relația comercială cu **S.C.Dapa Com Impex S.R.L Târgovişte (suma de 1.127.096.005 ROL)**

Potrivit contractului de vânzare cumpărare comercială nr.6798 din 3.11.2004, S.C.Dapa Com Impex S.R.L s-a obligat să vândă către S.C.Eurografica S.R.L 225.265 pixuri pentru acordarea acestora în scopuri publicitare pentru stimularea vânzărilor.

În realitate, din actele aflate la dosar şi declarațiile martorului Brezeanu Florin (şofer şi tampografist la S.C.Dapa Com Impex S.R.L), circa 5.000 de pixuri au fost personalizate Eurografica, restul de 220.265 de pixuri fiind inscripționate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”, împreună cu sigla P.S.D.+P.U.R.

Macheta pentru inscripționarea pixurilor a fost confecționată de către S.C.Dapa Com Impex S.R.L., în baza filmului pus la dispoziție de către S.C.Eurografica S.R.L.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

O parte din aceste pixuri au fost puse la dispoziție de către S.C.Eurografica S.R.L., restul fiind achiziționate de la diverşi furnizori chiar de către firma care s-a ocupat de inscripționare, S.C.Dapa Com Impex S.R.L.

Întreaga cantitate, de 225.265 pixuri a făcut obiectul facturilor nr.7417404 din 2.12.2004 şi 7417402 din 24.11.2004, valoarea totală, de 1.152.681.005 ROL fiind achitată de S.C.Eurografica S.R.L. cu 4 ordine de plată, în perioada 29.11-10.12.2004. (fil.160,173 vol.76 dup, fil.102,275 vol.29 dup).

Ținând seama că din întreaga cantitate, doar 220.265 pixuri au constituit material de propagandă electorală, suma cheltuită de S.C.Eurografica S.R.L pentru acestea a fost de 1.127.096.005 ROL. (s-a scăzut din suma totală contravaloarea a 5.000 pixuri, respectiv 25.585.000 ROL).

1.10. În relația comercială cu **S.C.Print Media Promotion S.R.L Buzău (suma de 131.376.000 ROL)**

Între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Print Media Promotion S.R.L s-a încheiat contractul de prestări servicii nr.6774 din 1.11.2004, având ca obiect inscripționarea de pixuri cu numele beneficiarului (Eurografica) în vederea efectuării de reclamă publicitate cu scopul creşterii vânzărilor.

Prețul stabilit prin contract, inclusiv T.V.A., a fost de 131.376.000 ROL.

Ulterior, după ce au fost inscripționate circa 30.000 de pixuri cu numele Eurografica, la solicitarea reprezentantului S.C.Eurografica S.R.L, martorul Zsolt Irsza, apropiat al inculpatului Vasile Mihail Cristian, comanda a fost modificată, astfel încât, în continuare, în fapt, 100.000 de pixuri au fost inscripționate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE" şi sigla P.S.D.

Matrița pentru inscripționare a fost confecționată de martora Dragomir Filica, în baza filmelor transmise de către S.C.Eurografica S.R.L.

Pentru o parte din pixurile primite spre inscripționare s-a putut stabili şi originea, ele provenind de la S.C.Silver Trading S.R.L Piteşti.

Această situație de fapt a rezultat din declarațiile martorilor Dragomir Nicolae (administrator al S.C.Print Media Promotion S.R.L.),

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Dragomir Filica, Croitoru Mihaela şi Şerban Mircea (persoana care a efectuat tampografierea pixurilor).

Factura nr.02897002 din 16.11.2004 în valoare de 131.376.000 ROL a fost achitată de S.C.Eurografica S.R.L. cu ordinul de plată nr.2011 din 29.11.2004 (fil.161,187 vol.76 dup).

1.11. În relația comercială cu **S.C.Data Center S.R.L Bucureşti (suma de 1.584.251.920 ROL)**

Între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Data Center S.R.L s-a încheiat contractul de vânzare cumpărare comercială fără număr din 15.10.2004 având ca obiect saci menajeri pentru ambalare (122.360 buc.x 8695,65 ROL/sac şi 50.000 buc.x9600 ROL/sac).

Din partea S.C.Eurografica S.R.L contractul a fost semnat de martorul Bărdeanu Ion (director cu aprovizionarea la această societate), cu acordul inculpatului Vasile Mihail Cristian.

În realitate însă, potrivit declarațiilor martorilor audiați în cauză, la solicitarea martorei Ganea Elena (director de marketing la S.C.Eurografica S.R.L. şi apropiată a inculpatului Vasile Mihail Cristian), martora Ioana Lidia Mihaela (reprezentant al S.C.Price Media S.R.L., implicată la rândul său relație comercială distinctă cu S.C.Eurografica S.R.L.) l-a contactat pe martorul Drăgan Radu Mihai (administrator la S.C.Data Center S.R.L) pentru a intermedia prin firma sa, achiziționarea unor pungi din plastic personalizate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE" de la o altă societate, S.C. V.F.M S.R.L.

Potrivit martorului Drăgan, el nu i-a cunoscut nici pe cei de la S.C.Eurografica S.R.L şi nici pe cei de la S.C. V.F.M. S.R.L, în realitate relația comercială fiind între aceste două societăți (livrarea mărfii s-a făcut direct de la S.C. V.F.M. S.R.L. către S.C.Eurografica S.R.L), iar de derularea ei s-a ocupat martora Ioana Lidia Mihaela.

Singura contribuție a martorului Drăgan a constat în realizarea matriței pentru personalizarea pungilor, pe care apoi, tot prin intermediul martorei sus-menționate, a transmis-o la S.C. V.F.M. S.R.L.

În fapt, potrivit declarațiilor martorului Truică Valentin, administrator la S.C. V.F.M S.R.L, în perioada noiembrie-decembrie 2004 această societate a executat, la solicitarea S.C.Data Center S.R.L, dar prin intermedierea martorei Ioana Lidia Mihaela, 150.000 de saci personalizați

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

„ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE” şi 5.000 de pungi personalizate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”.

La solicitarea martorului Bărdeanu Ion, în facturile întocmite atât de către S.C. V.F.M S.R.L, cât şi de către S.C.Data Center S.R.L. s-a menționat furnizarea de saci menajeri, iar nu de pungi electorale inscripționate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”.

Astfel, pentru comanda realizată, S.C.Data Center S.R.L a emis către S.C.Eurografica S.R.L facturile fiscale nr.7284667 din 16.11.2004, nr.7284719 din 30.11.2004 şi factura de stornare nr.986336 din 27.12.2004, având ca obiect „saci menajeri”, în valoare totală de 1.584.251.920 lei, sumă ce a fost achitată de S.C.Eurografica S.R.L. cu ordine de plată din 18.11 şi 3.12.2004. (fil.161,175 vol.76, fil.30 vol.29 dup).

1.12. În relația comercială cu **S.C.Proreclama Production S.R.L Bucureşti (suma de 102.367.400 ROL)**

În luna decembrie 2004, între S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Proreclama Production S.R.L s-a derulat o relație comercială, concretizată în tipărirea de către aceasta din urmă a 280.000 de rigle din carton (tip semn de carte), personalizate cu imaginea inculpatului Năstase şi inscripționate „ ADRIAN NĂSTASE- PREŞEDINTE”.

Realitatea şi obiectul acestei relații rezultă din declarațiile martorilor Leopea Marian, Bucur Constantin (ambii angajați ai S.C.Proreclama Production S.R.L.) şi Ganea Elena (director de marketing la S.C.Eurografica S.R.L şi apropiată a inculpatului Vasile Mihail Cristian).

A rezultat astfel, că martora Ganea Elena este cea care s-a deplasat la sediul S.C.Proreclama Production S.R.L şi a dat bunul de tipar pentru respectivele tipărituri din carton, că acestea au fost realizate pe baza machetei puse la dispoziție de către beneficiar şi au fost transportate la un depozit al S.C.Eurografica S.R.L.

Deşi factura fiscală nr.8483278 din 6.12.2004 emisă de S.C. Proreclama Production S.R.L a fost în valoare totală de 103.292.000 ROL, nu au fost identificate instrumente de plată (două ordine de compensare din 29.09 şi 30.09.2005) decât pentru suma de 102.367.400 ROL (fil.189 vol.76 dup).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.13. În relația comercială cu **S.C.Safo Prod S.A Bucureşti (suma de 1.214.636.749 ROL)**

În cursul anului 2004, între S.C.Safo Prod S.A şi S.C.Eurografica S.R.L. au existat relații comerciale, materializate în contractul nr.63 din 25.03.2004 şi nr.84 din 1.10.2004, ultimul având ca obiect tipărirea de coperți de caiete cu numele beneficiarului în vederea efectuării de reclamă-publicitate cu scopul creşterii vânzărilor.

În realitate însă, din declarațiile reprezentanților S.C.Safo Prod S.A (Regneală Horațiu, Danciu Constantin şi Boraciu Nicolae), a rezultat că solicitarea a fost de a tipări 292.500 coli (în fapt coperți de caiete A4 şi A5) cu imaginea inculpatului Năstase Adrian şi sigla P.S.D), precum şi 2.000.000 de pliante ce conțineau inculpatului Năstase, alături de copii, țărani, tineri.

Layout-ul (ceea ce urma să se imprime) aferent coperților a fost pus la dispoziție de către S.C.Eurografica S.R.L., iar pentru pliante aceeaşi societate a transmis documentul pe suport mangetic.

Hârtia pentru coperți a fost asigurată de S.C.Eurografica S.R.L., iar pentru pliante de către S.C.Safo Prod S.A., în acest ultim caz, valoarea ei fiind inclusă în costul produselor.

Ca şi în alte situații, pe facturi nu s-a trecut ceea ce s-a produs şi livrat în fapt.

Au fost încheiate 5 facturi, în valoare totală de 1.214.636.749 ROL :nr.426996 şi 426997 din 4.11.2004, nr.427047 şi 427048 din 17.11.2004 şi nr.427121 din 30.11.2004 (fil.197, 214 vol.76 dup), achitate integral şi înregistrate în contabilitatea S.C.Eurografica S.R.L

1.14. În relația comercială cu **S.C.Best Print Services S.R.L Bucureşti (suma de 2.232.379.488 ROL)**

Deşi între S.C.Eurografica S.R.L. şi S.C.Best Print Services S.R.L. nu s-a încheiat un contract, în perioada 28.10.2004 – 19.11.2004, între acestea, s-a derulat o relație comercială, concretizată în realizarea de către cea din urmă societate, la solicitarea celei dintâi, a 1.000.000 de broşuri şi 800.000 de pliante cu imaginea inculpatului Năstase şi inscripționate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”.

Au fost emise 4 facturi fiscale nr.4306653 din 28.10.2004, nr.4306739 din 3.11.2004, 4306914 din 15.11.2004 şi 6367447 din

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

19.11.2004, în valoare totală de 2.232.379.488 ROL, care au fost încasate de beneficiar cu 4 bilete la ordin (fil.198 vol.76 dup, fil.15 şi 27 vol.43 dup).

În facturi nu era precizat caracterul electoral al bunurilor tipărite, ci doar denumirea lor generică (pliante, broşuri), cu trimitere la un număr de comandă.

Existența acestei relații comerciale, precum şi conținutul ei a rezultat din declarațiile martorilor Florescu Ionuț Florian (administrator la S.C.Best Print Services S.R.L) şi Ştefănescu Costel (tehnolog la S.C.Eurografica S.R.L şi fost salariat la S.C.Best Print Services S.R.L).

1.15. În relația comercială cu **S.C.Art Group Int S.R.L Bucureşti (suma de 1.062.194.000 ROL)**

Deşi între S.C.Eurografica S.R.L. şi S.C.Art Group Int S.R.L. nu s-a încheiat un contract, în luna noiembrie 2004, între acestea s-a derulat o relație comercială, concretizată în realizarea de către cea din urmă societate, la solicitarea celei dintâi, a 100.000 de bucăți coli tipărite format 70 x 100, fiecare conținând câte două afişe electorale cu imaginea inculpatului Năstase şi inscripționate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”.

Factura fiscală nr.1063019 din 18.11.2004, emisă pentru aceste produse, în valoare totală de 1.062.194.000 ROL, a fost achitată integral de S.C.Eurografica S.R.L. cu ordinul de plată nr.1875 din 18.11.2004 şi fila CEC din 6.12.2004 (fil.199 vol.76 dup, fil.15 şi 27 vol.43 dup).

1.16. În relația comercială cu **Agenția de Publicitate Graphiline S.R.L Bucureşti (suma de 1.967.266.350 ROL)**

Deşi între S.C.Eurografica S.R.L. şi Agenția de Publicitate Graphiline nu s-a încheiat un contract, în luna noiembrie 2004, între acestea s-a desfăşurat o relație comercială, concretizată în realizarea a 5.000 de cataloage, conținând imagini cu inculpatul Năstase şi alte personaje, însotite de mesaje electorale.

Aceste cataloage au fost realizate ca urmare a unei comenzi venite din partea martorei Ganea Elena, director de marketing la S.C.Eurografica S.R.L, subordonată direct inculpatului Vasile Mihail Cristian, ea fiind şi cea care a pus la dispoziție machetele albumului pe un CD.

Pentru a onora această comandă, Agenția Graphiline a apelat la alte două societăți, S.C.Pro Reclama Production S.R.L şi S.C.Sonor 98 S.R.L, iar hârtia necesară a fost achiziționată de la S.C.Ella Paper S.R.L.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Produsele realizate au fost facturate de Agenția Graphiline către S.C.Eurografica S.R.L, emițându-se facturile 04372609 din 17.11.2004 în valoare de 752.080.000 ROL şi 07372614 din 30.11.2004, în valoare de 1.215.186.350 ROL, ambele fiind achitate integral de S.C.Eurografica S.R.L. (vol.15 şi 17 dup)

Potrivit declarației martorei Vasile Daniela, administrator la Agenția Graphiline, în aceste facturi nu a specificat denumirea exactă a produsului executat, întrucât aşa obişnuia să procedeze în activitatea curentă.

c.2. disimularea materialelor de propagandă electorală

Disimularea materialelor de propagandă electorală achiziționate ilegal de către S.C.Eurografica S.R.L s-a făcut, pe de o parte, aşa cum s-a evidențiat anterior, prin încheierea unor contracte comerciale şi documente financiar contabile cu conținut nereal (în acte fiind trecute alte bunuri decât cele executate efectiv şi livrate beneficiarului S.C.Eurografica S.R.L), de cele mai multe ori fiind vorba despre aşa-zise materiale promoționale personalizate Eurografica ce urmau a fi acordate pentru „stimularea vânzărilor".

Pe de altă parte, dar în strânsă corelare cu aceste documente false, prin decizia fără număr din 15.10.2004, inculpatul Vasile Mihail Cristian a dispus inițierea şi derularea unei campanii de promovare a produselor S.C. Eurografica S.R.L. prin distribuirea către agenții şi clienții societății în perioada 01.11. – 31.12.2004 de materiale inscripționate EUROGRAFICA.

În acest context, inculpatul a dispus întocmirea unui număr de 25 procese verbale prin care angajații societății atestau că ar fi primit materialele precizate în decizie, precum şi întocmirea a 55 avize de însoțire a mărfii către distribuitori din teritoriu ai produselor tipărite de S.C. Eurografica S.R.L. (în principal, formulare fiscale cu regim special), prin care se atesta că aceştia ar fi primit de asemenea materialele publicitare aferente deciziei emise de inculpat.

Din declarațiile celor 41 de martori audiați direct şi nemijlocit în faza de judecată şi ale celor 6 martori față de care s-a făcut aplicarea art.327 al.3 c.pr.pen., a rezultat, în mod cert, că persoanele care au fost menționate în procesele verbale de predare-primire şi în avizele de însoțirea a mărfii nu au primit cantitățile de produse specificate (mii sau zeci de mii de pixuri, brichete, calendare, rigle, bloc – notess - uri, albume

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

de artă, agende), ci doar cantități modice (doar din sortimentele pixuri şi brichete de ordinul zecilor de bucăți) .

Astfel, în privința celor 25 de procese-verbale, s-a constatat că acestea au fost întocmite şi semnate pentru predare de martora Florea Luminița, economist la S.C. Eurografica S.R.L. şi pentru primire de 23 angajați ai S.C. Eurografica S.R.L., fără a se efectua şi remiterea materialelor precizate în conținutul acestora, aspect ce rezultă din declarațiile susnumiților.

Totodată, în privința celor 55 avize de însoțire a mărfii întocmite de asemenea de martora Florea Luminița, acestea au fost transmise reprezentanților zonali ai S.C. Eurografica S.R.L., cărora li s-a cerut să se deplaseze la distribuitorii din teritoriu menționați la rubrica destinată cumpărătorilor, pentru a le semna şi ştampila de primire, urmând ca toate exemplarele avizelor să-i fie restituite.

Astfel, conform dispozițiilor primite de la inculpatul Vasile Mihail Cristian, martorul Vodă Ion, responsabilul cu expediții-transport şi parcul auto de la S.C.Eurografica S.R.L, a completat rubrica din fiecare aviz destinată delegatului cu numele, datele de identitate şi numărul de înmatriculare al mijlocului de transport aparținând unor şoferi şi maşini ale S.C. Trans Nova Impex S.R.L., semnând în locul acestora, după care le-a expediat directorilor zonali, prin curier rapid.

În fapt însă, deşi aceste avize purtau, de regulă, ştampila agentului economic, ele fie nu erau semnate de un reprezentant al acestuia, fie erau semnate din neglijență (odată cu alte acte prezentate cu aceeaşi ocazie); din declarațiile martorului Vodă, reprezentanților zonali ai S.C. Eurografica S.R.L., şoferilor menționați în avize, precum şi din declarațiile administratorilor societăților comerciale menționate pe avize rezultând, cu certitudine, că produsele specificate în avize nu au fost distribuite şi respectiv primite.

În fine, având la bază aceeaşi falsă campanie de promovare a produselor Eurografica, materialele de propagandă electorală de care a beneficiat, în mod fraudulos, inculpatul Năstase Adrian au fost înregistrate în contabilitatea S.C.Eurografica S.R.L, în principal, sub forma unor cheltuieli efectuate cu propria reclamă, prin trecerea acestor costuri în contul nr. 623 („cheltuieli de protocol, reclamă şi publicitate"), iar o altă

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

parte, pe conturi contabile de cheltuieli proprii şi de stocuri ale societății (fil.200 şi urm.vol.76 dup).

În altă ordine de idei, S.C.Eurografica S.R.L. s-a implicat nu doar în achiziționarea frauduloasă de materiale de propagandă electorală în beneficiul inculpatului Năstase Adrian, ci şi în transportarea acestora în diferite zone din țară.

Aceste transporturi au fost organizate de martorul Vodă Ion, ca urmare a solicitării inculpatului Vasile Mihail Cristian şi ale martorei Ganea Elena, apropiată a inculpatului şi persoană de legătură din partea S.C.Eurografica S.R.L. cu Partidul Social Democrat .

Astfel, din declarațiile martorilor Dascălu Tudorică şi Şerban Mihai, conducători auto angajați sau colaboratori ai S.C.Trans Nova Impex S.R.L, a rezultat că aceştia au făcut 4 curse în țară cu materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase (caiete, brichete, pixuri, postere, calendare), în zilele de 14.11(martorul Şerban), 20.11, 30.11 şi 6.12.2004 (martorul Dascălu).

De fiecare dată, martorii încărcau marfa de la sediul S.C.Eurografica S.R.L. şi primeau doar avize de însoțire a mărfii, în care erau menționate persoanele de contact de la destinație şi numerele de telefon ale acestora.

Conținutul fiecărui transport a fost cunoscut de către martori, căci la destinație se proceda la deschiderea fiecărui palet în care marfa era ambalată.

De asemenea, fiecare dintre cei doi martori au încărcat, fie cu aceeaşi ocazie, fie separat, unele dintre produsele comandate de S.C.Eurografica S.R.L., fiind vorba despre caiete de la S.C.Perpigna S.A (în cazul martorului Dascălu) şi de pungi din plastic de la S.C.V.F.M S.R.L. Rm.Vâlcea (în cazul martorului Şerban).

Implicarea S.C.Eurografica S.R.L. în transportul materialelor electorale a fost confirmată, de altfel, şi de martorul Vodă Ion.

În luna decembrie 2004, la solicitarea inculpatului Vasile Mihail Cristian, pentru a masca transportul materialelor electorale, martorul Ioan Vodă s-a deplasat la sediul S.C. Trans Nova Impex S.R.L. şi a solicitat emiterea a două facturi şi anexe, din care a rezultat că această societate

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

a efectuat pentru S.C.Eurografica S.R.L. mai multe transporturi de marfă în diferite zone ale țării.

În acest sens, s-au întocmit factura fiscală nr. 7252360 din 23.12.2004 (pentru 11 curse) şi nr.7252364 din 29.12.2004 (pentru 13 curse), în anexele cărora au fost înscrise ziua şi luna, itinerariul şi numărul de înmatriculare al autovehiculului care ar fi efectuat transportul, toate aceste date fiind indicate de către martorul Vodă.

În realitate, doar 4 curse fuseseră efectuate cu adevărat la datele şi cu autovehiculele menționate; în contul celorlalte, au fost efectuate alte curse în anul 2005, deşi reprezentanții S.C.Trans Nova S.R.L. au solicitat inițial stornarea facturilor corespunzătoare curselor neefectuate.

B. Referitor la finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian prin intermediul S.C.VERTCON S.A.Bacău

Inculpata Jianu Irina Paula a avut calitatea de acționar (cu o cotă de participație de 20%), la S.C.Vertcon S.A.Bacău până la data de 15.02.2002, când, formal, şi-a înstrăinat acțiunile către martora Popa Cristina, care a devenit astfel acționar majoritar şi administrator al societății (funcție deținută încă din anul 1999).

Deşi în drept nu a mai avut vreo calitate la S.C.Vertcon S.A., inculpata Jianu Irina Paula a continuat să se implice în activitatea acestei societăți, aşa cum a făcut şi în legătură cu o altă societate la care ocupase anterior funcția de administrator, respectiv S.C.Conimpuls S.A Bacău.

În acest context, inculpata Jianu Irina Paula a luat hotărârea de a implica S.C.Vertcon S.A în campania electorală prezidențială a inculpatului Năstase Adrian, atât logistic, cât şi financiar, determinând-o pe martora Popa Cristina, administrator al societății să folosească sume de bani din patrimoniul acesteia într-un sens contrar intereselor sale, prin suportarea unor cheltuieli cu bunuri, servicii de transport şi plata personalului, în legătură cu campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, căruia i-a facilitat astfel obținerea unor **foloase necuvenite în cuantum de 382.172.020 ROL**, compusă din:

a. 151.090.000 ROL reprezentând plata angajaților

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În concret, în perioada campaniei electorale aferente celor două tururi de scrutin ale alegerilor prezidențiale din anul 2004, din inițiativa inculpatei Jianu Irina Paula, angajații S.C.Vertcon S.A, S.C.Conimpuls S.A şi S.C.Regal Glass S.R.L Bacău au fost mobilizați la etajul 9 al imobilului unde îşi aveau sediul toate cele trei societăți, în incinta restaurantului Millenium aparținând S.C.Vertcon S.A., pentru a ambala în pungi diverse materiale electorale (caiete, pixuri, brichete, rigle) inscripționate „Adrian Năstase Preşedinte", materiale care au fost descărcate din autovehicule mari (gen TIR), provenite de la S.C.Eurografica S.R.L şi sosite în mai multe rânduri la sediul respectiv (a se vedea declarațiile martorului Mălăeru Florin, administrator la S.C.Trans Nova Impex S.R.L)

Această activitate a fost coordonată, atât direct, de către inculpata Jianu, cât şi prin intermediul martorei Popa Cristina, tot inculpata fiind cea care a ținut legătura prin telefon cu furnizorii de materiale de propangandă electorală şi cu reprezentanți ai P.S.D din județele Bacău şi Botoşani, în vederea ridicării acestora şi distribuirii lor pe plan local, la nivelul comunelor.

Prezența personalului la această activitate a fost ținută pe baza unor formulare intitulate „liste de avans chenzinal", fără vreo legătură cu rubricația acestor tipizate (fil.61 şi urm.vol.47 dup).

Plata personalului a fost făcută de către martora Popa Cristina din fondurile S.C.Vertcon S.A şi a fost în cuantum de 151.090.000 ROL

Din punct de vedere contabil, plățile făcute nu au fost înregistrate în contul 425 „avansuri acordate personalului", ci în contul 461 „debitori diverşi", iar ulterior, pentru lichidarea debitelor astfel create, contravaloarea acestora a fost înregistrată în contul 658 „alte cheltuieli de exploatare" (fil.153 vol.76 dup)

b.210.630.000 ROL reprezentând contravaloarea a 20.000 de pixuri inscripționate „Adrian Năstase"

Tot din dispoziția inculpatei Jianu Irina Paula, S.C.Vertcon S.A a achitat 20.000 de pixuri personalizate „Adrian Năstase", comandate de către S.C.Eurografica S.R.L de la S.C.Sanco Grup S.R.L.

Practic, deşi nu a existat o relație comercială între această din urmă societate şi S.C.Vertcon S.A.(nu a existat vreo comandă a acesteia şi, cu atât mai puțin, un contract), aceasta a achitat cele două facturi,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

nr.7246464 din 25.11.2004 (în cuantum de 105.672.000 ROL) şi nr.7246526 din 6.12.2004 (în cuantum de 104.958.000 ROL) emise de S.C.Sanco Grup S.R.L, aferente cantității de 20.000 de pixuri (fil.90,91 vol.47 dup).

Aceste facturi au fost înregistrate în contabilitatea S.C.Vertcon S.A. în contul 604.01„cheltuieli privind materiale nestocate", operațiune nejustificată, întrucât prin specificul activității (construcții de clădiri şi lucrări de geniu) şi numărul de salariați (44), nu erau întrunite condițiile consumului unei cantități de 20.000 de pixuri pentru desfăşurarea activității normale a societății (fil.144 vol.76 dup).

c. 3.877.020 ROL reprezentând contravaloarea serviciilor de transport materiale electorale pe ruta Bacău-Botoşani-Bacău

Din disponibilitățile băneşti ale S.C.Vertcon S.A. a fost achitată factura nr.1929571 din 26.11.2004 în valoare de 3.877.020 ROL, emisă de S.C.Basarom Prodcom S.R.L. Bacău, reprezentând contravaloarea unor servicii de transport intern marfă pe ruta Bacău-Botoşani-Bacău.

Pe de altă parte, pentru a însoți materialele electorale transportate de la Băcău în diferite locații (Botoşani, Neamț, Galați) au fost întocmite avizele de însoțire a mărfii seriile BC ANA nr.6663938 din 25.11.2004, 663939 din 6.12.2004, 6663940 din 7.12.2004, 6663941 din 7.12.2004, 6663942 din 8.12.2004, 6663943 din 9.12.2004 şi 6663946 (nedatat), în care s-a menționat, nereal, că acestea ar fi avut ca obiect „materiale reclamă publicitate" şi că ar fi fost transportate către punctele de lucru ale societății din respectivele localități (care în fapt nu existau), în realitate, fiind vorba despre materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian (fil.102 şi urm.vol.47 dup).

d.16.575.000 ROL reprezentând contravaloarea unor saci de rafie folosiți la ambalarea materialelor de propagandă electorală.

Din probatoriul administrat în cauză a mai rezultat că, suma de 16.575.000 ROL a fost utilizată pentru achiziționarea de pe piața liberă a 1.700 saci de rafie folosiți pentru ambalarea materialelor de propagandă electorală.

În acest sens, pentru a justifica aceste plăți, s-au întocmit borderouri de achiziții (fil.119 şi urm.vol.47 dup), care aveau înscrise date anterioare datei de acordare a avansului spre decontare (numerar

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

eliberat persoanei care a cumpărat respectivii saci – fil.75 şi urm. vol.47 dup), mai puțin ultimul borderou, din 7.12.2004.

S-a constatat de către prima instanță că, toate cheltuielile menționate anterior, fiind înregistrate în contabilitatea societății, au denaturat rezultatele financiare ale acesteia, aferente anului 2004; în plus, cu suma de 33.630.000 ROL reprezentând TVA aferent facturilor pentru pixuri, s-a diminuat TVA datorat de S.C.Vertcon S.A. bugetului de stat pe anul 2004.

IV.Împotriva sentinței nr.176 din 30 ianuarie 2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală, în dosarul nr. 514/1/2009, în termen legal, au declarat recurs Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție şi inculpații Năstase Adrian, Jianu Paula Irina, Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana, motivele de recurs, precum şi amplele critici formulate de părți, prin intermediul apărătorilor lor, fiind în detaliu redate în cuprinsul încheierii de dezbateri de la data de 13 iunie 2012 .

Acestea, alături de motivele de recurs invocate în scris vor fi reluate, în esență, la momentul când instanța de ultim control judiciar va proceda la examinarea cazurilor de casare invocate de fiecare dintre recurenți, în ordinea relevată în cadrul încheierii de dezbateri anterior menționată.

V.Cauza a fost înregistrată pe rolul Completului de 5 Judecători a Înaltei Curți de Casație şi Justiție la data de 29 martie 2012, sub nr.2470/1/2012, fiind fixat prim termen de judecată, în recurs, la data de 21 mai 2012.

1.Prin încheierea pronunțată în Camera de Consiliu la data de **3 aprilie 2012**, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători, potrivit dispozițiilor art.291 alin.3[1] din Codul de procedură penală, **din oficiu, a preschimbat la data de 23 aprilie 2012 termenul fixat pentru soluționarea cauzei în recurs,** avându-se în vedere împrejurarea că această cauză a fost înregistrată pe rolul Secției Penale la data de 20 ianuarie 2009, că soluția a fost pronunțată în primă instanță,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

după 3 ani, respectiv la data de 30 ianuarie 2012 şi că dosarul nr.2470/1/2012 a fost înregistrat pe rolul Completului de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație şi Justiție la data de 29 martie 2012.

2.Prin încheierea de şedință de la **23 aprilie 2012**, conform art.302 alin.2 din Codul de procedură penală, art.6 alin.3 şi 4 din Codul de procedură penală, s-au constatat întemeiate şi s-au admis:

- cererile de amânare formulate personal, de recurenții intimați inculpați Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana, în vederea angajării unor apărători aleşi;

- cererile de amânare formulate de recurenții intimați inculpați Năstase Adrian şi Jianu Paula Irina pentru pregătirea apărării şi, respectiv, pentru imposibilitate de prezentare;

- cererea de amânare susținută de apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Cazacu Ion, pentru formularea motivelor de recurs şi imposibilitate obiectivă de prezentare, dispunându-se amânarea cauzei la termenul din 2 mai 2012, dosarul fiind la primul termen de judecată.

Totodată, la acelaşi termen, s-a luat act de împrejurarea că potrivit art.385^{14} alin.1^{1} din Codul de procedură penală, recurenții intimați inculpați Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana, prezenți în sala de şedință, au fost întrebați dacă doresc să fie audiați în fața instanței de recurs sau doresc să se prevaleze de dreptul la tăcere prevăzut de art.70 alin.2 din Codul de procedură penală, iar aceştia, pe rând, au precizat că doresc să dea declarație în prezenta cauză, dar să fie asistați de apărători aleşi.

3.Prin încheierea de şedință de la **2 mai 2012,** printre altele, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a luat act că recurenții inculpați au dorit să dea declarații în fața instanței de recurs şi a pus în vedere tuturor recurenților intimați inculpați să se prezinte la următorul termen de judecată, când audierile se vor realiza potrivit dispozițiilor art.324 raportat la art.323 din Codul de procedură penală. De asemenea, conform art.302 alin.2 din Codul de procedură penală, instanța de recurs a admis, în parte, cererile formulate de părți, astfel:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- raportat la art.6 alin.3 şi 4 coroborat cu art.171 alin.4[1] din Codul de procedură penală, a admis cererea de amânare a judecării cauzei, formulată de apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Popovici Bogdan, avocat Alexandru Chiciu, față de imposibilitatea acestuia de prezentare, dovedită cu acte medicale, luând act de împrejurarea că era primul termen de judecată la care acesta nu s-a prezentat ;

- raportat la art.6 alin.3 şi 4 din Codul de procedură penală, a respins cererea de amânare vizând imposibilitatea de prezentare în instanță a inculpatei Jianu Paula Irina, față de actul medical depus, întrucât, din conținutul acestuia nu rezulta o imposibilitate obiectivă de prezentare în instanță a recurentei intimate inculpate;

- raportat la art.6 alin. 3 şi 4 din Codul de procedură penală, a respins cererea de acordare a unui termen rezonabil în vederea pregătirii apărării formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, având în vedere că această cauză se afla deja la al doilea termen de judecată.

Prin aceeaşi încheiere, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a pus în vedere:

- tuturor părților ca, până la termenul din 10 mai 2012, să formuleze, în scris, eventualele cereri de probatorii şi motivele de recurs, să le depună la dosar, în termen util, pentru ca instanța, reprezentantul parchetului şi ceilalți apărători să poată lua cunoştință din timp despre conținutul acestora, urmând a se aprecia, în raport de complexitatea acestora, dacă se va putea proceda şi la audierea recurenților intimați inculpați;

-apărătorului ales al recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina, avocat Ghiță Georgeta să ia legătura cu aceasta, pentru a fi prezentă la termenul următor în fața instanței de recurs;

-apărătorului ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Liviu Corneliu Popescu, care avea asupra sa mai multe cereri scrise pe care intenționa să le susțină şi oral, să le depună, din timp, la dosar, înaintea termenului de judecată, pentru a da posibilitatea instanței să se pronunțe în şedință, motivat, asupra acestora şi reprezentantului parchetului, precum şi celorlalte părți să ia cunoştință de conținutul acestora şi să formuleze concluzii pertinente în cauză.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

De asemenea, instanța de ultim control judiciar a luat act că recurentul intimat inculpat Vasile Mihail Cristian, prin apărător ales, a depus, la dosar, motivele de recurs, potrivit dispozițiilor art.385^{10} alin.3 din Codul de procedură penală, iar conform dispozițiilor art.385^{6} alin.3 din Codul de procedură penală, a formulat o cerere de probe pentru a fi avută în vedere de instanță şi a depus la dosar un set de înscrisuri pentru a putea fi studiate şi a se putea aprecia asupra pertinenței şi utilității acestora.

Față de imprejurarea că inculpații, prin apărători, au solicitat instanței de recurs, în sala de şedință, revenirea asupra termenului de judecată anterior fixat, Înalta Curte a dispus **menținerea termenului de amânare a judecării cauzei anunțat anterior, respectiv 10 mai 2012,** cu următoarele precizări:

- la preschimbarea termenului conform încheierii pronunțată în şedința din camera de consiliu de la data de 3 aprilie 2012, s-a procedat potrivit dispozițiilor art.291 alin.3^{1} din Codul de procedură penală, potrivit cărora "completul învestit cu judecarea unei cauze penale poate, din oficiu (...)să preschimbe primul termen(...)cu respectarea principiului continuității completului(...)în vederea soluționării cu celeritate a cauzei (...)".

- s-a avut în vedere împrejurarea că, această cauză a fost înregistrată pe rolul Secției Penale la data de 20 ianuarie 2009, că soluția a fost pronunțată în primă instanță, după 3 ani, respectiv la data de 30 ianuarie 2012 şi că dosarul nr.2470/1/2012 a fost înregistrat pe rolul Completului de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație şi Justiție la data de 29 martie 2012;

- membrii completului de judecată nu au spre soluționare doar acest dosar, magistrații fiind implicați şi în judecarea altor cauze aflate pe rolul Înaltei Curți de Casație şi Justiție (în primă instanță, ca instanță de recurs, la Completul de 5 Judecători, în completele competente să judece recursurile în interesul legii) şi trebuie avută în vedere, totodată, împrejurarea că toate aceste activități se desfăşoară în sălile de judecată reduse numeric, existente la Înalta Curte de Casație şi Justiție;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- până la data de 10 mai 2012 toate părțile vor formula, în scris, cererile de probe, vor depune motivele de recurs, urmând a se aprecia, în raport de complexitatea acestora, dacă se va putea proceda şi la audierea recurenților intimați inculpați;

- instanța de recurs a precizat totodată că, până în prezent, dosarele au fost lăsate în arhivă la dispoziția părților pentru studiu, membrii completului de judecată studiindu-le sâmbăta, duminica sau seara după orele 20^{00}, tocmai pentru a da posibilitatea părților şi apărătorilor acestora să aibă acces la conținutul probelor din dosar.

Totodată, la acelaşi termen, s-a luat act de împrejurarea că, potrivit art.385^{14} alin.1^{1} din Codul de procedură penală, recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, prezent în sala de şedință, a fost întrebat dacă doreşte să fie audiat în fața instanței de recurs sau se prevalează de dreptul la tăcere, prevăzut de art.70 alin.2 din Codul de procedură penală, iar acesta a precizat că doreşte să dea declarație în prezenta cauză, arătând că, la orele 10^{30}, trebuie să participe, la o şedință ce implică activitatea pe care o desfăşoară, în calitate de parlamentar.

S-a luat act că apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina, avocat Ghiță Gabriela, a depus la dosar, o cerere scrisă din care rezultă că şi aceasta doreşte să dea declarație în prezenta cauză, (fila 250 dosar recurs).

4.Prin încheierea de şedință pronunțată la **data de 10 mai 2012,** Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a luat act că:

■s-au depus la dosar 11 cereri formulate de apărătorul recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Corneliu Liviu Popescu, după cum urmează:

- cerere prin care a fost invocată violarea dreptului la un proces echitabil, ca urmare a faptului că, în şedința publică din 2 mai 2012 nu i s-ar fi permis formularea şi motivarea orală a unor cereri şi excepții (fila 321);

- excepție de neconstituționalitate a dispozițiilor art.363 alin.2 fraza finală din Codul de procedură penală, în raport de dispozițiile art.21 alin.(3) şi art.24 din Constituția României, (filele 322 - 325);

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- cerere prealabilă prin care s-a solicitat ca dosarul cauzei să fie trimis, în original, la sediul profesional al Cabinetului de Avocat „Corneliu – Liviu Popescu”, având în vedere calitatea sa de apărător ales al recurentului inculpat Năstase Adrian, în vederea studierii, fotocopierii dosarului şi a redactării motivelor de recurs, pentru o perioadă de timp identică aceleia cât dosarul s-a aflat, pentru redactarea motivelor proprii de recurs, la parchet (filele 326 - 328);

- cerere de întrerupere a judecăţii şi de sesizare a Secţiilor Unite în vederea schimbării jurisprudenţei penale în materia interpretării art.124 şi art.128 Cod penal, în sensul neincluderii în calculul termenului de prescripţie specială a răspunderii penale a perioadelor în care cauza a fost suspendată, iar dosarul a fost trimis la Curtea Constituţională pentru soluţionarea unor excepţii de neconstituţionalitate (filele 329 - 332);

- excepţie de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art.52 alin.2 - sintagma „iar dacă se găseşte necesar” - din Codul de procedură penală, în raport de dispoziţiile art.21 alin.3 din Constituţie (filele 333 - 335);

- cerere de recuzare a procurorului de şedinţă, doamna Elena Matieşescu, întrucât aceasta a participat la judecarea cauzei în primă instanţă, punând concluzii de condamnare a inculpatului şi a motivat recursul împotriva sentinţei de condamnare la pedeapsa închisorii cu executare, solicitând majorarea pedepsei aplicate (filele 336 - 338);

- excepţie de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004, în raport de dispoziţiile art.21 alin.3, art.124 alin.2 şi art.129 din Constituţia României (filele 339 - 343);

- excepţie privind constatarea neconvenţionalităţii art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004, sub aspectul compunerii Completelor de 5 Judecători în materie penală a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie numai din judecători ai Secţiei penale a acestei instanţe şi înlăturarea aplicării acestei norme din legea internă (filele 344 - 346);

- cerere prealabilă privind constatarea nulităţii absolute a încheierii din 3 aprilie 2012, prin care a fost preschimbat primul termen de judecată în cauză, fixat aleatoriu, din data de 21 mai 2012 în data de 23 aprilie 2012 (filele 347 - 350), precum şi o serie de înscrisuri doveditoare (filele 351 - 352);

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- cerere prealabilă privind poziționarea în sala de şedință a reprezentantului Ministerului Public într-un spațiu similar celui destinat apărătorilor şi nu în partea din sala de şedință rezervată judecătorilor şi magistratului asistent (filele 353 - 354);

- cerere prealabilă privind obligarea procurorului de şedință de a depune la dosar împuternicirea semnată de procurorul competent, prin care a fost desemnat să reprezinte Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție în prezenta cauză aflată pe rolul instanței judecătoreşti (filele 355 - 356);

■la dosar s-au mai depus, la data de 7 mai 2012, de către recurentul intimat inculpat Popovici Bogdan, prin apărător ales, avocat Alexandru Chiciu, următoarele:

- precizări suplimentare cu privire la acuzațiile aduse prin rechizitoriul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție, Direcția Națională Anticorupție, (filele 380 – 387);

- cerere de solicitare de probe noi, (filele 388 - 389);

■la dosar s-au mai depus, la data de 7 mai 2012, de către recurenta intimată inculpată Popovici Marina Ioana, prin apărător ales, avocat Nineta Anghelina, cerere de solicitare de probe noi, (filele 390 - 392), precum şi înscrisuri doveditoare (filele 393 - 403).

■la dosar s-a mai depus, la data de 8 mai 2012, prin fax, de către intimata parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții o cerere prin care s-a solicitat examinarea cauzei, în temeiul art.385[7] alin.1 din Codul de procedură penală, (filele 406 - 407).

■la dosar s-au mai depus, la data de 9 mai 2012, de către recurenta intimată inculpată Jianu Irina - Paula, prin apărător ales, avocat Ghiță Georgeta Gabriela, următoarele:

- cerere prin care a fost invocată excepția nulității absolute a procesului penal, consecință a eludării obligației de introducere în cauză, de citare şi de judecare în contradictoriu cu S.C. Vertcon S.A., în calitate de parte vătămată, (fila 408);

- cerere prin care a fost invocată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.III din Legea nr.202/2010 prin care a fost modificată organizarea Înaltei Curți de Casație şi Justiție, respectiv, prin care au fost

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

constituite completele de 5 judecători, în raport cu dispozițiile art.21 din Constituția României, (filele 409 - 410);

■la dosar s-au mai depus, la data de 9 mai 2012, de către recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, prin apărătorii aleşi, Lucian Bolcaş, Viorel Roş şi Ion Cazacu :

-cerere de probatorii (filele 1-4, vol.2 dos. recurs) şi

-lista martorilor noi propuşi pe situația de fapt, (filele 5 – 6 vol.2 dos. recurs).

■s-au mai depus, la data de 9 mai 2012, de către recurenta intimată inculpată Gasparovici Diana, prin apărător ales, avocat Antoniuc Domnica:

- cerere de solicitare de probe, (fila 7 dos. recurs vol.2)

- motive de recurs (filele 8-9, vol.2 dos. recurs).

■la dosar s-a mai depus, la data de 9 mai 2012, prin registratură, de către intimata parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții o cerere cu conținut identic celei transmise prin fax la data de 8 mai 2012, prin care s-a solicitat examinarea cauzei, în temeiul art.385[7] alin.1 din Codul de procedură penală, (filele 10 – 18 vol. 2 dos. recurs).

■la dosar s-au mai depus, la data de 10 mai 2012, orele 8[45] şi respectiv orele 9[45] de către recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, prin apărător ales, avocat Ghiță Georgeta Gabriela, următoarele:

- cerere de administrare probe, (filele 19 – 20 vol. 2 dos. recurs);

- cerere prin care a fost invocată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.305 alin.2 din Codul de procedură penală, în raport de dispozițiile art.124 alin.3 din Constituția României, (fila 21 vol.2 dos.recurs);

- cerere prin care recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina a arătat că doreşte să dea declarație în prezenta cauză, solicitând ca audierea să fie efectuată la un alt termen de judecată, întrucât la această dată este în imposibilitate de prezentare din motive medicale, (fila 22 vol.2 dos. recurs), sens în care a ataşat la dosar o ”scrisoare medicală”, (fila 23 vol.2 dos. recurs);

- cerere prin care s-a solicitat constatarea nulității absolute a încheierii din data de 3 aprilie 2012, (filele 24 – 25 şi 26 – 27, vol. 2 dos. recurs).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

■s-a mai depus la dosar, la data de 10 mai 2012, ora 10^{30}, de către apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Liviu Corneliu Popescu, o cerere de amânare a judecării cauzei, motivând că se află în imposibilitate de prezentare, întrucât urmează a participa, în calitate de raportor, la comunicarea ştiinţifică de deschidere a Colocviului Internaţional privind Doctrina şi Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, organizat în perioada 10 – 11 mai 2012 de Institutul Internaţional al Drepturilor Omului şi Curtea Europeană a Drepturilor Omului, de la Strasbourg – Franţa; s-a precizat că participarea la acest colocviu internaţional, în calitate de raportor, a fost stabilită în urmă cu mai multe luni (filele 28 – 29 vol.2 dos. recurs).

■la dosar s-a mai depus şi un înscris, reprezentând dispoziţia nr.5164 din 25 aprilie 2012 a rectorului Universităţii Bucureşti, prin care domnul Corneliu Liviu Popescu a fost desemnat să participe la colocviul mai sus menţionat.

Înalta Curte, faţă de cererea depusă de către apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Corneliu Liviu Popescu, aflată la fila 321, prin care a fost invocată violarea dreptului la un proces echitabil, motivat de împrejurarea că nu i s-ar fi permis să susţină oral cererile tehnoredactate pe care le avea asupra sa, a adus la cunoştinţa părţilor prezente şi apărătorilor acestora că, din încheierea de la termenul din data de 2 mai 2012 (fila 8) a rezultat că s-a solicitat tuturor părţilor şi apărătorilor acestora, ca ori de câte ori sunt formulate cereri ori invocate excepţii într-un număr relativ mare de către fiecare parte, cu atât mai mult cu cât, în această cauză, sunt mai mulţi inculpaţi, fiecare dintre inculpaţi având mai mulţi apărători, să se depună toate aceste cereri, din timp, înaintea termenului de judecată, pentru a da posibilitatea completului de judecată, celorlalţi apărători şi reprezentantului parchetului să le studieze, să examineze dispoziţiile legale incidente, să stabilească ordinea discutării lor în şedinţă publică şi ordinea acordării cuvântului părţilor, în condiţii de contradictorialitate, cu respectarea tuturor prevederilor legale, astfel că, nu poate fi susţinută, în niciun mod, o eventuală violare de către instanţă a dreptului la un proces echitabil al părţilor.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

De asemenea, instanța de recurs, printre altele, în temeiul art.302 alin.2 din Codul de procedură penală,

- față de precizările făcute în şedința publică de la acel termen, de apărătorii aleşi prezenți ai recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, **în sensul că nu ar putea să prezinte decât punctele lor de vedere** cu privire la cererile prealabile şi excepțiile invocate de către apărătorul ales, avocat Corneliu Liviu Popescu;

- față de precizările făcute de către recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, în sensul că domnul avocat Corneliu Liviu Popescu s-a alăturat acestei echipe de apărători cu trei săptămâni în urmă;

- față de împrejurarea că instanța a rămas consecventă obligației ce îi incumbă potrivit legii, de a respecta drepturile procesuale ale părților şi de a le acorda posibilitatea de a-şi efectua apărările în condiții de contradictorialitate, chiar dacă prin conduita avută cei care le reprezintă sau asistă nu şi-au sincronizat activitățile pentru a nu împiedica buna administrare a actului de justiție şi desfăşurarea normală a procesului penal;

- având în vedere că un aspect criticat de justițiabilul român – chiar şi de unele din părțile din prezenta cauză – este lipsa de celeritate în soluționarea cauzelor penale care îi vizează;

- față de împrejurarea că solicitările părților trebuie să fie făcute cu bună - credință ori de câte ori aceste solicitări sunt justificate şi prevăzute de lege, **a amânat judecarea prezentei cauze la termenul din 16 mai 2012,** fără a da eficiență dispozițiilor art.198 alin.4 lit.a din Codul de procedură penală vizând sancționarea cu amendă judiciară a apărătorilor aleşi ai recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, prezenți la sală, dar, în acelaşi timp, a pus în vedere acestora, cât şi apărătorilor aleşi ai celorlalte părți, ca o astfel de situație să nu se mai repete în viitor, întrucât se vor dispune măsuri conform prevederilor art. 198 Cod procedură penală.

Totodată, instanța de ultim control judiciar a apreciat că, în cauză, erau incidente dispozițiile art.198 alin.4 lit.a din Codul de procedură penală, motiv pentru care a dispus amendarea doar a apărătorului ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Corneliu Liviu Popescu, cu suma de 2000 lei, pentru împiedicarea desfăşurării cercetării

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

judecătoreşti în condiţii de legalitate, constatând că, deşi formal, apărătorul a prezentat o dovadă a imposibilităţii de prezentare pentru termenul din 10 mai 2012, în realitate, acesta a formulat mai multe cereri, inclusiv o cerere de recuzare a reprezentantului parchetului, care se impuneau a fi dezbătute în şedinţă publică, într-o anumită ordine procesuală, ordine asupra căreia apărătorul nu a făcut nicio precizare scrisă şi nici nu a făcut-o cunoscută colegilor apărători, membri ai aceleiaşi echipe, instanţa fiind astfel obligată să acorde, în speţă, un nou termen de judecată .

De asemenea, prin aceeaşi încheiere, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători, a dat eficienţă dispoziţiilor art.171 alin.5 din Codul de procedură penală, aducând la cunoştinţă apărătorilor desemnaţi din oficiu că, de la acel termen, au încetat delegaţiile acestora.

5. La data de 16 mai 2012, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători a luat act că, la data de 15 mai 2012, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Corneliu Liviu Popescu, a depus la dosar, o cerere, (filele 75 – 89, vol.2 dos. recurs), precum şi un set de înscrisuri, (filele 90 – 114 vol.2 dos. recurs), prin care a solicitat următoarele:

-1. constatarea nulităţii absolute a măsurii amenzii judiciare, în sumă de 2.000 lei, aplicată prin încheierea din 10 mai 2012.

-2. în soluţionarea cererii de la pct.1, cerere de recuzare a tuturor celor 5 judecători, membri ai completului de judecată care a dispus aplicarea amenzii judiciare;

-3. în soluţionarea cererii de la pct.1, excepţie de neconvenţionalitate a dispoziţiilor art.51 alin.1 sintagma „de oricare dintre părţi” din Codul de procedură penală;

-4. în soluţionarea cererii de la pct.1, excepţie de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art.51 alin.1 sintagma „de oricare dintre părţi” din Codul de procedură penală;

-5. în soluţionarea cererii de la pct.2, ascultarea sa de către completul care soluţionează cererea de recuzare;

-6. în soluţionarea cererii de la pct.5, excepţie de neconvenţionalitate a dispoziţiilor art.52 alin.2 sintagma „părţile” din Codul de procedură penală;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

-7. în soluționarea cererii de la pct.5, excepție de neconstituționalitate a dispozițiilor art.52 alin.2 sintagma „părțile” din Codul de procedură penală;

-8. în soluționarea cererilor de la pct.4 şi pct.7, excepție de neconstituționalitate a dispozițiilor art.29 alin.2 sintagma „la cererea uneia dintre părți” din Legea nr.47/1992 privind organizarea şi funcționarea Curții Constituționale;

-9. cumulat cu pct.1, obligarea Înaltei Curți de Casație şi Justiție, să publice pe cheltuială proprie, în trei ziare de circulație națională, hotărârea de constatare a nulității amenzii judiciare şi să plătească avocatului amendat suma de 2000 lei, cu titlu de reparație pentru prejudiciul moral.

-10. în subsidiar, față de pct.1, scutirea de la plata amenzii judiciare de 2000 lei.

De asemenea, instanța de ultim control judiciar a luat act că recurentul intimat inculpat Vasile Mihail Cristian, prin apărător ales, a depus la dosar, un memoriu (filele 116 – 118, vol.2 dos. recurs), în suplimentarea motivelor de recurs depuse la termenul din 2 mai 2012.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Complteul de 5 Judecători, având în vedere că în prezenta cauză, au fost invocate de către apărătorii părților un summum de mijloace procesuale de apărare, dintre care un rol cheie îl au excepțiile procesuale, de procedură sau de fond, precum şi excepțiile de neconstituționalitate, ca formă de control de constituționalitate a posteriori realizat de Curtea Constituțională, a solicitat tuturor apărătorilor părților care au invocat astfel de excepții să îşi exprime fiecare opinia cu privire la ordinea în care înțeleg să solicite instanței a analiza şi, respectiv, a se pronunța asupra excepțiilor supuse examinării, iar în raport de obiectul excepției, să argumenteze motivat, din punct de vedere al apărării, criteriile legale de ordonare a excepțiilor formulate, mai exact, care sunt regulile consacrate de dispozițiile legale, dacă ele există, sau de doctrină, de care ar trebui să țină cont judecătorul şi care dau un algoritm demersului de soluționare în ordinea corectă a acestor excepții.

Întrucât la acelaşi termen, apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Corneliu Liviu Popescu a formulat o cerere de recuzare a procurorului de şedință, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 judecători, conform art.302 alin.2 din Codul de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

procedură penală raportat la art.51 alin.2 şi 3 din Codul de procedură penală, a apreciat că cererea de recuzare este admisibilă, a acordat eficienţă dispoziţiilor art.52 alin.1 din Codul de procedură penală şi a suspendat şedinţa de judecată, trimiţând cererea de recuzare a procurorului, spre soluţionare în şedinţă secretă, unui alt complet de judecată şi solicitând, totodată, părţilor şi reprezentanţilor acestora să rămână la sediul instanţei până când li se va aduce la cunoştinţă soluţia pronunţată.

În şedinţa secretă de la aceeaşi dată - **16 mai 2012 - a fost soluţionată cererea de recuzare a procurorului de şedinţă, de către un alt complet (completul de 5 Judecători C5 - P1) legal învestit şi constituit**, **urmare soluţionării, la acelaşi termen, în şedinţe secrete, a încă două declaraţii de abţinere formulate de doi membri ai respectivei formaţiuni de judecată**, iar încheierea prin care a fost respinsă cererea de recuzare a reprezentantului Ministerului Public, precum şi încheierile prin care au fost soluţionate respectivele declaraţii de abţinere au fost aduse la cunoştinţa părţilor la momentul reluării cauzei.

După reluarea cauzei, instanţa de recurs, printre altele, a acordat cuvântul recurenţilor inculpaţi, prin apărători, şi reprezentantului Ministerului Public cu privire la cele patru cereri prealabile formulate, şi deliberând, a dispus motivat, în conformitate cu dispoziţiile art.302 alin.2 din Codul de procedură penală :

- respingerea cererii privind efectuarea apelului în sala de şedinţă a reprezentantului Ministerului Public,

- respingerea cererii privind obligarea procurorului de şedinţă de a depune la dosar împuternicirea semnată de procurorul competent,

- respingerea cererii privind asigurarea în sala de şedinţă a unei poziţii a procurorului similare celei a avocaţilor,

- respingerea cererii privind trimiterea dosarului, în original, la sediul Cabinetului de avocatură „Corneliu-Liviu Popescu".

La acelaşi termen, instanţa de recurs a acordat cuvântul asupra cererilor şi excepţiilor invocate şi susţinute la acel termen de către apărătorii recurenţilor intimaţi inculpaţi Năstase Adrian şi Jianu Paula

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Irina, avocat Corneliu Liviu Popescu şi, respectiv avocat Ghiță Gabriela, consemnate în încheierea de şedință respectivă, după cum urmează:

-cererea vizând probele solicitate de recurenții intimați inculpați Năstase Adrian şi Jianu Paula Irina, în susținerea cererilor privind constatarea nulității absolute a încheierii din data de 3 aprilie 2012, de preschimbare a primului termen fixat pentru judecarea cauzei;

-cererile formulate de recurenții intimați inculpați Năstase Adrian şi Jianu Paula Irina privind constatarea nulității absolute a încheierii din data de 3 aprilie 2012, de preschimbare a primului termen fixat pentru judecarea cauzei;

-excepția invocată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, privind constatarea neconvenționalității dispozițiilor art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară;

-cererea formulată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, de sesizare a Curții Constituționale vizând neconstituționalitatea dispozițiilor art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară;

-cererile formulate de recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, prin apărător, de sesizare a Curții Constituționale vizând neconstituționalitatea dispozițiilor art.III din Legea nr.202/2010 şi ale art.305 alin.2 Cod procedură penală;

-cererea formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, prin apărător ales, vizând excepția nulității absolute a procesului penal, consecință a eludării de către prima instanță a obligației de introducere în cauză, de citare şi de judecare în contradictoriu cu S.C. Vertcon S.A., în calitate de parte vătămată;

- cererile formulate de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, de sesizare a Curții Constituționale vizând neconstituționalitatea dispozițiilor art.52 alin.2 - sintagma „iar dacă se găseşte necesar" - Cod procedură penală şi ale art.363 alin.2 fraza finală Cod procedură penală;

-cererea formulată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, de întrerupere a judecății şi de sesizare a Secțiilor Unite în vederea schimbării jurisprudenței penale în materia interpretării art.124 şi art.128 din Codul penal.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

De asemenea, instanța de ultim control judiciar, referitor la cererea formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, privind nelegala citare a S.C. Vertcon S.A., în calitate de parte vătămată, a apreciat că situația invocată se circumscrie cazului de casare prevăzut de dispozițiile art.385[6] alin.3 şi art.385[9] pct.21 din Codul de procedură penală, dispunând ca această apărare să fie susținută de parte atunci când va avea loc dezbaterea asupra recursurilor formulate în cauză.

Întrucât în cauză, la termenul din 16 mai 2012 au fost formulate ample concluzii, atât de către apărătorii aleşi ai recurenților intimați inculpați, cât şi de către reprezentantul parchetului, iar părților interesate li s-a încuviințat şi cuvântul în replică, instanța de recurs, având nevoie de timp pentru a delibera, a amânat pronunțarea asupra cererilor şi excepțiilor invocate, la termenul din 17 mai 2012 stabilind, totodată, în raport de soluția ce se va pronunța, posibil termen de judecată, în continuare, la data de 23 mai 2012.

6. Prin încheierea de şedință pronunțată la **17 mai 2012**, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a fixat termen în continuare, pentru judecarea fondului cauzei la data de 23 mai 2012 şi, pronunțându-se asupra cererilor şi excepțiilor invocate în şedința de la 16 mai 2012, iar pentru motive redate, în detaliu, în cuprinsul încheierii de şedință (paginile 4 - 19) a dispus următoarele:

- ***a respins, ca nefiind concludente şi utile cauzei, probele solicitate de recurenții intimați inculpați Năstase Adrian şi Jianu Paula Irina, în susținerea cererilor privind constatarea nulității absolute a încheierii din data de 3 aprilie 2012, de preschimbare a primului termen fixat pentru judecarea cauzei,*** constatând, contrar susținerilor recurenților intimați inculpați Năstase Adrian şi Jianu Paula Irina, că, atât de pe site-ul Înaltei Curți de Casație şi Justiție, accesibil oricărei persoane, cât şi din sistemul intranet Ecris, la care părțile au acces prin sistemele info-touch aflate la sediul instanței, că preschimbarea termenului de judecată a fost evidențiată în fişa dosarului, situație ce putea fi verificată de recurenții intimați inculpați, cărora, preschimbarea termenului le-a fost adusă la cunoştință de îndată, prin emiterea citațiilor pentru noul termen de judecată fixat, conform dispozițiilor art. 291 alin. 3[1] fraza finală din Codul de procedură penală. În consecință, a reținut că,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

probele solicitate de apărare nu prezintă valoare informațională şi nici nu sunt necesare soluționării cererii.

- ***a respins, ca neîntemeiate, cererile formulate de recurenții intimați inculpați Năstase Adrian şi Jianu Paula Irina privind constatarea nulității absolute a încheierii din data de 3 aprilie 2012, de preschimbare a primului termen fixat pentru judecarea cauzei*** pentru următoarele considerente: preschimbarea primului termen de judecată în cauză, fixat aleatoriu, pentru data de 21 mai 2012 la data de 23 aprilie 2012 s-a realizat cu respectarea dispozițiilor art.291 alin.3[1] din Codul de procedură penală, întrucât : preschimbarea termenului a vizat o cauză aflată în recurs, pe rolul Completului de 5 Judecători, s-a făcut din oficiu de către instanță, respectând principiul continuității completului de judecată – membrii completului de judecată care au dispus preschimbarea fiind membrii Completului de 5 Judecători – Penal 2, învestit cu soluționarea cauzei.

Temeiul preschimbării termenului de judecată a fost justificat, pe de o parte, de soluționarea cu celeritate a cauzei, (având-se în vedere următoarele argumente: - această cauză a fost înregistrată pe rolul Secției penale în urmă cu 3 ani de zile, respectiv la data de 20 ianuarie 2009, soluția a fost pronunțată în primă instanță la data de 30 ianuarie 2012 şi ulterior dosarul nr.2470/1/2012, având ca obiect recursurile declarate de Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție şi de inculpații Năstase Adrian, Jianu Paula Irina, Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana împotriva sentinței primei instanțe, a fost înregistrat pe rolul Completului de 5 Judecători la data de 29 martie 2012, primind, prin repartizare aleatorie, prim termen la data de 21 mai 2012, la Completul de 5 Judecători – Penal 2); iar pe de altă parte, de complexitatea deosebită a acesteia (81 de dosare de urmărire penale, 28 de dosare ale primei instanțe, numărul mare de martori audiați în cauză şi un număr de 6 inculpați).

Deşi dispozițiile legale prevăd că preschimbarea termenului de judecată se dispune prin rezoluția judecătorului, împrejurarea că, în această cauză, preschimbarea termenului s-a dispus printr-o încheiere, care este o hotărâre judecătorească, dă o forță juridică mai mare actului

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

ce reprezintă voința întregului complet de judecată şi nu atrage nulitatea absolută, nefiind încălcată nicio dispoziție dintre cele reglementate de art.197 alin.2 şi 4 din Codul de procedură penală.

Totodată, potrivit dispozițiilor art.197 alin.2 din Codul de procedură penală, „dispozițiile relative la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia şi la publicitatea şedinței de judecată sunt prevăzute sub sancțiunea nulității. De asemenea, sunt prevăzute sub sancțiunea nulității şi dispozițiile relative la participarea procurorului, prezența inculpatului şi asistarea acestuia de către apărător, când sunt obligatorii potrivit legii, precum şi la efectuarea referatului de evaluare în cauzele cu infractori minori".

Analizând actele şi lucrările dosarului, Înalta Curte - Completul de 5 Judecători a constatat că, pe de o parte, împrejurarea că preschimbarea termenului nu s-a realizat prin rezoluție administrativă, ci printr-o hotărâre judecătorească, nu se regăseşte printre cazurile de nulitate absolută, prevăzute expres şi limitativ de dispozițiile art.197 alin.2 din Codul de procedură penală.

Pe de altă parte, potrivit dispozițiilor art.197 alin.4 din Codul de procedură penală, „încălcarea oricărei alte dispoziții legale decât cele prevăzute în alin. 2 atrage nulitatea actului în condițiile alin. 1, numai dacă a fost invocată în cursul efectuării actului când partea este prezentă sau la primul termen de judecată cu procedura completă când partea a lipsit la efectuarea actului. Instanța ia în considerare, din oficiu, încălcările, în orice stare a procesului, dacă anularea actului este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei".

Potrivit alin.1 al art.197 din Codul de procedură penală, „încălcările dispozițiilor legale care reglementează desfăşurarea procesului penal atrag nulitatea actului, numai atunci când s-a adus o vătămare care nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act".

Analizând dispozițiile legale mai sus enunțate, instanța de recurs a reținut că, pentru existența nulității prevăzute de art.197 alin.4 din Codul de procedură penală, trebuie îndeplinite condițiile cu privire la latura substanțială şi condițiile cu privire la latura procedurală.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Referitor la condițiile privind **latura substanțială**, Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători a avut în vedere următoarele :

- existența unei încălcări a dispozițiilor legale, care a avut loc cu ocazia îndeplinirii unui act procesual sau efectuării unui act procedural;

• În acest sens, încălcarea dispozițiilor legale trebuie să fie diferită față de cele enumerate în art.197 alin.2 din Codul de procedură penală, iar dovada încălcării trebuie să rezulte din însuşi cuprinsul actului procedural sau procesual a cărei anulare se cere.

- să fi rezultat o vătămare din încălcarea dispozițiilor legale;

• Vătămarea trebuie să fie de ordin procedural, adică să aducă o atingere unui drept sau interes procesual al unei părți sau o vătămare de ordin material.

• Obligația pentru cel care invocă nulitatea de a dovedi existența vătămării, atunci când aceasta nu este evidentă, rezultă din regula generală care impune sarcina probei celui care afirmă.

- vătămarea adusă să nu poată fi înlăturată decât prin anularea actului.

• Anularea actului constituie o soluție subsidiară la care se recurge numai dacă vătămarea nu poate fi înlăturată pe altă cale.

Referitor la condițiile privind **latura procedurală**, instanța de recurs a avut în vedere următoarele :

- nulitatea prevăzută de dispozițiile art.197 alin.4 din Codul de procedură penală trebuie invocată, ea nu operează automat şi nu poate fi luată în considerare din oficiu decât excepțional, în ipoteza prevăzută de art.197 alin.4 partea finală din Codul de procedură penală;

- nulitatea trebuie invocată într-un anumit interval de timp, stabilit în raport de prezența sau lipsa celui interesat la efectuarea actului;

- în cazul în care nulitatea nu a fost invocată în termenul arătat mai sus, nulitatea se consideră acoperită.

Pe de altă parte, potrivit dispozițiilor legale mai sus enunțate, nulitatea prevăzută de art.197 alin.4 din Codul de procedură penală, poate fi luată în considerare din oficiu, atunci când instanța apreciază că anularea actului făcut cu încălcarea legii este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Raportând aceste considerații teoretice la cazul în speță, instanța de recurs a apreciat, de asemenea că, împrejurarea că preschimbarea termenului nu s-a realizat prin rezoluție administrativă, ci printr-o hotărâre judecătorească, (încheiere) nu reprezintă un motiv de nulitate, în sensul dispozițiilor art.197 alin.4 raportat la art.197 alin.1 din Codul de procedură penală, având în vedere faptul că, deşi a fost invocată de către apărare o vătămare, aceasta nu a fost dovedită, în conformitate cu obligația ce incumbă celui care invocă nulitatea, de a dovedi existența vătămării, atunci când acesta nu este evidentă, obligație ce rezultă din regula generală care impune sarcina probei celui care afirmă.

Față de toate aceste aspecte, Înalta Curte a apreciat că încheierea prin care s-a dispus preschimbarea termenului de judecată conferă tocmai o garanție în plus a dreptului la un proces echitabil, în concordanță cu dispozițiile art.6 din CEDO, având în vedere natura acesteia, de hotărâre judecătorească, fiind un act ce reflectă voința întregului complet de judecată, cu o forță juridică superioară rezoluției cu caracter administrativ.

Pe de altă parte, instanța de recurs a considerat că nu poate fi reținută nici susținerea în sensul că, prin preschimbarea termenului de judecată, s-ar fi adus vătămări dreptului la apărare întrucât, din analiza actelor şi lucrărilor dosarului, a rezultat că, în cursul judecății cauzei în primă instanță au fost acordate, la solicitarea avocaților, mai multe termene pentru pregătirea apărării, s-au admis cereri de copiere a întregului dosar şi a CD-urilor anexate acestuia, au fost xerocopiate toate încheierile de şedință şi declarațiile părților aflate la dosar, iar expertizele au fost predate personal inculpaților, în şedințele de judecată, de către experții desemnați de către instanță.

- a apreciat ca neîntemeiată critica privind faptul că au fost încălcate dispozițiile art.385[11] alin.4 din Codul de procedură penală, cu consecința constatării incidenței nulității absolute prevăzute de art. 197 alin. 2 fraza a II-a, teza I din Codul de procedură penală, în sensul că reprezentantul Ministerului Public trebuia să participe la şedința din camera de consiliu având ca obiect preschimbarea din oficiu a termenului de judecată fixat aleatoriu în cauză, pentru următoarele considerente:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Din interpretarea sistematică a dispozițiilor Codului de procedură penală rezultă că Titlul II al Părții speciale se intitulează ”Judecata”; în cadrul acestuia, Capitolul I poartă denumirea de „Dispoziții generale”, iar Capitolul II Secțiunea I poartă denumirea de „Desfăşurarea judecării cauzelor”.

În cadrul „Dispozițiilor generale” privind judecata, în cuprinsul articolelor de la art. 287 la art. 294 din Codul de procedură penală, legiuitorul, în cadrul **măsurilor pregătitoare** şedinței de judecată enumeră într-o ordine logică: *Îndatoririle instanței de judecată, Locul unde se desfăşoară judecata, Oralitatea, nemijlocirea şi contradictorialitatea, Publicitatea şedinței de judecată, Citarea părților la judecată, Compunerea instanței, Judecata de urgență în cauzele cu deținuți, Asigurarea apărării;* că toate acestea reprezintă măsuri premergătoare şedinței de judecată rezultă şi din interpretarea logică şi sistematică a textului art. 295 din Codul de procedură penală (care urmează celor indicate anterior) şi care are ca denumire marginală „**Alte** măsuri pregătitoare”.

Aşadar, art.291 alin.3[1] din Codul de procedură penală, cel care se referă la instituția preschimbării termenului de judecată face parte din Capitolul I al Părții speciale a Codului de procedură penală, intitulat „Dispoziții generale”, iar nu din Capitolul II Secțiunea I, intitulat „Desfăşurarea cercetării judecătoreşti”; prin urmare, încheierea prin care s-a dispus preschimbarea termenului de judecată face parte dintre măsurile pregătitoare şedinței de judecată, având ca scop asigurarea îndeplinirii tuturor condițiilor cerute de lege pentru desfăşurarea şedinței de judecată la termenul fixat, cu respectarea tuturor dispozițiilor care reglementează procesul penal, fără riscul unei reluări a activității procesuale, deci fără tergiversări în soluționarea cauzei; de altfel denumirea marginală a articolului 291 din Codul de procedură penală este „Citarea părților la judecată”, citarea fiind tot o măsură premergătoare şedinței de judecată.

Pe de altă parte, din redactarea textului art.291 alin.3[1] din Codul de procedură penală nu rezultă că este obligatorie prezența procurorului la soluționarea preschimbării termenului de judecată; dacă legiuitorul ar fi dorit participarea reprezentantului Ministerului Public ar fi prevăzut aceasta, în mod expres, în dispozițiile mai sus menționate.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Mai mult decât atât, textul art. 385[11] alin. 4 din Codul de procedură penală se referă la „Participarea procurorului la **judecarea** recursului" şi nu la participarea acestuia în cadrul activităților desfăşurate de instanță în cadrul măsurilor premergătoare şedinței de judecată, ceea ce înlătură, în speță, incidența dispozițiilor art. 197 alin. 2 fraza a II-a teza I din Codul de procedură penală.

Nici criticile formulate de apărare privind pronunțarea în şedință publică sau cele referitoare la lipsa minutei nu vor fi luate în considerare de instanță, având în vedere raționamentul mai sus arătat, dar şi mențiunile din conținutul încheierii de preschimbare a termenului de judecată, redate şi în fişa dosarului aflată în sistemul informatizat accesibil publicului.

-a respins, ca neîntemeiată, excepția privind constatarea neconvențională a dispozițiilor art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, excepție invocată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, pentru următoarele considerente:

Noțiunea de "instanță" este o noțiune autonomă, specifică Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului; autonomia acestei noțiuni acționează în ambele sensuri.

Astfel, o instanță care în dreptul intern este considerată instanță judiciară, poate să nu fie considerată "instanță" în sensul art.6 paragraful 1 din CEDO, şi anume, atunci când ea nu oferă garanțiile cerute de această dispoziție; în acelaşi timp însă, o instituție care nu este integrată în sistemul judiciar al statului în cauză, poate fi considerată "instanță" în sensul Convenției, fiind suficient ca aceasta să respecte condițiile enunțate de articolul 6 din CEDO.

Instanța, aşa cum este prevăzută în dispozițiile art.6 paragraful 1 din CEDO, trebuie să fie independentă şi imparțială.

Din perspectiva Curții Europene a Drepturilor Omului, „atunci când trebuie să determine dacă un organ poate fi considerat independent, Curtea va ține cont de modul în care au fost numiți membrii săi, de durata mandatului lor, de existența garanțiilor menite să împiedice presiunile din exterior, dar şi de aparența de independență a acestui organ" (cauza Cambell şi Fell/28 iunie 1984, cauza Procola/28 septembrie 1995).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În jurisprudența Curții, independența şi imparțialitatea instanței se găsesc în strânsă legătură, astfel încât, adesea, o instanță care nu oferă suficiente garanții de independență nu va putea fi considerată nici imparțială.

Lipsa prejudecăților şi atitudinii nepărtinitoare sunt elemente definitorii ale imparțialității: ”existența imparțialității în sensul art.6 paragraful 1 din Convenție trebuie determinată conform unui test subiectiv, pe baza convingerilor personale ale unui anumit judecător într-o anumită cauză, dar şi conform unui test obiectiv, care să stabilească dacă un judecător a oferit suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință”(cauza Piersack vs. Belgia).

Referitor la demersul subiectiv, trebuie demonstrat că raționamentul judecătorului într-o anumită circumstanță, dacă a acționat sau nu în mod nepărtinitor; imparțialitatea, conform demersului subiectiv, se prezumă până la proba contrarie, atitudinea părtinitoare a judecătorului într-o cauză impunându-se a fi dovedită (cauza Le Compte, Van Leuven şi De Meyere/23 iunie 1981).

Din perspectiva Curții, demersul obiectiv îl reprezintă „încrederea pe care, într-o societate democratică, instanțele trebuie să o inspire publicului şi, în primul rând, acuzatului într-un proces penal” (cauza Fey vs. Austria).

În acest sens, opinia părții în cauză cu privire la imparțialitatea instanței este importantă, dar nu decisivă, fiind esențial ca îndoielile privitoare la imparțialitate să poată fi justificate în mod rezonabil; Curtea a arătat că statul are obligația de a verifica acuzațiile de părtinire aduse unui jurat, iar aceasta presupune existența unor proceduri care să asigure respectarea cerinței de imparțialitate.

De asemenea, Convenția nu impune statelor să creeze anumite instanțe, nici modul de alcătuire al acestora şi nici modul de organizare a activității de judecată. Prin urmare, raportat la cerințele normei europene, compunerea completelor de judecată nu trebuie să fie realizată într-un mod agreat de justițiabil.

Ca atare, analizând cererile formulate în cauză, Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători a constatat că apărarea nu a indicat existența vreunei decizii a Curții Europene a Drepturilor Omului

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

în care să fi identificat o situație similară celei relevate în cererea formulată.

Mai mult decât atât, **specializarea** completelor de judecată a fost determinată de natura cauzelor, iar prin constituirea Completelor de 5 Judecători s-a urmărit configurarea unei soluții omogene, dându-se eficiență principiului specializării în detrimentul principiului reprezentativității şi naşterea premiselor pentru crearea unei jurisprudențe unitare în materia corespunzătoare competenței acestor complete; prin judecarea cauzelor penale de către complete formate numai din judecători specializați în domeniul dreptului penal se asigură, într-o mai mare măsură, respectarea dreptului la un proces echitabil.

- ***a respins cererea formulată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, de sesizare a Curții Constituționale vizând neconstituționalitatea dispozițiilor art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004 privind organizarea judiciară, excepția fiind inadmisibilă***;

- ***a respins cererile formulate de recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, de sesizare a Curții Constituționale vizând neconstituționalitatea dispozițiilor art.III din Legea nr.202/2010 şi ale art.305 alin.2 Cod procedură penală, excepțiile fiind inadmisibile;***

- ***a respins cererile formulate de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, de sesizare a Curții Constituționale vizând neconstituționalitatea dispozițiilor art.52 alin.2 - sintagma „iar dacă se găseşte necesar" - Cod procedură penală şi ale art.363 alin.2 fraza finală Cod procedură penală, excepțiile fiind inadmisibile.***

Pentru a dispune astfel, instanța de ultim control judiciar a reținut următoarele considerente:

Potrivit dispozițiilor art. 29 alin. 1, 2 şi 3 din Legea nr.47/1992, republicată, rezultă că admisibilitatea cererii de sesizare a Curții Constituționale este condiționată de îndeplinirea cumulativă a celor patru cerințe stipulate expres de textul legal:

a)starea de procesivitate, în care ridicarea excepției de neconstituționalitate apare ca un incident procedural creat în fața unui judecător sau arbitru, ce trebuie rezolvat premergător fondului litigiului;

b)activitatea legii, în sensul că excepția priveşte un act normativ, lege sau ordonanță, după caz, în vigoare;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

c)prevederile care fac obiectul excepției să nu fi fost constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale;

d)interesul procesual al rezolvării prealabile a excepției de neconstituționalitate.

Potrivit art.29 alin.5 din Legea nr.47/1992, republicată, dacă excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin.1, 2 şi 3, instanța în fața căreia s-a invocat excepția respinge, printr-o încheiere motivată, cererea de sesizare a Curții Constituționale.

Acest text de lege instituie o obligație în sarcina instanței de a verifica legalitatea excepției de neconstituționalitate invocate înaintea sa, cauzele de inadmisibilitate putând fi legate de obiectul sesizării, de subiectul sesizării sau de temeiul constituțional al acesteia.

Instanța de judecată în fața căreia s-a invocat o excepție de neconstituționalitate nu are competența examinării acesteia, ci se limitează exclusiv la analizarea **pertinenței excepției**, în sensul constatării existenței unei legături cu soluționarea cauzei, în orice fază a procesului şi oricare ar fi obiectul acestuia, precum şi a îndeplinirii celorlalte cerințe legale.

În cauză, excepțiile de neconstituționalitate invocate, privind dispozițiile art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004 , art.III din Legea nr.202/2010, art.305 alin.2 Cod procedură penală, art.52 alin.2 - sintagma „iar dacă se găseşte necesar" - Cod procedură penală şi ale art.363 alin.2 fraza finală Cod procedură penală, vizează texte de lege care sunt în vigoare şi nu s-au constatat anterior, printr-o decizie a Curții Constituționale, că sunt neconstituționale.

Referitor la condiția de admisibilitate – dispoziția legală a cărei neconstituționalitate a fost invocată să aibă legătură cu soluționarea cauzei -, aceasta vizează incidența prevederii legale asupra soluției ce se va pronunța în cauza dedusă judecății, adică asupra obiectului procesului penal aflat pe rolul instanței judecătoreşti şi a cărei neconstituționalitate se cere a fi constatată.

Fiind un incident apărut în cadrul unui litigiu, invocarea unei excepții de neconstituționalitate impune **justificarea unui interes** de către autorul cererii.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Stabilirea acestui interes se face de către instanță, pe calea verificării pertinenței excepției, în raport cu procesul în care a intervenit şi a efectului pe care decizia Curții Constituționale o produce în soluționarea procesului principal, respectiv asupra conținutului hotărârii ce se va pronunța în cauză.

Dacă **cerința relevanței** este expresia utilității pe care soluționarea excepției invocate o are în cadrul rezolvării acestui litigiu, pe cale de consecință, irelevanța este situația în care o excepție de neconstituționalitate nu are legătură cu cauza în care a fost invocată.

Față de motivele invocate în scris şi susținute oral în fața instanței de către autorul excepției, se impun a fi făcute câteva precizări de ordin teoretic, privind condiția relevanței excepției de neconstituționalitate, după modificarea şi completarea Legii nr.47/1992, privind organizarea Curții Constituționale

Modificarea legii organice a adus o nuanțare a condiției relevanței, aceasta apărând uşor atenuată, deoarece ea nu mai prezintă o relație de dependență între dispoziția atacată şi soluționarea cauzei, ci o simplă ”legătură” între acestea.

Noțiunea de relevanță este subsumată ideii de interes al părții de a invoca excepția de neconstituționalitate, însă această noțiune nu a fost definită în jurisprudența Curții Constituționale; cu toate acestea, există o serie de elemente care influențează aprecierea relevanței unei excepții de neconstituționalitate, un astfel de element fiind caracterul material sau procesual al normei contestate.

Din această perspectivă, instanța este chemată, în egală măsură, să verifice şi legalitatea excepției de neconstituționalitate a unei norme procedurale aplicabile procedurii de soluționare a cauzei, dacă excepția a fost invocată într-un moment al procesului în care relevanța sa să poată fi apreciată pe baza stării de fapt şi a probelor administrate.

În ceea ce priveşte dreptul subiectiv de a invoca o excepție de neconstituționalitate, acesta nu are un caracter absolut, ci trebuie exercitat în condițiile şi în limitele stabilite de lege (cu bună credință), cu respectarea scopului legii şi nu pentru a se încerca denaturarea sau a se împiedica aplicarea unei instituții ori a unei norme legale.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Examinând prin prisma dispozițiilor legale menționate cererile formulate de recurenții intimați inculpați Năstase Adrian şi Jianu Irina Paula, Înalta Curte de Casație şi Justiție-Completul de 5 Judecătoria constatat că nu este îndeplinită pentru niciuna dintre excepțiile de neconstituționalitate invocate, ultima condiție, aceea ca dispoziția din lege a cărei neconstituționalitate este invocată să aibă legătură cu soluționarea cauzei.

Astfel:

• Recurentul intimat inculpat Năstase Adrian a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004 referitoare la compunerea completelor de 5 Judecători în materie penală ("formate numai din judecători din cadrul Secției penale ai Înaltei Curți de Casație şi Justiție"), în raport de dispozițiile art.21 alin.3, art.124 alin.2 şi art.129 din Constituția României, interpretate în temeiul art.20 alin.1 din Constituție şi a jurisprudenței Curții Constituționale şi art.6 paragraful 1 din CEDO, iar recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.III din Legea nr.202/2010, prin care au fost instituite completele de 5 judecători, susținând că au fost constituite ca instanțe extraordinare, lipsite de imparțialitate şi independență, ceea ce contravine prevederilor art.21 din Constituția României

Textele de lege invocate ca fiind neconstituționale de către recurenții intimați inculpați critică modul de compunere a instanței, respectiv al Completului de 5 Judecători şi nu au legătură cu obiectul cauzei, prin excepțiile invocate tinzându-se practic, la modificarea legii, atribut care este de competența exclusivă a legiuitorului.

În raport de aceste considerente, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a constatat că dispozițiile art.32 alin.1 teza finală din Legea nr.304/2004 şi art.III din Legea nr.202/2010, a căror neconstituționalitate a fost invocată, nu au legătură cu soluționarea prezentei cauze.

• Recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina a mai invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.305 alin.2 din Codul de procedură penală, în sensul că încheierea de şedință este supusă cenzurii

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

exclusive a preşedintelui completului de judecată, în raport de prevederile art.124 alin.3 din Constituția României.

Înalta Curte – Completul de 5 Judecători a constatat că textul art.305 alin.2 din Codul de procedură penală conține norme de procedură care nu intră în conflict cu dispozițiile art.124 alin.3 din Constituția României, întrucât încheierea de şedință este un act în cuprinsul căruia se consemnează desfăşurarea procesului penal în şedința de judecată. Totodată, încheierea de şedință constituie, conform art. 311 alin. 3 din Codul de procedură penală, o hotărâre judecătorească, dar şi proces verbal de desfăşurare a şedinței de judecată în care instanța, respectiv completul de judecată, în componența prevăzută de lege, nu face altceva decât să consemneze fapte concrete petrecute în şedința de judecată, cereri de orice natură formulate de procuror, de părți şi de ceilalți participanți la proces, măsuri luate în cursul şedinței ş.a., pentru care legiuitorul a apreciat necesară semnarea acesteia doar de către cel care conduce şedința de judecată, respectiv de preşedintele completului.

Prin urmare, nu se poate susține că se încalcă principiul independenței judecătorilor, statuat de dispozițiile art.124 alin.3 din Constituția României.

În consecință, Înalta Curte de Casație şi Justiție-Completul de 5 Judecători a apreciat că dispozițiile art.305 alin.2 din Codul de procedură penală, a căror neconstituționalitate a fost invocată, nu au legătură cu soluționarea cauzei.

• Recurentul intimat inculpat Năstase Adrian a invocat excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.52 alin.2 sintagma ”iar dacă se găseşte necesar” din Codul de procedură penală, în sensul că aceste dispoziții condiționează participarea inculpatului, ca parte în procesul penal, la soluționarea, în şedință secretă, a cererii de recuzare, de aprobarea instanței care soluționează cererea de recuzare, astfel încât, a conchis că, în cauză, sunt încălcate prevederile art.21 alin.3 din Constituția României şi art.6 paragraful 1 din CEDO.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a apreciat că rezolvarea cererii de recuzare reprezintă o **problemă de fapt şi de aplicare corectă a legii**, de competența exclusivă a instanței de judecată, fiind o procedură specială, prevăzută de lege, care nu aduce

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

atingere drepturilor procesuale ale părților, ci, dimpotrivă, se evită tergiversarea în soluționarea cauzei, se rezolvă un incident procesual, iar nu fondul cauzei.

Reglementarea procedurii de soluționare a cererii de recuzare reflectă preocuparea legiuitorului pentru asigurarea celerității acestei proceduri, în deplină concordanță cu cerințele unui proces echitabil.

În consecință, instanța de recurs a constatat că dispozițiile art.52 alin.2 sintagma "iar dacă se găseşte necesar" – a căror neconstituționalitate a fost invocată nu au legătură cu soluționarea cauzei**, întrucât au fost criticate aspecte ce țineau de aplicarea legii**.

• Referitor la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.363 alin.2 fraza finală din Codul de procedură penală, invocată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, în sensul că „dosarul cauzei nu este trimis în original de instanță la sediul profesional al inculpatului", astfel încât au fost încălcate prevederile art.21 alin.3 şi art.24 din Constituția României şi art.6 din CEDO, Înalta Curte reține următoarele:

În dispozițiile art.131 din Constituția României este reglementat rolul Ministerului Public în activitatea judiciară, acesta reprezentând interesele generale ale societății, apărând ordinea de drept, precum şi drepturile şi libertățile cetățenilor.

Astfel, în textul constituțional mai sus menționat, se îmbină interesul general cu cel particular, iar acest rol legitimează participarea procurorului în procesele penale, cât şi în cele cu caracter privat.

Potrivit doctrinei, noțiunea de participanți în procesul penal are un sens larg şi unul restrâns, în sens larg, prin participanții la procesul penal înțelegându-se toți subiecții oficiali sau particulari care participă efectiv la activitatea ce se desfăşoară în cadrul procesului penal (această categorie aparte cuprinde organele judiciare, părțile, apărătorii şi alte persoane), iar în sens restrâns, prin participanții la procesul penal, înțelegându-se organele judiciare, părțile şi apărătorii.

Organele judiciare care au calitatea de participanți în procesul penal sunt organele judecătoreşti, procurorul şi organele de cercetare penală.

Legea stabileşte persoanele care se subsumează noțiunii de părți în procesul penal.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Apărătorul în procesul penal are o poziție specială, situându-se pe poziția părții căreia îi acordă asistență juridică.

Având în vedere că, un principiu esențial în desfăşurarea procesului penal îl reprezintă principiul oficialității, doctrina a clasificat subiecții în oficiali şi particulari, subiecții oficiali fiind judecătorul, procurorul şi organele de cercetare, iar subiecții particulari fiind părțile şi ceilalți participanți la procesul penal.

Legiuitorul în art.363 alin.2 din Codul de procedură penală a stabilit pentru instanță obligativitatea de a trimite dosarul de îndată, după redactarea hotărârii, doar procurorului, având în vedere rolul acestuia de subiect procesual oficial în cadrul procesului penal.

Conform dispozițiilor art.92 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătoreşti, la care Regulamentul de organizare şi funcționare administrativă al Înaltei Curți de Casație şi Justiție face trimitere, ca legislație secundară dată în aplicarea legii principale, avocații studiază dosarele în arhivă, având prioritate la studierea dosarelor; **scoaterea din incintă a dosarelor**, actelor şi lucrărilor, **în afara cazurilor prevăzute strict de legiuitor, fiind interzisă**.

Textul la care a făcut trimitere apărarea în susținerea cererii, respectiv dispozițiile art.385^3 alin.2 raportat la art.363 alin.2 fraza finală din Codul de procedură penală, face parte din categoria **acelor cazuri prevăzute de legiuitor**, prin care se stabilesc în sarcina instanței obligativități, în sensul celor arătate anterior, respectiv de trimitere a dosarului **doar procurorului** .

În consecință, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a reținut că dispozițiile art.363 alin.2 fraza finală din Codul de procedură penală, a căror neconstituționalitate a fost invocată, nu au legătură cu soluționarea cauzei, neavând relevanță față de starea de fapt incidentă în speță sau față de probele administrate, dispoziția legală stabilind în sarcina instanței doar obligativitatea de a trimite dosarul procurorului, după motivarea hotărârii.

Totodată, instanța de recurs a apreciat că nu se mai impunea analizarea cererilor de suspendare formulate în cauză, față de soluția de respingere a cererilor privind neconstituționalitatea dispozițiilor legale mai sus menționate.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- a respins, ca inadmisibilă, cererea de întrerupere a judecății și de sesizare a Secțiilor Unite în vederea schimbării jurisprudenței penale în materia interpretării art.124 şi art.128 din Codul penal, cerere formulată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, pentru următoarele considerente:

Potrivit dispozițiilor art.25 din Legea nr.304/2004, Înalta Curte de Casație şi Justiție se constituie în Secții Unite pentru :

a)soluționarea, în condițiile prezentei legi, a sesizărilor privind schimbarea jurisprudenței Înaltei Curți de Casație şi Justiție ;

b) sesizarea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare.

Modalitatea de sesizare în vederea schimbării jurisprudenței instanței supreme este reglementată expres de dispozițiile art.26 din Legea nr.304/2004.

Astfel, „dacă o secție a Înaltei Curți de Casație şi Justiție consideră că este necesar să revină asupra propriei jurisprudențe, întrerupe judecata şi sesizează Secțiile Unite ale Înaltei Curți de Casație şi Justiție, care judecă cu citarea părților din dosarul a cărui judecată a fost întreruptă. După ce Secțiile Unite s-au pronunțat asupra sesizării privind schimbarea jurisprudenței, judecata continuă".

Structural, Înalta Curte de Casație şi Justiție este organizată în 4 secții – Secția I civilă, Secția penală, Secția a II-a civilă, Secția de contencios administrativ şi fiscal -, 4 complete de 5 judecători şi Secțiile Unite, cu competență proprie, potrivit dispozițiilor art.19 alin.2 din Legea nr.304/2004.

Analizând dispozițiile legale mai sus enunțate, rezultă că **doar o secție** a Înaltei Curți de Casație şi Justiție are calitatea procesuală de a sesiza Secțiile Unite privind schimbarea jurisprudenței.

Sintagma prevăzută în art.26 din Legea nr.304/2004 „dacă o secție a Înaltei Curți de Casație şi Justiție consideră că este necesar să revină asupra propriei jurisprudențe" se referă la jurisprudența celui care are calitatea de a sesiza Secțiile Unite, ori Completului de 5 Judecători nu i-a fost conferită această calitate de către legiuitor.

7. Prin încheierea de şedință pronunțată la **23 mai 2012**, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a amânat

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

judecarea cauzei la data de 30 mai 2012 şi a dispus, printre altele, citarea avocatului Corneliu-Liviu Popescu, la sediul cabinetului său de avocatură şi prin notă telefonică, în calitate de contestator, în procedura prevăzută de art.199 din Codul de procedură penală, pentru a-şi susține personal cererea de anulare a amenzii, față de împrejurarea că, la data de 15 mai 2012 domnul avocat Corneliu-Liviu Popescu a formulat o cerere prin care a solicitat constatarea nulității absolute a măsurii amenzii judiciare, în sumă de 2000 lei, aplicată prin încheierea de şedință din 10 mai 2012; față de argumentele invocate de domnul avocat Corneliu-Liviu Popescu, în scris, dar şi faptul că a solicitat să fie prezent în instanță în vederea susținerii acestora; față de calitatea domnului avocat Corneliu-Liviu Popescu de contestator, potrivit dispozițiilor art.199 din Codul de procedură penală; față de situația arătată de domnul avocat Corneliu-Liviu Popescu, în sensul că în perioada 17-24 mai 2012 este plecat la Paris, ca profesor invitat la Universitatea din Sorbona.

De asemenea, instanța de recurs a luat act că:

- domnul avocat Corneliu-Liviu Popescu a depus la dosar note de şedință pentru termenul din data de 23 mai 2012 în care menționează că susține integral cererea anterioară, (filele 175 - 177 vol.2 dos. recurs), depusă înainte de termenul din data de 16 mai 2012;

- la data de 22 mai 2012, recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, prin apărător ales, avocat Ghiță Gabriela a depus la dosar:

- cerere prin care a solicitat să se constate nulitatea absolută a încheierii din 17 mai 2012, precizând oral că temeiul acesteia este dat de dispozițiile art. 197 alin. 2 Cod procedură penală
- solicitarea de repunere pe rol a respectivelor cereri şi excepții în vederea soluționării de către o instanță imparțială, independentă şi legal constituită, iar în subsidiar, să se constate incidența dispozițiilor art. 721 Cod procedură civilă şi în procesul penal (filele 180 – 185 vol.2 dos. recurs);

- la data de 23 mai 2012 ora 8^{00}, a fost depusă la dosar, o cerere şi un set de înscrisuri, prin fax, (filele 186 – 196 vol.2 dos. recurs), de către Inspectoratul de Stat în Construcții, prin care s-a adus la cunoştință instanței faptul că acesta nu se constituie parte civilă în prezenta cauză, întrucât nu a înregistrat niciun prejudiciu financiar – contabil.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Intimata parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcţii, prin consilier juridic Ştefana Vasile, a depus la dosar, în original, aceeaşi cerere, transmisă prin fax şi setul de înscrisuri în susţinerea cererii, (filele 197 - 208).

Instanța de ultim control judiciar a reținut că la data de 10 mai 2012 a stabilit că se va proceda la audierea inculpaților, conform dispozițiilor art.323 şi art.324 alin.1 din Codul de procedură penală, însă:

● față de împrejurarea că, la termenul din 23 mai 2012, nu au fost prezenți toți recurenții intimați inculpați – lipsind recurenta inculpată intimată Jianu Paula Irina (care, printr-o declarație scrisă, a solicitat audierea sa în fața instanței de recurs, dar nu a fost prezentă la niciunul din termenele de judecată), precum şi recurenta intimată inculpată Gasparovici Diana, (care avea termen în cunoştință) -;

●având în vedere caracterul devolutiv al recursului,

●față de cadrul procesual prevăzut de dispozițiile art.385[6] alin.3 din Codul de procedură penală; a apreciat că se impune citarea, pentru termenul următor (30 mai 2012), a recurenților intimați inculpați care nu au fost prezenți, mai puțin a celor care au deja termen în cunoştință, dispunând citatarea recurentei intimate inculpată Jianu Paula Irina, cu mențiunea pe citație a prezenței obligatorii în instanță pentru a se putea da eficiență solicitării sale de a fi audiată în fața instanței de recurs, solicitare care are fundamentare juridică în dispozițiile art.385[14] alin.1[1] din Codul de procedură penală.

La acelaşi termen, instanța de ultim control judiciar a luat act că apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina, avocat Ghiță Gabriela, a precizat temeiul de drept al cererii formulate, vizând constatarea nulității absolute a încheierii din 17 mai 2012, în sensul că acesta este dat de dispozițiile art.197 alin.2 din Codul de procedură penală.

De asemenea, a constatat, contrar susținerilor orale ale apărătorului ales al recurentei inculpate Jianu Paula Irina, avocat Ghiță Gabriela (care a arătat că nu a pus concluzii pe cererea privind constatarea nulității absolute a încheierii de preschimbare a termenului de judecată, din data de 3 aprilie 2012, întrucât nu i s-a acordat cuvântul de instanță, iar cererea i-a fost respinsă, deşi la termenul de judecată din data de 16 mai

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

2012 a solicitat doar probe în acest sens), că aceasta a menționat la termenul din 16 mai 2012 că se raliază concluziilor formulate de domnul avocat Corneliu-Liviu Popescu, în ceea ce priveşte cererea privind constatarea nulității absolute a încheierii din 3 aprilie 2012, precizându-i-se totodată că, în calitate de apărător al recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina, avea posibilitatea să solicite să i se acorde cuvântul cu privire la cererea formulată, în cazul în care instanța ar fi omis să o facă, lucru care însă, nu s-a întâmplat.

Față de solicitarea apărării recurentului intimat inculpat Năstase Adrian formulată la la termenul din 16 mai 2012, de a fi citite, în şedință secretă, notele de şedință ale magistratului asistent din dosarul care a avut ca obiect soluționarea cererii de recuzare a procurorului de şedință şi a declarațiilor de abținere, după ce a acordat cuvântul apărătorilor prezenți şi reprezentantului Ministerului Public, **în temeiul art.290 alin.3 din Codul de procedură penală, a declarat şedința ca fiind secretă,** evacuând publicul în afara sălii de şedință, cu excepția părților şi apărătorilor acestora.

În şedință secretă, s-a dat citire notelor de şedință întocmite de către magistratul asistent ce a participat la soluționarea cererii de recuzare şi a declarațiilor de abținere.

Înalta Curte a declarat şedința ca fiind publică şi a dispus ca publicul să fie invitat în sala de judecată.

A constatat întemeiată cererea formulată de apărătorii aleşi ai recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, de a li se pune la dispoziție notele de şedință ale magistratului asistent, precum şi copiile de pe încheierile de şedință de la fiecare termen de judecată.

A prorogat, la solicitarea apărătorului ales al recurentei intimată inculpată Jianu Paula Irina, punerea în discuție, în condiții de contradictorialitate, a cererii de constatare a nulității absolute a încheierii din 17 mai 2012, prin care au fost respinse cererile şi excepțiile invocate de părți.

Totodată, instanța de ultim control judiciar a pus în vedere, atât recurenților intimați inculpați Năstase Adrian, Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, să se prezinte la termenul fixat, pentru audierea acestora, potrivit dispozițiilor art.385^{14} alin.1^{1} din

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Codul de procedură penală, cu respectarea dispozițiilor art.323 şi art.324 alin.1 din Codul de procedură penală, cât şi apărătorului ales al recurentei intimate inculpate Gasparovici Diana, avocat Antoniuc Domnica, să ia legătura cu aceasta pentru a fi prezentă în fața instanței, în vederea audierii sale, conform dispozițiilor art.385^{14} alin.1^1 din Codul de procedură penală şi a dispus citarea recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina, cu mențiunea de a se prezenta în fața Înaltei Curți de Casație şi Justiție, Completul de 5 Judecători – Penal 2, pentru a se putea da eficiență manifestării de voință exprimată în scris, de audiere în fața instanței de recurs, susținută de apărătorul său ales şi fundamentată pe dispozițiile art.385^{14} alin.1^1 din Codul de procedură penală.

A dispus citarea intimatei parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții, ca în precedent; punând în vedere consilierului juridic să fie prezent în instanță la termenul fixat.

De asemenea, instanța de recurs, referitor la solicitările apărătorilor aleşi ai recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, de sesizare a Consiliului Superior al Magistraturii, de către membrii completului de judecată, cu o acțiune întemeiată pe dispozițiile art.75 alin.2 din Legea nr.303/2004 privind statutul magistraților, a stabilit că se va pronunța asupra oportunității formulării unei astfel de acțiuni după consultarea de către membrii completului de judecată a materialelor puse la dispoziția instanței de apărătorii aleşi ai recurentului intimat inculpat Năstase Adrian.

8. Prin încheierea de la **30 mai 2012,** dispusă **în şedință secretă** de un alt complet legal investit şi constituit **(Completul de 5 Judecători – Penal 1)**, a fost respinsă, ca nefondată, **cererea de recuzare** a întregului complet de judecată, cerere formulată de petentul av. Corneliu Liviu Popescu împotriva doamnelor judecător Livia Doina Stanciu, Florentina Dragomir, Maricela Cobzariu, Sofica Dumitraşcu şi Ioana Alina Ilie, în dosarul nr.2470/1/2012 al Înaltei Curți de Casație şi Justiție, Completul de 5 judecători – Penal 2.

Cu aceeaşi ocazie, completul de judecată care s-a pronunțat cu privire la cererea de recuzare a membrilor completului de judecată învestit cu soluționarea dosarului nr.2470/1/2012, a hotărât şi asupra altor două cereri formulate în scris de acelaşi avocat Corneliu Liviu Popescu, astfel că a dispus: respingerea, ca nefondată, a excepției de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

neconvenționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. 2 Cod procedură penală, privind sintagma „părțile” precum şi respingerea cererii de sesizare a Curții Constituționale pentru soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 52 alin. 2 Cod procedură penală, privind sintagma „părțile” şi a art. 29 alin. 2 din Legea nr. 47/1992, republicată, privind sintagma „la cererea uneia dintre părți”, constatând excepțiile ca fiind inadmisibile.

Urmare respingerii cererii de recuzare a completului inițial învestit cu soluționarea cauzei în recurs, **la termenul din 30 mai 2012**, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători - Penal 2:

- a luat act că au fost depuse la dosar următoarele înscrisuri:

● la data de 23 mai 2012, adresă emisă de intimata parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții şi un set de acte (filele 232-237 vol.2 dos. recurs);

●la data de 25 mai 2012, „Note de susținere” formulate de domnul avocat Lucian Bolcaş (filele 276 - 281);

●la data de 28 mai 2012, precizări şi un set de acte, emise de intimata parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții (filele 283-339 vol.2 dos. recurs);

● la data de 30 mai 2012, o cerere formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, prin care a invocat excepția nulității absolute a actului de sesizare a instanței şi un înscris (filele 340-342);

-a respins, în temeiul art.302 alin.2 din Codul de procedură penală, ca inadmisibilă, cererea de intervenție, în nume propriu, formulată de numita Alexandrescu Medawar Rodica Roxana, având în vedere că aceasta nu avea calitatea cerută de legiuitor pentru a formula o astfel de cerere şi, de asemenea, nu a dovedit vreun interes, fie personal, fie al vreunei organizații pe care ar reprezenta-o, cu privire la prezenta cauză ;

- a precizat apărătorilor aleşi ai recurenților intimați că, indiferent dacă aceştia ar fi solicitat sau nu să li se dea posibilitatea de a studia motivarea încheierii pronunțată la data de 17 mai 2012, care poartă mențiunea „definitivă”, față de împrejurarea că această încheiere a fost pusă la dispoziția apărării în dimineața zilei de 30 mai 2012, în mod cert, acorda această posibilitate tuturor părților din dosar să ia cunoştință de conținutul acesteia;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- a luat act că au fost puse la dispoziția apărătorului ales al recurentului inculpat Năstase Adrian, avocat Cazacu Ion, copii de pe notele de şedință ale magistratului asistent de la toate termenele acordate în cauză;

-a respins, conform dispozițiilor art.302 alin.2 raportat la art.304 alin.3 din Codul de procedură penală, cererea formulată de apărătorii recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, de verificare şi completare ori rectificare a notelor de şedință ale magistratului asistent din data de 3 aprilie 2012 cu următoarea motivare:

• notele de şedință, după întocmirea lor, au fost verificate de membrii completului de judecată;

• consemnările din notele de şedință ale magistratului asistent sunt concordante cu dispozițiile art.291 alin.3^1 din Codul de procedură penală, text de lege care apare menționat în notele de şedință ale magistratului asistent şi care au reprezentat cadrul procesual de desfăşurare a şedinței de preschimbare a termenului de judecată fixat aleatoriu;

• în conținutul art.291 alin.3^1 din Codul de procedură penală, legiuitorul face mențiunea că preschimbarea termenului se poate dispune, din oficiu, de către instanță, în camera de consiliu şi fără citarea părților;

• mențiunea „fără citarea părților" este precizată în notele de şedință ale magistratului asistent din data de 3 aprilie 2012;

• în plus, legiuitorul a menționat în teza finală a dispozițiilor legale mai sus menționate, că, după rezolvarea acestei activități de către instanța de judecată, părțile vor fi înştiințate, de îndată, despre noul termen de judecată fixat, activitate pe care instanța de judecată a realizat-o după preschimbarea termenului de judecată, astfel încât notele de şedință ale magistratului asistent sunt concordante, în totalitate, cu textul art.291 alin.3^1 din Codul de procedură penală, care a reprezentat cadrul procesual de desfăşurare a şedinței de preschimbare a termenului de judecată;

• mai mult decât atât, completul de judecată căruia, în mod aleatoriu, i-a fost repartizată cauza spre soluționare, a fost menținut, preschimbarea termenului neavând nicio consecință sub acest aspect.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

De asemenea, instanța de ultim control judiciar, conform dispozițiilor art. 385^{14} alin.1^{1}, art.323 şi art. 324 Cod procedură penală, a procedat la ascultarea recurenților inculpați prezenți: Năstase Adrian, Jianu Paula Irina, Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana.

La acelaşi termen, după audierea recurenților intimați inculpați, printre altele, instanța de recurs:

-a precizat că, față de mențiunile făcute în partea finală a încheierii de la termenul de judecată de la 23 mai 2012 cu privire la solicitarea de sesizare a Consiliului Superior al Magistraturii, după consultarea tuturor materialelor puse la dispoziția instanței de către apărătorii aleşi ai recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, având în vedere dispozițiile art.75 alin.2 din Legea nr.303/2004, privind statutul judecătorilor şi procurorilor,(text în care se menționează că judecătorii sau procurorii care consideră că independența şi imparțialitatea le sunt afectate, în orice mod, prin acte de imixtiune în activitatea profesională, se pot adresa Consiliului Superior al Magistraturii, pentru a dispune măsurile necesare, conform legii); față de împrejurarea că titularul unei astfel de acțiuni îl reprezintă judecătorul care apreciază că independența şi imparțialitatea i-au fost afectate, Completul de 5 Judecători - P2 a adus la cunoştința apărării că această acțiune reprezintă o chestiune de opțiune personală a fiecărui membru al completului de judecată.

-a luat act de solicitarea doamnei avocat Ghiță Gabriela în sensul ca cererea formulată anterior pentru recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina, de constatare a nulității absolute a încheierii din 17 mai 2012 să fie susținută la termenul ce se va acorda, după ce va studia conținutul încheierii respective, având în vedere că motivarea acestei încheieri a fost pusă la dispoziția apărării în cursul zilei de 30 mai 2012.

-totodată, față de solicitarea contestatorului avocat Corneliu Liviu Popescu de a se consemna ora la care s-a luat în discuție cererea sa, precizând că a fost prezent în sala de şedință de la ora 9^{00} (ora de începere a şedinței de judecată înscrisă pe citația primită), la fel ca şi completul de judecată, însă el, personal, se consideră obosit la această oră, (19^{15}), astfel încât a apreciat, potrivit dispozițiilor CEDO, că nu şi-ar putea face o apărare eficientă în cauză, Înalta Curte de Casație şi Justiție

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- Completul de 5 Judecători a precizat contestatorului avocat că, în tot acest interval de timp (de aproximativ 10 ore) s-a realizat audierea recurenților intimați inculpați, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale ale acestora şi că, instanța nu putea prevedea câți dintre inculpați se vor prezenta pentru audiere, pentru a fi în măsură să-i indice contestatorului o anumită oră la care să fie prezent în sală, (alta decât ora de începere a şedinței de judecată), pentru a-şi susține cererea, că potrivit dispozițiilor procedurale, ora la care începe şedința de judecată este şi ora la care sunt citate toate părțile şi participanții la proces şi că instanța a avut în vedere chiar precizarea făcută la unul din termenele anterioare de contestator, în sensul că solicită instanței să dea prioritate în cauză dreptului şi cererilor părților din dosar şi apoi să analizeze cererea sa, cu caracter personal;

- a respins, ca inadmisibilă, cererea formulată de contestatorul avocat Corneliu-Liviu Popescu, de constatare a nulității absolute a măsurii amenzii judiciare, în sumă de 2000 lei, ce i-a fost aplicată prin încheierea din 10 mai 2012, pronunțată de acelaşi complet;

- a respins, ca nefiind concludente şi utile cauzei, probele solicitate de contestatorul avocat Corneliu-Liviu Popescu, în susținerea cererii privind scutirea de la plata amenzii judiciare;

- a respins, ca neîntemeiată, cererea de scutire de la plata amenzii judiciare în sumă de 2000 lei, formulată de contestatorul avocat Corneliu-Liviu Popescu;

Instanța de recurs, față de ora înaintată a şedinței de judecată (orele 21^{00}) şi apreciind ca întemeiate:

- solicitarea apărătorilor aleşi ai recurenților intimați inculpați, în sensul examinării, la un termen ulterior, a cererilor de probe formulate în scris de aceştia;

- solicitarea apărătorilor recurenților intimați inculpați, precizată încă de la începutul şedinței de judecată, de a lua cunoştință de conținutul încheierii din 17 mai 2012;

-solicitarea recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina, prin apărător ales, avocat Ghiță Gabriela, de a discuta la termenul următor şi cererea de constatare a nulității absolute a încheierii din 17 mai 2012, **a amânat cauza la 6 iunie 2012, prorogând discutarea** cererilor de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

probatorii şi a celorlalte cereri formulate de către recurenții intimați inculpați la termenul acordat .

9. Prin încheierea de şedință de la **6 iunie 2012, instanța de ultim control judiciar a luat act că:**

- numita Medawar Alexandrescu Rodica Roxana a transmis, la data de 1 iunie 2012 o „plângere penală" pentru „spionaj şi terorism", cuprinzând şi „plângere penală împotriva respingerii cererii de intervenție", (filele 443 – 446, vol.2 dosar recurs);

- apărătorul ales al recurentei intimată inculpată Jianu Irina Paula, avocat Georgeta Gabriela Ghiță a transmis, spre cunoştința părților şi a instanței, cererea prealabilă formulată în temeiul dispozițiilor art. 7 din Legea nr.554/2001, prin care a solicitat Guvernului României şi Inspectoratului de Stat în Construcții efectuarea unui audit economico-financiar independent referitor la existența sau inexistența unui prejudiciu cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții prin derularea manifestărilor initulate „Trofeul Calității în Construcții", (filele 447–449, vol.2 dosar recurs);

- avocat Corneliu Liviu Popescu a depus dovada achitării amenzii judiciare şi a formulat, în nume propriu, ca „avocat amendat judiciar" cereri în atenția doamnei judecător Livia Doina Stanciu vizând:

▪ fotocopierea de înscrisuri pentru formularea unei plângeri individuale la CEDO,

▪ copia înregistrărilor audio a şedințelor de judecată din datele de 2 mai 2012, 10 mai 2012, 16 mai 2012 şi 30 mai 2012 ale Completului de 5 Judecători, Penal 2, a şedinței secrete a Completului de 5 Judecători, Penal 1 din 30 mai 2012,

▪ notele magistratului asistent din şedința din 30 mai 2012 a Completului de 5 Judecători, Penal 2 şi încheierea de şedință,

▪ acces la dosar pentru identificarea înscrisurilor ale căror copii au fost solicitate,

▪ eliberarea unui înscris din care să rezulte, atât ora fixată pentru începerea şedinței din 10 mai 2012, cât şi cea de începere a programului cu publicul la Arhiva Completului de 5 Judecători şi la Registratura Generală a Înaltei Curți de Casație şi Justiție din aceiaşi dată,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

▪ de păstrare a înscrisurilor şi înregistrărilor pentru a fi folosite ca probe în procedura plângerii individuale la CEDO (în situația respingerii cererilor).

- acelaşi avocat a formulat, în cuprinsul aceleiaşi cereri, o solicitare adresată preşedintelui Completului de 5 Judecători - Penal 1, doamnei judecător Rodica Aida Popa, pentru ca, în situația în care se va constata că anumite cereri sunt de competența completului pe care aceasta îl conduce, să dispună eliberarea fotocopiei încheierii din 30 mai 2012, pronunțată asupra cererii de recuzare, copia notelor magistratului asistent de la respectiva şedință de judecată, copia înregistrării şedinței secrete de la acel termen, păstrarea înscrisurilor şi înregistrărilor audio pentru a fi folosite ca probe în procedura plângerii individuale la CEDO (în situația respingerii cererilor), (filele 1-5 vol.3 dosar recurs);

- intimata parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții a depus note de şedință şi înscrisuri referitoare la adresa ISC nr. 22 din 22 mai 2012 - apreciată ca neavând valabilitate juridică - la prejudiciul cauzat ISC şi la constituirea de parte civilă, (filele 6 – 46, vol.3 dos. recurs);

- apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Ion Cazacu, a depus o cerere de eliberare a copiei încheierii de şedință de la termenul de judecată din data de 30 mai 2012, precum şi a copiei notelor magistratului asistent de la respectivul termen de judecată, (fila 47 vol.3 dos. recurs), însă cererea a fost încuviințată numai în ceea ce priveşte eliberarea unei copii a încheierii de şedință de la termenul de judecată din data de 30 mai 2012, care i-a fost remisă anterior începerii şedinței de judecată;

- recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula a transmis la dosar, anterior începerii şedinței de judecată, completări ale cererii de probe, menționând că se înscrie în fals împotriva raportului de constatare tehnico-ştiințifică şi documentelor ISC ce confirmă existența prejudiciului, (filele 48 – 50 vol.3 dosar recurs);

-apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Gasparovici Diana, avocat Domnica Antoniuc, a depus la dosar copia certificatului de concediu medical a inculpatei pentru perioada 1 iunie – 10 iunie 2012, codul diagnosticului fiind „327” (boală psihică), (fila 51 vol.3 dosar recurs), considerând astfel că, a făcut dovada imposibilității de prezentare a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

recurentei intimate inculpate, care îşi menţine însă, intenţia de a da declaraţii în faţa instanţei de recurs, precizând, totodată că nu are date privind o eventuală internare în spital a inculpatei.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători, având în vedere complexitatea cauzei şi numărul mare de inculpaţi, a precizat tuturor apărătorilor recurenţilor intimaţi inculpaţi că, încă de la primul termen de judecată, a solicitat acestora să depună la dosar, în timp util, motivele de recurs, la respectivul termen de judecată discutându-se chestiuni circumscrise prevederilor art.385^{10} alin.3 şi art.385^{6} alin.3 din Codul de procedură penală, reţinând că până la termenul din 6 iunie 2012, la dosar, s-au depus doar motivele de recurs formulate de Ministerul Public şi de recurenţii intimaţi inculpaţi Popovici Bogdan, Popovici Marina şi Vasile Mihail Cristian.

De asemenea, instanţa de ultim control judiciar a luat act că:

-apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Ion Cazacu, a depus în timpul şedinţei de judecată motivele de recurs, a remis câte un exemplar pentru fiecare dintre membrii completului de judecată şi pentru reprezentantul Ministerului Public (filele 238 – 333 vol.3 dosar recurs) şi a precizat că, faţă de caracterul devolutiv al recursului, nu a avut posibilitatea să depună motivele de recurs anterior termenului de judecată la care au fost audiaţi recurenţii intimaţi inculpaţi, deoarece, din declaraţiile acestora, puteau rezulta elemente probatorii noi.

- apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula, avocat Georgeta Gabriela Ghiţă a depus, în timpul şedinţei de judecată, motivele de recurs (filele 220-237 vol. 3 dosar recurs).

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie-Completul de 5 Judecători a subliniat că, în mod cert, în măsura în care din declaraţiile recurenţilor intimaţi inculpaţi sau din derularea cercetării judecătoreşti ar fi reieşit elemente noi ce se impuneau a fi puse în discuţia părţilor, li s-ar fi permis acestora completarea motivelor de recurs, având în vedere caracterul devolutiv al căii de atac, potrivit dispoziţiilor art.385^{6} alin.3 din Codul de procedură penală.

S-a mai luat act , de asemenea, faţă de precizările anterioare, că:

- apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Popovici Marina Ioana, avocat Nineta Anghelina a depus, în timpul şedinţei de judecată,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

completări ale motivelor de recurs şi înscrisuri (filele 93-154 vol. 3 dosar recurs);

- apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Popovici Bogdan, avocat Alexandru Chiciu, a arătat că nu înțelege să invoce motive de recurs suplimentare celor depuse în scris la dosar (filele 155 – 220 vol. 3 dosar recurs).

- apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Gasparovici Diana, avocat Domnica Antoniuc, a arătat că va depune, în timp util, motive de recurs detaliate, având în vedere că, ulterior primului termen de judecată, recurenta intimată inculpată pe care o asistă nu s-a mai prezentat, din motive medicale, astfel încât, până în prezent, nu a avut posibilitatea să depună decât motive succinte de recurs, (filele 8 – 9, vol.2 dosar recurs).

Instanța de ultim control judiciar a pus în discuția părților şi a reprezentantului Ministerului Public admisibilitatea cererii de constatare a nulității absolute a încheierii de şedință de la termenul de judecată din data de 17 mai 2012.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători, după deliberare, a dispus următoarele:

-a respins, în temeiul dispozițiilor art.302 alin.2 din Codul de procedură penală, având în vedere şi dispozițiile art.385[1] alin.2 din Codul de procedură penală, ca inadmisibilă, cererea de constatare a nulității absolute a încheierii din 17 mai 2012, față de obiectul cererii, astfel cum a fost precizat de către recurenta intimată inculpată Jianu Paula Irina.

De asemenea, la aceeaşi dată, instanța de recurs a acordat cuvântul tuturor părților asupra cererilor de probe formulate de către recurenții intimați inculpați, şedința de judecată fiind suspendată pentru ca instanța să se pronunțe asupra acestora.

După reluarea şedinței de judecată, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători, în temeiul dispozițiilor art.302 alin.2 din Codul de procedură penală raportat la art.67 alin.2 din Codul de procedură penală a admis, în parte, probele solicitate de către recurenții intimați inculpați, după cum urmează:

I.Cu privire la cererile de probatorii formulate de recurentul intimat inculpat Adrian Năstase :

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- a respins, ca neîntemeiată, proba cu înscrisuri solicitată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, constând în extrase de presă din vara anului 2004 şi documente PSD şi PSD+PUR, vizând organizarea şi desfăşurarea campaniei electorale pentru alegerile locale, parlamentare şi prezidențiale din anul 2004, întrucât a fost încuviințată şi administrată în fața primei instanțe, care s-a pronunțat în acest sens, prin încheierea din 8 februarie 2011;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba cu înscrisuri constând în depunerea raportului Curții de Conturi cu privire la verificările efectuate vizând utilizarea fondurilor avute la dispoziție, în campaniile electorale de PSD şi de recurentul Năstase Adrian, în anul 2004, precum şi a raportului Curții de Conturi de descărcare a gestiunii ISC în anul 2003, prin raportare la acuzațiile concrete imputate recurentului intimat inculpat şi având în vedere că la dosar există mai multe rapoarte ale Curții de Conturi;

- a admis proba vizând înscrisuri referitoare la analiza elementelor constitutive ale infracțiunii reținute în sarcina recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, constând în opiniile legale ale unor profesori universitari - chiar dacă acestea nu au fost publicate în reviste de specialitate - față de împrejurarea că reprezintă punctele de vedere ale unor specialişti în domeniul dreptului penal, instanța având posibilitatea examinării şi aprecierii conținutului acestora la momentul judecării recursurilor din prezenta cauză;

- a respins ca nefiind concludentă, pertinentă şi utilă cauzei proba constând în efectuarea unei adrese către Consiliul Superior al Magistraturii pentru înaintarea ordinelor de delegare a procurorului Volintiru Dănuț, în cadrul structurii centrale a DNA, în perioada anilor 2008-2009, constatând că prima instanță a făcut demersuri în acest sens, astfel cum rezultă din încheierea de şedință din 3 noiembrie 2010, la dosarul de fond fiind ataşată corespondența efectuată (adresa nr. 18655/1154/2010 emisă de CSM ;

- a respins proba constând în ascultarea înregistrărilor şedințelor de judecată ale primei instanțe din datele de 14 ianuarie 2011, 8 februarie 2011, 29 aprilie 2011 şi 25 noiembrie 2011, pentru ca instanța de recurs să se edifice cu privire la atitudinea preşedintelui completului de judecată

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

față de toți inculpații cu motivarea că instanța avea posibilitatea să audieze respectivele înregistrări pe tot parcursul judecării prezentului recurs, în cazul în care aprecia că aceasta s-ar impune şi dacă ar constata existența unor contradicții între modul de consemnare în cuprinsul respectivelor încheieri a desfăşurării şedințelor de judecată, prin raportare la aspectele invocate de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian;

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba testimonială solicitată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, constând în audierea unui număr de 30 de martori noi – pentru a se dovedi tensiunile existente în PSD în luna august 2004, reorganizarea PSD făcută la inițiativa recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, precum şi modul de desfăşurare a activităților în cadrul campaniei electorale, având în vedere faptul că, pentru aceeaşi teză probatorie, prin raportare la acuzația concretă adusă inculpatului, în fața primei instanțe i-a fost admisă acestuia audierea unui număr de 5 martori (încheierea din 8 februarie 2011), i-a fost încuviințată proba cu înscrisuri, apreciind că prelungirea probațiunii cu privire la chestiuni de fapt care, la acel moment procesual, apăreau ca fiind pe deplin elucidate, constituia un demers excesiv, ce afectează celeritatea procesului penal;

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei, proba constând în reaudierea martorilor Rovana Plumb, Liviu Harbuz şi Ion Dumitru, cu motivarea că audierea martorilor menționați s-a realizat în fața primei instanțe, în prezența recurentului intimat inculpat Năstase Adrian şi a apărătorilor săi, aceştia având posibilitatea, potrivit art.86 alin.2 din Codul de procedură penală, de a formula întrebări pentru clarificarea aspectelor apreciate ca insuficient elucidate prin depozițiile respectivilor martori;

- a constatat că proba vizând audierea coinculpaților, care nu au dat declarații în fața primei instanțe şi, respectiv, reaudierea recurenților intimați inculpați Năstase Adrian şi Popovici Bogdan, a fost deja administrată în fața instanței de recurs, la termenul anterior (30 mai 2012), reținând că, doar recurenta intimată inculpată Gasparovici Diana nu a fost audiată, întrucât nu s-a mai prezentat în fața instanței supreme de la termenul din 23 aprilie 2012, deşi avea termen în cunoştință;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba constând în emiterea unor adrese către Consiliul Superior al Magistraturii, Administrația Prezidențială şi Monitorul Oficial, privind numirea în funcția de judecător a doamnei Ioana Bogdan, precum şi înaintarea de către CSM a altor hotărâri din mapa profesională a doamnei judecător (membră a completului de judecată de la prima instanță), având în vedere că, din verificările efectuate la Biroul Resurse Umane din cadrul Înaltei Curți de Casație şi Justiție, în intervalul de timp în care şedința de judecată a fost suspendată, precum şi din analiza dispozițiilor legale în vigoare la momentul numirii doamnei Ioana Bogdan în funcția de judecător, respectiv Legea nr. 92/1992 pentru organizare judecătorească, a rezultat că, acest cadru legal a fost respectat;

- a respins cererea de sesizare a instanței de contencios administrativ, cu privire la excepția de nelegalitate – a următoarelor acte administrative: actul unilateral de numire a doamnei Ioana Bogdan în funcția de judecător; hotărârea Secției pentru Judecători a CSM nr. 1142 din 18 noiembrie 2010 şi hotărârea Plenului CSM nr. 995 din 18 noiembrie 2010 - invocată de apărare şi întemeiată pe dispozițiile art.4 alin.1 şi 2 din Legea contenciosului administrativ nr.554/2004, excepția de nelegalitate fiind inadmisibilă pentru următoarelel argumente:

Astfel, instanța de recurs a constatat că este competentă să se pronunțe asupra excepției invocate, conform dispozițiilor art. 44 Cod procedură penală raportat la art.4 alin.1 din Legea nr. 554/2004, potrivit cărora „Legalitatea unui act administrativ unilateral cu caracter individual, indiferent de data emiterii acestuia, poate fi cercetată oricând în cadrul unui proces, pe cale de excepție, din oficiu sau la cererea părții interesate. În acest caz, instanța, constatând că de actul administrativ depinde soluționarea litigiului pe fond, sesizează, prin încheiere motivată, instanța de contencios administrativ competentă(…)"

În lumina acestor dispoziții legale, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a apreciat că instanța în fața căreia se ridică o astfel de excepție, este obligată, în primul rând, să efectueze un control de admisibilitate a sesizării, control care se rezumă la a analiza îndeplinirea condițiilor textului de lege precitat, privind sesizarea instanței de contencios administrativ şi a constatat că de actele administrative, a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

căror legalitate a fost contestată, nu depinde soluționarea fondului prezentului litigiu, a respins sesizarea, excepția fiind inadmisibilă.

La acelaşi termen instanța de recurs :

- în ceea ce priveşte solicitarea de citare şi audiere a unor martori noi pe situația de fapt - în plus față de lista depusă anterior, cuprinzând numele a 30 martori, a constatat că s-a pronunțat deja asupra probei testimoniale vizând audierea martorului Balaban Grăjdan, referitor la înregistrarea sau nu a unui eventual prejudiciu la Inspectoratul de Stat în Construcții;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei solicitarea de audiere a martorului Teodorescu Alin, referitor la modul în care recurentul Năstase Adrian a luat cunoştință de evenimentul organizat de ISC în anul 2004, cu următoarea motivare :

- pe parcursul cercetărilor, atât în faza urmăririi penale, în fața primei instanțe, cât şi în fața instanței de recurs au fost depuse la dosar un număr mare de înscrisuri vizând calitatea de parte civilă a Inspectoratului de Stat în Construcții, astfel încât, pe baza acestor documente, instanța şi-a putut forma convingerea cu privire la constituirea sau neconstituirea ca parte civilă ori cu privire la existența sau inexistența unui prejudiciu în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții nefiind necesară o prelungire a probațiunii cu proba testimonială solicitată;

- audierea martorului Teodorescu Alin nu reprezintă o probă pertinentă concludentă şi utilă cauzei, având în vedere că, pentru dovedirea aceleiaşi împrejurări de fapt, în fața primei instanțe, recurentului intimat inculpat Năstase Adrian i-au fost încuviințate proba cu înscrisuri şi proba testimonială vizând audierea a cinci martori.

- a respins proba constând în depunerea la dosarul cauzei a înscrisului prin care judecătorii Secției Penale a Înaltei Curți şi-au exprimat opinia în legătură cu interpretarea unor dispoziții referitoare la calculul termenului de prescripție a răspunderii penale, precum şi proba constând în depunerea la dosar a adresei prin care judecătorii Secției Penale a Înaltei Curți au adus la cunoştința curților de apel din țară opinia lor în legătură cu interpretarea dispozițiilor referitoare la calculul termenului de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prescripție a răspunderii penale, cu motivarea că interpretarea dispozițiilor art.124 Cod penal şi art.128 Cod penal reprezintă o chestiune care a vizat fondul prezentului recurs, situație care a menționat că va fi examinată la momentul pronunțării în prezenta cauză, în conformitate cu dispozițiille art.345 alin.1 din Codul de procedură penală, ce vizează rezolvarea acțiunii penale.

- a admis proba cu înscrisuri vizând raportul Curții de Conturi de descărcare a gestiunii Inspectoratului de Stat în Construcții pe anul 2004, probă solicitată, atât de către recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, cât şi de alți recurenți intimați inculpați şi a pus în vedere consilierului juridic al intimatei parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții, cât şi apărătorilor aleşi, ca până la data de 11 iunie 2012, să efectueze diligențele necesare în vederea depunerii la dosar a acestui raport, în caz contrar instanța - întrucât la dosar există deja un număr mare de înscrisuri în baza cărora îşi poate forma convingerea cu privire la împrejurarea de fapt pe care recurenții intenționează să o dovedească - urmând să reaprecieze cu privire la utilitatea acestei probe.

II. Cu privire la cererile de probatorii formulate de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula:

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba cu înscrisuri constând în depunerea Raportului Curții de Conturi de descărcare a gestiunii Inspectoratului de Stat în Construcții pe anul 2005, prin raportare la acuzațiile concrete aduse inculpatei, proba fiind solicitată şi în fața primei instanțe, conform încheierii de şedință din 25 noiembrie 2011;

- a admis proba cu înscrisuri vizând raportul Curții de Conturi de descărcare a gestiunii Inspectoratului de Stat în Construcții pe anul 2004, probă solicitată, atât de către recurenta intimată inculpată, cât şi de alți recurenți intimați inculpați, punând în vedere consilierului juridic al intimatei parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții, cât şi apărătorilor aleşi, ca până la data de 11 iunie 2012, să efectueze diligențele necesare în vederea depunerii la dosar a acestui raport, în caz contrar, instanța urmând să reaprecieze cu privire la utilitatea acestei probe;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba cu înscrisuri constând în documente contabile justificative vizând

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

pretinsul prejudiciu cauzat ISC, bugetul de venituri şi cheltuieli şi anexele la bugetul de venituri şi cheltuieli al ISC pe anul 2004, precum şi ordonanțările de plată ale ISC către societățile Eurografica, Sanco şi Axa Management, pe de o parte, prin raportare la acuzațiile concrete aduse inculpatei, iar pe de altă parte, având în vedere că, în volumele dosarului de urmărire penală există numeroase documente şi acte contabile referitoare la aceste împrejurări de fapt, proba fiind solicitată şi în fața primei instanțe, conform încheierii de şedință din 25 noiembrie 2011;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba cu expertiză contabilă având în vedere că, în fața primei instanțe recurenta intimată inculpată, precum şi recurenții intimați inculpați Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana au solicitat administrarea probei cu expertiză contabilă, obiectivele fiind stabilite în urma discutării acestora cu părțile care au fost asistate de apărători aleşi; de asemenea, la dosarul cauzei a fost depus şi un supliment la raportul de expertiză şi o îndreptare de eroare, toate aceste înscrisuri aflându-se la fila 1 vol.12 bis dosar fond, fila 1 vol.21 dosar fond, fila 300 şi urm. vol.22 dos. fond. De asemenea, Înalta Curte de Casație şi Justiție- Completul de 5 Judecători a constatat că, față de dispozițiile Codului de procedură penală, o nouă expertiză s-ar putea dispune dacă expertiza anterior efectuată nu ar fi completă, prin raportare la obiectivele stabilite de instanță, dispunerea efectuării unei noi expertize, potrivit dispozițiilor art.125 din Codul de procedură penală, presupunând existența de îndoieli cu privire la exactitatea concluziilor raportului de expertiză;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba testimonială constând în reaudierea celor 7 martori indicați în scris de către apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina şi, în plus, a martorului Țibu Mihai, indicat oral, în şedință de judecată cu motivarea că audierea martorilor menționați s-a realizat în fața primei instanțe, în prezența recurentei intimată inculpată şi a apărătorului său, aceştia având posibilitatea, potrivit art.86 alin.2 din Codul de procedură penală, de a formula întrebări pentru clarificarea aspectelor apreciate ca insuficient elucidate prin depozițiile respectivilor martori;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba testimonială, constând în audierea unui număr de 8 martori indicați în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

scris de către apărătorul ales al recurentei intimate inculpate Jianu Paula Irina – probă privind stabilirea existenței sau inexistenței unui prejudiciu în cadrul ISC ori prezentarea unor aspecte referitoare la organizarea evenimentului Trofeul Calității, având în vedere înscrisurile existente la dosarul cauzei, cât şi faptul că, în fața primei instanțe, recurentei i-a fost admisă proba testimonială pentru dovedirea aceloraşi împrejurări, iar prelungirea probațiunii asupra unor chestiuni ce apăreau ca fiind pe deplin lămurite, au reprezentat un demers inutil, excesiv care nu ar face altceva decât să afecteze celeritatea procesului penal;

- a respins ca nefiind utilă, concludentă şi pertinentă cererea de testare a martorei denunțătoare Popa Cristina cu aparatul poligraf, cu motivarea că aceasta a fost audiată în fața primei instanțe, în prezența recurentei intimată inculpată şi a apărătorului său, care au avut posibilitatea, potrivit art.86 alin.2 din Codul de procedură penală, de a formula întrebări pentru clarificarea aspectelor apreciate ca insuficient elucidate prin depoziția respectivei martore;

- a luat act de împrejurarea că, la dosar, recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula, prin apărătorul său ales, a depus o cerere prin care a încunoştințat instanța că, în temeiul dispozițiilor art.7 din Legea nr.554/2004, a solicitat Guvernului României „efectuarea unui audit economico-financiar independent cu privire la existența sau inexistența unui prejudiciu cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții prin derularea manifestărilor intitulate Trofeul Calității";

- cu privire la completările aduse de recurentă cererii de probatorii vizând documente contabile justificative referitoare la pretinsul prejudiciu cauzat ISC, instanța de recurs a apreciat că la dosar există suficiente documente şi acte contabile în baza cărora să îşi formeze convingerea referitoare la corectitudinea constituirii de parte civilă a ISC şi cu privire la înregistrarea în evidențele inspectoratului a unui prejudiciu.

III. Cu privire la cererile de probatorii formulate de recurentul intimat inculpat Vasile Mihail Cristian:

- a admis proba cu înscrisuri în circumstanțiere;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba privind efectuarea unui referat de evaluare apreciind că se urmăreşte,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

practic, dovedirea de două ori, cu acelaşi tip de probă – înscrisuri - a uneia şi aceleiaşi situații personale;

- a respins probele constând în depunerea unui memoriu cuprinzând situația analitică a intrărilor şi ieşirilor de numerar din firmele soților Popovici şi a extraselor de cont aferente operațiunilor efectuate prin HVB Bank, având în vedere că, în dosarul de urmărire penală, se află rapoarte de constatare cu privire la firmele soților Popovici, în vol.35 - documente contabile vizând împrejurarea relevată de inculpat, iar proba constând în depunerea unor noi extrase de cont, respectiv celor aferente operațiunilor efectuate prin HVB Bank, ca inutile, neavând legătură cu acuzațiile aduse inculpatului;

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba constând în efectuarea unui supliment la raportul de expertiză contabilă, cu motivarea că, în fața primei instanțe, la momentul la care s-a solicitat efectuarea unui raport de expertiză de către recurenții Jianu Paula Irina, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana, recurentul intimat inculpat Vasile Mihail Cristian nu a solicitat administrarea acestei probe, iar obiectivele expertizei au fost stabilite de către instanță în urma discuțiilor cu toate părțile şi cu avocații acestora; de asemenea, la dosarul cauzei a fost depus şi un supliment la raportul de expertiză şi o îndreptare de eroare, toate aceste înscrisuri aflându-se la fila 1 vol.12 bis dosar fond, fila 1 vol.21 dosar fond, fila 300 şi urm. vol.22 dos. fond; la termenul din data de 25 noiembrie 2011, prima instanță a respins solicitarea inculpatului de suplimentare a raportului de expertiză, având în vedere că prin suplimentul la expertiză se urmărea de fapt modificarea obiectivelor inițiale şi stabilirea de noi obiective.

S-a mai constatat că, față de dispozițiile Codului de procedură penală, un supliment la raportul de expertiză s-ar putea dispune doar în condițiile art.124 alin.1 din Codul de procedură penală, respectiv dacă instanța ar aprecia că expertiza anterior efectuată, precum şi suplimentul la raportul de expertiză nu ar fi complete; or s-a apreciat că această nouă solicitare de suplimentare a raportului de expertiză a reprezentat, de fapt, o cerere de efectuare a unei noi expertize, cu noi obiective, ceea este inadmisibil, potrivit celor expuse anterior.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- a respins, ca neavând relevanță în cauză, proba constând în depunerea graficului de vânzări ale SC Eurografica - care în opinia apărării, demonstra că derularea campaniei publicitare a determinat creşterea numărului de clienți a acestei societăți, raportat la acuzațiile concrete aduse inculpaților ;

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei, proba constând în depunerea tabelului comparativ pentru perioada 2004 – 2005 emis de Imprimeria Națională, vizând evoluția cifrei de afaceri a tipografiilor abilitate în producerea şi distribuirea formularelor cu regim special, deoarece verificarea activității SC Eurografica nu face obiectul prezentei cauze;

IV. Cu privire la cererile de probatorii formulate de recurenta intimată inculpată Gasparovici Diana:

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei, proba testimonială constând în audierea, în mod nemijlocit, a celor 71 de martori, inspectori din cadrul inspectoratelor teritoriale în construcții, necitați şi neaudiați de către prima instanță având în vedere că:

• din încheierile de la termenele din 25 noiembrie 2011 şi ianuarie 2012 rezultă, cu claritate, că prima instanță a pus în discuția părților administrarea probei constând în audierea celor 71 de martori necitați şi neascultați de instanță, dar indicați în citativul rechizitoriului (încheierea din 25 noiembrie 2011), apreciind că acest demers este inutil, deoarece până la acele termene a fost audiat un număr semnificativ de martori, din aceeaşi categorie cu cei 71 şi care au fost propuşi de parchet pentru dovedirea aceloraşi împrejurări de fapt;

• față de împrejurarea că cei 71 de martori au fost propuşi de parchet pentru a fi audiați, doar pentru dovedirea modului în care angajații ISC de la nivel teritorial au fost implicați în organizarea Trofeului Calității sau au participat la acest eveniment şi având în vedere că, în dovedirea aceloraşi împrejurări de fapt au fost audiate, până la termenul din 25 noiembrie 2011 un număr de alte 325 persoane – inspectori din cadrul inspectoratelor teritoriale în construcții - că aceştia, în fața primei instanțe şi-au menținut în totalitate declarațiile date în cursul urmăririi penale, Înalta Curte a apreciat că ascultarea în plus şi a celor 71 de martori reprezintă un demers inutil, de natură a afecta celeritatea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

procesului penal, neexistând vreo presupunere rezonabilă că aceştia şi-ar modifica declarațiile date în faza de urmărire penală ori ar relata aspecte noi - cu relevanță în ceea ce priveşte situația de fapt reținută - altele decât cele pentru care li s-a solicitat să depună mărturie în cursul cercetărilor;

• totodată, Înalta Curte a constatat că, potrivit dispozițiilor art.329 alin.3 din Codul de procedură penală, dacă administrarea unei probe apare inutilă poate dispune ca acea probă să nu mai fie administrată, situație care se regăseşte în prezenta cauză, prelungirea probațiunii asupra unor chestiuni de fapt deja lămurite pe parcursul cercetării judecătoreşti nereprezentând decât un demers excesiv, cu consecințe asupra celerității desfăşurării procesului penal;

- a respins ca nefiind concludentă, pertinentă şi utilă cauzei proba constând în efectuarea unei adrese către Inspectoratul de Stat în Construcții cu privire la înregistrarea în evidențele sale financiar-contabile a vreunei pagube, având în vedere faptul că la dosar există suficiente acte şi probe în baza cărora instanța să îşi poată forma convingerea asupra existenței sau inexistenței vreunui prejudiciu, or dacă s-au respectat sau nu prevederile legale cu privire la constituirea de parte civilă a ISC ;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba constând în efectuarea unei adrese către Curtea de Conturi pentru a înainta instanței Raportul încheiat urmare exercițiului financiar pe anul 2004 a ISC, față şi de împrejurarea că, anterior, a fost admisă proba constând în depunerea Raportului Curții de Conturi de descărcare a gestiunii ISC pe anul 2004 ;

V. Cu privire la cererile de probatorii formulate de recurenta intimată inculpată Popovici Marina Ioana:

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba cu expertiză contabilă, având în vedere că, în fața primei instanțe recurenta intimată inculpată, precum şi recurenții intimați inculpați Popovici Bogdan, Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana au solicitat administrarea probei cu expertiză contabilă, obiectivele fiind stabilite în urma discutării acestora cu părțile care au fost asistate de apărători aleşi; de asemenea, la dosarul cauzei a fost depus şi un supliment la raportul de expertiză şi o îndreptare de eroare, urmare obiecțiunilor formulte de părți, toate aceste înscrisuri aflându-se la fila 1 vol.12 bis dosar fond, fila 1

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

vol.21 dosar fond, fila 300 şi urm. vol.22 dos. fond. De asemenea, instanța de recurs a constatat că, față de dispozițiile Codului de procedură penală, o nouă expertiză s-ar putea dispune doar dacă expertiza anterior efectuată nu ar fi completă, prin raportare la obiectivele stabilite de instanță, dispunerea efectuării unei noi expertize, potrivit prevederilor art.125 din Codul de procedură penală, presupunând existența unor îndoieli cu privire la exactitatea concluziilor raportului de expertiză; or această solicitare de efectuare a unei noi expertize este ulterioară, inclusiv suplimentului la raportul de expertiză, depus în fața primei instanțe, reprezentând, de fapt, o modificare a obiectivelor expertizei inițiale, ceea ce este inadmisibil, potrivit celor expuse anterior; mai mult, prima instanță a admis, atât pentru această inculpată, cât şi pentru coinculpatul Popovici Bogdan, participarea la efectuarea expertizei a câte unui expert parte ;

- a respins, ca nefiind pertinentă, utilă şi concludentă, proba testimonială constând în audierea a 10 noi martori, indicați la acest termen de judecată, în cauză fiind audiat un număr semnificativ de martori cu privire la situația de fapt şi relativ la aspectele invocate de către inculpată ;

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei, proba cu înscrisuri constând în declarațiile unor martori audiați de către Direcția Națională Anticorupție, declarații care, în opinia apărării, în mod nejustificat, nu au fost depuse de parchet la dosarul cauzei, probă formulată oral, la acel termen de judecată, parchetul având drept de apreciere cu privire la probele pe care înțelege să le ataşeze unui dosar de urmărire penală, în raport de învinuirile formulate sau altui dosar de urmărire penală, în care acele probe prezintă relevanță ;

- a admis proba constând în depunerea la dosar a unor contracte apreciate de inculpată, ca relevante, sub aspectul acuzațiilor aduse acesteia, Înalta Curte –Completul de 5 Judecători punând în vedere părții, ca până la termenul de judecată ce se va acorda în cauză, să depună înscrisurile la care a făcut referire;

VI. Cu privire la cererile de probatorii formulate de recurentul intimat inculpat Popovici Bogdan:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- a respins proba cu înscrisuri constând în depunerea listei persoanelor care au derulat activități de prestări servicii în cadrul evenimentului Trofeul Calității, cu motivarea că, la dosar, există suficiente probe, respectiv înscrisuri şi declarații de martori, clarificatoare cu privire la situația de fapt pe care recurentul intimat inculpat intenționează să o demonstreze prin proba solicitată;

- a admis proba cu înscrisuri vizând derularea unor contracte identice cu cele care formează obiectul prezentei cauze, instanța de recurs punând în vedere părții, ca până la termenul de judecată ce se va acorda în cauză, să depună înscrisurile la care a făcut referire;

- a respins ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei proba testimonială constând în audierea martorilor Dan Suciu, Radu Coşarcă şi Dan Apostol cu privire la organizarea evenimentului Trofeul Calității, având în vedere că, în dovedirea aceloraşi împrejurări de fapt a fost audiat, în fața primei instanțe, un număr semnificativ de martori, care şi-au menținut declarațiile date în cursul urmăririi penale, astfel că ascultarea în plus a celor trei martori mai sus menționați reprezintă un demers inutil, de natură a afecta celeritatea procesului penal ;

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei, proba testimonială constând în reaudierea martorelor Beatrice Bălan şi Geanina Negrean cu motivarea că audierea martorelor menționate s-a realizat în fața primei instanțe, în prezența recurentului intimat inculpat şi a apărătorului său, aceştia având posibilitatea, potrivit art.86 alin.2 din Codul de procedură penală, de a formula întrebări pentru clarificarea aspectelor apreciate ca insuficient elucidate prin depozițiile respectivelor martore ;

- a respins, ca nefiind pertinentă, concludentă şi utilă cauzei, proba cu expertiză contabilă pentru aceeaşi amplă motivare expusă anterior ;

De asemenea, instanța de recurs, la acelaşi termen, după deliberare a mai dispus următoarele:

- a admis solicitarea apărătorului ales al recurentului intimat inculpat Adrian Năstase, avocat Ion Cazacu, privind punerea la dispoziția acestuia de copii ale încheierii de şedință şi ale notelor magistratului asistent de la termenul din 6 iunie 2012;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie- Completul de 5 Judecători a mai precizat că nu a omis să se pronunțe asupra celor două procese-verbale (înscrisuri) depuse de reprezentantul parchetului la termenul din 30 mai 2012, cu ocazia audierii inculpatului Năstase Adrian, reținînd că acesta a formulat o serie de întrebări, unele admise, iar altele respinse, astfel cum rezultă din încheierea de şedință; cu acea ocazie instanța s-a pronunțat asupra probei cu înscrisuri, încuviințând depunerea lor de către procuror la dosar, un exemplar fiind, de altfel, comunicat părților, acestea având posibilitatea să facă precizări cu privire la conținutul acestor înscrisuri, la momentul formulării de concluzii în susținerea recursurilor declarate.

- a constatat - referitor la solicitarea formulată de apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Ion Cazacu, vizând-o pe doamna judecător Ioana Bogdan - că, prin Hotărârea nr.97 din 24 mai 2000 a Consiliului Superior al Magistraturii, începând cu data de 1 iunie 2000, doamna Ioana Bogdan a fost transferată din funcția de procuror în cea de judecător;

- a admis cererea formulată de apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Ion Cazacu, de eliberare a unei copii a notelor magistratului asistent din şedința din data de 30 mai 2012;

- a admis, în parte, în condițiile Regulamentului de Organizare şi Funcționare Administrativă a Înaltei Curți de Casație şi Justiție, solicitările formulate de contestatorul avocat Corneliu-Liviu Popescu menționate în cererea înregistrată la Registratura Generală a Înaltei Curți de Casație şi Justiție sub nr.19004 din 5 iunie 2012 şi depusă la dosar;

- a respins solicitările formulate de contestatorul avocat Corneliu-Liviu Popescu de eliberare a unor copii pe CD a înregistrărilor audio ale şedințelor de judecată ale Completului de 5 Judecători, Penal 2 din datele de 2 mai 2012, 10 mai 2012, 16 mai 2012 şi 30 mai 2012, stabilind că referitor la înregistrarea şedinței secrete din 30 mai 2012 se va pronunța Completul de 5 Judecători – Penal 1 ;

- a admis cererea contestatorului avocat Corneliu-Liviu Popescu de eliberare a unui înscris vizând solicitările formulate la pct.4 din cerere;

- a pus în vedere intimatei parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții, ca până la data de 11 iunie 2012 să depună la dosar Raportul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Curții de Conturi de descărcare a gestiunii Inspectoratului de Stat în Construcții pe anul 2004 şi a acordat termen de judecată la data de 13 iunie 2012.

10. La termenul de la **13 iunie 2012,** Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a luat act că la dosar:

- intimata parte civilă Inspectoratului de Stat în Construcții a depus un memoriu în care informează instanța că documentul solicitat a fi depus pînă la data de 11 iunie 2012 (Raportul de control al Curții de Conturi pe anul 2004, cu referire la descărcarea de gestiune pentru activitatea aferentă respectivului an) nu se află în arhiva instituției, motiv pentru intimata parte civilă a efectuat demersuri la Curtea de Conturi, instituția emitentă a documentului, în vederea punerii acestuia la dispoziția instanței, anexând cererea adresată de Inspectoratul de Stat în Construcții Curții de Conturi, precum şi nota de informare nr.428 din 4 octombrie 2006 privind organizarea şi acordarea Trofeului Calității în Construcții pe anul 2004;

- au fost depuse, la data de 12 iunie 2012, note de concluzii scrise formulate de inculpata Gasparovici Diana;

- a fost depusă la data de 13 iunie 2012, cererea formulată de inculpata Jianu Irina Paula prin care solicită sesizarea Curții Constituționale în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.69 din Legea nr.92/1992;

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a luat act de absența nejustificată a recurentei inculpate Gasparovici Diana şi de faptul că apărătorul ales al acesteia a învederat că nu a mai luat legătura cu inculpata de la momentul încheierii contractului de asistență juridică, dar că a fost informată de soțul acesteia, chiar în preziua şedinței, că partea era internată într-un sanatoriu, fără a-i remite însă vreun document medical în acest sens. Ca urmare, instanța de recurs a constatat că, prin atitudinea procesuală adoptată, recurenta inculpată Gasparovici Diana a înțeles să renunțe la dreptul de a fi audiată în recurs, audierea sa nefiind obligatorie, întrucât în cauză nu erau incidente dispozițiile art.385^{14} alin.1^{1} Cod procedură penală, având în vedere soluția pronunțată în fond şi obiectul recursurilor declarate în cauză.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În continuare, în temeiul art.302 alin.1 din Codul de procedură penală, instanța de recurs a pus în discuția părților cererea formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula de sesizare a Curții Constituționale în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.69 din Legea nr.92/1992.

Având în vedere motivele invocate în cererea depusă la dosarul cauzei, concluziile formulate de apărare şi acuzare, înscrisurile depuse în susținerea cererii**,** precum şi precizările apărătorului recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula în sensul că obiectul excepției îl constituie dispozițiile art.69 din Legea nr.92/1992 în varianta în vigoare înaintea republicării actului normativ din anul 1997, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători**,** după deliberare, în temeiul dispozițiilor art.302 alin.2 Cod procedură penală raportat la art.29 alin.1 din Legea nr.47/1992, republicată, privind organizarea şi funcționarea Curții Constituționale, a respins cererea formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula de sesizare a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.69 din Legea nr.92/1992, constatând că excepția este inadmisibilă, nefiind îndeplinită condiția invocării neconstituționalității unei legi sau a unei dispoziții dintr-o lege aflată în vigoare, pentru următoarele consdierente:

În continuare, în raport de probatoriile încuviințate la termenul din data de 6 iunie 2012, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completului de 5 Judecători a luat act că reprezentantul intimatei părți civile Inspectoratul de Stat în Construcții, consilier Gabriela Dună a învederat faptul că aspectele consemnate în adresa conținutul adresei nr.1052811 din 11 iunie 2012 a Inspectoratului de Stat în Construcții depusă la dosarul cauzei, reprezintă rezultatul verificărilor efectuate în arhiva instituției pentru identificarea Raportului de control al Curții de Conturi aferent descărcării de gestiune pe anul 2004, în urma verificărilor efectuate constatându-se inexistența respectivului act în arhiva instituției, motiv pentru care Inspectoratul de Stat în Construcții a solicitat documentul instituției emitente - Curtea de Conturi, însă diligențele efectuate în acest sens au rămas fără rezultat .

Totodată, instanța de recurs a luat act de împrejurarea că reprezentantul parchetului a solicitat încuviințarea depunerii la dosarul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cauzei a adresei cu nr.802 din 12 iunie 2012 emisă de Curtea de Conturi a României – Camera de Conturi a Municipiului Bucureşti şi transmisă Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie, Secţia de Combatere a Infracţiunilor Conexe Infracţiunilor de Corupţie prin care s-a comunicat că exerciţiul financiar al anului 2004 nu a făcut obiectul controlului Curţii de Conturi, întrucât în anul 2005 nu a fost programată nicio acţiune de verificare la Inspectoratul de Stat în Construcţii şi pentru a da posibilitatea membrilor completului de judecată, inculpaţilor, precum şi apărătorilor prezenţi să ia cunoştinţă de conţinutul înscrisului susmenţionat, în vederea discutării valorii sale probatorii, a dispus suspendarea şedinţei de judecată pentru 10 minute.

Instanţa de ultim control judiciar, după reluarea cauzei, în deliberare, a respins cererea reprezentantul Ministerului Public de încuviinţare a depunerii la dosarul cauzei a adresei cu nr.802/12.06.2012 emisă de Curtea de Conturi a României – Camera de Conturi a Municipiului Bucureşti şi adresată Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie, având în vedere caracterul extrajudiciar al înscrisului care afectează potenţiala valoare probatorie a actului din perspectiva analizei utilităţii, pertinenţei şi concludenţei probei şi a dispus restituirea către reprezentantul Ministerului Public a adresei prezentate la acest termen, învederând părţilor că informaţiile cuprinse în respectivul înscris nu vor fi avute în vedere de instanţă.

De asemenea, instanţa de recurs, deliberând, a respins solicitarea apărării de a se efectua o adresă către Curtea de Conturi a României în vederea comunicării raportului de control privind exerciţiul financiar al Inspectoratului de Stat în Construcţii aferent anului 2004, constatând imposibilitatea administrării probei:

▪având în vedere faptul că, pentru administrarea probei cu înscrisuri vizând raportul Curţii de Conturi de descărcare a gestiunii Inspectoratului de Stat în Construcţii pe anul 2004, probă solicitată de apărare şi încuviinţată la termenul din 6 iunie 2012, instanţa a stabilit în sarcina părţii civile Inspectoratul de Stat în Construcţii şi a apărătorilor recurenţilor intimaţi inculpaţi obligaţia efectuării diligenţelor necesare depunerii, până

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

la 11 iunie 2012, a respectivului document, în caz contrar instanța rezervându-şi dreptul de a reaprecia asupra utilității probei;

▪față de conținutul adresei depuse la dosarul cauzei de Inspectoratul de Stat în Construcții, adresă înregistrată la Registratura Generală a Înaltei Curți de Casație şi Justiție sub nr.19697/11.06.2012, şi față de precizările formulate oral de reprezentantul intimatei părți civile, în sensul că, în evidențele Inspectoratului de Stat în Construcții nu există mențiuni cu privire la efectuarea de către Curtea de Conturi a unui raport de descărcare a gestiunii a Inspectoratului de Stat în Construcții pe anul 2004;

▪constatând, totodată, că la dosar există un număr mare de înscrisuri pe baza cărora instanța îşi poate forma convingerea cu privire la împrejurările de fapt pe care recurenții intimați inculpați au intenționat să le dovedească prin raportul Curții de Conturi;

▪reținând că proba cu înscrisuri vizând raportul Curții de Conturi de descărcare a gestiunii Inspectoratului de Stat în Construcții pe anul 2004 a fost apreciată ca fiind utilă în completarea celor existente deja la dosar.

La acelaşi termen de judecată, deliberând, instanța de recurs a respins cererea formulată de apărătorul ales al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian, avocat Cazacu Ion, de întocmire a unei încheieri de îndreptare a erorii materiale, constatând că în cuprinsul încheierii de şedință din 6 iunie 2012 nu există o eroare materială evidentă în sensul dispozițiilor art.195 alin.1 Cod procedură penală şi nici o omisiune vădită, în accepțiunea dată acestei noțiuni de dispozițiile art.196 Cod procedură penală

De asemenea, a mai precizat apărătorilor prezenți că, în raport de aserțiunile domnului avocat Cazacu Ion, subsecvente respingerii cererii de îndreptare a erorii materiale, în sensul că, prin soluția pronunțată, instanța a respins implicit cererea apărării de eliberare a copiilor înscrisurilor privind calitatea de judecător a magistratului Ioana Bogdan, în raport de care instanța a respins excepția nulității absolute**,** la data de 6 iunie 2012, instanța de ultim control judiciar s-a pronunțat asupra tuturor cererilor cu care a fost învestită, cererile probatorii fiind soluționate în cursul şedinței de judecată, după suspendare, în timp ce asupra celorlalte cereri, inclusiv

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

asupra cererii formulate de dl. avocat Cazacu Ion, instanța a rămas în pronunțare, soluția fiind dispusă în aceeaşi zi.

Constatând că nu mai sunt alte cereri sau excepții de invocat, instanța de ultim control judiciar a declarat terminată cercetarea judecătorească şi, în conformitate cu dispozițiile art.385[13] alin.1 din Codul de procedură penală şi a acordat cuvântul la dezbateri în recurs. Amplele susțineri făcute cu ocazia dezbaterilor în recurs au fost în detaliu consemnate în cuprinsul încheierii de şedință de la aceeaşi dată, încheiere ce face parte integrantă din prezenta decizie.

Pentru a da posibilitatea reprezentantului Ministerului Public, recurenților intimați inculpați Năstase Adrian, Jianu Irina Paula, Vasile Mihail Cristian, Popovici Marina Ioana şi Popovici Bogdan, recurentei inculpate Gasparovici Diana şi reprezentantului intimatei părți civile Inspectoratul de Stat în Construcții să depună note de concluzii scrise şi având nevoie de timp pentru a delibera, instanța a amânat pronunțarea la data de 20 iunie 2012, punându-le, totodată, în vedere tuturor părților anterior menționate că, au posibilitatea de a depune note de concluzii scrise până în data de 18 iunie, ora 12.00.

VI. AUDIEREA INCULPAȚILOR ÎN FAȚA INSTANȚEI DE RECURS

Dând curs solicitărilor recurenților inculpați de a fi audiați în fața instanței de recurs, la termenul din data de 30 mai 2012 au fost ascultați, conform dispozițiilor art. 385[14] alin.1[1], art.323 şi art. 324 Cod procedură penală, recurenții inculpați prezenți: Năstase Adrian, Jianu Paula Irina, Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana.

La termenul din data de 13 iunie 2012, luând act de lipsa recurentei inculpate Gasparovici Diana, preşedintele Completului de 5 judecători a solicitat apărătorului ales al părții, avocat Antoniuc Domnica, să precizeze dacă, prin atitudinea procesuală adoptată, inculpata înțelege să revină asupra manifestării de voință exprimată în sensul de a fi audiată în recurs, la termenul de judecată din 23 aprilie 2012, unicul termen când s-a prezentat în fața instanței de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

ultim control judiciar, deşi în cauză s-au mai acordat alte 7 termene de judecată.

Apărătorul recurentei inculpate Gasparovici Diana a învederat că nu a mai luat legătura cu inculpata de la momentul încheierii contractului de asistență juridică, dar că soțul acesteia a informat-o, chiar în preziua şedinței, că partea este internată într-un sanatoriu, fără a-i remite însă, vreun document medical justificativ, pe care să-l poată prezenta instanței.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată faptul că recurenta inculpată Gasparovici Diana s-a prezentat în fața instanței de recurs numai la temenul din 23 aprilie 2012, când şi-a exprimat dorința de a fi audiată, după care, la toate celelalte termene, nu s-a mai prezentat şi nici nu a făcut dovada imposibilității obiective de prezentare, deşi instanța a solicitat constant apărătorului ales al acesteia să producă dovezi în acest sens, inclusiv la termenul din 13 iunie 2012, când s-a acordat cuvântul la dezbateri.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători mai constată că, prin atitudinea procesuală adoptată, recurenta inculpată Gasparovici Diana a renunțat implicit la dreptul de a fi audiată în recurs, audierea sa nefiind obligatorie, pe de o parte, față de soluția pronunțată în primă instanță şi obiectul recursurilor declarate în cauză, iar pe de altă parte, față de împrejurarea că, în fața primei instanțe, inculpata a învederat la termenul din 20 decembrie 2011 (penultimul termen de judecată) că nu doreşte să dea declarații în cauză(a se vedea fila 180 verso vol 22 dosar fond).

Faptul că doar la termenul din 6 iunie 2012, apărătorul ales al recurentei inculpate Gasparovici Diana, avocat Domnica Antoniuc, a depus la dosar copia certificatului de concediu medical (fila 51 vol.3 dosar recurs) emis de medicul de familie al inculpatei şi nu de un medic specialist, pentru perioada 1 iunie – 10 iunie 2012, codul diagnosticului fiind „327” (boală psihică), precizând, totodată - la solicitarea preşedintelui completului de judecată - că, nu are date sau acte privind o eventuală internare în spital a inculpatei, instanța

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

de recurs apreciază că, prin aceasta, nu s-a făcut dovada imposibilității obiective de prezentare a recurentei.

VII.Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători, examinând motivele de recurs invocate, cât şi, din oficiu, hotărârea instanței de fond, conform prevederilor art. 385[6] alin.1 şi 3 Cod procedură penală combinate cu art. 385[7] Cod procedură penală, constată că prima instanță, în opinie majoritară, pe de o parte, a reținut, în mod corect, situația de fapt, motiv pentru care şi-o însuşeşte ca atare, şi, pe de altă parte, a stabilit vinovăția inculpaților, pe baza unei juste aprecieri a probelor administrate în cauză.

Înalta Curte de Casație şi Justiție-Completul de 5 Judecători, examinând motivele de recurs invocate oral, cât şi în scris, de recurenții inculpați, constată următoarele:

1.Cu privire la inculpatul Năstase Adrian:

Criticile formulate de acesta în recurs au vizat deopotrivă aspecte de nelegalitate şi netemeinicie.

1.1. Un prim motiv de nelegalitate a vizat nulitatea **actelor de urmărire penală şi, implicit, a rechizitoriului,** urmare a faptului că procurorii Direcției Naționale Anticorupție nu au respectat dispozițiile sentinței penale nr.611 din 18 octombrie 2007 pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală, rămasă definitivă prin decizia penală nr.219 din 7 aprilie 2008 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție, Completul de 9 Judecători.

În argumentarea criticii, apărarea inculpatului Năstase Adrian a susținut faptul că, fiind învestită cu judecarea acuzațiilor formulate inițial împotriva inculpatului Năstase Adrian prin rechizitoriul nr.8/P/2006, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători a constatat că actele de urmărire penală efectuate în respectivul dosar erau lovite de nulitate absolută, întrucât fuseseră îndeplinite cu nerespectarea cerinței exprese prevăzute de Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială, motiv pentru care, prin sentința penală nr.611 din 18 octombrie 2007 a dispus restituirea cauzei la parchet în vederea refacerii

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

urmării penale, conform art.300 alin.2 şi art.332 alin.2 Cod procedură penală raportat la art.197 alin.2 şi art.270 alin.1 lit.b) Cod procedură penală.

În acest sens, s-a argumentat că, urmare restituirii, dosarul a fost reînregistrat la Direcția Națională Anticorupție sub nr.68/P/2008.

În respectivul dosar, prin două ordonanțe succesive din 19.06.2008 s-a operat o *"disjungere de material"*, urmată de ridicarea materialului probator disjuns pentru a fi conexat la dosarul nr.27/P/2008, activitate consemnată în procesul - verbal din 19.06.2008 de ridicare a *„următorului material probator în original* (...)".

Ulterior, prin ordonanța din 20.06.2008, pe baza actelor de urmărire penală şi a actelor premergătoare efectuate în cele două cauze conexate (dosarul nr.27/P/2008 şi dosarul nr.68/P/2008), s-a dispus extinderea cercetărilor şi începerea urmăririi penale față de inculpatul Năstase Adrian şi alte persoane.

Ca urmare, prin aceste operațiuni succesive de disjungere, ridicare şi conexare a materialului probator din dosarul nr.68/P/2008,(fostul dosar nr.8/P/2006, în raport de care se constatase nulitatea absolută prin sentința penală nr.611 din 18 octombrie 2007 a instanței supreme), au fost încălcate grav dispozițiile art.272 din Codul de procedură penală, potrivit cărora *„când instanța de judecată a dispus restituirea cauzei în vederea refacerii urmăririi penale, urmărirea se reia pe baza hotărârii prin care instanța a dispus restituirea*".

Astfel, deşi instanța dispusese restituirea cauzei la parchet în vederea refacerii urmăririi penale, urmare constatării nulității absolute a actelor de urmărire penală efectuate în dosarul nr.8/P/2006, parchetul a valorificat în dosarul nr.27/P/2008 care face obiectul cauzei pendinte un probatoriu apreciat nul.

Față de argumentele expuse, s-a concluzionat că, motivul de nelegalitate invocat vizează incidența dispozițiilor art.197 alin.2 Cod procedură penală, teza privind sesizarea instanței de judecată, nulitate care se răsfrânge asupra tuturor actelor de urmărire penală şi, implicit, asupra rechizitoriului emis în dosarul nr.27/P/2008 în considerarea principiului *qoud nullum est nullum producit effectum*.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Critica apărării este neîntemeiată, argumentele primei instanțe pe acest aspect găsindu-şi pe deplin valabilitatea şi în fața instanței de recurs, prin raportare la datele concrete ale cauzei.

În acest sens, se reține că, inițial, cercetarea inculpaților Năstase Adrian, Jianu Irina Paula şi Vasile Mihail Cristian a avut loc în dosarul penal nr.8/P/2006 al DNA - Secția de combatere a corupției, urmărirea penală fiind finalizată prin emiterea rechizitoriului din 13 noiembrie 2006 prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților cercetați, între altele, şi pentru săvârşirea unor presupuse infracțiuni legate de finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație şi Justiție – Secția penală sub nr.15083/1/2006.

Prin sentința penală nr.611 din 18 octombrie 2007 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție - Secția penală s-a dispus restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale şi a actului de sesizare a instanței.

În motivarea sentinței s-a făcut trimitere la Decizia nr.665 din 5.07.2007 a Curții Constituționale prin care se constatase neconstituționalitatea dispozițiilor art.23 alin.2 şi 3 din Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială (art.24 alin.2 şi 3 înainte de republicarea legii în forma actuală) rezultând că procedura de urmărire penală şi de judecată prevăzută de art.12 din lege era aplicabilă şi foştilor membri ai Guvernului pentru fapte comise în exercițiului funcției lor.

Cum cercetarea şi trimiterea în judecată a inculpatului Năstase Adrian în dosarul penal nr.8/P/2006 avusese loc pentru pretinse infracțiuni săvârşite în perioada cât îndeplinise funcția de prim-ministru al României, Înalta Curte de Casație şi Justiție a constatat că urmărirea penală nu putea fi efectuată în lipsa avizului special prevăzut de art.7 din Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială.

Prin urmare, reținându-se că avizul privind încuviințarea urmăririi penale pentru fapte comise în exercițiul funcției de demnitate publică constituia o cerință prevăzută imperativ de lege pentru punerea în mişcare a acțiunii penale şi valabila sesizare a instanței, Înalta Curte de Casație şi Justiție a constatat nulitatea *in integrum* a actelor de urmărire penală efectuate în dosarul penal nr.8/P/2006.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Din conținutul dispozitivului sentinței nr.611 din 18 octombrie 2007, dar şi din considerente, rezultă că restituirea cauzei la procuror pentru refacerea urmăririi penale s-a dispus cu privire la toate persoanele şi în legătură cu toate faptele ce formaseră obiectul actului de sesizare a instanței.

Hotărârea de restituire a rămas definitivă prin decizia nr.219 din 7 aprilie 2008 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție - Completul de 9 judecători.

Restituirea cauzei la procuror a avut loc la data de 5 iunie 2008, dosarul fiind înregistrat la Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție sub nr.68/P/2008.

La momentul de referință, în instrumentarea aceleiaşi unități de parchet se afla şi dosarul nr.27/P/2008 în care, prin rezoluția din 24 martie 2008, se dispusese începerea urmăririi penale față de învinuitele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana sub aspectul săvârşirii infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată prevăzută de art.248 raportat la art.248[1] Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, sub forma autoratului, respectiv complicității, reținându-se că, în calitate de inspector general de stat, respectiv inspector general de stat adjunct în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, cu nerespectarea dispozițiilor legale, au dispus încasarea taxelor provenite din Trofeul Calității în Construcții în favoarea unor societăți comerciale reprezentate de numiții Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Mihail Cristian Vasile, o parte din respectivele sume de bani fiind folosite la finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004.

Soluția de începere a urmăririi penale dispusă față de inculpatele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana s-a fundamentat pe sesizarea Autorității de Control a Guvernului, însoțită de verificările efectuate de Garda Financiară şi adresate inițial Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată şi Terorism (filele 1-25 vol.3 dup), unde au format obiectul dosarului nr.195/P/2006, precum şi pe procesul-verbal din 23 martie 2008 prin care s-a constatat efectuarea unor acte premergătoare (fil.4 – 39 vol.2 dup).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Constatându-se că, între cauza restituită – dosarul nr.68/P/2008 şi dosarul nr.27/P/2008 - exista identitate de obiect în ceea ce priveşte cercetările vizând săvârşirea unor presupuse infracțiuni legate de finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004, în vederea bunei desfăşurări a urmăririi penale, prin rezoluția din 19 iunie 2008, emisă în dosarul nr.68/P/2008 s-a dispus *disjungerea cauzei* cu privire la inculpații: **Năstase Adrian** (pentru infracțiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal), **Jianu Paula Irina**(pentru infracțiunile prevăzute de art.26 raportat la art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal raportat la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 combinat cu art17 lit.h) din Legea nr.78/2000 cu aplic art.41al.2 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal raportat la art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplic art.41al.2 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal raportat la art.37 din Legea nr.82/1991 cu referire la art.289 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41al.2 Cod penal)şi **Vasile Cristian Mihail** (pentru infracțiunile prevăzute de art.31 al.2 Cod penal raportat la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 combinat cu art.17 lit.h) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal, art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal rap.la art.37 din Legea nr.82/1991 cu referire la art.289 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal, art.25 raportat la art.260 Cod penal cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal) *şi conexarea* la dosarul nr.27/P/2008.

Ca urmare, printr-o ordonanță emisă în aceeaşi zi,19.06.2008, s-a dispus ridicarea de către ofițeri de poliție judiciară din cadrul D.N.A. a materialului probator disjuns din dosarul 68/P/2008, pentru a fi conexat la dosarul nr.27/P/2008, activitate care a avut loc, de asemenea, în ziua de 19 iunie 2008, fiind constatată prin procesul-verbal aflat la filele 78-82 vol.2 d.u.p.

În concret, au fost ridicate din dosarul nr.68/P/2008 volumele 15 (parțial),19-28, 30 (parțial), 32 (parțial) şi 34 care cuprindeau declarații de martori, documente financiar-contabile, documente de gestiune şi de transport, note de control ale Gărzii Financiare, precum şi rapoarte de constatare tehnico-ştiințifică.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ulterior**,** prin ordonanța din 20 iunie 2008 dispusă în dosarul nr.27/P/2008 s-a dispus extinderea cercetărilor şi începerea urmăririi penale față de învinuiții:

- **Jianu Paula Irina** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 rap.la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal; art.31 al.2 Cod penal raportat la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 combinat cu art.17 lit.h) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal; art.31 al.2 Cod penal raportat la art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal; art.31 al.2 Cod penal raportat la art.37 din Legea nr.82/1991 cu referire la art.289 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal ;

- **Popovici Bogdan** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal; art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal; art.26 rap.la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal;

- **Popovici Marina Ioana** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal; art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal.; art.26 raportat la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 Cod penal;

- **Vasile Cristian Mihail** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal; art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal; art.26 raportat la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 Cod penal şi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- **Năstase Adrian** sub aspectul săvârşirii infracţiunii prevăzute de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 Cod penal.

La baza soluţiei de începere a urmăririi penale au stat denunţul numitei Popa Cristina din 23.01.2006 (fil.11-13 vol.47 d.u.p.) care a format obiectul dosarului nr.8/P/2006 (fost nr.49/P/2006, fost nr.231/P/2006), precum şi procesul-verbal de sesizare din oficiu din 19 iunie 2008 (fil.119 vol.2 d.u.p.), întocmit în dosarul nr.27/P/2008.

Prin aceeaşi ordonanţă s-a dispus schimbarea încadrării juridice a faptelor pentru care anterior, prin rezoluţia din 24 martie 2008, se începuse urmărirea penală faţă de învinuitele Jianu Paula Irina şi Gasparovici Diana, în sensul reţinerii în încadrarea juridică a faptelor şi a dispoziţiilor art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000.

În dosarul nr.27/P/2008 astfel constituit s-au efectuat următoarele acte de urmărire penală :

- în perioada martie-octombrie 2008 (după începerea urmăririi penale faţă de persoanele iniţial cercetate în cauză şi, respectiv, extinderea cercetărilor faţă de ceilalţi învinuiţi) au fost audiaţi 981 de martori (975 fiind menţionaţi în citativul actului de sesizare a instanţei, iar 6 omişi), declaraţiile acestora aflându-se în volumele nr.68-72 d.u.p

- la data de 19 iunie 2008 s-a întocmit procesul-verbal de sesizare din oficiu care a stat la baza începerii urmăririi penale faţă de inculpaţii Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana (fil.119 vol.2 d.u.p.);

- la data de 20 iunie 2008 s-a dispus începerea urmăririi penale faţă de inculpaţii Năstase Adrian, Jianu Paula Irina şi Vasile Mihail Cristian care fuseseră iniţial cercetaţi în dosarul nr.68/P/2008 (fost nr.8/P/2006), extinzându-se, totodată, cercetările şi faţă de alte persoane (inculpaţii Popovici Bogdan,Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana);

- în baza rezoluţiilor din 26 mai 2008 şi 1 iulie 2008 s-a efectuat o constatare tehnico-ştiinţifică de către specialişti din cadrul D.N.A (vol.76 dup), în condiţiile prev.de art.11 al.3 din OUG nr.43/2002;

- inculpaţilor li s-au adus la cunoştinţă învinuirile în condiţiile legii, luându-se act de poziţia procesuală a acestora în sensul că refuză să dea declaraţii în cauză, prevalându-se de dreptul la tăcere, prevăzut de art.70 al.2 Cod procedură penală;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- după prezentarea noului material de urmărire penală, în cauză s-a întocmit un nou act de sesizare a instanței.

Ulterior, prin Hotărârea nr.8 din 4.03.2009 a Camerei Deputaților a fost încuviințată urmărirea penală a inculpatului Adrian Năstase - deputat în Parlamentul României şi fost prim - ministru al României, pentru faptele formând obiectul dosarului penal nr.68/P/2008 al Direcției Naționale Anticorupție - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție.

Ca urmare, în raport de critica formulată de apărare, examinând actele şi lucrările dosarului de urmărire penală, Completul de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație şi Justiție constată că procurorii Direcției Naționale Anticorupție au respectat dispozițiile sentinței penale nr.611 din 18 octombrie 2007 pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală, rămasă definitivă prin decizia penală nr.219 din 7 aprilie 2008 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție, Completul de 9 Judecători, procedând la refacerea urmăririi penale în limitele stabilite prin hotărârea de restituire a cauzei la procuror.

În acest sens, se constată că, **deşi deficitară denumirea formală a actului procedural prin care**, la data de 19 iunie 2008, **s-a realizat în concret conexarea materialului probator disjuns din dosarul 68/P/2008 la dosarul nr.27/P/2008, ulterior acestei operațiuni organul de urmărire penală a procedat la refacerea actelor de urmărire penală cu privire la care o asemenea activitate era, în mod obiectiv, posibilă şi necesară.**

În cazul actelor de urmărire penală care nu au putut fi refăcute, valorificarea faptelor probatorii constatate prin respectivele mijloace de probă - nule ca efect al sentinței penale nr.611 din 18 octombrie 2007 pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală, rămasă definitivă prin decizia penală nr.219 din 7 aprilie 2008 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție, Completul de 9 Judecători - **s-a realizat numai în măsura în care acestea au fost probate prin alte mijloace de probă.**

În consecință, acuzațiile formulate în cauză nu se fundamentează pe un probatoriu lovit de nulitate absolută, critica apărării dovedindu-se a fi neîntemeiată.

În cadrul aceleiaşi critici vizând nelegala sesizare a instanței, a fost invocată implicit incorecta modalitate de constituire a dosarului penal

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

nr.27/P2008, susținându-se că operațiunile succesive de disjungere, ridicare şi conexare a materialului probator din dosarul nr.68/P/2008 la noul dosar sunt lovite de nulitate absolută, ca şi actele de dispoziție în virtutea cărora s-au realizat respectivele operațiuni.

Criticile sunt deopotrivă neîntemeiate.

Procurorul, ca titular al acțiunii penale, are dreptul suveran de a decide dacă urmărirea penală se efectuează în acelaşi timp pentru toate infracțiunile şi cu privire la toate persoanele, rezolvând în faza de urmărire penală incidentele legate de indivizibilitate şi conexitate şi, în concretizarea acestei competențe, hotărăşte dacă trimiterea în judecată a persoanelor cercetate poate avea loc în acelaşi dosar sau prin rechizitorii separate.

Întrucât disjungerea cauzei cu privire la anumite fapte şi făptuitori, respectiv - conexarea constituie o măsură prevăzută să asigure exclusiv buna administrare a anchetei, aceasta nu poate fi atacată decât la nivelul Ministerului Public, în condițiile art.275 şi următoarele Cod procedură penală, fiind o măsură procesuală prevăzută în competența procurorului în faza de urmărire penală.

Ca urmare, operațiunile de disjungere şi conexare efectuate în cursul urmăririi penale nu sunt supuse controlului instanței şi nici nu afectează regularitatea actului de sesizare, fiind vorba de măsuri procesuale care nu țin de substanța urmăririi penale şi nu produc efecte asupra fondului cauzei.

1.2. Apărarea inculpatului Năstase Adrian a susținut că actele de urmărire penală şi, implicit, rechizitoriul, sunt lovite de nulitate absolută în condițiile art.197 alin.2 Cod procedură penală şi ca urmare a faptului că **urmărirea penală a fost efectuată de procurorul Volintiru Dănuț care nu făcea parte din structura centrală a Direcției Naționale Anticorupție**.

În argumentare, s-a susținut că procurorul Volintiru Dănuț a semnat atât procesul-verbal de prezentare a materialului de urmărire penală, cât şi actul de sesizare a instanței - rechizitoriul nr.27/P/2008, deşi nu avea calitatea de procuror în structura centrală a DNA, iar după data de 23

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

octombrie 2008, nici nu mai putea fi delegat în structura centrală a respectivei unități de parchet.

Împrejurarea invocată a fost argumentată pe aspectul că, pe site-ul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție nu a fost publicat niciun ordin de delegare a procurorului Volintiru Dănuț în structura centrală a DNA pentru perioada de referință, susținându-se şi că magistratul se afla într-o situație de incompatibilitate, întrucât efectuase acte de urmărire penală la DNA – Structura centrală, în timp ce îndeplinea funcția de procuror şef la DNA – Structura teritorială Târgu-Jiu.

În acest sens, s-a susținut că, deşi adresa nr.18655/1154/2010 a Consiliului Superior al Magistraturii constată perioadele de delegare ale procurorului Volintiru Dănuț în structura centrală a DNA, instituția emitentă nu a pus la dispoziția instanței şi ordinele în baza cărora s-a făcut delegarea magistratului, prin atitudinea omisivă adoptată, Consiliul Superior al Magistraturii încercând să ascundă inexistența ordinelor de delegare. În plus, conform susmentionatei adrese, procurorul Volintiru Dănuț a fost delegat în structura centrală a DNA, în cursul anului 2008, o perioadă de 181 de zile, încălcându-se în acest fel dispozițiile art.57 alin.7 şi 8 din Legea nr.303/2004 potrivit cărora, în decursul unui an, delegarea se poate face pentru o perioadă de 90 de zile, cu posibilitatea de prelungire pentru încă 90 de zile.

Totodată, s-a susținut că motivarea instanței fondului în sensul că procurorii care fac parte din structura DNA sunt competenți să cerceteze oricare dintre infracțiunile menționate în art.13 din OUG nr.43/2002, indiferent de structura centrală sau teritorială în care îşi desfăşoară activitatea, este contrazisă de dispozițiile art.22^2 din OUG nr.43/2002 care stabilesc competențele de verificare sub aspectul legalității şi temeiniciei a rechizitoriilor întocmite de procurorii DNA, diferențiat, pe structuri teritoriale şi structură centrală.

Critica este neîntemeiată pentru următoarele argumente:

Conform art.1 alin.1 şi 2 din O.U.G. nr.43/2002, modificată prin O.U.G. nr.134/2005, în vigoare la momentul efectuării urmăririi penale în cauză, Direcția Națională Anticorupție (fost Parchet Național Anticorupție, respectiv, Departament Național Anticorupție) reprezintă o structură cu

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

personalitate juridică în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție, care îşi exercită atribuțiile pe întreg teritoriul României prin procurori specializați în combaterea corupției.

Organizarea şi funcționarea Direcției Naționale Anticorupție este reglementată prin dispozițiile art.4 şi 5 din actul normativ susmenționat.

Conform prevederilor art.5 din O.U.G. nr.43/2002, modificată prin O.U.G nr.134/2005, Direcția Națională Anticorupție este organizată în secții, putându-se înființa, totodată, servicii teritoriale, servicii, birouri şi alte compartimente de activitate, prin ordin al procurorului şef al acestui departament. Sediul serviciilor teritoriale şi circumscripția acestora se stabilesc de procurorul şef al Direcției Naționale Anticorupție, de regulă, în localitățile în care îşi au sediile parchetele de pe lângă curțile de apel. În cadrul D.N.A. sunt organizate servicii teritoriale conduse de procurori şefi.

Competența materială a Direcției Naționale Anticorupție şi, implicit a procurorilor care funcționează în cadrul acestei unități de parchet a format obiectul multor dezbateri, cunoscând o evoluție legislativă dinamică mai ales în ceea ce priveşte competența diverselor structuri ale D.N.A.

Astfel, deşi, inițial, dispozițiile art.13 alin.1 din O.U.G nr.43/2002 făceau distincție între competența D.N.A. – structura centrală şi cea a serviciilor teritoriale, în funcție de calitatea persoanelor, valoarea pagubei sau a obiectului material al infracțiunii, ulterior, prin O.U.G nr.24 din 21 aprilie 2004, aprobată prin Legea nr.601/2004, art.13 din O.U.G nr.43/2002 a fost modificat în sensul că *„sunt de competența P.N.A infracțiunile prevăzute în Legea nr.78/2000”,* fără a face distincție sub aspectul competenței materiale între structura centrală şi serviciile teritoriale.

Tot astfel, se reține că, prin dispozițiile art.13 din O.U.G nr.43/2002, aşa cum au fost modificate prin O.U.G nr.134/2005, legiuitorul, fără a distinge între structura centrală şi serviciile teritoriale, a statuat în privința competenței P.N.A - D.N.A (în prezent Direcția Națională Anticorupție), următoarele:

„Art 13 –(1). Sunt de competența Departamentului Național Anticorupție infracțiunile prevăzute în Legea nr.78/2000 pentru prevenirea,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

descoperirea şi sancționarea faptelor de corupție, cu modificările şi completările ulterioare, săvârşite în una dintre următoarele condiții:

a) dacă indiferent de calitatea persoanelor care le-au comis au cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 200.000 euro ori o perturbare deosebit de gravă a activității unei autorități publice, instituții publice sau oricărei alte persoane juridice ori dacă valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție este mai mare decât echivalentul în lei a 10.000 de euro;

b) dacă, indiferent de valoarea pagubei materiale ori gravitatea perturbării aduse unei autorități publice, instituții publice sau oricărei alte persoane juridice ori de valoarea sumei sau a bunului care formează obiectul infracțiunii de corupție, sunt comise de către: deputați, senatori, membrii ai Guvernului, secretari de stat ori subsecretari de stat şi asimilații acestora; consilieri ai miniştrilor, judecătorii Înaltei Curți de Casație şi Justiție şi ai Curții Constituționale; ceilalți judecători şi procurori; membrii Consiliului Superior al Magistraturii; preşedintele Consiliului Legislativ şi locțiitorul acestuia; Avocatul Poporului şi adjuncții săi; consilieri prezidențiali şi consilieri de stat din cadrul Administrației Prezidențiale; consilieri de stat ai primului-ministru; membrii şi controlorii financiari ai Curții de Conturi şi ai camerelor județene de conturi; guvernatorul, prim-viceguvernatorul şi viceguvernatorul Băncii Naționale a României; preşedintele şi vicepreşedintele Consiliului Concurenței; ofițeri, amirali, generali şi mareşali; ofițeri de poliție; preşedinții şi vicepreşedinții consiliilor județene; primarul general şi viceprimarii municipiului Bucureşti; primarii şi viceprimarii sectoarelor municipiului Bucureşti; primarii şi viceprimarii municipiilor; consilieri județeni; prefecți şi subprefecți; conducătorii autorităților şi instituțiilor publice centrale şi locale şi persoanele cu funcții de control din cadrul acestora, cu excepția conducătorilor autorităților şi instituțiilor publice de la nivelul oraşelor şi comunelor şi a persoanelor cu funcții de control din cadrul acestora; avocații; comisarii Gărzii Financiare; personalul vamal; persoanele care dețin funcții de conducere, de la director inclusiv, în cadrul regiilor autonome de interes național, al companiilor şi societăților naționale, al

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

băncilor şi societăților comerciale la care statul este acționar majoritar, al instituțiilor publice care au atribuții în procesul de privatizare şi al unităților centrale financiar-bancare; persoanele prevăzute la art.81 din Legea nr.78/2000, cu modificările şi completările ulterioare, lichidatorii judiciari; executorii Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului.

(1¹) Infracțiunile împotriva intereselor financiare ale Comunităților Europene sunt de competența Departamentului Național Anticorupție.

(1²) Departamentul Național Anticorupție este competent să efectueze urmărirea penală, dacă s-a cauzat o pagubă materială mai mare decât echivalentul în lei a 1.000.000 euro, în cazul infracțiunilor prevăzute de art.215 alin.1, 2, 3 şi 5, art.246, 247, 248 şi 248¹ din Codul penal, al infracțiunilor prevăzute la art.175, 177 şi 178-181 din Legea nr.141/1997 privind Codul vamal al României, cu modificările şi completările ulterioare, şi în Legea nr.241/2005 pentru prevenirea şi combaterea evaziunii fiscale", iar în alin.2 al aceluiaşi articol se prevede, de asemenea, fără vreo distincție, că *„Procurorii specializați din cadrul Departamentului Național Anticorupție efectuează în mod obligatoriu urmărirea penală pentru infracțiunile prevăzute la alin.(1), (1¹) şi (1²)."*

În alin.3 al art.13 din O.U.G nr.43/2002, se precizează:

„Urmărirea penală în cauzele privind infracțiunile prevăzute la alin.(1), (1¹) şi (1²), săvârşite de militarii în activitate, se efectuează de procurorii militari din cadrul Departamentului Național Anticorupție, indiferent de gradul militar pe care îl au persoanele cercetate".

Din analiza coroborată a dispozițiilor legale susmenționate se desprinde concluzia că Direcția Națională Anticorupție este o structură unitară în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție, în cadrul căreia toți procurorii au acelaşi grad profesional şi aceeaşi competență materială de soluționare a cauzelor.

Astfel, procurorii D.N.A au aceeaşi competență materială de efectuare a urmăririi penale pentru oricare dintre infracțiunile prevăzute în alin.(1), (1¹) şi (1²) ale art.13 din O.U.G nr.43/2002 (modificată şi completată), dispozițiile legale susmenționate neoperând nicio diferențiere, pe linie verticală, a competenței materiale şi nici o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

determinare a nivelului structurii care are dreptul, respectiv – obligația, soluționării cauzelor.

Singura deosebire între cele două structuri ale D.N.A. - centrală şi teritorială – poartă asupra competenței teritoriale care, conform art.5 alin.3 din O.U.G nr.43/2002, este limitată similar competenței de acelaşi fel a parchetelor de pe lângă curțile de apel.

În ceea ce priveşte competența determinată de calitatea infractorului, dispozițiile art.13 alin.3 din O.U.G nr.43/2002 statuează că numai în cauzele privind infracțiunile săvârşite de militarii în activitate, urmărirea penală se efectuează de procurorii militari din cadrul D.N.A, indiferent de gradul militar pe care îl au persoanele cercetate, în cuprinsul actului normativ invocat legiuitorul nefăcând nicio altă mențiune cu privire la o anumită calitate a persoanei cercetate care ar atrage competența personală a structurii centrale sau a celei teritoriale a D.N.A.

Aceleaşi argumente de interpretare au stat la baza dezlegărilor date problemei competenței procurorilor D.N.A. în cadrul mai multor decizii de speță ale instanței supreme, practica şi jurisprudența statuând cu putere de principiu că procurorii care fac parte din structura DNA sunt competenți să cerceteze oricare dintre infracțiunile menționate în art.13 din OUG nr.43/2002, indiferent de structura centrală sau teritorială în care îşi desfăşoară activitatea.

Raportat la datele concrete ale cauzei, Completul de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație şi Justiție constată că adresa nr.18655/1154/2010 a Consiliului Superior al Magistraturii, aflată la fila 305 vol. 1 al dosarului de fond, menționează faptul că magistratul procuror Volintiru Dănuț a fost numit în cadrul Parchetului Național Anticorupție (în prezent, Direcția Națională Anticorupție) - Serviciul Teritorial Craiova, Biroul Teritorial Târgu Jiu la data de 1.07.2004, iar în perioadele 4.05.2005 - 28.05.2006, 3.03.2008 - 1.08.2008 şi 3.12.2008 -21.01.2009 a fost delegat în funcția de procuror la D.N.A – Structura centrală.

Acelaşi înscris consemnează faptul că magistratul procuror Volintiru Dănuț a fost numit procuror şef al Biroului Teritorial Târgu – Jiu din cadrul D.N.A. prin Hotărârea Secției de procurori a C.S.M. nr.298/23.10.2008.

Prin rezoluția din 3 martie 2008, procurorul Volintiru Dănuț a fost desemnat să efectueze cercetări în dosarul nr.27/P/2008 al D.N.A. –

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Structura Centrală, toate actele de urmărire penală, inclusiv prezentarea materialului de urmărire penală şi întocmirea rechizitoriului fiind efectuate în perioadele susmenționate, în care magistratul procuror a fost delegat la Structura centrală a D.N.A.

Delegarea procurorului Volintiru Dănuț s-a făcut cu respectarea dispozițiilor art.57 alin.7 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor, conform cărora " *În interesul serviciului, procurorii pot fi delegați, cu acordul scris al acestora, inclusiv în funcții de conducere, de către procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție, la parchetele din cadrul Ministerului Public pe o perioadă de cel mult 90 de zile într-un an.*", dispunerea efectuării de către procurorul din structura teritorială a activităților specifice de cercetare penală în dosarul nr.27/P/2008 al structurii centrale a DNA făcându-se în considerarea competenței materiale generale specifice oricărui procuror DNA, indiferent de structura din care face parte.

Prin urmare, neapartenența formală a procurorului Volintiru Dănuț la Structura Centrală a Direcției Naționale Anticorupție, în condițiile în care fusese delegat să efectueze acte de cercetare în dosarul nr.27/P/2008 al structurii centrale, nu a atras necompetența materială a acestuia în efectuarea activităților specifice în dosarul susmenționat, criticile apărării sub aceste aspecte dovedindu-se a fi neîntemeiate.

Competența materială generală statuată prin art.13 din OUG nr.43/2002 este un atribut inerent funcției de procuror DNA, indiferent de structura în cadrul căreia magistratul îşi desfăşoară activitatea, delegarea procurorului la diversele structuri ale DNA fiind măsuri administrative menite să asigure buna desfăşurare a activității unității de parchet susmenționate.

Sub acest aspect se constată lipsa de temeinicie a susținerilor apărării în sensul că dispozițiile art.22/2 din OUG nr.43/2002, care au fost introduse prin art.VI din Legea nr.60/2006, constituie un argument al diferenței de competență materială dintre structura centrală şi structurile teritoriale ale DNA, textul de lege invocat reglementând procedura verificării sub aspectul legalității şi temeiniciei a rechizitoriilor întocmite de procurorii DNA, iar nu competența materială structurală a DNA, care aşa

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cum s-a arătat anterior, este reglementată prin dispozițiile art.13 din O.U.G nr.43/2002.

În considerarea argumentelor anterior expuse, se constată că eventuala nepublicare pe site-ul Ministerului Public a informației privind delegarea procurorului Volintiru Dănuț la Structura Centrală a DNA nu poate avea consecința juridică invocată de apărare, competența materială generală a procurorului delegat fiind un atribut al funcției deținute, în timp ce competența materială nominală de a efectua acte de cercetare penală în dosarul susmenționat a fost legal consfințită prin ordinul procurorului şef DNA, confirmat prin hotărârea CSM.

Deopotrivă, actele dosarului constată că durata delegării magistratului procuror Volintiru Dănuț la Structura Centrală a DNA, pe perioada 2008 - 2009, a respectat limita maximă de 180 de zile prevăzută de art.57 alin.7 şi 8 din Legea nr.303/2004, dispozițiile legale invocate neoperând nicio distincție între delegarea pe funcții de execuție sau de conducere şi neinterzicând delegarea pe funcție de execuție a unui procuror care deține o funcție de conducere la nivel inferior.

1.3. Nulitatea actelor de urmărire penală şi, implicit, a rechizitoriului, a fost argumentată şi pe aspectul nelegalei învestiri a procurorilor care au efectuat urmărirea penală, aspect de nelegalitate invocat şi în raport de încheierea de şedință din 3 noiembrie 2010 a primei instanțe.

În argumentare, s-a susținut că rezoluția din 3 martie 2008 a procurorului şef adjunct al Secției a II-a a DNA, Horațiu Ovidiu Baias, completată de procurorul şef al Secției de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție din cadrul aceleiaşi unități de parchet, Țuluş Doru Florin, prin care s-a dispus ca urmărirea penală să fie efectuată de procurorii Volintiru Dănuț şi Moraru încalcă dispozițiile constituționale, dispozițiile art.4 din Legea nr.303/2004, art.62 din Legea nr.303/2004 şi Codul deontologic al judecătorilor şi procurorilor, întrucât cuprind ordinul nelegal de efectuare a urmăririi penale, deşi soluția de începere a urmăririi penale nu poate fi luată decât de procurorul căruia i s-a repartizat cauza spre soluționare.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În aceeaşi ordine de idei, invocându-se dispoziţiile art.43 lit.b) din Regulamentul de organizarea şi funcţionare a DNA, conform cărora procurorul şef secţie repartizează cauzele pe criterii obiective, potrivit legii, s-a susţinut că motivarea instanţei de fond în sensul că o asemenea modalitate de învestire e uzuală, nu poate fi primită, întrucât în materie procedurală nu se pot folosi uzanţe, ci trebuie respectată legea. Or, dispoziţiile legale susmenţionate stabilesc că urmărirea penală nu poate fi începută decât de procurorul de caz în baza propriei evaluări, iar nu pe baza unui ordin al superiorului.

În concluzie, s-a conchis că efectuarea urmăririi penale de procurori care au primit ordin în acest sens de la procurorii ierarhici superiori atrage nulitatea tuturor actelor de urmărire penală, inclusiv a rechizitoriului emis în cauză, în condiţiile art.197 alin.2 din Codul de procedură penală.

Şi în privinţa acestei critici, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în Complet de 5 Judecători confirmă valabilitatea argumentelor aferente ale instanţei de fond, constatând că menţiunile olografe aplicate pe adresa de înaintare a dosarului nr.195/P/2006 având următorul conţinut *„dra procuror Moraru va efectua urmărirea penală”, respectiv „dl. procuror Volintiru va efectua urmărirea penală alături de dra procuror Moraru*”, datate 29.02.2008, respectiv 3 martie 2008 (fil.1 vol.2 dup), au natura juridică a unor rezoluţii de repartizare a cauzei procurorilor nominalizaţi, nereprezentând, conform interpretării arbitrare a apărării - *„un ordin nelegal dat procurorilor pentru a se începe şi efectua urmărirea penală”*.

În acest sens, se reţine că, potrivit procedurii reglementate prin art.135 şi urm. din Regulamentul de ordine interioară al Direcţiei Naţionale Anticorupţie aprobat prin Ordinul nr.2184/C/2006 al Ministrului Justiţiei, publicat în Monitorul Oficial nr.852 din 17 octombrie 2006, subsecvent înregistrării unei lucrări, conducătorului structurii învestite repartizează sau ia măsuri de repartizare aleatorie a respectivei lucrări procurorilor ori altor salariaţi din subordine, potrivit legii, ori dispune trimiterea acesteia când este cazul, instituţiilor competente, spre rezolvare.

Aceiaşi procedură a fost urmată şi în cauza pendinte, după înregistrarea dosarului nr.27/P/2008 la Secţia de Combatere a infracţiunilor conexe infracţiunilor de corupţie, procurorul şef, respectiv procurorul şef adjunct al acestei structuri repartizând cauza spre

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

soluționare procurorilor Moraru şi Volintiru Dănuț, prin rezoluțiile al căror conținut a fost redat anterior.

Cele două rezoluții au fost înscrise pe adresa prin care Secția de combatere a corupției din cadrul D.N.A. a înaintat dosarul nr.195/P/2006 Secției de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, ca urmare a conturării unor date şi indicii referitoare la existența unor asemenea infracțiuni.

Natura juridică pur administrativă a celor două rezoluții este neechivocă, critica apărării cu privire la sensul real al formulei uzitate de procurorul şef, respectiv procurorul adjunct şef al structurii, având un caracter eminamente speculativ în condițiile în care, nici în cuprinsul motivelor scrise de recurs şi nici în concluziile orale, apărarea nu a argumentat în ce a constat încălcarea concretă a dispozițiilor legale evocate în argumentarea criticii.

În plus, în măsura în care apărarea ar fi considerat că situația invocată prefigura atitudinea părtinitoare a procurorilor delegați, respectivele suspiciuni ar fi putut fi valorificate prin intermediul mijloacelor legale, atitudinea obiectiv pasivă a apărării cu privire la acest aspect, fiind o dovadă suplimentară a lipsei de substanță a criticii formulate.

1.4. O altă critică de nelegalitate invocată de apărarea inculpatului Năstase Adrian a vizat nerespectarea de către procuror, în cursul urmăririi penale, a dispozițiilor art.250, art.253 şi art.255 din Codul de procedură.

În argumentarea criticii**,** s-a susținut că, întrucât în cauza dedusă judecății urmărirea penală s-a efectuat fără punerea în mişcare a acțiunii penale, procurorul de caz avea obligația respectării dispozițiilor art.255 din Codul de procedură penală, potrivit cărora *„în cauzele în care nu a fost pusă în mişcare acțiunea penală, organul de cercetare, după efectuarea actelor de cercetare penală potrivit art.232, dacă există învinuit în cauză şi constată că împotriva acestuia sunt suficiente probe, procedează la o nouă ascultare a învinuitului, aducându-i la cunoştință învinuirea şi întrebându-l dacă are noi mijloace de apărare”*.

Cu toate acestea, prevalându-se de faptul că învinuitul declarase la începutul urmăririi penale că nu doreşte să dea declarație, procurorul DNA

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

nu a efectuat activitatea procedurală obligatorie prevăzută de textul de lege susmenționat, astfel încât, după efectuarea actelor de cercetare penală, nu l-a chemat pe învinuitul Năstase Adrian pentru a vedea care este poziția procesuală a acestuia.

În acest sens, s-a arătat că, prin dispozițiile art.70 din Codul de procedură penală este consfințit dreptul învinuitului/inculpatului de a da sau nu declarație într-o procedură penală, titularului dreptului recunoscându-i-se şi posibilitatea de a reveni asupra opțiunii inițiale de a nu da declarații. Această dispoziție legală reprezintă o garanție a respectării dreptului la apărare, inclusiv pentru învinuit, întrucât instituie în sarcina procurorului mai multe obligații pe care acesta trebuie să le aducă la îndeplinire înainte de a pune în mişcare acțiunea penală sau de a proceda la prezentarea materialului de urmărire penală.

Or, în contextul cauzei, este evident că, în situația în care învinuitul Năstase Adrian ar fi fost chemat şi întrebat dacă doreşte să dea declarație sau să propună probe în apărare, partea şi-ar fi exercitat dreptul de opțiune, procurorul având posibilitatea ca în cazul menținerii opțiunii inițiale, să încheiere un proces-verbal prin care să constate poziția procesuală a învinuitului.

Ca urmare, s-a susținut că, neîndeplinirea de către procurorul de caz a obligației legale instituite prin art.255 Cod procedură penală a condus la încălcarea dreptului la apărare a învinuitului, încălcare care se circumscrie cazurilor de nulitate relativă prevăzute de art.197 alin.4 Codul de procedură penală.

În concluzie, invocându-se teza finală a art.197 alin.4 Codul de procedură penală potrivit căruia *"instanța ia în considerare din oficiu încălcările, în orice stare a procesului, dacă anularea actului este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei"* , apărarea a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi, în temeiul art.332 alin.2 din Codul de procedură penală, restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale.

Încălcarea dispozițiilor art.250 din Codul de procedură penală a fost argumentată pe aspectul că procurorul de caz a efectuat acte de urmărire penală care erau relevante şi din perspectiva acuzațiilor aduse

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

inculpatului Năstase Adrian după ce i-a prezentat materialul de urmărire penală, la data de 30 decembrie 2008.

În acest sens, s-a arătat că, la 9 ianuarie 2009, dată la care procurorul de caz i-a prezentat inculpatei Jianu Irina Paula materialul de urmărire penală, aceasta a formulat o cerere prin care a solicitat încuviințarea efectuării unei expertize financiar – contabile. Cererea nu a fost soluționată la data formulării ei, ci ulterior, inculpatei fiindu-i comunicat răspunsul, prin fax, la data de 12 ianuarie 2009.

În aceeaşi ordine de idei, învederând că orice cerere în probațiune şi orice soluție cu privire la o astfel de cerere constituie acte de urmărire penală, apărarea inculpatului Năstase Adrian a menționat că, fiind învestiți cu cererea probatorie formulată de inculpata Jianu Irina Paula, procurorii de caz aveau obligația de a-l cita pe inculpatul Adrian Năstase, chiar dacă îi prezentaseră materialul de urmărire penală, şi de a a-i aduce la cunoştință obiectul cererii în probațiune, fiind evident interesul inculpatului în administrarea probei cu expertiza financiar - contabilă, în raport de natura infracțiunilor reținute în sarcina sa. În plus, potrivit dispozițiilor legale, inculpatul trebuia întrebat dacă are obiective de propus şi dacă doreşte să-şi angajeze expert consilier.

În cauză însă, procurorul a înțeles să dea prevalență principiului celerității, încălcând toate obligațiile legale care îi incumbau şi, corelativ, dreptul la apărare al inculpaților.

În concluzie s-a arătat că efectuarea de noi acte de urmărire penală după prezentarea materialului de urmărire penală, atât în cazul inculpatului Năstase Adrian, cât şi a coinculpatei Jianu Irina Paula, încalcă dispozițiile legale, potrivit cărora procurorul este obligat să procedeze din nou la prezentarea materialului, dacă a efectuat noi acte de urmărire penală, precum şi dreptul la apărare garantat oricărui acuzat, având ca efect incidența dispozițiilor art.197 alin.4 din Codul de procedură penală care impun cu necesitate o soluție de restituire a cauzei în vederea refacerii urmăririi penale.

În sprijinul argumentelor expuse, apărarea a făcut trimitere la considerentele sentinței penale nr.768 din 16 aprilie 2008 pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală în dosarul nr.745/1/2007.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Critica apărării este neîntemeiată pentru următoarele argumente:

Declarațiile învinuitului sau ale inculpatului constituie unul din mijloacele de probă prin care se constată elemente ce pot servi ca probă în procesul penal.

Declarațiile învinuitului sau ale inculpatului constituie, aşadar, în mod firesc şi legal, un mijloc de aflare a unor elemente de fapt de natură să servească la cunoaşterea adevărului cu privire la fapte, stări, împrejurări care formează obiectul probațiunii judiciare în procesul penal.

Alături de funcția probatorie, declarațiile învinuitului sau ale inculpatului au şi funcția de mijloc de apărare.

Ascultarea învinuitului sau a inculpatului trebuie să se efectueze potrivit dispozițiilor procedurale prescrise de lege în raport cu fiecare fază a procesului penal şi cu regimul procesual aplicabil în cauza respectivă.

Conform dispozițiilor art.70 alin.2 Cod procedură penală, înainte de ascultarea propriu-zisă, organele judiciare sunt obligate să aducă la cunoştința învinuitului sau inculpatului: fapta care formează obiectul cauzei, dreptul de a avea un apărător şi dreptul de a nu face nici o declarație, atrăgându-i, totodată, atenția că ceea ce declară poate fi folosit împotriva sa.

Textul de lege susmenționat a fost introdus prin Legea nr.281/2003 şi modificat prin art.I pct.37 din Legea nr.356/2006, ca o consecință firească a intenției de armonizare a legislației interne cu principiile general recunoscute ale unui proces echitabil, astfel cum acestea sunt reglementate prin art.6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În acest sens se reține că statuarea aplicării principiului dreptului acuzatului de a nu se autoincrimina - garanție a unui proces echitabil - a format obiectul preocupărilor doctrinare ale Curtii Europeane a Drepturilor Omului în mai multe hotărâri, relevante fiind cele pronunțate în cauza Allan versus Regatul Unit şi, respectiv, cauza Lundeval versus Suedia.

În aceasta din urmă cauză, statuând cu privire la faptul că o „*audiere publică*" implică dreptul la o „*audiere orală*", Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că este posibil să nu se organizeze o audiere,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

dacă partea renunță în mod neechivoc la dreptul său şi nu există nicio chestiune de interes public care să facă necesară o astfel de audiere.

Coroborând aceste hotărâri ale Curții Europene a Drepturilor Omului cu prevederile art.70 alin.2 Cod procedură penală care permit inculpatului să refuze să dea declarații într-o cauză penală, doctrina şi jurisprudența a reținut că exercitarea dreptului la o audiere publică este lăsată la libera apreciere a acuzatului, acesta fiind singurul care poate decide dacă va exercita sau nu acest drept, respectiv dacă va da sau nu declarații.

O aplicație directă a aceluiaşi drept este reglementată prin art.255 Cod procedură penală, conform căruia „ *În cauzele în care nu a fost pusă în mişcare acțiunea penală, organul de cercetare, după efectuarea actelor de cercetare penală potrivit art. 232, dacă există învinuit în cauză şi constată că împotriva acestuia sunt suficiente probe, procedează la o nouă ascultare a învinuitului, aducându-i la cunoştință învinuirea şi întrebându-l dacă are noi mijloace de apărare.*

Dacă învinuitul nu a propus noi probe sau propunerea sa nu a fost găsită temeinică ori dacă cercetarea a fost completată potrivit propunerilor făcute, cercetarea se consideră terminată.”

Tocmai încălcarea dreptului inculpatului, corelativ obligației organelor de urmărire penală statuate prin textul de lege enunțat a fost invocată de apărarea inculpatului Năstase Adrian ca reprezentând o gravă ingerință în dreptul la apărare al acuzatului, încălcare în raport de care s-a apreciat că, în cauză, este incident cazul de nulitate relativă prevăzut de art.197 alin.4 Codul de procedură penală.

În analiza criticii formulate, raportând principiile jurisprudențiale anterior prezentate la datele concrete ale cauzei, instanța de ultim control judiciar constată că în faza urmăririi penale, inculpatului Năstase Adrian i-au fost respectate dreptul la tăcere prevăzut de art.70 alin.2 Cod procedură penală, organele de urmărire penală luând act de poziția procesuală a inculpatului care a declarat că nu doreşte să dea declarație în cauză.

Astfel, conform procesului – verbal din data de 08.07.2008, aflat la filele 155-163 din vol. II d.u.p., cu ocazia aducerii la cunoştință a învinuirii, inculpatul Năstase Adrian a făcut următoarea mențiune olografă:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

„Consider că este vorba de încă unul din dosarele politice pornite de DNA împotriva mea după 2004 şi de aceea înțeleg să mă prevalez de prevederile art.70 Cpp în sensul de a nu face nicio declarație cu privire la învinuirea adusă".

De altfel, deşi a proclamat caracterul politic al dosarului care formează obiectul cauzei pendinte, pe parcursul urmăririi penale inculpatul Năstase Adrian nu a dorit să facă declarații față de învinuirea adusă, încercând, deopotrivă, să zădărnicească cercetările, fie prin neprezentarea la data citării şi formularea de cereri de amânare în cazul unor acte de urmărire penală ce impuneau prezența sa, fie prin formularea a numeroase plângeri împotriva actelor de urmărire penală prin care s-a încercat acreditarea ideii încălcării dreptului său la apărare.

Astfel, ***la data de 01.08.2008***, inculpatul Năstase Adrian a formulat plângere împotriva ordonanței de începere a urmăririi penale din 20.06.2008, arătând că nu există indicii sau probe care să contureze vinovăția sa, motivat de faptul că actele premergătoare efectuate în dosarul 8/P/2006 au fost declarate nule prin sentința penală nr.611 din 18 octombrie 2007, pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală, rămasă definitivă prin decizia penală nr.219 din 7 aprilie 2008 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție, Completul de 9 Judecători.

Plângerea a fost respinsă ca neîntemeiată cu argumentarea că extinderea cercetărilor şi începerea urmăririi penale față de învinuit s-a făcut pe baza actelor premergătoare şi a probelor administrate în dosarul 27/P/2008 la care, prin rezoluția din data de 19.06.2008, a fost conexat materialul disjuns din dosarul 68/P/2008 (fost 8/P/2006).

Ulterior, ***la data de 28.07.2008***, învinuitul Năstase Adrian a formulat plângere împotriva audierilor concomitente de martori efectuate de către cei doi procurori de caz, solicitând refacerea actelor de urmărire penală la care apărătorii săi nu au putut participa, urmare modalității efective de administrare a probei testimoniale.

Şi această plângere a fost respinsă, apreciindu-se că administrarea probei testimoniale s-a făcut cu respectarea dispozițiilor art.172 al.2 Cod procedură penală, în condițiile în care toți apărătorii fuseseră încunoştințați cu privire la datele şi locațiile unde urmau să aibă loc audierile.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Totodată, s-a apreciat că cererea de refacere a actelor de urmărire penală la care apărătorii inculpatului Năstase Adrian s-au aflat în imposibilitate de a participa este neîntemeiată, întrucât avocații nu au participat decât sporadic la audierile efectuate în cauză, nesolicitând amânarea audierilor pentru asigurarea prezenței lor la administrarea probei.

La data de 11.09.2008, apărătorul ales al învinuitului Adrian Năstase a formulat o cerere prin care a solicitat să i se permită vizualizarea declarației dată de martora Rovana Plumb.

Cererea a fost, de asemenea, respinsă cu motivarea că, potrivit art.172 Cod procedură penală, lipsa apărătorului nu împiedică efectuarea actului de urmărire penală dacă există dovada că acesta a fost încunoştințat, normele de procedură penală reglementând posibilitatea studierii de către părți sau apărători a actelor de urmărire penală numai în cadrul procedurii prezentării materialului de urmărire penală, în condițiile art.250 Cod procedură penală

Plângerea formulată împotriva acestei ultime soluții, în procedura prevăzută de art.275 şi urm. Cod procedură penală, a fost respinsă ca neîntemeiată de către procurorul şef adjunct secție, prin rezoluția din 21.11.2008, cu motivarea că „*cererea de studiu declarație*" şi „*luarea gustării de către avocat*"- motiv invocat de apărare în justificarea imposibilității participării la audierea martorei - nu sunt reglementate în procedura penală.

În aceiaşi manieră şicanatoare, folosindu-se de autoritatea sa în cadrul Partidului Social Democrat, învinuitul Năstase Adrian a împiedicat transmiterea de către organele de conducere ale entității politice susmenționate a informațiilor solicitate de organele de urmărire penală, suplimentar formulând chiar plângere la CSM pe aspectul că solicitarea procurorilor de caz constituie un act de poliție politică.

Or, în condițiile în care inculpatul Năstase Adrian menționase ferm, la momentul aducerii la cunoştință a învinuirii, că nu va da nicio declarație în cauză, apărarea formulată pe parcursul urmăririi penale circumscriindu-se poziției procesuale exprimate neechivoc de către acuzat, faptul chestionării acestuia în sensul dacă doreşte să dea declarații sau dacă are cereri de formulat, la momentul prezentării materialului de urmărire

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

penală, şi consemnarea în cuprinsul procesului – verbal de prezentare a materialului de urmărire penală a refuzului învinuitului de a face declaraţii, acoperă şi situaţia prevăzută de art.255 Cod procedură penală, lipsa de diligenţă a organelor de urmărire penală în îndeplinirea obligaţiei prevăzute de textul de lege invocat necircumscriindu-se în cazul concret dedus judecăţii unei ingerinţe în dreptul la apărare al inculpatului de natură să atragă aplicabilitatea dispoziţiilor art.197 Cod procedură penală.

În acest sens se constată că, în condiţiile în care apărarea inculpatului Năstase Adrian a contestat sistematic actele de urmărire penală efectuate în cauză, este evident că, în măsura în care s-ar fi simţit prejudiciat în dreptul său la apărare prin faptul neparcurgerii procedurii prevăzute de art.255 Cod procedură penală, acuzatul ar fi reacţionat.

Or, prin poziţia procesuală exprimată la momentul prezentării materialului de urmărire penală, practic, învinuitul a reiterat şi a dat substanţă poziţiei exprimată neechivoc, la momentul aducerii la cunoştinţă a învinuirii, fiind evident că, în măsura în care ar fi dorit să facă declaraţii în cauză, apărarea inculpatului ar fi efectuat toate diligenţele necesare în acest sens.

Ca urmare, deşi organele de urmărire penală nu au parcurs procedura prevăzută de art.255 Cod procedură penală, atitudinea culpabilă a acestora nu a avut drept efect încălcarea dreptului la apărare al inculpatului Năstase Adrian, criticile apărării sub acest aspect dovedindu-se a fi neîntemeiate.

În aceiaşi sferă de argumentare, se constată că sancţiunea invocată de apărare ca efect al nerespectării dispoziţiilor art.255 Cod procedură penală – respectiv nulitatea relativă a actelor de urmărire penală subsecvente, presupune întrunirea a două condiţii esenţiale, neîndeplinite însă în speţă:

- existenţa unei vătămări cauzate inculpatului prin faptul neaudierii lui în procedura invocată, vătămare care trebuie să fie concretă şi precizată în clar de partea interesată ;

În speţă, apărarea nu a circumstanţiat în concret această vătămare şi Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie- Completul de 5 Judecători nu poate constata existenţa vreunei vătămări reale şi în substanţă a dreptului la apărare în condiţiile în care, aşa cum s-a arătat anterior, pe tot parcursul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

urmăririi penale, inculpatul Năstase Adrian s-a prevalat de dreptul la tăcere.

- vătămarea să nu poată fi înlăturată altfel decât prin anularea actului de procedură neregulat efectuat.

Or, în cazul dedus judecății, neregularitatea a fost complinită, în procedura prezentării materialului de urmărire penală inculpatul reiterând poziția procesuală exprimată inițial, în sensul refuzului de a da declarații în cauză.

Deopotrivă neîntemeiate sunt şi susținerile apărării cu privire la încălcarea dispozițiilor art.253 raportat la art.250 Cod procedură penală, ca urmare a efectuării de noi acte de urmărire penală față de un alt inculpat subsecvent prezentării materialului de umărire penală învinuitului Năstase Adrian, acte în raport de care nu s-a procedat la o nouă prezentare a materialului de urmărire penală.

În acest sens, în concordanță cu prima instanță, se reține că datorită volumului mare al actelor de urmărire penală efectuate şi numărului mare de inculpați cercetați în cauză, avându-se în vedere şi cererile exprese ale apărării în acest sens, prezentarea propriu-zisă a materialului de urmărire penală a fost etapizată pe mai multe zile, întocmindu-se în mod adecvat procese-verbale corespunzătoare activității la care a participat fiecare inculpat în parte.

Or, nici procesele - verbale de prezentare a materialului de urmărire penală coinculpaților cercetați în cauză, întocmite ulterior datei la care s-a procedat la prezentarea materialului de urmărire penală inculpatului Năstase Adrian, şi nici rezoluțiile şi ordonanțele procurorilor de caz prin care, în aceeaşi perioadă de referință, au fost respinse cererile probatorii formulate de coinculpați în procedura prezentării materialului de urmărire penală, nu constituie noi acte de cercetare penală în înțelesul dat acestei noțiuni de dispozițiile art.253 Cod procedură penală care să nască în persoana acuzatului dreptul de a lua cunoştință de conținutul lor, şi, implicit, dreptul la o nouă prezentare a materialului de urmărire penală.

Documentele susmenționate sunt acte procedurale aferente urmăririi penale, iar nu acte de cercetare penală prin care se realizează activitatea de strângere a probelor necesare cu privire la existența

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

infracțiunilor, identificarea făptuitorilor şi stabilirea răspunderii acestora. Ca urmare, aceste documente nu sunt vizate de textul de lege susmenționat.

În plus, actele procedurale prin care au fost soluționate cererile probatorii formulate de coinculpați, au fost comunicate inculpatului Năstase Adrian, pe fax, aspect confirmat de dovezile aflate la dosarul cauzei (de verificat).

Ca urmare, nici sub acest aspect dreptul la apărare al inculpatului Năstase Adrian nu a fost prejudiciat.

În aceiaşi sferă de argumentare, raportat la susținerile invocate suplimentar, în scris, în motivarea criticii care formează obiectul analizei – cu privire la cele 11 suporturi optice ataşate celor 80 de volume de urmărire penală, instanța de recurs constată, deopotrivă, justețea considerațiilor primei instanțe cu privire la respectarea deplină a dreptului inculpatului Năstase Adrian de a lua cunoştință de întregul material de urmărire penală.

1.5. Un alt motiv de nelegalitate invocat de apărarea inculpatului Năstase Adrian a vizat **administrarea probelor pe parcursul urmăririi penale cu nerespectarea dreptului la apărare**, prin raportare nominală la constatarea tehnico - ştiințifică specialitatea contabilitate, efectuată în cauză.

În argumentare, s-a arătat că, atât în fața organelor de urmărire penală, cât şi în fața primei instanțe, apărarea a invocat nelegalitatea constatării tehnico-ştiințifice efectuate de DNA în cursul urmăririi penale, motivată pe aspectul că, la momentul dispunerii acesteia, nu erau întrunite cerințele legale referitoare la existența unui pericol de dispariție sau de schimbare a stării de fapt, care să impună organului de urmărire penală luarea măsurii, în condițiile în care toate documentele şi hard disk-urile ridicate de la societățile administrate de inculpații Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail se aflau în custodia parchetului.

În argumentarea caracterului nelegal al mijlocului de probă, apărarea a invocat faptul că respectiva constatare s-a efectuat în condiții de clandestinitate, inculpații nefiind încunoştințați în legătură cu efectuarea ei şi neavând, prin urmare, posibilitatea de a numi un expert

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

consilier, de a cunoaşte obiectivele şi de a cere modificarea sau completarea lor.

Cu toate acestea şi în ciuda caracterului evident *pro causa* a respectivului mijloc de probă, prima instanță a înlăturat concluziile expertizei contabile efectuate în cursul cercetării judecătoreşti, dând eficiență deplină numai rezultatului constatării tehnico-ştiințifice contestată de apărare.

În concluzie, s-a susținut că administrarea mijlocului de probă susmenționat s-a făcut cu încălcarea dreptului la apărare al inculpaților, ingerința fiind cu atât mai gravă cu cât respectivul mijloc de probă a fost apreciat de instanța fondului ca reprezentând fundamentul soluției dată laturii civile a cauzei.

Pe cale de consecință, invocând incidența dispozițiilor art.197 alin.2 din Codul de procedură penală, teza privind sesizarea instanței, apărarea a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi trimiterea cauzei la parchet pentru refacerea mijlocului de probă nelegal.

Analiza criticii apărării impune anumite considerații teoretice, după cum urmează:

Potrivit art.112 Cod procedură penală, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt şi este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, procurorul poate folosi cunostințele unui specialist sau tehnician, dispunând, din oficiu sau la cerere, efectuarea unei constatări tehnico-stiințifice.

Prin urmare, constatarea tehnico-ştiințifică se poate dispune într-una dintre cele două situații distincte prevăzute de textul de lege evocat - când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt sau când este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, conjuncția „ *şi*” folosită de legiuitor în cuprinsul textului având caracter enumerativ.

În cazul primei situații privitoare la existența pericolului, dacă organele de urmărire penală au posibilitatea de a înlătura acel pericol, nu vor dispune efectuarea unei cercetări tehnico-ştiințifice, ci vor lua măsurile necesare pentru conservarea urmelor, ridicarea obiectelor materiale, efectuare de fotografii, etc.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Constatarea tehnico-ştiinţifică se dispune în cea de a doua situaţie când apare necesitatea de a se clarifica de urgenţă unele fapte sau împrejurări ale cauzei.

În acest caz, urgenţa este impusă nu de pericolul dispariţiei mijloacelor de probă sau al schimbării situaţiei de fapt, ci de necesitatea justei orientări a organelor de urmărire penală în efectuarea activităţii de cercetare, acestea fiind singurele în măsură să aprecieze deopotrivă asupra existenţei necesităţii şi relevanţei datelor furnizate de specialişti sau tehnicieni în orientarea constructivă a investigaţiilor.

Din această perspectivă, se constată că, într-o primă ipoteză, apărarea inculpatului Năstase Adrian a invocat nelegalitatea constatării tehnico-ştiinţifice efectuate de DNA în cursul urmăririi penal pe aspectul că la momentul dispunerii acesteia nu erau întrunite cerinţele legale referitoare la existenţa unui pericol de dispariţie sau de schimbare a stării de fapt care să impună organului de urmărire penală luarea măsurii, în condiţiile în care toate documentele şi hard disk-urile ridicate de la societăţile administrate de inculpaţii Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail se aflau în custodia parchetului.

Susţinerile apărării sunt neîntemeiate, întrucât în cauză, necesitatea efectuării constatării tehnico-ştiinţifice a fost raportată tezei a II –a a art.112 Cod procedură penală, procurorii de caz apreciind că, pentru justa soluţionarea a cauzei, era necesară lămurirea urgentă a unor aspecte de natură tehnică, pe baza documentelor aflate la dosar.

Această împrejurare este dovedită prin obiectivele stabilite de procurorii de caz prin rezoluţia din 26 mai 2008, completate prin rezoluţia din 1 iulie 2008, care au vizat, în esenţă, verificarea respectării procedurilor de achiziţii şi legalitatea plăţilor efectuate de Inspectoratul de Stat în Construcţii societăţilor organizatoare ale evenimentului, precum şi cuantificarea prejudiciului cauzat ca urmare a eventualelor încălcări ale dispoziţiilor legale.

Cea de a doua ipoteză avansată de apărarea inculpatului Năstase Adrian în invocarea nelegalităţii constatării tehnico-ştiinţifice a vizat aşa-zisele condiţii de „clandestinitate” în care s-ar fi realizat, susţinându-se că, întrucât învinuiţii nu au fost încunoştiinţaţi în legătură cu efectuarea ei, neavând, prin urmare, posibilitatea de a numi un expert consilier, de a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cunoaşte obiectivele şi de a cere modificarea sau completarea lor, dreptul la apărare a fost grav încălcat, ingerință care ar atrage incidența dispozițiilor art.197 alin.2 din Codul de procedură penală.

Şi analiza acestei critici presupune anumite considerații teoretice.

Astfel, se reține că, în ceea ce priveşte natura juridică a constatărilor tehnico-ştiințifice, doctrina a evidențiat faptul că, deşi sunt enumerate ca mijloace de probă în art.64 Cod procedură penală, constatările tehnico-ştiințifice nu sunt propriu-zis categorii de mijloace de probă, ci procedee de probațiune, adică moduri de a opera asupra anumitor mijloace de probă, în vederea stabilirii exacte a valorii lor probatorii.

Ca şi mijloacele de probă, probele evidențiate prin constatări tehnico - ştiințifice sunt entități extraprocesuale ce dobândesc, prin folosirea lor în procesul penal, caracter de categorii juridico-penale.

Constatarea tehnico-stiintifică se efectuează, de regulă, de specialisti sau tehnicieni care funcționează în cadrul ori pe lângă instituția de care aparține organul de urmărire penală, putând fi efectuată şi de specialişti sau tehnicieni care funcționează în cadrul altor organe.

Circumstanțele speciale care reclamă efectuarea unei constatări tehnico-ştiințifice – preîntâmpinarea dispariției sau deteriorării unui mijloc de probă sau unei situații faptice cu relevanță probatorie şi lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei – precum şi caracterul strict tehnic al aprecierilor înscrise în raportul de constatare, care exclud comentarii sau propuneri de ordin juridic, particularizează în mod adecvat procedura de folosire a unor specialişti reglementată de art.112 Cod procedură penală, aceasta fiind mult simplificată față de procedura expertizei prevăzută de art.118 Cod procedură penală.

Ca urmare, în cazul constatării tehnico-ştiințifice, organelor de urmărire penală nu le incumbă obligația aducerii la cunoştința părților a obiectivelor stabilite de către procuror pentru specialişti şi nici posibilitatea părților de a-şi desemna expert parte sau de a participa la efectuarea constatării.

În această materie, legiuitorul recunoaşte învinuitului sau inculpatului, precum şi celorlalte părți numai dreptul de a solicita efectuarea unei constatări tehnico-ştiințifice, de a lua cunoştință de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

conținutul raportului de constatare şi de a solicita organelor de urmărire penală sau instanței de judecată completarea sau refacerea constatării sau efectuarea unei expertize, limitările dreptului la apărare al părții fiind justificate de caracterul special al procedurii.

Practic, lămuririle solicitate expertului în procedura constatării tehnico-ştiințifice constau într-un fapt personal, respectiv, exprimarea opiniei expertului cu privire la aspectele ce se doresc a fi lămurite.

Prin urmare, lămuririle solicitate expertului în procedura constatării tehnico-ştiințifice nu implică efectuarea unei lucrări de expertiză care să justifice astfel, eventuala prezență a expertului parte, ci doar exprimarea punctului de vedere asupra chestiunilor de lămurit.

Or, după primirea răspunsului de la expert, apărarea are posibilitatea să exprime propria părere prin intermediului unui expert parte.

În cauză, prin rezoluțiile din 26 mai 2008 şi, respectiv, 1 iulie 2008, procurorii de caz Moraru Iorga Mihaela şi Volintiru Dănuț au dispus efectuarea unei constatări tehnico-ştiințifice financiar – contabile, de către specialişti din cadrul D.N.A, în condițiile prev.de art.11 al.3 din OUG nr.43/2002.

Raportul de constatare tehnico - ştiințifică a fost întocmit la data de 4 septembrie 2008, fiind depus la dosarul cauzei la aceeaşi dată, aşa cum rezultă din adresa nr.520/2008 din 4 septembrie 2008 a Serviciului Specialişti din cadrul DNA (aflată la fila 1 vol 76 dup).

Subsecvent, raportul de constatare tehnico-ştiințifică a fost adus la cunoştința învinuiților cărora li s-a acordat un termen adecvat în vederea luării la cunoştință, formulării unor eventuale obiecțiuni şi depunerii documentelor apreciate relevante, care nu fuseseră avute în vedere de către specialişti.

Astfel, învinuitul Năstase Adrian (ca şi ceilalți învinuiți cercetați în cauză) a fost citat la data de 5 octombrie 2008 în vederea aducerii la cunoştință a raportului de constare tehnico-ştiințifică, la aceeaşi dată, apărătorului ales ale păți fiindu-i înmânat raportul în format electronic.

Cu aceeaşi ocazie, învinuitului i s-a pus în vedere, prin apărător ales, că poate formula obiecțiuni la raportul de constatare tehnico-ştiințifică până la data de 13 octombrie 2008.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Îndeplinirea actelor procedurale susmenționate este constatată prin procesul-verbal din data de 05.10.2008, aflat la fila 248, vol.76 d.u.p..

Învinuitul Năstase Adrian (ca şi învinuiții Gasparovici Diana, Jianu Irina Paula şi Vasile Mihail Cristian) nu a formulat obiecțiuni la raportul de constatare tehnico-ştiințifică.

În schimb, la data de 06.10.2008, învinuitul Năstase Adrian – prin apărător ales, a formulat, în temeiul art.278 Cod procedură penală, plângere vizând „*măsurile şi actele efectuate în baza dispoziției procurorului cu privire la raportul de constatare întocmit în cauză*" în cuprinsul căreia a invocat aspecte similare celor care fac obiectul analizei, respectiv faptul că dispoziția efectuării constatării este un abuz întrucât în speță nu sunt incidente dispozițiile art.112 Cod procedură penală şi că dispunerea acesteia „*s-a realizat pe ascuns, adică fără ca învinuitul să aibă cunoştință".*

Deopotrivă, în cuprinsul plângerii s-a susținut că procurorii au nesocotit dreptul la apărare al învinuitului, lipsindu-l de posibilitatea de a cunoaşte obiectivele stabilite sau întrebările la care trebuie să răspundă specialistul.

Plângerea a fost respinsă ca neîntemeiată reținându-se că procurorii de caz au dispus efectuarea constatării tehnico-ştiințifice cu respectarea dispozițiilor art.112 şi art. 113 Cod procedură penală.

Deopotrivă, s-a reținut că raportul de constatare a fost adus la cunoştința învinuiților cărora li s-a acordat termen pentru a formula obiecțiuni şi a depune actele apreciate ca relevante cauzei ce nu fuseseră avute în vedere de către specialişti.

Totodată se constată că, în cursul cercetării judecătoreşti, la solicitarea inculpaților (inclusiv a inculpatului Năstase Adrian), prima instanță a dispus efectuarea unei expertize financiar-contabile, precum şi a unui supliment la raportul de expertiză, în vederea lămuririi depline a cauzei procedându-se şi la audierea experților, conform art.124 alin.2 Cod procedură penală.

Pentru argumentele expuse, Înalta Curte reține că, în pofida susținerilor acuzării, constatarea tehnico-ştiințifică efectuată în cursul urmăririi penale respectă pe deplin rigorile legii, în cauză fiind respectate atât condițiile art.112 şi art.113 Cod procedură penală, cât şi cele

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prevăzute de art.6 raport la art.172 Cod procedură penală cu trimitere la art.6 din Convenția Europeană Drepturilor Omului.

Totodată, Înalta Curte achiesează la considerentele deciziilor Curții Constituționale prin care au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate vizând dispozițiile art.11 din OUG nr.43/2002, potrivit cărora efectuarea constatării tehnico-ştiințifice de către specialiştii Direcției Naționale Anticorupție nu contravine dreptului la un proces echitabil în sensul art.6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, întrucât părțile au posibilitatea de a lua cunoştință de concluziile constatării tehnico-ştiințifice, de a formula obiecțiuni la raportul de constatare sau de a contesta în fața instanței de judecată, în condiții de contradictorialitate, mijlocul de probă respectiv.

În plus, fără a intra în analiza elementelor de netemeinicie care vor fi tratate în alt capitol, raportat la aserțiunile apărării cu privire la fundamentarea exclusivă a soluției dată laturii civile a cauzei pe raportul de constatare tehnico-ştiințifică, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători reține că, în procesul deliberării, judecătorii fondului au verificat şi evaluat materialul probator al cauzei, fundamentându-şi atât soluția majoritară, cât şi cea exprimată în opinia separată, pe întregul probatoriu administrat în cauză, prin coroborarea şi aprecierea probelor, iar nu prin raportare exclusivă la constatarea tehnico-ştiințifică efectuată în cursul urmăririi penale.

1.6. Un alt motiv de recurs susținut de apărarea recurentului intimat inculpat Năstase Adrian a vizat **nelegalitatea încheierii din 25 noiembrie 2011 prin care judecătorii fondului au renunțat la audierea unor martori din rechizitoriu.**

În motivarea acestei critici s-a arătat că maniera în care prima instanță a înțeles să efectueze cercetarea judecătorească, dispunând citarea doar a 907 martori din cei 972 indicați în rechizitoriu şi audierea efectivă a numai 742 de martori din lucrări, fără a efectua demersuri suplimentare în vederea asigurării prezenței în instanță a celor 165 de martori care nu au răspuns primei citări, coroborată cu împrejurarea că apărătorii au dobândit formal dreptul de a participa la efectuarea actelor de urmărire penală numai după modificarea art.172 alin.1 din Codul de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

procedură penală prin Legea nr.57/2008, iar participarea lor a fost obstrucționată prin modalitatea în care s-au realizat efectiv actele de urmărire penală - prin audieri paralele, în trei sau patru birouri odată sau audieri în provincie, realizate prin intermediul ofițerilor de poliție judiciară, au constituit grave încălcări ale dreptului la apărare al inculpaților cercetați în cauza pendinte.

S-a mai arătat că instituția renunțării la audierea martorilor prevăzută de art.327 alin.3 din Codul de procedură penală presupune o imposibilitate obiectivă de prezentare în instanță a respectivilor martori, condiție neîndeplinită în cauză, întrucât cei 165 de martori ai acuzării care nu s-au prezentat după prima citare, nu au fost recitați şi nici nu s-au efectuat diligențe suplimentare în vederea asigurării prezenței lor în instanță respectiv : verificarea în actualitate a adreselor de domiciliu, aplicarea unor amenzi judiciare sau emiterea de mandate de aducere. Ca urmare, nefăcându-se dovada imposibilității administrării probei testimoniale, instanța fondului nu putea invoca dispozițiile art.327 alin.3 din Codul de procedură penală.

În aceeaşi ordine de idei s-a susținut că, nici din punct de vedere procedural nu s-a făcut o corectă aplicare a dispozițiilor legale sus-menționate, întrucât textul art.327 alin.3 din Codul de procedură penală se referă la martorii propuşi, respectiv cei încuviințați a fi audiați în cursul cercetării judecătoreşti, care au un regim juridic diferențiat față de martorii din lucrări ale căror depoziții date în cursul urmăririi penale pot fi valorificate atât de acuzare, cât şi de apărare, chiar şi în cazul în care aceştia nu se prezintă în instanță.

În argumentarea acestui ultim aspect, apărarea a invocat considerentele deciziei nr.3185 din 18 mai 2006 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție -Secția Penală, potrivit cărora probele descoperite şi strânse în cursul urmăririi penale nu pot servi ca temei pentru pronunțarea unei hotărâri judecătoreşti, ci numai drept temei de sesizare a instanței.

În concluzie, s-a arătat că renunțarea la audierea martorilor care nu s-au prezentat în instanță, precum şi necitarea unui număr de 69 de martori din lucrări, constituie grave încălcări ale dreptului la apărare care justifică casarea hotărârii atacate şi a încheierii din 25 noiembrie 2011, şi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

pe cale de consecință, trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond, în condițiile art.385[15] pct.2 lit.c) teza finală Cod procedură penală.

Critica este neîntemeiată pentru următoarele argumente:

Un drept fundamental recunoscut oricărei persoane acuzate de comiterea unei infracțiuni este dreptul de a contesta temeinicia oricărei probe administrate care tinde sa dovedească vinovația sa.

În cazul probei testimoniale, acesta se concretizează în dreptul de a fi prezent la audierea martorilor, de a pune întrebări şi de a-i interoga asupra oricăror aspecte considerate relevante de către inculpat.

În practică se întâlnesc însă situații în care audierea unor martori devine imposibilă din diferite motive: martorul a decedat, a dispărut sau a părăsit țara, etc.

Pentru a asigura buna desfăşurare a procesului penal şi aflarea completă a adevărului, chiar şi în aceste condiții, dispozițiile art.327 alin.3 din Codul de procedura penală stabilesc că: "*Dacă ascultarea vreunuia dintre martori nu mai este posibilă, instanța dispune citirea depoziției dată de acesta în cursul urmăririi penale şi va ține seama de ea la judecarea cauzei.*"

Prin urmare, textul de lege evocat permite instanței de judecată ca, în situația în care se constată imposibilitatea audierii directe şi nemijlocite a unui martor, să se procedeze la citirea depoziției martorului dată în faza de urmărire penală.

Pornind de la acest aspect, în practică s-a ridicat deseori problema compatibilității textului de lege amintit cu asigurarea dreptului la apărare consacrat de art.24 alin.1 din Constituție, considerându-se că citirea unei declarații date anterior în fața organului de urmărire penală, fără ca inculpatul sau reprezentantul său să fi fost prezent sau fără să fi avut posibilitatea să formuleze întrebări asupra unor împrejurări considerate ca fiind esențiale, restrânge în mod grav şi nejustificat dreptul la apărare a persoanei acuzate.

Aceasta opinie este contrazisă de însăşi sfera conceptuală a dreptului prevăzut art.172 alin.1 teza I Cod procedură penală care consacră dreptul apărătorului acuzatului de **a asista** la efectuarea oricărui act de urmărire penală.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Acest drept, în conținutul său concret, are corespondent în dreptul prevăzut de art.6 parag.3 lit.d) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: "*orice acuzat are, în special, dreptul să audieze sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obțină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiții ca şi martorii acuzării*", care, deopotrivă, circumscrie trei elemente componente: 1.) dreptul acuzatului de a adresa întrebări martorilor acuzării; 2.) dreptul acuzatului de a obține citarea şi interogarea martorilor apărării şi 3.) egalitatea de tratament între acuzare şi apărare în ceea ce priveşte citarea şi interogarea martorilor.

O delimitare rezonabilă a sferei funcționale a dreptului prevăzut de art.6 parag.3 lit.d) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului a fost realizată prin hotărârea instanței de la Strasbourg pronunțată în cauza *Kostovski contra Olandei* în care s-a statuat:*"...De regulă, toate probele trebuie administrate în prezența acuzatului, în cadrul unei proceduri publice având caracter contradictoriu. Asta nu înseamnă că, pentru a fi folosite ca probe, declarațiile unui martor trebuie făcute întotdeauna în fața instanței, în şedință publică;* ***a folosi ca probe, declarații luate în cursul unor proceduri anterioare, nu este contrară prevederilor parag.3 lit.d) şi parag.1 ale art.6, cu condiția ca drepturile apărării să fie respectate. Ca regulă, aceste drepturi cer ca acuzatul să aibă oportunitatea de a contesta şi interoga un martor, fie la momentul la care martorul face declarația, fie într-un stadiu ulterior al procedurii..."***

Prin urmare, aplicarea art.327 alin.3 din Codul de procedură penală cu respectarea principiilor jurisprudențiale anterior menționate, vine să asigure un just echilibru între interesul aflării adevărului şi dreptul la apărare al persoanei acuzate.

Deopotrivă, în practică se întâlnesc şi situații în care, deşi legal citați, martorii nu se prezintă în fața instanței în vederea audierii.

În aceste situații, potrivit art.327 alin.5 Cod procedură penală, legea prevede că instanța poate decide, motivat, fie continuarea judecării, fie amânarea cauzei.

Adoptarea soluției depinde de anumiți factori cum sunt: importanța declarațiilor martorului absent, numărul şi importanța martorilor prezenți, legătura dintre faptele şi împrejurările ce urmează să fie dovedite prin

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

declarațiile martorilor prezenți la judecată şi cele ce urmează să fie dovedite prin declarațiile martorilor care lipsesc, existența unor serioase contradicții între declarațiile date anterior de către martorii absenți şi de către cei prezenți, proporția între martorii acuzării şi martorii apărării.

Subsecvent evaluării factorilor şi împrejurărilor susmenționate, instanța poate dispune continuarea judecății atunci când probele ce pot fi administrate sunt suficiente pentru soluționarea cauzei, astfel că ascultarea martorului sau martorilor care lipsesc apare ca fiind inutilă, ori atunci când ascultarea martorilor prezenți se poate face fără ingerințe asupra principiilor aflării adevărului sau a dreptului la apărare al părților, urmând, dacă va fi nevoie, ca martorii care lipsesc să fie audiați la un alt termen de judecată.

În situația în care, însă, în raport de datele concrete ale cauzei - probatoriul deja administrat şi valoarea probatorie a probei de administrat - se constată că administrarea probei, inclusiv a probei testimoniale, apare ca fiind inutilă, art.329 alin.3 Cod procedură penală reglementează posibilitatea ca instanța, după ce ascultă procurorul şi părțile, să dispună ca respectiva probă să nu mai fie administrată.

Deopotrivă, dar cu aplicabilitate strictă la proba testimonială, prin dispozițiile art.329 alin.1 şi 2 Cod procedură penală potrivit cărora "*Procurorul şi părțile pot renunța la martorii pe care i-au propus. După punerea în discuție a renunțării, instanța poate dispune ca martorii să nu fie ascultați, dacă audierea nu mai este necesară.*" , legiuitorul a reglementat pentru procuror şi pentru părți posibilitatea de a renunța la martorii propuşi.

Această posibilitate se fundamentează tocmai pe facultatea recunoscută de legiuitor procurorului şi părților de a aprecia asupra utilității şi necesității audierii martorilor pe care i-au propus în sprijinul concluziilor lor.

Fiind evident însă că, în faza judecății, niciun act procesual nu poate fi efectuat decât cu aprobarea şi sub controlul instanței, renunțarea la martori, indiferent cine i-a propus, nu poate fi dispusă decât de către instanța de judecată.

Corespunzător, nici dispozițiile art.329 alin.3 din Codul de procedură penală referitoare la posibilitatea recunoscută instanței de a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

renunța la administrarea unei probe admise anterior, dar devenită inutilă, nu sunt contrare prevederilor constituționale referitoare la dreptul la apărare şi principiilor consacrate prin pacte şi convenții internaționale în sfera de fundamentare a dreptului la un proces echitabil. Prin urmare, dispoziția legală analizată nu reprezintă şi nici nu poate fi considerată o încălcare a dreptului la apărare al părților.

Astfel, chiar dacă proba a fost admisă anterior, după ce ascultă părțile şi procurorul, constatând că aceasta a devenit inutilă, instanța - în virtutea dreptului său suveran de a aprecia asupra utilității, concludenței şi pertinenței probelor, poate renunța la administrarea mijlocului de probă a cărei administrare a devenit inutilă.

Evident, şi în acest caz, acuzatul are dreptul de a ataca, potrivit legii, hotărârea instanței, atunci când se consideră prejudiciat.

Prin urmare, şi în acest caz particular, legea prevede toate garanțiile procesuale pentru realizarea dreptului la apărare al inculpatului.

În cauza pendinte, urmare manifestării de voință a inculpaților în sensul de a nu invoca beneficiul dispozițiilor art.320[1] Cod procedură penală, vizând judecata în cazul recunoaşterii vinovăției, exprimată neechivoc la termenul din 14 ianuarie 2011, prima instanță a procedat la efectuarea cercetării judecătoreşti care s-a desfăşurat în perioada 14.01.2011 – 9.01.2012 (37 termene de judecată).

Cercetarea judecătorească a constat în ascultarea inculpaților Năstase Adrian (la termenul din 14.01.2011) şi Popovici Bogdan (la termenul din 8.02.2011), în privința celorlalți inculpați luându-se act, prin încheierea din 14 ianuarie 2011, de manifestarea de voință a acuzaților în sensul prevalării de dreptul la tăcere, poziție nuanțată la termenul din 8 februarie 2011, de inculpații Vasile Mihail Cristian şi Jianu Irina Paula, în sensul că îşi rezervă dreptul de a da declarații în cauză ulterior, pe parcursul procesului penal.

Dând prevalență principiilor rolului activ al instanței, dreptului la apărare al acuzatului şi aflării adevărului, în detrimentul normelor dispozitive prevăzute de art.321 al.3 Cod procedură penală, la termenul din 20.12.2011 (penultimul termen de judecată în primă instanță), judecătorii fondului le-au solicitat din nou celor 4 inculpați neaudiați să îşi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

precizeze poziția procesuală cu privire la dreptul de a da declarație în cauză.

Poziția adoptată de inculpatul Vasile Mihail Cristian a fost în sensul că „*nu este pregătit să dea declarație la acest termen*", în timp ce inculpatele Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana şi Popovici Marina Ioana au reiterat poziția exprimată inițial, învederând că nu doresc să dea declarații în cauză.

Deopotrivă, în cursul cercetării judecătoreşti au fost audiați 767 de martori ai acuzării, ceea ce, procentual, reprezintă 79% din totalul de 967 de martori indicați în rechizitoriu, cu mențiunea că diferența până la 972 de martori se justifică pe împrejurarea că, în cuprinsul actului de sesizare a instanței, 5 martori au fost menționați din eroare, de două ori, respectiv: Cosma Radu Dănuț – fil.791 şi 794 ,Stamate Alexandru – fil.815 şi 820, Gafencu Dan – fil.816 şi 824, Tempea Ovidiu-Bicaz-Teofil – fil.793 şi 829 şi Filipov Victor – fil.794 şi 850 din rechizitoriu).

Din cei 200 de martori neaudiați, 129 au fost citați (parte din ei chiar de mai multe ori), iar 71 nu au fost citați niciodată.

În privința unui număr de 41 de martori dintre cei 129 citați şi neaudiați în fond, prima instanță, la termenul din 20.12.201, în mod corect, a făcut aplicarea dispozițiilor art.327 al.3 Cod procedură penală, constatând îndeplinite condițiile textului de lege invocat în raport de imposibilitatea obiectivă de audiere a respectivelor persoane dovedită prin următoarele împrejurări: intervenirea decesului (9 persoane), stabilirea domiciliului în străinătate, schimbarea domiciliului fără a se putea afla noul domiciliu, adrese eronate, părăsirea localității de domiciliu fără indicarea adresei de reşedință şi operarea modificărilor adecvate în evidența oficială şi actele de identitate, starea de sănătate care face imposibilă deplasarea la instanță, etc.

În privința celor 71 de martori ai acuzării care nu au fost citați în primă instanță, constatând că aceştia vizau teza probatorie privind dovedirea modului în care angajații I.S.C., din structura teritorială sau județeană, au fost implicați în organizarea Trofeului Calității sau au participat la acest eveniment, teză în raport de care, până la termenul din 25 noiembrie 2011, fuseseră audiate un număr de 325 de persoane, adică 67% dintre totalul martorilor acuzării, prima instanță, apreciind, în mod

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

întemeiat, că proba a devenit inutilă, a dispus renunțarea la administrarea probei testimoniale prin audierea restului de martori - inspectori în cadrul Inspectoratelor Teritoriale şi Județene în Construcții.

În argumentarea acestei măsuri, prima instanță a făcut o judicioasă analiză a dispozițiilor art.329 Cod procedură penală, reținând motivat că o interpretare strict *ad literam* a textului de lege invocat, statuată, de altfel, de o mare parte a doctrinei – în sensul că mijlocele de probă asupra cărora se poate renunța, în oricare dintre modalitățile prevăzute de cele trei alineate ale art.329 Cod procedură penală, se limitează la cele propuse şi admise în fața instanței, iar nu şi la probatoriul menționat în rechizitoriu - ar lipsi de efect norma juridică în situația practică în care, spre exemplu, în cursul cercetării judecătoreşti s-ar administra nemijlocit, numai probele administrate în cursul urmăririi penale.

În aceste condiții, este evident că numai o interpretare în litera şi în spiritul legii, în interdependență şi cu alte principii care guvernează desfăşurarea procesul penal - principiul celerității - poate asigura eficiența cuvenită dispozițiilor art.329 Cod procedură penală, prelungirea probațiunii asupra unor chestiuni de fapt care apar ca fiind pe deplin lămurite pe parcursul cercetării judecătoreşti reprezentând un demers inutil şi excesiv, care nu ar face decât să afecteze celeritatea care trebuie să guverneze procesul penal.

Ca urmare, pe baza argumentelor de interpretare anterior expuse, apreciind în mod judicios că instituția renunțării la martori reglementată de art.329 alin.3 Cod procedură penală nu face distincție între martorii propuşi în apărare şi cei propuşi în acuzare, inclusiv prin rechizitoriu, prima instanță a făcut aplicarea textului de lege susmenționat, renunțând la audierea celor 71 de martori ai acuzării necitați în cauză.

Un argument suplimentar al măsurii dispuse l-a reprezentat un riguros calcul al alocării depozițiilor testimoniale luate în cursul urmăririi penale, în raport de fiecare teză probatorie ce se impunea a fi dovedită în cauză, reținându-se întemeiat că din cei 967 de martori indicați în rechizitoriu, aproape jumătate (479) au fost propuşi exclusiv pentru a se stabili în ce măsură angajații din teritoriu ai Inspectoratului de Stat în Construcții au fost implicați organizatoric în evenimentul Trofeul Calității, împrejurare de fapt care putea fi lămurită în mod evident cu un număr mult

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

mai mic de persoane şi care, oricum, nu este determinantă în stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpaților.

În consecință, în raport de datele concrete ale cauzei, se constată că renunțarea în fond la audierea unui număr de 71 de martori ai acuzării care, alături de alți 408 martori, au fost propuşi de acuzare în dovedirea aceleiaşi teze probatorii, nu reprezentă o ingerință în dreptul la apărare al inculpaților, valoarea probatorie a declarațiilor respectivelor persoane nefiind determinată în contextul acuzațiilor aduse inculpaților.

În plus, în respectarea aceluiaşi principiu, mărturiile persoanelor necitate, date în cursul urmăririi penale, nu au fost valorificate în cadrul procesului penal, nefiind avute în vedere de prima instanță la soluționarea cauzei.

Conformându-se aceloraşi rigori de echitate, prima instanță a procedat similar şi în cazul celor 79 de martori ai acuzării care, deşi au fost citați, nu s-au prezentat în fața instanței supreme pentru a fi audiați, declarațiile acestora nefiind avute în vedere la soluționarea în fond a cauzei.

Ca urmare, se constată că, în cursul cercetării judecătoreşti, administrarea probei testimoniale prin audierea martorilor acuzării s-a făcut cu respectarea dispozițiilor legale şi principiilor jurisprudențiale interne şi comunitare.

Totodată, în cursul cercetării judecătoreşti, prima instanță a procedat la administrarea de probe noi constând în ascultarea martorilor Ciucă Liviu Bogdan, Cozmâncă Octav (fil.121, vol.17 ds.fond), Zgonea Valeriu (fil.201, vol.21 ds.fond), Vasile Aurelia (fil.119, vol.17 ds.fond) şi Nica Dan (fil.116, vol.17 ds.fond), propuşi de inculpatul Năstase Adrian şi a martorei Oțel Alina Mihaela, propusă de inculpata Jianu Irina Paula.

În acest sens, se constată că încuviințarea de către prima instanță a audierii unui număr de 5 martori din cei 92 propuşi în apărare de inculpatul Năstase Adrian a fost invocată ca şi aspect de nelegalitate a încheierii din 8 februarie 2011, în cadrul motivului de recurs subscris pct. 3.4 din memoriul scris depus la dosarul cauzei, critica nefiind susținută şi oral în cadrul concluziilor formulate la termenul de dezbateri în recurs.

În argumentarea acestui aspect de nelegalitate, în corelație şi cu celelalte aspecte invocate cu privire la modalitatea de efectuare a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cercetării judecătoreşti în prima instanță, s-a arătat, în esență, că disproporția evidentă dintre probele testimoniale administrate în acuzare şi cele încuviințate în apărare reprezintă o ingerință gravă în dreptul la apărare al inculpatului şi în dreptul la un proces echitabil, pe segmentul privind principiul egalității armelor în procesul penal.

Raportat la datele concrete ale cauzei, Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 judecători constată că, în fața primei instanțe, la termenul de judecată din 8.02.2011, stabilit pentru discutarea probațiunii, inculpatul Năstase Adrian a solicitat încuviințarea audierii a 92 de martori pentru a demonstra „*că în anul 2004 campania electorală pentru alegerile legislative şi prezidențială a fost comună, perioada de campanie electorală prezidențială distinctă având loc doar pentru turul al-II-lea al alegerilor prezidențiale*".

Luând act de concluziile apărării inculpatului în sensul că, prin audierea celor 92 de martori, se dorea a se dovedi o unică teză probatorie, respectiv cea anterior descrisă, element factual care, potrivit inculpatului Năstase Adrian urma a fi dovedit şi prin înscrisurile depuse la dosarul cauzei, prima instanță a încuviințat, în parte, cererea probatorie formulată de inculpat, limitând la cinci numărul martorilor propuşi în apărare.

În argumentarea acestei măsuri, prima instanță, în mod corect, a avut în vedere în primul rând faptul că probațiunea propusă în apărarea inculpatului Năstase Adrian a vizat mai mult aspecte legate de campania electorală propriu-zisă şi limitele în care inculpatul a acționat în acea perioadă, aspecte corelative şi nedeterminante în raport de obiectul acuzațiilor aduse inculpatului care vizează cu totul alte împrejurări, respectiv - finanțarea ilegală a campaniei sale electorale, prin raportare la evenimentul Trofeul Calității care avusese loc cu mult înainte de declanşarea acesteia, organizat special pentru colectarea de surse pentru campania electorală prezidențială, urmare exercitării de către inculpat a influenței şi autorității sale, ca şef de partid.

Ca urmare, în raport de natura specifică a acuzațiilor formulate împotriva inculpatului, s-a apreciat asupra relevanței probatorii diferențiate a declarațiilor martorilor propuşi în apărare, în raport de depozițiile celor 967 de martori indicați în rechizitoriu, reținându-se justificat, că

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

declarațiile a 716 dintre martorii acuzării - angajați ai inspectoratelor teritoriale şi județene în construcții, precum şi participanți la simpozioanele aferente Trofeului Calității - nu sunt esențiale pentru stabilirea vinovăției sau nevinovăției inculpaților, întrucât aceştia au furnizat numai informații legate de organizarea şi desfăşurarea respectivelor evenimente.

Similar, s-a apreciat că, în raport de concretețea acuzațiilor aduse inculpatului Năstase Adrian şi aspectele factuale comune ce urmau a fi furnizate, potrivit apărării, prin declarațiile celor 92 de martori, probațiunea testimonială a tezei invocate de apărare se putea face în mod adecvat numai prin audierea unui număr limitat de martori.

În raport de aspectele prezentate, se constată că justele argumente de oportunitate invocate de prima instanță în motivarea limitării probațiunii testimoniale solicitate de inculpatul Năstase Adrian nu se circumscriu unei încălcări a principiul egalității armelor, înscriindu-se în optica constantă a doctrinei naționale şi comunitare, potrivit căreia principiul egalității armelor nu are menirea de a garanta o egalitate matematică între părți, în sensul ca pentru fiecare martor propus de procuror şi admis de către instanță să se admită unul şi în apărare.

În limitele acestei evaluări, jurisprudența CEDO a statuat că dreptul înscris în art.6 parag.3 lit.d) din Convenție nu este un drept absolut, el neputând să confere acuzatului dreptul de a convoca orice martor, judecătorul național având o marjă largă de apreciere în ceea ce priveşte oportunitatea citării unui martor al apărării, cu condiția ca martorii acuzării să fie convocați cu respectarea aceloraşi condiții.

Revenind la cauza dedusă judecății, se constată, deopotrivă, că şi această critică este lipsită de substanță în condițiile în care apărarea nu a indicat niciun element factual pe care l-ar fi putut invoca vreunul dintre cei 87 de martori propuşi în apărare, neaudiați în cauză, şi care s-ar fi dovedit determinant în analiza temeiniciei acuzațiilor formulate împotriva inculpatului.

De asemenea, în cursul cercetării judecătoreşti a fost administrată proba cu înscrisuri în cadrul căreia, la cererea inculpatei Gasparovici Diana, s-a emis o adresă către Inspectoratul de Stat în Construcții în vederea comunicării sumelor cheltuite de această instituție cu organizarea Trofeului Calității, răspunsul fiind depus la dosar (fil.261 vol.18 ds.fond),

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

precum şi, din oficiu, adrese către S.C. Eurografica S.R.L. şi Inspectoratul de Stat în Construcţii pentru clarificarea relaţiilor comerciale/contractuale între aceste entităţi (fil.74 vol.8, ds.fond), precum şi între acestea şi alte instituţii/persoane juridice, informaţiile solicitate fiind deopotrivă depuse la dosarul cauzei (fil.208, vol.8 şi fil.100 şi urm.vol.9 ds.fond).

Totodată, s-a dispus efectuarea unei expertize contabile, la dosarul cauzei fiind depus raportul de expertiză financiar – contabilă şi suplimentul întocmit la solicitarea instanţei.

În legătură cu acest ultim mijloc de probă administrat în cauză, la termenul din 25.11.2011, prima instanţă a respins solicitarea inculpatului Vasile Mihail Cristian de suplimentare a raportului de expertiză financiar - contabilă, constatându-se, pe de o parte, că inculpatul nu solicitase nicio probă în apărare, aşadar nici efectuarea vreunei expertize contabile, iar, pe de altă parte, că aşa - zisul supliment de expertiză presupunea o modificare a obiectivelor stabilite iniţial de instanţă pentru expertiza solicitată de ceilalţi inculpaţi (mai puţin inculpatul Năstase).

Totodată, la termenul din 9.01.2012, cei doi experţi contabili desemnaţi să efectueze expertiza financiar-contabilă au fost audiaţi în condiţiile art.124 al.2 Cod procedură penală.

În afara mijloacelor de probă anterior menţionate, prima instanţă a pus în dezbatere şi a respins argumentat cererile probatorii formulate de inculpaţi şi acuzare, la termenele din 8.02.2011, 25.11.2011 şi 20.12.2011.

De asemenea, la termenul din 9.01.2012, prima instanţă a respins solicitarea inculpatului Năstase Adrian privind vizionarea în şedinţă publică a suporţilor electronici ataşaţi dosarului de urmărire penală, cu motivarea că dreptul inculpatului fusese deja valorificat prin copierea aproape în integralitate a informaţiilor stocate pe respectivii suporţi optici (cu excepţia unui singur suport, care nu a putut fi deschis) reţinându-se, totodată, că imagini relevante privind desfăşurarea manifestărilor imortalizate pe respectivii suporţi se regăsesc în planşele foto depuse de inculpaţi la dosarul de fond.

Cererile probatorii formulate de inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana vizând audierea, în calitate de martori, a persoanelor care au efectuat activitatea de jurizare a lucrărilor înscrise

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

pentru Trofeul Calității, precum şi a celor care au participat la aceste evenimente, în diferite calități (oficialități, oameni de afaceri, reprezentanți mass-media) a fost, deopotrivă, just respinsă de prima instanță cu argumentarea că probațiunea testimonială propusă în apărare nu este pertinentă, concludentă şi utilă, prin raportare la acuzațiile concrete formulate împotriva soților Popovici prin actul de sesizare a instanței.

Şi în privința inculpatelor Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana corect s-a apreciat, în raport de teza probatorie invocată de apărare în argumentarea utilității administrării probei testimoniale, respectiv – „*modul în care s-a organizat Trofeul Calității*", că proba solicitată este inutilă justei soluționări a cauzei prin raportare la obiectul concret al acuzațiilor formulate împotriva celor două inculpate.

Revenind la argumentele apărării expuse în preambulul prezentei secțiuni, Înalta Curte de Casație şi Justiție – în Complet de 5 Judecători constată, deopotrivă, lipsită de orice fundament factual şi susținerea apărării inculpatului Năstase Adrian cu privire la aşa – zisa limitare a dreptului apărătorilor inculpaților cercetați în cauză ca urmare a participării lor efective, în cursul urmăririi penale, la audierea martorilor, numai ulterior modificării art.172 alin.1 din Codul de procedură penală, prin Legea nr.57/2008.

În acest sens se constată că, deşi reală împrejurarea că dreptul apărătorului de a asista la efectuarea oricărui act de urmărire penală a fost statuat prin modificările aduse art.172 Cod procedură penală prin Legea nr.57/2008, acest din urmă act normativ a fost publicat în Monitorul Oficial nr.228 din 25 martie 2008 şi a intrat în vigoare, conform art.78 din Constituția României, în termen de trei zile de la data publicării, respectiv, la 28 martie 2008.

Or, la data de 28 martie 2008, în cauza dedusă judecății abia se începuse urmărirea penală față de inculpatele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana, inculpatul Năstase Adrian neavând la acel moment nicio calitate procesuală în dosarul nr.27/P/2008 al D.N.A. şi, pe cale de consecință, nici vreun drept procesual.

Ca urmare, şi acest argument factual se înscrie în optica generală a apărării inculpatului Năstase Adrian care, prin caracterul său pur speculativ, se circumscrie în mare măsură abuzului de drept.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.7. În incidența criticii anterior analizată, în sfera dispozițiilor art.385[6] alin.3 din Codul de procedură penală, apărarea inculpatului Năstase Adrian a criticat hotărârea atacată şi **sub aspectul încălcării principiului legalității administrării probatoriului în faza urmăririi penale**, încălcare evidențiată în raport de modalitatea de audiere a martorilor – în paralel şi prin ofițeri de poliție judiciară care nu au primit mandate în acest sens din partea procurorilor de caz, corelată cu respingerea succesivă a plângerilor efectuate de apărare împotriva actelor de urmărire penală.

În acest sens, apărătorul a învederat că activitatea de urmărire penală nu poate deroga de la respectarea dispozițiilor legale, în caz contrar, probele administrate cu încălcarea principiului legalității intrând sub incidența dispozițiilor art.64 alin.2 din Codul de procedură penală, care impun o soluție de casare cu trimitere spre rejudecare, conform art.385[15] pct.2 lit.c) teza finală din Codul de procedură penală.

Critica supusă analizei se dovedeşte a fi neîntemeiată în raport de următoarele argumente:

Potrivit art.217 alin.4 Cod procedură penală: *„în cauzele în care urmărirea penală se efectuează de către procuror, acesta poate dispune prin ordonanță ca anumite acte de cercetare penală să fie efectuate de către organele poliției judiciare."*

Delegarea acestor atribuții în sarcina organului de poliție judiciară este parțială şi temporară, scopul măsurii fiind efectuarea de urgență a anumitor acte procesuale care s-ar putea pierde sau ar duce la întârzierea soluționării cauzei.

De altfel, textul de lege invocat trebuie interpretat şi prin raportare la dispozițiile art.135 Cod procedură penală.

Pe de altă parte, art.10 alin.3 din OUG nr.43/2002 statuează că: *„Ofițerii şi agenții de poliție judiciară pot efectua numai acele acte de cercetare penală dispuse de procurorii Direcției Naționale Anticorupție. Ofițerii şi agenții de poliție judiciară işi desfăşoară activitatea sub directa conducere, supraveghere şi control al procurorului."*

Or, împrejurarea că în anumite cazuri, ofițerii de poliție judiciară efectuează anumite acte de cercetare penală nu echivalează cu o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

încălcare a dreptului la un proces echitabil întrucât, pe de-o parte, poliția judiciară a fost creată tocmai în scopul efectuării cu celeritate şi în mod temeinic a activităților de descoperire şi de urmărire a infracțiunilor, iar, pe de altă parte, actele de cercetare ale acestor ofițeri se efectuează în numele procurorului şi numai după emiterea unei ordonanțe sau a unei dispoziții scrise a acestuia.

În plus, ofițerii şi agenții de poliție judiciară îşi desfăşoară activitatea sub directa conducere, supraveghere şi control a procurorului de caz, ceea ce dă expresie prevederilor art.131 alin.3 din Constitutie, potrivit cărora parchetele conduc şi supraveghează activitatea de cercetare penală a poliției judiciare, în condițiile legii.

În cauză, în perioada 04.08.2008 - 16.08.2008, ofițerii de poliție judiciară anume desemnați de procurorii de caz au procedat la efectuarea anumitor acte de urmărire penală expres indicate în ordonanțele de delegare, potrivit dispozițiilor exprese ale magistraților procurori.

Pe de altă parte, potrivit art.172 alin.1 Cod procedură penală „ *În cursul urmăririi penale, apărătorul învinuitului sau inculpatului are dreptul* ***să asiste*** *la efectuarea oricărui act de urmărire penală şi poate formula cereri şi depune memorii. Lipsa apărătorului nu împiedică efectuarea actului de urmărire penală, dacă există dovada că apărătorul a fost încunoştințat de data şi ora efectuării actului. Încunoştințarea se face prin notificare telefonică, fax, internet sau prin alte asemenea mijloace, încheindu-se în acest sens un proces-verbal.*"

Ca atare, dreptul apărătorului este de a asista la efectuarea oricărui act de urmărire penală, iar nu dreptul de a participa la efectuarea actelor de urmărire penală.

Tocmai din aceste motive şi în mod consecvent se prevede că apărătorul care asistă la efectuarea actelor de urmărire penală, de către procuror sau de către ofițerul de poliție judiciară, **poate formula cereri şi depune memorii**. Este evident că memoriile sunt scrise şi că cererile pot fi formulate numai în scris. Rezolvarea acestora se face de către anchetator, iar în cazurile în care învinuitul sau inculpatul nu este mulțumit de rezolvarea dată, aceasta poate fi atacată conform prevederilor Codului de procedură penală.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În acest sens, potrivit art.278 şi art.278[1] Cod procedură penală, se poate face plângere contra actelor procurorului care se rezolvă de prim-procurorul parchetului sau, după caz, de procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel ori de procurorul şef de secție al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție, precum şi plângere în fața judecătorului împotriva rezoluțiilor sau ordonanțelor procurorului de netrimitere în judecată, astfel încât accesul liber la justiție şi dreptul la apărare este respectat, cele două articole menționate fiind chiar o garanție împotriva eventualelor nelegalități comise de procuror.

Față de argumentele invocate, se constată că faza de urmărire penală a procesului penal are caracteristicile sale juridice şi, corespunzător acestora, şi o reglementare adecvată.

Caracteristicile fazei de judecată a procesului penal, prevăzute în art.289 şi art.290 din Codul de procedură penală, nu se regăsesc şi în faza de urmărire penală.

Astfel, prin esența sa, activitatea prin care se efectuează instrucția penală, în concret, faza procesuală a urmăririi penale, este o fază nepublică .

În aceeaşi ordine de idei, se constată că în Codul de procedură penală există statuată în dispozițiile art.250 -254 procedura prezentării materialului de urmărire penală în care sunt reglementate extrem de explicit drepturile procesuale ale inculpatului care rezidă în obligația ce îi incumbă organului de urmărire penală, de a îi pune în vedere acestuia, dreptul de a lua cunoştință de întreg materialul de urmărire penală, arătându-i-se şi încadrarea juridică a faptei comise.

Totodată, inculpatului i se asigură posibilitatea de a lua de îndată cunoştință de materialul de urmărire penală, fiind întrebat dacă are de formulat cereri sau dacă voieşte să facă declarații suplimentare.

În actuala reglementare, Codul de procedură penală conține la art.251 o prevedere în acord cu normele justiției europene şi ale CEDO, prin aceea că statuează faptul că pentru aducerea la îndeplinire a prevederilor enunțate în precedent, organul de urmărire penală întocmeşte un proces-verbal în care consemnează declarațiile, cererile şi răspunsurile inculpatului.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Mai mult, art.252 Cod procedură penală explicitează şi posibilitatea inculpatului de a formula cereri noi în legătură cu urmărirea penală care trebuie să fie consemnate şi examinate de îndată, de către organul de urmărire penală care dispune prin ordonanță motivată, admiterea sau respingerea lor. Evident, toate aceste acte procesuale se consumă în prezența apărătorului inculpatului.

Potrivit actelor dosarului, apărătorii tuturor inculpaților cercetați în cauză – inclusiv ai inculpatului Năstase Adrian, au fost informați cu privire la programul audierilor de martori şi la locațiile unde urmau să se administreze respectivele probe, dovadă în acest sens fiind procesele-verbale de citare şi de încunoştințare aflate în vol.2 din d.u.p .

Faptul că, în pofida garanțiilor procesuale anterior menționate, o parte din actele de cercetare penală efectuate în cauză prin delegare (şi nu numai) - materializate în audieri de martori - s-au realizat în lipsa apărătorilor inculpatului Năstase Adrian, nu este imputabil organelor de anchetă şi nu reprezintă o ingerință în dreptul la apărare al acuzatului în condițiile în care, potrivit **actelor existente în vol.2 dosar de urmărire penală**, în cursul acestei faze procesuale, inculpatul Năstase a beneficiat de asistență juridică din partea a nu mai puțin de 6 avocați nominalizați în cuprinsul împuternicirilor avocațiale aflate la filele 157,159 şi 161 din volumul indicat.

Ca urmare, în măsura în care s-ar fi dorit acest lucru, asistența juridică a inculpatului Năstase Adrian ar fi putut acoperi cantitativ toate actele de cercetare penală efectuate în cauză.

În cuprinsul motivelor scrise de recurs, în cadrul criticii supuse analizei, susbscrisă pct.3.9.2, apărarea inculpatului Năstase Adrian a invocat o gravă ingerință în dreptul său la apărare şi în raport de audierile concomitente efectuate de către cei doi procurori de caz.

Şi în această privință, instanța de recurs constată că inculpatului i-au fost respectate drepturile procesuale, faptul neparticipării apărătorilor săi la totalitatea actelor de urmărire penală efectuate de procurorii de caz fiind imputabil staff-ului de avocați care i-au reprezentat interesele în cauză, aşa cum rezultă şi din argumentele factuale, cronologice, expuse în rezoluția procurorului ierarhic superior din 01.08.2008, aflată la filele 16-19 din vol. 78 d.u.p.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Or, deşi apărătorii inculpatului Năstase au fost riguros încunoştinţaţi în legătură cu efectuarea tuturor actelor de urmărire penală, interesul manifestat de aceştia cu privire la derularea urmăririi penale a fost relativ scăzut, avocaţii participând numai sporadic la audierile efectuate în cauză de către procurorii de caz.

De altfel, numai aşa se explică lipsa de diligenţă a apărării aceluiaşi acuzat, cu caracter excepţional în raport de filonul ulterior al apărărilor invocate în cadrul procesului penal, în formularea unor cereri de amânare a audierilor în vederea angrenării unui număr corespunzător de avocaţi care să acopere în integralitate procedura administrării probei testimoniale.

Prin urmare, constatând că, în cauză, apărătorii inculpaţilor au fost corect încunoştinţaţi cu privire la calendarul audierilor de martori, organele de urmărire penală au procedat la efectuarea actelor de cercetare penală în conformitate cu dispoziţiile legale în materie, dând prevalenţa cuvenită dispoziţiilor art.171 alin.1 teza a II –a Cod procedură penală.

Deopotrivă, se constată că, în măsura în care apărarea inculpatului Năstase Adrian ar fi considerat că declaraţiile martorilor - la a căror audiere nu au participat avocaţii împuterniciţi - sunt relevante analizei temeiniciei acuzaţiilor formulate împotriva sa în cauza pendinte, avea posibilitatea legală ca, în procedura prezentării materialului de urmărire penală, să solicite o eventuală confruntare cu respectivii martori. Or, în procedura invocată inculpatul Năstase Adrian nu s-a prevalat de un asemenea drept, ceea ce justifică concluzia că, la acel moment procesual, apărarea nu a acordat o valoare probatorie deosebită declaraţiilor martorilor la a căror audiere nu a participat.

Prin urmare, neparticiparea apărătorilor inculpatului Năstase Adrian la toate audierile efectuate în cauză s-a datorat exclusiv lipsei de interes al apărării care nu poate fi complinită prin plângerile succesive formulate împotriva măsurilor procedurale dispuse de procurorii de caz.

De altfel, interesul manifest al apărării inculpatului Năstase Adrian pentru declaraţiile martorilor audiaţi în cursul urmăririi penale, cu referire specială la cei care care nu au fost citaţi şi/sau audiaţi şi în primă instanţă, manifestat la judecata în fond, iar ulterior, în aceleaşi limite, şi în recurs, are un caracter pur formal întrucât, nici în faţa Secţiei Penale a instanţei

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

supreme şi nici în fața instanței de control jurisdicțional, apărătorii inculpatului nu au precizat nominal şi punctual ce anume elemente factuale, cu valoare probantă, rezultau din declarațiile respectivilor martori şi care erau implicațiile acestora asupra acuzațiilor formulate împotriva inculpatului.

În realitate, toate apărările formulate, atât în primă instanță, cât şi în recurs, au vizat numai modalitatea de administrare a probatoriului.

Un alt aspect invocat în motivele scrise de recurs în sfera de argumentare a prezentei critici a vizat nelegala audiere în calitate de martori a unor persoane care, factual, au avut calitatea de făptuitori sau învinuiți în aceiaşi cauză, până la terminarea urmăririi penale.

În acest sens, apărarea a făcut mențiune specială la martora Popa Cristina susținând că aceasta este principalul martor al acuzării, deşi inițial fusese cercetată în calitate de învinuită în dosarul nr.8/P/2006, iar prin rechizitoriul emis în cauza pendinte s-a dispus o soluție de netrimitere în judecată față de aceasta.

Deşi de necontestat argumentul apărării cu privire la lipsa de obiectivitate a persoanei chemate să depună mărturie şi care are calitate de denunțător în cauză, lipsă de obiectivitate ce decurge din caracterul interesat în a obține şi păstra o soluție de netrimitere în judecată cu privire la propria participare la săvârşirea faptelor asupra cărora dă mărturie, Înalta Curte de Casație şi Justiție- Completul de 5 Judecători constată că o astfel de situație nu a fost prezumată de legiuitor ca născând un impediment la audiere prin instituirea unei incompatibilități.

De altfel, chiar jurisprudența CEDO a statuat că martorii sunt persoanele care au formulat declarații în cursul urmăririi penale, coacuzații, informatorii şi agenții sub acoperire, în cauza Luca c. Italia reținându-se că nu prezintă relevanță din perspectivă CEDO faptul că declarația aparține unui martor sau unui coacuzat, aceasta putând servi ca temei al unei condamnări, atât timp cât se conformează exigențelor art.6 paragrafele 1 şi 3 lit. d din CEDO.

În plus, dispozițiile art.64 alin.2 Cod procedură penală stabilesc că sancțiunea procesuală a excluderii mijloacelor de probă intervine atunci când declarațiile martorilor sunt obținute prin constrângere.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Cum în cauză nu s-a făcut dovada exercitării vreunei constrângeri asupra martorilor audiați, niciuna dintre aceste persoane nereclamând existența vreunei presiuni din partea anchetatorilor, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că declarațiile martorilor au fost administrate cu respectarea dispozițiilor art.68 Cod procedură penală, astfel încât constituie mijloace de probă legal administrate şi care corespund exigențelor art. 6 paragrafele 1 şi 3 lit. d din CEDO.

Pe cale de consecință, în raport de argumentele expuse, Înalta Curte în Complet de 5 Judecători constată lipsa de temeinicie a criticii analizate.

1.8 .O altă critică formulată de apărarea inculpatului Năstase Adrian a vizat modul în care s-a desfăşurat cercetarea judecătorească în cauză, cu evidențierea modalității neadecvate de comunicare şi a apelativelor folosite de preşedintele completului de judecată, a soluțiilor discreționare dispuse de instanță cu privire la solicitările formulate de apărare, precum şi a manierei jignitoare în care s-a administrat actul de justiție, inculpații fiind ținuți în picioare timp de 6 – 8 ore, aspecte în raport de care apărarea a concluzionat că cei doi magistrați care au pronunțat soluția majoritară nu au fost independenți şi imparțiali.

În acelaşi sens s-a mai arătat că în cauză au fost stabilite numeroase termene de judecată foarte scurte, uneori în zile consecutive, apărătorii şi părțile neavând acces la încheierile de şedință şi nici timpul material necesar pregătirii apărării, administrarea probei testimoniale s-a făcut în condiții de maximă celeritate, în detrimentul necesității aflării adevărului, apărarea fiind în mod constant cenzurată, aspecte care constituie deopotrivă încălcări ale art.5^1 şi art.5^2 din Codul de procedură penală, dar şi ale art.6 din CEDO şi care fundamentează o soluție de casare cu trimitere spre rejudecare, în condițiile art.385^{15} pct.2 lit.c) teza finală din Codul de procedură penală.

În concluzie, s-a arătat că limita dintre a judeca şi a persecuta a fost de foarte multe ori depăşită la judecata în fond, această manieră de înfăptuire a justiției înscriindu-se, din păcate, în limita performanțelor

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

impuse în prezent justiției: celeritatea, în detrimentul aflării adevărului, soluționarea şi nu judecarea, imaginea în contrapartidă cu dreptatea.

În motivele scrise de recurs, în argumentarea aceleiaşi critici, **subsumate pct.3.9.3,** apărarea inculpatului Năstase Adrian a invocat, suplimentar, durata excesivă a şedințelor de judecată – de 6-8 ore, în cadrul cărora s-au audiat expeditiv între 20-40 de martori, discutarea de noi cereri probatorii în apărare, anterior finalizării administrării probelor în acuzare, limitarea nejustificată şi inechitabilă a probatoriului în apărare şi renunțarea la readministrarea probatoriului în acuzare prin necitarea unor martori în acuzare şi nerevenirea cu citarea altor martori din acte.

Totodată, în cuprinsul **capitolului 3.10**. din motivele scrise de recurs, apărarea inculpatului Năstase Adrian a învederat că modalitatea de înfăptuire a actului de justiție în primă instanță a avut ca efect grave încălcări ale drepturilor fundamentale ale omului garantate de art.6 şi 7 din CEDO, respectiv: dreptul la un proces echitabil pe componentele vizând: rezultat vădit inechitabil al procedurii, încălcarea drepturilor apărării, a egalității de arme, lipsa imparțialității obiective la nivelul aparențelor, lipsa imparțialității subiective, aplicarea retroactivă a legii penale în defavoarea acuzatului, precum şi condamnarea penală în condițiile încălcării principiului egalității, etc.

Criticile anterior evocate sunt deopotrivă neîntemeiate, Înalta Curte în Complet de 5 Judecători urmând a prezenta, în continuare, numai argumentele de netemeinicie vizând criticile care nu au fost analizate anterior, aspectele privind aşa – zisele ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului fiind argumentate în analiza motivelor anterior expuse, în incidența directă a criticii în sfera căreia au fost invocate.

În continuare, trecând la analiza criticilor prezentate în preambulul acestei secțiuni, Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 judecători reține următoarele:

Critica apărării, în ansambul ei, vizează valorificarea excesivă a principiului celerității procesului penal în detrimentul principiilor aflării adevărului şi a dreptului la apărare, în raport de modalitatea concretă de realizare a cercetării judecătoreşti de către prima instanță şi, deopotrivă, încălcarea principiului respectării demnității umane prin atitudinea pretins

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

părtinitoare a membrilor completului de judecată, materializată prin măsurile administrative excesive luate în cursul judecății în primă instanță.

În raport de obiectul criticii, apreciind necesare anumite expuneri teoretice cu privire la limitele şi sfera de aplicabilitate a principiilor anterior enunțate, Înalta Curte în Complet de 5 judecători confirmă valabilitatea următoarelor considerente doctrinare:

Deşi nu are o reglementare expresă în legislația procesual-penală națională, ***celeritatea*** (operativitatea sau rapiditatea) se impune, ca principiu fundamental al procesului penal, pentru că presupune cerința ca desfăşurarea procesului penal şi, implicit, rezolvarea cauzelor penale să aibă loc într-un timp cât mai scurt, într-un moment cât mai apropiat de cel al săvârşirii infracțiunii.

Nefiind expres consacrat legal alături de celelalte principii fundamentale ale procesului penal, principiul operativității rezultă din alte dispoziții procesual penale, în primul rând din chiar conținutul art.1 alin.1 Cod procedură penală (scopul procesului penal): „*Procesul penal are ca scop constatarea **la timp** şi în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni, astfel că orice persoană care a săvârşit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale şi nicio persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală*”.

În urma revizuirii Constituției, în art.21 alin.3 din legea fundamentală se stipulează că părțile au dreptul la soluționarea cauzelor ***într-un termen rezonabil.***

Aceeaşi statuare se regăseşte şi în art.10 din Legea nr.304/2004 care prevede că toate persoanele au dreptul la soluționarea cauzelor *într-un termen rezonabil*.

În Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, cerința celerității reiese din conținutul paragrafului 1 al art. 6 : ,,O*rice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi **într-un termen rezonabil** a cauzei sale, de către o instanță independentă şi imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa…*”.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

De asemenea, în art.14 parag.3 lit c) al Pactului international O.N.U. privitor la drepturile civile si politice, se arată, în privința ,,*persoanei acuzate de comiterea unei infracțiuni"* că aceasta are dreptul ,,***să fie judecată fără întârziere excesivă.***".

În acelaşi spirit şi protejând aceleaşi principii, Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în art.47 teza II dispune: ,,*orice persoană are dreptul la un proces echitabil, public şi* ***într-un termen rezonabil****, în fața unei instanțe judecătoreşti independente şi imparțiale, constituită în prealabil prin lege. Orice persoană are posibilitatea de a fi consiliată, apărată şi reprezentată."*.

Din analiza textelor normelor anterior prezentate rezultă că respectarea termenului rezonabil reprezintă o condiție *sine qua non*, o dimensiune, un element indisolubil procesului echitabil.

Prin urmare, termenul rezonabil reprezintă una din dimensiunile garanțiilor respectării drepturilor la un proces echitabil, dar nu este suficient pentru realizarea acestuia.

Astfel, potrivit CEDO, **garanțiile de ordin general** ale procesului penal cuprind deopotrivă publicitatea activității judiciare (în special faza de judecată), operativitatea activității judiciare, termenul rezonabil, judecarea în mod echitabil, instanța independentă şi imparțială, egalitatea de arme juridice, contradictorialitatea fazei de judecată şi motivarea hotărârilor judecătoreşti, în timp ce **garanțiile specifice procesului penal**, consacrate în art. 6 din Convenție, sunt: prezumția de nevinovăție, informarea celui acuzat în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege şi în mod amănunțit asupra naturii şi cauzei acuzației aduse împotriva sa, acordarea de timp suficient şi înlesniri necesare pregătirii apărării sale, dreptul de a se apăra şi/sau să fie asistat de un apărător ales sau din oficiu, să fie asistat gratuit de un interpret, să i se respecte principiul contradictorialității în privința audierii martorilor acuzării, dreptul de a interoga martorii din proces, dreptul *la tăcere* etc.

Din această perspectivă se constată că, deşi sintagma *"termen rezonabil"*, care este raportată principiului celerității procesului penal, a căpătat semnificație şi forță juridică prin consacrarea ei în textele susamintite, atât Convenția, jurisprudența CEDO, Constituția României,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

dar şi legislaţia naţională nu au definit/explicat noţiunea de termen rezonabil.

Ca urmare, maxima generalitate a *termenului rezonabil*, dar şi nenumăratele interpretări ale acestui concept relevate în jurisprudenţa CEDO, au determinat preocupări constante ale organismelor Consiliului Europei în dezvoltarea şi explicarea sintagmei „*termen rezonabil*", pentru o mai bună înţelegere, interpretare şi aplicare a sa: „*Comisia Europeană pentru Eficacitatea Justiţiei a considerat că termenul rezonabil la care se referă art. 6 alin. 1 din Convenţia europeană, este doar o bază limită, recomandând acreditarea unei alte sintagme: termen optim şi previzibil, pentru a se rezolva răul endemic, constând în lentoarea justiţiei, prin mecanisme naţionale adecvate.* (...) *Comisia, sub emblema Consiliului Europei – şi-a prezentat Programul Cadru la Strasbourg, pe data de 11 iunie 2004. Ca urmare a Conferinţei Miniştrilor Europeni ai Justiţiei, care s-a ţinut la Londra în iunie 2000, Comitetul de Miniştri, a decis, în septembrie 2002, crearea Comisiei Europene pentru Eficacitatea Justiţiei (CEPEJ).*"

Pe de altă parte, principiul celerităţii/operativităţii presupune atât rezolvarea rapidă a cauzelor penale, cât şi simplificarea, atunci când este posibil, a activităţii procesual-penale.

Într-o asemenea accepţiune, operativitatea este prefigurată de o serie de reglementări cuprinse în economia dispoziţiilor actualului Cod de procedură penală, cum ar fi: instituţia termenelor în procesul penal (art.185 -188 Cod procedură penală), extinderea acţiunii penale şi extinderea procesului penal, în faza de judecată (art.335-337 Cod procedură penală), extinderea competenţei organelor de cercetare penală în cazuri urgente (art. 213 Cod procedură penală), disjungerea acţiunii civile şi amânarea judecării acesteia într-o altă şedinţă, dacă rezolvarea pretenţiilor civile ar provoca întârzierea soluţionării acţiunii penale (art.347 Cod procedură penală).

Principiul celerităţii trebuie privit, însă, în strânsă legătură cu principiul fundamental al aflării adevărului în procesul penal (art.3 Cod procedură penală), impunând asigurarea unui echilibru între necesitatea accelerării procedurilor pentru rezolvarea cauzelor într-un termen

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

rezonabil şi necesitatea parcurgerii mai multor grade de jurisdicție pentru justa soluționare a acestor cauze.

Conform prevederilor Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, nevoia de a judeca cu celeritate o cauză penală reprezintă un subiect de maximă importanță în parcursul procesului penal.

În celebra sa lucrare, „*Despre infracțiuni şi pedepse*", referindu-se la această problemă, Cesare Beccaria a arătat că: „*Cu cât pedeapsa va fi mai promptă şi mai apropiată de momentul în care a fost comisă infracțiunea, cu atât ea va fi mai justă şi mai utilă. Spun mai justă, pentru că-l scuteşte pe inculpat de inutilele frământări provocate de incertitudine (...) este de maximă importanță apropierea în timp între infracțiune şi pedeapsă, dacă se vrea ca în mințile neşlefuite ale oamenilor de rând, seducătoarea imagine a cutării infracțiuni avantajoase să trezească pe dată ideea asociată a pedepsei. Prelungirea acestui interval de timp nu face decât să rupă tot mai mult legătura dintre aceste două idei.. ..*"

Perspectiva ilustrului jurist anterior prezentată pune în lumină două dintre cele mai importante efecte ale lipsei celerității procesului penal.

Primul se referă la sentimentul de incertitudine şi de temere, uneori nelegitimă, a inculpatului al cărui proces penal se întinde pe o perioadă de timp nejustificată.

Cel de-al doilea are în vedere ştirbirea rolului preventiv al pedepsei prompte pentru înfrângerea posibilelor tentații ale celorlalți indivizi în comiterea de infracțiuni, în descurajarea fenomenului infracțional, al scăderii ratei criminalității.

În cazul concret dedus judecății, limitele temporale ale conflictului ivit între inculpați şi societate, urmare declanşării procedurilor judiciare impuneau o mai mare rigoare în aplicarea principiului celerității, aceasta fiind determinată atât de necesitatatea realizării scopului procesului penal într-un termen rezonabil, cât şi de interesul particular al inculpaților cercetați în cauză în reglementarea definitivă a situației lor juridice prin soluționarea cauzei pendinte, cu atât mai mult cu cât, o astfel de clarificare era nu numai oportună, ci şi absolut necesară prefigurării viitorului statut socio-politic al inculpatului Năstase Adrian şi nu numai.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Relevant în acest sens este faptul că soluționarea cauzei în fond a avut loc la nu mai puțin 8 ani de la momentul săvârşirii faptelor ce formează obiectul acuzațiilor, în al doilea ciclu procesual, durata procedurilor fiind determinată de varii motive: necesitatea refacerii urmăririi penale urmare constatării nulității absolute a actelor de urmărire penală şi a actului de inculpare inițiale, suspendarea judecății în ambele cicluri procesuale ca efect al sesizării Curții Constituționale cu soluționarea unor excepții de neconstituționalitate, la solicitarea acuzaților, administrarea unui probatoriu complex,etc.

În acest sens, se reține că, inițial, cercetarea inculpaților Năstase Adrian, Jianu Irina Paula şi Vasile Mihail Cristian a avut loc în dosarul penal nr.8/P/2006 al DNA - Secția de combatere a corupției, urmărirea penală fiind finalizată prin emiterea rechizitoriului din 13 noiembrie 2006 prin care s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaților cercetați, între altele, şi pentru săvârşirea unor presupuse infracțiuni legate de finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație şi Justiție – Secția penală sub nr.15083/1/2006.

Prin sentința penală nr.611 din 18 octombrie 2007 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție - Secția penală s-a dispus restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale şi a actului de sesizare a instanței, constatându-se că, în raport de decizia nr.665 din 5.07.2007 a Curții Constituționale prin care se constatase neconstituționalitatea dispozițiilor art.23 alin.2 şi 3 din Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială (art.24 alin.2 şi 3 înainte de republicarea legii în forma actuală), urmărirea penală a inculpatului Năstase Adrian nu putea fi efectuată în lipsa avizului special prevăzut de art.7 din Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială.

Decizia nr.665 din 5.07.2007 a Curții Constituționale a fost pronunțată urmare sesizării instanței de contencios constituțional cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art.23 alin.2 şi 3 din Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială, prin încheierea din 22.03.2007, pronunțată în dosarul nr.15083/1/2006 al Înaltei Curți de Casație şi Justiție – Secția penală, judecata fiind suspendată până la soluționarea excepției.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Hotărârea de restituire a rămas definitivă prin decizia nr.219 din 7 aprilie 2008 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție - Completul de 9 judecători.

Restituirea cauzei la procuror a avut loc la data de 5 iunie 2008, dosarul fiind înregistrat la Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție din cadrul Direcției Naționale Anticorupție sub nr.68/P/2008.

La momentul de referință, în instrumentarea aceleiaşi unități de parchet se afla şi dosarul nr.27/P/2008 în care, prin rezoluția din 24 martie 2008, se dispusese începerea urmăririi penale față de învinuitele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana sub aspectul săvârşirii infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată prevăzută de art.248 raportat la art.248/1 Cod penal cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, sub forma autoratului, respectiv complicității.

Constatându-se că între cauza restituită – dosarul nr.68/P/2008 şi dosarul nr.27/P/2008 exista identitate de obiect în ceea ce priveşte cercetările vizând săvârşirea unor infracțiuni legate de finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004, în vederea bunei desfăşurări a urmăririi penale, prin rezoluția din 19 iunie 2008 emisă în dosarul nr.68/P/2008 s-a dispus *disjungerea cauzei* cu privire la inculpații: **Năstase Adrian** (pentru infracțiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal), **Jianu Paula Irina**(pentru infracțiunile prevăzute de art.26 raportat la art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal raportat la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 combinat cu art17 lit.h) din Legea nr.78/2000 cu aplic art.41al.2 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal raportat la art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplic art.41al.2 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal raportat la art.37 din Legea nr.82/1991 cu referire la art.289 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41al.2 Cod penal)şi **Vasile Cristian Mihail** (pentru infracțiunile prevăzute de art.31 al.2 Cod penal raportat la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 combinat cu art.17 lit.h) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal, art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Cod penal, art.31 al.2 Cod penal rap.la art.37 din Legea nr.82/1991 cu referire la art.289 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal, art.25 raportat la art.260 Cod penal cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal) *şi conexarea* la dosarul nr.27/P/2008.

Ulterior**,** prin ordonanța din 20 iunie 2008 dispusă în dosarul nr.27/P/2008 s-a dispus extinderea cercetărilor şi începerea urmăririi penale față de învinuiții:

- **Jianu Paula Irina** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 rap.la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal; art.31 al.2 Cod penal raportat la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 combinat cu art.17 lit.h) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal; art.31 al.2 Cod penal raportat la art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal; art.31 al.2 Cod penal raportat la art.37 din Legea nr.82/1991 cu referire la art.289 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal ;

- **Popovici Bogdan** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal; art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal; art.26 rap.la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal;

- **Popovici Marina Ioana** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal; art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod penal.; art.26 raportat la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 Cod penal;

- **Vasile Cristian Mihail** sub aspectul săvârşirii infracțiunilor prevăzute de art.23 al.1 lit.a) din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal; art.290 Cod penal combinat cu art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41al.2 Cod

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

penal; art.26 raportat la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 Cod penal şi

- **Năstase Adrian** sub aspectul săvârşirii infracţiunii prevăzute de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 Cod penal.

Prin aceeaşi ordonanţă s-a dispus schimbarea încadrării juridice a faptelor pentru care anterior, prin rezoluţia din 24 martie 2008, se începuse urmărirea penală faţă de învinuitele Jianu Paula Irina şi Gasparovici Diana, în sensul reţinerii în încadrarea juridică a faptelor şi a dispoziţiilor art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000.

În urma actelor de urmărire penală efectuate în cauză, prin rechizitoriul nr.27/P/2008 din 16 ianuarie 2009 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpaţilor.

Cauza a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală, la data de 20 ianuarie 2009, sub nr.514/1/2009.

În cursul judecăţii în fond a cauzei, în al doilea ciclu procesual, prin încheierea din16.06.2009, prima instanţă a dispus sesizarea Curţii Constituţionale cu excepţiile de neconstituţionalitate ale dispoziţiilor O.U.G. nr.134/2005, a art.1alin.1şi al alin.3/1 şi a art.4 al.1 din O.U.G. nr.43/2002, judecata fiind suspendată până la soluţionarea excepţiilor.

Prin decizia Curţii Constituţionale nr.297 din 23 martie 2010 au fost respinse excepţiile de neconstituţionalitate susmenţionate.

Judecata a fost reluată la data de 23 martie 2010, soluţia în primă instanţă fiind pronunţată la data de 30 ianuarie 2012.

Derularea procedurilor judiciare anterior învestirii primei instanţe, în al doilea ciclu procesual, dublată de amploarea deosebită a cercetării judecătoreşti care presupunea audierea unui număr de aproximativ 1000 de martori din lucrări, precum şi încărcătura profesională deosebită a completului de judecată, de notorietate în ceea ce priveşte activitatea instanţei supreme, au determinat anumite măsuri de asigurare a operativităţii judecării dosarului care, în contextul concret al cauzei, nu pot fi criticate ca având o natură eminamente subiectivă, părtinitoare, ci una evident obiectivă.

În acest sens se constată că termenele de judecată au fost riguros stabilite pe fiecare lună calendaristică, părţile fiind încunoştinţate din timp

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cu privire la calendarul desfăşurării cercetării judecătoreşti, tocmai pentru a se asigura condiţiile exercitării normale a dreptului la apărare.

Ca urmare, măsurile procedurale dispuse de prima instanţă pentru asigurarea judecării operative a cauzei, cu referire la stabilirea unor termene de judecată scurte, audierea unui anumit număr de martori în fiecare şedinţă de judecată, etc, alături de măsurile procesuale vizând limitarea justificată a probelor testimoniale solicitate de apărare şi renunţarea la audierea unor martori din acte a căror administrare devenise inutilă, aşa cum a fost argumentat la punctul 1.6 , nu constituie o ingerinţă în dreptul inculpaţilor la apărare şi la un proces echitabil, ci tocmai o expresie a necesităţii asigurării unei condiţii intrinsece unui proces echitabil, respectiv celeritatea.

Totodată, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Completul de 5 Judecători constată că nici acordarea posibilităţii inculpaţilor de a formula cereri probatorii înainte de finalizarea administrării probelor în acuzare indicate în rechizitoriu nu constituie o ingerinţă în dreptul la apărare al inculpaţilor, ci, dimpotrivă, este expresia rolului activ exercitat de prima instanţă care, în raport de amploarea probatoriului administrat, a considerat oportun să ofere apărării posibilitatea de a solicita probele considerate necesare lămuririi aspectelor rezultate din administrare a probatoriului.

Prin urmare, măsura instanţei nu constituie o încălcare a dreptului la apărare al inculpaţilor, ci o punere în valoare a acestuia, dispoziţiile art.331 şi art.339 Cod procedură penală fiind deopotrivă respectate.

În ceea ce priveşte aşa-zisa încălcare a principiului respectării demnităţii umane urmare comportamentului abuziv al membrilor completului de judecată care a soluţionat cauza în primă instanţă, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în Complet de 5 Judecători reţine următoarele:

Principiul respectării demnităţii umane a fost introdus în Codul de procedură penală prin Legea nr.32/1990, fiind reglementat în art 5^1 care are următorul conţinut: „*Orice persoană care se află în curs de urmărire penală sau de judecată trebuie tratată cu respectarea demnităţii umane. Supunerea acesteia la tortură sau la tratamente cu cruzime, inumane ori degradante, este pedepsită de lege*”.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Adoptarea acestui principiu apare ca un efect firesc al aderării României, în octombrie 1990, la *Convenția împotriva torturii şi a altor pedepse ori tratamente inumane sau degradante*, adoptată la New York în 1984.

Tot ca efect al aderării, prin Legea nr.20/1990 a fost introdus în Codul penal art.267[1] care reglementează infracțiunea de tortură ca o infracțiune îndreptată împotriva înfăptuirii justiției.

Deopotrivă, Constituția României prevede în art.22 alin.2: *„Nimeni nu poate fi supus torturii şi niciunui fel de pedeapsă sau de tratament inuman ori degradant".*

Garanțiile respectării acestui principiu sunt reglementate prin dispoziții ale Codului de procedură penală, dar şi ale Codului penal.

Astfel, art.68 alin.1 Cod procedură penală prevede : *„Este oprit a se întrebuința violențe, amenințări ori alte mijloace de constrângere... in scopul de a se obține probe".*; de asemenea, art.239-241 Cod procedură penală reglementează suspendarea urmăririi penale în caz de boală gravă a inculpatului, art.303 Cod procedură penală reglementează suspendarea procesului penal în caz de boală gravă a inculpatului care îl împiedică să participe la judecată, iar art.453 - 455 Cod procedură penală, amânarea executării pedepsei sau întreruperea executării, pe motive de sănătate.

În Codul penal sunt prevăzute infracțiuni împotriva înfăptuirii justiției (cercetarea abuzivă, tortura), ce urmăresc sancționarea subiecților oficiali care desfăşoară procesul penal, în cazul în care încalcă acest principiu.

Deopotrivă, o altă garanție a asigurării principiului respectării demnității umane de către subiecții oficiali este prevăzută în art.99 din Legea nr.303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor, text de lege potrivit căruia atitudinea nedemnă a magistraților în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu față de colegi, avocați, experți, martori sau justițiabili este considerată abatere disciplinară.

Prin raportare la aceste considerații teoretice, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că încălcarea principiului respectării demnității umane a fost argumentată de apărarea inculpatului Năstase Adrian pe aspectul modalității neadecvate de comunicare, a apelativelor folosite de preşedintele completului de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

judecată şi a manierei jignitoare în care s-a administrat actul de justiție, inculpații fiind ținuți în picioare timp de 6 – 8 ore.

Raportat la argumentele apărării, Înalta Curte de Casație şi Justiție-Completul de 5 Judecători constată că, deşi nu este ținută a răspunde unei astfel de critici care excede limitelor controlului jurisdicțional, instanța de casație fiind obligată a analiza temeinicia şi legalitatea soluției pronunțate în primă instanță, iar nu comportamentul procesual al judecătorilor fondului, o atitudine a magistraților judecători de natura celei prezentate de apărare, în măsura în care ar fi fost reală, ar fi putut fi sancționată prin intermediul unor cereri de recuzare sau prin sesizarea instituțiilor cărora legea le conferă competența de a cenzura astfel de atitudini.

Or, din actele dosarului rezultă că părțile au formulat o cerere de recuzare a magistratului Ioana Bogdan şi una a întregului complet de judecată, ambele motivate pe alte aspecte decât cele prezentate anterior, neexistând dovada unor diligențe suplimentare efectuate de părți prin care să se urmărească cenzurarea comportamentului procesual neadecvat al judecătorilor fondului.

1.9. Un alt motiv de recurs susținut de apărătorii recurentului intimat inculpat Năstase Adrian a vizat **nelegala compunere a completului de judecată** care a judecat cauza în primă instanță, pronunțând, cu opinie majoritară, soluția de condamnare a inculpatului.

S-a motivat că doamna Ioana Bogdan (membră a completului de judecată) a fost numită judecător printr-o hotărâre a Consiliului Superior al Magistraturii, iar nu prin decret prezidențial, considerându-se că nu au fost îndeplinite condițiile de imparțialitate şi independență cerute oricărui judecător, precum şi cele de inamovibilitate.

În susținerea acestui motiv de recurs recurentul inculpat, prin apărători, a arătat că în comunicatul transmis la dosarul cauzei, Consiliul Superior al Magistraturii a făcut trimitere la dispozițiile art.69 din Legea nr.92/1992, care se referă la transferul magistraților din funcția de procuror în cea de judecător sau invers, omițând să se raporteze şi la dispozițiile art.47 din acelaşi act normativ, care statuează că judecătorii numiți de Preşedintele României sunt inamovibili, în condițiile legii. În

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

aceeaşi ordine de idei, apărătorii recurentului inculpat au relevat că Legea nr.303/2004 prevede în art.2 alin.1 că „judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili, în condițiile prezentei legi", alin.2 al aceluiaşi text de lege statuând că „judecătorii inamovibili pot fi mutați prin transfer, delegare, detaşare sau promovare, numai cu acordul lor, şi pot fi suspendați sau eliberați din funcție în condițiile prevăzute de prezenta lege".

S-a apreciat, totodată, că respectivele acte normative sunt în deplină concordanță cu dispozițiile art.124 din Constituția României, care prevăd că numai judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili, singura excepție reprezentând-o judecătorii stagiari.

Totodată, afirmând că statutul incert al magistratului Ioana Bogdan este rezultatul neglijenței Consiliului Superior al Magistraturii, apărătorii au susținut că, în opinia lor, sancțiunea care operează în cazul lipsei decretului prezidențial de numire a judecătorului este reglementată prin dispozițiile de art.100 alin.1 din Constituția României, text de lege potrivit căruia inexistența publicării în Monitorul Oficial al României a decretului de numire a magistratului echivalează cu inexistența actului.

În esență, apărătorii recurentului inculpat Năstase Adrian au susținut că numai judecătorii numiți prin decret prezidențial sunt inamovibili, iar în lipsa decretului prezidențial de numire ca judecător (doamna Ioana Bogdan fiind doar transferată prin hotărârea CSM-ului din funcția de procuror în cea de judecător), magistratul nu îndeplineşte condiția inamovibilității, aspect ce se repercutează asupra exigențelor de imparțialitate şi independență pe care trebuie să le satisfacă orice judecător, ajungându-se, în speță, în opinia apărării, la situația inacceptabilă ca dosarul să fie soluționat în fond de doi judecători şi un procuror, fapt ce constituie o încălcare gravă a dispozițiilor privind legala compunere a completului de judecată.

Concluzând, recurentul intimat inculpat, prin apărători, a precizat că aspectele invocate se circumscriu dispozițiilor art.385^9 pct.3 din Codul de procedură penală – instanța nu a fost compusă potrivit legii - impunându-se admiterea motivului de recurs invocat, casarea hotărârii atacate şi trimiterea cauzei spre rejudecare, la prima instanță.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Analizând sentința recurată, atât prin prisma cazului de casare invocat, cât şi din perspectiva dispozițiilor art. 385[6] alin. 3 Cod procedură penală, conform cărora recursul declarat împotriva unei hotărâri care, potrivit legii, nu poate fi atacată cu apel nu este limitat la motivele de casare prevăzute de art. 385[9], iar instanța este obligată să examineze cauza sub toate aspectele, Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători apreciază că **acest motiv de recurs formulat de recurentul inculpat Năstase Adrian nu este întemeiat**, urmând a fi respins ca atare, pentru considerentele ce urmează a fi expuse în continuare.

Înalta Curte de Casație şi Justiție constată că motivul de recurs invocat nu poate fi supus analizei fără o prealabilă stabilire a cadrului legal incident în materia numirii, transferării şi promovării magistraților în intervalul de timp 1992-2004, perioadă ce se circumscrie traseului profesional al doamnei judecător Ioana Bogdan, cu implicații – astfel cum susține apărarea - asupra legalei compuneri a completului de judecată.

Astfel, conform art.124 alin.1 din Constituția României adoptată în 1991 **judecătorii numiți de Preşedintele României sunt inamovibili, potrivit legii**, iar **promovarea, transferarea şi sancționarea judecătorilor pot fi dispuse numai de Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile legii**.

Noua formă a Constituției României, în urma revizuirii sale, intrată in vigoare la data de 29 octombrie 2003, a menținut în totalitate regimul constituțional anterior.

Astfel, potrivit dispozițiilor art. 125 alin. 1 din Constituția României revizuită **judecătorii numiți de Preşedintele României sunt inamovibili în condițiile legii**, iar potrivit dispozițiilor art.125 alin.2 **propunerile de numire, precum şi promovarea, transferarea şi sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice.**

Totodată, potrivit dispozițiilor art. 133 alin. 1 din Constituția României adoptată în 1991:„Consiliul Superior al Magistraturii propune Preşedintelui României numirea in funcție a judecătorilor şi a procurorilor, cu excepția celor stagiari, în condițiile legii".

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Noua formă a Constituției României, în urma revizuirii sale, intrată în vigoare la data de 29 octombrie 2003, a menținut în totalitate, sub acest aspect regimul constituțional anterior, prevăzând în dispozițiile art. 134 alin. 1 faptul că:„Consiliul Superior al Magistraturii propune Preşedintelui României numirea in funcție a judecătorilor şi a procurorilor, cu excepția celor stagiari, în condițiile legii". Sunt astfel evidențiate principalele atribuții ale Consiliului Superior al Magistraturii, stabilindu-se că acest organism este singura autoritate care selectează candidații pentru funcția de magistrat şi propune, atunci când sunt îndeplinite condițiile legale, Preşedintelui României, numirea acestora ca judecători şi procurori.

Instanța de ultim control judiciar reține că aceste principii constituționale vizând numirea şi promovarea în funcție a magistraților, în perioada 1992-2004 au fost transpuse într-o serie de legi organice, fiind reglementate inițial prin Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, modificată prin Legea nr. 89/1996 şi republicată, în temeiul art. IV din Legea nr. 142/1997 şi apoi reluate în actele normative ulterioare revizuirii Constituției, respectiv în Legile nr.303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor, nr.304/2004 privind organizarea judiciară şi nr.317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

Astfel, în Legea nr.92/1992 privind organizarea judecătorească, legiuitorul a statuat în art. 51 că **„judecătorii şi procurorii, cu excepția celor stagiari, sunt numiți prin decret al Preşedintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii",** prevedere menținută cu acelaşi conținut în dispozițiile art. 47 din Legea nr. 92/1992 republicată.

În Legea nr. 92/1992, în dispozițiile art. 46 se evidențiază faptul că „au calitatea de magistrat şi fac parte din corpul magistraților **judecătorii** de la toate instanțele judecătoreşti, **procurorii** din cadrul parchetelor de pe lângă acestea, precum şi **magistrații asistenți** ai Curții Supreme de Justiție", iar în prevederile art. 50 sunt enumerate condițiile ce trebuie îndeplinite de Legea nr. 92/1992 persoana care solicită numirea ca magistrat.

Dispoziții cu un conținut similar le regăsim ulterior în Legea nr. 92/1992 republicată, mai exact în prevederile art. 42 şi art. 46 .

Din aceste dispoziții legale, rezultă cu claritate că, atât judecătorii, cât şi procurorii au statut de magistrați, iar condițiile pentru numirea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

magistraților în funcție sunt identice, atât pentru judecători, cât şi pentru procurori.

Totodată, potrivit prevederilor art. 70 din Legea nr. 92/1992:

- avansarea şi transferarea judecătorilor în funcțiile din magistratură se dispun de către Consiliul Superior al Magistraturii cu respectarea condițiilor prevăzute de lege **(alin. 1)**
- avansarea şi transferarea procurorilor în funcțiile din Ministerul Public se face de către Ministrul Justiției, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege, iar transferarea procurorilor în funcțiile de judecători se face potrivit prevederilor alin. 1 **(alin. 2)**.

În Legea nr. 92/1992 republicată, cu privire la promovarea şi transferarea magistraților, legiuitorul, în dispozițiile art. 69 a prevăzut o procedură similară, singura modificare constând doar în înlocuirea sintagmei ,,avansare" cu cea de ,,promovare".

Astfel, potrivit art. 69 alin. 1 „promovarea şi transferarea judecătorilor în funcțiile din magistratură se dispun de către Consiliul Superior al Magistraturii cu respectarea condițiilor prevăzute de lege", pentru ca în alin. 2 legiuitorul să prevadă că „promovarea şi transferarea procurorilor în funcțiile din Ministerul Public se face de către Ministrul Justiției, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege iar transferarea procurorilor în funcțiile de judecători se face potrivit prevederilor alin 1".

Totodată, prin Legea nr.92/1992 republicată, pentru organizarea judecătorească, legiuitorul a stabilit un regim juridic identic nu numai în ceea ce priveşte numirea judecătorilor şi procurorilor, ci şi cu referire la admiterea în magistratură, la incompatibilitățile şi interdicțiile aplicabile funcțiilor de procurori şi judecători, drepturile şi atribuțiile judecătorilor şi procurorilor, răspunderea juridică a acestora, astfel că Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători consideră **că devine incident principiul constituțional potrivit căruia, pentru subiecte de drept aflate în situații similare, se aplică un regim juridic identic.**

Cu privire la transferarea magistraților - din funcția de judecător în cea de procuror şi invers – Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

de 5 Judecători reține că dispozițiile art. 69 din Legea nr. 92/1992 republicată, nu au fost declarate neconstituționale şi au fost aplicabile până la data intrării în vigoare a Legii nr. 303/2004 privind statutul magistraților.

Potrivit acestor dispoziții citate anterior promovarea şi transferarea judecătorilor în funcțiile din magistratură se dispun de către Consiliul Superior al Magistraturii, text de lege aplicabil şi în cazul procurorilor, în situația transferării acestora în funcțiile de judecători, prevedere ce este cuprinsă în alineatul 2 teza ultimă a acestui articol de lege.

Din analiza dispozițiilor legale mai sus menționate, rezultă cu claritate că, doar **numirea** în funcția de judecător sau procuror trebuia dispusă de Preşedintele României printr-un decret de numire.

Ulterior numirii în funcția de magistrat (judecător sau procuror) transferul judecătorului în funcția de procuror ori a procurorului în funcția de judecător, nu era condiționată de existența unui decret al Preşedintelui României de eliberare din funcția exercitată, urmată apoi eventual, de un decret de numire în noua funcție, urmare transferului - aşa cum a susținut apărarea inculpatului.

Rațiunile pentru care nu erau necesare decrete de eliberare din funcția exercitată şi de numire în noua funcție (în cazul transferului) rezultă cu prisosință din faptul că legea asimilează funcțiile de judecător sau procuror noțiunii de magistrat, prevăzând un statut identic pentru ambele categorii profesionale.

Este adevărat că, atât dispozițiile constituționale susmenționate, cât şi dispozițiile art. 47 din Legea nr. 92/1992 republicată prevăd că judecătorii şi procurorii, cu excepția celor stagiari, sunt **numiți** prin decret al Preşedintelui României, însă **această procedură devine incidentă doar la accederea în funcția de magistrat şi nu ulterior, pe parcursul evoluției profesionale.**

În sprijinul acestor argumente se impun a fi invocate şi dispozițiile art. 48 din Legea nr. 92/1992 republicată, potrivit cărora, înainte de a începe să-şi exercite funcția, magistrații (judecători sau procurori) sunt obligați să depună următorul jurământ: „Jur să respect Constituția şi legile țării, să apăr drepturile şi libertățile fundamentale ale cetățenilor, să-mi îndeplinesc cu onoare, conştiință şi fără părtinire atribuțiile ce-mi revin.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În art. 49 din aceeaşi lege se prevede că **depunerea jurământului nu este necesară în cazul transferului sau avansării magistratului în altă funcţie din cadrul corpului magistraţilor.**

Din economia acestor dispoziţii legale rezultă că doar dobândirea calităţii de magistrat este condiţionată de numirea prin decret prezidenţial, condiţie ce nu este impusă în cazul transferului sau avansării magistratului în altă funcţie, fapt pentru care nici depunerea jurământului în acest caz nu este necesară.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie constată că **evoluţia în timp a legii privind organizarea judecătorească cu referire strictă la condiţiile de numire sau transferare a magistraţilor, nu poate să atragă nelegalitatea procedurii de numire ori de transfer a magistraţilor sub imperiul legii în vigoare la acel moment.**

Din analiza cadrului legal incident în acea perioadă, rezultă că trecerea din funcţia de procuror în cea de judecător şi invers era asimilată transferului, se realiza prin trimitere la condiţiile prevăzute de lege pentru transferul judecătorilor şi nu era condiţionată de emiterea unui decret de numire de către Preşedintele României.

Faptul că, odată cu abrogarea Legii nr. 92/1992 şi intrarea în vigoare a Legii nr. 303/2004 privind statutul procurorilor şi judecătorilor, condiţiile şi instituţiile implicate în actele de numire corespunzătoare etapelor de traseu profesional/carieră a magistraţilor, sunt altfel reglementate, nu are vreo influenţă asupra legalităţii procedurii de numire sau transfer derulată sub imperiul unei alte legi, în vigoare la momentul numirii ori transferării.

În ceea ce priveşte cariera profesională a doamnei judecător Ioana Bogdan, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători reţine că aceasta:

- a fost numită în funcţia de procuror stagiar la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3, începând cu data de 15 august 1998, prin Ordinul nr.1358/C din 23 iulie 1998 ;

- **a fost numită**, în temeiul dispoziţiilor art.94 lit. c şi art.99 alin.(1) din Constituţia României, precum şi al art. 47 din Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, **în funcţia de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti, prin**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Decretul Preşedintelui României nr. 450 emis la 28 decembrie 1999, publicat în Monitorul Oficial nr.5/10.01.2000;

- **a fost transferată**, potrivit dispozițiilor art.69 şi art. 88 lit. d din Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, **în funcția de judecător la Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti**, începând cu data de 1 iunie 2000, **prin hotărârea nr. 97 din 24 mai 2000 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii**;

- a fost promovată de la Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti la Tribunalul Bucureşti, începând cu data de 1 septembrie 2004, potrivit dispozițiilor art. 88 lit. d din Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, astfel cum a fost modificată şi completată, prin hotărârea nr.111 din 9 iulie 2004 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii;

- a fost numită inspector în cadrul Serviciului de Inspecție judiciară pentru judecători, pe o perioadă de 3 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2006, potrivit dispozițiilor art. 88 lit. d din Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, astfel cum a fost modificată şi completată, prin hotărârea nr. 554 din 23 noiembrie 2005 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii;

- a fost detaşată în cadrul DNA, în funcția de consilier al Procurorului Şef DNA, pe o perioadă de trei ani, începând cu 14.09.2009, prin hotărârea nr.612 din 10.09.2009 a Secției de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii.

Pe parcursul detaşării, aceasta a fost promovată ca judecător la ÎCCJ prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 995 din 18.11.2010 după ce, în prealabil, Secția de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, prin hotărârea nr.1142 din aceeaşi dată, constatase îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege pentru promovarea sa ca judecător la instanța supremă.

Aşadar, în forma aflată în vigoare la momentul emiterii hotărârii nr.97/2000 a Plenului CSM de transfer a doamnei Ioana Bogdan din funcția de procuror în cea de judecător la Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti, art. 69 din Legea nr.92/1992 prevedea că: „promovarea şi transferarea judecătorilor în funcțiile din magistratură se dispun de către Consiliul Superior al Magistraturii, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege. Promovarea şi transferarea procurorilor în funcțiile din Ministerul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Public se fac de către ministrul justiției, la propunerea procurorului general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege, iar transferarea procurorilor în funcțiile de judecători se face potrivit prevederilor alin. 1".

Potrivit art. 88 lit. d din aceeaşi lege, Consiliul Superior al Magistraturii „dispune, la propunerea ministrului justiției, cu privire la promovarea, transferarea, suspendarea din funcție a judecătorilor, precum şi la încetarea funcției acestora ".

Aşa cum s-a menționat anterior, procedura de trecere a unui procuror în funcția de judecător era cea a transferului dispus de către Consiliului Superior al Magistraturii, fără a fi necesar un decret de eliberare din funcția exercitată şi apoi un decret de numire în noua funcție, emise de către Preşedintele României.

Faptul că în perioada cât Constituția din 1991 a fost în vigoare (până la Constituția revizuită din 2003), la conducerea României s-au succedat doi Preşedinți (Ion Iliescu, în perioada 22 decembrie 1989-29 noiembrie 1996 şi Emil Constantinescu, în perioada 29 noiembrie 1996-20 decembrie 2000), cele două administrații prezidențiale, în procedura vizând numirea şi transferarea judecătorilor şi procurorilor, în aplicarea aceloraşi dispoziții constituționale ori a legilor organice în vigoare, întocmind acte diferite, nu poate lipsi de conținut instituțiile juridice analizate/incidente şi nici nu poate avea efecte asupra carierei profesionale a unui magistrat.

Împrejurarea că Preşedintele României, Ion Iliescu - prin administrația sa prezidențială - a înțeles ca şi în situația transferului unui judecător în funcția de procuror ori a unui procuror în funcția de judecător (şi nu numai în cazul numirii) să emită mai întâi decret de eliberare din funcția exercitată de magistrat şi apoi decret de numire în noua funcție, în timp ce celălalt Preşedinte al României - Emil Constantinescu, prin administrația sa prezidențială - nu a făcut-o, nu reprezintă un fapt imputabil niciunuia dintre cei doi Preşedinți de stat, pentru că textul de lege, în vigoare în ambele perioade de mandat al celor doi conducători de stat, avea acelaşi conținut, prevăzând că **transferarea procurorului în funcția de judecător se dispune de către CSM .**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Faptul că Preşedintele Ion Iliescu, în cazul transferului magistraților dintr-o funcție în alta (din cea de judecător în cea de procuror şi invers) a înțeles să aplice procedura de la numire, adăugând practic la lege şi la dispozițiile constituționale, nu poate fi imputabil celuilalt Preşedinte de stat, Emil Constantinescu, care nu a procedat în mod identic ori CSM-ului, care au respectat atât legea constituțională, cât şi cea organică în vigoare la acel moment.

În acest mod însă, se explică procedura diferită urmată în cazurile particulare de transfer invocate de apărarea inculpatului Năstase Adrian.

Astfel, s-a susținut că preşedintele Completului de 5 Judecători, deşi s-a aflat într-o situație juridică identică cu cea a doamnei judecător Ioana Bogdan, în sensul că, în cariera sa profesională, acesta la un moment dat, a fost transferat din funcția de procuror în cea de judecător, cu toate acestea, pentru acest magistrat, Preşedintele statului a emis mai întâi decret de eliberare din funcția de procuror şi apoi decret de numire în funcția de judecător.

Apărarea omite voit însă, să precizeze că transferarea preşedintelui Completului de 5 Judecători din funcția de procuror în cea de judecător a fost efectuată în timpul mandatului preşedintelui României Ion Iliescu (care, prin procedura urmată, a lipsit practic de conținut instituția transferului unui magistrat prevăzută în Constituție şi în legea organică de la acea vreme, convertind-o, subsumând-o noțiunii de **numire**), pe când transferul doamnei Ioana Bogdan din funcția de procuror în cea de judecător s-a efectuat în timpul mandatului Preşedintelui României Emil Constantinescu. Acest din urmă Preşedinte, în aplicarea dispozițiilor art. 47 din Legea nr. 92/1992 republicată, a apreciat că, doar numirea judecătorilor şi procurorilor se face prin decret al Preşedintelui României, deoarece ambele categorii profesionale au calitatea de magistrat, conform art. 42 din aceeaşi lege, pe când transferarea acestora dintr-o funcție în alta, nefiind condiționată constituțional sau prin lege organică de existența unor decrete de eliberare din funcția exercitată şi de numire în noua funcție, ci fiind doar de atributul CSM-ului (conform art. 69 din Legea nr. 92/1992 republicată), a lăsat-o practic, în competența acestuia din urmă.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În aceste condiții, orice aserțiune privind nelegalitatea hotărârii nr. 97 din 2000 a Consiliului Superior al Magistraturii, prin care doamna judecător Ioana Bogdan a fost transferată din funcția de procuror în cea de judecător, este neavenită şi lipsită de fundament juridic.

Critica privind neîndeplinirea condițiilor legale de independență şi inamovibilitate ale doamnei judecător este, de asemenea, nefondată, pentru următoarele considerente:

În cazul doamnei judecător Ioana Bogdan a existat un decret prezidențial de numire în funcția de procuror, urmat apoi de o hotărâre a CSM de transfer în funcția de judecător.

Înalta Curte de Casație şi Justiție apreciază că lipsa unui decret de numire în funcția de judecător a doamnei magistrat Ioana Bogdan, invocată de apărare, nu poate afecta independența acesteia în înfăptuirea actului de justiție.

S-a susținut de către apărare că inexistența decretului prezidențial a fost de natură să conducă la concluzia că doamna judecător nu este un judecător inamovibil, condiție indispensabilă pentru asigurarea unei independențe reale a judecătorilor.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători nu împărtăşeşte acest punct de vedere al apărării.

Este adevărat că, potrivit dispozițiilor art. 157 alin.1din Legea nr. 92/1992 republicată, judecătorii sunt inamovibili la data numirii lor de Preşedintele României, însă în acelaşi timp, nu putem să ignorăm faptul că aceeaşi lege, în procedura transferului unui magistrat, nu condiționează transferarea procurorului în funcția de judecător şi invers de emiterea unui nou decret de numire în funcție, fapt ce nu poate fi asimilat cu lipsa de inamovibilitate a judecătorului, respectiv în cazul de față a doamnei judecător Ioana Bogdan.

Legea nu defineşte noțiunile de **inamovibilitate, inamovibil**, însă în DEX substantivul inamovibilitate şi adjectivul inamovibil se referă la calitatea unor funcționari de a nu putea fi mutați, înlocuiți sau destituiți dintr-o funcție ce implică exercițiul autorității de stat, fără a fi urmată o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

procedură specială, ce presupune respectarea unor garanții consacrate prin lege.

Deşi Legea Fundamentală nu dă o definiție inamovibilității, jurisprudența şi doctrina au statuat că inamovibilitatea conferă stabilitate în funcție, fiind o garanție a bunei administrări a acesteia şi o condiție indispensabilă pentru asigurarea unei independențe reale a judecătorului. Totodată, inamovibilitatea este instituția în temeiul căreia judecătorul nu poate fi eliberat din funcție, suspendat, avansat sau transferat, în afara formelor şi condițiilor prevăzute de lege.

Interpretarea pe care apărarea inculpatului Năstase Adrian a dat-o textului art. 157 alin. 1 din Legea nr. 92/1992 republicată, în sensul că doar Decretul prezidențial de numire în funcția de judecător este cel care conferă persoanei respective inamovibilitate, este fundamental greşită.

În dispozițiile art. 157 din Legea nr. 92/1992 republicată, se statuează că judecătorii sunt inamovibili pe data numirii lor de Preşedintele României.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători , prin incursiunea făcută anterior în dispozițiile constituționale şi ale legilor organice, în vigoare în perioada 1992-2004, a evidențiat faptul că accederea în funcția de magistrat - judecător ori procuror - putea fi realizată, fie prin **numirea** de către Preşedintele statului, fie prin **transferarea** dintr-o funcție în alta, dispusă de către Consiliul Superior al Magistraturii.

Or, în condițiile în care, atât numirea, cât şi transferarea dintr-o funcție în alta erau prevăzute în Legea Fundamentală, ca modalități de dobândire a calității de judecător sau procuror, chiar dacă numai la numirea în funcția de judecător legiuitorul constituant a făcut referire la noțiunea de inamovibilitate, acest fapt nu poate conduce la concluzia absurdă că intenția aceluiaşi legiuitor a fost aceea de a crea două categorii de judecători – unii inamovibili, numiți de Preşedintele statului şi alții amovibili, urmare transferului din funcția de procuror în cea de judecător - aşa cum a susținut apărarea inculpatului Năstase Adrian.

În realitate, efectul dobândirii calității de judecător (printr-o procedură sau alta – numire ori transfer -) constă în aceea că magistratul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

respectiv dobândeşte automat inamovibilitate, după cum efectul dobândirii calităţii de procuror (prin numire ori transfer) constă în aceea că magistratul respectiv dobândeşte automat stabilitate.

Ca atare, **inamovibilitatea şi, respectiv stabilitatea sunt strâns/ indisolubil legate de funcţia de judecător sau procuror pe care un magistrat o exercită la un moment dat.**

Dacă în urma transferului magistratul trece într-o altă funcţie(cazul doamnei judecător Ioana Bogdan, care, mai întâi, a exercitat funcţia de procuror, iar apoi a fost transferată în funcţia de judecător), conform noii funcţii exercitate, acesta dobândeşte automat inamovibilitate ori stabilitate.

Numirea in funcţie are ca scop dobândirea calităţii (demnităţii) de magistrat şi trebuie să respecte condiţiile legale de la momentul investirii. În România judecătorii şi procurorii au un statut comun, aşa că, din perspectiva numirii in funcţie, condiţiile, aşa cum s-a arătat anterior, sunt identice.

Diferenţele apar când se discută despre **independenţa funcţională (independenţa funcţiei exercitate)** în cadrul căreia judecătorii se bucură de inamovibilitate, iar procurorii de stabilitate.

Este greşită întreaga alegaţie a apărării care pune accentul pe „câştigarea" inamovibilităţii prin decretul de numire. Chiar dacă legea fundamentală foloseşte exprimarea „judecătorii numiţi de Preşedintele României sunt inamovibili", aceasta nu înseamnă că doar aceşti judecători dobândesc inamovibilitate sau că s-ar putea aprecia că există două categorii de judecători – unii inamovibili, numiţi de Preşedintele statului şi alţii fără inamovibilitate - în situaţia transferării unui procuror în funcţia de judecător, pentru că nu aceasta a fost raţiunea legii.

În realitate, prin norma constituţională „Judecătorii numiţi de Preşedintele României sunt inamovibili", legiuitorul a dorit să întărească statutul acestui magistrat, ce exercită această funcţie, astfel încât să nu fie permisă revocarea discreţionară a judecătorului de către aceeaşi persoană care l-a numit.

Este bine ştiut că numirea în funcţie a judecătorilor, până la intrarea în vigoare a Constituţiei din 8 decembrie 1991, s-a făcut de către ministrul justiţiei; după această dată, numirea s-a realizat de către Preşedintele României.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

La data intrării în vigoare a Constituției din 1991, judecătorii care se aflau la acel moment în funcție - cei definitivi (cu privire la stagiari existau şi există reglementări legale speciale, distincte) - numiți de ministrul justiției, au devenit inamovibili de drept, prin efectul intrării în vigoare a legii fundamentale a țării.

Având în vedere că legea nu dispune decât pentru viitor, aplicându-se numai situațiilor ivite după intrarea ei în vigoare, cu excepția legii penale mai blânde (este un principiu expres consacrat constituțional), Preşedintele României a avut obligația constituțională de a numi judecători numai după data intrării în vigoare a legii fundamentale actuale.

Aceasta nu a însemnat că doar judecătorii numiți de Preşedintele României, în baza Constituției din 1991 au devenit inamovibili şi că în privința judecătorilor definitivi, în funcție la momentul intrării în vigoare a Constituției din 1991, numiți anterior de ministrul justiției – socotiți în mod legal ca deveniți inamovibili prin efectul intrării în vigoare a Legii Fundamentale – ar putea fi pusă la îndoială inamovibilitatea lor ori astăzi s-ar putea face speculații că nu au dobândit inamovibilitate, urmare faptului că Preşedintele României de la acea dată nu a emis şi pentru această categorie de judecători decrete de numire.

Iată de ce, **inamovibilitatea** este o condiție ce se analizează doar în cadrul independenței funcționale, a independenței funcției exercitate.

Mai mult, în jurisprudența CEDO s-a decis că inamovibilitatea nu implică numirea pe viață, ci esențial este ca, **în exercițiul funcției de judecător**, acesta să nu fie supus niciunei autorități *(Olivier Dupuis c. Belgique, 12717/87; A.K. c. Suisse 11596/85)*

Aşadar, trecând peste interpretarea ad literam a sintagmei constituționale „Judecătorii numiți de Preşedintele României sunt inamovibili", interpretare care ar putea conduce la concluzii eronate, departe de rațiunea legii – aşa cum a ajuns apărarea inculpatului - instanța de recurs constată că interpretarea logică a acestui text de lege nu poate conduce decât la concluzia că **cel ce exercită funcția de judecător se bucură de inamovibilitate, respectiv de un statut care îi asigură independența.**

Dacă procurorul nu este „magistrat" în sensul Convenției, deşi este numit tot de Preşedintele României (în cauze precum *Pantea c. României*

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

instanța europeană a drepturilor omului a reținut că garanțiile în exercitarea funcției de procuror nu sunt suficiente), **aceasta nu înseamnă că procurorul care a fost transferat în funcția de judecător nu beneficiază de inamovibilitate pe durata funcției de judecător exercitate.** Se poate lesne observa din lecturarea hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului, invocată anterior, că instanța europeană leagă indisolubil noțiunile de inamovibilitate ori de stabilitate de **funcția exercitată** de magistrat, **inamovibilitatea ori stabilitatea reprezentând astfel atribute ale funcției exercitate.**

Inamovibilitatea constituie, aşadar, unul dintre elementele importante ale independenței magistraților, garanția cea mai solidă împotriva revocării, transferării sau suspendării arbitrare din funcție a acestora.

În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a decis că „Inamovibilitatea este o garanție a bunei administrări a justiției şi a independenței şi imparțialității judecătorului. Ea nu este consacrată numai în interesul judecătorului, ci şi în cel al justiției. De aceea, legiuitorul a înțeles să stabilească condiții speciale pentru numirea în funcție a magistraților". Acest sistem de exigențe instituit pentru numirea magistraților - judecători sau procurori - are menirea să realizeze efectiv principiul independenței acestora, concomitent cu asigurarea profesionalismului şi prestigiului justiției. (Decizia Curții constituționale nr. 39/1996 publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 174 din data de 2 august 1996).

Ca atare, inamovibilitatea constituie o condiție sine qua non a independenței şi imparțialității judecătorului, care poate garanta realizarea unui proces echitabil.

Raportând aceste considerații teoretice la cauza dedusă judecății Înalta Curte de Casație şi Justiție reține că Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 97/24.05.2000, prin care s-a aprobat cererea de transfer a doamnei Ioana Bogdan din funcția de procuror în funcția de judecător, a fost dată în strictă concordanță cu dispozițiile legale în vigoare de la acea dată, respectiv dispozițiile art. 69 alin. 1 şi 2 din Legea nr. 92/1992 republicată.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În cazul doamnei judecător Ioana Bogdan, având în vedere legislația în vigoare la momentul transferării în funcția de judecător, inamovibilitatea a fost dobândită de drept, prin efectul legii (ce reglementa instituția transferului), fapt pentru care Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători reține că toate criticile formulate de apărare sub acest aspect nu sunt întemeiate.

Totodată, apărarea inculpatului Năstase Adrian a invocat **excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 din Legea nr. 92/1992 republicată,** solicitând sesizarea Curții Constituționale, sesizare cu privire la care instanța de recurs s-a pronunțat la data de 13 iunie 2012.

În motivarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 din Legea nr. 92/1992 republicată apărarea inculpatului a susținut că:

- legea anterior menționată, deşi abrogată, continuă să-şi producă efectele şi în prezent, perpetuând o situație juridică neconstituțională şi anume aceea a exercitării funcției de judecător în cadrul instanțelor judecătoreşti de la toate nivelurile de jurisdicție a unor persoane care nu au fost numite în funcția de judecător prin decret al Preşedintelui României;

- dispozițiile de lege criticate, stabilind că transferarea procurorului în funcția de judecător putea fi dispusă numai de Consiliul Superior al Magistraturii,erau contrare prevederilor art. 124 alin. 1 şi art. 133 alin.1 din Constituția din 1991, deoarece adăugau acesteia în sensul că extindeau atribuțiile CSM care, potrivit normelor constituționale, putea dispune doar promovarea, transferarea şi sancționarea judecătorilor care erau deja numiți în funcție prin decret al Preşedintelui României;

- dispozițiile art. 69 din Legea nr.92/1992 republicată contravin atât prevederilor art. 16 din Constituția revizuită, întrucât creează două categorii de judecători, respectiv judecători care au fost numiți prin decret al Preşedintelui României şi judecători care nu îndeplinesc condiția numirii prin decret al Preşedintelui României, cât şi prevederilor art. 50 din Constituția din 1991 şi dispozițiilor art. 48 alin. 1 din Legea nr. 92/1992 referitoare la obligația depunerii jurământului de către judecători înainte de începerea exercitării funcției.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Sub aspectul invocatei neconstituționalități a prevederilor art. 69 din Legea nr.92/1992 republicată - care au stat la baza emiterii actului administrativ de transfer a doamnei Ioana Bogdan din funcția de procuror în cea de judecător – Înalta Curte reține că dispozițiile legale anterior menționate ce reglementează instituția juridică a transferării procurorului în funcția de judecător, **nu au fost declarate neconstituționale pe întreaga durată a aflării lor în vigoare**, respectiv până la data abrogării exprese, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.303/2004.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători reține că dispozițiile art. 69 din Legea nr. 92/1992 au fost abrogate prin art. 107 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 827 din 13 septembrie 2005, cu modificările şi completările ulterioare.

După apariția Legii nr.303/2004 privind statutul judecătorilor şi procurorilor, în Capitolul VI - Delegarea, detaşarea şi transferul – legiuitorul a prevăzut o nouă reglementare pentru instituția transferului.

Astfel, în art. 60 din Legea nr. 303/2004 se statuează că „ transferul judecătorilor şi procurorilor de la o instanță la alta sau de la un parchet la alt parchet ori la o instituție publică se aprobă, la cererea celor în cauză, de Consiliul Superior al Magistraturii", pentru ca în dispozițiile art. 61 din aceeaşi lege să se menționeze că „la cererea motivată, judecătorii pot fi numiți în funcția de procuror, iar procurorii, în funcția de judecător, prin decret al Preşedintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, cu respectarea condițiilor prevăzute în prezenta lege".

Înalta Curte reține că **modificările intervenite într-o lege civilă nu retroactivează**, astfel că transferul din funcția de procuror în cea de judecător şi invers, efectuat în condițiile legii în vigoare la momentul dispunerii sale, nu poate fi pus sub semnul nelegalității, chiar dacă procedura diferă față de cea prevăzută într-o lege ulterioară.

Deşi prin Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, invocată de apărarea inculpatului Năstase Adrian, instanța de contencios constituțional a constatat că sintagma "în vigoare" din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) şi ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, republicată, este constituţională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituţionalitate şi legile sau ordonanţele ori dispoziţiile din legi sau din ordonanţe ale căror efecte juridice continuă să se producă şi după ieşirea lor din vigoare", Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători reţine următoarele:

Dispoziţiile referitoare la transferarea magistraţilor (art. 70 din Legea nr. 92/1992 şi, respectiv art. 69 din aceeaşi lege republicată **au fost succesiv în vigoare** sub imperiul Constituţiei din 1991, fiind în concordanţă cu prevederile acesteia.

Legea de revizuire a Constituţiei din 2003 care a avut ca scop esenţial instituirea temeiurilor constituţionale pentru integrarea României în comunitatea euro-atlantică, a păstrat, în esenţă, regimul constituţional anterior, astfel că prevederile constituţionale ce au legătură cu instituţiile numirii ori transferului magistraţilor, chiar dacă au o altă numerotare, în esenţă, prezintă acelaşi conţinut, atât în Constituţia din 1991, cât şi după revizuirea din 2003 a acesteia.

De asemenea, în jurisprudenţa sa, concretizată prin Decizia nr. 232 din 25 mai 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 598 din 2 iulie 2004, Curtea Constituţională a statuat că analizarea conformităţii cu Constituţia a conţinutului unui text de lege trebuie să se efectueze prin raportare la prevederile constituţionale existente la momentul emiterii actului normativ.

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători reţine că procurorii au, ca şi judecătorii, statut constituţional de magistraţi, consacrat prin prevederile constituţionale ale art. 133 şi art. 134. Astfel, potrivit art. 133 alin. (2) lit. a) din Constituţie, Consiliul Superior al Magistraturii este compus din două secţii, una din 9 judecători, iar cea de a doua din 5 procurori, aleşi şi unii, şi ceilalţi în adunările generale ale magistraţilor.

Procurorii sunt numiţi în funcţie, ca şi judecătorii, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, iar acelaşi organ al autorităţii judecătoreşti îndeplineşte rolul de instanţă de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor şi procurorilor.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Statutul juridic constituțional al procurorilor este identic cu cel al judecătorilor în ceea ce priveşte incompatibilitățile, stabilite în aceiaşi termeni în prevederile constituționale ale art. 125 alin. (3) şi, respectiv, art. 132 alin. (2), conform cărora funcția de judecător, ca şi aceea de procuror, este incompatibilă cu orice altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior.

Prin Legea nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, republicată, legiuitorul a stabilit norme identice sau similare privind incompatibilitățile şi interdicțiile aplicabile funcțiilor de procuror şi de judecător, admiterea în magistratură şi formarea profesională a judecătorilor şi procurorilor, numirea judecătorilor şi procurorilor, accesul procurorilor la funcția de judecător şi al judecătorilor la funcția de procuror, drepturile şi îndatoririle judecătorilor şi procurorilor, răspunderea juridică a acestora.

Astfel, potrivit art. 47 din Legea nr. 92/1992 republicată „Judecătorii şi procurorii,cu excepția celor stagiari, sunt numiți prin decret al Preşedintelui României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii".

Totodată, conform art. 48 alin. 1 din Legea nr. 92/1992 republicată, magistrații au obligația depunerii jurământului înainte de a începe să exercite funcția de judecător sau procuror.

De asemenea, legiuitorul considerând că - în cazul transferării procurorilor în funcțiile de judecători, este îndeplinită condiția numirii prin decret al Preşedintelui României a magistraților respectivi, încă de la momentul investirii acestora în această calitate - în art. 49 din Legea nr. 92/1992 republicată, a prevăzut că „depunerea jurământului nu este necesară în cazul transferului".

Iată de ce, sub acest aspect, critica formulată de apărarea inculpatului Năstase Adrian referitoare la încălcarea dispozițiilor art. 50 alin.2 din Constituția din 1991, devenit art. 54 alin. 2 după revizuire (în sensul că cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice vor depune jurământul cerut de lege) nu poate fi reținută de către instanța de recurs, doamna judecător Ioana Bogdan depunând jurământul la momentul dobândirii calității de procuror, ulterior, la momentul transferului în funcția

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

de judecător nemaifiind necesară o nouă depunere de jurământ, aceasta nefiind prevăzută de lege.

În fine, cu privire la faptul că dispozițiile art. 69 din Legea nr. 92/1992 republicată ar contraveni prevederilor art. 16 referitoare la egalitatea în drepturi din Constituția revizuită, Înalta Curte de Casație şi Justiție -Completul de 5 Judecători constată că, așa cum s-a statuat constant în jurisprudența Curții Constituționale, principiul constituțional al egalității în drepturi se traduce prin reglementarea şi aplicarea unui tratament juridic similar unor subiecte de drept aflate în situații juridice similare. În cauză, instanța de recurs constată că judecătorii şi procurorii se află în aceeaşi situație juridică prin statutul lor constituțional similar.

În raport de argumentele expuse, văzând :

- dispozițiile art.124 alin.1 din Constituția României din 1991, în vigoare

la momentul transferului doamnei Ioana Bogdan din funcția de procuror în cea de judecător, potrivit cărora „promovarea, transferarea şi sancționarea judecătorilor pot fi dispuse numai de Consiliul Superior al Magistraturii, în condițiile legii";

- dispozițiile art.69 din Legea nr.92/1992 republicată – care au stat la baza hotărârii CSM - ului de transfer a doamnei judecător Ioana Bogdan - conform cărora „promovarea şi transferarea judecătorilor în funcțiile din magistratură se dispun de către Consiliul Superior al Magistraturii, cu respectarea condițiilor prevăzute de lege";
- dispozițiile art.125 alin.2 din Constituția României din 2003, potrivit cărora „propunerile de numire, precum şi promovarea, transferarea şi sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice";
- şi prin prisma sintagmei comune celor două legi fundamentale susmenționate: *„promovarea, transferarea şi sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii"*, instanța de ultim control judiciar constată că modalitatea de accedere a magistratului Ioana Bogdan în funcția de judecător, realizată în anul 2000, a fost efectuată, potrivit normelor constituționale şi ale legii privind organizarea judecătorească, în vigoare la momentul transferului.

WWW.LUMAJUSTITIE.RO

Faptul că aceste norme nu contravin dispozițiilor constituționale prevăzute în Constituția revizuită a României din anul 2003, în vigoare la acest moment, a fost, de altfel, stabilit cu autoritate de lucru judecat de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 726 din 5 iulie 2012, pronunțată ulterior deciziei din prezenta cauză.

Prin Decizia nr. 726 din 5 iulie 2012 Curtea Constituțională a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 69 alin. 2 teza finală din Legea nr. 92/1992 republicată, cu modificările şi completările ulterioare, excepție ridicată direct de Avocatul Poporului.

În aceeaşi decizie instanța de contencios constituțional a avut în vedere şi considerentele deciziei sale nr.766 din 15 iunie 2011 – referitoare la înțelesul sintagmei „în vigoare" - decizie invocată de apărarea inculpatului Năstase Adrian în prezenta cauză.

În aceste condiții, **nu se poate** pune în niciun caz problema invocată de acelaşi inculpat în sensul că Legea nr.92/1992 republicată, cu modificările şi completările ulterioare, deşi abrogată, ar continua să-şi producă efectele şi în prezent, perpetuând o situație juridică neconstituțională, şi anume aceea a exercitării funcției de judecător în cadrul instanțelor judecătoreşti de la toate nivelurile de jurisidicție de către persoane care nu au fost numite în funcția de judecător prin decret al Preşedintelui României.

O altă critică, cu referire la argumentele subscrise punctelor 3.2 şi 3.3 din motivele scrise de recurs, formulată de unul dintre apărătorii recurentului inculpat Năstase Adrian, avocat Viorel Roş şi ulterior însuşită şi ceilalți apărători ai inculpaților, în strânsă legătură cu susținerile vizând nelegala compunere a completului şi inamovibilitatea judecătorului Ioana Bogdan, **a fost aceea vizând greşita respingere a cererii de recuzare formulată împotriva respectivului magistrat.**

În argumentarea acestui motiv de recurs, s-a arătat că, la data de 14 ianuarie 2011, apărarea a formulat o cerere de recuzare a doamnei judecător Ioana Bogdan, întrucât magistratul, în cariera sa profesională, a deținut funcția de consilier personal al procurorului şef al Direcției Naționale Anticorupție, Daniel Morar.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În condițiile în care procurorul şef al Direcției Naționale Anticorupție şi-a exprimat, în repetate rânduri, în mod public, părerea cu privire la dosarele în care era cercetat inculpatul Adrian Năstase, apărarea a considerat evident faptul că şi consilierii personali ai lui Daniel Morar (în categoria cărora s-a aflat şi magistratul Ioana Bogdan) au avut o anumită contribuție în punctele de vedere exprimate de superiorul lor, astfel că doamna judecător nu îndeplineşte garanțiile de imparțialitate.

S-a mai susținut că, dacă doamna judecător Ioana Bogdan ar fi procedat similar colegei sale de complet, judecător Cristina Rotaru - care a formulat o cerere de abținere, întrucât era colegă la facultatea de Drept - Universitatea Bucureşti cu inculpatul Năstase Adrian - probabil că apărarea nu ar mai fi avut motive de suspiciune cu privire la lipsa sa de imparțialitate, acesta fiind motivul pentru care apărarea a formulat cerere de recuzare împotriva doamnei judecător Ioana Bogdan.

S-a mai invocat faptul că, prin modalitatea de soluționare a incidentului procedural de către prima instanță s-au încălcat grav drepturile procesuale recunoscute părților.

Apărătorul a mai arătat că cererea de recuzare a fost formulată oral şi susținută numai în fața completului de judecată la care s-a invocat respectivul incident procedural, complet de judecată din care, în mod evident, a făcut parte şi doamna judecător Ioana Bogdan, fără a se acorda apărării posibilitatea de a expune motivele cererii de recuzare şi în fața completului care a soluționat efectiv respectiva cerere, deşi se solicitase, în mod expres, acest lucru.

Apărarea a mai menționat că, procedând astfel, completul învestit cu soluționarea cererii de recuzare a respins cererea, fără a avea cunoştință de argumentația în fapt şi în drept a acesteia, aspect care s-a reflectat, atât în soluția pronunțată, cât şi în motivarea extrem de lapidară a acesteia.

A conchis, solicitând să se constate că încheierea prin care s-a soluționat cererea de recuzare este lovită de nulitate absolută, aceeaşi sancțiune devenind incidentă şi în ceea ce priveşte încheierea de şedință pronunțată în dosarul cauzei la data de referință, în condițiile în care în compunerea completului de judecată a intrat un judecător amovibil şi un alt judecător, în mod evident, lipsit de imparțialitate.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători, examinând critica formulată de apărarea recurentului inculpat Năstase Adrian, prin raportare la actele şi lucrările dosarului dedus judecăţii, reţine următoarele:

Legiuitorul reglementează distinct procedura de soluţionare a cererii de abţinere sau de recuzare în cursul judecăţii, faţă de urmărirea penală. Referitor la recuzarea în cursul judecăţii, în art. 52 alin. (1) Cod procedură penală se precizează că abţinerea sau recuzarea procurorului, judecătorului, magistratului-asistent sau grefierului se soluţionează de un alt complet, în şedinţă secretă, fără participarea celui ce declară că se abţine sau este recuzat.

Din redactarea textului rezultă că în alcătuirea completului nu poate intra judecătorul care s-a abţinut sau care este recuzat. Completul de judecată va avea acelaşi număr de judecători cu cel care soluţionează cauza în care s-a făcut cererea de abţinere sau de recuzare.

Examinarea cererii de abţinere sau de recuzare se face de îndată, ascultându-se procurorul, când este prezent în instanţă, iar dacă se găseşte necesar, şi părţile, precum şi persoana care se abţine sau a cărei recuzare se cere.

Ca atare, intenţia legiuitorului a fost aceea ca examinarea cererii de recuzare să se facă de completul de judecată **de îndată,** având în vedere că prezumţia de obiectivitate şi imparţialitate a magistratului este pusă sub semnul îndoielii, iar în ceea ce priveşte procedura de judecată a stabilit că aceasta se face în şedinţă secretă, ascultându-se procurorul doar atunci când acesta este prezent în instanţă, iar în privinţa părţilor, precum şi a persoanei care se abţine sau a cărei recuzare a fost cerută, a lăsat la aprecierea completului de judecată dacă găseşte necesară prezenţa acestora, întrucât părţile au posibilitatea să formuleze oral sau în scris motivele cererii de recuzare, fapt ce s-a şi realizat în speţa de faţă.

Astfel, la termenul de la 14 ianuarie 2011, avocat Cazacu Ion, apărător ales al inculpatului Năstase Adrian, a formulat, în temeiul art. 6 din CEDO şi art.48 lit d) din Codul de procedură penală, cerere de recuzare a doamnei judecător Ioana Bogdan, (care ulterior a fost însuşită şi de ceilalţi apărători ai inculpaţilor, mai puţin de către apărătorul inculpatei Gasparovici Diana), arătând că în perioada 10.09.2009 –

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

01.12.2010, doamna Ioana Bogdan a fost consilier al procurorului şef al DNA, ocupând practic un post important în conducerea acestei autorități, care a dispus trimiterea în judecată a inculpatului Năstase Adrian.

Atât avocat Cazacu Ion, cât şi avocat Roş Viorel au susținut, cu acel prilej că, față de funcția de consilier al procurorului şef al DNA pe care doamna judecător Ioana Bogdan a deținut-o şi față de modul în care a fost transferată din funcția de procuror în cea de judecător, aceasta nu mai poate fi imparțială, solicitând ca la soluționarea cererii de recuzare să fie prezent şi inculpatul Năstase Adrian, precum şi procurorul.

Analizând cererea formulată de apărarea inculpatului Năstase Adrian şi motivele de recurs invocate sub acest aspect, instanța de ultim control judiciar constată că sunt neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Anterior numirii în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație şi Justiție, doamna magistrat Ioana Bogdan a îndeplinit funcția de consilier al Procurorului Şef al DNA, fiind detaşată din funcția de judecător la Tribunalul Bucureşti - Secția I-a Penală, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii – Secția pentru Judecători nr. 612 din 10 septembrie 2009.

Se reține astfel, că doamna judecător Ioana Bogdan, membru al completului de judecată învestit cu soluționarea în primă instanță a prezentei cauze, **nu a deținut funcția de procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție, aşa cum au lăsat să se înțeleagă părțile, ci doar pe aceea de consilier al Procurorului Şef al DNA.**

Legea nu stabileşte însă niciun caz de incompatibilitate între funcția de **judecător** şi cea de **consilier.**

Mai mult decât atât, procedura penală stabileşte că, nu este incompatibil, în sensul relativ la compunerea completelor de judecată, chiar judecătorul care a efectuat în cauza respectivă, ca procuror, anumite acte de urmărire penală, din moment ce poate judeca o cauză penală, cu condiția să nu fi dispus trimiterea în judecată sau să nu fi pus concluzii în fond, în calitate de procuror, la instanța de judecată.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Aşadar, dacă nu există nicio cauză de incompatibilitate prevăzută de lege, judecătorul trebuie să participe, ca o îndatorire de serviciu, la judecarea cauzelor în care a fost desemnat.

Se mai constată că doamna magistrat Ioana Bogdan a îndeplinit funcția de consilier al procurorului şef al DNA în perioada 14.09.2009 – 30.11.2010, aşadar, **ulterior efectuării urmăririi penale în prezenta cauză şi trimiterii în judecată a inculpaților, prin rechizitoriul întocmit la data de 16.01.2009**.

Pe de altă parte, din enumerarea atribuțiilor stabilite pentru funcția de consilier al procurorului şef de direcție, prevăzute de art. 17 din Regulamentul de ordine interioară al DNA, aprobat prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 2184/C din 2 octombrie 2006, rezultă că acestea vizează, în principal, competențe în materia intepretării legii, excluzând atribuții de instrumentare a dosarelor şi de aplicare concretă a legii, în cazuri particulare, cu excepția situației prevăzute la punctul e) din Regulament, prerogativă care, în fapt, nu a putut fi îndeplinită de doamna magistrat Ioana Bogdan, având în vedere calitatea sa de judecător detaşat la DNA.

Mai mult, din analiza actelor din dosarul de urmărire penală în care a fost emis rechizitoriul în cauză, nu se constată ca procurorul şef DNA să fi dispus luarea unor măsuri procesuale ori să fi rezolvat alte cereri ale părților din dosar, pentru a se putea pune astfel, în discuție vreo intervenție ulterioară emiterii rechizitoriului a consilierului procurorului şef.

Referitor la susținerea apărării inculpatului Năstase Adrian, în sensul că doamna judecător Ioana Bogdan – membru al completului de judecată învestit cu soluționarea în primă instanță a prezentului dosar - nu a formulat declarație de abținere în cauză, deşi s-ar fi impus datorită calității de consilier al Procurorului Şef al DNA, deținută anterior, Înalta Curte de Casație şi Justiție- Completul de 5 Judecători reține următoarele:

Este adevărat că judecătorii au obligația de a se abține de la judecarea cauzelor în cazurile prevăzute de lege, însă acest lucru trebuie privit într-o dublă perspectivă: aceea de a se abține atunci când într-adevăr există un motiv de abținere, dar şi semnificația că odată desemnat un complet, judecătorul are obligația de a nu se abține, deci de a judeca, dacă nu există vreun motiv legal de inadecvare în compunerea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

completului de judecată; în caz contrar abținerea sa echivalând cu denegarea de dreptate (în sensul generic al acestei sintagme).

Or, în speță, nu s-a constatat nicio cauză legală de incompatibilitate a doamnei judecător Ioana Bogdan şi nici indicii că ar fi fost afectată în vreun mod imparțialitatea instanței (a completului de judecată).

În ceea ce priveşte **aparența de imparțialitate** invocată în argumentarea cererii de recuzare, este de evidențiat faptul că jurisprudența CEDO recunoaşte, într-adevăr că instanța trebuie să fie imparțială din punct de vedere mental, prin aceea că „niciunul din membrii instanței nu ar trebui să aibă prejudecăți sau predilecții personale",cât şi din punct de vedere obiectiv, prin aceea că „trebuie să ofere garanții pentru a exclude orice îndoială justificată în această privință".

Acest ultim criteriu presupune a se analiza dacă, independent de comportamentul personal al judecătorului, există fapte determinate şi verificabile care pot justifica îndoielile cu privire la imparțialitatea sa, avându-se, prin urmare, în vedere competența sa funcțională.

Or, calitatea doamnei judecător Ioana Bogdan, de consilier al procurorului şef al DNA, cu atribuțiile prevăzute de art. 17 din Regulamentul de ordine interioară al DNA, cu excepția celei de la punctul e), a cărei exercitare era însă condiționată de deținerea prealabilă detaşării a funcției de procuror, nu constituie temei care să justifice în mod rezonabil temerea inculpaților că nu vor fi judecați de o instanță imparțială.

De altfel**,** principiul independenței judecătorilor este un principiu consacrat de Constituție în art. 124 alin. 3 şi de art.3 din Legea nr. 92/1992 în forma aflată în vigoare până la apariția Legii nr.303/2004, potrivit cărora „Judecătorii sunt independenți şi se supun numai legii".

Independența şi inamovibilitatea judecătorilor sunt principii fundamentale care guvernează justiția şi definesc statutul acestora, pe întreaga durată a carierei lor.

Judecătorii sunt independenți prin lege şi indiferent de gradul instanței unde îşi desfăşoară activitatea de judecată, nu şi-ar putea îndeplini misiunea dacă ar fi supuşi unor ingerințe ori presiuni din partea unor persoane fizice sau juridice.

Independența judecătorilor asigură independența justiției şi constituie garanția libertății individului şi a protecției lui în fața puterii.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Independența judecătorului are menirea să servească intereselor justițiabilului, şi prin el, societății în ansamblul ei şi trebuie gestionată numai în scopul unei bune înfăptuiri a actului de justiție.

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței judecătorilor, are ca rol principal sprijinirea eforturilor judecătorilor pentru menținerea şi întărirea independenței individuale şi, în acest scop, trebuie să folosească eficient pârghiile şi mecanismele pentru apărarea independenței acestora.

Independența magistratului este definită ca standard profesional ce trebuie atins sau competență ce trebuie dezvoltată, împreună cu alte competențe care stau la baza deciziei corecte şi imparțiale a judecătorului, ea nu poate fi privită ca un privilegiu al judecătorului, ci ca o datorie, o obligație fundamentală a fiecărei persoane care ocupă această funcție de a-şi dezvolta calitățile intelectuale şi morale care stau la baza conduitei independente şi imparțiale în judecarea fiecărui caz.

De aceea, principiul independenței judecătorului poate fi înțeles doar în legătură cu principiul responsabilității judecătorului pentru calitatea activității sale profesionale, inclusiv pentru capacitatea de a judeca imparțial, iar echilibrul dintre aceste două principii creează condițiile procesului echitabil.

Aparența de imparțialitate a judecătorului este indispensabilă pentru construirea sentimentului de încredere al justițiabilului în judecătorul chemat să soluționeze, să dea o finalitate corectă litigiului său.

Componentele dreptului la un proces echitabil şi garanțiile art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, conțin primordial „dreptul de acces la un tribunal" conceput ca acces la o instanță de judecată independentă şi imparțială.

În jurisprudența instanței de contencios european a drepturilor omului, imparțialitatea este definită ca absență a oricărei prejudecăți sau idei preconcepute cu privire la soluția ce trebuie pronunțată în cadrul unui proces. Potrivit aceleiaşi jurisprudențe, imparțialitatea se configurează sub aspect subiectiv şi presupune determinarea convingerii personale a unui judecător într-o anumită împrejurare, iar obiectiv vizează existența unor garanții suficiente care să excludă, în persoana unui judecător, orice bănuială legitimă. Aspectul subiectiv este prezumat relativ, până la proba

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

contrarie, iar cel obiectiv constă în identificarea acelor împrejurări verificabile care ar justifica punerea în discuție a imparțialității unui judecător, dincolo de conduita sa personală.

Existența, într-o cauză, a unei bănuieli legitime de lipsă de imparțialitate, se apreciază, inclusiv prin optica celui acuzat fără ca aceasta să aibă un caracter decisiv. Aceasta deoarece, din perspectiva garanțiilor furnizate de Convenția europeană a drepturilor omului, în materia imparțialității obiective funcționează principiul potrivit căruia simplul fapt de a fi luat act, anterior judecării fondului cauzei, de opțiunea unor inculpați, reglementată expres de lege prin procedura simplificată prevăzută de art. 320^1 Cod procedură penală (judecata în cazul recunoaşterii vinovăției) nu împiedică acel judecător de a participa la soluționarea fondului aceleiaşi cauze şi a celorlalți inculpați.

În aceste condiții, în mod justificat, prima instanță a constatat că magistratul judecător nu a efectuat nici un fel de acte în prezenta cauză, care, de altfel, în condițiile legii, nu intrau în sfera de competență a consilierului procurorului şef al DNA, cu atât mai mult cu cât, în speță, acesta avea deja calitatea de judecător, mai exact de judecător detaşat.

De asemenea, prima instanță a procedat corect atunci când, pe de o parte, a reținut că procurorul şef al Secției de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție este cel care a confirmat rechizitoriul, în condițiile art.264 al.3 Cod procedură penală, şi nu procurorul şef al DNA, iar pe de altă parte, analizând modul în care magistratul judecător a intrat în componența completului de judecată învestit cu soluționarea cauzei pe fond, în mod justificat, a apreciat că participarea doamnei judecător Ioana Bogdan la judecarea speței dedusă judecății s-a realizat conform dispozițiilor regulamentare, aceasta fiind inclusă în componența completului nr.4 – C4, urmare pensionării unuia dintre membrii titulari ai acestuia (magistratul judecător Ioan Griga) şi respectiv promovării, într-o funcție de conducere, a altuia (magistratul judecător Rodica Aida Popa, în prezent vicepreşedinte al Î.C.C.J).

Analizând lista planificărilor şedințelor Secției penale, corect s-a reținut că, de fapt, magistratul judecător Ioana Bogdan a întregit completul de judecată nr. 4 C4, intrând în compunerea acestuia, nu doar în speța supusă examinării, ci în toate dosarele/ cauzele ce au fost sau vor fi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

repartizate aleatoriu acestui complet, indiferent de stadiul procesual (fond sau recurs).

Susținerile apărării conform cărora completul de 3 judecători învestit cu soluționarea cererii de recuzare nu a cunoscut argumentele ce au stat la baza respectivei cereri, refuzând solicitarea de asigurare a prezenței inculpatului în fața sa, pentru a-şi argumenta cererea, nu pot fi primite, întrucât toate afirmațiile şi motivele relevate oral în şedință publică şi apoi în scris de către apărători au fost menționate în cuprinsul încheierii întocmită la acelaşi termen de la data de 14 ianuarie 2011(filele 40 - 41 dosar primă instanță, vol. 2), dovadă fiind faptul că ele au fost analizate punctual de completul legal învestit cu soluționarea cererii de recuzare, în aceeaşi zi, în şedință secretă, aşa cum rezultă din cuprinsul încheierii de şedință (fila 42, vol.2 dosar fond)

Referitor la refuzul asigurării prezenței inculpatului la soluționarea cererii de recuzare, se constată că textele legale mai sus citate nu fac vorbire de o obligație impusă instanței, ci de o facultate, instanța putând dispune cu privire la necesitatea asigurării prezenței celui care a formulat cererea de recuzare.

Aşadar, în mod corect, s-a constatat că nu au existat împrejurări din care să rezulte că doamna judecător ar fi fost interesată, sub orice formă, în soluționarea prezentei cauze, astfel încât, justificat au fost respinse ca neîntemeiate, cererile de recuzare formulate de către inculpați.

Prin urmare, neexistând nicio încălcare a dispozițiilor legale ce reglementează procedura de soluționare a cererii de recuzare, astfel cum s-a relevat mai sus, Înalta Curte apreciază că, în speță, nu sunt incidente prevederile vizând constatarea nulității absolute a încheierii recurate şi, pe cale de consecință, va respinge ca nefondată şi această critică.

1.10 O altă critică invocată de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian prin apărătorii săi, avocații: Miclescu Adrian,Viorel Roş şi Lucian Bolcaş, a fost cea vizând **greşita condamnare a inculpatului pentru săvârşirea infracțiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod procedură penală**, caz de casare circumscris dispozițiilor art. 385^9 punctul 18 Cod procedură penală, în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

raport de care s-a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi, în rejudecare, achitarea inculpatului, în baza prevederilor art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 lit.a Cod procedură penală, considerându-se că fapta reținută în sarcina acestuia nu există.

La solicitarea preşedintelui Completului de 5 judecători avocat Miclescu Adrian, apărător al recurentului intimat inculpat Năstase Adrian a arătat că, deşi a invocat în cuprinsul motivelor scrise de recurs la fila 63, cu titlu subsidiar, şi cazul de casare prevăzut de art.385^9 pct.17 Cod procedură penală, vizând greşita încadrare juridică dată faptei reținute în sarcina inculpatului, nu înțelege să-l susțină oral şi pe acesta, limitându-se doar la invocarea formală a respectivului caz de casare, instanța de recurs urmând a-l examina din oficiu.

Avocat Miclescu Adrian, în esență, a arătat că, atât în actul de sesizare a instanței, cât şi în sentința de condamnare, activitatea infracțională circumscrisă infracțiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 este structurată pe două direcții de acțiune, în care elementul primordial este inculpatul Năstase Adrian care, prin influența şi autoritatea ce ar fi rezidat din calitatea sa de președinte al PSD, a determinat-o sau a influențat-o pe inculpata Jianu Irina Paula să conceapă şi să gestioneze un lanț infracțional care să conducă la finanțarea ilegală a campaniei electorale a acestuia.

A mai arătat că acuzarea reține că cele două direcții de acțiune se circumscriu, pe de o parte, organizării ilegale a evenimentului aniversar şi a concursului „Trofeul Calității", activitate care a condus la prejudicierea Inspectoratului de Stat în Construcții cu suma de peste 63 de miliarde de lei vechi, iar pe de altă parte, folosirii nelegale a creditului societății economice private SC Vertcon SA Bacău, ceea ce ar fi determinat prejudicierea respectivei societății cu suma de peste 3 miliarde de lei (Rol).

S-a mai evidențiat, cu privire la infracțiunea reținută în sarcina inculpatului Năstase Adrian, că există o serie de elemente pe care prima instanța nu le-a putut stabili, referindu-se, cu titlu de exemplu, la modalitatea faptică în care, în calitatea sa de preşedinte al PSD, inculpatul o putea determina pe coinculpata Jianu Irina Paula - persoană fără apartenență politică, dar deținând o funcție în executiv, să conceapă

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

şi să pună în aplicare un plan pentru finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului, atrăgând la rândul său, alte persoane din sfera privată.

S-a mai arătat că, un alt element incert ce se desprinde din actele dosarului se referă la momentul de început al activității infracționale care, în lipsa oricărei probe, a fost raportat de prima instanță la momentul ianuarie 2004; însă, în realitate, declarațiile inspectorilor teritoriali audiați în cauză (în special declarația inspectorului teritorial Feşan Alexandru de la Inspectoratul Teritorial Bacău), au stabilit că momentul de început a ceea ce acuzarea a susținut că reprezintă activitatea infracțională a inculpatului Năstase Adrian corespundea lunii noiembrie 2003, când, cu ocazia unei şedințe, martorul a pus în discuția participanților, inclusiv a inculpatei Jianu, problema aniversării în anul 2004, a 20 de ani de la înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții.

Totodată, s-a arătat că probele administrate în cauză au infirmat construcția acuzării, preluată fidel de prima instanță în cuprinsul hotărârii atacate, potrivit căreia, pentru a-şi atinge scopul, inculpata Jianu Irina Paula a angrenat în activitatea sa infracțională pe coinculpații Vasile Mihail Cristian - administrator al SC Eurografica S.A, Popovici Bogdan – patron şi administrator al SC Media Invest SA, Popovici Marina Ioana şi Gasparovici Diana care deținea funcția de inspector şef adjunct al ISC, fiecare dintre aceştia având un rol bine determinat, atât în mecanismul de obținere ilegală a banilor, cât şi în disimularea caracterului ilegal al proveniență fondurilor folosite pentru a achiziționa şi confecționa materialele de propagandă electorală pentru Campania prezidențială din anul 2004 a inculpatului Nastase Adrian.

A mai susținut că probatoriile administrate au stabilit că inițiativa organizării şi desfăşurării evenimentului „Trofeul Calității" 2004 nu i-a aparținut inculpatei Jianu Irina Paula sau vreunui alt coinculpat, ci martorului Feşan Alexandru, care a făcut o astfel de propunere în luna noiembrie 2003, în cadrul unei şedințe ce a avut loc la sediul ISC Bucureşti cu reprezentanții Inspectoratelor teritoriale din subordine, la care inculpatul Năstase Adrian nu a participat şi că nu s-a dovedit existența vreunei înțelegeri prealabile între martorul Feşan Alexandru şi inculpata Jianu Irina Paula în sensul luării inițiativei organizării „Trofeului

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Calității", după cum nu s-a demonstrat nici faptul că, înainte de ședința menționată sau în timpul acesteia, inculpatul Năstase Adrian ar fi luat legătura cu inculpata Jianu Irina Paula, pentru ca în baza autorității şi influenței ce decurgea din calitatea sa de lider PSD, să o determine să accepte inițiativa martorului Feşan şi să folosească „Trofeul Calității" ca mijloc de finanțare ilegală a campaniei electorale a inculpatului pentru alegerile prezidențiale ce urmau să aibă loc în anul 2004.

Apărarea a mai menționat că prima instanță a ignorat declarațiile coinculpaților Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihai care au susținut constant că nu îl cunoşteau pe inculpatul Năstase Adrian decât din vedere, neavând relații de nicio natură cu acesta.

Totodată, făcând trimitere la declarația martorei Dornea Dacica care a arătat că materialele electorale erau destinate membrului PSD Sergiu Sechelariu, apărătorul a susținut că acuzația adusă clientului său este lipsită de orice fundament probatoriu, nefăcându-se dovada existenței sale materiale.

Concluzionând, apărătorul a arătat că probele susmenționate dovedesc faptul că inculpatul Năstase Adrian nu a săvârşit infracțiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000.

Avocat Viorel Roş a arătat că, în evaluarea greşitei condamnări a inculpatului Năstase Adrian pentru săvârşirea infracțiunii prevăzute de art.13 din Legea nr.78/2000, a pornit de la analiza infracțiunii efectuată de profesorul Cioclei la solicitarea sa, care, raportându-se la activitatea infracțională reținută în actul de sesizare a instanței şi în hotărârea atacată, a explicat argumentat de ce infracțiunea reținută în sarcina inculpatului Năstase Adrian nu există în materialitatea ei şi de ce raționamentul logico-juridic al celor doi judecători ai fondului este greşit.

În continuare, referindu-se la chestiunea autorității şi influenței pe care, potrivit acuzării, inculpatul Năstase Adrian ar fi folosit-o pentru a o determina pe inculpata Jianu Irina Paula să conceapă un plan infracțional care să aibă ca finalitate finanțarea campaniei electorale a PSD, apărătorul a învederat că era normal ca, în virtutea funcțiilor socio-politice deținute şi a calităților personale excepționale, inculpatul Năstase Adrian să se bucure de o reală autoritate şi influență în cadrul partidului pe care îl conducea, dar şi în viața socio-politică, fiind de notorietate corelația între

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

calitatea de lider politic şi autoritatea şi influenţa care decurg din natura intrinsecă a unei astfel de funcţii. Însă, faptul incontestabil al deţinerii de către inculpatul Năstase Adrian a unei autorităţi şi influenţe implicite funcţiei deţinute nu constituiau un indiciu al canalizării acestora în sensul finanţării ilegale a campaniei sale electorale.

Apărătorul a mai învederat că susţinerea primei instanţe, în sensul că activitatea infracţională a inculpatului Năstase Adrian, aşa cum a fost descrisă în actul de inculpare, a fost dovedită prin înscrisuri, nu corespunde realităţii, întrucât la dosarul cauzei nu există nicio probă certă în acest sens, ci numai aşa-zisul raţionament logico-juridic al celor doi magistraţi majoritari.

Or, în lipsa oricăror probe de vinovăţie, convingerea judecătorilor s-a fundamentat exclusiv pe susţinerile procurorului de caz, efortul judecătorului nevizând argumentarea probatorie a vinovăţiei inculpatului în raport de care a pronunţat soluţia de condamnare, ci explicarea logico-juridică a aserţiunilor acuzării cuprinse în rechizitoriu.

A mai arătat că acelaşi raţionament logico-juridic defectuos a constituit fundamentul stabilirii datei consumării infracţiunii, prima instanţă, în opinia majoritară, statuând, prin ipoteză, că fapta ar fi trebuit să se consume în perioada ianuarie - februarie 2004, întrucât la 4 martie 2004, inculpata Jianu Irina Paula a comunicat inspectoratelor teritoriale că doreşte să organizeze evenimentul „Trofeul Calităţii”.

Apărătorul a mai susţinut că un alt argument suficient de convingător spre a demonstra că judecata nu a fost imparţială, l-a constituit faptul că judecătorul redactor, înainte de a demonstra că inculpatul Năstase Adrian era vinovat de săvârşirea infracţiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, a examinat aspectele privind prescripţia răspunderii penale, deşi această chestiune nu fusese ridicată de apărare şi nici supusă dezbaterii părţilor.

La solicitarea instanţei, *avocat Cazacu Ion* a învederat că problema supusă discuţiei se circumscrie problemei doctrinare dacă infracţiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 este o infracţiune de pericol sau de rezultat, precizând că, în opinia sa, în modalitatea în care este reglementată, infracţiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 este o infracţiune asimilată infracţiunilor de corupţie, fiind, prin urmare, o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

infracțiune de pericol, indiferent dacă scopul în care a fost exercitată influența a fost sau nu atins. A mai arătat că aceeaşi interpretare a fost dată şi de judecătorii fondului care au considerat că infracțiunea s-a epuizat în momentul în care inculpatul a exercitat influența sau autoritatea deținute în scopul invocat de acuzare, opinie la care a achiesat, fără rezerve şi *avocat Viorel Roş*.

De asemenea, acelaşi avocat Viorel Roş, a reiterat solicitarea adresată instanței de a pune în vedere reprezentantului Ministerului Public să indice care este momentul săvârşirii/epuizării infracțiunii reținute în sarcina inculpatului Năstase Adrian. A mai învederat că, deşi potrivit primei instanțe, vinovăția inculpatului este dovedită pe baza înscrisurilor şi a rapoartelor de constatare tehnico-ştiințifică şi financiar – contabilă, probele testimoniale fiind numai de natură a completa împrejurările de fapt rezultate din celelalte mijloace de probă, în realitate, probatoriul administrat în cauză nu a făcut dovada exercitării de către inculpatul Năstase Adrian a autorității şi influenței sale decurgând din calitatea de preşedinte al PSD, în scopul obținerii unei finanțări ilegale a campaniei electorale.

În acest sens, apărătorul a arătat că, prin maniera în care a descris activitatea infracțională reținută în sarcina inculpatului, respectiv - finanțarea ilegală a campaniei electorale în strânsă legătură cu un eveniment care avusese loc cu mult înainte de declanşarea acesteia, organizat special pentru a se colecta resurse pentru campania sa electorală, instanța de fond a făcut trimitere la Legea nr. 43/2003, privind finanțarea activității partidelor politice şi a campaniilor electorale care sancționează finanțarea ilegală a campaniilor electorale.

A mai susținut că, dacă nu s-a demonstrat că inculpatul şi-a exercitat influența şi autoritatea pentru a obține bani pentru campania electorală, condiție impusă de art.13 din Legea nr.78/2000, atunci activitatea infracțională descrisă intră sub incidența Legii nr.43/2003, care incriminează finanțarea campaniilor electorale în alte condiții decât cele legale. A considerat că fapta se circumscrie legii speciale a finanțării campaniilor electorale atunci când se vorbeşte despre finanțarea campaniilor electorale cu surse care sunt interzise de legea specială,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

A mai arătat că această apărare a fost formulată şi la judecata în fond a cauzei, însă prima instanță a tratat-o în derizoriu, în considerentele hotărârii atacate nefăcându-se nicio mențiune cu privire la această chestiune.

A conchis că situația de fapt care rezultă din probatoriul administrat în cauză este, în esență, următoarea: în cursul anului 2003, inculpata Jianu Irina Paula a luat hotărârea de a organiza un eveniment aniversar la împlinirea a 20 de ani de existență a ISC. Întrucât ISC nu avea buget şi personal care să aibă cunoştințele necesare organizării unui astfel de eveniment, inculpata Jianu Irina Paula a solicitat coinculpatului Popovici Bogdan să-i ofere suportul necesar organizării respectivului eveniment, în aceste condiții, inculpatul Bogdan Popovici organizând evenimentul „Trofeul Calității" şi stabilind o taxă de participare care a fost încasată de firma organizatoare.

Avocat Lucian Bolcaş, în completarea celor susținute de colegii săi, a subliniat că, cei doi judecători majoritari, fiind preocupați să dovedească că procesul nu are caracter politic, au vorbit mai puțin despre faptul că subiectul activ al infracțiunii reținute în sarcina inculpatului Năstase Adrian trebuie să fie calificat şi că această calificare are o înrâurire extraordinară asupra conținutului infracțiunii, pentru că în 6 decizii ale Curții Constituționale se face vorbire despre faptul că voința legiuitorului, rațiunea existenței textului de lege al art.13 din Legea nr.78/2000 este de a opri persoanele care îndeplinesc anumite funcții (preşedinți de partid, organizații, patronate) de a săvârşi fapta constând în folosirea autorității şi influenței, atribuțiile şi influența trebuind să derive obligatoriu din calitatea şi atribuțiile subiectului activ.

În continuare, făcând trimitere la opinia doctrinară exprimată de profesorul Antoniu cu privire la elementele constitutive al infracțiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, apărătorul a învederat că, atâta timp cât nu s-a făcut dovada faptului că inculpatul Năstase Adrian şi-a exercitat influența şi autoritatea decurgând din calitatea sa de lider PSD asupra coinculpaților, în sarcina inculpatului nu poate fi reținută săvârşirea acestei infracțiuni doar pentru că persoanele din jurul lui urmăreau anumite avantaje socio-morale din colaborarea cu acesta.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ulterior, făcând trimitere la considerentele deciziei instanței supreme nr.3465/27.06.2007, apărătorul a conchis că lipsa probatoriilor de vinovăție echivalează cu proba nevinovăției, ceea ce reprezintă o aplicație a principiului in dubio pro reo.

Concluzionând, apărarea a solicitat achitarea inculpatului Năstase Adrian în baza dispozițiilor art.10 lit.a din Codul de procedură penală.

Ulterior, în completarea concluziilor formulate, făcând referire la criticile subscrise punctelor 3.8 şi 3.9.1 din motivele scrise de recurs, acelaşi apărător a învederat că deşi în cuprinsul hotărârii atacate apare de 16 ori sintagma „prim ministru", singurul act material reținut în rechizitoriu care ar fi putut fi săvârşit prin folosirea influenței sau autorității decurgând din calitatea de prim-ministru a inculpatului, vizează semnarea deciziei prin care a fost aprobat Regulamentul de Organizare şi Funcționare a ISC, în iunie 2004. La momentul acela, însă erau epuizate cele 18 faze teritoriale ale „Trofeului Calității."

În acelaşi sens a învederat că, în măsura în care activitatea infracțională descrisă în rechizitoriu viza implicarea inculpatului Năstase Adrian în calitatea sa de prim-ministru, iar nu de preşedinte de partid, o astfel de ipoteză incriminatorie presupunea în mod obligatoriu o solicitare prealabilă din partea Camerei Deputaților pentru începerea urmăririi penale. Cum o astfel de condiție nu este îndeplinită în cauză, soluția care se impune este de admitere a recursului, casarea hotărârii atacate şi trimiterea cauzei la parchet în vederea refacerii urmăririi penale.

De asemenea, recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, **în apărarea sa,** cu ocazia audierii sale în fața primei instanțe(fil.43-45 vol.2 d.fond) şi apoi în recurs (vol.2 fil. 354 - 357 dosar recurs), în esență, a susținut că :

- prezentul dosar este unul politic,
- neştiind că va candida pentru aceste alegeri, nu se punea problema strângerii unor fonduri de care să beneficieze în campania electorală;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- nu a avut nicio implicare în partea logistică a acesteia (ce viza strângerea de fonduri, tipărirea şi distribuirea materialelor de propagandă electorală);

- în vara anului 2004, ca urmare a unor disensiuni în partid, ar fi fost pe punctul de a renunța atât la funcția de prim-ministru, cât şi la cea de preşedinte al P.S.D;

- în urma unui congres comun al celor două formațiuni, el a fost desemnat ca şi candidat unic din partea alianței la alegerile prezidențiale;

- în anul 2004 a candidat pentru alegerile prezidențiale din partea alianței formată din Partidul Social Democrat şi Partidul Umanist Român, alianță care s-a oficializat abia în vara acelui an – în luna august;

- campania electorală a fost comună pentru alegerile parlamentare şi prezidențiale (până la primul tur al alegerilor prezidențiale);

- de campania electorală pentru alegerile parlamentare şi prezidențiale din 2004 s-a ocupat un staff electoral, fiind implicate sute, chiar mii de persoane;

- că departajarea dintre calitatea sa de prim-ministru şi cea de preşedinte de partid a fost făcută artificial de către DNA, pentru a se evita obținerea unui aviz de la Parlament;

- materialele electorale, respectiv posterele înfățişându-l pe inculpatul Năstase Adrian, la care s-au referit unii martori în declarațiile date, nu au avut nicio legătură cu campania electorală, fiind realizate pentru dotarea sediilor de partid;

- S.C.Eurografica S.R.L s-a ocupat de realizarea cărților sale de vizită, ca şi prim-ministru, precum şi de dotarea cu materiale de birotică şi protocol, neaflând decât la sfârşitul mandatului său că au existat contracte între P.S.D. şi această societate legate de campania electorală din 2004;

- nu a avut nicio legătură cu organizarea Trofeului Calității, eveniment care a fost declanşat în toamna anului 2003 sau începutul anului 2004, fără să poată preciza cu certitudine, şi la care a participat doar ca invitat;

- nu l-a cunoscut pe ceilalți inculpați, cu excepția inculpatei Jianu Irina Paula (pe care a cunoscut-o încă din perioada în care aceasta s-a ocupat de construcția locuinței din strada Zambaccian şi care, ulterior, a fost numită la conducerea I.S.C. de către ministrul lucrărilor publice) şi a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

inculpatului Popovici Bogdan (întâlnindu-i sporadic la evenimente organizate de acesta).

- nu a avut nicio implicare nici în calitate de prim ministru şi nici în calitate de deputat în ceea ce priveşte modificarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 11/2004 ;

-nu a avut nicio implicare în ceea ce priveşte modul de reglementare, respectiv conținutul regulamentului de organizare şi funcționare al ISC, caliatea sa de prim minstru obligându-l să semneze în mod formal, o decizie de aprobare a acestui regulament.

Examinând materialul probator administrat în cauză, atât în cursul urmăririi penale cât şi al cercetării judecătoreşti prin raportare la criticile formulate de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian, personal, dar şi prin apărători, **instanța de recurs constată că, în cauză, sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, atât cele ce vizează latura obiectivă cât şi cele care vizează latura subiectivă, iar corespondența acestor elemente în materialul probator administrat fac ca fapta săvârşită de inculpat să se înscrie în tiparul stabilit de norma incriminatoare, în mod corect, prima instanță condamnându-l pe inculpat pentru această infracțiune.**

Instanța de recurs constată că situația de fapt, aşa cum a fost stabilită de prima instanță, are deplină acoperire în probatoriile administrate şi conturează vinovăția inculpatului pentru infracțiunea reținută în sarcina acestuia.

Astfel, rezultă indubitabil că, în perioada ianuarie-februarie 2004, inculpatul Năstase Adrian, în calitate de preşedinte al Partidului Social Democrat, s-a folosit de influența sa pentru a obține foloase necuvenite, reprezentând contravaloarea unor materiale de propagandă electorală pentru campania sa prezidențială din anul 2004, în sumă totală de 33.756.697.278 ROL, cu sprijinul Inspectoratului de Stat în Construcții, reprezentat de inculpata Jianu Irina Paula, prin intermediul mai multor societăți comerciale coordonate şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, a S.C. Vertcon SA Bacău şi a SC Eurografica SRL Bucureşti.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Obținerea acestor foloase de către inculpatul Năstase Adrian a fost posibilă prin folosirea poziției şi autorității pe care o deținea în cadrul Partidului Social Democrat la data săvârşirii faptei, asupra unor persoane care dețineau funcții în cadrul unor instituții publice (Inspectoratul de Stat în Construcții) sau asupra unor societăți comerciale cu răspundere limitată sau pe acțiuni (conduse, controlate sau administrate de inculpații Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana).

Pentru a clarifica de ce instanța de recurs a ajuns la concluzia reținerii vinovăției inculpatului Năstase Adrian pentru infracțiunea prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000, se impune a se releva o serie de considerații teoretice vizând necesitatea acestei legi speciale, precum şi efectuarea unei analize a elementelor constitutive ale infracțiunii mai sus menționate, datorită specificului acesteia.

Potrivit art.13 din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancționarea faptelor de corupție, constituie infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție fapta persoanei care îndeplineşte o funcție de conducere într-un partid, într-un sindicat sau patronat ori în cadrul unei persoane juridice fără scop patrimonial, de a folosi influența ori autoritatea în scopul obținerii pentru sine ori pentru altul de bani, bunuri ori alte foloase necuvenite.

Nevoia combaterii mai eficiente şi mai ferme a corupției în multiplele forme de manifestare ale acesteia reprezintă o realitate asupra căreia nu se poate specula, aceasta constituind rațiunea de a fi a Legii nr. 78/2000 şi a incriminării în cadrul acestei legi, pe lângă infracțiunile de corupție şi a unor fapte considerate ca fiind asimilate infracțiunilor de corupție.

Este bine ştiut că, a asimila înseamnă a face ceva asemănător, a prezenta ca asemănător, a considera egal, similar.

Aceasta este şi semnificația care trebuie dată conceptului de asimilare al infracțiunilor prevăzute în Secțiunea a-III-a (art. 10 - art.13^2) din Legea nr. 78/2000, cu cele de corupție.

Asimilarea infracțiunilor prevăzute în Secțiunea a III-a, art. 10-13^2 din Legea nr. 78/2000 cu cele de corupție a fost determinată, pe de o parte, de constatarea că valorile sociale care formează obiectul de protecție şi acțiune al legii penale nu sunt complet şi corespunzător

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

apărate doar prin prevederea acestora din urmă, iar pe de altă parte, de voința legiuitorului de a acționa mai eficient în această privință.

Incriminarea prevăzută în dispozițiile art. 13 din Legea nr. 78/2000 a fost impusă deoarece partidele politice, patronatele, persoanele juridice fără scop lucrativ au şi exercită un rol de primă mărime şi importanță în viața socială, politică şi economică, pe care, în general, o pot influența negativ, în mod hotărâtor.

Existența şi activitatea partidelor, a patronatelor, a persoanelor juridice fără scop lucrativ sunt marcate, adeseori dependente, de personalitatea şi activitatea persoanelor care îndeplinesc funcții de conducere în cadrul acestora.

Influența şi autoritatea pe care le au şi de care se bucură persoanele care exercită funcții de conducere în cadrul acestor structuri, nu numai în interiorul lor, dar şi în viața politică, economică şi socială, poate fi, şi adeseori, este folosită în scopul obținerii pentru sine sau pentru alții de bani, bunuri ori alte foloase necuvenite, creându-se prin acestea evidente şi grave stări de pericol social.

Obiectul juridic special principal al infracțiunii sus-arătate îl constituie relațiile sociale care se formează, desfăşoară şi dezvoltă, referitoare la corectitudinea, onestitatea persoanelor care îndeplinesc o funcție de conducere într-un partid sau într-o formațiune politică, într-un sindicat ori într-o asociație fără scop lucrativ sau fundație în ceea ce priveşte folosirea influenței ori autorității pe care acestea le au.

Prin incriminarea acestor fapte sunt apărate, în subsidiar, şi relațiile sociale referitoare la prestigiul şi credibilitatea de care trebuie să se bucure partidele, sindicatele, patronatele şi persoanele juridice fără scop lucrativ, acestea constituind obiectul juridic special secundar, adiacent al infracțiunii.

Infracțiunea fiind esențialmente de pericol nu are obiect material pentru că fapta care determină şi defineşte elementul material al laturii obiective nu este îndreptată împotriva unor valori materiale, a unor existențe corporale.

Infracțiunea este condiționată de **situația premisă** constituită de preexistența partidului, sindicatului, patronatului sau persoanei juridice fără scop lucrativ în cadrul cărora îndeplineşte funcția de conducere

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

subiectul activ. Fără preexistența acestor structuri politice, sindicale, asociative nu poate fi concepută existența infracțiunii.

Infracțiunea poate fi săvârşită nemijlocit, în calitate de autor, numai de către persoana care îndeplineşte o funcție de conducere într-un partid, într-un sindicat, patronat ori persoană juridică fără scop lucrativ.

Suntem, aşadar, în prezența unei infracțiuni cu **subiect activ calificat** de calitatea impusă acestuia – persoană care să îndeplinească o funcție de conducere într-un partid, într-un sindicat, patronat ori persoană juridică fără scop lucrativ.

Dubla realitate - constituită, pe de o parte, de rolul şi prezența importantă în viața politică, economică şi socială a partidelor, sindicatelor, patronatelor sau persoanelor juridice fără scop lucrativ, iar pe de altă parte, de stările de pericol create prin folosirea de către cei care îndeplinesc o funcție de conducere în cadrul acestora, a influenței ori autorității lor, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul bani, bunuri sau alte foloase necuvenite - a determinat soluția legislativă de asimilare a acestor funcții, cu aceea de funcționar, astfel cum aceasta este definită prin prevederile art. 147 alin. (2) Cod penal şi care califică subiectul activ al infracțiunilor de corupție. Totodată, aceasta a fundamentat juridic asimilarea infracțiunii prevăzută şi pedepsită de art.13 din Legea nr. 78/2000 cu infracțiunile de corupție.

Infracțiunea poate fi săvârşită de către o singură persoană sau de către mai multe persoane, în toate formele de participație - ocazională, coautorat, instigare, complicitate, coautor neputând fi decât persoana care, în momentul săvârşirii faptei, are calitatea impusă autorului.

Subiectul pasiv este partidul, sindicatul, patronatul sau persoana juridică, asociația fără scop lucrativ în care deține funcția de conducere subiectul activ şi a căror autoritate, prestigiu, credibilitate şi forță sunt lezate prin faptele acestuia de folosire a influenței sau autorității sale în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite.

Subiectul pasiv poate fi reprezentat şi de persoana care urmează să sufere o vătămare a intereselor sale legitime datorită intervenției ilicite a făptuitorului.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Elementul material al laturii obiective constă în fapta subiectului activ nemijlocit (a autorului) de a folosi influența sau autoritatea sa în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite. Realizarea efectivă a foloaselor nu este însă, o condiție de existență a infracțiunii.

Prin **folosirea influenței sau autorității** pe care le are subiectul activ al infracțiunii, se înțelege întrebuințarea, utilizarea, uzitarea capacității persoanei de a schimba o decizie sau hotărâre datorită funcției pe care o deține.

Fapta autorului trebuie să se bazeze pe influența sau autoritatea pe care o are datorită funcției ocupate, dacă influența se datorează altor tipuri de relații, atunci nu se va putea reține infracțiunea de față.

Folosirea se poate referi fie la influența, fie la autoritatea pe care le are subiectul activ, ***ori la amândouă,*** ele completându-se reciproc.

Influența - în sensul care interesează, este aptitudinea, capacitatea persoanei care exercită o funcție de conducere într-un partid, într-un sindicat, patronat ori persoana juridică fără scop lucrativ de a avea trecere, de a înrâuri asupra cuiva pentru a-i schimba atitudinea, concepția, hotărârea, decizia, datorită funcției pe care o deține.

Autoritatea este prestigiul, considerația, vaza, general acceptate a persoanei care îndeplineşte funcția impusă subiectului activ al infracțiunii.

Atât influența cât şi autoritatea derivă din însăşi funcția exercitată şi nu din calitățile individuale, personale ale persoanei învestită cu funcție de conducere într-un partid sau într-un sindicat, patronat ori persoană juridică fără scop lucrativ, fiind inerente acestora.

Fapta de folosire a influenței sau autorității nu poate fi realizată decât printr-o acțiune, infracțiunea fiind, aşadar, tipic şi exclusiv comisivă.

Folosirea impune necesarmente acțiunea, ea neputând fi săvârşită prin neîndeplinirea unui act, a unei activități la care cineva este obligat, astfel că, elementul material al laturii obiective a infracțiunii nu poate să constea într-o inacțiune, într-o conduită omisivă.

Urmarea socialmente periculoasă este definită de starea de pericol creată pentru relațiile sociale care formează obiectul juridic special - principal şi secundar - al infracțiunii şi, prin aceasta, obiectul de protecție al legii penale, respectiv crearea unei stări de pericol privind reputația

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

entității la conducerea căreia se află subiectul activ (partid politic, sindicat, patronat, etc).

Odată apărută, ea implică prezența legăturii cauzale de determinare, de la cauză la efect, care trebuie să existe între ea şi elementul material, întregind astfel latura obiectivă a infracțiunii.

În literatura de specialitate unii autori apreciază că, **latura subiectivă** este caracterizată, în cazul acestei infracțiuni, de intenția directă calificată de scopul cu care trebuie să acționeze subiectul activ atunci când săvârşeşte fapta care defineşte elementul material al laturii obiective şi că aceasta rezultă neîndoielnic din litera legii - care prevede că subiectul activ trebuie să acționeze în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite, astfel cum acestea au fost definite şi caracterizate în cadrul infracțiunii de luare de mită .

Ca atare, aceşti autori apreciază că legiuitorul condiționează existența infracțiunii de calificarea intenției directe prin scop, respectiv ca subiectul să urmărească obținerea unor foloase necuvenite, pentru sine sau pentru altul, prin folosirea influenței sau autorității.

Deşi aparent, pentru existența infracțiunii, la nivel subiectiv, ar fi necesară doar o intenție directă calificată prin scop – acela al obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri sau alte foloase necuvenite, fapt ce derivă din natura infracțiunii, aceea de infracțiune asimilată infracțiunilor de corupție, o asemenea faptă – din punctul de vedere al Înaltei Curți de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători - poate fi comisă, însă, şi cu **intenție indirectă**, scopul la care se referă legea subscriindu-se laturii obiective şi nu celei subiective a infracțiunii (scopul este o cerință esențială ataşată elementului material).

Ca atare, infracțiunea există nu doar atunci când, ca urmare a folosirii influenței sau autorității, persoana care îndeplineşte o funcție într-un partid, sindicat, patronat, urmăreşte obținerea unor foloase materiale, ci şi atunci când, deşi nu urmăreşte, acceptă asemenea foloase, în sensul că are cunoştință că cei asupra cărora are influență sau autoritate îi procură asemenea foloase.

De altfel, la această concluzie a ajuns, în mod corect, şi judecătorul care a formulat opinie separată în prezenta cauză.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Pe de altă parte, consumarea infracțiunii nu este condiționată de obținerea efectivă a banilor, bunurilor sau a altor foloase necuvenite, ci este suficient ca subiectul activ să acționeze în acest scop.

Ca atare, pentru existența infracțiunii este lipsit de relevanță dacă, în final, foloasele au fost obținute sau nu, pentru că **infracțiunea, fiind una de pericol**, se consumă în momentul în care inculpatul foloseşte influența sau autoritatea în scopul propus, chiar dacă acesta a fost atins sau nu.

Apărările formulate de inculpat cu privire la această infracțiune nu pot fi reținute de instanța de recurs, fie pentru că nu au relevanță sub aspectul existenței infracțiunii reținută în sarcină, fie pentru că nu au fost probate concludent.

1.Astfel, în privința **caracterului politic al dosarului,** Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că, doar calitatea pe care inculpatul Năstase Adrian o avea la data săvârşirii faptei - de preşedinte al unui partid, funcție de natură să îl claseze ca subiect activ al infracțiunii, calificare specială cerută de textul incriminator al art.13 din Legea nr.78/2000 - reprezintă singura conexiune cu politicul.

Referitor la **candidatura inculpatului Năstase la funcția de preşedinte al României în anul 2004,** cu privire la care acesta a susținut că, abia în vara anului 2004, în mod oficial, în urma Congresului comun al alianței formată din PSD şi PUR a fost desemnat ca şi candidat unic la alegerile prezidențiale, astfel că, anterior, respectiv în lunile ianuarie-februarie 2004, neştiind că va fi desemnat drept candidat, nu se putea pune problema implicării sale, în vreun mod, în strângerea de fonduri de care să beneficieze în campania electorală, instanța de recurs îşi însuşeşte opinia majoritară a instanței de fond, care, justificat, a constatat că această apărare nu poate fi primită, pentru următoarele considerente:

- în țările cu tradiție democratică există cutuma desemnării ca şi candidat al unei formațiuni politice la cea mai înaltă funcție electivă din stat, a preşedintelui acesteia, opțiune justificată nu doar din considerente de imagine (preşedintele fiind, în mod evident, persoana cea mai vizibilă, interfața partidului în relația cu opinia publică), ci şi de calitățile respectivei

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

persoane (care au avut un rol determinant în alegerea sa în fruntea formațiunii politice şi care, pentru identitate de rațiune, o recomandă ca fiind persoana cea mai potrivită pentru a candida la o asemenea demnitate în stat).

- practica electorală a demonstrat că desemnarea preşedintelui partidului, ca şi candidat la funcția de preşedinte al statului are un rol important, inclusiv pentru rezultatul alegerilor parlamentare (atunci când cele două tipuri de sufragii se suprapun, cum a fost şi cazul anului 2004), întrucât candidatul la preşedinție este de regulă „locomotiva" care poate „trage după el" partidul, ajutându-l astfel, să obțină un rezultat electoral mai bun.

- este, de asemenea, demn de relevat faptul că, în perioada ianuarie-februarie 2004, când se reține săvârşirea de către inculpatul Năstase Adrian a infracțiunii prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000, acesta era preşedintele celui mai mare partid din România, iar de-a lungul anilor a ocupat toate demnitățile în stat (prim-ministru, preşedinte al Camerei Deputaților, ministru de externe), singura demnitate pe care nu o deținuse încă fiind aceea de preşedinte al României.

De altfel, toți martorii audiați în cauză, membrii importanți ai partidului, au declarat că, înainte de a se intra în anul electoral 2004, au văzut în inculpatul Năstase candidatul cel mai potrivit din partea P.S.D. pentru funcția de preşedinte al României, (declarațiile martorilor Cozmâncă Octav, fil.121 vol.17 ds.fond, Vasile Aurelia, fil.119 vol.17 ds.fond., Harbuz Liviu, fil.529 vol.14 ds.fond, Hrebenciuc Viorel, fil.526 vol.14 ds.fond). Edificatoare pentru această percepție este şi declarația martorei Plumb Rovana (fil.282 vol.2 ds.fond), potrivit căreia, dacă inculpatul Năstase ar fi refuzat să candideze, „îl convingeam să o facă";

- este lipsită de relevanță împrejurarea că la mijlocul anului 2004 ar fi existat sau nu tensiuni în partid (determinate de rezultatele obținute la alegerile locale sau de alte motive), care l-ar fi pus pe inculpat în situația de a hotărî să demisioneze (ceea ce s-ar fi repercutat şi asupra potențialei sale candidaturi la alegerile prezidențiale din toamna aceluiaşi an), după cum nu interesează nici momentul oficializării candidaturii.

În cauză, ceea ce se impută inculpatului este folosirea influenței şi/sau autorității sale, ca şi preşedinte de partid, pentru a obține o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

finanțare ilegală a campaniei sale electorale din toamna anului 2004, având **două surse concrete: Trofeul Calității şi S.C.Vertcon S.A..**

Este evident că această folosire a influenței şi/sau autorității inculpatului trebuia să preceadă activităților prin care s-a finanțat fraudulos campania sa electorală.

Ceea ce prezintă interes în speță este dacă, în fapt, la momentul la care inculpatul şi-a folosit influența sau autoritatea (ianuarie-februarie 2004), avea, cel puțin, vocația certă de a fi candidatul partidului la alegerile prezidențiale din toamna anului 2004, care să-i inducă preocuparea de a-şi asigura surse de finanțare pentru campania sa electorală, licite sau ilicite.

- nu prezintă relevanță nici împrejurarea că, la acel moment inculpatul nu era candidat oficial sau că, ulterior, ar fi devenit incertă candidatura sa (indiferent de motive) ori lipsită de şanse de câştig (prin raportare la contracandidații din alte partide), întrucât aceste evoluții pot surveni şi după oficializarea unei candidaturi, chiar independent de voința partidului şi/sau a candidatului.

Or, conform argumentelor expuse anterior, este evident că, la începutul anului electoral 2004, inculpatul Năstase era candidatul de facto al Partidului Social Democrat (P.S.D.) la alegerile prezidențiale din toamna aceluiaşi an, nefiind conturat la acel moment niciun dubiu serios, fie din partea partidului, fie din partea inculpatului, în sensul că o asemenea candidatură nu urma să fie propusă sau acceptată.

- este, de asemenea, lipsită de relevanță împrejurarea că, în final, în urma unei decizii luate în cursul anului electoral 2004, inculpatul Năstase Adrian a candidat din partea unei alianțe, cu atât mai mult cu cât partidul cu care P.S.D. s-a aliat, respectiv Partidul Umanist Român (P.U.R) nu era unul care să emită pretenții pentru candidatura la cea mai înaltă funcție în stat, în condițiile în care, la acel moment, însăşi intrarea sa în Parlament, prin forțe proprii, era pusă sub semnul incertitudinii.

De altfel, pentru existența infracțiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, nu era obligatorie candidatura inculpatului Năstase Adrian pentru alegerile prezidențiale, întrucât legea prevede ca foloasele necuvenite, urmărite de făptuitor, să fie pentru sine sau pentru altul.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Aşadar, simpla folosire a influenței şi/sau autorității inculpatului pentru a obține ilicit bani pentru campania electorală, se circumscrie incriminării analizate, fiind fără relevanță dacă a fost avută în vedere finanțarea propriei campanii (prezidențiale sau parlamentare) sau a altor candidați, nominalizați sau nu, ai partidului, indiferent de tipul alegerilor.

Din materialul probator administrat în cauză, a rezultat că fazele teritoriale ale Trofeului Calității în Construcții, singurele care au presupus încasarea unor taxe de la participanți (şi care au servit ca primă sursă de finanțare a campaniei electorale a inculpatului Năstase) au avut loc în perioada 22.04-31.05.2004, iar decizia de organizare a acestor manifestări s-a luat la începutul primăverii aceluiaşi an (a se vedea corespondența cu inspectoratele teritoriale legată de Trofeul Calității ce a fost inițiată de I.S.C în primele zile ale lunii martie 2004 – fil.331 şi urm. vol.53 dup).

În aceste condiții, cel puțin prin raportare la Trofeul Calității, influența şi/sau autoritatea inculpatului Năstase Adrian pentru a obține foloase necuvenite destinate campaniei sale electorale, s-a exercitat la începutul anului electoral 2004 (lunile ianuarie-februarie), căci, prin ipoteză, la începutul lunii martie 2004, decizia inculpatei Jianu de organizare a Trofeului Calității fusese luată şi comunicată în teritoriu .

Acesta este şi momentul consumării (săvârşirii) infracțiunii prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000, pentru că infracțiunea - aşa cum s-a arătat în considerațiile teoretice prezentate anterior – fiind una de pericol, se consumă (săvârşeşte) în momentul în care inculpatul foloseşte influența sau autoritatea în scopul propus, chiar dacă acesta a fost atins sau nu, consumarea infracțiunii nefiind condiționată de obținerea efectivă a foloaselor necuvenite, fiind suficient ca subiectul activ să acționeze doar în acest scop.

Infracțiunile de pericol, denumite şi **„infracțiuni formale”** sunt infracțiunile la care urmarea imediată nu se manifestă sub forma unui rezultat concret, ci sub forma unei stări de periclitare a anumitor valori sociale penalmente ocrotite (urmarea nu este un rezultat propriu-zis, ci o amenințare cu posibila producere a unui atare rezultat, ca urmare a unei anumite conduite periculoase pe care a avut-o infractorul).

În cadrul acestora, unii autori disting subgrupele:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- infracțiuni de pericol concret – la care urmarea pretinsă de lege este verificarea efectivă a apariției unei stări de pericol (de pildă, infracțiunea de „neîndeplinire cu ştiință a îndatoririlor de serviciu sau îndeplinirea lor defectuoasă", prev. de art.274 alin. 1 C. pen.) şi

- **infracțiuni de pericol abstract** – la care existența stării de pericol nu trebuie probată în mod expres, ea rezultând din lege, ca o prezumție, în momentul dovedirii comiterii elementului material specific (cum ar fi „exercitarea fără drept a unei profesii", prev. de art. 281 C. pen. ori infracțiunea din prezenta cauză prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000).

Ca atare, dacă în cazul **infracțiunilor de rezultat (denumite şi materiale)** –la care urmarea acțiunii sau inacțiunii constă într-un rezultat material – fapta este consumată(săvârşită) numai când la capătul terminal al activității fizice integrale s-a produs rezultatul material cerut de lege, în cazul **infracțiunilor de pericol (formale)** - la care urmarea constă în starea periculoasă pe care, în mod firesc, o produce activitatea infracțională – fapta se consumă în momentul terminării executării, moment în care se produce şi urmarea pe care legea o are în vedere.

Totodată, acțiunea care constituie elementul material al infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000, după ce a ajuns la momentul consumativ nu este, prin ea însăşi susceptibilă de o prelungire în timp, astfel că nu putem vorbi, în cazul acestei infracțiuni de un moment al epuizării activității infracționale.

Pe de altă parte, în contextul în care s-a dovedit - aşa cum s-a arătat anterior – că la începutul lunii martie 2004 decizia inculpatei Jianu Irina Paula de organizare a Trofeului Calității fusese luată şi comunicată în teritoriu, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că, apărările inculpaților Jianu Irina Paula şi Popovici Bogdan, care au încercat să acrediteze ideea că o asemenea decizie fusese luată încă din toamna anului 2003, nu pot fi primite, întrucât, pe de o parte, dacă aşa ar fi stat lucrurile, pregătirile ar fi trebuit să se concretizeze prin acte sau fapte încă din acel an, ceea ce, însă, nu s-a întâmplat, iar pe de altă parte, dacă manifestările urmau a avea loc în anul 2004, ar fi trebuit să se prevadă surse de finanțare suplimentare în proiectul de buget al I.S.C pentru acel an sau măcar să se cuprindă - în programul anual al achizițiilor publice ce trebuia întocmit conform art.2 din H.G. nr.461/2001-

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

contractele pe care, ulterior, instituția le-a încheiat în nume propriu pentru organizarea Trofeului Calității, lucru care, de asemenea, nu s-a întâmplat.

Termenele scurte fixate de I.S.C. inspectoratelor teritoriale pentru comunicarea diverselor date (de exemplu, conform unei adrese din 4.03.2004, până pe data de 8.03.2004 trebuia transmisă lista potențialilor participanți – fil.331 vol.53 dup), graba cu care s-a acționat (dovadă fiind faptul că din cele 11 evenimente teritoriale nu s-au încheiat contracte între firmele organizatoare şi inspectoratele teritoriale decât pentru 7, iar dintre acestea două nu au dată şi număr) reprezintă dovezi suplimentare în sensul că decizia organizării Trofeului Calității nu s-a luat în anul 2003.

În privința foloaselor obținute de inculpatul Năstase Adrian din partea S.C.Vertcon S.A., instanța de recurs constată că, deşi implicarea acestei societăți a avut loc chiar în perioada campaniei electorale (lunile noiembrie-decembrie 2004), când inculpatul Năstase Adrian avea deja calitatea oficială de candidat la preşedinția României, cu toate acestea activitatea desfăşurată de S.C.Vertcon S.A. în favoarea inculpatului Năstase Adrian, la instigarea inculpatei Jianu Irina Paula, s-a înscris, în mod evident, în aceeaşi plajă de acțiuni desfăşurate de inculpat la începutul anului electoral 2004, prin folosirea influenței şi/sau autorității de preşedinte de partid pentru a obține foloase necuvenite, inculpatul manifestând în permanență o atitudine activă, chiar autoritară, față de conducerea Inspectoratului de Stat Construcții (inculpata Jianu Irina Paula), determinând-o să adopte un comportament docil şi să răspundă pozitiv tuturor solicitărilor sale.

Modalitățile concrete prin care s-a realizat colectarea fondurilor pentru finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian - fie prin Trofeul Calității, fie prin S.C.Vertcon S.A. nu pot determina însă, reținerea unei forme continuate a infracțiunii prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000, infracțiune care se consumă la momentul la care subiectul activ şi-a folosit influența.

Or, probele administrate în cauză au demonstrat că acest moment se situează în perioada ianuarie – februarie 2004, fiind o **acțiune unică**, chiar dacă ea a fost pusă în aplicare, concretizată de ceilalți

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

inculpaţi prin diverse activităţi infracţionale derulate de aceştia în tot cursul anului 2004.

Pe cale de consecinţă, reţinerea de către prima instanţă a prevederilor art. 41 alin. 2 Cod penal este greşită, instanţa de ultim control judiciar urmând a proceda, potrivit dispoziţiilor art. 334 Cod procedură penală, la schimbarea încadrării juridice a faptei în sensul înlăturării dispoziţiei legale mai sus menţionate.

Susţinerile inculpatului vizând **implicarea sa limitată în campania electorală,** nu se raportează la fondul acuzaţiilor care i se aduc. Instanţa de recurs constată, totodată, lipsa de pertinenţă a apărărilor ce vizează strângerea de fonduri (cu trimitere la existenţa unui mandatar financiar) sau producerea ori distribuirea de materiale electorale.

Astfel, în legătură cu finanţarea campaniei electorale, activitatea inculpatului nu trebuie analizată în limitele Legii nr.43/2003 privind finanţarea activităţii partidelor politice şi a campaniilor electorale, căci în speţă, nu este vorba despre simple nereguli în finanţarea unei campanii electorale, imputabile eventual mandatarului financiar, ci despre acţiuni săvârşite de inculpat cu mult înainte şi independent de derularea procesului electoral (cazul Trofeului Calităţii), prin care a urmărit să-şi asigure surse ilegale de finanţare a viitoarei sale campanii electorale, ce au avut la bază o serie de infracţiuni comise de alte persoane (coinculpaţii din prezenta cauză).

Pe de altă parte, împrejurarea că a existat un mandatar financiar, care s-a ocupat cu gestionarea resurselor financiare pentru campania electorală, nu exclude săvârşirea unor acte ilegale chiar de către candidat, prin care acesta şi-a asigurat surse suplimentare şi netransparente de finanţare pentru campanie (activităţile derulate de S.C.Vertcon S.A.)

În privinţa achiziţionării şi distribuirii materialelor de propagandă electorală, o eventuală implicare a inculpatului în aceste activităţi nu prezintă relevanţă prin raportare la faptele penale care i se impută şi care se limitează la folosirea influenţei şi/sau autorităţii sale, ca preşedinte de partid, pentru a obţine foloase materiale necuvenite.

Modul în care aceste foloase au fost obţinute, precum şi distribuirea materialelor electorale achiziţionate fraudulos, reprezintă aspecte situate

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

dincolo de momentul consumării infracțiunii imputate inculpatului, pentru care este antrenată răspunderea penală a inculpatului Vasile Mihail Cristian.

În privința **posterelor înfățişându-l pe inculpat**, cu care, în realitate, au fost dotate sediile partidului din teritoriu, instanța de ultim control judiciar constată că inculpatul este în eroare, atunci când asimilează aceste afişe cu materialele electorale achiziționate fraudulos de S.C.Eurografica S.R.L.

Aşa cum rezultă din situația de fapt, în nici unul dintre cazurile prezentate la pct.III.A.c.1.1-1.16 nu se face vorbire despre aceste postere, ca fiind produse în legătură cu campania electorală a inculpatului Năstase.

Mai mult, din aceeaşi situație de fapt rezultă că toate cele 16 cazuri prezentate la pct.III.A.c.1.1-1.16 vizează achiziționarea de către S.C.Eurografica S.R.L de materiale de propagandă electorală produse de către terți, iar nu de produse rezultate din activitatea proprie a societății, cum este situația posterelor în discuție.

Din declarațiile martorilor Gheorghe Cornel, Enache Elena, Nistor Săndel, Cara Daniela, Chirilă Măriuța, Ciobanu Nicolae, Cârceanu Mihaela, cu toții angajați ai S.C.Eurografica S.R.L, rezultă că respectivele postere au făcut obiectul pungii de comandă nr.12375 din 23.04.2004, executată de această societate, fără vreo legătură cu campania electorală (a se vedea relațiile solicitate S.C.Eurografica S.R.L., fil.101 vol.9 ds.fond).

Faptul că martorii menționează şi un slogan electoral alăturat imaginii inculpatului (identic cu acela folosit la materialele de propagandă electorală) poate fi rezultatul unei stări de confuzie în care aceştia s-au aflat, în condițiile în care ei au arătat că pe lângă respectivele postere, au mai executat în perioada octombrie-noiembrie 2004 diverse materiale cu caracter electoral cu aceeaşi inscripție („ADRIAN NĂSTASE - PREŞEDINTE”), care au făcut probabil obiectul contractului oficial pe care P.S.D. l-a încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L pentru alegerile din toamna anului 2004.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

2. Deşi inculpatul Năstase Adrian a susținut că prezenta cauză reprezintă un proces politic în care nu există probe directe (şi că această afirmație o face chiar completul de judecată în motivarea hotărârii pronunțată în primă instanță), care să-l încrimineze, că acuzațiile ce i se aduc nu sunt susținute de fapte şi că întreg actul de inculpare, precum şi hotărârea primei instanțe reprezintă doar retorică, cu toate acestea, instanța de recurs reține că acesta se face vinovat de săvârşirea infracțiunii ce i se impută.

Aprecierea probelor, ca operațiune finală a activității de probațiune, permite instanței de judecată să determine măsura în care probele reflectă adevărul. Prin aprecierea tuturor probelor administrate, în ansamblul lor, instanța îşi formează convingerea cu privire la temeinicia sau netemeinicia învinuirii, cu privire la măsura în care prezumția de nevinovăție a fost sau nu înlăturată prin probe certe de vinovăție, dacă se impune sau nu achitarea inculpatului pentru faptele deduse judecății.

După legătura lor cu obiectul probațiunii, probele se împart în **probe directe** şi **probe indirecte**.

Prin probe directe se înțeleg probele care dovedesc direct vinovăția ori nevinovăția învinuitului sau inculpatului (de ex. : conținutul recunoaşterii învinuitului sau inculpatului; prinderea în momentul săvârşirii infracțiunii; declarațiile martorilor oculari; stabilirea că în momentul când infracțiunea a fost săvârşită învinuitul ori inculpatul se găsea în altă localitate).

Prin **probe indirecte** se înțeleg probele care nu dovedesc direct existența ori inexistența faptei sau vinovăția ori nevinovăția învinuitului sau inculpatului, **dar care, prin coroborarea lor duc la concluzia că fapta a fost săvârşită sau că învinuitul ori inculpatul este vinovat sau nu** . Cu alte cuvinte, **probele indirecte sunt elemente de fapt, care legate de alte elemente de fapt, împreună, pot constitui proba comiterii unei fapte penale sau proba vinovăției unui învinuit ori inculpat**.

Legea de procedură penală nu stabileşte aprioric valoarea diferitelor probe, aceasta trebuind să fie rezultatul aprecierii concrete de către organele judiciare a probelor administrate în desfăşurarea procesului penal (art. 63 C. pr. pen.), de evaluarea judiciară a probelor depinzând soluționarea procesului penal.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Dacă **pentru stabilirea existenței sau inexistenței faptei ori a vinovăției sau nevinovăției unei persoane, o singură probă directă poate fi suficientă** - excepție fac declarațiile învinuitului sau ale inculpatului, precum şi declarațiile părții vătămate, ale părții civile şi ale părții responsabile civilmente, care, conform dispozițiilor înscrise în art. 69 şi 75 C. pr. pen. nu pot face dovadă prin ele însele, ci numai prin coroborare cu alte probe ale dosarului - **o singură probă indirectă nu poate fi niciodată suficientă, ci sunt necesare mai multe probe indirecte, din a căror coroborare să se poată stabili existența sau inexistența faptei, ori vinovăția sau nevinovăția.**

Deşi, în mod corect, prima instanță a constatat că, în speță, **nu există o probă directă care să-l incrimineze** pe inculpatul Năstase Adrian, cu toate acestea, **instanța de ultim control judiciar reține că un număr mare de probe indirecte administrate în cauză demonstrează, coroborate între ele, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000.**

Inexistența unei probe directe este însă, pe deplin explicabilă, în condițiile în care inculpații părtaşi la infracțiuni de corupție, se supun deseori „legii tăcerii", probațiunea fiind cu atât mai greu de făcut, cu cât nivelul la care se află persoana acuzată este mai înalt.

Din această perspectivă, instanța de recurs reține că infracțiunile de corupție săvârşite de persoane importante în stat (cum este cazul preşedintelui celui mai mare partid politic, prim ministru în funcție şi candidat cu şanse reale la cea mai înaltă demnitate a statului român) nu sunt, de regulă, comise în prezența mai multor persoane, ci în condiții de maximă clandestinitate, fapt care aproape exclude de plano existența unor mărturii relevante, incriminatoare pentru autorul infracțiunii de corupție.

O asemenea situație nu poate însă, prin ea însăşi, să conducă la concluzia nevinovăției persoanei cercetate, instanța fiind obligată să stabilească dacă materialul probator administrat în cauză, prin prisma elementelor de fapt pe care le oferă, susține sau nu o asemenea soluție.

Într-o asemenea analiză, **instanța de recurs reține trei elemente probatorii cu caracter de certitudine,** pe care le-a constatat, respectiv:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- în anul electoral 2004 a fost organizat de către Inspectoratul de Stat în Construcții, condus de inculpata Jianu Irina Paula, o manifestare intitulată Trofeul Calității în Construcții, care a produs venituri rezultate din taxe de participare în cuantum total de 67.138.990.000 ROL, ce nu au fost însă încasate de către această instituție publică, așa cum prevedea legislația în vigoare.

Aşa-zisul caracter aniversar atribuit de inculpați evenimentului a vizat tocmai ascunderea adevăratului scop al organizării unei asemenea manifestări, respectiv strângerea de fonduri pentru campania electorală prezidențială a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004.

Aceasta este şi explicația pentru care, **deşi I.S.C. funcționa din anul 2001, evenimentul Trofeul Calității a fost organizat pentru prima şi ultima oară exact în anul în care inculpatul Năstase Adrian candida (tot pentru prima dată) la funcția de preşedinte al României.**

De altfel, potrivit actelor dosarului, pentru a se elimina orice legătură între evenimentul „Trofeul Calității" şi campania electorală din anul 2004 a inculpatului Năstase Adrian, ulterior finalizării fazelor teritoriale ale manifestării, singurele care au presupus taxe de participare, prin noul Regulament de organizare şi funcționare a instituției, aprobat prin Decizia nr.125 din 23.06.2004 a Primului Ministru Năstase Adrian, s-a prevăzut în mod expres organizarea periodică, o dată la 2 ani, a Trofeului Calității în Construcții.

În organizarea acestei manifestări au fost implicate 5 societăți comerciale dintr-un grup de firme condus şi controlat de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, dar şi S.C.Eurografica S.R.L., care a beneficiat de mai multe contracte în legătură cu Trofeul Calității, achitate din taxele de participare şi din bugetul I.S.C.;

- în perioada în care au avut loc cele 11 manifestări teritoriale pentru care s-au încasat taxe de participare, între mai multe societăți dintre cele conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana (între care se regăseau şi unele implicate în organizarea Trofeului Calității) şi S.C.Eurografica S.R.L s-au încheiat contracte având ca obiect tipărirea şi distribuirea unor postere, operațiuni care în realitate nu au avut loc, transferându-se pe această cale din conturile respectivelor

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

societăți în contul S.C.Eurografica S.R.L. suma totală de 42.100.495.000 ROL;

- în perioada campaniei electorale prezidențiale din toamna anului 2004, inculpatul Năstase a beneficiat de foloase necuvenite din partea a două societăți (S.C.Eurografica S.R.L, condusă de inculpatul Vasile Mihail Cristian şi S.C.Vertcon S.A.Bacău, în care a fost acționar inculpata Jianu Irina Paula), care au contribuit cu fonduri proprii în valoare totală de 33.756.697.278 ROL la această campanie, utilizate în principal pentru achiziționarea unor materiale de propagandă electorală, precum şi pentru plata personalului implicat în asemenea activități şi a transportului unor materiale electorale;

Pe baza acestor elemente, detaliate anterior, prima instanță, **în unanimitate, în mod corect**, a ajuns la concluzia că, în realitate, Trofeul Calității în Construcții a reprezentat o formă mascată de colectare de fonduri pentru campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, cea mai mare parte a sumelor încasate cu titlu de taxă de participare ajungând, în urma unor tranzacții fictive, în contul S.C.Eurografica S.R.L, societate care, ulterior, a achiziționat materiale de propagandă electorală pentru acest inculpat.

Totodată, cu referire la S.C.Vertcon S.A, **în mod corect**, prima instanță, **în unanimitate**, a concluzionat că, urmare a hotărârii inculpatei Jianu Irina Paula (care, deşi nu mai avea formal vreo calitate, se implica în continuare în activitatea societăților la care fusese acționar sau administrator), S.C.Vertcon S.A. a contribuit la campania electorală a inculpatului Năstase cu sume reprezentând contravaloarea unor materiale electorale (ce fuseseră comandate de S.C.Eurografica S.R.L), plata personalului implicat în activități electorale şi a transportului unora din aceste materiale.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată, totodată că, probatoriul administrat în cauză a mai demonstrat că:

- inculpații Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian **au pus la punct un mecanism** (iar inculpata Jianu, şi pe cel de-al doilea, prin implicarea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S.C.Vertcon S.A.) prin care a fost finanțată ilegal campania electorală a inculpatului Năstase Adrian;

- inculpatul Năstase Adrian **a beneficiat** de o finanțare ilegală a campaniei sale electorale, realizată nemijlocit de S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Vertcon S.A.Bacău.

În aceste condiții, pentru a statua asupra vinovăției sau nevinovăției inculpatului Năstase, se impune a se stabili dacă acesta a avut vreo implicare în finanțarea ilegală a campaniei sale electorale (prin cele două surse) sau, dimpotrivă, a fost doar un beneficiar inocent al fondurilor puse la dispoziția sa de către ceilalți inculpați.

În speță, **dovedirea existenței, cel puțin a unei intenții indirecte**, constând în aceea că inculpatul Năstase Adrian şi-a folosit influența şi autoritatea asupra celorlalți inculpați, cunoscând şi acceptând că aceştia îi procură foloase necuvenite pentru a fi utilizate în campania sa electorală, **este suficientă pentru constatarea vinovăției acestuia**.

Influența reală a inculpatului Năstase Adrian asupra coinculpaților care l-au sprijinit în săvârşirea infracțiunii pentru care a fost cercetat, rezultă şi din aceea că inculpatul era o personalitate marcantă a vieții politice româneşti, ocupând diverse funcții de demnitate publică.

Este cert că inculpatul avea la vremea aceea autoritate şi influență asupra celorlalți inculpați, conferită, în principal, de faptul că era preşedintele PSD, partidul de guvernământ de la acea dată, dar, în acelaşi timp, era şi primul-ministru al României.

Totodată, trebuie avute în vedere, pe de o parte, **persoanele implicate în finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian**, precum şi **modul în care acestea au acționat** în această direcție, iar pe de altă parte, **dimensiunile acestei finanțări**.

1. Finanțarea ilegală a unei campanii electorale nu poate fi disociată de persoana beneficiară, căci în toate cazurile cei care comit asemenea fapte o fac în considerarea unui candidat.

Asemenea conduite ilicite pot fi motivate de :

- relațiile apropiate, de prietenie, dintre beneficiar şi finanțator înțelegând prin aceasta, atât persoana care are o contribuție financiară nemijlocită, cât şi alte persoane care concură, prin faptele lor, la o asemenea finanțare;

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

- constrângerea fizică sau psihică exercitată de beneficiar asupra finanțatorului;

- profitul, imediat sau de perspectivă, pe care finanțatorul îl va avea în urma conduitei ilicite asumate, dar care depinde de o acțiune viitoare a beneficiarului .

Deşi probatoriul administrat în cauză nu a demonstrat existența unor relații strânse de prietenie între inculpatul Năstase Adrian şi ceilalți inculpați, cu toate acestea, a relevat că, inculpații Jianu Irina Paula, Vasile Mihail Cristian, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana nu erau străini de inculpatul Năstase Adrian, existând nişte relații mai mult sau mai puțin apropiate cu acesta.

În mod evident, legătura cea mai apropiată a avut-o inculpata Jianu Irina Paula, care, în calitate de administrator la S.C. Conimpuls S.A. Bacău, a fost implicată, într-o perioadă anterioară, în construirea locuinței inculpatului Năstase Adrian din strada Zambaccian nr. 16, sector 1 (începând cu anul 1999).

În acest context, la 22.01.2001 inculpata a fost numită ca inspector general de stat adjunct în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, instituție aflată în subordinea Ministerului Lucrărilor Publice din Guvernul condus de inculpatul Năstase, în calitate de prim-ministru.

Ulterior, începând cu 1.04.2001, inculpata a fost numită ca inspector general de stat în cadrul I.S.C, funcție pe care a păstrat-o până după alegerile din toamna anului 2004, în ciuda schimbărilor legislative care au survenit în acea perioadă şi care au afectat statutul instituției, fiind confirmată în funcție direct de către inculpatul Năstase prin decizia nr. 149 din 15.07.2004.

Legăturile inculpatei Jianu Irina Paula cu inculpatul Năstase Adrian şi familia sa s-au amplificat după numirea acesteia ca inspector general de stat, dovadă fiind deplasările acesteia în China împreună cu Năstase Daniela, soția inculpatului Năstase, în anii 2002 şi 2003 pentru achiziționarea unor bunuri pentru locuințele familiei Năstase din strada Zambaccian nr. 16 şi strada Cristian Tell nr. 15 sector 1. Modul în care aceste bunuri au fost achiziționate, precum şi implicarea inculpatei Jianu în această afacere formează obiectul unui alt dosar de corupție aflat pe

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

rolul Î.C.C.J, în care atât Năstase Adrian, cât şi Jianu Irina Paula au calitatea de inculpați.

Toate aceste date sunt suficiente însă pentru a o plasa pe inculpata Jianu Irina Paula în sfera de influență a inculpatului Năstase.

Chiar şi judecătorul de la prima instanță, care a formulat opinie separată în cauză, a precizat că, din analiza actelor şi lucrărilor efectuate rezultă indubitabil că, inculpata Jianu Irina Paula a folosit Inspectoratul de Stat în Construcții, prin organizarea evenimentului Trofeul Calității în Construcții, pentru ca fondurile strânse să fie ulterior rulate prin intermediul mai multor societăți comerciale şi să fie folosite pentru campania electorală a inculpatului Năstase Adrian.

Martorii - angajați ai societăților Conimpuls SA şi Vertcon SA - au relevat că, era de notorietate faptul că, inculpata Jianu avea relații strânse cu familia Năstase (martorul Sechelariu Sergiu a declarat că inculpata Jianu îl cunoştea pe inculpatul Năstase încă din timpul lucrărilor de construcție executate de SC Conimpuls la imobilul din Zambaccian aparținând familiei Năstase).

De altfel, inculpata Jianu nu s-a sfiit să se prevaleze de această situație, reuşind să determine o percepție publică în sensul existenței unei legături apropiate între ea şi familia Năstase, ceea ce a fost de natură să-i potențeze autoritatea şi să creeze o stare de temere persoanelor care încercau să i se opună. Edificatoare, sub acest aspect, au fost declarațiile mai multor martori: Marinescu Ada-director al Direcției Juridice şi Contencios din cadrul I.S.C vol.2 ds.fond, filele 21-23 vol.72 dup), Blănculescu Ionel (la acea dată, şeful Autorității Naționale de Control) Georgescu Mioara, director al Direcției Resurse Umane şi Salarizare din cadrul I.S.C. (fil.19 vol.7 ds.fond, vol.72 dup), Vodă Dragoş, inspector de specialitate în cadrul Inspectoratului Județean în Construcții Ilfov şi lider al sindicatului lucrătorilor din I.S.C. (fil.226 vol.15 ds.fond), Grigore Emil, şef serviciu administrativ şi achiziții din cadrul I.S.C (fil.199 vol.21 ds.fond, vol.72 dup), Popa Cristina, acționar şi administrator unic la S.C.Vertcon S.A. (fil.253 vol.4 ds.fond), Țibu Mihai, şef de şantier la S.C.Conimpuls S.A.Bacău, (fil.107 vol.4 ds.fond), Dornea Dacica, director economic la S.C.Conimplus S.A. (fil.109 vol.4 ds.fond, vol.68 dup).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Astfel, martora Marinescu Ada, director al Direcției Juridice şi Contencios din cadrul I.S.C, a arătat că era de notorietate legătura dintre inculpații Jianu Irina şi Năstase Adrian, percepție ce i-a fost confirmată în urma unei discuții pe care a avut-o cu Blănculescu Ionel (la acea dată, şeful Autorității Naționale de Control, în subordinea căreia se găsea I.S.C). Totodată, martora a arătat că, aducându-i-se la cunoştință un aspect de nelegalitate vizând numirea unei persoane în cadrul instituției, numire de care inculpata Jianu nu era străină, Blănculescu i-a spus că nu poate face nimic, întrucât „inculpata Jianu era în relații de prietenie cu premierul de la acea vreme, respectiv Adrian Năstase" .

Martora Georgescu Mioara, director al Direcției Resurse Umane şi Salarizare din cadrul I.S.C. a susținut, de asemenea că, „au existat situații când Jianu Irina Paula a lăsat să se înțeleagă că este în relații bune cu Adrian Năstase", care se prespuneau că există „datorită trecerii instituției în subordinea cancelariei primului ministru" (fil.19 vol.7 ds.fond, vol.72 dup).

Martorul Vodă Dragoş, inspector de specialitate în cadrul Inspectoratului Județean în Construcții Ilfov şi lider al sindicatului lucrătorilor din I.S.C. a arătat că, la nivelul instituției era de notorietate faptul că, inculpata Jianu a fost numită în funcția de inspector general de stat din dispoziția inculpatului Năstase, în condițiile în care societatea Conimpuls condusă de aceasta desfăşura lucrări de construcții la imobilul inculpatului din strada Zambaccian. Martorul a mai susținut că, datorită legăturilor inculpatei Jianu cu inculpatul Năstase, I.S.C a trecut în subordinea directă a Guvernului, în condițiile în care Blănculescu Ionel, şeful Autorității Naționale de Control, fusese sesizat chiar de către martor cu privire la problemele Inspectoratului, în particular la netransparența activității de control (fil.226 vol.15 ds.fond)

Martorul Grigore Emil, şef serviciu administrativ şi achiziții din cadrul I.S.C a avut cunoştință de faptul că „Jianu Irina Paula se afla în relații foarte bune cu familia Adrian Năstase", arătând de pildă, că în luna martie a anului 2004 a fost trimis să cumpere un coş cu ghiocei pentru Dana Năstase (fil.199 vol.21 ds.fond, vol.72 dup).

Martora Popa Cristina, acționar şi administrator unic la S.C.Vertcon S.A. a arătat că ştia chiar de la inculpata Jianu că aceasta „ se afla într-o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

relație deosebită cu Dana Năstase, cu care fusese în vizită în China şi căreia îi făcuse şi cu alte ocazii şi alte vizite. Ea nu s-a lăudat cu această relație, ci doar a relatat-o ca pe un fapt. „Aceeaşi martoră a arătat că la solicitarea inculpatei Jianu a achitat din fondurile S.C.Vertcon S.A diferite sume de bani în favoarea familiei Năstase, cum ar fi plata taxelor vamale în legătură cu mai multe importuri din China şi materiale de construcții folosite la construcția imobilului din strada Zambaccian.

Martorul Țibu Mihai, şef de şantier la S.C.Conimpuls S.A.Bacău, care a lucrat la imobilul inculpatului Năstase din strada Zambaccian, a arătat că relațiile dintre inculpata Jianu şi Dana Năstase erau apropiate, depăşind relațiile dintre beneficiar şi constructor (fil.107 vol.4 ds.fond).

Martora Dornea Dacica, director economic la S.C.Conimplus S.A. a susținut că inculpata Jianu avea „o relație specială cu familia Năstase", cunoscându-se cu aceştia mai înainte de a fi numită în funcție, inculpata Jianu spunându-i, într-o ocazie, că „a stat la o cafea cu doamna Năstase". Aceeaşi martoră a auzit-o pe inculpata Jianu spunând că „ține legătura, referitor la campania electorală, cu Dana Năstase" (fil.109 vol.4 ds.fond, vol.68 dup) .

Deşi inculpata Jianu nu era membră a P.S.D., ea s-a implicat în campania electorală a inculpatului Năstase, în relația cu S.C.Vertcon S.A., fapt explicat tocmai de relațiile în care aceasta se afla cu inculpatul Năstase şi familia sa.

Pe de altă parte, în anul 2004, prin intermediul martorului Rocsin Sever, consilier personal al inculpatului Năstase (în calitate de prim ministru) şi persoană aflată în relație de prietenie cu familia Năstase, S.C.Eurografica S.R.L (societate având ca obiect de activitate producția tipografică), al cărei director era **inculpatul Vasile Mihail Cristian**, a ajuns să încheie contracte, atât la nivel guvernamental, cât şi cu Partidul Social Democrat, în condițiile în care, atât Guvernul, cât şi partidul erau conduse de inculpatul Năstase.

De asemenea, a rezultat din probele administrate în faza de urmărire penală că societatea Eurografica, condusă de inculpatul Vasile Mihail Cristian asigura Secretariatului Guvernului produse de papetărie,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

inclusiv cărțile de vizită ale primului - ministru, acest ultim fapt fiind confirmat chiar de inculpat în fața instanței.

Instanța de ultim control judiciar, referitor la contracte, reține :

- contractul nr.50 din 12.02.2004 încheiat de Secretariatul General al Guvernului şi S.C.Eurografica S.R.L., în valoare de 978.738.840 ROL şi având ca obiect materiale de protocol (plasamente, călăreți, meniuri, invitații, plicuri) – fil.390 vol.9 ds.fond;

- relația comercială cu P.S.D (fără contract), desfăşurată în perioada aprilie-mai 2004, în valoare de 5.813.365.509 ROL, având ca obiect executarea a 400.000 de postere format 70x100 înfățişându-l pe inculpatul Năstase, cu care au fost dotate sediile din teritoriu ale P.S.D (punga de comandă nr.12375 din 23.04.2004) – fil.101 şi urm.vol.9 ds.fond;

- alte comenzi din partea P.S.D., inclusiv tipărirea de buletine de vot folosite de partid în alegerile interne pentru desemnarea candidaților la Camera Deputaților şi Senat (fil.101, fil.107, fil.110 şi urm., vol.9 ds.fond)

Aceste relații comerciale au culminat cu încheierea contractului nr.6549 din 13.10.2004 dintre P.S.D. şi S.C.Eurografica S.R.L având ca obiect produse şi servicii de tipărire cu conținut electoral pentru campania electorală prezidențială a inculpatului Năstase (detaliate în două anexe), în valoare cumulată de 113.774,65 euro - a se vedea fil.250 şi urm.vol.66 dup.

Deşi P.S.D. a încheiat oficial diverse alte contracte pentru campania electorală din toamna anului 2004, din actele aflate la dosar se poate trage concluzia că S.C.Eurografica S.R.L. a fost furnizorul oficial principal de materiale de propagandă electorală pentru acest partid, atât din perspectiva obiectelor tipărite, cât şi a valorii contractului menționat anterior (a se vedea înscrisurile aflate în vol.66 dup, vol.9 şi 23 ds.fond).

Prin urmare, fără a fi necesar a se dovedi existența unei relații apropiate cu inculpatul Năstase Adrian, inculpatul Vasile Mihail Cristian, prin obiectul de activitate al societății pe care o conducea şi prin raporturile comerciale statornicite în anul 2004 cu instituții şi entități conduse de Năstase Adrian (partid şi Guvern), s-a aflat, de asemenea, în sfera de influență a acestuia, fiind furnizorul oficial de facto a materialelor

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

folosite de partid (P.S.D.) în activitatea curentă (a se vedea posterele ce au dotat sediile de partid) şi în campania electorală.

Pe de altă parte, legătura dintre inculpatul Vasile Mihail Cristian şi inculpatul Năstase Adrian a reieşit şi din alte împrejurări. Astfel, pe parcursul cercetărilor efectuate în cursul urmăririi penale, inculpatul Vasile Mihail Cristian a încercat să determine, personal sau prin apropiaţii săi, ca anumite persoane audiate în calitate de martor în legătură cu aspecte esenţiale ale cauzei să facă declaraţii necorespunzătoare adevărului, în scopul de a ascunde, pe de o parte, implicarea S.C.Eurografica S.R.L în achiziţionarea ilegală şi distribuirea materialelor de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase şi, pe de altă parte, că acesta a beneficiat de o finanţare ilegală a campaniei sale electorale.Sunt edificatoare, în acest sens, declaraţiile martorilor Vodă Ion, Ion Sebastian, Ioana Lidia Mihaela, Dragomir Nicolae.

Totodată, din depoziţiile martorilor Popescu Nistorescu Mihaela şi Ganea Elena a rezultat că, în anul 2006, aceasta din urmă, în calitate de asistent marketing în cadrul S.C.Eurografica S.R.L, subordonată direct inculpatului Vasile Mihail Cristian, s-a deplasat la cabinetul inculpatului Năstase Adrian de la Camera Deputaţilor, relatându-i martorei Popescu, şefa de cabinet, că a fost citată la D.N.A pentru a da relaţii în legătură cu materialele de propagandă electorală ale P.S.D. din anul 2004.

De asemenea, din declaraţia martorei Nicola Mihaela a rezultat că, martora Ganea Elena a participat la câteva şedinţe de campanie la sediul P.S.D, fiind însoţită, la una dintre ele, chiar de inculpatul Vasile Mihail Cristian .

Cu privire la **relaţiile dintre inculpatul Năstase Adrian şi inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana**, probatoriul administrat în cauză a stabilit că inculpatul Năstase l-a cunoscut pe inculpatul Popovici Bogdan încă din anul 1990 şi a participat de-a lungul timpului la diverse evenimente organizate de firmele soţilor Popovici.

Totodată, în ceea ce-l priveşte pe inculpatul Popovici Bogdan, corect s-a reţinut în actul de sesizare al instanţei, că acesta îl cunoştea pe Adrian Năstase, întrucât a fost membru al FSN şi angajat al Ministerului Culturii, iar Dana Barb, sora inculpatului Năstase a efectuat o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

vizită în China, făcând parte din delegația Forum Invest, societate în care inculpatul Popovici Bogdan avea calitate de membru fondator.

În cazul **inculpatei Gasparovici Diana**, din materialul probator administrat a rezultat că aceasta se afla într-o relație apropiată, de amiciție cu coinculpata Jianu Irina Paula, ceea ce a şi justificat numirea sa în funcția de inspector general de stat adjunct la I.S.C.

2. Potrivit raportului întocmit de mandatarul financiar al candidatului Adrian Năstase pentru alegerile prezidențiale din anul 2004, înaintat Curții de Conturi, în condițiile Legii nr.43/2003 (privind finanțarea activității partidelor politice şi a campaniilor electorale) veniturile oficiale totale utilizate în campania electorală prezidențială au fost de 8.530.190.566, 22 ROL, iar cheltuielile de 27.139.760.343, 22 ROL.

Din aceste cheltuieli oficiale, peste 10% au fost cu S.C.Eurografica S.R.L., respectiv 3.383.515.100 ROL.

De asemenea, potrivit declarației mandatarului financiar, au fost tipărite şi distribuite un număr de 180.000 de afişe pentru candidatul Năstase.

Din probatoriul administrat în cauză a rezultat însă că, pe lângă veniturile declarate oficial, **inculpatul Năstase a beneficiat**, numai de pe urma activității infracționale ce face obiectul cauzei, **de o finanțare suplimentară ilegală în sumă de 33.756.697.278 ROL,** din care 33.374.525.258 ROL de la S.C.Eurografica S.R.L şi 382.172.000 ROL de la S.C.Vertcon S.A.Bacău.

De asemenea, numai din relația comercială stabilită de S.C.Eurografica S.R.L cu S.C. Art Group Int S.R.L., derulată în luna noiembrie 2004, au fost realizate ilegal 200.000 de afişe electorale cu imaginea inculpatului Năstase şi inscripționate „ADRIAN NĂSTASE PREŞEDINTE”.

Prin urmare, dincolo de caracterul fals al raportărilor adresate Curții de Conturi, prima instanță, în mod corect, în opinie majoritară, a constatat că **în urma activității infracționale ce face obiectul prezentei cauze, inculpatul Năstase a beneficiat de venituri ilegale pentru campania sa electorală de aproape 4 ori mai mari decât cele**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

declarate oficial (33.756.697.278 ROL, adică 859.014 euro față de 8.530.190.566,22 ROL, adică 217.067 euro).

Din această sumă, 33.374.525.258 ROL (849.282 euro) reprezintă suma achitată de S.C.Eurografica S.R.L pentru materialele de propagandă electorală achiziționate ilegal, având ca sursă de finanțare taxele de participare la Trofeul Calității.

Aceasta înseamnă că, **pe lângă valoarea contractului oficial încheiat cu P.S.D., S.C.Eurografica S.R.L a cheltuit ilegal o sumă de aproape 8 ori mai mare pentru materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase (849.282 euro față de 113.774 euro).**

Având în vedere, toate considerentele expuse anterior, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători reține următoarele:

- campania electorală a inculpatului Năstase a fost finanțată ilegal, în majoritate cu fonduri ce trebuiau să constituie venituri ale unei instituții publice şi care au depăşit de aproape 4 ori veniturile declarate oficial;

- această finanțare ilegală s-a realizat în urma unei activități infracționale săvârşite de inculpați care, cel puțin în parte, se aflau în sfera de influență a inculpatului Năstase.

În acest sens, este lipsit de relevanță că, între o parte dintre inculpați şi inculpatul Năstase Adrian nu a existat aparent o legătură, directă sau indirectă.

Prioritar pentru activitatea infracțională era stabilirea sursei inițiale (controlată de inculpata Jianu Irina, secondată de inculpata Gasparovici Diana), precum şi a utilizatorului final al banilor astfel obținuți (reprezentat de inculpatul Vasile Mihail Cristian, în calitate de director al S.C.Eurografica S.R.L, în privința finanțării prin Trofeul Calității).

Or, aşa cum bine se poate constata, atât sursa, cât şi utilizatorul erau, în acest caz, persoane legate de inculpatul Năstase şi de P.S.D.; în aceste condiții, mai puțin interesează dacă inculpații Popovici se aflau, la rândul lor, în relații cu inculpatul Năstase sau au fost cooptați în activitatea infracțională de unul dintre ceilalți doi inculpați, câtă vreme prin modul în care şi-au îndeplinit rolul (mişcarea banilor de la sursă la utilizator), este

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cert că inculpații Popovici şi-au asumat nu doar întreaga activitate infracțională, ci şi scopul urmărit prin aceasta (finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase).

În aceste condiții, se pune întrebarea dacă o finanțare de o asemenea amploare a constituit exclusiv o inițiativă a inculpaților implicați, de care inculpatul Năstase Adrian a fost cu totul străin .

Instanța de recurs constată că, prima instanță a procedat corect atunci când, în opinie majoritară, a prezentat, în rezumat, circuitul banilor implicați în acțiunea "Trofeul Calității" şi a evidențiat legăturile dintre ceilalți inculpați şi inculpatul Năstase Adrian, apreciind că, o afacere de o asemenea amploare **nu putea fi cu totul autonomă**, lipsită de orice conexiune cu principalul său beneficiar, cu atât mai mult cu cât, unii dintre cei implicați se aflau, în mod cert, în sfera de influență a acestuia, direct sau indirect.

Este de neconceput ca mai multe persoane să acționeze concertat în beneficiul alteia - cu care nu se află în relații apropiate sau de prietenie - fără ştirea acesteia, persoană care, prin ipoteză, nu doar că nu a determinat conduita celorlalți, dar nici nu a aflat vreodată despre „binele" care i s-a făcut cu forța.

Această ipoteză este cu atât mai puțin plauzibilă, în condițiile în care toate persoanele implicate ştiau că acționează ilegal, săvârşind mai multe infracțiuni pentru a-şi duce planul la îndeplinire, iar acest lucru nu l-au făcut dezinteresat, ci pentru că aveau convingerea că, la rândul lor, după obținerea demnității în stat, pentru care inculpatul Năstase Adrian a candidat, vor fi beneficiarii exclusivi sau măcar majoritari ai faptelor lor.

Inculpații s-au expus nu pentru că s-au gândit cu naivitate că nu vor fi descoperiți (dovezile activității lor infracționale fiind suficiente), ci pentru că au avut credința că nu vor ajunge să fie cercetați tocmai datorită beneficiarului actelor comise şi a succesului acestuia în alegeri (astfel explicându-se obstinația cu care au invocat caracterul politic al prezentului dosar, căci în societatea imaginată de aceşti inculpați nimic nu se întâmplă fără decizia factorului politic).

Pe de altă parte, **este real că toți actorii principali, respectiv inculpații Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan,**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian au avut un beneficiu material sau moral de pe urma activității infracționale.

În cazul inculpatelor Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana, beneficiul a constat în menținerea lor la conducerea unei instituții importante într-o economie de piață, în contextul în care sectorul construcțiilor reprezintă unul dintre motoarele acesteia. Spre exemplu, inculpata Jianu Irina Paula a fost confirmată în funcție chiar de către inculpatul Năstase, prin decizia nr.149 din 15.07.2004 (fil.74 vol.53 dup), ca urmare a trecerii I.S.C în subordinea Cancelariei primului-ministru, prin Legea nr.228/2004, lucru care s-a întâmplat după epuizarea fazelor teritoriale ale Trofeului Calității.

În acest context, în mod justificat, prima instanță a reținut faptul că, prin acest act normativ s-a aprobat O.U.G nr.11/2004 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice, prin care, sub pretextul unor cerințe impuse de integrarea României în U.E. şi eficientizarea activității unor instituții şi structuri publice, a fost realizată, în fapt, o centralizare a mai multor instituții, în sensul trecerii lor în coordonarea primului-ministru.

Aceste „cerințe şi necesități" nu au impus în prima fază şi trecerea Inspectoratului de Stat în Construcții în coordonarea primului-ministru, însă în mod inexplicabil, acest lucru s-a întâmplat odată cu discutarea Ordonanței în Parlament, ocazie cu care, fără vreo motivație (a se vedea Raportul Comisiei pentru Administrație Publică şi Organizarea Teritoriului şi stenograma şedinței Senatului din 19.05.2004, fil.46 şi urm.vol.23 d. fond), aceasta a fost modificată, singura schimbare de substanță vizând trecerea I.S.C. în coordonarea primului-ministru de la acea dată (inculpatul Năstase), prin Cancelaria acestuia.

În privința inculpaților Popovici Bogdan, Popovici Marina şi Vasile Mihail Cristian, probele administrate în cauză au demonstrat că, **la dispoziția acestora au rămas sume importante din taxele de participare la evenimentul Trofeul Calității** (18.172.286.707 ROL în cazul inculpaților Popovici şi 8.725.969.742 ROL în cazul inculpatului Vasile), însă aceste sume au fost substanțial mai mici decât cea de care a beneficiat inculpatul Năstase (33.374.525.258 ROL).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Prin urmare, **chiar dacă au avut şi un beneficiu propriu de pe urma activității desfăşurate, suma cea mai mare s-a îndreptat către inculpatul Năstase Adrian, ceea ce dovedeşte că inculpații nu au urmărit, în primul rând, profitul propriu.**

În acelaşi timp, dincolo de efectele imediate în plan personal, inculpații au avut şi reprezentarea perspectivei în care inculpatul Năstase Adrian avea să ocupe cea mai înaltă funcție în stat (ca urmare a câştigării alegerilor prezidențiale) şi, prin aceasta, a avantajelor pe care urmau să le dobândească, ca efect al conivenței lor infracționale din anul electoral 2004.

Însă, pentru ca acest fapt să se producă, era necesar ca **inculpatul Năstase Adrian să aibă cunoştință despre acțiunile comise de ceilalți inculpați în beneficiul său,** iar acest lucru trebuia să se întâmple chiar în perioada în care evenimentele s-au desfăşurat, iar nu post factum, când nu se mai putea face o dovadă a devotamentului lor.

Aşa fiind, prima instanță, în mod justificat, în opinie majoritară, a considerat că **modul de derulare a faptelor, calitatea inculpaților, relațiile dintre aceştia şi inculpatul Năstase Adrian, ca şi mărimea beneficiului obținut de către el din activitatea infracțională desfăşurată de ceilalți inculpați**, nu au fost doar rodul unui lung şir de coincidențe, ci **au reprezentat elemente factuale care au demonstrat că finanțarea ilegală a campaniei electorale prezidențiale a inculpatului Năstase Adrian în anul 2004 a fost <u>o consecință directă a influenței pe care acesta şi-a exercitat-o</u> în calitate de preşedinte al celui mai mare partid din România, aflat la putere ca şi prim-ministru şi cu şanse mari să acceadă la cea mai înaltă demnitate a statului român.**

În acest sens, în mod justificat, s-a apreciat de către prima instanță, în opinia majoritară, că **numai inculpatul Năstase Adrian, prin puterea pe care o concentra,** putea determina conduita ilicită pe care ceilalți inculpați şi-au asumat-o, având şi o motivație proprie pentru un asemenea demers.

S-a mai observat că inculpatul Năstase a avut propriul interes pentru a avea o campanie electorală corespunzător finanțată, aceasta nefiind o preocupare specifică doar candidaților independenți, cu atât mai

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

mult cu cât el nu era un simplu membru, ci însuşi preşedintele celui mai important partid din alianța electorală din care a făcut parte P.S.D.

Circumstanțele în care această finanțare s-a produs au demonstrat că ea nu putea fi inițiată de cineva din afara P.S.D., după cum nu oricine din acest partid se putea afla la originea ei, fiind vorba doar despre o persoană care, prin atribute derivând din funcția ocupată într-un partid aflat la putere, dar şi cu perspectiva reală de a accede la cea mai înaltă demnitate în stat, a putut să determine deciziile persoanelor implicate, dar şi să garanteze acestora inclusiv o imunitate (iluzorie) pentru faptele comise.

Din perspectiva incriminării cuprinsă în art.13 din Legea nr.78/2000, este fără relevanță dacă inculpatul a cunoscut sau nu modalitatea concretă în care foloasele necuvenite îi vor fi procurate, neavând importanță dacă inculpatul a ştiut elementele de detaliu ale activității infracționale săvârşite de ceilalți inculpați.

Este, fără dubiu, dovedit că inculpații Jianu Irina Paula, Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Mihai Cristian au procurat fonduri care au servit finanțării nelegale a campaniei inculpatului Năstase Adrian. Existența acestui fapt incontestabil, chiar dacă nu este de natură a conduce automat la ideea că inculpatul le-a solicitat să desfăşoare astfel de activități, demonstrează însă, că inculpatul Năstase Adrian a avut cunoştință despre activitatea infracțională a acestora, despre modul în care au fost procurați şi folosiți banii şi, chiar dacă nu a urmărit obținerea unor foloase materiale, a acceptat asemenea foloase necuvenite.

Deşi apărarea a susținut că, la dosar nu există probe care să ateste faptul că inculpatul Năstase **i-ar fi determinat** pe ceilalți coinculpați să-i procure fonduri pentru campania sa electorală, o astfel de acțiune de determinare nu intră în conținutul elementului material al laturii obiective a infracțiunii, legiuitorul, în norma incriminatoare, făcând referire doar la folosirea influenței sau autorității, ceea ce reprezintă, de fapt, uzitarea, utilizarea, întrebuințarea capacității persoanei ce deține o funcție de conducere într-un partid de a schimba o decizie sau o hotărâre a altei persoane, datorită funcției pe care o exercită sau obținerea de favoruri de către subiectul activ care se prevalează sau profită de o situație de autoritate sau de superioritate, dată de prerogativele funcției ce o deține.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 13 din Legea nr. 78/2000 sancționează doar fapta persoanei care-şi foloseşte influența sau autoritatea pentru procurarea unor foloase necuvenite, respectiv uzitarea acestor atribute ale funcției **exercitate şi nu determinarea altor persoane,** prin influența sau autoritatea exercitate asupra acestora, de a comite infracțiuni din care să fie procurate sumele de bani ilicite/foloasele necuvenite. Această din urmă situație ar trebui să atragă, în mod obligatoriu, calitatea de instigator sau chiar de complice a autorului infracțiunii prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000, la infracțiunile săvârşite de ceilalți participanți, care au concurat, prin activitățile desfăşurate, la realizarea scopului prevăzut în conținutul art. 13 din legea anterior menționată.

Iată de ce instanța de recurs apreciază că, în mod justificat, atât parchetul, cât şi prima instanță, în opinie majoritară, nu au reținut în sarcina inculpatului Năstase Adrian acte de instigare sau de complicitate la faptele comise de către ceilalți inculpați.

Chiar şi judecătorul fondului care a formulat opinie separată, deşi ajunge la aceeaşi concluzie – a corectei nereținere în sarcina inculpatului Năstase Adrian a instigării sau complicității la comiterea infracțiunilor săvârşite de ceilalți coinculpați – cu toate acestea, greşeşte apreciind că sintagma „folosirea influenței sau autorității" înseamnă determinare, pentru că determinarea, prin ea însăşi, atrage automat reținerea instigării la comiterea infracțiunilor săvârşite de coinculpați.

Că înțelesul noțiunii „folosirea" influenței sau autorității reprezintă uzitare, utilizare, iar nu determinare, este faptul că, în conținutul infracțiunii de uz de fals (art. 291 Cod penal), legiuitorul o prevede în acelaşi sens.

Totodată, doctrina, în unanimitate, a apreciat că sintagma „folosirea" unui înscris oficial ori sub semnătură privată din art. 291 Cod penal reprezintă uzitarea, utilizarea înscrisului, prezentarea sau depunerea lui.

Aceeaşi sintagmă, respectiv „folosirea" nu poate avea semnificații diferite în norme de incriminare distincte în cadrul cărora legiuitorul consideră că se impune uzitarea ei pentru conturarea elementelor constitutive componente ale conținutului unei infracțiuni (în acelaşi sens

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

este explicitată noțiunea de folosire şi în conținutul infracțiunii de delapidare prevăzută de art. 215[1] Cod penal).

Deşi, infracțiunea imputată inculpatului este - aşa cum s-a arătat anterior - una de pericol, ceea ce înseamnă că pentru subzistența ei nu se cere ca beneficiul urmărit, să se fi şi realizat în fapt, cu toate acestea, în speță, acest lucru s-a întâmplat, câtă vreme, urmare a activității infracționale a celorlalți inculpați, s-a realizat o finanțare ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian.

Din probatoriul administrat în cauză a rezultat că, printre participanții plătitori de taxe pentru Trofeul Calității s-au regăsit reprezentanții în teritoriu ai unor **instituții publice, conduse de membrii P.S.D.,** a căror legătură cu domeniul construcțiilor era cel mult una tangențială.

Este vorba în primul rând despre Oficiile Județene pentru Protecția Consumatorilor (O.J.P.C.), structuri descentralizate ale Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor (A.N.P.C.), instituție condusă în anul 2004 de martora Plumb Rovana.

Deşi aceasta a negat că ar fi dat vreo dispoziție de a se participa, contra taxelor aferente, la manifestările teritoriale ale Trofeului Calității, din probatoriul administrat în cauză a rezultat că de la cabinetul acesteia, sub numele ei, la data de 16.04.2004 a fost transmis în teritoriu un e-mail, prin care se arăta că fiecare O.J.P.C „va participa" la manifestările organizate de I.S.C, cheltuielile necesare participării (taxele de participare) fiind prevăzute în bugetul pe luna mai aferent fiecărui O.J.P.C (fil.290 şi urm., vol.50 dup).

Acest fapt a fost confirmat de toți martorii audiați în cauză, reprezentanți ai O.J.P.C. din țară, inclusiv plata din bugetul instituției a taxelor de participare de câte 15.000.000 ROL (a se vedea declarațiile martorilor Şut Ileana, Baciu Ioan, Pleşa Ioan, Cărăuşan Livia, Tudor Ileana, Marta Dumitru, Filipov Victor, Rață Niculai, Gătej Marioara, Hurdubae Daniela, Stănărângă George, Gagea Costel, Tudor Ion, Vasile Dan, Dumitrescu Petrică).

Potrivit actelor aflate la dosar, 30 de oficii județene au achitat această taxă de participare, ceea ce înseamnă că 450.000.000 ROL din

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

bugetul unei instituții publice conduse de un membru P.S.D. au fost destinați finanțării campaniei electorale a inculpatului Năstase.

Într-o situație similară s-au aflat reprezentanții unor **Ocoale Silvice** din țară, aflate în subordinea Regiei Naționale a Pădurilor ROMSILVA, condusă de asemenea de un membru P.S.D., Dumitru Ion, deputat de Dâmbovița, precum şi ai **Direcțiilor Județene Sanitar Veterinare şi pentru Siguranța Alimentelor,** aflate în subordinea Agenției Naționale Sanitar Veterinare şi pentru Siguranța Alimentelor, condusă de martorul Harbuz Liviu, membru P.S.D. (a se vedea declarațiile martorilor Balko Carol, Tohotni Martin, Fritea Ioan, Cojocariu Toader, Humulescu Traian, Vasiliu Petrea, Scurtu Zina, Rusu Costache, Toth Francisc, Drăgan Gicu, Judea Liviu, Stoican Ion, Cioc Cezar, Mătrăguna Liviu, Dafinescu Mihai, Nicolescu Ion, Cârstoc Adrian, Iovu Ion).

Tuturor acestora li se adaugă reprezentanții unor **Primării din județul Gorj**, controlate de un marcant lider local P.S.D., Mischie Nicolae (a se vedea declarațiile martorilor Mazilu Constantin, Dănăiață Dumitru, Iorga Ion, Stoian Adrian, Toader-Pasti Cristian), în condițiile în care, deşi toate primăriile din țară aveau o legătură pe linie de urbanism cu I.S.C., ele nu au beneficiat de o „atenție" similară din partea organizatorilor.

Este, de asemenea, de remarcat faptul că, la manifestările teritoriale ale Trofeului Calității au fost invitate să participe şi să plătească taxele aferente, numeroase **regii autonome sau societăți comerciale cu capital de stat**, a căror legătură cu domeniul construcțiilor nu exista în realitate (fiind vorba cel mult despre beneficiarii unor lucrări de investiții). S-a ajuns astfel, la situația bizară ca, să fie invitată şi să plătească taxă de participare pentru Trofeul Calității şi o societate comercială (S.C.Avicola Buzău S.A), care nu avea nicio legătură, prin obiectul său de activitate, cu respectivul eveniment.

Toate aceste date reprezintă o dovadă suplimentară că Trofeul Calității, a fost sursa principală ilegală de finanțare a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, inițiatorii acestei manifestări fiind, în realitate, preocupați de strângerea taxelor de participare de la cât mai multe persoane fizice sau juridice, indiferent de interesul real al acestora pentru o asemenea manifestare şi fără a avea vreo reținere că

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

taxele plătite de nişte instituţii publice vor ajunge să finanţeze o campanie electorală.

Ca atare, probatoriul administrat în dosar a relevat o multitudine de elemente probatorii care, conjugate, demonstrează, indubitabil, că inculpatul Năstase Adrian, care era preşedintele PSD - partidul de guvernământ de la acea dată, folosindu-şi asupra celorlalţi inculpaţi autoritatea şi influenţa inerente funcţiei exercitate, şi-a procurat astfel, fonduri suplimentare nelegale pentru campania sa electorală, ştiind şi profitând de activitatea infracţională a acestora.

1.11. O altă critică formulată de apărarea recurentului intimat inculpat Năstase Adrian în cadrul cazului de casare prevăzut de art.385^9 pct.17^2 Cod procedură penală, invocată cu titlu subsidiar, **a vizat împlinirea termenului prescripţiei speciale a răspunderii penale a inculpatului în raport de infracţiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, reţinută în sarcina acestuia.**

În argumentarea criticii s-a susţinut că, prezumându-se a fi corecte oricare dintre cele două variante prezentate de prima instanţă ca reprezentând momentul epuizării infracţiunii reţinute în sarcina inculpatului Năstase Adrian, respectiv, lunile ianuarie – februarie 2004 care marchează momentul discuţiilor preliminare cu privire la proiectul de organizare a evenimentului „Trofeul Calităţii" sau luna noiembrie 2004 - momentul efectuării de către inculpata Jianu Irina Paula a actelor de instigare la nivelul SC Vertcon SA, termenul prescripţiei speciale a răspunderii penale, calculat conform art.124 din Codul penal, s-a împlinit în luna august 2011 – în raport de prima menţiune temporală mai sus arătată (ianuarie – februarie 2004), respectiv, în luna mai 2012 – în raport de ultimul reper temporal indicat de instanţa fondului (noiembrie 2004).

În acest sens, apărarea inculpatului a arătat că termenul de 8 luni şi 20 de zile adăugat de prima instanţă în calculul termenului prescripţiei speciale a răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian nu îşi găseşte niciun fel de justificare, nici în datele concrete ale cauzei şi nici în afara lor, neexistând o decizie a Secţiilor Unite ale Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie pronunţată în recurs în interesul legii, prin care să se fi operat o

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

astfel de modificare a calculului termenului prescripției speciale a răspunderii penale.

În aceeaşi arie de argumentare, invocându-se adresa transmisă de instanța supremă către toate curțile de apel, inclusiv Curtea de Apel Bucureşti, în care se face mențiunea că în cadrul şedinței din 4 iulie 2011 a Secției Penale a Înaltei Curți de Casație şi Justiție s-a pus în discuție problema referitoare la calcularea termenului prescripției speciale a răspunderii penale, în raport de perioada în care un dosar s-a aflat la Curtea Constituțională, s-a susținut că respectivul înscris are o valoare pur administrativă, neputând constitui un temei pentru modificarea dispozițiilor art.124 Cod penal.

Ca urmare, s-a apreciat că a considera că termenul de prescripție încetează să mai curgă în favoarea inculpatului culpabil de tergiversarea judecății cauzei, aşa cum a considerat instanța fondului, înseamnă a adăuga la lege, termenul general sau special al prescripției răspunderii penale nefiind condiționat de această aşa-zisă atitudine negativă a acuzatului.

În altă ordine de idei, apărarea a susținut că, în cazul în care s-ar considera corectă o asemenea soluție jurisprudențială, ea nu se poate aplica, întrucât în raport cu data pretinselor fapte, ea ar semnifica aplicarea retroactivă a legii, situație ce ar contraveni dispozițiilor art.15 alin.2 din Constituție potrivit cărora legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile.

Pentru argumentele expuse s-a conchis că noua optică jurisprudențială nu poate fi aplicată inculpatului, deoarece s-ar ajunge la aplicarea retroactivă a unei legi penale mai aspre, ceea ce ar constitui o gravă ingerință în drepturile acuzatului, aşa cum sunt statuate de CEDO.

În raport de argumentația apărării, **Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători** constată că analiza criticii reclamă anumite considerații teoretice cu privire la instituția prescripției răspunderii penale şi aplicația ei practică în cauza concretă dedusă judecății.

Codul penal în vigoare reglementează instituția prescripției penale în Titlul VII privitor la cauzele care înlătură răspunderea penală sau consecințele condamnării, Capitolul II – Prescripția.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Prin reglementarea acestei instituții, legea penală acordă o importanță deosebită factorului timp în efectiva aplicare a dispozițiilor sale şi în efectiva executare a sancțiunilor penale.

Deopotrivă, prin dispozițiile privitoare la prescripție se dă expresie necesității sociale şi politice de a se curma o stare de conflict existentă între infractor şi societate, stare de conflict care a rămas timp îndelungat nerezolvată sau nelichidată, dar care trebuie să ia sfârşit.

Dispozițiile Codului penal în vigoare stabilesc felurile prescripției penale, efectele fiecărui fel de prescripție şi întinderea lor, termenele de prescripție, întreruperea şi suspendarea cursului prescripției, etc., în timp ce conceptul de prescripție, precum şi alte aspecte ale acestei instituții, cum ar fi temeiurile care justifică folosirea acestei instituții, situația celor traşi la răspundere penală sau celor supuşi executării pedepsei cu puțin înainte de împlinirea termenului prescripției, constatarea prescripției etc, nu formează obiectul unor reglementări speciale în cuprinsul aceluiaşi cod, constituind obiect de analiză în lucrările de drept penal.

Prin efectele produse, prescripția constituie o cauză prin care se înlătură incidența legii penale, prin stingerea, fie a dreptului de a aplica pedeapsa, fie a dreptului de a cere executarea unei pedepse, şi, pe cale de consecință, prin stingerea obligației de a primi ori de a executa o pedeapsă.

Prescripția nu înlătură însă caracterul penal al faptei săvârşite şi nici existența ca antecedent judiciar a condamnării prescrise; ea creează numai un obstacol care împiedică pornirea sau continuarea procesului penal sau punerea în executare a pedepsei definitiv aplicate.

Prescripția operează de plin drept, în chiar momentul în care s-a împlinit termenul de prescripție, urmând a fi aplicată din oficiu, chiar dacă cel învinuit sau supus la executarea pedepsei nu ar invoca-o, iar efectele ei se socotesc ca produse de la data împlinirii termenului (ex tunc), iar nu de la data când este constatată de organele de urmărire penală sau instanțele penale (ex nunc).

În materie penală, în raport de efectele juridice pe care le produce, prescripția este de două feluri: prescripția răspunderii penale şi prescripția executării pedepsei.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Prescripția răspunderii penale este o cauză extinctivă (de stingere) a răspunderii penale şi, deci, a acțiunii de tragere la răspundere penală (acțiunea penală), determinată şi justificată de influența pe care trecerea timpului o exercită asupra necesității de a se recurge la constrângere penală.

Pe planul dreptului substanțial, împlinirea termenului de prescripție a răspunderii penale constituie un caz în care acțiunea penală nu poate fi pusă în mişcare, iar când a fost pusă în mişcare nu mai poate fi exercitată (art.10 alin.1 lit.g din Codul de procedură penală).

Prescripția răspunderii penale este reglementată prin dispozițiile art.121-124 Cod penal.

Principalul element al reglementării prescripției răspunderii penale îl reprezintă stabilirea unor termene generale sau speciale, cu caracter peremptoriu şi efect absolut, prevăzute de art.122 alin.1 Cod penal, prin determinarea în raport de pedeapsa prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârşită.

Alineatul 2 al art.122 Cod penal prevede că termenele de prescripție a răspunderii penale încep să curgă de la data săvârşirii infracțiunii.

Pentru a-şi îndeplini finalitatea de înlăturare a răspunderii penale, cursul prescripției trebuie să fie continuu şi complet.

Trecerea timpului produce efectul prevăzut de art.121 alin.1 Cod penal asupra răspunderii penale a făptuitorului, în condițiile prevăzute de art.122 Cod penal, numai atunci când autoritatea de stat competentă - organul de urmărire penală sau instanța de judecată - nu au reacționat împotriva faptei şi a făptuitorului, fie din cauză că nu este cunoscut sau descoperit, fie din alte motive.

Când însă organele de stat competente şi, alături de ele, conştiința socială caută şi fac ceea ce este posibil pentru a reacționa în vederea tragerii la răspundere penală a făptuitorului, dar se iveşte vreo piedică datorită căreia intervenția organelor competente nu mai este posibilă, într-o asemenea situație timpul încetează a mai curge în favoarea făptuitorului.

În acest caz, societatea, prin organele de stat competente, înțelege să reacționeze şi să sancționeze pe făptuitor şi deci, în curgerea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

intervalului de timp necesar uitării faptei şi făptuitorului, se produce o oprire, o soluție de discontinuitate.

Astfel, potrivit Codului penal în vigoare, cursul termenului prescripției răspunderii penale poate fi **întrerupt,** în condițiile prevăzute de art.123 Cod penal sau **suspendat**, în condițiile prevăzute de art.128 Cod penal.

Conform art.123 alin.1 Cod penal „*Cursul termenului prescripției prevăzute în art.122 se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat învinuitului sau inculpatului, în desfăşurarea procesului penal.*"

Ca atare, în cazul în care este efectuat orice act la care face referire alin.1 al art.123 din Codul penal, cursul prescripției se întrerupe şi are ca efect curgerea unui nou termen de prescripție.

Întrucât activitatea procesual penală nu este disciplinată prin dispoziții legale care să instituie termene limită, maximale pentru finalizarea urmăririi penale şi a judecății, prin art.124 din Codul penal a fost instituită **prescripția specială,** constând în impunerea finalității prescripției răspunderii penale prin fixarea unui termen limită, respectiv prin adiționarea unei jumătăți din/şi la termenele prevăzute de art.122 alin.1, indiferent de numărul întreruperilor ce au avut incidență în desfăşurarea procesului penal.

Astfel, potrivit art. 124 Cod penal „prescripția înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut la art. 122 este depăşit cu încă jumătate".

Evident, textul legal invocat nu ridică probleme în situația calculării termenului de prescripție specială a răspunderii penale în cazul intervenției mai multor **situații de întrerupere** a termenului de prescripție, norma cuprinsă în art. 124 Cod penal fiind mai mult decât edificatoare(oricâte întreruperi ar interveni). S-ar putea pune însă, problema calculării termenului de prescripție specială în situația în care termenul general de prescripție a fost suspendat.

Tocmai această problemă, a modalității calculării termenului de prescripție specială în situația în care procesul a fost suspendat ca urmare a sesizării Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate a fost invocată de apărare în argumentarea criticii

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

privind prescripția răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian, susținându-se că, în lipsa unei decizii pronunțate în interesul legii - care să stabilească că termenul special de prescripție prevăzut la art.124 Cod penal poate fi suspendat, urmând ca la acesta să fie adiționată şi perioada în care judecarea cauzei a fost suspendată ca urmare a invocării şi soluționării unei excepții de neconstituționalitate - calculul prescripției speciale a răspunderii penale realizat de instanța fondului este eronat.

Critica este neîntemeiată pentru următoarele argumente:

O analiză sistematică, conform normelor de tehnică legislativă, a modului în care legiuitorul a înțeles să reglementeze instituția prescripției, în cuprinsul Capitolului II al Titlului VII (art. 121-130 Cod penal) demonstrează că :

- în primul rând şi în deplin acord cu scopul procesului penal, prevăzut în art. 1 Cod procedură penală legiuitorul a reglementat instituția **prescripției răspunderii penale** (în art. 121 Cod penal) în care a definit-o, stabilind în art. 122 Cod penal termenele de prescripție a răspunderii penale, în art. 123 Cod penal cazurile de întrerupere a cursului prescripției răspunderii penale, iar în art. 124 Cod penal prescripția specială - prin fixarea unui termen limită, indiferent câte **întreruperi** ale cursului acesteia ar fi avut loc, termen de la care răspunderea penală a infractorului nu mai poate fi antrenată;
- în al doilea rând, legiuitorul, în aceeaşi ordine juridică logică, a reglementat instituția prescripției executării pedepsei, după modelul prescripției răspunderii penale, definind-o în dispozițiile art. 125 Cod penal, stabilind termenele de prescripție a executării pedepsei în art. 126 Cod penal, pentru ca în prevederile art. 127 Cod penal să examineze cazurile de întrerupere a cursului prescripției executării.

După ce analizează cele două tipuri de prescripție – a răspunderii penale şi a executării pedepsei – legiuitorul reglementează în continuare două mari instituții aplicabile atât prescripției răspunderii penale cât şi prescripției executării pedepsei, respectiv:

- suspendarea cursului prescripției (în art. 128 Cod penal);
- termenele de prescripție pentru minori în art. 129 Cod penal, pentru ca în final, în dispozițiile art. 130 Cod penal să reglementeze

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prescripția executării pedepsei care a înlocuit pedeapsa detențiuni pe viață.

Faptul că instituțiile - suspendării cursului prescripției şi termenele de prescripție pentru minori – vizează atât prescripția răspunderii penale, cât şi prescripția executării pedepsei, rezultă cu claritate din modul în care legiuitorul a înțeles să le reglementeze.

Astfel, potrivit art. 128 Cod penal:

(1) Cursul termenului prescripției prevăzute în art. 122 este suspendat pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mişcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

(2) Cursul termenului prescripției prevăzute în art. 126 este suspendat în cazurile şi condițiile prevăzute în Codul de procedură penală.

Conform art. 129 Cod penal „Termenele de prescripție a răspunderii penale şi a executării pedepsei se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârşirii infracțiunii erau minori".

O analiză atentă a instituției **prescripției speciale** demonstrează că, **calculul termenului prescripției speciale se face prin raportare la termenul general de prescripție prevăzut în art. 122 Cod penal.**

Aceeaşi raportare la termenul general de prescripție prevăzut în art. 122 Cod penal o face legiuitorul şi atunci când analizează, în cuprinsul art. 123 alin. 1 Cod penal – cazurile de întrerupere a cursului prescripției – iar în cuprinsul art. 128 alin. 1 Cod penal - cazurile de suspendare a cursului prescripției -.

Or, dacă termenul general de prescripție prevăzut în art. 122 Cod penal poate fi suspendat, conform art. 128 alin 1 Cod penal, pe timpul cât o dispoziție legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mişcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal, mutatis mutandis, în mod corespunzător şi termenul special de prescripție prevăzut în art. 124 Cod penal poate fi suspendat, calculul termenului special - aşa cum s-a arătat anterior – făcându-se prin raportare la termenul general de prescripție.

Aceasta înseamnă că **perioada în care judecarea cauzei a fost suspendată nu intră în calculul, nici a termenului general de**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prescripție şi nici a termenului prescripției speciale, ci va fi adiționată/ adăugată acestor termene.

Că aceasta reprezintă şi voința legiuitorului rezultă din modul de redactare a textului art. 124 Cod penal, vizând prescripția specială, în care se statuează că „prescripția înlătură răspunderea penală oricâte **întreruperi (s.n. şi nu şi suspendări)** ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut la art. 122 este depăşit cu încă jumătate".

Deşi problema de drept, vizând modalitatea calculării termenului de prescripție specială în situația în care procesul a fost suspendat ca urmare a sesizării Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate, invocată de apărarea inculpatului Năstase Adrian nu a făcut obiectul unui recurs în interesul legii, aceasta nici nu se impunea, pe de o parte, față de argumentele anterior prezentate, față de împrejurarea că în doctrină nu s-au evidențiat interpretări diferite, iar pe de altă parte, față de caracterul unitar al practicii instanței supreme, precum şi a instanțelor din țară care, în situații de speță, au stabilit că termenul special de prescripție prevăzut de art.124 Cod penal poate fi suspendat, urmând ca acesta să fie calculat şi în funcție de perioada în care judecarea cauzei a fost suspendată ca urmare a invocării şi soluționării unei excepții de neconstituționalitate, prin adiționarea şi a acestei perioade.

Deopotrivă de adevărat este şi faptul că problema calculării termenului de prescripție specială în situația în care procesul a fost suspendat ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate(problemă ce a fost invocată în dosarul nr.3513/1/2010 în care s-a pronunțat decizia nr.3473 din 06 octombrie 2010 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție) a fost luată în discuție de Secția Penală în cadrul şedinței din 4 iulie 2011, dar, în cadrul atribuțiilor constituționale ce revin instanței supreme vizând interpretarea şi aplicarea unitară a legii.

Comunicarea ulterioară a hotărârii mai sus menționate tuturor curților de apel a reprezentat expresia unei practici constante a Înaltei Curți de Casație şi Justiție de informare, de îndrumare a celorlalte instanțe judecătoreşti, cu privire la interpretarea pe care instanța supremă o dă unei anumite instituții juridice, în cadrul aceleiaşi atribuții de bază, de asigurarea interpretării unitare a legii, ştiut fiind că mecanismul recursului

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

în interesul legii reprezintă un instrument de care se poate uzita, doar ulterior, după ce s-a evidențiat deja o practică neunitară.

În acest sens, instanța de recurs constată că alegațiile apărării cu privire la modalitatea în care hotărârea sus-amintită a dobândit valoarea unei decizii de îndrumare, fără ca în acest sens să fie promovat sau soluționat un recurs în interesul legii sunt lipsite de orice fundament, în condițiile în care, aşa cum s-a arătat, doctrina şi practica judiciară în materie a fost constantă, în sensul considerării că termenul special de prescripție prevăzut la art.124 Cod penal poate fi suspendat, urmând ca acesta să fie calculat şi în funcție de perioada în care judecarea cauzei a fost suspendată ca urmare a invocării şi soluționării unei excepții de neconstituționalitate.

Pentru aceleaşi considerente, nu pot fi însuşite nici argumentele apărării cu privire la efectul de reviriment al hotărârii anterior menționate, aceasta constituind expresia unei jurisprudențe constante a instanțelor naționale, iar nu avanpostul unei aplicări retroactive a legii ce ar contraveni dispozițiilor art.15 alin.2 din Constituție.

În realitate, modalitatea calculării termenului de prescripție specială în situația în care procesul a fost suspendat ca urmare a invocării unei excepții de neconstituționalitate, anterior menționată, însuşită de instanța fondului, vine să răspundă exigențelor de interpretare a dispozițiilor art.124 Cod penal în litera şi spiritul acestora, conform voinței legiuitorului.

Astfel, aşa cum s-a arătat anterior, potrivit dispozițiilor art.128 alin.1 Cod penal, cauzele care duc la suspendarea cursului termenului prescripției răspunderii penale sunt de două feluri şi anume: fie existența unei dispoziții legale, fie prezența unei împrejurări de neprevăzut sau de neînlăturat, dacă acestea împiedică punerea în mişcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

Din textul de lege mai sus menționat rezultă că atunci când organele de stat competente fac tot ceea ce este posibil pentru a reacționa în vederea tragerii la răspundere penală a făptuitorului, dar se iveşte vreo piedică datorită căreia intervenția organelor competente nu mai este posibilă, într-o asemenea situație, timpul încetează a mai curge în favoarea făptuitorului.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ca atare, suspendarea cursului termenului de prescripție a răspunderii penale, spre deosebire de întreruperea cursului prescripției, îşi găseşte motivarea pe împrejurarea că organele judiciare nu au stat pasive, ci au fost împiedicate, potrivit legii ori unei stări de fapt, să acționeze, iar o astfel de situație nu trebuie să profite infractorului.

Din prima categorie de cauze care determină suspendarea cursului prescripției fac parte, de exemplu :

- dispozițiile prevăzute de art.5 alin.2 Cod penal care prevăd condiția punerii în mişcare a acțiunii penale pentru infracțiunile arătate în acest articol, numai cu autorizarea procurorului general.
- dispozițiile art.239 şi art.303 alin.1 Cod procedură penală prin care sunt prevăzute condițiile în care procurorul şi respectiv instanța de judecată pot suspenda urmărirea penală ori judecata când învinuitul sau inculpatul este împiedicat să ia parte la proces datorită unei boli grave ;
- dispozițiile art.303 alin.6 Cod procedură penală prin care instanța suspendă judecata, în cazul în care a fost ridicată o excepție de neconstituționalitate, până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției .

Ca atare, intervenția unei cauze de acest gen determină suspendarea cursului termenului prescripției răspunderii penale, curs ce va fi reluat, continuat, din ziua în care a încetat cauza de suspendare, conform alin.3 al art.128 Cod penal.

Rezultă aşadar că, potrivit dispozițiilor art.128 Cod penal, prin suspendarea cursului prescripției se înțelege oprirea temporară a acelui curs, datorită unor cauze anume prevăzute de lege, oprire care are ca efect neluarea în seamă a intervalului de timp cât va dura suspendarea.

În curgerea termenului de prescripție, oricare ar fi acesta – cel prevăzut în art.122 sau cel prevăzut în art.124 Cod penal – este posibil să intervină mai multe suspendări, după fiecare suspendare însă, termenul reîncepând să curgă.

În doctrină, în mod constant, s-a susținut că intervenția mai multor suspendări în cursul aceluiaşi termen de prescripție conduce la amânarea împlinirii acestuia cu timpul cât a fost suspendat, mai exact durata fiecărei suspendări nu va intra în calculul termenului de prescripție, pe când intervalele dintre suspendări vor fi socotite în durata prescripției.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În raport de principiile jurisprudențiale enunțate mai sus, Înalta Curte constată că în situația invocării unei excepții de neconstituționalitate, potrivit art.303 alin.6 din Codul de procedură penală, text de lege în vigoare în ambele situații în care Curtea Constituțională a fost sesizată cu soluționarea unor excepții de neconstituționalitate în cauza pendinte, dar care ulterior a fost abrogat prin Legea nr.177/2010, judecarea cauzei se suspenda până la soluționarea excepției de către Curtea Constituțională.

Dispoziția legală susmenționată îşi avea corespondent în art.29 alin.5 din Legea nr.47/1992 privind organizarea şi funcționarea Curții Constituționale, text de lege deopotrivă aplicabil la momentul invocării în cauză a excepțiilor de neconstituționalitate, dar care, ulterior, a fost abrogat prin Legea nr.177/2010.

Ambele prevederi legale enunțate mai sus(art.303 alin.6 din Codul de procedură penală şi art.29 alin.5 din Legea nr.47/1992 privind organizarea şi funcționarea Curții Constituționale) constituie dispoziții legale care împiedică, în sensul art. 128 alin.1 din Codul penal, continuarea procesului penal şi, în consecință, suspendă cursul prescripției răspunderii penale.

Suspendarea judecății în condițiile susmenționate constituia o piedică obiectivă din cauza căreia intervenția organelor competente nu mai era posibilă pentru a reacționa în vederea tragerii la răspundere penală a făptuitorului, obstacol de natură a împiedica curgerea timpului în favoarea făptuitorului.

Ca urmare, prin efectele produse, suspendarea judecății în situația sesizării Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate determina implicit suspendarea cursului prescripției răspunderii penale, circumscriindu-se unei cauze de ordin legal, în accepțiunea dată acestui concept de dispozițiile art.128 alin.1 Cod penal, de natură să conducă la suspendarea cursului prescripției răspunderii penale.

Practic, în perioada în care dosarul se afla în fața autorității de jurisdicție constituțională, instanța de judecată învestită cu soluționarea cauzei se afla în imposibilitate de a continua procesul penal, împrejurare

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

ce se încadrează între cauzele de suspendare a cursului prescripției răspunderii penale.

Deşi scopul măsurii suspendării de drept a judecății cauzelor în situația sesizării Curții Constituționale cu soluționarea unei excepții de neconstituționalitate a fost acela de a asigura părților o garanție procesuală în exercitarea dreptului la un proces echitabil şi a dreptului la apărare, prin eliminarea posibilității judecării cauzei în temeiul unei dispoziții legale considerate a fi neconstituționale, realitatea obiectivă a dovedit că respectiva măsura s-a transformat, în majoritatea cazurilor, intr-un instrument menit să tergiverseze soluționarea dosarelor aflate pe rolul instanțelor judecătoreşti.

Prin urmare, constatând că scopul primordial al controlului de constituționalitate - interesul general al societății de a asana legislația în vigoare de prevederile afectate de vicii de neconstituționalitate - a fost pervertit într-un scop eminamente personal al unor părți litigante, care au folosit excepția de neconstituționalitate drept pretext pentru amânarea soluției pronunțate de instanța în fața căreia a fost dedus litigiul, legiuitorul a optat pentru abrogarea măsurii suspendării de drept prevăzute de art.303 alin.6 Cod procedură penală, respectiv art.29 alin.5 din legea nr.47/1992, prin dispozițiile Legii nr. 177/2010.

Pe de altă parte, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători reține că intervenția legiuitorului în sensul abrogării dispozițiilor referitoare la suspendarea judecării cauzei pe perioada soluționării excepțiilor de neconstituționalitate, confirmă comportamentul pozitiv al autorităților în sensul creării cadrului legislativ în deplin acord cu normele convenționale în scopul asigurării condițiilor optime de soluționare a cauzelor într-un termen rezonabil.

De asemenea, constată că, prin această nouă reglementare a procedurii de soluționare a excepțiilor de neconstituționalitate nu este afectat liberul acces la justiție cât timp prin art.III pct.2 din Legea nr.177/2010 a fost introdus art.408^2 din Codul de procedură penală care stabileşte că *hotărârile definitive pronunțate în cauzele în care Curtea Constituțională a admis o excepție de neconstituționalitate pot fi suspuse revizuirii dacă soluția pronunțată în cauză s-a întemeiat pe dispoziția legală declarată neconstituțională sau pe alte dispoziții din actul atacat,*

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

care în mod necesar şi evident nu pot fi disociate de prevederile menționate în sesizare.

Această nouă instituție juridică introdusă în Codul de procedură penală confirmă faptul că modificarea legii privind Curtea Constituțională în sensul înlăturării dispoziției de suspendare a judecății cauzei pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate, este însoțită de noi garanții procesuale, legea procesual penală stabilind în termeni imperativi procedura de soluționare a revizuirii în cazul deciziilor Curții Constituționale, în sensul enumerării persoanelor care pot cere revizuirea, instanța competentă să soluționeze cererea de revizuire ca şi termenul în care poate fi exercitată această cale extraordinară de atac.

Modalitatea de reglementare a acestei instituții juridice, termenul scurt în care trebuie exercitată calea extraordinară de atac, respectiv de 3 luni de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial, reprezintă o garanție în plus că legiuitorul a dorit să asigure liberul acces la justiție şi dreptul fiecărei părți de a beneficia de un proces echitabil în cadrul căruia să folosească excepția de neconstituționalitate în vederea valorificării drepturilor şi intereselor sale legitime şi nu în scopul tergiversării soluționării cauzei.

În aceste condiții, optica unitară a instanțelor în sensul că termenul special de prescripție prevăzut la art.124 Cod penal poate fi suspendat, urmând ca acesta să fie calculat şi în funcție de perioada în care judecarea cauzei a fost suspendată ca urmare a invocării şi soluționării unei excepții de neconstituționalitate, a prefigurat şi fundamentat apariția Legii nr.177/2010, asigurând totodată, respectarea principiului egalității de tratament juridic în fața legii a acuzaților, indiferent de momentul judecării lor.

Ca urmare, indiferent dacă judecarea cauzei s-a făcut anterior sau ulterior intrării în vigoare a Legii nr.177/2010, calculul termenului prescripției speciale a răspunderii penale este acelaşi, întrucât perioada cât judecarea cauzei a fost suspendată în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate, în condițiile art.303 alin.6 Cod procedură penală raportat la art.29 alin.5 din legea nr.47/1992, nu intră în calculul termenului prescripției speciale.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Prin abrogarea textelor de lege susmenționate, pentru rațiunile arătate anterior, Legea nr.177/2010 nu a făcut altceva decât să excludă posibilitatea suspendării judecății urmare sesizării Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate.

În raport de argumentele anterior expuse, Înalta Curte constată că sunt neîntemeiate susținerile acuzării vizând împlinirea termenului prescripției speciale a răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian, prin prisma aplicării principiului legii penale mai favorabile - impus de situația tranzitorie anterior descrisă şi de caracterul de instituție de drept penal substanțial al prescripției răspunderii penale – întrucât Legea nr.177/2010 nu are caracterul unei legi penale mai favorabile, fapt ce rezultă cu claritate din expunerea de motive ce a stat la baza acestei legi şi la care ne-am referit anterior.

Dispozițiile Legii nr. 177/2010 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea şi funcționarea Curții Constituționale, a Codului de procedură civilă şi a Codului de procedură penală al României, prin care au fost abrogate atât prevederile art. 29 alin. 5 din Legea nr. 47/1992, cât şi prevederile art. 303 alin. 6 din Codul de procedură penală – care reglementau suspendarea judecății pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate – nu implică aplicarea principiului legii penale mai favorabile, întrucât dispozițiile care reglementează suspendarea judecății sunt norme de procedură penală.

Dispozițiile legale care reglementează suspendarea judecății îşi păstrează caracterul de norme de procedură penală, chiar dacă atrag suspendarea cursului prescripției răspunderii penale, deoarece aceste dispoziții stabilesc numai cazul de suspendare a judecății şi durata suspendării judecății, iar nu regula privind modul de calcul al prescripției răspunderii penale în ipoteza în care cursul prescripției răspunderii penale a fost suspendat.

Prin urmare, indiferent de cazurile de suspendare a judecății reglementate prin normele de procedură penală la un anumit moment sau altul şi indiferent de modificările legislative referitoare la cazurile de suspendare a judecății, regula stabilită în art. 128 alin. 3 din Codul penal, potrivit căreia prescripția îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare, rămâne aplicabilă, această regulă nefiind modificată.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În considerarea aspectelor teoretice anterior prezentate, raportându-se la datele concrete ale cauzei, Completul de 5 Judecători al Înaltei Curți de Casație şi Justiție constată că termenul de prescripție a răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian pentru săvârşirea infracțiunii prevăzute de art.13 din Legea nr.78/2000, calculat în condițiile art.122 alin.1 lit.d), art.124 şi art.128 alin.1 Cod penal este de **8 ani 6 luni şi 20 de zile**.

Astfel, pentru infracțiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, reținută în sarcina inculpatului Năstase Adrian, legiuitorul prevede pedeapsa închisorii de la unu la cinci ani.

Potrivit dispozițiilor art.122 alin.1 lit.d) Cod penal, termenul de prescripție a răspunderii penale este de 5 ani când legea prevede pentru infracțiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depăşeşte 5 ani.

Cursul termenului de prescripție se întrerupe – aşa cum s-a arătat anterior - prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat inculpatului în desfăşurarea procesului penal.

Conform art.124 Cod penal – text de lege în vigoare la data săvârşirii faptelor din prezenta cauză - *" prescripția înlătură răspunderea penală, oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripție prevăzut la art.122 este depăşit cu încă jumătate".*

Sub acest aspect, este de menționat că art.124 Cod penal a fost modificat prin Legea nr.63/2012 pentru modificarea şi completarea Codului penal al României şi al Legii nr.286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial nr.258/19 aprilie 2012, în prezent, textul art.124 Cod penal prevăzând că pentru a opera prescripția specială termenul general de prescripție trebuie să fie depăşit cu încă o dată.

Norma mai sus menționată fiind de drept penal substanțial impune incidența instituției prevăzute în art.13 Cod penal, referitoare la aplicarea legii penale mai favorabile, astfel că instanța de ultim control judiciar constată că legea mai favorabilă în prezenta cauză este reprezentată de conținutul art.124 Cod penal în redactarea anterioară modificării intervenite prin Legea nr.63/2012 care impune un calcul al termenului prescripției speciale a răspunderii penale oricâte întreruperi ar fi intervenit, de 7 ani şi 6 luni.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În ceea ce priveşte cursul prescripției speciale a răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători constată că, aşa cum judicios a reținut şi instanța de fond, **acesta a fost marcat de două incidente procedurale cu efect asupra modalității de calcul a prescripției speciale, în sensul adăugării la termenul de 7 ani şi 6 luni a perioadelor în care cauza a fost suspendată urmare sesizării Curții Constituționale cu soluționarea unor excepții de neconstituționalitate.**

Astfel, **un prim incident procedural** a fost marcat prin încheierea din16.06.2009 pronunțată în dosarul de fond nr.514/1/2009 prin care prima instanță a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepțiile de neconstituționalitate a O.U.G. nr.134/2005, a art.1alin.1 şi al alin.3/1 şi a art.4 al.1 din O.U.G. nr.43/2002, judecata fiind suspendată până la soluționarea excepțiilor.

Prin decizia Curții Constituționale nr.297 din 23 martie 2010 au fost respinse excepțiile de neconstituționalitate susmenționate.

Întrucât pe durata soluționării excepțiilor de neconstituționalitate judecata a fost suspendată conform art.29 al.5 din Legea nr.47/1992 privind organizarea şi funcționarea Curții Constituționale, s-a apreciat corect de prima instanță că această perioadă de timp, *de 9 luni şi 7 zile* nu se va lua în calculul termenului de prescripție a răspunderii penale, cursul prescripției fiind suspendat conform art.128 al.1 Cod penal.

Deopotrivă judicios, prima instanță a reținut că **al doilea incident procedural** cu efect asupra modalității de calcul a prescripției răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian este marcat prin încheierea din 22.03.2007, pronunțată în dosarul nr.15083/1/2006 al Înaltei Curți de Casație şi Justiție – Secția penală, prin care s-a dispus sesizarea Curții Constituționale în vederea soluționării excepției de neconstituționalitate a art.24 al.2 şi 3 din Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială, judecata fiind suspendată până la soluționarea excepției.

Astfel, în dosarul nr.15083/1/2006 al Înaltei Curți de Casație şi Justiție – Secția penală au fost cercetate parte dintre infracțiunile ce formează obiectul judecății în cauza pendinte - dosarul nr. 514/1/2009 al Înaltei Curți de Casație şi Justiție – Secția penală, respectiv cele prev.de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal (reținută în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

sarcina inculpatului Năstase Adrian), art.31 al.2 Cod penal rap.la art.290 Cod penal, art.31 al.2 Cod penal rap.la art.37 din Legea nr.82/1991 cu ref.la art.289 Cod penal ambele comb.cu art.17 lit.c din Legea nr.78/2000 şi cu aplic.art.41 al.2 Cod penal şi art.31 al.2 Cod penal rap.la art.272 pct.2 din Legea nr.31/1990 comb.cu art.17 lit.h din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal (reţinute în sarcina inculpatei Jianu Irina Paula) şi art.290 Cod penal rap.la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal(reţinută în sarcina inculpatului Vasile Mihail Cristian) pentru care s-a dispus trimiterea în judecată a acestor inculpaţi, alături de alte persoane şi pentru alte infracţiuni concurente cu cele precizate anterior prin rechizitoriul nr.8/P/2006 din 13.11.2006 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie, Secţia de combatere a corupţiei.

Din cele arătate anterior rezultă cu claritate că sesizarea instanţei supreme în dosarul nr.15083/1/2006 al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală s-a făcut inclusiv pentru infracţiunea **prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 reţinută în sarcina inculpatului Năstase Adrian.**

În acest dosar**,** prin decizia nr.665 din 5.07.2007 a Curţii Constituţionale a fost admisă excepţia de neconstituţionalitate a art.24 al.2 şi 3 din Legea nr.115/1999 privind responsabilitatea ministerială, constatându-se că dispoziţiile atacate sunt neconstituţionale.

Ca urmare a acestei decizii a Curţii Constituţionale, prin sentinţa penală nr.611 din 18.10.2007 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie – Secţia penală, definitivă prin decizia nr.219 din 7.04.2008 a Completului de 9 judecători al Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, cauza ce a format obiectul dosarului nr.15083/1/2006 a fost restituită la Parchet pentru refacerea urmăririi penale şi a actului de sesizare, în condiţiile art.332 al.2 Cod procedură penală.

După reînregistrarea cauzei la Parchet, faptele reţinute în sarcina celor trei inculpaţi prin rechizitoriul nr.8/P/2006 au fost conexate la dosarul nr.27/P/2008 în care, prin rezoluţia din 24.03. 2008, se dispusese începerea urmăririi penale faţă de învinuitele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana sub aspectul săvârşirii infracţiunii de abuz în serviciu prev.de art.248 rap.la art.248[1] c.pen. cu aplic.art.41 al.2 c.pen.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ulterior, prin Ordonanța din 20.06.2008 s-a dispus extinderea cercetărilor şi începerea urmăririi penale față de toți inculpații (la acea dată, învinuiții) din prezenta cauză şi pentru toate faptele ce fac obiectul judecății (cu excepția infracțiunii de abuz în serviciu reținută în sarcina inculpatelor Jianu şi Gasparovici, pentru care urmărirea penală fusese începută anterior, în cazul lor operându-se doar o schimbare a încadrării juridice,în sensul adăugării referirii la art.17 lit.d din Legea nr.78/2000.

În raport de succesiunea de acte de urmărire penală şi de hotărâri judecătoreşti anterior prezentate, corect s-a constatat de către judecătorii fondului că intervalului de timp **de *9 luni şi 7 zile*** anterior menționat (ce a reprezentat prima suspendare a judecății) i se adaugă şi perioada de ***3 luni şi 13 zile*** în care judecata în dosarul nr.15083/1/2006 a fost suspendată, tot ca efect al sesizării Curții Constituționale, fiind fără relevanță faptul intervenirii acestei cauze de suspendare a cursului prescripției răspunderii penale în dosare distincte, atâta vreme cât în ambele cauze s-au efectuat cercetări cu privire la aceeaşi faptă reținută în sarcina inculpatului Năstase Adrian – infracțiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, faptă în incidența căreia, în ambele cicluri procesuale, au fost invocate excepții de neconstituționalitate care au condus la suspendarea judecății în condițiile art.29 alin.5 din Legea nr.47/1992.

Adăugând cele două perioade mai sus menționate - de *9 luni şi 7 zile* şi de *3 luni şi 13 zile* la durata de 7 ani şi 6 luni calculată conform art.124 Cod penal, instanța de recurs constată că,în mod corect, prima instanță a reținut că termenul de prescripție specială a răspunderii penale incident în cazul inculpatului Năstase Adrian este de 8 ani, 6 luni şi 20 de zile.

Prin urmare, constatând că cele două incidente procedurale au fost corect reținute de prima instanță care, deopotrivă, a apreciat judicios şi asupra efectelor concrete ale celor două împrejurări în ceea ce priveşte modalitatea de calcul a prescripției răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian, Înalta Curte în Complet de 5 judecători apreciază asupra necesității unor considerații suplimentare cu privire la **elementele temporale** la care se raportează durata perioadei în care judecata a fost

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

suspendată urmare sesizării Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate.

Astfel, pornind de la efectul sesizării Curții Constituționale cu o excepție de neconstituționalitate – suspendarea judecății şi, pe cale incidentală, în raport de argumentele expuse în preambulul acestui capitol - şi suspendarea prescripției speciale a răspunderii penale, se constată că data care marchează acest efect este data încheierii de sesizare, dată de la care nu mai este posibilă continuarea judecății.

Prin urmare, **data de la care cursul prescripției este suspendat este data încheierii de sesizare a Curții Constituționale şi nu data rămânerii definitive a respectivei încheieri,** deoarece de la momentul în care se desesizează, instanța nu mai poate dispune măsuri de continuare a procesului pe fondul său.

În plus, în considerarea Deciziei în interesul legii nr.9 din 2 februarie 2009, încheierea prin care instanța a admis cererea de sesizare a Curții Constituționale şi a dispus suspendarea judecării până la soluționarea excepției de neconstituționalitate nu este supusă căii de atac a recursului, fiind definitivă de la data pronunțării conform dispozițiilor art.416 alin.1 pct.1 Cod procedură penală.

Aceasta întrucât, chiar în ipoteza declarării unei căi de atac, nici instanța de fond, nici instanța de control judiciar nu are aptitudinea funcțională de a efectua alte acte de cercetare judecătorească.

În ceea ce priveşte **data la care se consideră reluat cursul prescripției,** deşi jurisprudența este neunitară – reținându-se că un astfel de moment este marcat fie de data la care judecătorul a luat prin rezoluție măsuri pentru continuarea procesului, după soluționarea excepției şi restituirea dosarului de la Curtea Constituțională, fie de data primului termen de judecată după soluționarea excepției de către Curtea Constituțională şi restituirea dosarului la instanță - Înalta Curte în Complet de 5 Judecători apreciază că rezolvarea acestei probleme este dată de interpretarea corectă a textului de lege care reprezintă temeiul legal al suspendării – respectiv art.29 alin.5 din Legea nr.47/1992 „*Pe perioada solutionării exceptiei de neconstitutionalitate, judecarea cauzei se suspendă*”.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Or, din interpretarea textului de lege evocat, rezultă că **durata suspendării se încadrează temporal între momentul sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate invocată şi momentul desesizării instanței de contencios constituțional prin decizia pronunțată, acestea fiind cele două repere temporale care marchează soluționarea excepției de neconstituționalitate.**

În raport de argumentele anterior expuse, se constată ca fiind corectă durata celor două perioade de suspendare a judecării cauzei – ca efect a sesizării Curții Constituționale – stabilită de prima instanță.

Referitor la momentul de la care începe să curgă termenul de prescripție a răspunderii penale în cazul inculpatului Năstase Adrian, în raport de argumentele prezentate la pct. 1.10, considerând că în sarcina inculpatului Năstase Adrian nu poate fi reținută forma continuată a infracțiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, sens în care se va dispune schimbarea încadrării juridice a faptei în limitele menționate, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că infracțiunea susmenționată s-a consumat în lunile ianuarie – februarie 2004 - perioadă în care au avut loc discuțiile preliminare cu privire la proiectul de organizare a evenimentului „Trofeul Calității".

Ca urmare, **termenul prescripției speciale a răspunderii penale a inculpatului Năstase Adrian pentru săvârşirea infracțiunii prevăzute de art.13 din Legea nr.78/2000**, termen stabilit conform calculelor menționate anterior la 8 ani, 6 luni şi 20 de zile, va avea ca reper de pornire perioada ianuarie – februarie 2004, **urmând a se împlini în cursul lunii august 2012.**

2.Cu privire la inculpata Jianu Irina Paula:

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că inculpata **Jianu Irina Paula**, prin apărător ales, în dezvoltarea motivelor scrise şi susținute oral cu ocazia dezbaterilor, a criticat, în esență, hotărârea primei instanțe, atât sub aspecte procedurale cât şi pe fondul cauzei:

2.1.Criticile privind aspectele procedurale au vizat:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

→neintroducerea în cauză în calitate de parte vătămată/parte civilă a SC Vertcon S.A., deşi inculpata a fost trimisă în judecată şi condamnată pentru participaţie improprie la infracţiunea de folosire a creditului societăţii într-un scop contrar intereselor acesteia, prev. de art. 31 alin. 2 Cod penal rap. la art. 272 pct. 2 din Legea nr. 31/1990 comb. cu art. 17 lit. h din Legea nr. 78/2000 şi cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal, consecinţa fiind încălcarea principiului contradictorialităţii procesului penal;

→ nerespectarea dispoziţiilor procedurale cu referire la efectuarea urmăririi penale de către un procuror necompetent care nu făcea parte din Structura Centrală a Direcţiei Naţionale Anticorupţie din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie;

→ nerespectarea dispoziţiilor instanţei de recurs care a dispus în primul ciclu procesual restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale, subsecvent obţinerii avizului Camerei Deputaţilor necesar începerii urmăririi penale împotriva inculpatului Năstase Adrian;

→nerespectarea dispoziţiilor procedurale privind audierea martorei Popa Cristina care a avut în cauză atât calitatea de denunţător, cât şi cea de făptuitor precum şi a altor 27 de persoane ce întrunesc concomitent calitatea de martori şi făptuitori,

→nerespectarea normelor procedurale privind efectuarea urmăririi penale, respectiv, prezenţa inculpatei şi a apărătorului ales la audierile martorilor, prezentarea materialului de urmărire penală pentru inculpată şi consemnarea declaraţiilor martorilor pe alte formulare decât cele prev. de art. 89^1 Cod proc. penală;

→nerespectarea dispoziţiilor legale privind soluţionarea cererii de recuzare formulată împotriva judecătorului Ioana Bogdan;

→nelegala compunere a completului de judecată care a soluţionat cauza în fond prin includerea unui magistrat amovibil;

→încălcarea de către instanţa de fond a rolului activ prin respingerea cererilor de probatorii în apărare şi

→nerespectarea obligaţiei de a motiva hotărârea.

2.2. Pe fondul cauzei inculpata Jianu Irina Paula a solicitat, în esenţă, să se constate că,

→ în cauză lipseşte plângerea prealabilă a Adunării Generale a societăţii Vertcon S.A., necesară pentru punerea în mişcare a acţiunii

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

penale sub aspectul infracțiunii prev. de art.31 alin. 2 Cod penal rap. la art. 272 pct. 2 din Legea nr. 31/1990 comb. cu art. 17 lit. h din Legea nr. 78/2000 şi cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal reținută în sarcina inculpatei;

→ probele administrate în cauză nu dovedesc comiterea de către inculpată a infracțiunii de abuz în serviciu în formă calificată şi continuată, prev. de art. 248 Cod penal rap. la art. 248[1] Cod penal combinat cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal şi nu susțin implicarea acesteia în săvârşirea infracțiunilor de fals sub forma participației improprii, după cum nu demonstrează nici existența respectivelor infracțiuni, precum şi a infracțiunii la legea societăților comerciale;

→în cauză a intervenit prescripția specială a răspunderii penale pentru infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată şi de folosirea creditului societății într-un scop contrar intereselor acesteia, ambele sub forma participației improprii.

În consecință, inculpata Jianu Irina Paula, prin apărător ales, a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței atacate şi, în principal, în temeiul art. 332 alin. 2 Cod proc. penală, restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale, iar în subsidiar, trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond.

Totodată, în situația în care se va trece peste aceste aspecte a solicitat reținerea cauzei spre rejudecare de către instanța de recurs şi pronunțarea unei soluții de achitare întemeiată pe dispozițiile art. 10 lit. d Cod proc. penală sub aspectul infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice şi respectiv, pe dispozițiile art. 10 lit. a Cod proc. penală în ceea ce priveşte infracțiunile de fals şi folosirea creditului societății într-un scop contrar intereselor acesteia.

Tot în subsidiar, recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula a solicitat încetarea procesului penal sub aspectul infracțiunii prev. de art. 31 alin. 2 Cod penal rap. la art. 272 pct. 2 din Legea nr. 31/1990 comb. cu art. 17 lit. h din Legea nr. 78/2000 şi cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal, în temeiul art. 10 lit. f Cod proc. penală, iar într-un alt subisidiar, încetarea procesului penal, în temeiul art. 10 lit. g Cod proc. penală, pentru infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată şi folosirea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

creditului societății într-un scop contrar intereselor acesteia, ambele săvârşite sub forma participației improprii.

2.3. La data de 18 iunie 2012, inculpata Jianu Irina Paula, după închiderea dezbaterilor asupra recursului, a depus prin fax, în trei exemplare, o cerere intitulată „completarea motivelor de recurs”, în cuprinsul căreia reiterează aceleaşi aspecte privind excepțiile de neconstituționalitate şi cererile de înscriere în fals, susținute la termenul din 16 mai 2012, precum şi aspecte referitoare la neregularitatea procesului penal în primă instanță, respectiv, inexistența unei instanțe legal constituite, consecință a desemnării membrilor completului cu încălcarea principiilor repartizării aleatorii şi a eludării principiului continuității, precum şi greşita renunțare la audierea unui număr important de martori.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători analizând, cu prioritate, criticile recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula privind aspectele procedurale, constată că sunt neîntemeiate pentru argumentele ce vor fi expuse în continuare.

2.1.a. Recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula a susținut că prin necitarea/neintroducerea în cauză în calitate de parte vătămată/parte civilă a SC Vertcon S.A., în condițiile în care a fost trimisă în judecată şi condamnată şi pentru infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată, fals intelectual la Legea contabilității, folosirea creditului societății într-un scop contrar intereselor acesteia, toate sub forma participației improprii şi în formă continuată, reprezintă o încălcare a principiului contradictorialității procesului penal.

Potrivit dispozițiilor art. 289 Cod proc. penală judecata unei cauzei se face în fața instanței constituite potrivit legii şi se desfăşoară în şedință publică, oral, nemijlocit şi cu respectarea principiului contradictorialității.

Înalta Curte de Casație şi Justiție-Completul de 5 Judecători, din examinarea actelor şi lucrărilor dosarului, constată că, prin modul în care s-a desfăşurat cercetarea judecătorească în fața instanței de fond au fost respectate principiile fundamentale ale fazei de judecată, astfel cum sunt reglementate de textul de lege invocat, respectiv, contradictorialitatea şi nemijlocirea. În baza acestor principii, prima instanță, în şedința publică

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

din data de 09 ianuarie 2012, când au avut loc dezbaterile pe fondul cauzei, după ce, în prealabil, a pus în discuția contradictorie a părților cererea formulată de inculpata Jianu Irina Paula de citare a societății Vertcon SA Bacău, în urma deliberării, a respins această solicitare motivat de faptul că a fost depăşit termenul procesual prevăzut de art. 15 Cod proc. penală.

Prin urmare, nu se poate considera că, în cauză, a fost nesocotit principiul contradictorialității, astfel cum susține recurenta intimată inculpată, deoarece aprecierea instanței asupra temeiniciei unei cereri în sensul admiterii sau respingerii acesteia nu echivalează cu încălcarea principiilor care guvernează desfăşurarea judecății.

Mai mult, se constată că, potrivit art. 24 alin.1 şi 2 Cod proc. penală, pentru ca o persoană să aibă calitate de parte vătămată şi/sau parte civilă în procesul penal, este necesară manifestarea sa neechivocă de voință în acest sens, neputându-se realiza la cererea inculpatului sau a altei părți din proces care să solicite introducerea acesteia în cauză.

Or, din actele şi lucrările dosarului rezultă că SC Vertcon SA nu s-a constituit parte vătămată/parte civilă în prezentă cauză, deşi unul dintre modurile de sesizare a organului de urmărire penală a fost chiar autodenunțul reprezentatului legal al acesteia, martora Popa Cristina. Neexistând o manifestare de voință în sensul prevăzut de dispozițiile art. 24 Cod proc. penală, instanța de judecată nu avea posibilitatea introducerii în cauză a SC Vertcon S.A. la solicitarea inculpatei, cu atât mai mult cu cât, termenul procesual prev. de art. 15 Cod proc. penală a fost depăşit, aşa cum, în mod corect, a reținut şi prima instanță. Totodată, inculpata Jianu nu a făcut nici dovada existenței unei vătămări în sensul art. 197 alin. 1 şi 4 Cod proc. penală, nerespectarea procedurii privind citarea sau omisiunea introducerii în cauză a societății Vertcon S.A. neputând fi invocate decât de către aceasta din urmă.

2.1.b Referitor la critica privind nerespectarea dispozițiilor procedurale de efectuare a urmăririi penale de către un procuror necompetent, care nu făcea parte din Structura Centrală a Direcției Naționale Anticorupție din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție, se constată că este neîntemeiată pentru aceleaşi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

argumente expuse pe larg la analizarea motivelor de recurs formulate de recurentul intimat inculpat Adrian Năstase.

În legătură cu aspectele invocate de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula referitor la procedura înscrierii în fals în ceea ce priveşte comunicarea Consiliului Superior al Magistraturii din care rezultă parcursul profesional al procurorului Volintiru Dănuţ, se constată că, potrivit dispoziţiilor art. 721 Cod proc. civilă, dispoziţiile procesual civile „se aplică şi în materiile prevăzute de alte legi, în măsura în care acestea nu cuprind dispoziţii potrivnice".

Dispoziţiile articolului 184 Cod proc. civilă referitoare la cercetarea pe cale incidentală nu sunt aplicabile în cauză, având în vedere că recurenta intimată inculpată se poate adresa direct organului de cercetare penală comptetent să efectueze cercetări cu privire la pretinsa infracţiune de fals invocată de recurentă, în condiţiile în care acţiunea publică nu s-a stins şi nici nu s-a prescris.

În situaţia în care actul defăimat este declarat fals hotărârea pronunţată în cauză este susceptibilă de a fi revizuită potrivt art. 394 alin. 1 lit. c Cod proc penală.

2.1.c. Neîntemeiată este şi critica recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula privind nerespectarea dispoziţiilor instanţei de recurs, care, în primul ciclu procesual, a dispus restituirea cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale, subsecvent obţinerii avizului Camerei Deputaţilor necesar începerii urmăririi penale împotriva inculpatului Năstase Adrian.

Din actele şi lucrările dosarului se reţine că, prin sentinţa penală nr. 611 din 18 octombrie 2007 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie - Secţia Penală, definitivă prin decizia penală nr. 219 din 07 aprilie 2008 a Completului de 9 judecători, a fost restituită cauza privind şi pe inculpata Jianu Irina Paula, la procuror, în vederea refacerii urmăririi penale şi a actului de sesizare al instanţei.

După primirea dosarului, procurorul a dispus prin rezoluţia din 24 martie 2008, emisă în dosarul nr. 27/P/2008 al Secţiei de combatere a Corupţiei din cadrul Direcţiei Naţionale Antcorupţie, începerea urmăririi penale faţă de învinuitele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana sub aspectul săvârşirii infracţiunii de abuz în serviciu contra intereslor publice

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

în formă calificată, prev. de art. 248 rap. la art. 248[1] Cod penal cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal, sub forma autoratului, respectiv complicității. Având în vedere, pe de o parte, obiectul cauzei restituite care includea şi săvârşirea unor presupuse infracțiuni legate de finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004, iar pe de altă parte, că prin rezoluția din 19 iunie 2008, emisă în dosarul nr. 68/P/2008 s-a dispus disjungerea cauzei cu privire la inculpații Năstase Adrian, Jianu Irina Paula şi Vasile Cristian Mihai şi conexarea acesteia la dosarul nr. 27/P/2008 (filele 72-77 Vol.2 d.u.p.), printr-o ordonanță emisă în aceeaşi zi, 19 iunie 2008, s-a dispus ridicarea de către ofițeri de poliție judiciară din cadrul Direcției Naționale Anticorupție a materialului probator disjuns din dosarul nr. 68/P/2008, pentru a fi conexat la dosarul nr. 27/P/2008, activitate care a avut loc tot la data de 19 iunie 2008 şi consemnată într-un proces verbal (fil. 79-82 Vol.2 d.u.p.).

Prin ordonanța din 20 iunie 2008 s-a dispus, pe de o parte, extinderea cercetărilor şi începerea urmăririi penale față de toții inculpații din prezenta cauză, iar pe de altă parte, schimbarea încadrării juridice a faptelor pentru care anterior, prin rezoluția din 24 martie 2008, se începuse urmărirea penală față de învinuitele Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana, în sensul reținerii prevederilor art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 (filele 83-118 Vol. 2 d.u.p.).

Aşa cum a reținut şi instanța de fond în cuprinsul încheierii din 03 noiembrie 2010, organul de urmărire penală prin activitățile desfăşurate după restituirea cauzei a procedat la refacerea urmăririi penale, prin readministrarea probatoriului, în conformitate cu prevederile art. 270 alin. 1 lit. b Cod proc. penală rap. la art. 272 şi art. 64 Cod proc. penală. În acest sens, au fost extinse cercetările şi s-a început urmărirea penală față de toți inculpații din prezenta cauză pentru infracțiunile ce au făcut, ulterior, obiectul actului de sesizare, extinderea cercetărilor fiind determinată de existența unor noi sesizări, au fost audiați 981 de martori şi s-a efectuat o constatare tehnico-ştiințifică de către specialişti din cadrul Direcției Naționale Anticorupție în perioada martie-octombrie 2008, deci după începerea urmăririi penale şi extinderea cercetărilor, toți inculpații au luat cunoştință de conținutul materialului de urmărire penală, însă s-au

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prevalat de dreptul la tăcere, fiind îndeplinită la finalizarea cercetărilor şi procedura prevăzută de art. 250 şi urm. Cod procedură penală.

În ceea ce priveşte documentele financiar contabile şi celelalte înscrisuri ridicate cu ocazia cercetărilor iniţiale, acestea au fost preluate şi valorificate şi în cauza dedusă judecăţii, deoarece prin natura lor şi informaţiile pe care le furnizau ca mijloace de probă, ar fi făcut inoportună şi ar fi imprimat activităţii de refacere a urmăririi penale un caracter formal excesiv, fără a avea alte efecte asupra probatoriului administrat sau a oferi informaţii suplimentare în susţinerea vinovăţiei inculpaţilor.

Faţă de modificările legislative intervenite în timp şi calitatea în care au fost comise faptele reţinute în sarcina inculpatului Năstase Adrian, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători constată că, după refacerea urmăririi penale au fost respectate normele legale în materie, astfel că, nu se poate aprecia că au fost nesocotite dispoziţiile instanţei care a dispus restituirea cauzei la procuror.

Din motivarea hotărârii de restituire a cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale rezultă că, instanţa a sancţionat lipsa avizului Camerei Deputaţilor la începerea urmăririi penale împotriva inculpatului Năstase Adrian pentru presupuse fapte de corupţie săvârşite de acesta în calitate de prim ministru şi pentru care s-a dispus, iniţial, sesizarea instanţei de judecată. Faţă de împrejurarea că, ulterior restituirii, s-a dispus începerea urmăririi penale şi extinderea cercetărilor pentru alte fapte săvârşite de acesta, în calitate de preşedinte al PSD, nu mai era necesară parcurgerea etapei administrative privind obţinerea avizului de la una dintre cele două Camere ale Parlamentului, astfel că, în mod legal, au fost efectuate cercetări şi sesizată instanţa de judecată, aspect constatat şi de către instanţa de fond prin încheierea din 03 noiembrie 2010.

Faţă de aceste considerente, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători apreciază că este neîntemeiată solicitarea recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula de restituire a cauzei la procuror în vederea refacerii urmăririi penale.

Pe de altă parte, este nefondată şi critica aceleiaşi recurente vizând nulitatea procesului penal, consecinţa nulităţii actelor de disjungere a cauzei nr. 68/P/2008.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Deşi s-a susținut că, datorită existenței unei cauze de ordine publică de împiedicare a exercitării acțiunii penale (autoritatea de lucru judecat a deciziei nr. 219/2008 a ÎCCJ – Completul de 9 Judecători, prin care s-a constatat nulitatea urmăririi penale efectuată în dosarul nr. 8/P/2006 şi s-a dispus restituirea cauzei în vederea refacerii urmăririi penale), având drept consecință încetarea procesului penal conform art. 11 pct. 2 lit. b raportat la art. 10 lit. f Cod proc. pen.(lipsa autorizării sau sesizării organului competent ori altă condiție prevăzută de lege necesară pentru punerea în mişcare a acțiunii penale) instanța de ultim control judiciar, față de considerentele expuse pe larg la punctul 2.1.c., apreciază că interpretarea dată de recurentă textului art. 10 lit. f Cod pr. pen este total eronată, dispozițiile menționate nefiind incidente în speța supusă analizei.

2.1.d. Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată ca neîntemeiate şi criticile privind nerespectarea dispozițiilor procedurale referitoare la audierea martorei Popa Cristina, care a avut în cauză calitatea de denunțător şi făptuitor, precum şi a altor 27 de persoane ce întrunesc concomitent calitatea de martori şi făptuitori, a normelor procedurale privind efectuarea urmăririi penale, respectiv, prezența inculpatei şi a apărătorului ales la audierile martorilor, prezentarea materialului de urmărire penală şi consemnarea declarațiilor martorilor pe alte formulare decât cele prev. de art. 89^1 Cod proc. penală.

Atât dispozițiile art. 78 Cod proc. penală care definesc martorul ca fiind persoana ce are cunoştință despre vreo faptă sau împrejurare de natură să servească la aflarea adevărului în procesul penal, cât şi prevederile art. 223 din acelaşi cod, care reglementând unul dintre modurile de sesizare a organelor judiciare, stabilesc că denunțătorul este persoana care a luat cunoştință de săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală şi care încunoştințează despre aceasta organelor de urmărire penală, nu impun vreo restricție legală privind calitatea de martor a denunțătorului. Prin urmare, denunțătorul fiind o persoană care a luat cunoştință despre comiterea unei fapte de natură penală, în mod nemijlocit sau indirect, acesta are nu numai dreptul de a face declarații în calitate de martor, dar şi obligația legală de a declara în legătură cu împrejurările concrete ale comiterii faptei.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Pornind de la aceste considerații de ordin teoretic, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători reține că, prin audierea numitei Popa Cristina în calitate de martor denunțător, au fost respectate normele procedurale privind persoanele ce pot fi audiate în această calitate şi modalitatea concretă de ascultare, prev. de art. 78 şi urm. şi art. 327 şi urm. Cod proc. penală.

Împrejurarea că, față de o persoană s-au efectuat acte premergătoare într-o cauză penală, în care sunt urmărite penal alte persoane, iar ulterior, s-a dispus o soluție de netrimitere în judecată față de acestea, nu împiedică organul judiciar să procedeze la audierea lor în calitate de martor, dacă sunt îndeplinite condițiile prev. de art. 78 Cod proc. penală, privind cunoaşterea unor fapte sau împrejurări apte să conducă la aflarea adevărului în proces.

Cu privire la nerespectarea normelor procedurale privind audierile martorilor ce susțin vinovăția inculpatei Jianu Irina Paula se reține că, în conformitate cu prevederile art. 200 Cod proc. penală, urmărirea penală are ca obiect strângerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, identificarea făptuitorului şi stabilirea răspunderii penale pentru a aprecia asupra sesizării instanței de judecată. În articolul 289 Cod proc. penală se prevede că judecata se face în fața unei instanțe legal constituite şi se desfăşoară potrivit principiilor publicității, oralității, nemijlocirii şi contradictorialității.

Rezultă aşadar, din economia celor două texte legale enunțate că, probele strânse în cursul urmăririi penale servesc ca temei pentru sesizarea instanței, dar ele trebuie verificate de către instanță, în şedință publică, în mod nemijlocit, oral şi în contradictoriu şi numai după această verificare instanța poate reține pe cele care exprimă adevărul sau le poate înlătura pe cele care nu au fost admnistrate cu respectarea dispozițiilor legale sau care nu corespund realității.

În consecință, analizând declarațiile martorilor audiați în cauză se reține că în majoritatea lor au fost reaudiați de către instanța de judecată învestită cu soluționarea cauzei în fond, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale, astfel că susținerile recurentei intimate inculpate privind nerespectarea dreptului la apărare nu au suport probator în actele dosarului.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Împrejurarea că la audierea martorilor de către procuror nu a participat recurenta inculpată şi apărătorul său ales, nu constituie o încălcare a dreptului la apărare, întrucât faza de urmărire penală este nepublică, iar adresarea de întrebări de către apărătorul ales al inculpatei martorilor, reprezintă o facultate a organului de urmărire penală /procurorului şi nu o obligaţie conferită expres de lege, astfel cum este prevăzut în cazul fazei de cercetare judecătorească, unde părţile pot adresa întrebări martorilor prin intermediul preşedintelui completului, cu respectarea principiului contradictorialităţii.

Totodată, se reţine că audierea tuturor martorilor în faza de urmărire penală s-a efectuat pe formulare tipizate cu regim special, înregistrate şi înseriate în prealabil, fiind pe deplin respectate prevederile art. 89[1] Cod proc. penală. Faptul că pe paginile ce urmează declaraţiei unui martor, în continuarea formularului cu regim special sunt prevăzute seria, numărul, data şi numele persoanei audiate, permite constatarea continuităţii declaraţiei celui audiat şi nu constituie o nerespectare a dispoziţiilor procedurale privind consemnarea depoziţiei martorului (Vol. 68-72 d.u.p.).

Critica recurentei intimate inculpate privind nerespectarea normelor procedurale ce guvernează activitatea de prezentare a materialului de urmărire penală, susţinută de aceleaşi argumente invocate şi de către recurentul intimat inculpat Adrian Năstase este neîntemeiată.

Fără a relua argumentele reţinute deja cu ocazia examinări motivelor de recurs ale recurentului intimat inculpat Adrian Năstase, care susţin sub acest aspect şi aprecierile asupra criticii formulate de către recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula, Înalta Curte de casaţie şi Justiţie - Completul de 5 judecători reţine, în plus, următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 257 Cod proc. penală, procurorul, după primirea dosarului, are obligaţia de a-l chema pe învinuit şi de a-i prezenta materialulul de urmărire penală, potrivit dispoziţiilor art. 250 şi urm. Cod proc. penală, respectiv, de a-i pune în vedere că are dreptul de a lua cunoştinţă de materialul de urmărire penală, arătându-i şi încadrarea juridică a faptelor, de a-i asigura posibilitatea să ia de îndată cunoştinţă de material probator şi de a-l întreba, după ce a studiat materialul de urmărire

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

penală, dacă are de formulat cereri noi sau dacă doreşte să facă declaraţii suplimentare.

Raportat la situaţia recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula, din cuprinsul actelor şi lucrărilor dosarului de urmărire penală rezultă că, la data de 04.12.2008, inculpata împreună cu apărătorul său ales, avocat Buneci Petre, a dat curs chemării procurorului în sensul prezentării la sediul Direcţiei Naţionale Anticorupţie, unde a luat cunoştinţă nemijlocit de materialul de urmărire penală cuprins în volumele 2-21.

La solicitarea expresă a inculpatei Jianu Irina Paula, prin apărător ales, privind prelungirea termenului de studiu, s-a fixat un nou termen pentru finalizarea prezentării materialului de urmărire penală la data de 09 decembrie 2008, dată la care aceasta şi-a asumat obligaţia de a se prezenta la sediul Direcţiei Naţionale Anticorupţie (fila 295 Vol. 2 d.u.p.).

La data fixată, inculpata, asistată de acelaşi apărător, a procedat la studierea celorlalte volume de urmărire penală (21-80), fiindu-i respectate garanţiile procesuale privind dreptul de a fi audiată şi de a propune probe în apărare (filele 297-299 Vol. 2 d.u.p.). În acest context, inculpata a arătat că nu doreşte să dea declaraţii, prevalându-se de dispoziţiile art. 70 din Cod proc. penală şi a solicitat administrarea probei privind efectuarea unei expertize contabile, cerere de probatorii respinsă de procuror.

Nu pot fi primite nici criticile formulate de recurenta intimată inculpată referitoare la administratrea unor probe după prezentarea materialului de urmărire penală respectiv, a înregistrărilor pe suporţi optici a evenimentelor organizate cu ocazia Trofeului Calităţii, la nivel teritorial, întrucât, potrivit dispoziţiilor art. 243 Cod proc. penală, se procedează la prezentarea din nou a materialului de urmărire penală doar în situaţia în care organul de urmărire penală a efectuat, după prezentarea materialului de urmărire penală, noi acte de cercetare sau dacă constată că trebuie schimbată încadrarea juridică a faptei.

În cauză, din examinarea actelor de urmărire penală rezultă că cele 11 suporturi optice de DVD şi caseta video VHS cuprinzând respectivele înregistrări, au fost prezentate recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula în procedura prev. de art. 250 şi urm. Cod proc. penală., toate aceste mijloace probatorii fiind ridicate la data de 13 februarie 2007 de la Inspectoratul de Stat în Construcţii, pe bază de proces verbal.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Menționarea în procesul verbal întocmit la 19 ianuarie 2009 a împrejurării că suporturile optice ridicate de Inspectoratul de Stat în Construcții au fost sigilate în vederea înaintării împreună cu dosarul cauzei la instanța de judecată, nu constituie un act de cercetarea penală care să impună prezentarea din nou a materialului de urmărire penală, ci reprezintă o măsură administrativă luată de procuror în exercitarea obligației prevăzută de art. 264 alin. 4 Cod proc. penală.

Față de aceste împrejurări, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 judecători apreciază că, în cauză, au fost respectate dispozițiile procesuale şi procedurale privind prezentarea materialului de urmărire penală şi, întrucât nu au fost efectuate acte subsecvente acestei activități, nu se impunea o prezentare din nou a materialului, astfel cum a solicitat recurenta intimată inculpată.

2.1.e Referitor la criticile vizând nerespectarea dispozițiilor legale privind soluționarea cererii de recuzare formulată împotriva judecătorului Ioana Bogdan, Înalta Curte de Casație şi Justiție-Completul de 5 Judecători constată că sunt neîntemeiate, pentru aceleaşi argumente expuse pe larg, la analizarea motivelor de recurs invocate de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian.

2.1.i De asemenea, referitor la criticile vizând nelegala compunere a completului de judecată care a soluționat cauza în fond prin includerea unui magistrat amovibil, instanța de ultim control judiciar constată că sunt neîntemeiate, pentru aceleaşi argumente expuse pe larg, la analizarea motivelor de recurs formulate de recurentul intimat inculpat Năstase Adrian.

2.1.g Nu poate fi primită nici critica privind încălcarea de către instanța de fond a rolului activ prin respingerea cererilor de probatorii în apărare şi renunțarea la audierea tuturor martorilor din actul de sesizare .

În virtutea rolului său activ, instanța este obligată să administreze toate probatoriile în vederea aflării adevărului şi justei soluționări a cauzei. Aprecierea fiecărei probe se face de către instanță care are posibilitatea înlăturării acelor probe ce nu exprimă adevărul sau de a renunța la audierea unor martori, deoarece depoziția acestora a devenit inutilă soluționării cauzei, conform dispozițiilor art. 329 alin. 3 Cod proc. penală, după cum, poate constata şi imposibilitatea ascultării unei persoane când

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

aceasta nu mai este cu putință, potrivit dispozițiilor art. 327 alin. 3 Cod proc. penală.

Din economia textelor de lege enunțate rezultă că instanța, tocmai în exercitarea rolului activ analizează necesitatea administrării probatoriilor şi face aprecieri asupra concludenței şi utilității unor probe, procedând, ulterior, la interpretarea ansamblului probator în vederea soluționării cauzei. Faptul că prima instanță a respins, în parte, cererea de probatorii formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula nu reprezintă o încălcare a principiului rolului activ, astfel cum este reglementat de dispozițiile art. 287 Cod proc. penală, ci un atribut exclusiv al instanței în îndeplinirea activităților specifice fazei cercetării judecătoreşti.

Or, în fața primei instanțe, în cererea de probatorii inculpata Jianu Irina Paula a solicitat audierea unor martori pentru dovedirea modului în care s-a organizat Trofeul Calității şi efectuarea unei expertize contabile, instanța încuviințând doar proba testimonială cu martorul Rusu Gheorghe şi expertiza contabilă (Vol. 12 şi 12 bis instanță), iar dispoziția de respingere a cererii de ascultare în calitate de martori a celorlalte persoane a fost justificată de împrejurarea că, prin rechizitoriu, fuseseră deja propuse spre audiere mai multe persoane din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, inclusiv, unele care au deținut funcții de conducere în anul 2004, pentru dovedirea aceloraşi împrejurări. De asemenea, la termenul de judecată din data de 20 decembrie 2011, prima instanță a încuviințat solicitarea inculpatei Jianu Irina Paula de audiere a martorei Oțel Alina Mihaela, probă administrată în şedința publică din 09 ianuarie 2012.

Contrar celor susținute de recurenta intimată inculpată privind încălcarea dreptului la apărare prin respingerea de către instanța de fond a cererilor de probatorii, Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 judecători reține că probele sunt utile când administrarea lor este necesară pentru soluționarea cauzei penale în conformitate cu legea şi adevărul. Prin urmare, sunt utile şi trebuie deci administrate numai probele concludente, ceea ce înseamnă că o probă utilă este şi o probă concludentă, fără însă, ca orice probă concludentă să reprezinte şi o probă utilă în soluționarea unei cauze.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În prezenta cauză, în mod întemeiat prima instanță, apreciind corect concludența şi utilitatea probelor solicitate de către recurenta intimată inculpată, a admis doar în parte proba testimonială solicitată de aceasta, argumentat de faptul că, deşi concludentă sub aspectul situației de fapt, nu mai era utilă față de împrejurarea că aceleaşi aspecte, indicate ca teză probatorie de inculpată, urmau a fi dovedite prin depozițiile altor martori încuviințați de completul de judecată. Mai mult, în exercitarea rolului activ şi cu respectarea dispozițiilor procedurale, instanța de fond a renunțat, respectiv a constatat imposibilitatea audierii unor martori ale căror depoziții, fie au fost apreciate ca nemaifiind utile în contextul materialului probator deja administrat, fie s-a stabilit că nu mai pot fi obținute datorită unor împrejurări obiective.

Nu se poate reține nici faptul că s-a încălcat dreptul la un proces echitabil în sensul dispozițiilor art. 6 paragraf 3 lit. d din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ce constă în posibilitatea ce trebuie acordată acuzatului de a contesta o mărturie făcută în defavoarea sa, de a putea cere să fie audiați martori care să-l disculpe, în aceleaşi condiții în care sunt audiați şi interogați martorii acuzării.

În jurisprudența sa constantă, Curtea a statuat că jurisdicțiilor naționale le revine dreptul de a aprecia elementele de probă pe care le administrează într-un proces şi pertinența celor pe care acuzatul ar vrea să le mai producă, în special cu privire la numărul de martori propuşi de el. Prin urmare, nu se poate recunoaşte acuzatului un drept nelimitat de a obține convocarea unor martori în fața instanței de judecată (cauza Vidal c. Belgiei, Honsik c. Austriei, Touvier c. Franței), autoritatea națională competentă fiind cea care are facultatea de a aprecia pertinența unei „oferte de probă" făcută de acuzat, în măsura compatibilității ei cu noțiunea de proces echitabil.

Faptul că instanța a respins cererea de probatorii formulată de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula privind audierea unor martori pe situația de fapt, referitoare la împrejurările organizării evenimentului Trofeul Calității în Construcții, motivat de faptul că alți 325 de martori au fost citați pentru a depune mărturie în dovedirea aceloraşi împejurări, care au şi fost audiați, nu constituie o încălcare a dreptului la

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

un proces echitabil, instanța apreciind pertinența ofertei de probă a inculpatei cu respectarea garanțiilor procesuale.

2.1. h. Referitor la critica privitoare la încălcarea obligației instanței de fond de a motiva hotărârea**,** se reține că potrivit dispozițiilor art. 356 Cod proc. penală, hotărârea instanței trebuie să cuprindă în expunere, între altele, în cazul pronunțării unei soluții de condamnare, faptele reținute în sarcina inculpatului, forma şi gradul de vinovăție, analiza probelor care au servit ca temei la adoptarea soluției şi cele care au fost înlăturate, temeiurile de fapt şi de drept care au dus la adoptarea soluției. Prin urmare, în hotărâre trebuie analizate fiecare dintre apărările formulate de părți şi argumentele invocate de procuror în susținerea acuzării, motivându-se temeiurile de drept şi de fapt care au condus la admiterea sau la respingerea fiecărui motiv invocat în apărare sau acuzare.

Astfel, se asigură părților dreptul la un proces echitabil, cum este reglementat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului ce cuprinde, între altele, atât dreptul părților de a prezenta observațiile pe care le consideră elocvente pentru cauza lor, cât şi obligația instanței de a examina aceste observații, cu alte cuvinte, sarcina instanței fiind aceea de a analiza efectiv mijloacele, argumentele şi probatoriile părților.

În jurisprudența instanței europene s-a statuat în mod constant că, dispozițiile art. 6 alin. 1 din Convenție impun o obligație instanțelor de a-şi motiva hotărârile, însă aceasta nu înseamnă că se cere un răspuns detaliat la fiecare argument, amploarea acestei obligații variind în funcție de natura hotărârii, ceea ce este definitoriu pentru noțiunea de proces echitabil este ca instanța să fi examinat cu adevărat problemele esențiale ce i-au fost supuse atenției şi să nu se mulțumească să confirme concluziile unei alte instanțe sau pe cele reținute în actul de sesizare (cauza Helle împotriva Finlandei paragraful 60, cauza Boldea c. României, cauza Albina c. României).

Din examinarea conținutului sentinței pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție, Secția Penală rezultă că aceasta este motivată în raport de toate argumentele invocate de părți în apărare, inclusiv cele susținute de către inculpata Jianu Irina Paula, deopotrivă fiind analizate şi susținerile procurorului în acuzare, descrise sintetic în încheierea de la termenul din data de 09 ianuarie 2012, când au avut loc dezbaterile pe

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

fondul cauzei, prin urmare, nu se poate aprecia că s-a încălcăt dreptul la un proces echitabil al vreuneia dintre părți, astfel cum susține recurenta intimată inculpată.

Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători reține, aşadar, că în expunerea considerentelor sentinței, instanța de fond față de motivele invocate de părți, nu s-a rezumat doar la aprecieri cu caracter general, ci a realizat un examen coroborat al probelor administrate în faza de urmărire penală şi a judecății, cu referiri concrete la ceea ce a rezultat din evaluarea lor, fapt ce permite o verificare a acestei hotărâri de către instanța de recurs.

Mai mult, pornind de la o situație de fapt conturată de ansamblul probator administrat, sunt reliefate, în mod corect, împrejurările comiterii faptelor reținute în sarcina inculpatei Jianu Irina Paula de către instanță. Deducțiile logice ale judecătorului au fost justificate chiar de modalitatea în care inculpata Jianu Irina Paula a conceput desfăşurarea activității infracționale, urmare a influenței/autorității unui reprezentant al unui partid, numărul mare de persoane şi societăți comerciale implicate şi, nu în ultimul rând, natura infracțiunilor pentru care a fost cercetată şi condamnată, fără însă ca prin aceste raționamente logico-juridice să se dea o altă interpretare probelor ori să fie denaturate împrejurările comiterii faptelor.

Pe cale de consecință, critica recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula este neîntemeiată şi sub acest aspect, iar față de toate argumentele arătate mai sus, Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători apreciază că nu se impune casarea hotărârii şi trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond, astfel cum s-a solicitat.

2.2.a. Pe fondul cauzei, o critică a inculpatei Jianu Irina Paula a vizat împrejurarea că lipseşte plângerea prealabilă a Adunării Generale a societății Vertcon S.A., necesară pentru punerea în mişcare a acțiunii penale sub aspectul infracțiunii prev. de art. art. 31 alin. 2 Cod penal rap. la art. 272 pct. 2 din Legea nr. 31/1990 comb. cu art. 17 lit. h din Legea nr. 78/2000 şi cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal, reținută în sarcina inculpatei şi pentru care prima instanță a dipus o soluție de condamnare la o pedeapsă privativă de libertate.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Deşi termenii generali în care este redactat art. 155 alin. 1 din Legea nr.31/1990 proclamă că acțiunea în răspundere contra administratorilor aparține adunării generale, dispoziția amintită nu poate avea în vedere acțiunea penală care se exercită din oficiu, şi aceasta din considerente de rațiune şi de text.

Astfel, procesul penal are la bază, între alte principii, şi principiul oficialității înscris în art. 2 C. proc. pen.

În acest sens, art. 2 alin. (2) C. proc. pen. prevede că actele necesare desfăşurării procesului penal se îndeplinesc din oficiu, afară de cazul când prin lege se dispune altfel. Cu alte cuvinte, acțiunea penală va putea fi exercitată întotdeauna de Ministerul Public, cu excepția situațiilor în care legea prevede că ea se pune în mişcare la plângerea prealabilă.

Infracțiunile reglementate în Legea nr. 31/1990 şi care se referă la administratori (între care şi cea în discuție) nu fac parte din categoria celor pentru care acțiunea penală se porneşte la plângerea prealabilă şi când adunarea generală este în măsură să decidă promovarea plângerii împotriva administratorilor, situație în care numai aceasta poate aprecia dacă este cazul să se tulbure activitatea socială prin urmărirea administratorilor sau este de preferat ca problemele să fie soluționate în cadrul intern.

Cât priveşte infracțiunea în discuție, acțiunea penală se porneşte şi se exercită din oficiu de Ministerul Public, fără a avea nevoie de autorizarea adunării generale.

Prin prisma prevederilor art. 223 C. proc. pen., adunarea generală poate sesiza organul de urmărire penală cu privire la săvârşirea unei infracțiuni, dar această posibilitate legală nu echivalează cu o condiție de sesizare sau de autorizare obligatorie pentru punerea în mişcare a acțiunii penale şi în lipsa căreia urmărirea penală să nu poată începe.

De altfel, prin dispozițiile ulterioare ale art. 282^1 din Legea nr. 31/1990 (text introdus prin art. I pct. 189 din Legea nr. 441/2006) se precizează expres că pentru infracțiunile cuprinse în Titlul VIII acțiunea penală se pune în mişcare din oficiu.

Totodată, conținutul dispozițiilor legale privind incriminarea faptei de folosire a creditului societății într-un scop contrar intereselor acesteia, în vigoare, atât la data comiterii faptei, cât şi în prezent, nu rezultă

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

necesitatea existenței plângerii prealabile formulate de către partea interesată şi, prin urmare, acțiunea penală se putea exercita din oficiu, astfel criticile recurentei intimate inculpate sub acest aspect sunt nefondate.

Interpretarea dată de către recurentă dispozițiilor procedurale cuprinse în art. 282[1] din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, astfel cum a fost introdus prin Legea nr. 441/2006, nu poate fi primită de către instanța de recurs deoarece, ar însemna ca, în lipsa unei prevederi exprese privind punerea în mişcare a acțiunii penale la plângerea prealabilă a părții vătămate, să se deroge de la principiul oficialității procesului penal şi să se adauge la lege, aspect ce nu a fost avut în vedere de legiuitor nici prin modificarea legislativă invocată de recurentă.

În consecință, nefiind încălcate dispoziții imperative privind sesizarea, autorizarea organului competent ori alte condiții necesare pentru punerea în mişcare a acțiunii penale, nu se poate discuta despre un caz de împiedicare a exercitării acțiunii penale, care să conducă la o soluție de încetare a procesului penal în temeiul art. 11 pct. 2 lit. b) combinat cu art. 10 alin. (1) lit. f) C. proc. pen.

Examinând actele şi lucrările dosarului se constată că, prima instanță, în baza probatoriului administrat, a reținut în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpatei Jianu Irina Paula în comiterea unora dintre faptele descrise în actul de sesizare şi le-a dat o încadrare juridică corespunzătoare.

2.2.b. Referitor la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă calificată şi continuată, se reține că inculpata în perioada martie-octombrie 2004, în calitate de inspector general de stat în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, în baza unei rezoluții infracționale unice şi ca urmare a exercitării influenței/autorității de către inculpatul Năstase Adrian, determinată de calitatea sa de preşedinte al Partidului Social Democrat, cu ocazia organizării evenimentului Trofeului Calității în Construcții, a decis încasarea taxelor de participare de către 5 societăți comerciale private şi a angajat, în condiții nelegale, cheltuieli din bugetul instituției pentru această manifestare, cauzând un prejudiciu total de 75.526.350.588 ROL.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Pentru înțelegerea mecanismului prin care s-a ajuns la prejudicierea patrimoniului Inspectoratului de Stat în Construcții, ca efect al activității infracționale desfăşurată de inculpata Jianu Irina Paula, prin nerespectarea prevederilor legale privind modalitatea de finanțare a acestei instituții, cât şi prin încălcarea dispozițiilor ce reglementează modul de cheltuire al banilor publici, se impune, în prealabil, a se evidenția faptul că toate precizările făcute în secțiunea vizându-l pe inculpatul Năstase Adrian, referitoare la organizarea şi funcționarea Inspectoratului de Stat în Construcții, sunt aplicabile şi în ceea ce o priveşte pe inculpata Jianu Irina Paula, din dispozițiile legale analizate rezultând cu claritate şi atribuțiile ce reveneau inculpatei în funcția deținută.

Pornind de la premisa că organizarea evenimentului Trofeul Calității în Construcții este o manifestare tehnică, astfel cum rezultă şi din adresele fără număr, cu antetul Inspectoratului de Stat în Construcții, semnate de către inculpata Jianu şi intitulate „Trofeul Calității finala" şi „ Regulament de desfăşurare – finala concursului", instanța de recurs nu poate primi susținerea recurentei intimate inculpate că manifestarea „Trofeul Calității în Construcții" organizat de Inspectoratul de Stat în Construcții ar fi avut un caracter exclusiv aniversar, astfel că, sumele încasate cu titlu de taxe de participare trebuiau să constituie o sursă de finanțare pentru instituție, în condițiile legii. Această concluzie este susținută şi de către martorii audiați în cauză, participanți direcți la eveniment sau reprezentanții inspectoratelor teritoriale, care au perceput această manifestare ca fiind una de natură tehnică şi nu aniversară, față de conținutul şi informațiile primite, modul de selectare a lucrărilor, achitarea unei taxe de participare. În consecință, prima instanță în mod justificat, a înlăturat concluziile expertizei contabile efectuate în cursul cercetării judecătoreşti în sensul că Inspectoratul de Stat în Construcții nu avea o bază legală pentru cuprinderea în bugetul instituției a sumelor rezultate din încasarea taxelor de participare şi că nu s-ar fi înregistrat niciun prejudiciu în patrimoniu acestuia.

Contrar celor susținute de către inculpată în apărare, privind inexistența unor fonduri la Inspectoratul de Stat în Construcții pentru organizarea unui eveniment de o asemenea amploare, se constată, aşa

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cum a reținut şi instanța de fond, întemeiat şi pe concluziile raportului de constatare, că Inspectoratul de Stat în Construcții a cheltuit din bugetul propriu pentru Trofeul Calității suma de 8.387.360.588 ROL, aferentă atât fazelor teritoriale cât şi fazei finale, sumă mult mai mare decât cea efectiv cheltuită de firmele organizatoare în relația cu terții pentru fazele teritoriale, respectiv, suma de 5.861.208.293 ROL, împrejurare din care rezultă, în mod evident, că independent de încasarea taxelor de participare, Inspectoratul de Stat în Construcții dispunea, în fapt, de fondurile necesare pentru organizarea evenimentului.

În acest sens, se reține că Inspectoratul de Stat în Construcții din bugetul propriu a achitat materialele promoționale distribuite participanților la fazele teritoriale şi finale (achiziționate în baza unor contracte nelegale încheiate cu SC Eurografica SRL şi SC Sanco Group SRL) şi, de asemenea, a suportat şi cheltuieile privind organizarea fazei finale, în baza unui contract încheiat cu SC Axa Management SRL cu încălcarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice.

Faptul că au fost eludate cu ştiință dispozițiile legale privind achizițiile publice rezultă, pe de o parte, din împrejurarea că nu a fost organizată o licitație cu ofertă din partea mai multor societăți de profil, iar de pe de altă parte, la organizarea unui eveniment de o asemenea amploare, prin comparare şi cu cheltuielile ocazionate de evenimente desfăşurate anterior la nivelul structurilor teritoriale, nu se poate aprecia că o valoare estimativă a contractului nu era previzibilă pentru reprezentanții Inspectoratului de Stat în Construcții şi care să impună organizarea licitației cu respectarea dispozițiilor legale.

De altfel, potrivit art. 15 alin. 1 şi 2 din OUG nr. 60/2001, autoritatea contractantă este obligată să estimeze valoarea contractului de achiziție publică prin luarea în considerare a duratei acestuia şi a tuturor costurilor necesare pentru îndeplinirea lui, neavând dreptul de a diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte de valoare mai mică în scopul de a evita aplicarea procedurilor de licitație. Această analiză este necesar a fi făcută de autoritatea contractantă în momentul inițial al luării deciziei de organizarea a unui eveniment al cărui beneficiar este, pentru a putea aprecia dacă se impune sau nu a fi urmată procedura achizițiilor publice.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Chiar dacă recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula nu a făcut parte din comisiile de selectare a ofertanților, conform atribuțiilor de serviciu avea obligația de a cunoaşte şi aviza orice activitate desfăşurată în organizarea evenimentului, de care a avut cunoştință şi care implica instituția pe care o reprezenta. În susținerea acestei aprecieri sunt şi adresele întocmite şi semnate personal de inculpată, menționate anterior (filele 46 şi 340 din Vol. 53 d.u.p.), din al căror conținut rezultă, fără echivoc, că în calitate de reprezentant al Inspectoratului de Stat în Construcții a luat cunoştință de evenimentele deja organizate, fiind date recomandări cu privire la modul în care se vor departaja cele 137 de lucrări ce urmează a fi jurizate la Bucureşti.

În acelaşi registru al activităților ilicite desfăşurate de către inculpata Jianu Irina Paula se înscrie şi întocmirea de către aceasta, împreună cu inculpata Gasparovici Diana, a adresei nr. 105 din 19 aprilie 2004 prin care s-au virat în mod direct, fără o bază legală, veniturile obținute din desfăşurarea evenimentelor către societățile comerciale controlate de către inculpații Popovici Marina Ioana şi Popovici Bogdan.

Faptul că inculpata Jianu a fost interesată în obținerea contractelor de prestări servicii de către societățile agreate de aceasta şi care urmau, ulterior, să direcționeze sumele de bani rezultate din organizarea evenimentului în vederea finanțării ilegale a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian rezultă şi din declarațile martorului Grigore Emil (filele 193 Vol. 21 dosar fond şi fila 11 Vol. 72 d.u.p.), şeful serviciului administrativ şi achiziții din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții şi şef al comisiilor de achiziții publice, care a arătat că plicurile şi hârtiile ce urmau să facă obiectul procedurii de achiziție fuseseră deja primite anterior declanşării respectivei proceduri în luna aprilie 2004, ele aflându-se în biroul inculpatei Gasparovici Diana, care i-a comunicat că materialele fuseseră comandate la SC Eurografica SRL şi că documentația procedurii de achiziție trebuia întocmită, astfel încât câştigătoare să fie această societate. Declarația martorului este susținută şi de reprezentanții agenților economici care au participat la simpozioanele teritoriale şi de către inspectorii de specialitate din cadrul Inspectoratelor județene în construcții care au confirmat primirea materialelor promoționale inscripționate Inspectoratul de Stat în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Construcţii încă din data de 22 aprilie 2004, anterior încheierii contractului (contractul nr. 416/ 13.06.2004 cu SC Eurografica SRL).

De altfel, menţiunile din contractele de prestării servicii încheiate cu societăţiile comerciale „alese" de către inculpată, referitoare la data încheierii lor şi a procedurii de achiziţie publică, precum şi la data la care s-au repartizat cataloagele primite de participanţi la etapa finală a evenimentului ce a avut loc la Bucureşti (16 ocombrie 2004), creează certitudinea că procedura de achiziţie publică nu a fost respectată, fiind pur formală, materialele respective fiind contractate şi realizate anterior derulării acesteia (contractul fără număr din 15 octombrie 2004 încheiat de Inspectoratul de Stat în Construcţii cu SC Eurografica SRL).

O altă împrejurare care susţine încălcarea de către recurenta intimată inculpată a dispoziţiilor legale în exercitarea atribuţiilor de serviciu este aceea că deşi la procedura de achiziţie publică în vederea încheierii aceluiaşi contract ar fi fost invitate să depună oferte alte cinci societăţi, în realitate, două dintre acestea, respectiv, SC Fargo Deco Desing SRL şi SC Aquaris Prest SRL nu au primit nicio invitaţie de participre la respectiva procedură.

Totodată, inculpata prin intermediul subordonatei sale, Gasparovici Diana, coinculpată în cauză, a dat dispoziţie ca la nivelul fiecărui inspectorat teritorial în construcţii să se încheie contracte de prestări servicii de organizare cu societatea corespunzătoare din grupul de firme controlat de inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, deşi ştia că perfectarea unor astfel de contracte este ilegală nu doar pentru faptul că organizatorul tuturor manifestărilor era Inspectoratulul de Stat în Construcţii, iar nu structurile teritoriale, ci şi pentru că nu se parcursese vreo procedură de achiziţie publică pentru atribuirea unor asemenea contracte, precum şi pentru faptul că Inspectoratele teritoriale nu aveau personalitate juridică, conform art. 1 alin. 3 din OUG nr. 63/2001. Relevante în acest sens, sunt declaraţiile reprezentanţilor inspectoratelor teritoriale, unii dintre aceştia (cei din Braşov, Piteşti, Ploieşti şi Bucureşti) refuzând să încheie astfel de contracte pe considerentul că nu au personalitate juridică şi, ca urmare, nu au capacitatea de a încheia acte juridice (filele 2-47 şi 252-282 Vol. 71 d.u.p.)

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Scopul demersului inculpatei a fost acela de a crea confuzie asupra identității organizatorului evenimentelor şi modului de organizare al acestora, ce ar fi implicat o acțiune independentă a fiecărui inspectorat teritorial cu privire la sumele de bani încasate cu titlu de taxă de participare şi destinația acestora, deşi, în mod real, întreaga activitate avea ca scop obținerea de resurse finaciare pentru finanțarea campaniei electorale a inculpatului Adrian Năstase.

Nici lipsa resurselor materiale şi umane invocată de recurenta intimată inculpată în apărare, corelativ lipsei de resurse financiare proprii, nu poate fi primită de către instanța de recurs, deoarece din probatoriile administrate în cauză rezultă că, deşi potrivit contractelor încheiate între societățile organizatoare şi SC A Rond SRL, această din urmă societate trebuia să gestioneze toată activitatea legată de organizarea şi concepția manifestărilor, în realitate, mai multe activități au fost realizate de serviciile de specialitate din cadrul Inspectoratulului de Stat în Construcții. De exemplu, angajați ai Biroului de Presă ai Inspectoratului de Stat în Construcții au contactat reprezentanți mass media pentru a-i invita la eveniment, au redactat comunicate şi au organizat conferință de presă, iar inspectori de specialitate din cadrul Inspectoratelor județene au fost implicați în introducerea în pungi a materialelor promoționale şi distribuirea lor participanților la eveniment (declarațiile martorilor Iancu Oana, Guțic Violeta, Bogdănescu Luminița, Savin Emilia Mihaela, Spiță Ioan, Manolache Diana Alina, filele 86-88, 91-96 Vol. 72 d.u.p.).

Prin urmare, implicarea inspectorilor din cadrul structurilor teritoriale şi a angajaților Inspectoratului de Stat în Construcții în desfăşurarea evenimentului organizat infirmă susținerile inculpatei privind lipsa de personal, dovedind o dată în plus caracterul pur formal al contractelor încheiate şi prin acesta scopul real al organizării acestui eveniment.

Împrejurarea invocată în apărare de către recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula privind inexistența vreunei legături cu inculpatul Adrian Năstase, atât pe linie de partid, cât şi în relațiile de serviciu, pe de o parte, nu este relevantă sub aspectul subzistenței elementelor constitutive ale infracțiunii prev. de art.248 Cod penal rap. la art. 248[1] Cod penal, fiind infirmată de probele administrate în cauză, care dovedesc fără niciun dubiu faptul că, prin întreaga sa activitate

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

infracțională, în modalitatea în care a fost reținută şi de către instanța de fond şi însuşită de către instanța de recurs, aceasta a urmărit obținerea unor fonduri, în mod ilegal, pentru susținerea campaniei electorale din anul 2004 a inculpatului Adrian Năstase, folosindu-se de funcția deținută în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, unde a fost numită în anul 2001.

Nu poate fi reținută nici apărarea invocată de recurenta intimată inculpată că inițiativa organizării evenimentului Trofeul Calității în Construcții ar fi aparținut martorului Feşan Alexandru încă din cursul anului 2003, în scopul inducerii ideii că nu ar exista nicio legătură între respectiva manifestare şi campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, având în vedere că niciunul dintre contractele încheiate de Inspectoratul de Stat în Construcții pentru Trofeul Calității nu a fost prevăzut în programul anual al achizițiilor publice, conform art. 2 şi art. 23 lit.a din H.G. nr. 461/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a OUG nr. 60/2001 privind achizițiile publice, aspect ce denotă faptul că, în realitate, ideea organizării evenimentului nu s-a cristalizat decât în anul 2004, când a şi fost pusă în practică, dar în alt scop decât cel aniversar.

Criticile privind nulitatea raportului de constatare tehnico-ştiințifică şi inexistența unui prejudiciu în patrimoniul Inspectoratului de Stat în Construcții sunt neîntemeiate:

- pentru considerentele ce au fost anterior expuse la analizarea motivelor de recurs ale inculpatului Năstase Adrian de la pct.1.5 (rapottul de constatare tehnico-ştiințifică)

- pentru considerentele ce vor fi relevate cu ocazia analizării criticilor vizînd latura civilă a cauzei.

Suplimentar, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători reține că, în cauză, deşi în faza de urmărire penală a fost respinsă cererea de probatorii solicitată de inculpata Jianu Irina Paula de efectuare a unei expertize contabile, această probă a fost admisă şi administrată cu respectarea principiilor nemijlocirii şi contradictorialității de către prima instanță, astfel că, eventualele obiecțiuni legate de existența sau inexistența prejudiciului au fost clarificate şi de către experții contabili.

Ca orice alt mijloc de probă şi concluziile expertizei de specialitate sunt supuse cenzurii instanței de judecată şi pot fi reținute şi valorificate în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

aprecierile asupra situației de fapt sau existenței unui prejudiciu într-o cauză, doar dacă se coroborează cu celelalte mijloace de probă.

Or, aşa cum s-a arătat, în mod justificat şi argumentat, prima instanță a înlăturat concluziile expertizei efectuate în faza de cercetare judecătorească, deoarece nu se coroborau cu celelalte împrejurări ce rezultau din probele administrate, Inspectoratul de Stat în Construcții dispunând de o bază legală pentru cuprinderea în bugetul propriu a sumelor rezultate din încasarea taxelor de participare la Trofeul Calității, astfel că prin neincluderea lor s-a creat un prejudiciu în patrimoniul instituției.

Potrivit dispozițiilor art. 11 alin. 1-3 din O.U.G. nr. 143/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, constatarea tehnico-ştiințifică efectuată de către specialiştii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, din dispoziția procurorului, constituie mijloc de probă fără ca prin aceasta să fie afectat dreptul la un proces echitabil al părților.

Interpretarea dată de către instanța de fond şi însuşită de către instanța de recurs referitoare la aprecierea concluziilor raportului de constatare tehnico-ştiințifică în detrimentul celor ale expertizei contabile întocmite de specialişti, în situația dată şi pentru considerentele arătate, este susținută şi de practica Curții Constituționale în Deciziile nr. 805 din 03 iulie 2008 publicată în M. Of. nr. 587/05.08.2008, nr. 753 din 12 mai 2009 publicată în M. Of. nr. 452 din 01.07.2009 şi nr. 524/2006 publicată în M. Of. nr. 764 din 07.09.2006.

Aspectele invocate de către recurenta intimată inculpată, prin apărător ales, referitoare la modalitatea de întocmire a raportului de constatare tehnico-ştiințifică legată de transmiterea unor documente de către Inspectoratul de Stat în Construcții, ulterior întocmirii raportului, dar care au susținut concluziile acestuia, nu sunt întemeiate. Din conținutul adresei nr. 27/P/2008 din 30 iunie 2008, întocmită de procurorul adjunct şef secție Baias Horațiu, rezultă că specialistul desemnat inițial prin rezoluția din 26 mai 2008 să efectueze lucrarea de specialitate, a fost înlocuit cu alți doi specialişti, respectiv, Macovei Gheorghe şi Tudoran Mihai, care au întocmit şi semnat raportul ce a fost finalizat la 04 septembrie 2008.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

La dosarul cauzei a fost identificată adresa nr.943 din 15 octombrie 2008 a Inspectoratului de Stat în Construcții prin care se comunică un răspuns la solicitarea specialistului Uțoiu Dumitru, desemnat inițial să întocmească raportul de specialitate, prin care acesta a cerut o completare a informațiilor existente, adresă primită ulterior finalizării raportului. Împrejurarea că, în cauză, au fost desemnați alți specialişti cu întocmirea şi finalizarea raportului de constatare, iar în opinia lor, respectivele informații nu erau necesare în formularea concluziilor exprimate în actul finalizat la 04 septembrie 2008, nu conduce la aprecierea că actele solicitate erau relevante pentru întocmirea raportului, în condițiile în care s-a răspuns la toate obiectivele stabilite de procuror, cu indicarea documentelor financiar contabile avute în vedere şi care au argumentat concluzia acestora.

Față de toate aceste considerente, Înalta Curte - Completul de 5 judecători reține că, în cauză sunt întrunite elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, în forma calificată, atât sub aspectul laturii obiective cât şi a celei subiective, inculpata Jianu Irina Paula prin acțiunile sale conjugate cu ale celorlalți coinculpați, contribuind prin încălcarea, cu ştiință, a atribuțiilor de serviciu, la obținerea ilegală de fonduri şi finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, sub aparența organizării unui eveniment aniversar al instituției pe care o conducea, creând un prejudiciu în patrimoniul acesteia în sumă de 75.526.350.588 ROL, prin neîncasarea unor venituri şi efectuarea unor cheltuieli cu încălcarea prevederilor legale.

2.2.c.În legătură cu infracțiunile de fals în înscrisuri sub semnătură privată, fals intelectual la legea contabilității şi folosirea creditului societății într-un scop contrar intereselor acesteia, toate în legătură cu activitatea SC Vertcon S.A, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată, contrar susținerilor recurentei, că acestea există şi au fost săvârşite de inculpata Jianu Irina Paula în forma participației improprii, prev. de art. 31 alin. 2 Cod penal.

Apărările recurentei intimate inculpate privind lipsa unei constrângeri exercitate asupra martorei Popa Cristina şi a vreunei

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

implicări în activitatea desfăşurată de SC Vertcon în legătură cu susținerea campaniei electorale prezidențiale a inculpatului Năstase Adrian în lunile noiembrie-decembrie 2004, sunt infirmate de materialul probator administrat în cauză.

Astfel din denunțul şi declarațiile martorei Popa Cristina (filele 11-13, filele 54-55 Vol. 47 d.u.p., 253-258 Vol. 4 instanță), coroborate cu depozițiile martorilor Bălănescu Anda, Spulber Mona, Țibu Mihai, Pişta Francisc, Manolache Daniela, Dornea Dacica, Deju Vasile, Țibu Georgeta, Baciu Cristina, Bălănescu Bogdan, Pavel Maricica, Munteanu Dumitru, Ciocan Ioan, Bontaş Cristina, Căținaş Mioara, Alexe Alice Maria, Sava Vasile, Oțel Alina Mihaela şi Coca Rodica Greta, rezultă implicarea inculpatei Jianu Irina Paula în realizarea materialelor publicitare de către societatea Vertcon S.A., atât în mod direct, cât şi prin intermediul martorei Cristina Popa. Martorii menționați au arătat că inculpata Jianu Irina Paula a fost prezentă în locația unde s-au realizat activități cu caracter electoral, a luat legătura cu furnizorii şi cu destinatarii materialelor de propagandă electorală, inclusiv, cu reprezentanții SC Eurografica S.A. şi primarii PSD din județul Bacău şi alte zone ale Moldovei, toți percepând implicarea sa ca fiind de la o persoană cu autoritate şi care avea rolul de lider.

Nu poate fi primită nici apărarea inculpatei privind deplasarea acesteia în imobilul unde avea sediul social şi SC Vertcon, exclusiv pentru a o vizita pe fiica sa, care avea locul de muncă în aceeaşi clădire, deoarece martorii audiați au precizat că acesta a fost cea care, direct sau prin intermediul martorei Popa Cristina, a condus şi coordonat întreaga activitate cu caracter electoral. Astfel, din inițiativa ei angajații SC Vertcon S.A., SC Conimpuls S.A. şi SC Regal Glass Bacău au fost mobilizați în incinta restaurantului Millenium aparținând SC Vertcon S.A., situat la etajul 9 al imobilului unde îşi aveau sediul cele trei societăți comerciale, pentru a ambala în pungi materiale electorale inscripționate „Adrian Năstase preşedinte" livrate de SC Eurografica SRL.

Tot din dispoziția inculpatei Jianu Irina Paula, SC Verton S.A. a achitat contravaloarea a 20.000 pixuri personalizate "Adrian Năstase" comandate de către SC Eurografica SRL la SC Sanco Grup SRL şi, deşi nu a existat nicio relație comercială între aceste societăți, SC Vertcon S.A. a achitat cele două facturi emise de către SC Sanco Grup SRL şi le-a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

înregistrat în contabilitate, operațiune nejustificată față de specificul activității firmei şi numărul de salariați, care nu necesitau consumul unei asemenea cantități de pixuri pentru desfăşurarea normală a activității societății.

De asemenea, achitarea de către SC Vertcon S.A a contravalorii unor servicii de transport a materialelor de propagandă electorală pentru campania prezidențială a inculpatului Năstase Adrian, în diverse locații din zona Moldovei precum şi a contravalorii unor saci de rafie folosiți la ambalarea respectivelor materiale, s-a realizat tot la inițiativa inculpatei în cadrul ansamblului activităților desfăşurate de aceasta la SC Vertcon S.A., deşi a susținut în apărare că, după cesionarea acțiunilor sociale către martora Popa Cristina pe care le-a deținut la SC Vertcon, nu s-a mai implicat în niciun fel în activitatea societății.

Dispozițiile date de inculpată referitoare la efectuarea acestor cheltuieli de SC Vertcon S.A., fără respectarea prevederilor legale, au determinat înregistrarea în contabilitate şi evidența societății a unor documente cu conținut nereal, care au denaturat rezultatele financiare ale societății pe anul 2004. Relevantă sub acest aspect este depoziția martorei Oțel Alina Mihaela care a precizat că a înregistrat în contabilitate facturi şi documente privind efectuarea unor plăți care în realitate priveau materialele electorale pentru campania prezidențială a inculpatului Năstase Adrian şi nu activități comerciale ale societății, la sugestia martorei Popa Cristina. Tot din declarația martorei rezultă implicarea inculpatei Jianu Irina Paula în desfăşurarea acestor activități, arătând în mod expres că inculpata "era cea care coordona această activitate". (filele 117-118 Vol. 47 d.u.p. şi filele 321-323 Vol. 22 dosar instanță fond).

Rezultă, aşadar, din materialul probator, astfel cum a reținut şi instanța de fond, că implicarea financiară şi logistică a SC Vertcon S.A., SC Conimpuls S.A. şi SC Regal Glass Bacău în campania electorală prezidențială a inculpatului Năstase Adrian nu a reprezentat inițiativa personală a celor care în drept conduceau respectivele societăți, ci a fost rezultatul acțiunilor inculpatei Jinau Irina Paula care, deşi formal, nu mai avea nicio calitate în cadrul acestora, în fapt, a exercitat controlul asupra lor, aşa cum rezultă şi din modalitatea în care a organizat activitatea de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

susţinere a campaniei electorale, toate deciziile privind desfăşurarea acesteia aparţinându-i.

Susţinerile inculpatei Jianu Irina Paula în sensul caracterului subiectiv al depoziţiei martorei Popa Cristina, determinat de neregulile care au fost identificate în activitatea SC Vertcon S.A., nu sunt întemeiate, deoarece în analizarea probatoriului care a susţinut vinovăţia inculpatei în comiterea infracţiunilor la legea societăţilor comerciale şi a celor de fals, depoziţia acesteia nu a avut un caracter singular şi determinant, coroborându-se cu celelalte mijloace de probă respectiv, declaraţiile martorilor menţionaţi mai sus, documentele financiar contabile, materialele folosite în campania electorală şi concluziile raportului de constatare tehnico-ştiinţifică nr. 27/P/2008 din 04 septembrie 2008 (filele 143- 155 Vol. 76 d.u.p.).

Prin urmare, faţă de situaţia de fapt constatată, reţinută şi de către instanţa de fond, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie - Completul de 5 Judecători apreciază ca fiind dovedită existenţa infracţiunii prev. de art. 31 alin. 2 Cod penal rap. la art. 272 pct. 2 din Legea nr. 31/1990 cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal constând în aceea că în perioada noiembrie - decembrie 2004, inculpata Jianu Irina Paula, în mod repetat şi în baza aceleiaşi rezoluţii infracţionale, a determinat-o pe martora Popa Cristina, care a acţionat fără vinovăţie, să folosească sume de bani din patrimoniul SC Vertcon S.A. Bacău într-un scop contrar intereselor acesteia, prin suportarea unor cheltuieli cu bunuri, servicii de transport şi plata personalului, privind campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, căruia i-a facilitat astfel obţinerea unor foloase necuvenite în cuantum de 382.172.020 ROL.

Totodată, probatoriul administrat confirmă pe deplin existenţa şi săvârşirea de către recurenta intimtată inculpată a infracţiunilor de participaţie improprie la fals intelectual, prev. de art. 31 alin. 2 Cod penal rap. la art. 37 din Legea nr. 82/1991 cu ref. la art. 289 Cod penal, cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal şi la fals în înscrisuri sub semnatură privată, prev. de art. 31 alin. 2 Cod penal rap. la art. 290 Cod penal cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal, reţinându-se că, în aceeaşi perioadă, în mod repetat şi în baza unei rezoluţii infracţionale unice a determinat-o,cu intenţie, pe martora Popa Cristina şi, prin intermediul acesteia, pe martora Oţel Alina

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Mihaela, care au acționat fără vinovăție, pe de o parte, să efectueze înregistrări inexacte în contabilitatea SC Vertcon S.A. Bacău privind suma de 383.172.020 ROL folosită la finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, având drept consecință denaturarea cheltuielilor şi rezultatelor financiare ale societății, iar pe de altă parte, să întocmească mai multe avize de însoțire a mărfii cuprinzând mențiuni nereale.

Totodată, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că infracțiunile comise de inculpată sunt în directă legătură cu infracțiunea prev.de art.13 din Legea nr.78/2000 săvârşită de inculpatul Năstase Adrian, urmărind ascunderea foloaselor materiale necuvenite obținute de către acest inculpat din partea S.C.Vertcon S.C. Bacău, în timpul campaniei electorale din toamna anului 2004, astfel încât, în cauză, sunt incidente şi disp.art.17 lit.c, respectiv art.17 lit.h din Legea nr.78/2000.

2.2.d. Reținând în sarcina inculpatei Jianu Irina Paula existența infracțiunilor pentru care prima instanță a dispus condamnarea acesteia la o pedeapsă privativă de libertate, în regim de detenție, **Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată, ca neîntemeiată şi solicitarea recurentei intimate inculpate privind incidența unei cauze ce înlătură răspunderea penală, respectiv, prescripția specială a răspunderii penale, cu privire la infracțiunea de fals în înscrisuri semnătură privată şi cea la legea societăților comerciale.**

Considerentele de ordin teoretic expuse pe larg la analizarea aceleiaşi critici comune pentru o parte dintre inculpații din prezenta cauză susțin, deopotrivă, argumentele care impun aprecierea că această solicitare a recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula este neîntemeiată, astfel că o reluarea a acestora nu ar fi oportună.

Instanța de ultim control judiciar, fără a ne limita însă la o analiză abstractă a considerentelor teoretice, raportându-se la situația juridică concretă a inculpatei Jianu Irina Paula, apreciază că instituția prescripției răspunderii penale trebuie analizată având în vedere data comiterii faptelor, natura acestora, perioada de timp care a trecut de la data când

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

acestea au fost săvârşite şi cauzele care au intervenit şi au împiedicat punerea în mişcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

Stabilind criteriile în raport de care textul de lege statuează modalitatea de calcul a termenului de prescripție specială a răspunderii penale**, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători,** printr-un simplu calcul aritmetic**, constată că în cazul infracțiunilor de fals în înscrisuri sub semnătură privată şi folosirea creditului societății într-un scop contrar intereselor acesteia, față de limitele de pedeapsă care nu depăşesc 5 ani, chiar şi în condițiile raportării la art. 17 lit. c şi h din Legea nr. 78/2000, termenul de prescripție al răspunderii penale, prev. de art. 124 Cod penal rap. la art. 122 alin. 1 lit. d Cod penal cu aplic. art. 128 Cod penal, se împlineşte în cursul lunii iunie 2013.**

La calcularea acestui termen, nu pot fi ignorate dispozițiile art. 128 alin. 1 Cod penal care stabilesc condițiile în care cursul prescripției răspunderii penale se suspendă, situație care se regăseşte în cauză având în vedere că procesul penal a fost suspendat ca efect al sesizării Curții Constituționale cu soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate invocate de către inculpați, pe o perioadă totală de 1 an şi 20 de zile. Astfel, perioada în care dosarul s-a aflat spre soluționarea excepțiilor la instanța de contencios constituțional trebuie luată în considerare la calcularea termenului de prescripție, prev. de art. 124 Cod penal, rezultând că răspunderea penală se prescrie după trecerea unui termen de 8 ani, 6 luni şi 20 de zile, respectiv în cursul lunii iunie 2013 (se vor avea în vedere considerațiile teoretice expuse pentru inculpatul Năstase Adrian la pct. 1.11.) .

Pentru toate aceste considerente, nu se poate aprecia că în cauză a intervenit prescripția specială a răspunderii penale şi, prin urmare, să se dispună de către instanța de recurs încetarea procesului penal, întemeiat pe dispozițiile art. 11 pct. 2 lit. b Cod proc. penală rap. la art. 10 lit. g Cod proc. penală, astfel cum a solicitat recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula.

2.3. În ceea ce priveşte aspectele învederate de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula în cererea intitulată „completarea motivelor de recurs" din data de 18 iunie 2012, Înalta Curte -

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Completul de 5 judecători constată că, pe de o parte, acestea nu privesc legalitatea şi temeinicia hotărârii pronunțate de către instanța de fond, ci măsuri şi dispoziții ale instanței de recurs, cuprinse în încheierile de şedință din datele de 16 mai 2012 şi 17 mai 2012, ce nu pot fi supuse cenzurii aceleiaşi instanțe de recurs, iar pe de altă parte, că au fost formulate cu încălcarea dispozițiilor art.385[10] alin. 3 Cod proc. penală, după închiderea dezbaterilor, fără a fi puse în discuția contradictorie a procurorului şi a părților, motiv pentru care nu pot face obiectul analizei instanței, conform dispozițiilor art. 385[14] alin. 3 Cod proc. penală.

Referitor la **cererile de înscriere în fals formulate de recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula**, pe parcursul judecării cauzei în recurs, se disting două situații, respectiv, cea formulată şi susținută la termenul din data de 16 mai 2012 şi cea cuprinsă în motivele de recurs precum şi completarea motivelor de recurs.

În legătură cu cererea formulată de recurenta intimată inculpată la termenul din 16 mai 2012 se constată că argumentele invocate în susținerea cererii au fost puse în discuția părților şi au fost avute în vedere de Completul de 5 judecători atunci când a respins cererile formulate de către recurentă, printre care şi cea de înscriere în fals cu privire la constatarea nulității încheierii din data de 03 aprilie 2012.

Având în vedere că aspectele invocate de recurenta intimată inculpată cu privire la înscrierea în fals în ceea ce priveşte comunicarea Consiliului Superior al Magistraturii din care rezultă parcursul profesional al procurorului Volintiru Dănuț, sunt cuprinse şi în motivele scrise de recurs, acestea au fost analizate distinct la pct. 2.1.b .

3.Cu privire la inculpata Gasparovici Diana

În dezvoltarea motivelor de recurs scrise şi susținute oral, cu ocazia dezbaterilor, inculpata **Gasparovici Diana**, prin apărător ales, a criticat, în principal, hotărârea primei instanțe sub aspectul greşitei sale condamnări pentru infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată, motivat de faptul că,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

pe de parte, nu sunt arătate argumentele pentru care s-a reținut în sarcina sa această infracțiune, iar pe de altă parte, că probatoriul administrat nu dovedeşte vinovăția inculpatei în comiterea faptei, nefiind întrunite elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

A mai susținut că, prima instanță a dat o valență mai mare depozițiilor unor martori în detrimentul altora, cu referire la martorii Grigore Emil şi Bejinariu Camelia Dorina, fiind valorificate, cu precădere, probatoriile administrate în faza de urmărire penală, susținând totodată, că nu s-au efectuat acte de cercetare şi față de alte persoane cu funcții de conducere în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, respectiv, față de cei patru adjuncți ai inspectorului general.

În argumentarea criticilor formulate a învederat că instanța de fond nu a luat în considerare prevederile art. 4 din OUG nr. 63/2001 şi Ordinul MLPTL nr. 1398/2001 ce reglementează atribuția Inspectoratului de Stat în Construcții de a organiza exclusiv manifestări ştiințifice şi tehnice.

Referitor la criticile formulate de recurenta inculpată Gasparovici Diana privind neluarea în considerare de către prima instanță a prevederilor art. 4 din OUG nr. 63/2001 şi a Ordinului MLPTL nr. 1398/2001 ce reglementează atribuția Inspectoratului de Stat în Construcții de a organiza exclusiv manifestări ştiințifice şi tehnice, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători reține că, aspectele legate de organizarea şi funcționarea Inspectoratului de Stat în Construcții au fost analizate de către instanța de ultim control judiciar cu ocazia examinării motivelor de recurs invocate de inculpații Năstase Adrian şi Jianu Irina Paula, dispoziții legale cu incidență în determinarea atribuțiilor acestei instituții şi stabilirea obligațiilor ce reveneau factorilor de decizie, inspector general şi respectiv, inspectori generali adjuncți, fapt pentru care nu vor mai fi reluate.

În susținerea primei critici recurenta inculpată Gasparovici Diana a invocat faptul că, prima instanță nu şi-a exercitat rolul activ, în sensul că nu a pus în discuția părților şi nu a prezentat argumentele ce au justificat neaudierea unui număr de 71 de martori indicați în rechizitoriu şi a respins solicitarea inculpatei de administrare a probei cu înscrisuri pentru dovedirea inexistenței unui pagube produse Inspectoratului de Stat în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Construcții, în condițiile în care inculpata a contestat raportul de constatare tehnico-ştiințifică întocmit de specialiştii Direcției Naționale Anticorupție.

Sub aspect procedural recurenta inculpată a invocat faptul că, în cauză, nu a fost introdusă ca parte civilă SC Vertcon S.A Bacău, argumentele în susținerea acestei critici fiind comune cu cele relevate de către recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula.

Aspectele relevate de recurenta inculpată Gasparovici Diana privind neintroducerea în cauză a SC Vertcon S.A. şi care se impun a fi analizate, cu prioritate, față de criticile ce vizează fondul cauzei, nu vor mai fi reluate de către instanța de recurs, deoarece se regăsesc într-o amplă expunere în cadrul examinării aceleiaşi critici formulată şi de către recurenta intimată inculpată Jianu Irina Paula.

În legătură cu împrejurările invocate de recurentă privind lipsa rolului activ şi nerespectarea principiului contradictorialității de către prima instanță, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători, prin raportare la aceleaşi considerații de ordin teoretic expuse la analizarea criticii recurentei intimate inculpate Jianu Irina Paula, reține că, la termenul de judecată din data de 08 februarie 2011, inculpata Gasparovici Diana, prin apărător ales, a solicitat încuviințarea probei testimoniale şi audierea unui număr de 71 de martori pentru a dovedi modul în care s-a organizat evenimentul „Trofeul Calității", precum şi a probei cu înscrisuri pentru a face dovada inexistenței unei pagube produse Inspectoratului de Stat în Construcții, contrar concluziilor raportului de constatare tehnico-ştiințifică întocmit de specialiştii Direcției Naționale Anticorupție.

Prima instanță, prin încheierea din data de 08 februarie 2011 a încuviințat proba testimonială cu martorul Rusu Gheorghe (neaudiat însă, ca urmare a renunțării la această probă de către inculpată), deoarece a apreciat că administrarea probei privind audierea celorlalți martori, solicitată de către inculpatele Gasparovici Diana şi Jianu Irina Paula, nu era utilă cauzei, motivat de faptul că în actul de sesizare au fost propuse mai multe persoane, printre care şi reprezentanți ai Inspectoratului de Stat în Construcții, ce puteau oferi suficiente relații privind desfăşurarea evenimentului (filele 83 şi 146-149 Vol. 2 dosar fond).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Totodată, a fost încuviințată, la cererea inculpatei Gasparovici Diana, efectuarea unei expertize contabile, ale cărei concluzii au fost motivat înlăturate de către instanța de fond în procesul de apreciere şi interpretare a probelor, fiind valorificate concluziile raportului de constatare întocmit de specialiştii Direcției Naționale Anticorupție, care se coroborează cu ansamblul probator administrat în cauză şi efectuarea unei adrese către Inspectoratul de Stat în Construcții în vederea comunicării sumelor cheltuite de această instituție pentru evenimentul Trofeul Calității, la care s-a şi primit răspuns (fila 261 Vol. 18 dosar fond).

În consecință, toate aceste activități judiciare specifice fazei de judecată (aprecierea concludenței şi utilității probelor solicitate de către recurenta inculpată, administrarea probei cu expertiză contabilă şi efectuarea unui supliment de expertiză, audierea experților care au întocmit raportul de expertiză pentru a da unele lămuriri, analizarea şi interpretarea concluziilor expertizei în contextul materialului probator administrat, audierea martorilor propuşi prin rechizitoriu pentru stabilirea modului de desfăşurare a evenimentului Trofeul Calității în Construcții), au fost desfăşurate de prima instanță în realizarea rolului său activ, iar dispoziția de respingere a unor cereri probatorii, în condiții de contradictorialitate şi oralitate, nu constituie o încălcare a dreptului la apărare.

Totodată, acordarea unor valențe sporite depozițiilor unor martori (martorul Grigore Emil), în detrimentul altora (martora Bejinariu Camelia Dorina şi a martorilor audiați în fața instanței), se justifică prin aceea că instanța de fond a avut în vedere doar acele depoziții care se coroborează cu ansamblul probator administrat în cauză şi care a permis stabilirea împrejurărilor comiterii faptei, înlăturând motivat, atât pe cele care nu au corespundeau realității, cât şi pe cele care nu aveau legătură cu acuzațiile aduse inculpatei prin actul de sesizare.

Prin urmare, se constată că prima instanță a administrat în mod legal un probatoriu pertinent, concludent şi util, pe care l-a evaluat corect şi în baza căruia a stabilit o situație de fapt corespunzătoare, ce nu comportă critici nici sub aspectul încadrării juridice dată faptei reținute în sarcina recurentei inculpate Gasparovici Diana, respectiv complicitate la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prev. de art. 26 Cod penal rap. la art. 248 rap. la art. 248[1] comb. cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 şi cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal, nici sub aspectul stabilirii vinovăției inculpatei în comiterea faptei.

Analiza coroborată a mijloacelor de probă administrate pe tot parcursul procesului penal, relevă, fără echivoc, vinovăția inculpatei Gasparovici Diana în comiterea faptei deduse judecății, constând în aceea că, în calitate de inspector general adjunct în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții, în mod repetat şi în baza aceleaşi rezoluții infracționale, a sprijinit-o pe inculpata Jianu Irina Paula să încheie contracte nelegale cu societățile „alese" de aceasta din urmă, fără respectarea dispozițiilor privind achizițiile publice şi, împreună, au stabilit încasarea taxelor de participare de către firmele organizatoare ale evenimentului Trofeul Calității în Construcții, cauzând, astfel, un prejudiciu în patrimoniul Inspectoratulului de Stat în Construcții în sumă de 75.526.350.588 ROL, în vederea asigurării obținerii de foloase necuvenite de către inculpatul Năstase Adrian.

Contrar susținerilor recurentei în sensul inexistenței probelor care să dovedească implicarea sa în activitățile desfăşurate privind organizarea Trofeului Calității, din declarațiile martorilor Bălan Beatrice, Negreanu Geanina, Subțirică Dan, Chindlea Lucian şi Burada Cristian, reprezentanți ai inspectoratelor teritoriale (Vol. 54 d.u.p. - filele 14-17, 41-44, 109-111, 113 -115 şi Vol. 78 d.u.p. fila 201) rezultă că, inculpata Gasparovici Diana, împreună cu Jianu Irina Paula, au solicitat acestora încheierea unor contracte cu societățile organizatoare, deşi nu aveau personalitate juridică, iar în relația cu Inspectoratul de Stat în Construcții pentru organizarea evenimentului au luat legătura, în prinicipal, cu inculpata Gasparovici, însă au avut câteva întâlniri şi cu inculpata Jianu.

Implicarea inculpatei Gasparovici Diana în organizarea evenimentului rezultă:

- pe de o parte, din corespondența semnată de aceasta către inspectoratele teritoriale, cărora le-a solicitat să identifice firme cu activități în domeniul construcțiilor şi care pot participa la eveniment, să prezinte liste cu numele firmelor participante, inclusiv taxele achitate, numele inspectorilor teritoriali programați a lua parte la eveniment, numele inspectorilor responsabili cu organizarea, iar în situația când aceştia nu se

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

conformau, uzând de poziția pe care o deținea în structura centrală, invoca posibilitatea emiterii unei decizii şi sesizarea inspectorului general al Inspectoratului de Stat în Construcții;

- iar pe de altă parte, din activitățile desfăşurate de către inculpată, direct sau prin subordonații săi, respectiv, sintetizarea şi redactarea materialelor ce urmau a fi prezentate la eveniment, preluarea invitațiilor, materialelor promoționale şi distribuirea lor în teritoriu, astfel cum rezultă din declarațiile martorilor Niculescu Constantin, Grigore Gheorghe, Seba Teodor (Vol. 61 d.u.p.- filele 20 -28 şi Vol. 72 filele 16 şi 26).

Nu pot fi primite apărările recurentei inculpate în sensul că nefiind factor de decizie în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții nu putea avea vreo contribuție la încheierea contractelor, deoarece, astfel cum a reținut şi instanța de fond, inculpata Gasparovici Diana, în calitate de inspector general adjunct, a ajutat la încheierea unor contracte cu firmele agreate de către inculpata Jianu Irina Paula, iar prin natura funcției deținute trebuia să cunoască dispozițiile legale privind organizarea şi funcționarea instituției şi că taxele de participare pentru evenimentul Trofeul Calității în Construcții - ce reprezenta o manifestare tehnică - constituiau o sursă de finanțare pentru instituție şi nu trebuiau încasate de către firmele organizatoare (contract individual de muncă nr. 1/01.10.2001 şi fişa postului inspectorului general adjunct al ISC filele 75-78 Vol. 53 d.u.p.).

De altfel, nici nu era necesar ca inculpata Gasparovici Diana să fie factor de decizie la încheierea acestor contracte, întrucât participația sa la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată, este reținută sub forma complicității (persoana care cu intenție înlesneşte sau ajută în orice mod la săvârşirea unei fapte penale).

Împrejurarea că inculpata Gasparovici Diana a ajutat la încheierea unor contracte cu firmele agreate de către inculpata Jianu Irina Paula şi a cunoscut că organizarea procedurii de achiziții publice este fictivă deşi, în realitate, se ştia deja firma câştigătoare, este confimată şi de depoziția martorului Grigore Emil, şef serviciu administrativ şi achiziții din cadrul Inspectoratulului de Stat în Construcții, care a arătat că procedura a fost declanşată în luna aprilie 2004 la solicitarea inculpatelor Jianu şi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Gasparovici, iar plicurile şi documentele privind desfăşurarea pocedurii se aflau în biroul inculpatei Gasparovici, care i-a comunicat că produsele au fost deja comandate la societatea Eurografica S.A., care urma să fie şi firma câştigătoare.

Participaţia sa infracţională rezultă şi din modalitatea de încheiere a contractului nr. 4921 din 10.04.2004, de către Inspectoratul de Stat în Construcţii cu SC Axa Management prin încălcarea dispoziţiilor legale privind procedura de achiziţie publică, aspect cunoscut de către inculpata Gasparovici care a întocmit referatul de necesitate nr. 4632 din 26.08.2004, confirmat de către inculpata Jianu Irina Paula, prin care s-a cerut aprobarea organizării evenimentului de către o firmă specializată, pentru ca, în final, să se solicite atribuirea contractului societăţii Axa Management, deoarece ar fi avut cea mai bună ofertă, deşi, în realitate, o altă societate participantă, SC Urban Consult SRL, a prezentat un buget de 66.000 euro, mai mic decât cel prezentat de societatea declarată câştigătoare.

Or, în aceste condiţii, încheierea procesului verbal la data de 18 octombrie 2004 de către comisia din care făcea parte şi recurenta inculpată, alături de martorii Buzeac Mihaela şi Grigore Emil, prin care au constatat îndeplinirea obligaţiilor de SC Axa Management în derularea contractului nr. 4921/2004 nu reprezintă o împrejurare care să garanteze respectarea normelor privind procedura de achiziţie publică, în condiţiile în care societatea Axa Mangement a subcontractat toate serviciile de producţie şi creaţie ale fazei finale de organizare a evenimentului ce urma să aibă loc la Bucureşti, chiar înainte de a fi declarată firmă câştigătoare, iar o parte din costurile pentru serviciile contractate cu terţii au fost achitate chiar de către Inspectoratul de Stat în Construcţii (suma de 3.770.483.000 Rol din valoare totală a contractului de 91.583 euro).

Prin urmare, faţă de toate aceste elemente probatorii care dovedesc implicarea inculpatei Gasparovici Diana - prin ajutorul acordat inculpatei Jianu Irina Paula, în încheierea unor contracte nelegale cu societăţile „alese" de aceasta din urmă, fără respectarea dispoziţiilor privind achiziţiile publice – precum şi la stabilirea taxei de participare de către firmele organizatoare ale evenimentului Trofeul Calităţii în Construcţii, cauzând astfel un prejudiciu în patrimoniul Inspectoratului de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Stat în Construcții în sumă de 75.526.350.588 ROL, în scopul asigurării obținerii de foloase necuvenite de către inculpatul Năstase Adrian, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază că sunt întrunite elemntele constitutive ale infracțiunii prev. de art. 26 Cod penal rap. la art. 248 rap. la art. 248[1] comb. cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 şi cu aplic. art. 41 alin. 2 Cod penal, contrar susținerilor recurentei care a solicitat achitarea sa.

Apărarea formulată de recurenta inculpată Gasparovici Diana privind implicarea şi a altor factori de decizie din cadrul ISC în organizarea evenimentului "Trofeul Calității în Construcții", cu referire la cei patru adjuncți ai inspectorului general ai ISC, nu poate fi reținută, argumentat de faptul că, pe de o parte, din materialul probator administrat în cauză nu sunt elemente care să susțină aprecierile inculpatei; instanța având obligația de a se limita la judecarea faptelor şi persoanelor descrise în actul de sesizare potrivit dispozițiilor art. 317 Cod proc. penală, iar pe de altă parte, invocarea participației penale şi a altor persoane nu este de natură să diminueze sau să înlăture răspunderea penală a acesteia.

Nu poate fi primită nici critica recurentei privind neprecizarea de către instanța de fond a înscrisurilor ce urmează a fi anulate, conform dispozițiilor art. 348 Cod proc. penală, înscrisuri în raport de care se poate aprecia şi participația sa la comiterea infracțiunii, deoarece la stabilirea vinovăției inculpatei Gasparovici Diana pentru actele de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă calificată şi continuată, nu are relevanță dacă a fost anulat sau nu înscrisul întocmit de funcționarul public, ceea ce prevalează în analizarea laturii obiective fiind actele îndeplinite în exercitarea funcției în care a fost învestită şi care trebuie să respecte dispozițiile legale.

Pe de altă parte, susținerile inculpatei sunt total neîntemeiate, întrucât judecătorii fondului, în partea finală a hotărârii (fil. 137-139) au enumerat toate înscrisurile pentru care s-a dispus anularea, conform art. 348 Cod procedură penală.

4. Cu privire la recursurile declarate de inculpații Popovici Marina, Popovici Bogdan şi Vasile Mihail Cristian

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În recursurile lor, inculpații mai sus menționați au invocat deopotrivă motive de nelegalitate şi netemeinicie.

4.1. Principalul motiv de netemeinicie invocat de recurenții intimați inculpați Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Mihail Cristian se circumscrie cazului de casare prevăzut de art.**385^9 pct.18 Cod procedură penală** şi vizează greşita condamnare pentru infracțiunile reținute în sarcina lor.

4.1.a.1. În acest sens, cu trimitere la infracțiunea de complicitate la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată prevăzută de art.26 raportat la art.248^1 din Codul penal, combinat cu art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 din Codul penal, apărarea inculpatei Popovici Marina Ioana a susținut că, potrivit primei instanțe, infracțiunea supusă analizei, în forma reținută inculpatei, a constat în aceea că, împreună cu inculpatul Popovici Bogdan, în baza unei rezoluții infracționale unice, în perioada martie - octombrie 2004, împreună şi cu coinculpata Jianu Irina Paula, au decis încasarea taxelor de participare la evenimentul „Trofeul Calității în Construcții", în cuantum de 67.138.990.000 ROL, de către 5 societăți care făceau parte dintr-un grup de firme controlate şi conduse de soții Popovici, precum şi încheierea cu I.S.C., în condiții nelegale, a contractului nr.4921 din 10.09.2004, în valoare de 3.770.483.000 ROL, sume reprezentând prejudiciul cauzat patrimoniului Inspectoratului de Stat în Construcții (fila 81 sentință).

În argumentare, s-a susținut că reținerea vinovăției inculpatei Popovici Marina Ioana sub aspectul săvârşirii infracțiunii susmenționate este rezultatul unei erori grave de fapt, având în vedere că în cauză nu există niciun element probator care să confirme împrejurarea că inculpata ar fi cunoscut-o în anul 2004 pe coinculpata Jianu Irina Paula, astfel încât, să stabilească împreună aspecte legate de încasarea taxelor de participare pentru organizarea evenimentelor legate de „Trofeul Calității", după cum nu există nicio probă care să confirme o legătură cu ceilalți inculpați; că în realitate, inculpata Popovici Marina Ioana i-a întâlnit prima dată pe inculpații Jianu Paula Irina, Năstase Adrian, Gasparovici Diana şi Vasile Mihail Cristian abia în anul 2008, cu ocazia declanşării cercetărilor în prezenta cauză, aspect relevat de probatoriul administrat în cauză.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În aceeaşi ordine de idei, s-a susținut că, la filele 26-27 din hotărârea atacată, instanța a reținut, fără vreo fundamentare probatorie, că:

- „*sub pretextul lipsei din bugetul instituției a fondurilor necesare organizării acestor evenimente, inculpata Jianu, de conivență cu inculpații Gasparovici Diana, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, a decis ca respectivele taxe de participare să fie încasate de către 5 societăți private care făceau parte dintr-un grup de firme controlate şi conduse de către ultimii doi inculpați, care activau în domeniul organizării de evenimente*";

- „ *taxele de participare pentru Trofeul Calității au fost stabilite în mod arbitrar şi exclusiv de către inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana*"

deşi în realitate, conform probelor administrate, taxele de participare au fost stabilite de martorele Negreanu Geanina-Rita, Bălan Beatrice Livia şi Hurezean Isabella Barbara (vol.4 instanță, filele 10-12, 4-5, 8-9), pe baza experienței dobândite de societățile organizatoare anterior anului 2004.

S-a mai susținut că, în sfera aceleiaşi acuzații, prima instanță a reținut că inculpata Popovici Marina Ioana este vinovată şi pentru „*încheierea cu I.S.C. în condiții nelegale a contractului nr.4921 din 10.09.2004 în valoare de 3.770.483.000 ROL*" (fila 82 sentință), deşi, conform înscrisului aflat la fila 306 vol.26 dosar urmărire penală, respectivul contract a fost încheiat de I.S.C. cu SC Axa Management SRL, societate la care inculpata Popovici Marina Ioana nu deținea nicio calitate, aspect, de altfel, reținut şi de prima instanță la fila 41 din hotărârea recurată.

Totodată, susținându-se că inculpata Popovici Marina Ioana nu a avut nicio implicare în luarea deciziei privind organizarea evenimentelor legate de Trofeul Calității în Construcții, deşi firmele manageriate de aceasta au fost prezente ca firme organizatoare, apărarea a susținut că probatoriile administrate în cauză au dovedit următoarea situație de fapt:

Discuțiile legate de organizarea celor 11 evenimente la nivel teritorial au avut loc între inculpații Jianu Irina Paula şi Popovici Bogdan încă din luna octombrie 2003, împrejurare în care inculpata Jianu a făcut cunoscut faptul că I.S.C. nu deținea fondurile necesare pentru organizarea şi desfăşurarea evenimentelor.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ca urmare, organizarea şi desfăşurarea evenimentelor a fost încredințată S.C. A Rond S.R.L., S.C. Urban Consult S.R.L., S.C. Mediaglobe Invest S.R.L, (firme în cadrul cărora inculpata Popovici Marina Ioana deținea calitatea de asociat/administrator), S.C. Axa Management S.R.L. şi S.C. Contur Media S.R.L. (firme în care inculpata Popovici Marina Ioana nu deținea nicio calitate, neexistând, în cauză, niciun element probator care să confirme că aceasta le coordona sau le controla activitatea), societăți care aveau o bogată experiență şi o reputație profesională pe plan național şi internațional, în cursul anului 2004 desfăşurând activități similare aferente pentru 32 de evenimente în țară şi străinătate (Monte Carlo, Londra, Roma, Belgrad, Washington, Bruxelles).

Între cele 5 firme existau relații de colaborare concretizate în subcontractarea anumitor lucrări de prestări servicii în raport de experiența şi specializarea fiecăreia în îndeplinirea serviciilor asumate la cel mai înalt nivel profesional.

Sub acest aspect, cu trimitere la înscrisurile depuse la dosarul cauzei, apărarea a susținut că, din motive greu de înțeles, instanța a reținut că firmele organizatoare erau firme fantomă, înființate pentru a derula activități de prestări servicii fictive, în scopul obținerii unor sume de bani care să fie dirijate către inculpatul Năstase Adrian şi folosite în campania prezidențială din octombrie-noiembrie 2004.

Deopotrivă, cu privire la încasarea taxelor de participare la „Trofeul Calității în Construcții", s-a susținut că, în raport de natura activităților de prestări servicii prestate de cele cinci firme susmenționate, se obişnuia ca, atunci când beneficiarii evenimentelor nu dețineau un buget pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de respectivele evenimente, să se prevadă în contracte ca toate cheltuielile aferente serviciilor prestate în vederea organizării şi desfăşurării evenimentului să fie acoperite prin încasarea taxelor de participare, cu titlu doveditor fiind invocat contractul de prestări servicii încheiat la 24.01.2011 între Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Economiei, Comerțului şi Mediului de Afaceri şi S.C. Forum Invest S.A. pentru organizarea evenimentului „Forumul Economic. Consiliul de Cooperare al Golfului: Oportunități de Afaceri în Europa Centrală şi de Sud-Est".

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În acelaşi sens, s-a susţinut că o astfel de clauză privitoare la încasarea taxelor de participare de către firma organizatoare era uzuală în cazul contractelor de prestări servicii, aceasta regăsindu-se într-un număr considerabil de contracte încheiate de firmele prestatoare de servicii menţionate anterior.

Ca urmare, contractele de prestări servicii încheiate de cele 5 firme manageriate de soţii Popovici cu Inspectoratele Teritoriale în Construcţii pentru organizarea celor 11 evenimente aferente „Trofeului Calităţii", prin care s-a stabilit că în schimbul serviciilor ce urmau a fi realizate de prestator, acesta urma să încaseze taxele de participare, se înscriau în nota generală de reglementare a drepturilor şi obligaţiilor părţilor contractante în contracte de aceeaşi natură, susţinerea primei instanţe în sensul că pentru încheierea contractelor de prestări servicii cu inspectoratele teritoriale trebuia urmată procedura privind achiziţiile publice, fiind lipsită de temei atâta vreme cât prestaţiile efectuate nu au fost plătite din fonduri publice.

În aceiaşi sferă de argumentare, deopotrivă neîntemeiată a fost apreciată şi reţinerea instanţei privind necompetenţa funcţională a inspectoratelor teritoriale de a încheia contracte de prestări servicii, motivată pe împrejurarea că respectivele unităţi nu aveau personalitate juridică, în condiţiile în care respectivele contracte au fost semnate de reprezentanţii inspectoratelor teritoriale.

S-a mai susţinut că, în realitate, serviciile prestate de organizatori au asigurat desfăşurarea impecabilă a celor 11 evenimente teritoriale la care au participat circa 4.000-5.000 de persoane, printre care specialişti din cadrul I.S.C., profesori universitari, reprezentanţi mass-media etc., martorii audiaţi în cauză, participanţi la evenimentele teritoriale sau la evenimentul final din cadrul „Trofeului Calităţii" organizat la Sala Palatului, calificând organizarea şi desfăşurarea evenimentelor ca fiind *„o reuşită organizatorică", „o festivitate elegantă".*

Totodată, pornind de la constatarea că infracţiunea analizată este cauzatoare de prejudicii, apărarea inculpatei Popovici Marina Ioana a susţinut că, deşi raportul de expertiză contabilă efectuat în cursul cercetării judecătoreşti a stabilit că prin neîncasarea taxelor de participare la evenimentul Trofeul Calităţii, Inspectoratul de Stat în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Construcții nu a suferit niciun prejudiciu, întrucât nu exista o bază legală în Regulamentul de organizare şi funcționarea a respectivei instituții care să permită ca sumele de bani încasate cu titlu de taxe de participare să fie aprobate ca venituri şi cheltuieli ale instituției, prima instanță s-a substituit specialiştilor la care a apelat, înlăturând nemotivat concluziile acestora şi inventând argumente nesustenabile în vederea reținerii, în orice mod, a vinovăției inculpaților în săvârşirea infracțiunii de abuz în serviciu în dauna avutului public, atât în forma autoratului, cât şi a complicității.

În acelaşi sens s-a susținut că, în măsura în care existau îndoieli cu privire la exactitatea concluziilor raportului de expertiză financiar – contabilă întocmit în cauză, în conformitate cu dispozițiile art.125 din Codul de procedură penală, prima instanță era obligată să dispună efectuarea unei noi expertize.

Or, deşi nu a dispus o nouă expertiză, prima instanță a reținut producerea unui prejudiciu în bugetul ISC prin faptele inculpaților, făcând trimitere la dispozițiile art.4 lit.c) din Regulamentul de organizare şi funcționare al I.S.C. din 27.09.2001, care prevedeau că *„I.S.C. desfăşoară prestări de servicii specifice privind manifestările tehnice, privind problematica specifică activității proprii"*, constatând că, în raport de natura evenimentului „Trofeul Calității" - manifestare tehnică privind problematica specifică activității proprii a I.S.C, sumele de bani încasate cu titlu de taxe de participare la această manifestare ar fi trebuit să constituie o sursă de finanțare a instituției publice şi, ca atare, s-ar fi impus să fie încasate efectiv de către aceasta.

S-a mai arătat că prima instanță a catalogat evenimentul Trofeul Calității ca fiind o formă mascată de colectare de fonduri pentru campania electorală prezidențială din anul 2004, consecința directă a influenței pe care inculpatul Năstase Adrian (preşedinte al Partidului Social Democrat şi prim-ministru) ar fi exercitat-o asupra celorlalți inculpați cercetați în cauză, omițându-se a se preciza, în concret, pe care dintre inculpații cercetați în cauză i-a influențat inculpatul Năstase Adrian, când şi cum s-a exercitat influența şi probele care dovedeau această împrejurare.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În acelaşi sens s-a argumentat că, deşi motivarea primei instanţe privind vinovăţia inculpatului Năstase Adrian în săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, a vizat constatarea că infracţiunile de corupţie săvârşite de persoane importante în stat se comit în condiţii de maximă clandestinitate, fapt care aproape exclude de plano existenţa unor mărturii relevante, incriminatoare, astfel încât instanţa este ţinută să stabilească existenţa vinovăţiei inculpatului pe baza unui raţionament logico-juridic (fila 117 sentinţă), în cuprinsul acelorași considerente s-a reţinut şi că „probatoriul administrat în cauză nu a demonstrat existenţa unor relaţii de prietenie între inculpatul Năstase Adrian, pe de o parte, şi ceilalţi inculpaţi, pe de altă parte" (fila 119 sentinţă), respectiv că „în privinţa inculpaţilor Popovici, probatoriul administrat în cauză a stabilit că inculpatul Năstase l-a cunoscut pe inculpatul Popovici Bogdan încă din anul 1990 şi a participat de-a lungul timpului la diverse evenimente organizate de firmele acestuia, fără a se putea stabili alte relaţii între toţi aceşti inculpaţi".

În concluzie, apărarea inculpatei Popovici Marina Ioana a susţinut că instanţa nu a indicat niciun element probator din care să rezulte vreo legătură între inculpaţii Năstase Adrian şi Popovici Marina Ioana, după cum nu a probat nici faptul că inculpatele Popovici Marina Ioana şi Jianu Irina Paula au decis încasarea taxelor de participare la „Trofeul Calităţii", respectiv împrejurarea că firmele prestatoare de servicii implicate în organizarea evenimentului erau controlate de inculpata Popovici Marina Ioana.

4.1.a.2. În sfera aceluiaşi caz de casare şi cu privire la aceeaşi infracţiune, **apărarea inculpatului Popovici Bogdan** a susţinut că fapta de complicitate la infracţiunea de abuz în serviciu reţinută în sarcina inculpatului constă în aceea că, în baza aceleiaşi rezoluţii infracţionale şi, în mod repetat, a sprijinit-o pe inculpata Jianu Irina Paula să încheie cu S.C. Axa Management S.R.L., în condiţii nelegale, contractul nr.4921/10.09.2004 în valoare de 3.770.483.000 ROL şi să accepte încasarea de taxe de participare în cuantum de 61.549.713.021 ROL.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În argumentare, analizându-se cadrul legal care reglementa activitatea ISC la data de referință, apărarea a susținut că interpretaea coroborată a dispozițiilor art.1 pct.1 din OG nr.63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții şi a dispozițiilor art.4 alin.4 şi art.16 din Regulamentul de organizare şi funcționare al ISC (analizate pe larg în concluziile scrise) conduc la concluzia unică în sensul că ISC nu ar fi putut organiza activități de natura celor care fac obiectul cercetării în cauză şi că, prin urmare, nu ar fi avut nici legitimitatea de a încasa taxe de participare pentru acest tip de manifestări.

În plus, nici din punct de vedere al organigramei ISC, instituția nu avea posturile necesare şi nici capacitatea organizatorică adecvată pentru desfăşurarea unui eveniment de anvergura „Trofeului Calității", potrivit dispozițiilor O.G. nr.63/2001, Inspectoratul de Stat în Construcții fiind „organismul tehnic specializat desemnat să exercite, potrivit legii, controlul de stat cu privire la respectarea disciplinei în construcții, precum şi la aplicarea unitară a prevederilor legale în domeniul calității în construcții". Ca urmare, ISC nu putea şi nu avea atribuții privind organizarea unor manifestări specifice.

S-a mai susținut că ISC putea să delege aceste atribuții unor entități private, întrucât nu există şi nici nu exista la momentul de referință vreo dispoziție legală prin care să se interzică, în mod imperativ, instituției susmenționate să delege organizarea unor astfel de evenimente sau să realizeze parteneriate pentru organizarea unor astfel de evenimente.

În aceeaşi ordine de idei, abordând problema legitimității sau nelegitimității dreptului firmelor manageriate de inculpatul Popovici Bogdan de a încasa taxele de participare la evenimentul „Trofeul Calității", apărarea a precizat că taxele de participare la eveniment au fost determinate de societățile comerciale prestatoare, pe baza dreptului pe care îl aveau, ca persoane juridice de drept privat, de a încasa contravaloarea prestărilor efectuate.

Totoată, criticând atât maniera în care prima instanță a motivat sentința atacată, cât şi modul în care procurorii Direcției Naționale Anticorupție au înțeles să analizeze mijloacele de probă deținute la momentul sesizării instanței prin rechizitoriu, apărarea a făcut o evaluare a rapoartelor de inspecție fiscală întocmite de inspectorii ANAF, prin

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prisma valorii lor probatorii în raport de acuzațiile aduse clientului său, reținându-se că în raportul de inspecție fiscală nr.11151 din 30 martie 2004 în care se analizează contractele nr.166 din 14 aprilie 2004, nr.176 din 30 aprilie 2004 şi nr.227 din 14 septembrie 2004, încheiate cu S.C. A Rond S.R.L., se menționează că S.C. Axa Management S.R.L. a efectuat în totalitate serviciile la care s-a obligat, inspectorii superiori din cadrul ANAF constatând că prestațiile menționate în anexele 1 şi 2 ale contractului nr.166/14.04.2004, precum şi în actele adiționale ulterioare, au fost executate integral, aceeaşi constatare fiind făcută şi în raport de contractul de prestări servicii nr.176 din 30 aprilie 2004 încheiat între SC A Rond S.R.L. - în calitate de prestator, şi SC Axa Management SRL - beneficiar.

În aceeaşi ordine de idei, s-a menționat că S.C. Axa Management SRL nu era administrată de inculpatul Popovici Bogdan, procurorii DNA folosindu-se de evidenta confuzie creată între activitatea de coordonare şi activitatea de administrare în concret a unei societăți comerciale, tocmai pentru a îl plasa pe inculpat într-o sferă de responsabilitate nepermisă.

Cu privire la acelaşi raport de inspecție fiscală nr.11151 din 30 martie 2004 s-a evidențiat faptul că şi în ceea ce priveşte contractul nr.227 din 14 septembrie 2004, încheiat între SC A Rond SRL şi SC Axa Management SRL pentru servicii de producție şi creație, inspectorii fiscali au reținut că prestațiile au fost efectuate în integralitate, chiar dacă au vizat evenimente diferențiate temporal. Prin urmare, concluziile inspectorilor fiscali cu privire la punerea în executare a celor trei contracte supuse analizei au oferit legitimitate entităților private – părți contractante, de a încasa taxele de participare la eveniment.

Evidențiind faptul că un alt înscris cu valoare probatorie este raportul de inspecție fiscală înregistrat sub nr.517176/26.04.2007, apărarea a menționat că acesta a vizat controlul efectuat la SC A Rond SRL, în urma căruia s-a constatat că pentru organizarea simpozionului „Trofeul Calității în Construcții", respectiva societate a achitat următoarele servicii: de asistență tehnică şi logistică, marketing, imagine, comunicare şi studii privind piața de publicitate.

Apărarea a mai arătat că respectivul raport cuprinde şi o analiză detaliată cu privire la TVA-ul colectat pe palierul privind serviciile

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

susmenționate, inclusiv TVA deductibil, inspectorii fiscali subliniind existența prestațiilor şi efectuarea acestora.

În continuare, făcând trimitere la raportul de inspecție fiscală înregistrat sub nr.517422/21.05.2007, întocmit ca urmare a controlului realizat la SC Urban Consult SRL, precum şi raportul de inspecție fiscală înregistrat sub nr.702313/27.02.2007, aferent inspecției fiscale generale efectuate la SC Contur Media SRL, apărătorul a menționat că nici în cadrul actelor de constatare susmenționate organul fiscal nu a făcut mențiuni cu privire la existența unor încălcări ale legii, statuând, în schimb, că şi prestațiile la care s-au obligat firmele de prestări servicii au fost efectuate, în totalitate, de entitățile private susmenționate.

Suplimentar, apărarea a susținut că SC Contur Media SRL este administrată în proporție de 100% de numita Izabella Hurezan, fără ca inculpatul Popovici Bogdan să aibă vreo participație sau calitate oficială în această entitate privată.

Totodată, a arătat că în cuprinsul rapoartelor susmenționate, având în vedere realitatea şi efectivitatea prestațiilor efectuate, inspectorii ANAF au constatat că firmele prestatoare au plătit taxele şi impozitele aferente sumelor de bani încasate.

În concluzie, apărarea recurentului intimat inculpat Popovici Bogdan a învederat că legitimitatea prestațiilor şi a încasării taxelor de participare la eveniment de către firmele organizatoare este confirmată atât de actele normative în vigoare, dar şi de rapoartele ANAF, anterior menționate, care se coroborează cu declarațiile martorilor Sava Elena, Jalbă Liliana, Ştefan Anghel, Dinu Diana şi Băltăreţu Anca (aflate în vol.6 dosar fond, filele 288 - 295).

În ceea ce priveşte teza încheierii cu ISC, la data de 10 septembrie 2004, în condiții nelegale, a unui contract în valoare de 3.770.483.000 ROL, teză reținută deopotrivă în cadrul acuzației de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu adusă inculpatului Popovici Bogdan, apărarea a învederat că, aşa cum rezultă din actele dosarului, respectivul contract a fost încheiat cu S.C.Axa Management S.R.L., societate în cadrul căreia inculpatul nu are nicio calitate oficială.

Totodată, învederând că analiza legalității procedurii de perfectare a contractului susmenționat trebuie să se raporteze la actele normative în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

vigoare la data încheierii convenției, respectiv Legea nr.500/2002 privind finanțele publice şi OMFP nr.1792/2002 privind conturile de execuție bugetară şi modalitatea de elaborare a acestor norme, apărătorul a precizat că dispozițiile subscrise pct.3 din normele menționate stabilesc în mod explicit şi imperativ că răspunderea pentru angajarea, lichidarea şi ordonanțarea cheltuielilor îi revine în exclusivitate ordonatorului de credite bugetare sau persoanelor împuternicite să exercite această calitate prin delegare, potrivit legii.

Totodată, referindu-se la dispozițiile cuprinse în anexa nr.8 la Normele Metodologice aprobate prin OMF nr.522/2003, apărarea a învederat că acestea plasează răspunderea ordonatorului principal de credite asupra persoanelor care sunt desemnate să efectueze analiza şi protecția fondurilor bugetare.

Din perspectiva dispozițiilor legale anterior menționate, prin raportare la cauza dedusă judecății, apărarea a susținut că inculpatul Popovici Bogdan nu a avut nicio participație şi niciun fel de implicare la încheierea contractului menționat, întrucât în perioada de referință era implicat în proiecte externe vizând efectuarea unor manifestări în străinătate. În aceste condiții, inculpatul a plasat clientul către societatea S.C. Axa Management S.R.L., urmând ca analiza legalității încheierii contractului să fie realizată de angajații respectivei societăți care funcționau în cadrul compartimentelor financiar şi juridic.

În aceeaşi ordine de idei, s-a susținut că împrejurarea neimplicării inculpatului Popovici Bogdan în activitățile care au condus la încheierea contractului susmenționat rezultă neechivoc din declarațiilor martorilor Ungurelu Răzvan Ion - care a recunoscut împrejurarea că a organizat o serie de faze teritoriale şi a semnat o serie de contracte - Bălan Beatrice Livia (vol.4, fila 4) şi Bălan George (fila 6, vol.4).

În acest sens, apărarea a susținut că declarația martorului Bălan George reprezintă o probă veritabilă a faptului că inculpatul Popovici Bogdan nu a influențat şi nici nu a coordonat niciuna dintre entitățile private în discuție; în realitate, inculpatul a plasat clientul, oferind entităților private libertatea decizională şi de analiză a oportunității şi legalității încheierii contractelor de prestări servicii.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Aceiaşi valoare probatorie a fost recunoscută de apărare şi declarației martorei Hurezan Isabella care a afirmat că deciziile în cadrul S.C. Contur Media S.R.L. îi aparțineau în exclusivitate, dar şi declarației martorei Negreanu Geanina care a menționat că deciziile aparțineau în exclusivitate persoanelor cu atribuții în societățile private, fără influențe sau presiuni din partea inculpatului Bogdan Popovici.

Ca urmare, s-a susținut că mijloacele de probă anterior prezentate demonstrează faptul că inculpatul Popovici Bogdan nu era factor decizional în cadrul entităților independente menționate în actul de sesizare a instanței; aşadar, inculpatul nu a decis stabilirea taxelor de participare la evenimentul „Trofeul Calității" într-un mod unilateral şi arbitrar, aşa cum a reținut instanța de fond, acțiunile acestuia putând fi circumscrise, cel mult, unor activități de coordonare, care nu presupuneau stabilirea unor linii concrete de acțiune ori luarea unor decizii contractuale şi / sau juridice.

În aceeaşi ordine de idei, s-a susținut că, în anul 2000, inculpatul Popovici Bogdan a fost un promotor important al business-ului de presă, dorind să devină unul dintre cei mai importanți organizatori de evenimente pe acest palier nu numai în spațiul românesc, dar şi în spațiul european. În acest context, activitatea de coordonare desfăşurată de inculpat, activitate a cărei esență a fost denaturată de prima instanță, a presupus doar plasarea clientului ISC unor entități private din spațiul specific de activitate şi, evident, găsirea unor oportunități de organizare a evenimentelor preconizate, în condițiile în care, atât piața românească, cât şi pieţele externe, manifestau reticență cu privire la acest nou sector de activitate.

Deopotrivă, s-a susținut că înlăturarea de către prima instanță a concluziilor raportului de expertiză contabilă efectuată în timpul cercetării judecătoreşti, dar şi a concluziilor formulate în suplimentul raportului de expertiză, fără invocarea unei alt raport de expertiză sau a unui alt mijloc de probă concludent, constituie un act arbitrar ce trebuie cenzurat de instanța de control judiciar şi reprezintă o anomalie a înfăptuirii actului de justiție care poate constitui un precedent periculos pentru viitor.

Totodată, cu trimitere la argumentele primei instanțe cu privire la soluția dată laturii civile a cauzei, apărarea recurentului intimat inculpat

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Popovici Bogdan a învederat că aserțiunile judecătorilor fondului în sensul că ISC nu a încasat nicio sumă de bani din prestarea serviciului specific, deşi ar fi trebuit să încaseze, sunt lipsite de orice fundament probator, probele administrate în cauză stabilind că instituția susmenționată nu a avut niciun fel de prestație, întrucât a încredințat organizarea evenimentului „Trofeul Calității„ unei firme specializate, prin decizie unilaterală, fapt valabil şi neinterzis de actele normative în vigoare la data de referință, în condițiile în care riscul încheierii contractelor aparținea exclusiv entităților private.

În aceeaşi ordine de idei, s-a argumentat că plasarea riscului organizării unor manifestări de natura „Trofeului Calității" în sfera exclusivă a entităților private constituie o practică constantă pentru o entitate de drept public, sens în care a evocat un contract similar încheiat de inculpatul Popovici Bogdan cu o entitate a administrației publice centrale, în anul 2009.

Pentru considerentele anterior expuse, apărarea inculpaților Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana a solicitat, în temeiul art.345 alin.1 şi 3 coroborat cu art.11 pct.2 lit.a şi art.10 lit.d) din Codul de procedură penală, achitarea inculpaților sub aspectul săvârşirii complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal coroborat cu art.248[1] Cod penal, cu referire la art.17 lit.d din Legea nr.78/2000 şi cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, subsecvent admiterii recursului şi casării sentinței atacate.

4.1.a.3. În cadrul aceluiaşi caz de casare prevăzut de art.385[9] pct.18 din Codul de procedură penală şi cu privire la aceeaşi infracțiune - complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal coroborat cu art.248[1] Cod penal, cu referire la art.17 lit.d din Legea nr.78/2000 şi cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, în esență, atât în cadrul motivelor scrise de recurs, în cadrul memoriului privind suplimentarea motivelor de recurs, cât şi în cuprinsul concluziilor formulate la termenul de dezbateri din 13 iunie 2012, redate fidel în încheierea de dezbateri, **apărarea recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian** a susținut că soluția de condamnare a inculpatului pentru această infracțiune este rezultatul unei

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

grave erori de fapt, sens în care, în temeiul art.345 alin.1 şi 3 coroborat cu art.11 pct.2 lit.a şi **art.10 lit.a) din Codul de procedură penală**, s-a solicitat achitarea inculpatului sub aspectul acuzației susmenționate, subsecvent admiterii recursului şi casării sentinței atacate.

În argumentare, în esență, s-a susținut că deşi la dosarul cauzei nu există nicio probă din care să rezulte actele de sprijin şi ajutor pe care inculpatul le-ar fi acordat coinculpatei Jianu Irina Paula la încheierea ilegală a unor contracte de achiziții, vizând materialele publicitare care urmau să fie distribuite participanților la simpozionul „Trofeul Calității ", inculpatul a fost condamnat pentru complicitate la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă continuată şi calificată.

În acest sens, evidențiind faptul că forma secundară de participație a complicității presupune existența unei legături subiective între participanți, apărarea a subliniat faptul că între inculpații Vasile Mihail Cristian şi Jianu Irina Paula nu a existat nicio legătură, aspect care rezultă neechivoc din cuprinsul declarațiilor date de cei doi inculpați.

Totodată, învederând că este de esența acestei forme de participație - vinovăția sub forma intenției - ceea ce, raportat la cauza dedusă judecății, ar fi presupus ca inculpatul Vasile Mihail Cristian să aibă reprezentarea modalității în care au avut loc achizițiile publice, apărarea a menționat că la dosarul cauzei nu există nici măcar un singur element de fapt din care să rezulte că inculpatul ar fi avut cunoştință de modalitatea în care a fost stabilită procedura de achiziții, procedură care nici nu era de competența sa. În plus, prima instanță nu a arătat care este elementul material de ajutor sau de înlesnire acordat de inculpat coinculpatei Jianu, în condițiile în care S.C. Eurografica S.R.L s-a limitat doar la încheierea unor contracte cu ISC, contracte la care, în mod obiectiv, inculpatul Vasile Mihail Cristian nu a participat.

Prin urmare, susținând că la dosarul cauzei nu există niciun element factual din care să rezulte că inculpatul ar fi participat personal la încheierea unui asemenea contract şi/sau că ar fi avut vreo înțelegere cu inculpata Jianu Irina Paula în sensul menționat de acuzare, apărarea a concluzionat că este cert că nu există nicio probă care să justifice o soluție de condamnare a inculpatului Vasile pentru complicitate la abuz în serviciu contra intereselor persoanelor cu consecințe deosebit de grave.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Critica formulată de apărarea inculpaților Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Mihail Cristian este neîntemeiată, soluția de condamnare a celor trei inculpați pentru săvârşirea complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă continuată şi calificată prevăzută de art.26 Cod penal rap. la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal fiind temeinică şi legală, pentru următoarele argumente:

Potrivit rechizitoriului, acuzația de complicitate la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal combinat cu art.248[1] Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin. 2 Cod penal, reținută în sarcina inculpaților POPOVICI BOGDAN şi POPOVICI MARINA IOANA, constă în aceea că, în baza aceleiaşi rezoluțiuni infracționale şi în mod repetat, inculpații au sprijinit-o pe inculpata JIANU IRINA PAULA să încheie cu S.C. Axa Management S.R.L., în condiții nelegale, contractul nr.4921/10.09.2004 în valoare de 3.770.483.000 ROL şi să accepte încasarea de taxe de participare la evenimentul Trofeul Calității în cuantum de 61.549.713.021 ROL, sumă pentru care societățile organizatoare nu au putut prezenta documente justificative, în scopul de a obține fonduri băneşti pentru campania prezidențială a coinculpatului ADRIAN NĂSTASE şi, deci, pentru a ascunde săvârşirea de către acesta a infracțiunii prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000.

Aceeaşi încadrare juridică a fost dată şi faptei inculpatului VASILE MIHAIL CRISTIAN care, în mod repetat şi în baza aceleiaşi rezoluții infracționale a sprijinit-o pe inculpata JIANU IRINA PAULA la încheierea în condiții nelegale a contractului nr.416/13.05.2004, actului adițional nr.1 din 04.10.2004 şi a contractului fără număr din 15.10.2004 care au avut ca efect prejudicierea Inspectoratului de Stat în Construcții cu suma totală de 4.291.356.111 ROL, în scopul sprijinirii campaniei prezidențiale a coinculpatului ADRIAN NĂSTASE şi a ascunderii săvârşirii de către acesta a infracțiunii prev. de art.13 din Legea nr.78/2000.

Urmare analizei coroborate a probatoriului administrat în cauză, prima instanță a constatat că inculpații Popovici Marina Ioana,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Popovici Bogdan şi Vasile Mihail Cristian se fac vinovați de săvârşirea complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă continuată şi calificată prevăzută de art.26 Cod penal rap. la art.248 Cod penal combinat cu art.248/1 Cod penal cu referire la art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, dispunând condamnarea lor la pedepse privative de libertate cu executare în regim de detenție.

Examinând actele şi lucrările dosarului, Înalta Curte în Complet de 5 Judecători constată că prima instanță, pe baza probatoriului administrat, a reținut în mod corect situația de fapt şi vinovăția inculpaților Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail în săvârşirea infracțiunilor pentru care au fost trimişi în judecată, cărora le-a dat o corectă încadrare juridică.

În acest sens, pornind de la constatarea că acuzația de complicitate reținută în sarcina celor trei inculpați susmenționați se raportează infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă calificată şi continuată, reținută în sarcina inculpatei Jianu Irina Paula, Înalta Curte constată că analiza temeiniciei acuzației aduse celor trei complici presupune, ab inițio, o evaluare a infracțiunii a cărei săvârşire a fost înlesnită prin actele complicilor.

Ca urmare, reiterând considerațiile făcute în analiza infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, în formă calificată şi continuată, reținută în sarcina inculpatei Jianu Irina Paula**, Înalta Curte confirmă valabilitatea argumentelor de fapt şi de drept reținute de prima instanță cu privire la acuzațiile care formează obiectul analizei,** constatând că probatoriul administrat în cauză a demonstrat faptul că, în anul 2004, din inițiativa inculpatei Jianu Irina Paula - inspector general de stat în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții (I.S.C.), cu sprijinul inculpaților Gasparovici Diana - inspector general de stat adjunct în cadrul aceleiaşi instituții, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, reprezentanți ai unor societăți private, sub pretextul aniversării a 20 de ani de existență a Inspectoratului şi a premierii lucrărilor deosebite realizate în domeniul construcțiilor, a fost organizat evenimentul intitulat „Trofeul Calității în Construcții".

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ab initio, s-a stabilit că manifestarea va presupune 11 evenimente organizate în primăvara anului 2004 la nivelul celor 11 Inspectorate Teritoriale în Construcții (Bucureşti, Bacău, Braşov, Cluj, Craiova, Constanța, Iaşi, Oradea, Piteşti, Ploieşti, Timişoara), precum şi o fază finală, în toamna aceluiaşi an, desfăşurată la Bucureşti.

Deşi manifestarea a fost inițiată sub pretextul aniversării a 20 de ani de existență a Inspectoratului de Stat în Construcții, în realitate, evenimentul Trofeul Calității a avut un caracter preponderent tehnic, în cadrul simpozioanelor organizate dezbătându-se probleme specifice domeniului proiectării şi execuției construcțiilor, fapt atestat de majoritatea martorilor audiați în cauză (angajați ai inspectoratelor în construcții sau agenți economici din domeniu), care au participat la evenimentele prilejuite de Trofeul Calității.

În acest sens se constată că aşa-zisul caracter aniversar atribuit de inculpați evenimentului a vizat tocmai ascunderea adevăratul scop al organizării unei asemenea manifestări, respectiv strângerea de fonduri pentru campania electorală prezidențială a inculpatului Năstase Adrian din anul 2004.

Aceasta este şi explicația pentru care, deşi I.S.C. funcționa din anul 2001, evenimentul Trofeul Calității a fost organizat pentru prima şi ultima oară exact în anul în care inculpatul Năstase Adrian candida (tot pentru prima dată) la funcția de preşedinte al României.

De altfel, potrivit actelor dosarului, pentru a se elimina orice legătură între evenimentul Trofeul Calității şi campania electorală din anul 2004 a inculpatului Năstase Adrian, ulterior finalizării fazelor teritoriale ale manifestării, singurele care au presupus taxe de participare, prin noul Regulament de organizare şi funcționare a instituției, aprobat prin Decizia nr.125 din 23.06.2004 a Primului Ministru Năstase Adrian, s-a prevăzut în mod expres organizarea periodică, o dată la 2 ani, a Trofeului Calității în Construcții.

În raport de caracterul strict aniversar al evenimentului, reclamat de inculpați, nu s-au justificat nici cuantumul taxelor de participare percepute invitaților şi nici măcar ideea de a se stabili nişte taxe pentru o asemenea manifestare, dincolo de amploarea ei (11 evenimente teritoriale şi o fază finală).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În realitate, Trofeul Calității nu a fost doar o manifestare aniversară, aspect ce a rezultat din toate declarațiile persoanelor care au asistat la eveniment, fie că este vorba despre inspectorii de specialitate din cadrul inspectoratelor teritoriale şi județene, fie că este vorba despre agenți economici care activau în domeniul construcțiilor, cei mai mulți dintre aceştia subliniind caracterul tehnic al manifestării, apreciat prin prisma problematicii dezbătute.

Deopotrivă, caracterul tehnic al evenimentului este dovedit şi de împrejurarea că acesta presupunea premierea unor lucrări calitativ deosebite, fapt care presupunea în mod obligatoriu o analiză a acestora din punct de vedere tehnic, al mijloacelor şi tehnologiilor utilizate la realizarea lor, iar nu estetic (care ar fi ținut mai degrabă de domeniul arhitecturii).

De altfel, caracterul tehnic al manifestării a fost confirmat nu doar de martorii cu pregătire în domeniul construcțiilor, ci şi de cei care, nefiind de specialitate, au participat totuşi la eveniment, elocvente în acest sens fiind declarațiile angajaților I.S.C., economişti sau jurişti: Popescu Carmen, Spiță Ion, Guțic Violeta, Niță Nela, Rădulescu Luminița, Manolescu Diana, Savin Emilia.

În concluzie, evenimentul „Trofeul Calității" fiind o manifestare tehnică la care s-au dezbătut probleme specifice activității Inspectoratului, în limitele competențelor recunoscute de lege, I.S.C. a avut bază legală pentru organizarea acestei manifestări, astfel încât sumele de bani ce reprezentau taxa de participare la eveniment trebuiau încasate de instituția organizatoare a manifestării, potrivit dispozițiilor legale acestea reprezentând o sursă de finanțare a instituției publice.

Deopotrivă, în virtutea aceloraşi dispoziții legale, toate cheltuielile aferente organizării acestui eveniment trebuiau făcute cu respectarea legislației din domeniul achizițiilor publice.

În realitate însă, contrar dispozițiilor legale, sumele de bani încasate cu titlu de taxă de participare la eveniment nu au fost preluate de I.S.C şi nu s-au regăsit în bugetul acestei instituții, ci au fost vărsate direct în conturile celor 5 societăți private organizatoare care au dispus în mod discreționar de acestea.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Potrivit actelor dosarului, activitatea infracțională a inculpaților Popovici Bogda, Popovici Marina Ioana şi Vasile Cristian Mihail a avut următoarea desfăşurare cronologică:

După ce în anul 2003 inculpatul Popovici Bogdan a cunoscut-o pe coinculpata Jianu Irina Paula, aceasta din urmă s-a deplasat în anul 2004 la sediul S.C. Media On S.A., în mai multe rânduri, stabilind împreună cu inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, precum şi cu martorii Negreanu Gianina Rita, Hurezan Isabela Barbara, Bălan George, Bălan Betrice şi Ungurelu Răzvan Ion, detaliile organizării simpozionului „Trofeul Calității în Construcții".

În acest sens, potrivit declarațiilor martorilor anterior menționați, inculpata Jianu Paula Irina, de comun acord cu inculpații Bogdan Popovici şi Popovici Marina Ioana au stabilit că S.C. Urban Consult SRL, S.C. A Rond SRL, S.C. Media Globe Invest SRL, S.C. Contur Media SRL şi S.C. Axa Management SRL, societăți în care cei doi inculpați aveau calitatea fie de asociat unic, fie de manager, să presteze serviciile de organizare a simpozioanelor fără ca Inspectoratul de stat în Construcții să desfăşoare vreo procedură de achiziție publică, în condițiile OUG nr.60/2001 privind achizițiile publice.

În acelaşi context, inculpații Bogdan Popovici şi Popovici Marina Ioana au convenit cu inculpata Jianu Irina Paula ca taxele de participare la evenimentul Trofeul Calității să fie încasate direct şi în totalitate de firmele controlate şi conduse de către aceştia, sumele fiind destinate achitării de către S.C. EUROGRAFICA SRL a contravalorii materialelor de propagandă electorală, pentru susținerea campaniei prezidențiale a inculpatului Năstase Adrian.

Procedându-se astfel, s-a evitat o problemă importantă, aceea a respectării legislației privind achizițiile publice, care s-ar fi pus ulterior încasării taxelor de către I.S.C., în legătură cu cheltuielile ocazionate de Trofeul Calității.

În aceste condiții, inculpații Popovici s-au comportat ca şi cum organizarea Trofeului Calității ar fi fost o afacere privată, stabilind arbitrar cuantumul taxelor de participare, precum şi modul de cheltuire a acestora, după încasarea lor directă.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Totuşi, pentru a crea o aparenţă de legalitate, societăţile coordonate de inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana au încheiat contracte de prestări servicii cu 7 dintre cele 11 inspectorate teritoriale în construcţii, deşi acestea nu aveau personalitate juridică şi, deci capacitatea de a încheia contracte.

Aşa cum corect a reţinut şi prima instanţă, separat de problema efectelor juridice pe care le puteau produce, contractele încheiate de inspectoratele teritoriale cu cele 5 firme manageriate de soţii Popovici au atras atenţia cel puţin asupra a două aspecte: pe de o parte, beneficiarul trebuia să asigure un număr minim de participanţi (între 125 şi 175 de persoane), împrejurare cu incidenţă directă asupra sumelor încasate cu titlu de taxe de participare şi care dovedeşte preocuparea inculpaţilor cu privire la cuantumul taxelor de participare din perspectiva naturii reale a evenimentului Trofeul Calităţii - sursă de finanţare a campaniei electorale a inculpatului Năstase; în al doilea rând, valoarea contractului avea o limită minimă, de aproximativ 3.000 de euro, care reprezenta în fapt o compensare a cheltuielilor efectuate de organizator în situaţia în care, datorită neîntrunirii numărului de participanţi, evenimentul nu mai avea loc.

O asemenea ipoteză presupunea că până la momentul anulării evenimentului, organizatorul desfăşurase activităţile premergătoare, inclusiv concepţia evenimentului şi a materialelor de genul afişelor, ecusoanelor, mapelor, bannere-lor.

Or, conform contractelor pe care societăţile organizatoare le-au încheiat mai apoi cu S.C.A Rond S.R.L., numai pentru concepţia materialelor sus-arătate au fost achitate sume variind între 10.500 şi 72.500 de euro, fapt care ridică o dată în plus un semn de întrebare asupra valorii reale a unei asemenea activităţi şi, implicit, asupra realităţii cheltuielilor efectuate pentru Trofeul Calităţii.

De altfel, pentru a exista o aparentă justificare a sumelor cheltuite, organizarea celor 11 evenimente teritoriale nu a fost încredinţată unei singure societăţi (lucru pe deplin posibil, cu atât mai mult cu cât evenimentele teritoriale au avut loc la date diferite), ci au fost desemnate 5 societăţi diferite.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ulterior, patru dintre societățile contractante au subcontractat practic întreaga concepție şi organizare celei de-a cincea societăți - S.C.A Rond S.R.L. - condusă în mod direct de către inculpata Popovici Marina Ioana, împrejurare care a avut drept consecință vărsarea în conturile acestei societăți a sumelor reprezentând 84% din totalul cheltuielilor şi 80% din totalul taxelor de participare încasate pentru evenimentul Trofeul Calității.

Aceasta a fost practic modalitatea în care s-a asigurat transmiterea banilor obținuți din organizarea Trofeului Calității către destinație (S.C.Eurografica S.R.L) şi adevăratul lor beneficiar (inculpatul Năstase).

Totodată, se constată că, deşi evenimentele erau unice din perspectiva concepției şi a organizării, în baza contractelor încheiate cu S.C.A Rond S.R.L. aceste activități au fost contractate şi facturate separat pentru fiecare dintre cele 11 manifestări teritoriale, ca şi cum fiecare ar fi fost o manifestare distinctă, ca organizare şi concepție, în raport cu celelalte.

În urma desfăşurării „Trofeului Calității în Construcții", societățile comerciale conduse şi reprezentate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana au încasat suma totală de 67.138.990.000 lei plătite de participanți cu titlu de taxe de participare.

Deopotrivă, sprijinul acordat inculpatei Jianu Irina Paula de către inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana s-a concretizat şi în încheierea contractului nr.4921/10.09.2004 între S.C. Axa Management SRL şi Inspectoratul de Stat în Construcții – convenție încheiată, de asemenea, în condiții nelegale, întrucât părțile contractante nu au determinat valoarea contractului în raport de care trebuia să se stabilească procedura de achiziție ce putea fi utilizată, celelalte oferte aparținând exclusiv firmelor din consorțiul manageriat de soții Popovici: S.C. Axa Management S.R.L., S.C. Media Globe Invest S.R.L. şi S.C. Urban Consult S.R.L. care aveau aceeaşi asociați.

Analiza contractului anterior menționat, încheiat cu S.C.Axa Management S.R.L. (fil.306 vol.26 dup), relevă faptul că obiectul convenției l-a constituit organizarea de către prestator a evenimentului privind decernarea Trofeului Calității în Construcții din 16.10.2004, iar valoarea contractului a fost de 82.000.000 ROL, la care s-au adăugat

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

costurile directe pentru serviciile contractate cu terții, detaliate în anexa contractului, I.S.C. achitând în final suma de 3.770.483.000 ROL.

Tot din anexa contractului rezultă că serviciile contractate cu terții (închiriere sală, catering, producție şi creație eveniment) au fost în sumă de 89.583 de euro, astfel încât valoarea reală a contractului nu a fost de 82.000.000 ROL (2.000 de euro), ci de 91.583 de euro, valoare în raport de care era obligatorie parcurgerea procedurii licitației.

Or, din înscrisurile aflate la dosarul cauzei rezultă că, pentru încheierea acestui contract, I.S.C. a demarat procedura de achiziție a cererii de ofertă, adresând invitații de participare către 5 societăți, dintre care S.C. Urban Consult S.R.L., S.C.Mediaglobe Invest S.R.L şi S.C. Axa Management S.R.L fuseseră implicate în fazele teritoriale.

Pe parcurs însă, procedura s-a transformat în negociere cu o singură sursă, aspect dovedit de referatul de necesitate nr.4632 din 26.08.2004 întocmit de inculpata Gasparovici Diana şi aprobat de inculpata Jianu Irina Paula, prin care se solicita aprobarea organizării evenimentului de către o firmă specializată în organizarea de evenimente şi simpozioane având în vedere „*numărul mare de participanți la această manifestare*".

Ulterior, la finalizarea procedurii, prin referatul nr.848 din 10.09.2004, s-a solicitat aprobarea atribuirii contractului firmei S.C.Axa Management S.R.L. întrucât aceasta „*a avut oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere financiar*", aspect nereal în condițiile în care una dintre societățile invitate inițial la procedura cererii de ofertă - S.C.Urban Consult S.R.L - a prezentat un buget de 66.000 de euro pentru acelaşi eveniment, oferta fiind, prin urmare, mult mai avantajoasă.

Pentru considerentele expuse se constată că, prin modul în care s-a derulat, toată procedura a avut ca scop transformarea ilegală a procedurii inițiale de cerere de ofertă în procedura negocierii cu o singură sursă, invitarea la negociere a unei societăți care nu avea oferta cea mai avantajoasă demonstrând faptul că, şi în acest caz, procedura de achiziție publică, indiferent de modalitatea concretă de realizare, a fost una formală, decizia de organizare a fazei finale de către S.C.Axa Management S.R.L fiind luată cu mult timp înainte de către inculpatele Jianu şi Gasparovici.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Practic, pe toată perioada desfăşurării evenimentului Trofeului Calității s-a apelat la aceiaşi firmă întâlnită la toate fazele teritoriale, relevant în acest sens fiind faptul că implicarea S.C.Axa Management S.R.L şi S.C.A Rond S.R.L în organizarea fazei finale a evenimentului, din 16.10.2004, a fost stabilită încă din 14.04.2004, când abia erau în desfăşurare fazele teritoriale şi nu se inițiase vreo procedură de achiziție publică pentru finala de la Bucureşti.

Din cele prezentate anterior rezultă în mod indubitabil că rolul central în etapa inițială, a strângerii de fonduri, l-au avut inculpații Jianu Irian Paula, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, prejudicierea patrimoniului I.S.C. prin neîncasarea taxelor de participare fiind rezultatul acțiunilor complementare ale acestora, în condițiile în care inculpata Jianu a decis organizarea Trofeului Calității, iar inculpații Popovici au strâns, prin intermediul societăților lor, banii din taxele de participare,cuveniți I.S.C..

Însă, potrivit actelor dosarului, urmare activității desfăşurate de inculpata Jianu, I.S.C. nu numai că nu a încasat taxele de participare la evenimentul Trofeul Calității, ci, mai mult, a efectuat cheltuieli din bugetul propriu pentru aceiaşi manifestare, fără respectarea legislației din domeniul achizițiilor publice, procedurile fiind derulate formal, în condițiile în care inculpații se înțeleseseră dinainte asupra modului de implicare a societăților private „câştigătoare" în cheltuirea banilor I.S.C. pentru acest eveniment.

Astfel, aşa cum s-a arătat mai sus, din fondurile proprii a fost suportată şi organizarea fazei finale, în baza unui contract încheiat de asemenea cu încălcarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice, cu S.C.Axa Management S.R.L.

Deopotrivă, din bugetul instituției au fost achitate materialele promoționale distribuite participanților la fazele teritoriale şi finale (caiete, pixuri, rulete, mape din plastic – toate personalizate cu inscripția „I.S.C.", precum şi cataloagele cu firmele participante), în baza unor contracte nelegale încheiate cu S.C.Eurografica S.R.L. şi S.C.Sanco Grup S.R.L.

În acest sens, **în ceea ce îl priveşte pe inculpatul Vasile Mihail Cristian** –director general la S.C.Eurografica S.R.L., probatoriul administrat în cauză a stabilit că inculpatul a cunoscut-o pe coinculpata

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Jianu Irina Paula în primăvara anului 2004, ulterior intrând în relații de colaborare directă concretizate în încheierea unor contracte comerciale având ca obiect livrarea de produse pentru „Trofeul Calității în Construcții".

Deopotrivă, inculpatul Vasile Mihail Cristian l-a cunoscut pe inculpatul Adrian Năstase, precum şi alte persoane din staff-ul de companie acestuia cu mult înainte de declanşarea efectivă a campaniei prezidențiale din perioada noiembrie – decembrie 2004.

În contextul relațiilor personale dintre aceştia şi în scopul remiterii de foloase necuvenite către inculpatul Adrian Năstase, între S.C. Eurografica SRL – administrată de inculpatul Vasile Mihail Cristian şi Inspectoratul de Stat în Construcții s-au încheiat 2 contracte de prestări servicii, având ca obiect livrarea de caiete personalizate, coli personalizate , invitații şi cataloage de prezentare, toate destinate simpozioanelor pentru „Trofeul Calității în Construcții".

Astfel, la data de 13.06.2004, între Inspectoratul de Stat în Construcții şi S.C. Eurografica SRL s-a încheiat contractul nr. 416 având ca obiect livrarea de caiete, plicuri şi coli personalizare, în valoare de 39.228 euro, iar prin actul adițional nr. 1/04.10.2004 a fost majorată valoarea contractului cu suma de 18.060 euro, pentru acelaşi tip de produse.

Contractul nr. 416/13.05.2004 şi actul adițional nr.1 din 4 octombrie 20004 au fost încheiate cu încălcarea HG nr.461/2001, OUG nr.60/2001, Ordinul nr.522/2003 al Ministerului Finanțelor Publice, ordinul Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinței nr.1398/2001, fără aprobarea Consiliului de Conducere al Inspectoratului de Stat în Construcții şi a ministerului de resort, producându-se în paguba Inspectoratului de Stat în Construcții un prejudiciu în patrimoniul instituției de 2.786.300.037 ROL.

Înțelegerea dintre inculpatul Vasile Mihail Cristian şi inculpata Jianu Irina Paula este dovedită şi de faptul că produsele care au făcut obiectul contractului şi a actului adițional susmenționate au fost livrate Inspectoratului de Stat în Construcții în perioada martie – mai 2004, anterior încheierii contractului şi în timpul aşa-zisei proceduri de licitație în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

scopul distribuirii participanților la simpozioanele aferente „Trofeului Calității în Construcții”

În acelaşi sens şi în acelaşi scop între Inspectoratul de Stat în Construcții şi S.C. Eurografica SRL s-a încheiat şi contractul fără număr din 15.10.2004 având ca obiect livrarea a 4.000 buc. cataloage de prezentare, în valoare totală de 33.200 euro.

Şi în acest ultim caz atribuirea contractului s-a făcut fără respectarea procedurii de achiziție publică, iar plata sumei de 1.505.056.074 lei ROL s-a realizat din fondurile proprii ale Inspectoratului de Stat în Construcții şi nu din taxele de participare, plata întregii sume fiind nelegală şi reprezentând prejudiciu în patrimoniul instituției.

Pe cale de consecință, se constată că actele de ajutor/înlesnire săvârşite de inculpații Popovici Marina Ioan şi Popovici Bogdan, materializate în activitățile detaliat descrise anterior, nu au respectat dispozițiile legale aplicabile, în vigoare la momentul de referință, scopul real al demersului colectiv al inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Marian Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Mihail Cristian fiind acela de a asigura finanțarea campaniei electorale a coinculpatului Năstase Adrian.

În acest sens, instanța de recurs confirmă valabilitatea reținerilor primei instanțe, fundamentate pe probatoriul administrat, în sensul că, aparte de constatarea că asemenea cheltuieli s-ar fi impus a fi făcute chiar din taxele de participare, în situația (legală) în care acestea ar fi fost încasate de I.S.C., în cauză este dovedit faptul că toate sumele cheltuite din bugetul propriu al instituției pentru Trofeul Calității au ieşit din patrimoniul acesteia cu încălcarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice,în speță nefiind vorba despre nereguli minore, ci despre proceduri desfăşurate în mod fictiv, subsecvente momentului la care câştigătorul fusese decis şi, în unele cazuri, după ce obiectele materiale fuseseră deja achiziționate.

Modul în care au fost cheltuiți banii I.S.C., prin contracte sau relații comerciale desfăşurate în nume propriu de această instituție, dovedeşte înțelegerea infracțională dintre inculpați şi, mai ales, scopul acesteia.

În acest sens, este evidentă justețea observației judecătorilor fondului în sensul că, printr-o „stranie coincidență” toate produsele tip

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

office (caiete, hârtie şi plicuri pentru invitații) sau tipărituri (cataloagele cu participanții la Trofeul Calității) au fost achizionate de la S.C.Eurografica S.R.L, aceeaşi firmă care a asigurat în mod nemijlocit inculpatului Năstase foloase necuvenite sub forma materialelor de propagandă electorală.

Legat de acest aspect, se constată că inculpații nu au putut da o explicație a modalității în care s-a ajuns la societatea susmenționată, în condițiile în care, de pildă, în anul 2004, produsele office (caiete, hârtie etc.) folosite în activitatea curentă a instituției au fost asigurate la nivel național de către S.C.Tornado 2000 S.R.L., ca urmare a câştigării unei licitații (fil.30 vol.66 dup).

În realitate, potrivit martorului Grigore Emil - şef serviciu administrativ şi achiziții din cadrul I.S.C – societatea conduzsă de inculpatul Vasile Mihailş Cristian i-a fost indicată de inculpata Gasparovici ca fiind câştigătoarea procedurii de achiziție publică, care a avut loc însă după ce bunurile fuseseră deja produse (cazul contractului nr.416 din 13.05.2004), fapt confirmat de înscrisurile aflate la dosar.

În acelaşi sens, se constată că, deşi procedura de achiziție publică pentru tipărirea cataloagelor aferente ultimei faze a evenimentului se finalizase în preziua datei stabilite pentru desfăşurarea acesteia, prin încheierea contractului dintre I.S.C şi S.C.Eurografica S.R.L, la data de 16.10.2004 participanților le-au fost distribuite 4000 de cataloage a câte 250 de pagini fiecare, fiind evident faptul că acestea nu au putut fi produse într-un interval 24 de ore.

De asemenea, se constată că organizarea fazei finale a Trofeului Calității a fost atribuită uneia dintre cele 5 societăți implicate şi în organizarea fazelor teritoriale ale evenimentului, respectiv S.C.Axa Management S.R.L, deşi, şi pentru această etapă, „câştigătoarea" fusese stabilită anterior, aşa cum rezultă din contractele încheiate la acel moment de către viitoarea societate câştigătoare în considerarea evenimentului preconizat a avea loc în toamna anului 2004.

În mod similar fazelor teritoriale, S.C.Axa Management S.R.L. a încheiat un contract de prestări servicii pentru producția şi creația fazei finale a evenimentului Trofeul Calității cu S.C.A Rond S.R.L., condusă de inculpata Popovici Marina Ioana, societate prin care s-a asigurat

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

transmiterea sumelor obținute din taxele de participare către S.C.Eurografica S.R.L.

În raport de considerentele anterior expuse, este evidentă justețea concluziilor primei instanțe în sensul că întreaga situație de fapt conturează *o* încrengătură de relații stabilite practic, în diferite combinații, între aceleaşi entități conduse de către inculpați.

Aceste relații nu sunt rezultatul unor simple coincidențe, ci expresia unui anumit mod de operare care, în pofida complexității şi caracterului strict tehnic al activității, se circumscrie schemei infracționale corect reținute de prima instanță sub aspectul situației de fapt.

Pentru considerentele expuse, în acord cu opinia exprimată de judecătorii fondului, **Înalta Curte în Complet de 5 Judecători constată că probatoriul administrat în cauză a dovedit dincolo de orice bănuială rezonabilă faptul că inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana**, în baza unei rezoluții infracționale unice, în perioada martie – octombrie 2004, împreună cu inculpata Jianu Irina Paula, au decis încasarea taxelor de participare la Trofeul Calității în Construcții în cuantum de 67.138.990.000 ROL de către 5 societăți conduse şi controlate de ei, precum şi încheierea cu I.S.C. în condiții nelegale a contractului nr.4921 din 10.09.2004 în valoare de 3.770.483.000 ROL, sume cu care au prejudiciat patrimoniul Inspectoratului de Stat în Construcții, **fapte care întrunesc elementele constitutive ale complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată prev.de 26 Cod pen. rap.la art.248 c.pen. rap.la art.248/1 c.pen. şi art. 17 lit.d din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod pen., raportarea la norma de trimitere corespondentă din Legea nr.78/2000 fiind justificată de împrejurarea dovedită că fapta a fost săvârşită de către inculpați ca urmare a exercitării influenței de către inculpatul Năstase Adrian, decurgând din calitatea sa de preşedinte P.S.D., în vederea obținerii de către acesta a unor foloase materiale necuvenite constând în materiale de propagandă electorală.**

Deopotrivă, acelaşi probatoriu a dovedit cu certitudine şi faptul că inculpatul Vasile Mihail Cristian, în baza unei rezoluții infracționale unice, în perioada martie – octombrie 2004, în contextul organizării Trofeului

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Calităţii în Construcţii, împreună cu inculpata Jianu Irina Paula, a decis încheierea cu I.S.C. în condiţii nelegale a contractului nr.416 din 13.05.2004, a actului adiţional nr.1 din 4.10.2004 şi a contractului fără număr din 15.10.2004, în valoare totală de 4.291.356.111 ROL, sumă cu care a prejudiciat patrimoniul Inspectoratului de Stat în Construcţii, activitate infracţională care întruneşte elementele constitutive ale complicităţii la infracţiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată, prev.de 26 c.pen. rap.la art.248 c.pen. rap.la art.248/1 c.pen. şi art. 17 lit.d din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41 al.2 c.pen., argumentele vizând raportarea la norma de trimitere corespondentă din Legea nr.78/2000, expuse anterior, găsindu-şi pe deplin valabilitate şi în cazului acuzatului susmenţionat.

Independent de argumentele anterior menţionate, **Înalta Curte în Complet de 5 Judecători** constată că apărarea inculpaţilor - în sensul că nu sunt vinovaţi de săvârşirea infracţiunilor supuse analizei, întrucât în anul 2004 nu o cunoşteau pe coinculpata Jianu Irina Paula, astfel încât nu puteau să stabilească împreună aspecte legate de încasarea taxelor de participare pentru organizarea evenimentelor legate de „Trofeul Calităţii", la dosarul cauzei neexistând nicio probă care să confirme o legătură a inculpatei Jianu, la momentul de referinţă, cu ceilalţi inculpaţi - este demontată chiar de apărarea inculpatei Popovici Marina Ioana care în cuprinsul motivelor de recurs confirmă faptul că" *Discuţiile legate de organizarea celor 11 evenimente la nivel teritorial au avut loc între inculpaţii Jianu Irina Paula şi Popovici Bogdan încă din luna octombrie 2003, împrejurare în care inculpata Jianu a făcut cunoscut faptul că I.S.C. nu deţinea fondurile necesare pentru organizarea şi desfăşurarea evenimentelor.*

Ca urmare, organizarea şi desfăşurarea evenimentelor a fost încredinţată S.C. A Rond S.R.L., S.C. Urban Consult S.R.L., S.C. Mediaglobe Invest S.R.L, (firme în cadrul cărora inculpata Popovici Marina Ioana deţinea calitatea de asociat/administrator), S.C. Axa Management S.R.L. şi S.C. Contur Media S.R.L. (firme în care inculpata Popovici Marina Ioana nu deţinea nicio calitate, neexistând, în cauză, niciun element probator care să confirme că aceasta le coordona sau le controla activitatea), societăţi care aveau o bogată experienţă şi o reputaţie

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

profesională pe plan național şi internațional, în cursul anului 2004 desfăşurând activități similare aferente pentru 32 de evenimente în țară şi străinătate (Monte Carlo, Londra, Roma, Belgrad, Washington, Bruxelles).”

În raport de mențiunile anterior prezentate, se constată că afirmațiile apărării inculpatei Popovici Marina Ioana în sensul că aceasta ar fi cunoscut-o pe coinculpata Jianu abia în anul 2008, ulterior declanşării procedurilor judiciare în cauza pendinte, sunt lipsite de orice suport, fiind evident faptul că, dacă nu prin prisma relațiilor contractuale dintre inculpații Popovici, cel puțin prin prisma relațiilor familiale – cei doi fiind soți, este improbabil ca inculpata Popovici Marina Ioana să nu o fi cunoscut sau să nu fi luat cunoştință de planurile inculpatei Jianu.

Nici în ceea ce îl priveşte pe inculpatul Vasile Mihail Cristian nu se poate face abstracție de faptul că acesta o cunoştea pe inculpata Jianu încă din anul 2004, ambii inculpați conlucrând îndeaproape cu inculpatul Năstase Adrian.

Astfel, inculpata Jianu Irina Paula fusese implicată încă dinainte de a fi numită în funcția de inspector general de stat, în construcția imobilului aparținând inculpatului Năstase din strada Zambaccian nr.16, sector 1, fiind o apropiată a familiei Năstase.

În anul 2004, inculpatului Vasile Mihail Cristian era directorul S.C.Eurografica S.R.L., societate având ca obiect de activitate producția tipografică.

Prin intermediul martorului Rocsin Sever, consilier personal al inculpatului Năstase, ca prim ministru şi persoană aflată în relație de prietenie cu familia Năstase, în anul 2004 S.C.Eurografica S.R.L a ajuns să aibe contracte atât la nivel guvernamental, cât şi cu Partidul Social Democrat, în condițiile în care atât Guvernul, cât şi partidul erau conduse de inculpatul Năstase.

Mai mult, prin mijlocirea martorului Rocsin, aceeaşi societate a realizat cărți de vizită pentru inculpatul Năstase, ca prim ministru, fapt confirmat chiar de inculpat în fața instanței.

Referitor la contracte, este vorba astfel despre:

- contractul nr.50 din 12.02.2004 încheiat de Secretariatul General al Guvernului şi S.C.Eurografica S.R.L., în valoare de 978.738.840 ROL şi

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

având ca obiect materiale de protocol (plasamente, călăreți, meniuri, invitații, plicuri) – fil.390 vol.9 ds.fond;

- relația comercială cu P.S.D (fără contract), desfăşurată în perioada aprilie-mai 2004, în valoare de 5.813.365.509 ROL având ca obiect executarea a 400.000 de postere format 70x100 înfățişându-l pe inculpatul Năstase, cu care au fost dotate sediile din teritoriu ale P.S.D (punga de comandă nr.12375 din 23.04.2004) – fil.101 şi urm.vol.9 ds.fond;

- alte comenzi din partea P.S.D., inclusiv tipărirea de buletine de vot folosite de partid în alegerile interne pentru desemnarea candidaților la Camera Deputaților şi Senat (fil.101, fil.107, fil.110 şi urm., vol.9 ds.fond)

Aceste relații comerciale au culminat cu încheierea contractului nr.6549 din 13.10.2004 dintre P.S.D. şi S.C.Eurografica S.R.L având ca obiect produse şi servicii de tipărire cu conținut electoral pentru campania electorală prezidențială a inculpatului Năstase (detaliate în două anexe), în valoare cumulată de 113.774,65 euro - a se vedea fil.250 şi urm.vol.66 dup.

Deşi P.S.D. a încheiat oficial diverse alte contracte pentru campania electorală din toamna anului 2004, din actele aflate la dosar se poate trage concluzia că S.C.Eurografica S.R.L. a fost furnizorul oficial principal de materiale de propagandă electorală pentru acest partid, atât din perspectiva obiectelor tipărite, cât şi a valorii contractului menționat anterior (a se vedea înscrisurile aflate în vol.66 dup, vol.9 şi 23 ds.fond).

Prin urmare, fără a fi dovedit a avea o relație apropiată cu inculpatul Năstase, prin obiectul de activitate şi raporturile comerciale statornicite în anul 2004 cu instituții şi entități conduse de acesta (Guvern şi partid), inculpatul Vasile Mihail Cristian se afla de asemenea în sfera de influență a inculpatului Năstase, fiind *furnizorul oficial de facto a materialelor folosite de partid* în activitatea curentă (vezi posterele ce dotau sediile de partid) şi în campania electorală.

Legătura dintre inculpatul Vasile şi inculpatul Năstase este dovedită şi de alte împrejurări.

Astfel, pe parcursul cercetărilor din faza de urmărire penală, inculpatul Vasile Mihail Cristian a încercat să determine, personal sau prin apropiații săi, ca anumite persoane audiate în calitate de martor în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

legătură cu aspecte esențiale ale cauzei să facă declarații necorespunzătoare adevărului, în scopul de a ascunde implicarea S.C.Eurografica S.R.L în achiziționarea ilegală şi distribuirea materialelor de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase şi, implicit, că acesta a beneficiat de o finanțare ilegală a campaniei sale electorale.

Sunt relevante în acest sens declarațiile martorilor Vodă Ion, Ion Sebastian, Ioana Lidia Mihaela, Dragomir Nicolae.

Pe de altă parte, din declarațiile martorelor Popescu Nistorescu Mihaela şi Ganea Elena rezultă că în anul 2006, aceasta din urmă, în calitate de asistent marketing în cadrul S.C.Eurografica S.R.L, subordonată direct inculpatului Vasile, s-a deplasat la cabinetul inculpatului Năstase de la Camera Deputaților, relatându-i martorei Popescu, şefa de cabinet, că a fost citată la D.N.A pentru a da relații în legătură cu materialele de propagandă electorală ale P.S.D. din anul 2004.

De altfel, martora Ganea Elena a participat la câteva din şedințele de campanie la sediul P.S.D, fiind însoțită la una dintre ele chiar de inculpatul Vasile (a se vedea declarația martorei Nicola Mihaela), după cum aceleaşi persoane s-au întâlnit cu Dana Năstase, pentru a discuta despre fotografiile inculpatului Năstase pentru materialele electorale.

Deopotrivă, o dovadă a faptului că inculpații Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Mihai Cristian o cunoşteau la momentul anului 2004 pe coinculpata Jianu Irina Paula este interesul manifestat de acestea în sensul încheierii contractelor de prestări servicii aferente evenimentului Trofeul Calității cu societățile conduse de cei trei inculpați, care urmau, ulterior, să direcționeze sumele de bani rezultate din organizarea evenimentului în vederea finanțării ilegale a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian rezultă.

Acest aspect rezultă din declarațiile martorului Grigore Emil (filele 193 Vol. 21 dosar fond şi fila 11 Vol. 72 d.u.p.), şeful serviciului admnistrativ şi achiziții din cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții şi şef al comisiilor de achiziții publice, care a arătat că plicurile şi hârtiile ce urmau să facă obiectul procedurii de achiziție fuseseră deja primite anterior declanşării respectivei proceduri în luna aprilie 2004, ele aflându-se în biroul inculpatei Gasparovici Diana, care i-a comunicat că

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

materialele fuseseră comandate la SC Eurografica SRL şi că documentaţia procedurii de achiziţie trebuia întocmită astfel încât câştigătoare să fie această societate.

Declaraţia martorului este susţinută şi de reprezentanţii agenţilor economici care au participat la simpozioanele teritoriale şi de către inspectorii de specialitate din cadrul Inspectoratelor judeţene în construcţii care au confirmat primirea materialelor promoţionale inscripţionate Inspectoratul de Stat în Construcţii încă din data de 22 aprilie 2004, anterior încheierii contractului (contractul nr. 416/ 13.06.2004 cu SC Eurografica SRL).

De altfel, aşa cum s-a arătat anterior, menţiunile din contractele de prestării servicii încheiate cu societăţiile comerciale "alese" de către inculpata Jianu, referitoare la data încheierii lor şi a procedurii de achiziţie publică, precum şi la data la care s-au repartizat cataloagele primite de participanţi la etapa finală a evenimentului ce a avut loc la Bucureşti (16 ocombrie 2004), dovedesc în mod cert faptul că procedura de achiziţie publică nu a fost respectată, fiind pur formală, materialele respective fiind contractate şi realizate anterior derulării acesteia (contractul fără număr din 15 octombrie 2004 încheiat de Inspectoratul de Stat în Construcţii cu SC Eurografica SRL).

Sub acelaşi aspect, corect a reţinut prima instanţă că nici pentru inculpaţii Popovici, inculpatul Năstase nu era un necunoscut, acesta participând la conferinţe organizate de-a lungul timpului de către inculpaţi, inclusiv în perioada în care a ocupat funcţia de prim-ministru (declaraţia inc.Năstase fil.45, decl. inc.Popovici Bogdan, fil.143 vol.2 ds.fond).

Indiferent însă de modalitatea în care s-au cunoscut inculpaţii Jianu Irina Paula, Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Mihail Cristian, din materialitatea concretă a faptelor rezultă că aceştia au acţionat în mod deliberat pentru a finanţa ilegal campania electorală a inculpatului Năstase prin intermediul Trofeului Calităţii, prejudiciind totodată patrimoniul I.S.C prin neîncasarea unor venituri şi efectuarea unor cheltuieli cu nerespectarea dispoziţiilor legale, motive pentru care se fac vinovaţi de săvârşirea infracţiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice, în forma autoratului, respectiv a complicităţii.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Neîntemeiate sunt şi susținerile apărării în sensul că, în raport de natura activităților de prestări servicii prestate de cele cinci firme susmenționate, clauza privitoare la încasarea taxelor de participare de către firma organizatoare era uzuală în cazul contractelor de prestări servicii şi că în cauză nu trebuia urmată procedura privind achizițiile publice întrucât prestațiile efectuate nu au fost plătite din fonduri publice.

În acest sens se constată că, prin specificul său, evenimentul Trofeul Calității nu se pliază pe regulile prezentate de inculpați şi evidențiate exemplificativ prin raportare la contractul de prestări servicii încheiat la 24.01.2011 între Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Economiei, Comerțului şi Mediului de Afaceri şi S.C. Forum Invest S.A. pentru organizarea evenimentului „Forumul Economic. Consiliul de Cooperare al Golfului: Oportunități de Afaceri în Europa Centrală şi de Sud-Est", acesta trebuind să se desfăşoare după reglementări distincte.

Or, contrar reglementărilor legale în materie, care neechivoc erau cunoscute de către toți inculpații, taxele de participare pentru Trofeul Calității au fost stabilite în mod arbitrar şi exclusiv de către inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, împreună cu angajații firmelor controlate de către aceştia, iar apoi încasate direct în conturile celor 5 societăți desemnate să organizeze aceste manifestări, fiind percepute nu numai agenților economici din domeniul construcțiilor (proiectanți, constructori, producători şi distribuitori de materiale de construcții), ci şi unor societăți comerciale, regii autonome şi instituții de stat, a căror legătură cu domeniul construcțiilor era tangențială - prin prisma faptului că aveau obiective de investiții în derulare, însa ca beneficiari, iar nu ca antreprenori.

În privința celor 5 societăți (S.C. A Rond S.R.L, S.C.Contur Media S.R.L, S.C.Urban Consult S.R.L, S.C.Mediaglobe Invest S.R.L. şi S.C.Axa Management S.R.L.) acestea au fost desemnate de către inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana să se ocupe de organizarea celor 11 evenimente teritoriale, fără a exista vreo procedură de achiziție publică desfăşurată de către I.S.C. în acest sens.

Ulterior, fiecăreia dintre aceste societăți i-au fost încredințate unul sau mai multe din cele 11 evenimente teritoriale, dispunându-se, totodată, de către inculpatele Jianu şi Gasparovici ca la nivelul fiecărui inspectorat

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

teritorial în construcții să se încheie contracte de prestări servicii de organizare cu societatea corspunzătoare din grupul de firme controlat şi condus de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana.

Încheierea unor asemenea contracte a fost ilegală nu doar pentru faptul că organizatorul tuturor manifestărilor era Inspectoratul de Stat în Construcții (iar nu cele teritoriale) şi pentru că nu se parcursese o procedură de achiziție publică pentru atribuirea unui asemenea contract, ci şi pentru faptul că, potrivit legii (art.1 al.3 din O.U.G. nr.63/2001) inspectoratele teritoriale nu aveau personalitate juridică şi, prin urmare, nu aveau capacitatea de a contracta.

Fiind vorba despre nişte contracte-tip, este evident că semnarea acestora de către şefii inspectoratelor teritoriale nu a fost rezultatul vreunei negocieri cu societățile private organizatoare, probatoriul administrat în cauză relevând că, deşi au fost organizate 11 evenimente la nivel teritorial, nu s-au încheiat decât 7 contracte (neexistând asemenea acte pentru manifestările de la Braşov, Piteşti, Ploieşti şi Bucureşti), iar două dintre acestea (pentru Cluj şi Craiova) nu poartă dată şi număr.

Pe lângă problema încheierii acestor contracte între inspectoratele teritoriale şi societățile organizatoare, un alt element comun pentru toate evenimentele de la nivel local a fost faptul că pentru 10 din cele 11 manifestări, societățile sus-arătate au subcontractat practic „organizarea şi concepția" manifestărilor către S.C. A Rond S.R.L.

Acest aspect este deosebit de important întrucât, aşa cum o demonstrează actele aflate la dosar, această societate este cea prin intermediul căreia banii obținuți cu titlu de taxe de participare, de la participanții la Trofeul Calității, s-au rulat, ajungând direct sau indirect la „destinație", respectiv la S.C.Eurografica S.R.L. unde au fost folosiți în scopul stabilit inițial: achiziționarea frauduloasă de materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian.

Nici apărările inculpaților Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana referitoare la faptul că ei personal nu au avut vreo legătură cu modul în care s-au organizat şi desfăşurat evenimentele, în sensul că nu au avut rol decizional, ci doar au desfăşurat acțiuni circumscrise cel mult unor activități de coordonare "de plasare clienți", care însă nu se circumscriu activității specifice infracțiunii de complicitate la abuz în serviciu, nu poate

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

fi primită întrucât, aşa cum corect a constatat şi instanța de fond, inculpații au avut cunoştință şi au contribuit pe deplin la toate activitățile circumscrise evenimentului Trofeul Calității, aceştia recunoscând în cadrul apărărilor formulate faptul că între cele 5 firme au existat permanent relații de colaborare, materializate prin subcontractarea unor lucrări.

Deopotrivă neîntemeiate se constată a fi şi aserțiunile aceloraşi inculpați - referitoare la neimplicarea lor ca şi factori decizionali în activitatea anterior prezentată – aserțiuni argumentate pe aspectul că, pe parcursul desfăşurării evenimentului nu au fost prezenți personal la derularea contractelor, întrucât reprezentarea lor de către persoane aflate în conducerea firmelor manageriate nu-i absolvă de răspundere.

Nici critica formulată de inculpatul Popovici Bogdan - cu privire la valoarea probatorie a rapoartelor de inspecție fiscală întocmite de inspectorii ANAF care au statuat că S.C. Axa Management S.R.L. a efectuat în totalitate serviciile la care s-a obligat prin contractele încheiate - nu este întemeiată.

Este adevărat că, din punct de vedere fiscal, lipsa unor asemenea documente poate avea consecințe doar în planul stabilirii impozitului pe profit (în condițiile în care, neexistând documente justificative, respectivele cheltuieli nu pot fi considerate deductibile).

Din perspectiva legii penale, ceea ce interesează este rațiunea pentru care asemenea documente au fost prevăzute, respectiv prevenirea fraudării legii fiscale, adică a situațiilor în care anumite cheltuieli se deduc, deşi în realitate, serviciile aferente nu au fost prestate, ceea ce echivalează cu o denaturare a cheltuielilor, cu implicații asupra întinderii impozitului pe profit.

Cu alte cuvinte, asemenea documente prezumă, însă nu în mod absolut, că serviciile asumate prin diferite contracte au şi fost prestate în fapt.

În acest context, Înalta Curte nu va avea în vedere concluziile exprimate de inspectorii fiscali în actele încheiate în urma controalelor desfăşurate la cele 5 societăți implicate, întrucât aceştia nu au avut la dispoziție toate elementele de fapt rezultate din probatoriul administrat ulterior în cadrul procesului penal.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Cu privire la aceleaşi acte de control întocmite de către ANAF se constată că acestea nu răspund aspectelor sesizate de către Garda Financiară şi Autoritatea de Control a Guvernului, ci constată efectuarea serviciilor, fără a identifica însă documentele justificative, conform Codului fiscal .

Mai mult, la art. 96 – Reguli privind inspecția fiscală din Codul de procedură fiscală se prevede posibilitatea, prin excepție, pentru conducătorul inspecției fiscale de a decide reverificarea unei perioade, dacă apar date noi ce nu au fost avute în vedere de inspectorii fiscali.

Contestarea concluziilor actelor de control întocmite de ANAF nu atrage nulitatea raportului de constatare întocmit de specialiştii Direcției Naționale Anticorupție, întrucât potrivit dispozițiilor ce reglementează efectuarea constatării tehnico-ştiințifice, specialiştii analizează documentele ce se găsesc la dosarul cauzei şi îşi exprimă un punct de vedere propriu. În doctrina şi practica judiciară s-a afirmat în mod constant că expertul nu este ținut de concluziile organelor de control şi că numai în măsura în care concluziile sale sunt contradictorii este necesar să îşi argumenteze concluziile raportat la aceste acte de control.

Analizând probatoriul administrat în cauză rezultă că Raportul de constatare se coroborează cu celelalte probe, inclusiv cu actele de control ale Gărzii financiare.

Mai mult decât atât, la data de 17 noiembrie 2008, urmare a cercetărilor efectuate în cauză şi având în vedere că solicitându-li-se precizări pe marginea actelor de control consilierii ANAF nu au putut argumenta constatările, organele de urmărire penală s-au sesizat din oficiu cu privire la săvârşirea infracțiunii de favorizarea infractorului în legătură cu fapte de corupție prev. de art. 264 C.pen . rap. la art. 17 lit. a, teza a II-a din Legea nr. 78/2000 de către consilierii din cadrul AGENȚIEI NAȚIONALE DE ADMINISTRARE FISCALĂ ce au efectuat verificări cu privire la societățile ce au organizat TROFEUL CALITĂȚII ÎN CONSTRUCȚII 2004.

Inspectorii fiscali nu au efectuat verificări nici cu privire la relația de afiliere dintre societăți, deşi art.11 din Codul fiscal şi Normele de aplicare cu privire la acesta conțin prevederi speciale cu privire la tranzacțiile între persoane afiliate, stabilirea veniturilor şi a cheltuielilor, deductibilitatea

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

cheltuielilor cu servicii de management, consultanță, asistență sau alte prestații între astfel de societăți.

Toate acestea, coroborat cu faptul că inspectorii fiscali nu au făcut referire la constatările GĂRZII FINANCIARE, deşi relații cu privire la aceste aspecte au fost solicitate şi de către DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE, constituie indicii certe în sensul că prin aceste controale de fond s-a dorit doar ascunderea adevăratei stări de fapt fiscale.

Pe de altă parte, față de argumentele apărării inculpaților Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Cristian Mihail, în sensul că în cauză prima instanță a comis o gravă eroare de fapt, Înalta Curte constată că, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să prezinte două atribute, în absența cărora nu poate fi socotită gravă, şi anume să fie evidentă, adică starea de fapt reținută să fie vădit şi necontroversat contrară probelor existente la dosar şi să fie esențială, adică să aibă o influență bine precizată asupra soluției.

Existența erorii de fapt, ca motiv de casare, nu poate rezulta dintr-o reapreciere a probelor administrate, ci, aşa cum s-a arătat anterior, numai dintr-o discordanță evidentă dintre situația de fapt reținută şi conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente care au avut drept consecință pronunțarea unei alte soluții decât cea pe care materialul probator o susținea.

În speță, însă, Înalta Curte nu a identificat în cadrul situației de fapt reținute de prima instanță niciun aspect esențial care să vină în contradicție evidentă şi necontroversată cu ceea ce indică dosarul prin probele sale sau cu situația factuală reținută în actul de sesizare a instanței.

În strânsă legătură cu aspectele anterior menționate se constată că, deşi apărarea a solicitat achitarea inculpaților Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana sub aspectul săvârşirii **complicității la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată prevăzută de art.26 raportat la art.248[1] din Codul penal, combinat cu art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 din Codul penal** pe temeiul prevăzut de art.10 lit.d) Cod procedură penală, niciunul dintre inculpați nu a precizat care anume element constitutiv al infracțiunii lipseşte şi care ar justifica o soluție de achitare.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Deopotrivă, pentru considerentele anterior expuse care dovedesc săvârşirea în fapt a actelor materiale care intră în conținutul constitutiv al complicității la abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată prevăzută de art.26 raportat la art.248[1] din Codul penal, combinat cu art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 din Codul penal, Înalta Curte în Complet de 5 Judecători apreciază că în cauză este exclusă o soluție de achitare a inculpaților pe temeiul prevăzut de art.10 lit.a) Cod procedură penală care presupune inexistența faptei în materialitatea ei, iar nu a faptei penale(acest temei al achitării - art. 10 lit. a Cod procedură penală a fost invocat doar de inculpatul Vasile Mihail Cristian).

Totodată, **instanța de recurs constată că prin prezentele argumente a fost înlăturată şi apărarea inculpatului Popovici Bogdan, formulată în sfera cazului de casare prevăzut de art.385[9] pct.17 Cod procedură penală, privind greşita încadrare juridică dată infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată urmare reținerii în subsecvența normelor de incriminare, a normelor de trimitere din Legea nr.78/2000, respectiv a dispozițiilor art.17 lit.d) din Legea nr.78/2000.**

Prin aceleaşi argumente **s-a răspuns şi criticii formulate de inculpatul Vasile Mihail Cristian în cadrul cazului de casare prevăzut de art.385[9] pct.12 Cod procedură penală.**

În esență, critica formulată de apărare a vizat faptul că, potrivit actului de sesizare a instanței, inculpatul Vasile Mihail Cristian a fost trimis în judecată doar pentru o pretinsă participație sub forma complicității la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice cu consecințe deosebit de grave, infracțiune presupus a fi fost comisă de inculpata Jianu Irina Paula cu ocazia încheierii unor acte juridice menționate expres în cuprinsul rechizitoriului.

În acest sens s-a susținut că, în pofida exigențelor prevăzute de dispozițiile art.317 din Codul de procedură penală, care prevăd care sunt limitele obiectului dedus judecății şi, deşi în cauză nu erau îndeplinite cerințele prevăzute de dispozițiile art.335 – art.337 din Codul de procedură penală, prima instanță a dispus condamnarea inculpatului Vasile Mihail Cristian pentru săvârşirea unei fapte pentru care inculpatul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

nu a fost trimis în judecată, reținându-se în sarcina acestuia o contribuție referitoare la infracțiunea presupus a fi fost săvârşită de inculpata Jianu Irina Paula în legătură cu organizarea evenimentului „Trofeul Calității ” şi colectarea taxelor de participare.

În aceeaşi ordine de idei, apărarea a învederat că o dovadă în plus a faptului că inculpatul a fost condamnat şi pentru o altă faptă decât cea pentru care a fost trimis în judecată, este împrejurarea că, deşi în rechizitoriu se pretinde că inculpatul Vasile Mihail Cristian ar fi cauzat un prejudiciu de 4.291.356.111 ROL, soluționând latura civilă a cauzei, prima instanță l-a obligat pe acelaşi inculpat, în solidar cu toți ceilalți inculpați şi partea responsabilă civilmente, la plata unei sume 64.813.844.913 ROL, reprezentând prejudiciul total produs prin neîncasarea taxelor de participare la evenimentul Trofeul Calității, faptă pentru care însă, inculpatul nu a fost trimis în judecată.

Ca urmare, prin soluția dispusă, judecătorii fondului au eludat dispozițiile art.336 din Codul de procedură penală referitoare la extinderea procesului penal pentru alte fapte întrucât inculpatul Vasile Mihail Cristian a fost condamnat pentru o faptă pentru care nu fusese trimis în judecată.

În concluzie, în sfera cazului de casare prevăzut de art.385^{9} pct.12 Cod procedură penală, apărătorul a solicitat, în temeiul art.385^{15} pct.2 lit.b) din Codul de procedură penală, admiterea recursului, casarea sentinței atacate şi, în rejudecare, achitarea inculpatului Vasile Mihail Cristian pentru fapta dedusă judecății, în temeiul art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 lit.a Cod procedură penală.

Critica este neîntemeiată întrucât, pe de o parte, aşa cum s-a arătat anterior, acuzațiile aduse inculpaților au fost adecvat descrise atât în cuprinsul rechizitoriului, cât şi al hotărârii primei instanțe, iar pe de altă parte, prin modalitatea în care este argumentată, critica vizează nevinovăția inculpatului cu privire la săvârşirea complicității la infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată şi continuată şi nicidecum limitele trimiterii în judecată a inculpatului.

Astfel, în concret, inculpatul îşi exprimă nemulțumirea față de modul în care este descrisă şi prezentată fapta în rechizitoriu, însă instanța de recurs constată că cenzurarea rechizitoriului sub acest aspect se face

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

numai în etapa procesuală reglementată de dispozițiile art.300 alin.1 Cod procedură penală, verificare care, de altfel, a fost realizată în cauză.

Or, aşa cum s-a arătat anterior, inculpatul Vasile Cristian Mihail nu contestă activitățile care constituie acte materiale ale infracțiunii reținute în sarcina sa, ci aprecierea organelor de urmărire penală şi a judecătorilor fondului cu privire la caracterul nelegal al acestora.

4.2.a. În sfera aceluiaşi caz de casare – art.385^{9} pct.18 Cod procedură penală dar cu trimitere la infracțiunea de spălare de bani prevăzută de art.23 alin.1 lit.b şi c) din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal, apărarea inculpatei **Popovici Marina Ioana** a arătat că potrivit primei instanțe această infracțiune a constat în aceea că *„inculpații Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihai Cristian, în perioada martie-iulie 2004, au dobândit sume de bani din taxele de participare la Trofeul Calității în Construcții şi au disimulat proveniența sumelor de bani obținute de inculpatul Năstase Adrian, ca beneficiar real al taxelor de participare încasate pentru această manifestare, prin introducerea lor în mai multe circuite financiare ce au avut la bază operațiuni comerciale şi civile fictive, cunoscând că toate aceste sume provin din săvârşirea de infracțiuni”* (fila 94 sentință), reținându-se, totodată, că *„în cauză sunt incidente şi prevederile art.17 lit.e din Legea nr.78/2000, întrucât sumele de bani spălate de inculpați, deşi provin în mod nemijlocit din taxele de participare la Trofeul Calității, sunt, în realitate, consecința săvârşirii de către inculpatul Năstase Adrian a infracțiunii prevăzute de art.13 din Legea nr.78/2000*" (fila 94 sentință).

Sub acelaşi aspect s-a arătat că instanța fondului a reținut că suma de 53.826.717.239 ROL, care a intrat în contul SC A Rond SRL, a fost distribuită prin derularea unor operațiuni comerciale şi civile fictive (încheierea unor acte de cesiune de acțiuni, cumpărarea unui imobil aparținând Fundației Invest România, majorarea de capital social la SC Forum Invest SA, majorarea de capital social la SC A Rond SRL şi majorarea de capital social la SC Media On SA), pentru ca ulterior, cea mai mare parte din suma încasată, respectiv 40.055.182.500 ROL, să fie dirijată în vederea încheierii unor contracte de prestării servicii fictive cu SC Eurografica S.R.L.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Apărarea a susținut că, deopotrivă, prima instanță a reținut că dovada fictivității contractelor susmenționate s-a făcut prin aceea că societatea nu a prestat serviciile de distribuire a posterelor la evenimentele „Trofeului Calității", întrucât la dosarul cauzei nu au fost depuse avizele de expediție.

În acelaşi sens, s-a învederat şi faptul că prima instanță a reținut că suma de 40.055.182.500 ROL, provenind din taxele de participare la „Trofeul Calității" şi ajunsă în contul SC Eurografica SRL, a fost utilizată de inculpatul Vasile Mihail Cristian pentru aprovizionarea cu materiale publicitare a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, în perioada august - decembrie 2004.

Apărarea a mai învederat că din actele dosarului rezultă - contrar aspectelor reținute de prima instanță în legătură cu faptul că posterele comandate constituiau „publicitatea aferentă fazelor teritoriale ale Trofeului Calității" - că respectivele postere au reprezentat exclusiv servicii de publicitate pentru revistele *Tarom Insight* şi *Invest România* şi ziarul săptămânal *Banii Noştri* (editate de firmele la care era acționar şi inculpata Popovici Marina), întrucât au conținut mesaje precum *„Citeşte Banii Noştri", „Citeşte Invest România"* etc şi nu au avut nicio legătură cu evenimentele organizate în cadrul „Trofeului Calității" sau cu campania electorală din anul 2004.

În acelaşi sens, subliniind faptul că toate contractele încheiate de cele cinci firme private cu inspectoratele teritoriale nu conțineau clauze privind distribuirea de postere în cadrul manifestărilor, apărarea a evidențiat lipsa de fundament probator a acuzației formulate împotriva inculpatei Popovici Marina Ioana sub acest aspect.

Totodată, criticând concluzia primei instanțe privind fictivitatea contractelor încheiate cu S.C. Eurografica S.R.L., s-a învederat că aceasta este rezultatul unei evaluări eronate a probatoriului administrat în cauză, întrucât faptul prestării serviciilor de către SC Eurografica SRL este confirmat şi dovedit prin facturile şi contractele încheiate între părțile contractante, precum şi prin declarațiile martorilor Sava Elena, Dinu Diana Natalia, Ştefan Anghel, Jalbă Liliana şi Bălțăreț Ana Marina (vol.6 dosar fond).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În raport de argumentele expuse, apărarea a solicitat să se constate că soluția de condamnare a inculpatei Popovici Marina Ioana pentru săvârşirea infracțiunii de spălare de bani este rezultatul unei grave erori de fapt, întrucât sumele de bani încasate cu titlu de taxă de participare care au intrat în contul SC A Rond SRL au avut o proveniență licită, reprezentând contravaloarea prestațiilor aferente organizării evenimentelor legate de „Trofeul Calității", respectivele sume de bani fiind înregistrate în evidențele contabile ale firmelor şi evidențiate în bilanțurile contabile ale anului 2004, constituind, de asemenea, baza de calcul pentru impozitele aferente.

Corelativ infracțiunii de spălare de bani, referindu-se la reținerea de către prima instanță a încălcării dispozițiilor Legii nr.31/1990, ca urmare a lipsei raportului de evaluare la întocmirea contractului de cesiune, apărarea a învederat că instanța nu era ținută a face astfel de aprecieri, întrucât nu fusese investită cu judecarea infracțiunii prevăzute de art.266 alin.1 din Legea nr.31/1990 care incriminează aspecte de nelegalitate vizând dobândirea unor acțiuni la un preț mai mare decât valoarea lor reală.

În aceeaşi ordine de idei, s-a învederat că achiziționarea imobilului din comuna Gruiu a fost o decizie de familie, nereprezentând o acțiune ilicită, în timp ce acțiunile de majorare de capital social au fost recomandate de departamentele de specialitate din cadrul firmelor, în vederea creşterii credibilității firmelor în mediul de afaceri.

În concluzie, apărătorul a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi, în rejudecare, în conformitate cu dispozițiile art.11 pct.2 lit.a raportat la **art.10 lit.a din Codul de procedură penală**, achitarea inculpatei Popovici Marina Ioana sub aspectul săvârşirii infracțiunii de spălare de bani prevăzută de art.23 alin.1 lit.b, c din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 din Codul penal.

Suplimentar, cu caracter subsidiar, în memoriul cuprinzând completarea motivelor de recurs, s-a solicitat **achitarea inculpatei Popovici Marina Ioana sub aspectul săvârşirii infracțiunii de spălare de bani pe temeiul prevăzut de art.10 lit.d) Cod procedură penală.**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Subsecvent, dar cu privire la aceeaşi acuzaţie, făcând trimitere la statuările cuprinse în capitolul III art.9 pct.5 din Convenţia de la Varşovia din 16.05.2005 privind spălarea, descoperirea, sechestrarea şi confiscarea produselor infracţiunii şi finanţarea terorismului, potrivit cărora „fiecare parte se va asigura că o condamnare anterioară sau simultană pentru infracţiunea predicat nu este o condiţie pentru o condamnare pentru spălare de bani", apărarea a învederat că practica şi jurisprudenţa naţională şi comunitară au stabilit că persoana care a săvârşit infracţiunea premisă nu poate fi subiect activ al infracţiunii de spălare de bani.

4.2.b Cu privire la aceeaşi infracţiune şi în cadrul aceluiaşi caz de casare, **apărarea inculpatului Popovici Bogdan** a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate, iar în rejudecare, în temeiul art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 lit.a din Codul de procedură penală, achitarea inculpatului Popovici Bogdan sub aspectul săvârşirii infracţiunii de spălare de bani în formă continuată prevăzută de art.23 alin.1 lit.b şi c din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal.

În argumentare, apărarea a susţinut că, ţinând cont de valenţele principiului *,,non bis in idem"*, în mod tradiţional, doctrina şi jurisprudenţa au statuat că autorul infracţiunii de origine şi autorul infracţiunii de spălare de bani trebuie să fie persoane distincte. În condiţiile în care diferenţe de interpretare s-au circumscris numai variantei normative prevăzută de art.23 lit.a teza a II-a din Legea nr.656/2002, principiul menţionat a fost analizat de instanţele de judecată, de la caz la caz.

În ceea ce privesc modalităţile normative prevăzute de art.23 lit.c şi d din Legea nr.656/2002, apărarea a învederat ca relevante sub aspectul aplicării principiului susmenţionat, deciziile nr.3164 din 8 octombrie 2008 şi nr.3615 din 5 iulie 2007 pronunţate de Secţia Penală a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, în care s-a reţinut că subiectul activ al infracţiunii premisă nu poate fi acelaşi cu cel al infracţiunii de spălare de bani.

Sub acelaşi aspect, s-a subliniat faptul că ascunderea şi disimularea folosului nelegal exclude posibilitatea dobândirii, deţinerii sau folosirii acestuia, cunoscând că provine din săvârşirea unei infracţiuni. Ca atare, în cazul concret dedus judecăţii, încadrarea juridică dată faptei prin

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

rechizitoriu şi lanțul infracțional descris de acuzare nu se poate circumscrie unei unice persoane – aşa cum, în mod nelegal, au apreciat parchetul şi prima instanță.

Totodată, precizând că este imposibil de analizat, de demonstrat ori de justificat ceea ce nu s-a demonstrat de către parchet, apărarea a menționat că, dincolo de imperfecțiunile ținând de încadrarea juridică dată faptei, anterior prezentate, în sarcina inculpatului Popovici Bogdan nu poate fi reținută infracțiunea de spălare de bani, nici cu privire la infracțiunea premisă şi nici cu privire la activitățile concrete ulterioare, descrise în rechizitoriu ca modalități de spălare a banilor.

În acest sens, s-a învederat că actele şi faptele de comerț reținute de procurori în rechizitoriu ca aşa-zise modalități de spălare a banilor sunt, în realitate, activități perfect legale, realizate prin prestări de servicii reale, atât anterioare, cât şi ulterioare evenimentului „Trofeul Calității", acestea fiind expresia unor oportunități ținând de dezvoltarea entităților juridice private şi, nu în ultimul rând, a unor decizii de familie - în ceea ce priveşte imobilul din comuna Gruiu, fiind dovedit faptul că soții Popovici au analizat oportunitatea achiziției exclusiv din considerente de ordin personal, determinate de accidentul suferit de inculpat şi de dorința acestuia de a-şi proteja familia, în eventualitatea unei evoluții negative a stării sale de sănătate.

S-a mai arătat că, raportat la documentele contabile ale S.C. Eurografica S.R.L., aflate în vol.35 dosar urmărire penală, încercarea parchetului de a demonstra caracterul ilicit al circuitului financiar având ca punct de plecare societatea menționată are valența unui veritabil fiasco, respectivele înscrisuri făcând dovada unui circuit financiar real şi legal, care presupune intrări şi ieşiri a unor sume de bani în şi din contul societății, operațiuni care nu au nicio legătură cu derularea campaniei electorale din anul 2004.

4.2.c Şi în recursul inculpatului **Vasile Mihail Cristian,** în incidența aceluiaşi caz de casare, s-a solicitat achitarea sub aspectul săvârşirii infracțiunii de spălare de bani, pe temeiul prevăzut de art.10 lit.a) Cod procedură penală, în argumentare susținându-se că, în conformitate cu prevederile art.23 lit.b şi c) din Legea nr.656/2002, infracțiunea analizată

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

este o infracțiune subsecventă care presupune, pe de o parte, preexistența unui infracțiuni premisă, iar, pe de altă parte, existența unor probe din care să rezulte că inculpatul a avut reprezentarea clară cu privire la sursa ilicită/infracțională a sumelor de bani care formează obiectul material al infracțiunii, respectiv faptul că acestea provin dintr-o infracțiune anterioară. Or, sub acest aspect, la dosarul cauzei nu există nici măcar un element de fapt din care să rezulte că inculpatul Vasile Mihail Cristian ar fi avut cunoştință cu privire la o pretinsă sursă infracțională a sumelor de bani care au format obiectul contractelor la care se face referire în rechizitoriu.

În acest sens, apărarea a învederat că relevante sunt declarațiile date de coinculpatul Popovici Bogdan, atât în fața primei instanțe (la data de 8 februarie 2011), cât şi în fața instanței de recurs, din care rezultă că nu au purtat discuții cu reprezentantul S.C.Eurografica S.R.L. – inculpatul Vasile Mihail Cristian, cu privire la sursele financiare din care urmau să fie achitate contractele încheiate.

Prin urmare, apreciindu-se că, în raport de considerentele expuse, nu există nicio probă de vinovăție a inculpatului nici cu privire la infracțiunea de spălarea de bani, apărarea a solicitat, în temeiul art.385[15] pct.2 lit.b din Codul de procedură penală, admiterea recursului, casarea sentinței atacate şi, în rejudecare, în temeiul art.11 pct.2 lit.a raportat la art.10 lit.a din Codul de procedură penală, achitarea inculpatului Vasile Mihail Cristian sub aspectul săvârşirii infracțiunii prevăzută de art.23 alin.1 lit.b şi c din Legea nr.656/2002 raporat la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal.

Criticile formulate de inculpații Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Mihail Cristian şi sub acest aspect sunt neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Spălarea banilor este un proces prin care se dă o aparență de legalitate unor profituri obținute ilegal de către infractori care, fără a fi compromişi, beneficiază ulterior de sumele obținute.

Este un proces dinamic, ce se desfăşoară de regulă, în trei etape, care necesită, în primul rând - mişcarea fondurilor obținute în mod direct din infracțiuni; în al doilea rând - ascunderea urmelor banilor pentru a se evita orice tip de investigație; în al treilea rând - disponibilizarea banilor

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

pentru infractori, ascunzându-se din nou originea ocupațională şi geografică a fondurilor.

Atunci când o activitate infracțională generează profituri substanțiale, individul sau grupul implicat trebuie să găsească o cale de a controla fondurile, fără a atrage atenția asupra activității din care provin sau asupra persoanelor implicate. Infractorii trebuie să deghizeze sursele, să le schimbe forma sau să direcționeze fondurile către un loc unde este mai puțin posibil ca acestea să atragă atenția.

Luând în considerare importanța crucială a prevenirii spălării banilor, precum şi necesitatea stopării activităților de genul celor enunțate anterior, desfăşurate de infractori ce urmăresc legitimarea activităților lor criminale, prin transformarea fondurilor din „murdare" în fonduri „curate", legiuitorul român a simțit nevoia incriminării unor astfel fapte prin dispozițiile Legii nr. 656 din 7 decembrie 2002 .

Astfel, prevederile art.23 din Legea nr.656 din 7 decembrie 2002 pentru prevenirea şi sancționarea spălării banilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 12 decembrie 2002, cu modificările şi completările ulterioare, incriminează ca infracțiune de spălare a banilor următoarele fapte:

a) schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârşirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri sau în scopul de a ajuta persoana care a săvârşit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei;

b) ascunderea sau disimularea adevăratei naturi a proveniență, a situării, a dispoziției, a circulației sau a proprietății bunurilor ori a drepturilor asupra acestora, cunoscând că bunurile provin din săvârşirea de infracțiuni;

c) dobândirea, deținerea sau folosirea de bunuri, cunoscând că acestea provin din săvârşirea de infracțiuni.

Conform art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000, sunt în legătură directă cu infracțiunile de corupție sau cu infracțiunile asimilate acestora, infracțiunile de spălare a banilor, prevăzute în Legea nr.656/2002, atunci când banii, bunurile sau alte valori provin din săvârşirea unei infracțiuni

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prevăzute în Secțiunile a 2-a şi a 3-a din Legea nr.78/2000, cum este infracțiunea prev. de art.13 din Legea nr.78/2000.

Elementul esențial ce conduce la constatarea existenței infracțiunii de spălare a banilor reglementată în dispozițiile art.23 alin. (1) lit. b) şi c) din Legea nr.656/2002 rezidă în intenția făptuitorului de a ascunde adevărata natură a proveniență bunurilor.

În cauza dedusă judecății, această intenție a inculpaților este evidentă şi s-a materializat prin activitățile desfăşurate de aceştia, ce se circumscriu conținutului constitutiv al infracțiunii de spălare a banilor prev. de art. 23 alin. (1) lit. b) şi c) din Legea nr. 656/2002.

Situația de fapt reținută de prima instanță corespunde unei analize riguroase a materialului administrat în cauză, răspunzând tuturor criteriilor obiective de evaluare a probelor, aşa cum sunt acestea consfințite prin texte normative naționale şi comunitare.

Ca urmare, **Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători** reține că infracțiunii de spălare de bani în încadrarea prevăzută de art.23 alin.1 lit.b şi c din Legea nr.656/2002 raporat la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, reținută în sarcina inculpaților Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Vasile îi corespunde următoarea situație faptică:

Deşi concepția şi organizarea manifestării Trofeul Calității a fost în mod cert unică, cu elemente de personalizare ținând de data şi locul fiecărei manifestări teritoriale, taxele de participare la eveniment au fost disipate, fiind în mod nejustificat încasate de 5 societăți din grupul de firme conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana.

Ulterior încasării, taxele au fost direcționate în proporție de 80% către una dintre cele 5 societăți organizatoare (S.C.A Rond S.R.L.), în baza unor contracte de prestări servicii încheiate între aceasta şi celelalte 4 societăți, realizându-se astfel o primă concentrare a sumelor de bani utilizate mai apoi pentru procurarea de materiale electorale pentru inculpatul Năstase.

Relevant sub aspectul destinației banilor preconizați a fi încasați urmare organizării evenimentului Trofeul Calității este faptul că perfectarea contractelor subsecvente susmenționate s-a realizat anterior

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

perfectării contractelor inițiale prin care celor 5 firme organizatoare li s-a atribuit formal organizarea celor 11 evenimente teritoriale, ceea ce dovedeşte odată în plus caracterul premeditat al activității desfăşurate de inculpați.

În acest sens se reține că, încă din faza inițială, pe lângă sumele de bani destinate campaniei electorale a inculpatului Năstase şi a cheltuielilor cu diverse servicii prestate de terți pentru Trofeul Calității (închirieri de săli, catering, tipărire de ecusoane, mape, bannere), la dispoziția inculpaților au rămas în mod direct sume din taxele încasate: 5.405.751.968 ROL în cazul inculpaților Popovici (reprezentând sumele rămase în conturile celor 4 societăți, mai puțin S.C.A Rond S.R.L, şi suma aferentă contractului nr.167 din 30.03.2004 încheiat cu S.C.Contur Media S.R.L) şi 2.045.312.500 ROL în cazul inculpatului Vasile Mihail Cristian (a se vedea contractul nr.58 din 25.03.2004 încheiat de S.C.Eurografica S.R.L cu S.C.Contur Media S.R.L.)

Deopotrivă, se constată că, în privința contractelor încheiate de S.C.Contur Media S.R.L., S.C.Urban Consult S.R.L., S.C.Mediaglobe S.R.L. şi S.C.Axa Management S.R.L cu S.C.A Rond S.R.L, prin care acestea au subcontractat practic serviciile de „concepție" şi „organizare" a evenimentelor teritoriale Trofeul Calității, nu există documente justificative din care să rezulte efectuarea de către prestator a serviciilor la care s-a angajat potrivit contractelor încheiate, la dosarul cauzei neexistând documente care să ateste prestarea efectivă a serviciilor, respectiv : situații de lucrări, procese-verbale de recepție, rapoarte de lucru, studii de fezabilitate, de piață sau orice alte materiale corespunzătoare.

În plus, actele dosarului au relevat faptul că toate cele 11 evenimente teritoriale au fost identice, din perspectiva „concepției şi organizării", aşa încât nu a existat un efort propriu al S.C.A Rond S.R.L în această direcție pentru celelalte 10 evenimente subcontractate, în afara evenimentului de la Timişoara care a fost organizat în nume propriu.

Or, în condițiile în care manifestarea de la Timişoara a fost prima din cele 11 organizate la nivel teritorial, este evident că, începând cu acel moment, S.C.A Rond S.R.L nu a mai prestat niciun serviciu de „concepție şi organizare" pentru evenimentele rămase, care au fost doar personalizate ca dată şi locație.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Mai mult, potrivit martorilor audiați în cauză, unele servicii nici nu au fost prestate de către societățile organizatoare, ci de către angajați ai I.S.C - prezentarea multimedia a lucrărilor din concurs, relația cu mass-media, primirea invitaților - ceea ce ridică o dată în plus un semn de întrebare cu privire la serviciile prestate cu adevărat de S.C.A Rond S.R.L., în baza contractelor încheiate.

În realitate, prin asemenea contracte de prestări servicii încheiate între societăți din acelaşi grup, s-a urmărit să se dea o aparență de legalitate „mişcării" sumelor de bani încasate cu titlu de taxe de participare, în condițiile în care, în baza respectivelor contracte, banii nu au ajuns la terți, ci au rămas în posesia inculpaților Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, schimbându-se doar societatea care, temporar, i-a deținut.

În cea de-a doua fază, sumele de bani concentrate la S.C.A Rond S.R.L., în cuantum de 53.826.717.239 ROL au fost din nou „împrăştiate", folosindu-se acelaşi mod de operare, respectiv derularea unor operațiuni comerciale şi civile fictive, în care au fost implicate şi alte entități conduse sau controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, tranzacții prin care banii au rămas în realitate sub controlul permanent al acestor inculpați.

Ulterior, cea mai mare parte a acestor sume, respectiv 40.055.182.500 ROL a fost concentrată, de asemenea în urma unor contracte de prestări servicii fictive, la S.C.Eurografica S.R.L, condusă de inculpatul Vasile Mihail Cristian, societate prin care mai apoi s-au achiziționat ilegal materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase.

Deopotrivă, nici prin actele subsecvente de cesiune de acțiuni, majorare de capital şi vânzare-cumpărare a unui imobil, sumele de bani aferente acestor tranzacții nu au ieşit niciun moment din sfera de dispoziție a inculpaților Popovici, în realitate, soții Popovici tranzacționând între ei.

Astfel:

1. în ce priveşte cesiunea de acțiuni, aceasta a avut loc între S.C.A Rond S.R.L. (la care asociat unic era inculpata Popovici Marina Ioana) şi inculpata Popovici Marina Ioana, ca acționar majoritar la S.C.Media On

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S.A, banii obținuți din aşa-zisa cesiune de acțiuni fiind utilizați de inculpată pentru:

a. cumpărarea, împreună cu inculpatul Popovici Bogdan, a unui imobil aparținând Fundației Invest România, la care acest din urmă inculpat era membru fondator şi făcea parte din consiliul de conducere, fiind cel care o conducea în fapt;
b. majorarea de capital social la S.C.Forum Invest S.A, cea mai importantă societate a grupului de firme condus de inculpatul Popovici Bogdan;
c. majorarea de capital social la S.C.A Rond S.R.L, al cărei asociat unic şi director era inculpata Popovici Marina Ioana.

2. în ce priveşte participarea S.C.A Rond S.R.L. la majorarea de capital a S.C.Media On S.A., legătura dintre cele două societăți, evidențiată mai sus, este dată de inculpata Popovici Marina Ioana.

Or, aşa cum corect a reținut şi prima instanță, toate elementele anterior prezentate reprezintă circumstanțe faptice obiective, în sensul prev.de art.6 pct.2 lit.c din Convenția europeană privind spălarea, descoperirea, sechestrarea şi confiscarea produselor infracțiunii, în baza cărora se poate stabili atât intenția cu care inculpații au acționat, cât şi scopul urmărit de către aceştia – disimularea proveniență banilor, a circulației acestora, cât şi a proprietarului lor (în sens de beneficiar).

Ulterior, cea mai mare parte din sumele de bani astfel disipate au ajuns în conturile S.C.Eurografica S.R.L., în baza unor contracte de prestări servicii tipografice fictive, încheiate între această societate şi entitățile conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana (S.C.A Rond S.R.L., Fundația Invest România, S.C.Forum Invest S.A şi S.C.Media On S.A).

Toate aceste contracte aveau ca obiect tipărirea a zeci de mii de postere, cu aceleaşi caracteristici tehnice (format 70x100; nr.culori 4; hârtie MPL 150 gr./mp.), ce urmau a se distribui ca regulă prin rețeaua Eurografica.

De asemenea, în toate cazurile, deşi contractele fuseseră încheiate în perioada 25.03-1.06.2004, posterele au făcut obiectul unor pungi de comandă din 29.06.2004 şi a unor note de predare-primire produse finite

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

din 30.06.2004 (cu excepția a 13.500 postere Banii Noştri, pentru care nu există nicio bază contractuală).

Spre deosebire de contractele încheiate între societățile implicate în organizarea Trofeului Calității, în cazul acestor ultime contracte, între prestator şi beneficiar s-au încheiat minute-tip prin care se confirma „prestarea întocmai a serviciilor" ce făceau obiectul contractelor, „la termenele convenite cu beneficiarul".

Aceste înscrisuri au avut însă un caracter formal întrucât nu sunt datate, neputându-se stabili exact ziua în care serviciul a fost prestat, cu atât mai mult cu cât în contracte sau anexe nu este precizat vreun termen de execuție, ci cel mult un termen de valabilitate a contractului.

Acelaşi caracter formal au şi avizele de expediție întocmite de S.C.Eurografica S.R.L în acest sens, aspect dovedit de împrejurarea că niciuna dintre societățile care au răspuns adreselor întocmite în faza de urmărire penală nu a confimat că ar fi primit vreun asemenea aviz şi, implicit, produsele înscrise în ele, unele dintre respectivele societăți neavând relații comerciale cu S.C.Eurografica S.R.L. la data înscrisă pe avize.

În acest sens, se constată justețea argumentării primei instanțe în sensul că, în lipsa unor elemente de detaliu privind respectivele afişe, nu rezultă motivația tipăririi unor cantități impresionante de postere, care era conținutul lor, cine erau în concret cei care primeau în final aceste afişe, care era legătura acestora cu societățile conduse şi controlate de inculpații Popovici şi, mai ales, cum se explică cheltuirea unei sume totale de 40 de miliarde de lei vechi (circa 1 milion de euro) pentru nişte afişe oferite gratuit unor beneficiari necunoscuți.

Deopotrivă corectă este şi concluzia judecătorilor fondului cu privire la caracterul fictiv al contractelor încheiate cu S.C.Eurografica S.R.L., fiind evident faptul că posterele invocate de inculpații Popovici ca reprezentând dovada derulării contractelor susmenționate nu se referă la cele 4 contracte ce fac obiectul cauzei întrucât au fost executate în baza unor pungi de comandă, în cantități şi cu beneficiari diferiți/diferite față de cele aferente contractelor în litigiu.

Pe de altă parte, cu referire la contractele încheiate de Fundația Invest România şi S.C.Forum Invest S.A., se constată că niciunul dintre

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

posterele invocate nu fac vreo trimitere la acestea, nu reprezintă o formă de publicitate pentru ele, ceea ce dovedeşte o dată în plus lipsa oricărei legături între aceste postere şi cele două contracte.

În realitate, toate aceste contracte au fost străine de evenimentul Trofeul Calității, dovadă în acest sens fiind faptul că pungile de comandă şi notele de predare-primire aflate la dosar sunt datate 29.06 şi 30.06.2004, în timp ce ultimul eveniment teritorial a avut loc la Iaşi, la 31.05.2004, ceea ce înseamnă că respectivele postere nu au existat la momentul desfăşurării Trofeului Calității.

De altfel, sub acest aspect, în raport de actele dosarului, se constată a fi justă concluzia primei instanțe în sensul că activitatea anterior descrisă reprezenta un mod de operare al inculpaților, câtă vreme el s-a repetat şi cu un alt prilej, respectiv cu privire la contractul nr.166 din 14.04.2004 încheiat între S.C.A Rond S.R.L şi S.C.Axa Management S.R.L., precum şi contractul nr.178 A din 3.05.2004 încheiat de către S.C.A Rond S.R.L. şi S.C.Eurografica S.R.L, în baza cărora s-a contractat şi realizat publicitate pentru Trofeul Calității în numerele de vară şi toamnă ale revistei Tarom Insight, cu termene de livrare în 14.06 şi 14.09.2004, deşi fazele teritoriale se încheiaseră în 31.05.2004.

Prin urmare, față de argumentele anterior expuse, Înalta Curte constată, în asentiment cu prima instanță, că, deşi inculpații au încercat să creeze o aparență de legalitate pentru activitatea infracțională desfăşurată, prin încheierea unor contracte şi, eventual, a unor minute care confirmau realitatea prestațiilor, ei nu au fost atenți la detalii, existând suficiente probe care să dovedească fictivitatea relațiilor contractuale şi, prin aceasta, scopul urmărit, respectiv disimularea originii,circulației şi a adevăratului beneficiar al sumelor de bani utilizate mai apoi în procurarea de materiale de propagandă electorală.

Pe cale de consecință, în raport de elementele factuale anterior prezentate, **Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători constată că faptele inculpaților Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian** care, în perioada martie-iulie 2004, au dobândit sume de bani din taxele de participare la Trofeul Calității în Construcții şi au disimulat proveniența sumelor de bani obținute de inculpatul Năstase Adrian, ca beneficiar real al taxelor de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

participare încasate pentru această manifestare, prin introducerea lor în mai multe circuite financiare ce au avut la bază operațiuni comerciale şi civile fictive, cunoscând că toate aceste sume de bani provin din săvârşirea de infracțiuni, **întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de spălare de bani prev.de art.23 al.1 lit.b şi c raportat la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplic. art. 41 al.2 Cod penal, raportarea la norma de trimitere corespondentă din Legea nr.78/2000 fiind justificată de împrejurarea dovedită că, deşi sumele de bani spălate de inculpați provin în mod nemijlocit din taxele de participare la Trofeul Calității, sunt în realitate consecința săvârşirii de către inculpatul Năstase Adrian a infracțiunii prev. de art.13 din Legea nr.78/2000.**

Deopotrivă, Înalta Curte constată că activitățile desfăşurate de inculpații Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail se circumscriu strict modalităților normative distincte prevăzute de art.23 lit.b şi c din Legea nr.78/2000, întrucât :

- pe de o parte, inculpații **au dobândit** sume de bani cunoscând că ele provin din săvârşirea unei infracțiuni (în mod nemijlocit din infracțiunea de abuz în serviciu şi, mediat, din infracțiunea de corupție pe care inculpatul Năstase a comis-o), fiind vorba despre sumele de bani rămase la dispoziția societăților conduse sau controlate de ei, independent de cele care au servit la finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase;

- pe de altă parte, prin succesiunea de operațiuni comerciale şi civile fictive, cei trei inculpați **au disimulat** originea şi circulația sumelor de care inculpatul Năstase a beneficiat pentru campania sa electorală, cunoscând de asemenea că ele provin din săvârşirea unei infracțiuni.

Întrucât operațiunile comerciale şi civile fictive au presupus activități ce s-au desfăşurat succesiv în timp, Înalta Curte în Complet de 5 Judecători confirmă justețea încadrării juridice dată faptei de către prima instanță, vizând **reținerea dispozițiilor art.41 alin.2 Cod penal.**

Pentru considerentele anterior expuse, Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători constată că este neîntemeiată solicitarea inculpaților Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail de achitare, pe temeiul prevăzut de art.10 lit.a) Cod

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

procedură penală sau 10 lit.d) din acelaşi cod (solicitat doar de inculpata Popovici Marina Ioana în motivele scrise de recurs) vizând infracțiunea de spălare de bani prevăzută de art.23 lit.b şi c din Legea nr.78/2000 rap. la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 c.pen.

Totodată, **instanța de recurs constată că prin prezentele argumente a fost înlăturată şi apărarea inculpatului Popovici Bogdan, formulată în sfera cazului de casare prevăzut de art.385⁹ pct.17 Cod procedură penală, privind greşita încadrare juridică dată infracțiunii de spălare de bani prev.de art.23 al.1 lit.b şi c din Legea nr.78/2000 cu aplic.art.41al.2 C.pen, urmare reținerii în subsecvența normelor de incriminare, a normelor de trimitere din Legea nr.78/2000, respectiv a dispozițiilor art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000.**

Totodată, Înalta Curte de Casație şi Justiție constată că recurenta inculpată Popovici Marina Ioana a susținut faptul că, în mod greşit, prima instanță, corelativ infracțiunii de spălare de bani, a reținut în considerentele hotărârii şi încălcarea dispozițiilor Legii nr.31/1990 - ca urmare a lipsei raportului de evaluare la întocmirea contractului de cesiune - şi că instanța nu trebuia să facă astfel de aprecieri, întrucât nu fusese investită cu judecarea infracțiunii prevăzute de art.266 alin.1 din Legea nr.31/1990 care incriminează dobândirea unor acțiuni la un preț mai mare decât valoarea lor reală.

Înalta Curte constată că această critică nu este fondată, întrucât prima instanță a făcut referiri la dispozițiile Legii nr.31/1990 doar pentru a explica mecanismul prin care inculpata a încercat să disimuleze şi să ascundă adevărata proveniență a banilor.

Pe de altă parte, în deplin acord cu instanța fondului, Înalta Curte apreciază că, deşi inculpații au încercat să creeze o aparență de legalitate pentru activitatea infracțională desfăşurată, prin încheierea unor contracte şi, eventual, a unor minute care confirmau realitatea prestațiilor, ei nu au fost atenți la detalii, existând suficiente probe care să dovedească fictivitatea relațiilor contractuale şi, prin aceasta, scopul urmărit: disimularea originii, circulației şi a adevăratului beneficiar al sumelor de bani utilizate mai apoi în procurarea de materiale de propagandă electorală.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

4.3. O altă critică comună formulată de recurenții intimați inculpați Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Cristian Mihail, subscrisă deopotrivă cazului de casare prevăzut de art.385/9 pct.18 Cod procedură penală, a vizat greşita condamnare a inculpaților susmenționați pentru infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată în încadrarea prevăzută de art.290 din Codul penal raportat la art.17 lit.c din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art.41 alin. 2 din Codul penal.

4.3.a. În argumentarea acestei critici, apărarea **recurentei intimate inculpate inculpatei Popovici Marina Ioana** a arătat că infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată nu există în materialitatea ei întrucât nu s-a făcut dovada unei acțiuni de contrafacere sau alterare a materialității contractelor încheiate cu S.C. Eurografica SRL, în sensul atestării de operațiuni comerciale fictive, realitatea operațiunilor comerciale consemnate în respectivele convenții rezultând atât din înscrisurile depuse la dosarul cauzei, cât şi din activitatea efectiv prestată de co-contractant.

Pentru argumentele prezentate, făcând trimitere şi la considerentele deciziei penale nr.564 din 18.02.2008 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție - Secția penală, apărarea a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi, în rejudecare, în conformitate cu dispozițiile art.11 pct.2 lit.a raportat la **art.10 lit.a din Codul de procedură penală**, achitarea inculpatei Popovici Marina Ioana sub aspectul săvârşirii infracțiunii prevăzută de art.290 din Codul penal raportat la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 din Codul penal.

4.3.b. În argumentarea aceleiaşi critici apărarea **recurentului intimat inculpat Popovici Bogdan** a învederat că nu a găsit în cuprinsul dosarului înscrisurile pretins plăsmuite de inculpat sau vreo probă a realizării de către acesta a unui act material care să se poată circumscrie infracțiunii analizate.

A mai arătat că, deopotrivă, nici rechizitoriul şi nici sentința penală recurată nu definesc în niciun fel în ce constă "acțiunea" inculpatului Popovici Bogdan de contrafacere a scrierii sau a subscrierii ori de alterare

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

a unui înscris sub semnătură privată şi nici nu menționează care este respectivul document, deşi, aşa cum rezultă din probatoriul administrat în cauză - declarațiile martorilor Negreanu Geanina, Bălan Beatrice Livia, Bălan George şi Ungurelu Răzvan Ion, actele nominalizate de procurori ca fiind „false", în realitate, au fost întocmite şi semnate de alte persoane, iar nu de inculpatul Bogdan Popovici. În plus, respectivele înscrisuri nu pot fi apreciate ca fiind false, întrucât atestă împrejurări reale, nefiind alterate în conținutul lor original.

Față de argumentele expuse, apărarea a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii atacate, iar în rejudecare, în temeiul art.11 pct.2 lit.a raportat la **art.10 lit.a din Codul de procedură penală**, achitarea inculpatului Popovici Bogdan sub aspectul săvârşirii infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, în formă continuată, prevăzută de art.290 Cod penal raportat la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal.

4.3.c. Cu privire la aceeaşi critică, apărarea recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian a precizat că o asemenea infracțiune nu poate fi săvârşită decât în una dintre modalitățile prevăzute de dispozițiile art.288 din Codul penal care incriminează falsul material în înscrisuri oficiale.

Totodată, menționând că o asemenea infracțiune nu poate fi săvârşită cu ocazia întocmirii înscrisului, aceasta presupunând ca situație premisă preexistența documentului asupra căruia inculpatul exercită ulterior acțiuni de contrafacere sau de alterare în orice mod sau acțiuni de subscriere în vreuna din modalitățile prevăzute în art.288 din Codul penal, apărarea a învederat că infracțiunea analizată nu poate fi săvârşită în modalitatea faptică descrisă în rechizitoriu, astfel încât, soluția care se impune este aceea de achitare a inculpatului Vasile Mihail Cristian sub aspectul săvârşirii infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, în formă continuată, prevăzută de art.290 Cod penal raportat la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, în temeiul art.11 pct.2 lit.a raportat la **art.10 lit.a din Codul de procedură penală**, subsecvent admiterii recursului şi casării hotărârii atacate.

Analizând argumentele invocate de recurenții intimați inculpați Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie în Complet de 5 Judecători constată că acestea sunt neîntemeiate, soluția de condamnare a inculpaților susmenționați pentru săvârşirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, în formă continuată, prevăzută de art.290 Cod penal raportat la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal fiind temeinică şi legală.

În acest sens, raportat la caracterul doctrinar al argumentelor apărării, constatând necesare anumite repere teoretice cu privire la infracțiunea supusă analizei, instanța de recurs constată următoarele:

Sub denumirea „infracțiuni de fals", legiuitorul a inclus într-o categorie distinctă de infracțiuni, în Titlul VII al părții speciale a Codului penal, faptele de alterare a adevărului cu privire la anumite entități - înscrisuri - care au menirea, potrivit legii, să facă dovada adevărului pe care îl exprimă sau îl atestă.

Capitolul III este consacrat infracțiunilor constând în falsuri în înscrisuri - art. 288 - art. 294 C. pen. - obiectul juridic comun constând în relațiile sociale referitoare la încrederea de care trebuie să se bucure aceste entități, cărora legea le-a atribuit însuşire probatorie, adică adevărul pe care acestea au destinația legală de a-l exprima sau atesta.

Elementul material al laturii obiective al acestor infracțiuni se realizează, de regulă, printr-o acțiune de falsificare, de alterare a adevărului, iar urmarea imediată constă într-o stare de pericol pentru valoarea socială ocrotită. Doar unele dintre infracțiunile de fals produc şi alte urmări, constând într-o pagubă materială.

Potrivit dispozițiilor art. 290 alin. (1) C. pen., constituie infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată, falsificarea unui înscris sub semnătură privată prin vreunul din modurile arătate în art. 288 (prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod), dacă făptuitorul foloseşte înscrisul falsificat ori îl încredințează altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecințe juridice.

Actele materiale infracționale ce reprezintă elementul material al infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată sunt contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau **alterarea înscrisului în orice mod.**

Alterarea adevărului în cazul infracțiunilor de fals material în înscrisuri, deci şi în cazul înscrisurilor sub semnătură privată, se

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

realizează asupra materialității înscrisului însuşi, a formei materiale, a scrierii (*instrumentum*).

A contraface înseamnă a imita, a **plăsmui, a reproduce ceva în mod fraudulos, atribuindu-i caracter de autenticitate.**

În contextul în care elementul material care caracterizează această infracțiune constă inclusiv în ,,contrafacerea scrierii'' prin care se înțelege reproducerea în mod fraudulos, plăsmuirea, ticluirea unui înscris, atribuindu-i aparența unui înscris autentic, Înalta Curte – Completul de 5 Judecători constată că, în mod corect, prin Decizia de îndrumare nr. 1 din 1970, fostul Tribunal Suprem - chemat să se pronunțe asupra faptului dacă plăsmuirea în întregime a unui înscris cade sau nu sub incidența art.288 din Codul penal, a statuat ca există contrafacere totală atunci când făptuitorul plăsmuieşte în întregime un înscris sau completează fără drept un formular care devine astfel original.

Obiectul material al infracțiuni susmenționate îl constituie înscrisul sub semnătură privată falsificat, adică orice înscris care emană de la o persoană particulară, poartă o semnătură şi este susceptibil de a produce efecte juridice.

Pentru ca falsificarea unui înscris sub semnătură privată, urmată de folosirea acestuia, să atragă incidența prevederilor art. 290 C. pen. este necesar ca înscrisul să fie apt a produce consecințe juridice, adică să prezinte, pe de o parte, aparența unui act veritabil, respectiv să pară veridic, iar pe de altă parte, anumite caracteristici.

În primul rând, înscrisul trebuie să aibă putere probatorie, să fie susceptibil a proba faptul în dovedirea căruia este invocat, iar în al doilea rând înscrisul trebuie să aibă semnificație juridică, adică este esențial a se stabili dacă folosirea înscrisului falsificat este susceptibilă să dea naştere unor consecințe juridice.

Latura subiectivă a infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată presupune vinovăția făptuitorului sub forma intenției directe, deoarece, prin săvârşirea faptei, acesta urmăreşte producerea unei consecințe juridice.

Intenția priveşte atât acțiunea de falsificare, cât şi acțiunea de folosire sau de încredințare a înscrisului falsificat altei persoane spre folosire în vederea producerii unor consecințe juridice. Latura subiectivă a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

infracțiunii este realizată şi atunci când înscrisul falsificat a fost folosit pentru dovedirea unui fapt adevărat, deoarece un înscris falsificat creează întotdeauna o stare de pericol pentru încrederea publică pe care legiuitorul a urmărit să o apere prin incriminarea falsului în înscrisuri.

Consumarea infracțiunii are loc, după caz, în momentul în care autorul falsului foloseşte înscrisul falsificat sau îl încredințează altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecințe juridice, moment în care se produce şi urmarea periculoasă.

Raportat la cauza dedusă judecății, **Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători** constată că activitatea infracțională reținută în sarcina inculpaților Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail ca circumscriindu-se infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, dovedită prin mijloacele probatorii administrate în cauză, se circumscrie conținutului constitutiv al infracțiunii menționate.

Astfel, confirmând valabilitatea constatărilor primei instanțe, instanța de control judiciar constată că actele dosarului relevă faptul că, ulterior obținerii sumelor de bani necesare finanțării ilegale a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, inculpații Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian au disimulat proveniența, circulația şi beneficiarul real al acestor sume prin derularea unor operațiuni comerciale şi civile fictive.

Toate aceste tranzacții au fost disimulate prin înscrisuri cu conținut nereal, ticluite de inculpați, corespunzătoare fiecărei operațiuni de spălare a banilor comise de către aceştia.

În baza respectivelor înscrisuri, care atestau, în esență, servicii de tipografie care nu au fost prestate în fapt de către S.C.Eurografica S.R.L., condusă de inculpatul Vasile Mihail Cristian, în beneficiul S.C.Contur Media S.R.L., Fundația Invest România, S.C.Forum Invest S.A., S.C.Media On S.A. şi S.C.A Rond S.R.L., societăți conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, suma totală de 42.100.495.000 ROL provenită din taxele de participare la Trofeul Calității a fost transferată în conturile S.C.Eurografica S.R.L. pentru a fi utilizată ulterior la achiziționarea de către această societate de materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Suma susmenționată a ajuns în conturile S.C.Eurografica S.R.L până în luna iulie 2004 inclusiv, primele materiale electorale destinate campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian fiind comandate şi achitate în luna august 2004. Este evident, prin urmare, că o acțiune ilicită, precum a fost aceea de achiziționare de materiale electorale pentru inculpatul Năstase, nu putea avea decât o sursă ilegală de finanțare, în condițiile în care banii nu au provenit de la P.S.D sau alianța în care acest partid se găsea, după cum ei nu puteau fi suportați din profitul legal al S.C.Eurografica S.R.L, rezultat în urma unor tranzacții reale derulate de această societate.

În atari condiții, suma totală de 42.100.495.000 ROL provenită din taxele de participare la Trofeul Calității s-a contopit cu veniturile obținute licit de S.C.Eurografica S.R.L., din suma rezultată fiind efectuate atât plăți corespunzătoare activității curente a societății, cât şi cheltuieli legate de achiziționarea frauduloasă a materialelor de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase.

În fapt, înscrisurile cu conținut nereal, ticluite de inculpați pentru disimularea operațiuni comerciale şi civile fictive prin care s-au procurat materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian sunt următoarele:

a.contractul nr.58 din 25.03.2004 încheiat între S.C.Contur Media şi S.C.Eurografica S.R.L, precum şi minuta aferentă (privind 11.000 de postere);

b. contractul nr.171 din 20.04.2004 încheiat între S.C.A Rond S.RL. şi S.C.Eurografica S.R.L (privind 95.000 de postere);

c. contractul nr.280 din 18.05.2004 încheiat între S.C.Media On S.A. şi S.C.Eurografica S.R.L, precum şi minutele aferente (privind 68.800 de postere);

d.contractul fără număr din 26.05.2004 încheiat între Fundația Invest România şi S.C.Eurografica S.R.L, precum şi minuta aferentă (privind 66.000 de postere);

e.contractul nr.23 din 1.06.2004 încheiat între S.C.Forum Invest S.A. şi S.C.Eurografica S.R.L, precum şi minuta aferentă (privind 16.000 de postere / 13.500 de postere).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Potrivit actelor dosarului, cea mai mare parte a sumei aferente contractelor anterior menționate a fost utilizată pentru finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase, în acest fel fiind achiziționate în mod fraudulos materiale de propagandă electorală pentru acesta în valoare de 33.374.525.258 ROL.

Fiind vorba despre tranzacții ilegale, contrare Legii nr.43/2003 privind finanțarea activității partidelor politice şi a campaniilor electorale, acestea au fost disimulate de inculpatul Vasile Mihail Cristian, care a dispus şi întocmit înscrisuri cu conținut nereal atât în relațiile comerciale stabilite cu agenții economici care au produs materialele electorale, cât şi în legătură cu activitatea propriei societăți.

Activitățile concrete de disimulare s-au materializat în:

a. contractele încheiate cu agenții economici, precum şi facturile fiscale aferente în care au fost menționate alte obiecte (de regulă, bunuri personalizate S.C.Eurografica S.R.L. ce urmau a fi acordate în scopuri publicitare, pentru stimularea vânzărilor acestei societăți) decât cele realizate în fapt - materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase;

b. decizia fără număr din 15.10.2004 având ca obiect inițierea unei aşa-zise campanii de promovare a produselor S.C Eurografica S.R.L., avize de însoțire a mărfii, precum şi procese-verbale de predare - primire având ca obiect materiale personalizate S.C.Eurografica S.R.L., care nu au fost primite în realitate de societățile menționate în avize, respectiv de angajații S.C.Eurografica S.R.L.arătați în respectivele acte de constatare.

Probatoriul administrat în cauză, detaliat prezentat în expunerea situației de fapt, a dovedit dincolo de orice bănuială rezonabilă faptul că înscrisurile susmenționate, întocmite chiar de inculpații Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Cristian Mihail sau din dispoziția acestora au fost ulterior utilizate pentru a da o aparență de legalitate transferurilor de bani între societățile conduse şi controlate de ei, reprezentând totodată documente justificative ce au stat la baza înregistrărilor în contabilitate a tuturor operațiunilor comerciale menționate anterior.

Ca urmare, în raport de argumentele anterior expuse, **Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători** constată că faptele inculpaților Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana care, în perioada

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

martie – iunie 2004, în realizarea aceleiaşi rezoluţii infracţionale, au încheiat mai multe contracte cu S.C.Eurografica S.R.L., care atestau operaţiuni comerciale fictive, precum şi minute care confirmau executarea obligaţiilor asumate prin respectivele contracte, ce au fost utilizate apoi ca o justificare aparentă pentru transferul sumelor de bani aferente respectivelor tranzacţii în conturile S.C.Eurografica S.R.L., întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată, în încadrarea prevăzută de art.290 Cod penal raportat la art.17lit.c) din Legea nr. 78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal, raportarea la norma de trimitere corespondentă din Legea nr.78/2000 fiind justificată de împrejurarea dovedită că falsurile comise de inculpaţi au fost săvârşite pentru a ascunde obţinerea de către inculpatul Năstase Adrian a foloaselor materiale necuvenite concretizate în materiale de propagandă electorală anterior menţionate.

Deopotrivă, faptele inculpatului Vasile Mihail Cristian care, în perioada martie – decembrie 2004, în baza aceleiaşi rezoluţii infracţionale, a dispus şi întocmit în fals mai multe înscrisuri (contracte, facturi fiscale, avize de însoţire a mărfii, procese-verbale de predare primire şi o decizie), folosite pentru a disimula finanţarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian şi procurarea de materiale de propagandă electorală pentru acesta, întrunesc elementele constitutive ale infracţiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată, în încadrarea prevăzută de art.290 Cod penal raportat la art.17lit.c) din Legea nr. 78/2000 cu aplic.art.41 al.2 Cod penal, argumentele vizând raportarea la norma de trimitere corespondentă din Legea nr.78/2000, expuse anterior, găsindu-şi pe deplin valabilitate şi în cazului acuzatului susmenţionat.

Ca urmare, în raport de actele dosarului, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie -Completul de 5 Judecători constată că faptele supuse analizei se concretizează în înscrisurile falsificate anterior menţionate, vinovăţia inculpaţilor Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail fiind pe deplin dovedită, astfel încât solicitarea inculpaţilor susmenţionaţi de achitare sub aspectul săvârşirii infracţiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată în formă continuată, pe temeiul prevăzut de art.10 lit.a) Cod procedură penală sau 10 lit.d) din acelaşi cod (solicitat

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

doar de inculpatul Popovici Bogdan în motivele scrise de recurs) este lipsită de orice fundament.

Totodată, instanța de ultim control judiciar constată că susținerile inculpatului Bogdan Popovici în sensul că fapta nu există pentru că înscrisurile falsificate au fost întocmite şi semnate de alte persoane, critică care se circumscrie însă altei ipoteze dintre cele prevăzute de art.10 Cod procedură penală, sunt deopotrivă neîntemeiate.

Fiind dovedită conceperea de către inculpat a unui plan de acțiune şi prevederea unor condiții concrete de săvârşire a infracțiunilor menite să asigure scopul final – finanțarea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, este evident faptul că infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată se putea realiza, atât prin acțiunile comise de inculpat în realizarea rezoluției unice, ca acte de autorat, dar şi prin actele de participație improprie, de determinare la săvârşirea din culpă sau fără vinovăție de către angajații firmelor manageriate de inculpat a actelor de falsificare, actele de autorat absorbindu-le însă pe cele de participație improprie, cu atât mai mult cu cât au fost comise în baza aceleiaşi rezoluții infracționale.

Deopotrivă, instanța de recurs constată că prin prezentele argumente a fost înlăturată şi apărarea inculpaților Popovici Bogdan şi Vasile Cristian Mihail, formulată în sfera cazului de casare prevăzut de art.385⁹ pct.17 Cod procedură penală, privind greşita încadrare juridică dată infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată urmare reținerii în subsecvența normelor de incriminare, a normelor trimitere din Legea nr.78/2000, respectiv a dispozițiilor art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000.

4.4. În sfera cazului de casare prevăzut de art.385⁹ pct.10 din Codul de procedură penală, recurentul intimat inculpat Vasile Mihail Cristian a criticat hotărârea atacată sub aspectul omisiunii primei instanțe de a se pronunța cu privire la unele dintre probele administrate în cursul cercetării judecătoreşti şi care sunt de natură să garanteze drepturile părților şi să influențeze soluția procesului.

În argumentare, s-a arătat că în cursul cercetării judecătoreşti, prima instanță a dispus efectuarea unei expertize financiar – contabile, unul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

dintre obiectivele stabilite fiind „*respectarea procedurilor de achiziție publică a serviciilor care fac obiectul contractului nr.416/13.05.2004 (inclusiv actul adițional nr.1/4.10.2004) şi a contractului fără număr din data de 15.10.2004* " (obiectivul nr.1) şi „*dacă eventualele încălcări ale prevederilor legale au cauzat vreun prejudiciu bugetului ISC, atât prin neîncasarea directă a taxelor de participare, cât şi prin plata serviciilor prestate de către societățile menționate la obiectivul nr. 1*" (încheierea din 8.02.2011).

În acelaşi sens s-a menționat că deşi raportul de expertiză contabilă întocmit la data de 19.10.2011 de către experții contabili desemnați de instanță nu a reținut producerea niciunui prejudiciu ca urmare a derulării contractelor invocate, în cuprinsul hotărârii atacate, prima instanță a înlăturat concluziile experților contabili doar cu privire la aspectul reținut că "*ISC nu avea o bază legală pentru cuprinderea sumelor rezultate din încasarea taxelor de participare în bugetul instituției şi, implicit, concluzia că în cauză nu s-a înregistrat niciun prejudiciu în patrimoniul acesteia*", aspecte care nu au, însă legătură cu fapta pentru care a fost trimis în judecată inculpatul Vasile Cristian Mihai, ci cu cele reținute în sarcina inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Marina Ioana şi Popovici Bogdan, prima instanță omițând de asemenea, să se pronunțe cu privire la răspunsurile date în raport la celelalte obiective stabilite de instanță.

Totodată, menționând că existența prejudiciului constituie unul dintre elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice cu consecințe deosebit de grave în formă calificată şi continuă, reținută sub forma complicității, în sarcina inculpatului Vasile Crisian Mihail, apărarea a evidențiat faptul că omisiunea primei instanțe de a se pronunța cu privire la mijlocul de probă administrat a fost de natură să influențeze soluția procesului, conducând la pronunțarea unei greşite soluții de condamnare a inculpatului Vasile. În plus, prima instanță nu s-a pronunțat nici asupra declarației coinculpatului Popovici Bogdan, dată la 8 februarie 2011, relevantă, din perspectiva stabilirii participației inculpatului Vasile la săvârşirea infracțiunii de spălare de bani.

În acelaşi sens, apărarea a arătat că prima instanță nu s-a pronunțat nici asupra înscrisurilor cu valoare de mijloace de probă depuse

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

de inculpat la dosarul cauzei (vol.35 dosar urmărire penală), constând în documente contabile relevante sub aspectul stabilirii infracțiunii de spălare de bani.

În continuare, învederând faptul că prima instanță nu s-a pronunțat nici cu privire la unele cereri esențiale formulate de părți, apărarea a menționat că, deşi la termenul din 9 ianuarie 2012, cu ocazia dezbaterilor, inculpatul Vasile Cristian Mihai a solicitat constatarea caracterului nelegal al unora dintre mijloacele de probă administrate în cauză, inclusiv a raportului de constatare tehnico-ştiințifică întocmit cu încălcarea dispozițiilor art.112 din Codul de procedură penală, în considerentele sentinței atacate nu s-a făcut nicio mențiune cu privire la respectivele solicitări. Or, solicitarea inculpatului Vasile Mihail Cristian era esențială pentru corecta soluționare a cauzei, întrucât actul de sesizare a instanței se fundamenta pe concluziile respectivei constatări tehnico-ştiințifice, însăşi instanța fondului întemeindu-şi soluția dată laturii civile a cauzei, pe acelaşi mijloc de probă, fără a menționa însă argumentele pentru care apărările formulate de inculpați erau neîntemeiate.

În concluzie apărarea a solicitat, în temeiul art.385^{15} pct.2 lit.c din Codul de procedură penală raportat la art. 385^{9} pct.10 Cod procedură penală, admiterea recursului, casarea sentinței atacate şi trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță.

Analizând susținerile apărării recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian, **Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători** constată că acestea corespund în conținut obiecțiunilor similare formulate de ceilalți inculpați cercetați în cauză, astfel încât argumentele ce urmează a fi detaliat prezentate în analiza laturii civile a cauzei, precum şi argumentele ce vizează criticile similare invocate de ceilalți inculpați şi la care deja ne-am referit, îşi găsesc pe deplin aplicabilitate şi în prezenta evaluare, justificând în mod adecvat concluzia că aspectele invocate în sfera cazului de casare prevăzut de art.385/9 pct.10 Cod procedură penală sunt neîntemeiate.

În plus, instanța de recurs constată că argumentele expuse de apărare în motivarea criticii vizează, mai degrabă, modalitatea de interpretare a probelor şi valoarea data acestora de prima instanță, prin raportare la soluția pronunțată în cauză, astfel încât acestea nu se

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

circumscriu cazului de casare reglementat de art. 385^9 pct.10 Cod procedură penală, ci unor apărări privind netemeinicia condamnării care se circumscriu pct.18 al art.385^9 Cod procedură penală şi care au fost analizate detaliat în analiza respectivului motiv de recurs.

4.5. În cadrul cazului de casare prevăzut de art.385^9 pct.2 din Codul de procedură penală, apărarea recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian a invocat **nelegala sesizare a instanței** arătând că prin sentința penală nr.611 din 18.10.2007 a Înaltei Curți de Casație şi Justiție – Secția Penală, rămasă definitivă prin decizia penală nr.219 din 7.04.2008 a Completului de 9 judecători al instanței supreme, s-a dispus, în temeiul art.300 alin.2 Cod procedură penală combinat cu art.332 alin.2 Cod procedură penală raportat la art.197 alin.2 Cod procedură penală şi 270 alin.1 lit.b Cod procedură penală, restituirea cauzei la Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție - Direcția Națională Anticorupție, în vederea refacerii urmăririi penale efectuate în dosarul nr.8/P/2006. În aceste condiții, în cauză au devenit aplicabile prevederile cuprinse în art.272 din Codul de procedură penală, text de lege potrivit căruia reluarea urmăririi penale se realizează în baza deciziei definitive de restituire a dosarului la procuror în vederea refacerii urmăririi penale, iar nu în baza unei ordonanțe a procurorului.

S-a mai arătat că, în pofida acestor exigențe, parchetul s-a limitat doar la întocmirea procesului - verbal de sesizare din oficiu din 19.06.2008 (fila 119 vol.2 dosar urmărire penală), pentru ca ulterior, prin ordonanța din 20.06.2008 dată în dosarul nr.27/P/2008 (filele 83 -118 vol.2 d. u. p.) să dispună extinderea cercetărilor şi începerea urmăririi penale față de inculpatul Vasile Cristian Mihail (alături de ceilalți coinculpați) pentru săvârşirea infracțiunilor de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice, în forma continuată şi calificată, prevăzută de art.26 Cod penal raportat la art.248 Cod penal combinat cu art.248^1 Cod penal, cu referire la art.17 lit.d din Legea nr.78/2000 cu aplicare art.41 alin.2 Cod penal, spălare de bani, în formă continuată, prevăzută de art.23 alin.1 lit.b şi c din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal şi fals în înscrisuri sub semnătura privată, în formă continuată, prevăzută de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

art.290 Cod penal raportat la art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000, cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal.

Deopotrivă s-a arătat că procurorul nu s-a conformat dispoziției instanței de refacere a actelor de urmărire penală, întrucât angajații S.C. Eurografica S.R.L nu au mai fost reaudiați în cauză, ci li s-au luat numai suplimente de declarații, în completarea declarațiilor date, inițial, în dosarul 8/P/2006 (vol.68 dosar urmărire penală).

Apărarea a mai susținut că nerespectarea de către procuror a dispoziției de refacere a tuturor actelor de urmărire penală, declarate nule de către instanța supremă, echivalează cu nerespectarea dispozițiilor legale referitoare la sesizarea instanței, întrucât la baza rechizitoriului nr.27/P/2008 trebuiau să stea actele de urmărire penale refăcute în integralitate. Or, neprocedându-se în acest fel, actul de sesizare a instanței este lovit de nulitate absolută, în condițiile art.197 alin.2 Cod procedură penală, unicul remediu procesual constituindu-l soluția de restituire a dosarului la procuror în vederea refacerii urmăririi penale, în conformitate cu dispozițiile art.380 Cod procedură penală.

Apărarea a arătat că nelegal a fost şi procedeul ridicării de înscrisuri din dosarul nr.68/P/2008 (practic fostul dosar nr.8/P/2006) şi ataşarea lor la dosarul nou format, cu nr.27/P/2008, întrucât, respectivul procedeu a eludat exigențele prevăzute de dispozițiile art.96 – art.97 din Codul de procedură penală, deoarece respectivele înscrisuri fuseseră anulate în mod expres prin hotărârea de restituire, astfel încât, sub nicio formă, nu mai puteau fi utilizate, ulterior, ca mijloace de probă în procesul penal.

Totodată, cu privire la rezoluția de începere a urmăririi penale din data de 24 martie 2008, care a stat la baza ordonanței de extindere a cercetărilor şi de începere a urmăririi penale din 20 iunie 2008, apărarea a susținut că aceasta a fost dată cu încălcarea fragrantă a prevederilor art.228 alin.1 din Codul de procedură penală, întrucât a avut la bază o notă de informare a Autorității de Control a Guvernului care nu prezenta trăsăturile unui proces - verbal de sesizare din oficiu, în sensul art.221 alin.1 teza finală din Codul de procedură penală.

În sfera aceleiaşi critici, în cuprinsul memoriului depus la dosarul cauzei, apărarea recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian a invocat nerespectarea dispozițiilor art.263 Cod procedură penală,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

încălcarea prevederilor art.250, art.253 şi art. 255 Cod procedură penală, precum şi ignorarea dispoziţiilor art.70 alin. 2 Cod procedură penală, cu referire la art.237 din acelaşi cod.

Deopotrivă, s-a criticat faptul că raportul de constatare tehnico-ştiinţifică a fost dispus cu încălcarea dispoziţiilor art.112 Cod procedură penală.

Pentru argumentele expuse, în temeiul art.385^9 pct.2 din Codul de procedură penală raportat la dispoziţiile art.385^{16} alin.2 din Codul de procedură penală, s-a solicitat admiterea recursului, casarea sentinţei penale atacate şi, în temeiul art.332 alin.2 din Codul de procedură penală, restituirea întregului dosar la Direcţia Naţională Anticorupţie, în vederea refacerii urmăririi penale.

Critica apărării este neîntemeiată, argumentele reţinute de Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Completul de 5 Judecători, în analiza obiecţiilor având acelaşi conţinut formulate de ceilalţi inculpaţi cercetaţi în cauză, justificând în mod adecvat soluţia de respingere a acesteia ca neîntemeiată.

Suplimentar, în ceea ce priveşte caracterul aşa-zis nelegal al rezoluţiei de începere a urmăririi penale din data de 24 martie 2008, care a stat la baza ordonanţei de extindere a cercetărilor şi de începere a urmăririi penale din 20 iunie 2008, urmare a faptului că prima s-a fundamentat pe o notă de informare a Autorităţii de Control a Guvernului care nu prezenta trăsăturile unui proces - verbal de sesizare din oficiu, instanţa de control judiciar constată că dispoziţiile art.221 alin.1 teza finală din Codul de procedură penală, invocate de recurent nu se referă la faptul că nota de sesizare trebuie să întrunească condiţiile unui proces-verbal de sesizare din oficiu, ci vizează situaţia în care, dacă organul de urmărire penală se sesizează din oficiu, trebuie să încheie un proces - verbal în acest sens.

Or, din analiza actelor dosarului rezultă că, în pofida susţinerilor apărării, organul de urmărire penală a întocmit procesul –verbal de sesizare din oficiu din 19 iunie 2008(fila 119 vol.II dup) prin care s-a sesizat din oficiu cu privire la săvârşirea de către inculpatul Mihai Cristian Vasile a infracţiunilor pentru care ulterior a fost trimis în judecată.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ca urmare, instanța de recurs constată că în cauză au fost respectate dispozițiile art.228 alin.1 din Codul de procedură penală, ordonanța de extindere a cercetărilor şi de începere a urmăririi penale din 20 iunie 2008 fiind precedată cronologic de procesul–verbal de sesizare din oficiu din 19 iunie 2008 întocmit în conformitate cu dispozițiile art.221 alin.1 teza finală Cod procedură penală.

Deopotrivă, nici împrejurarea audierii în anumite limite a angajaților S.C. Eurografica S.R.L, subsecvent restituirii cauzei la parchet în vederea refacerii urmăririi penale, nu poate atrage incidența dispozițiilor art.197 alin.2 Cod procedură penală în ceea ce priveşte actele de urmărire penală efectuate în cauză, procurorul fiind suveran în a aprecia dacă şi în ce măsură faptele probatorii constatate prin mijloace de probă declarate nule nu pot fi probate ulterior prin intermediul altor mijloace de probă.

Prin urmare, luarea numai a unui supliment de declarație martorilor – angajați ai S.C. Eurografica S.R.L, în cadrul dosarului nr.27/P/2008 nu constituie o încălcare a hotărârii de restituire a cauzei la parchet în vederea refacerii urmăririi penale, urmare constatării nulității absolute a actelor de urmărire penală efectuate în dosarul nr.8/P/2006, fiind numai expresia dreptului suveran al magistratului procuror de a administra probele considerate relevante în vederea aflării adevărului.

Deşi apărarea inculpatului a susținut că, în pofida exigențelor impuse de dispozițiile art.224 alin.ultim Cod procedură penală, procurorul nu a întocmit proces-verbal de constatare a actelor premergătoare efectuate în dosarul nr.68/P/2008, cu toate acestea Înalta Curte constată că, cauza disjunsă din dosarul nr.68/P/2008 a fot conexată la dosarul nr.27/P/2008, acte premergătoare fiind efectuate doar în acest ultim dosar, acte pentru care procurorul a întocmit proces - verbal la data de 23.03.2008(filele 4-39, vol.2 dosar u.p.)

4.6.. O altă critică formulată de apărarea recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian în cadrul cazului de casare prevăzut **de art.385^{9} pct.17^{2} Cod procedură penală**, **invocată cu titlu subsidiar, a vizat împlinirea termenului prescripției speciale a răspunderii penale a inculpatului în raport de infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată, în formă continuată, prevăzută de art.290 Cod**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

penal raportat la art.17 lit.c) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal, reținută în sarcina acestuia.

În argumentare, s-a învederat că, în raport de mențiunile cuprinse în rechizitoriu şi hotărârea primei instanțe cu privire la limitele temporale ale infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, care vizează perioada martie - decembrie 2004, în cauză s-a împlinit termenul prescripției speciale a răspunderii penale în raport de infracțiunea susmenționată, calculat conform art.124 raportat la art.122 lit.d) Cod penal.

Pentru argumentele expuse, apărarea a solicitat, cu titlu subsidiar, admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi, în temeiul art.11 pct.2 lit.b raportat la art.10 lit.g teza a II-a Cod procedură penală, încetarea procesului penal față de inculpatul Vasile Mihail Cristian în ceea ce priveşte acuzația privind săvârşirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată ca neîntemeiată solicitarea recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian privind incidența unei cauze care înlătură răspunderea penală, respectiv, prescripția specială a răspunderii penale cu privire la infracțiunea de fals în înscrisuri semnătură privată.

Considerentele de ordin teoretic expuse pe larg la analizarea aceleiaşi critici formulate de inculpatul Năstase Adrian(pct.1.11) susțin, deopotrivă, argumentele care impun aprecierea că această solicitare a recurentului intimat inculpat Vasile Mihail Cristian este neîntemeiată, astfel că o reluare a acestora nu ar fi oportună.

Instanța de ultim control judiciar, fără a se limita însă la o analiză abstractă a considerentelor teoretice, raportându-se la situația juridică concretă a inculpatului Vasile Mihail Cristian, apreciază că instituția prescripției răspunderii penale trebuie analizată având în vedere data comiterii faptelor, natura acestora, perioada de timp care a trecut de la data când acestea au fost săvârşite şi cauzele care au intervenit şi au împiedicat punerea în mişcare a acțiunii penale sau continuarea procesului penal.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Stabilind criteriile în raport de care textul de lege statuează modalitatea de calcul a termenului de prescripție specială a răspunderii penale**, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători,** printr-un simplu calcul aritmetic**, constată că în cazul infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată, față de limitele de pedeapsă care nu depăşesc 5 ani, chiar şi în condițiile raportării la art.17 lit.c din Legea nr.78/2000, termenul de prescripție al răspunderii penale prevăzut de art.124 Cod penal rap. la art.122 alin.1 lit.d Cod penal cu aplic. art.128 Cod penal, se împlineşte în cursul lunii iunie 2013.**

La calcularea acestui termen, nu pot fi ignorate dispozițiile art.128 alin.1 Cod penal care stabilesc condițiile în care cursul prescripției răspunderii penale se suspendă, situație care se regăseşte în cauză având în vedere că procesul penal a fost suspendat ca efect al sesizării Curții Constituționale cu soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate invocate de către inculpați, pe o perioadă totală de 1 an şi 20 de zile. Astfel, perioada în care dosarul s-a aflat spre soluționarea excepțiilor la instanța de contencios constituțional trebuie luată în considerare la calcularea termenului de prescripție prev. de art.124 Cod penal, rezultând că răspunderea penală se prescrie după trecerea unui termen de 8 ani, 6 luni şi 20 de zile, respectiv în cursul lunii iunie 2013.

Pentru toate aceste considerente, nu se poate aprecia că în cauză a intervenit prescripția specială a răspunderii penale şi, prin urmare, să se dispună de către instanța de recurs încetarea procesului penal, întemeiat pe dispozițiile art.11 pct.2 lit.b Cod proc. penală rap. la art. 10 lit. g Cod proc. penală, astfel cum a solicitat recurentul intimat inculpat Vasile Mihail Cristian.

4.7. În sfera cazului de casare prevăzut de art.385[9] pct.3 din Codul de procedură penală, apărarea recurentei intimate inculpate Popovici Marina a invocat greşita compunere a completului de judecată care a soluționat cauza în fond, solicitând, în temeiul art.385[15] pct.2 lit.c Cod procedură penală, admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond.

În argumentare, s-a arătat că judecarea cauzei care a făcut obiectul dosarului nr.514/1/2009 al Înaltei Curți de Casație şi Justiție -

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Secția Penală, finalizată prin pronunțarea sentinței penale nr.176 din 30.01.2012, s-a făcut de un complet nelegal constituit, compus din judecătorii Ionuț Matei şi Cristina Rotaru şi procurorul Ioana Bogdan.

În acest sens, prezentându-se cronologic actele referitoare la statutul profesional al magistratului Ioana Bogdan, apărarea a arătat că prin Decretul Preşedintelui României nr.450 din 28.12.1999, publicat în Monitorul Oficial nr.5 din 10.01.2000, doamna Ioana Bogdan a fost numită în funcția de procuror la Parchetul de pe lângă Judecătoria Sectorului 3 Bucureşti, pentru ca ulterior, prin Hotărârea nr.97 din 24.05.2000, Consiliul Superior al Magistraturii să aprobe cererea de transfer a magistratului din funcția de procuror în funcția de judecător.

Totodată, susținând că verificarea condițiilor în care se puteau efectua numirile în funcția de judecător la nivelul anului 2000 presupune examinarea prevederilor Constituției României din 1991 şi ale Legii nr.92/1992 pentru organizarea judecătorească, subsecvent evocării textelor de lege cuprinse în art.124 alin.1 şi art.133 alin.1 din Constituția României din 1991, precum şi art.47, art.88 alin.1 lit. c), art.99 şi art.69 din Legea nr. 92/1992, apărarea a arătat că dispozițiile legale invocate statuează că numirea ca judecător a unei persoane, indiferent de calitatea pe care a deținut-o anterior, se face exclusiv prin decret al Preşedintelui României, publicat în Monitorul Oficial, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii.

Ca urmare, raportându-se la cauza dedusă judecății, apărarea a arătat că Hotărârea C.S.M. nr.97/24.05.2000, prin care s-a aprobat cererea de transfer a magistratului Ioana Bogdan din funcția de procuror în funcția de judecător, trebuia urmată de emiterea de către Preşedintele României a decretului de numire a aceluiaşi magistrat în funcția de judecător.

În concluzie, apărarea a menționat că, în lipsa decretului Preşedintelui României de numire în funcția de judecător a magistratului Ioana Bogdan, dar şi a vreunei dispoziții cu caracter constituțional sau legal care să confere Consiliului Superior al Magistraturii atributul direct şi exclusiv al numirii în funcția de judecător, Hotărârea C.S.M. nr.97/24.05.2000 nu şi-a putut produce efectele, astfel încât, magistratul Ioana Bogdan nu a dobândit în mod legal calitatea de judecător.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Pe cale de consecință, învederând că prezența magistratului Ioana Bogdan în compunerea completului de judecată a avut un caracter nelegal, apărarea a solicitat, în temeiul art.385^{15} pct.2 lit.c Cod procedură penală, admiterea recursului, casarea hotărârii atacate şi trimiterea cauzei spre rejudecare la instanța de fond.

Analizând critica apărării, **Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători** constată că aceasta corespunde în conținut apărărilor similare formulate de ceilalți inculpați cercetați în cauză, astfel încât, argumentele detaliat prezentate în analiza criticilor similare formulate de ceilalți acuzați îşi găsesc pe deplin aplicabilitate şi în prezenta evaluare, justificând în mod adecvat concluzia că în cauză nu este incident cazul de casare aspectele invocate în sfera cazului de casare prevăzut de art.385^{9} pct.3 din Codul de procedură penală.

4.8. Tot în sfera cazului de casare prevăzut **de art.385^{9} pct.17^{1} Cod procedură penală, apărarea recurentului inculpat Popovici Bogdan a invocat în motivele scrise de recurs nelegalitatea încheierii de şedință pronunțată de prima instanță la 8 februarie 2011,** arătând că soluția instanței fondului de respingere a cererii de audiere a unui număr de 34 martori reprezintă o ingerință gravă în principiul egalității armelor, dar şi a celui consfințit de dispozițiile art.66 Cod procedură penală.

Ca urmare, apărarea a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii şi a încheierii atacate şi trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță.

Critica este neîntemeiată, argumentele expuse în analiza criticii similare formulate de inculpatul Năstase Adrian, care îşi găsesc pe deplin aplicabilitatea şi în prezenta evaluare, dovedind împrejurarea că cererile probatorii formulate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana vizând audierea, în calitate de martori, a persoanelor care au efectuat activitatea de jurizare a lucrărilor înscrise pentru Trofeul Calității, precum şi a celor care au participat la aceste evenimente, în diferite calități (oficialități, oameni de afaceri, reprezentanți mass-media) a fost, deopotrivă, just respinsă de prima instanță cu argumentarea că probațiunea testimonială propusă în apărare nu este pertinentă,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

concludentă şi utilă, prin raportare la acuzațiile concrete formulate împotriva soților Popovici prin actul de sesizare a instanței.

Astfel, inculpaților nu li s-a imputat faptul că evenimentele vizând Trofeul Calității nu au avut loc, ci faptul că acestea, în realitate, au fost o formă mascată de colectare a fondurilor pentru campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, sumele încasate nelegal de societățile conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana fiind apoi "mişcate", prin operațiuni comerciale fictive, pentru a li se pierde urma şi pentru a putea fi, în final, utilizate conform destinației lor reale, respectiv achiziționarea de materiale electorale pentru inculpatul Năstase Adrian.

De altfel, ca şi în cazul celorlalți inculpați, situația de fapt şi vinovăția acestora sunt dovedite, în principal, de înscrisurile, rapoartele de constatare şi de expertiză financiar contabilă, probele testimoniale fiind doar de natură a completa împrejurările de fapt rezultate din celelalte mijloace de probă.

4.9. În sfera cazului de casare prevăzut de art.385^{9} pct.17^{1} Cod procedură penală, inculpații Popovici Marina şi Vasile Mihail Cristian au criticat soluția dată laturii civile a cauzei, solicitând instanței de recurs, în principal, respingerea acesteia ca neîntemeiată, iar în subsidiar, înlăturarea obligării lor solidare la plata despăgubirilor civile.

Suplimentar, recurenta intimată inculpată Popovici Marina a solicitat ridicarea măsurii sechestrului asigurător instituit în cauză.

Critica formulată de inculpații Popovici Marina şi Vasile Mihail Cristian, dar neargumentată, este neîntemeiată, considerentele ce vor fi expuse în analiza laturii civile a cauzei şi a măsurilor asigurătorii justificând, în mod adecvat, soluția de respingere a acesteia.

4.10. În sfera cazului de casare prevăzut de art.385^{9} pct.9 Cod procedură penală, inculpatul Vasile Mihail Cristian, prin apărător a invocat faptul că hotărârea primei instanțe nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

În argumentare, apărarea a învederat că, deşi prima instanță l-a condamnat pe inculpatul Vasile Cristian Mihail pentru complicitate la

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

infracțiunea de abuz în serviciu în formă calificată prevăzută de art.26 din Codul penal raportat la art.248 şi art.248[1] din Codul, în cuprinsul hotărârii de condamnare nu s-a menționat în ce a constat efectiv ajutorul sau înlesnirea pe care inculpatul ar fi acordat-o coinculpatei Jianu.

S-a mai arătat că aceeaşi motivare lacunară s-a realizat şi în ceea ce priveşte infracțiunea de spălare de bani reținută în sarcina inculpatului Vasile Mihail Cristian, în cuprinsul hotărârii atacate făcându-se referire la un circuit financiar, fără însă a se indica vreun element de fapt din care să rezulte preexistența unei înțelegeri între inculpatul Vasile şi ceilalți inculpați, în legătură cu transferul sumelor de bani şi care ar fi provenit din colectarea taxelor de participare la evenimentul „Trofeul Calității".

În aceeaşi sferă de argumentare s-a arătat că nu a fost motivată factual nici infracțiunea de fals în înscrisuri sub semnătură privată, reținută în sarcina inculpatului, prima instanță omițând să indice actele sau faptele materiale de subscriere sau de contrafacere a înscrisurilor reclamate ca fiind falsificate.

S-a mai arătat că nemotivată este şi soluția dată laturii civile a cauzei întrucât, deşi în cuprinsul actului de sesizare a instanței a fost indicat un anumit prejudiciu, după efectuarea cercetării judecătoreşti, prima instanță a constatat existența unui alt prejudiciu, dispunând, pentru motive necunoscute, obligarea în solidar a tuturor inculpaților la repararea acestuia.

Pentru considerentele expuse, în temeiul prevederilor art.385[15] pct.2 lit.c din Codul de procedură penală, apărarea a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței atacate şi trimiterea cauzei spre rejudecare la prima instanță.

Critica este neîntemeiată, motivul de casare invocat negăsindu-şi aplicabilitate în cauză, pentru aceleaşi argumente care au fost expuse anterior în analiza aceluiaşi motiv de recurs invocat de inculpata Jianu Irina Paula -pct.2.1.h., hotărârea fiind motivată în raport de toate argumentele invocate de inculpatul Vasile Mihail Cristian în apărare, nerezumându-se la aprecieri cu caracter general, ci realizând un examen amănunțit al probelor administrate în cursul cercetărilor.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

5. CU PRIVIRE LA CRITICILE VIZÂND LATURA CIVILĂ A CAUZEI ŞI MĂSURILE ASIGURATORII DISPUSE

Apărarea inculpatului Năstase Adrian nu a criticat în mod expres soluția dată laturii civile a cauzei, prin aspectele de netemeinicie invocate fiind criticată numai implicit hotărârea primei instanțe şi sub acest aspect.

Însă, în cuprinsul motivelor scrise de recurs, subsumat pct.3.9.1., inculpatul a criticat greşita menținere a sechestrului asigurător dispus prin ordonanța din 17.10.208 a D.N.A asupra sumei de 118.650 USD.

Cu toate acestea, în considerarea dispozițiilor art.385[6] alin.3 Cod procedură penală, dat fiind caracterul total devolutiv al recursului exercitat de inculpați, Înalta Curte de Casație şi Justiție – Completul de 5 Judecători va analiza hotărârea atacată şi sub aspectul laturii civile, urmând a răspunde şi criticilor nominale formulate de ceilalți recurenți inculpați.

În acest sens, raportat la actele dosarului, se constată **că în cursul urmăririi penale,** prin adresa nr.8795 din 26.09.2008, aflată în volumul II, filele 251-252, **Inspectoratul de Stat în Construcții a comunicat că se constituie parte civilă** în cauză, fără a menționa întinderea exactă a pretențiilor, făcând însă trimitere la concluziile raportului de constatare întocmit de către specialiştii D.N.A.

Sub aspectul laturii civile, **în cuprinsul rechizitoriului**, în cadrul CAPITOLULUI XI intitulat Structura prejudiciului şi latura civilă, s-a menționat că prejudiciul total cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții prin faptele ce formează obiectul cercetării este de **69.611.552.132 ROL,** acesta fiind compus din suma de 61.549.713.021 ROL - reprezentând prejudiciul produs ISC prin neîncasarea taxelor de participare şi suma de 8.061.839.111 ROL - reprezentând prejudiciul aferent raporturilor comerciale dintre SC EUROGRAFICA SRL şi SC AXA MANGEMENT SRL cu Inspectoratul de Stat în Construcții, compusă din:

- **2.786.300.037 ROL** (sumă aferentă contractelor 416/13.05.2004 – 1.915.641.892 ROL şi Actul adițional nr.1/04.10.2004 – 870.658.145 ROL)
- **1.505.056.074 ROL** (aferentă contractului fără număr din 15.10.2004) şi
- **3.770.683.000 ROL** (aferentă contractului nr. 4921/10.09.2004)

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În primă instanță, deşi până la momentul citirii actului de sesizare, interesele Inspectoratului de Stat în Construcții au fost susținute de un consilier juridic, acesta nu a făcut precizări cu privire la cuantumul pretențiilor civile solicitate de instituția mandantă, ulterior, partea civilă nemaifiind reprezentată în fața instanței de fond la niciun termen de judecată.

În condițiile arătate, valorificând manifestarea de voință a I.S.C. de a exercita acțiunea civilă în procesul penal, în cuprinsul hotărârii atacate, prima instanță a reținut că valoarea prejudiciului cauzat părții civile, însuşit de către aceasta, este cea stabilită prin concluziile Raportului de constatare din 4.09.2008 întocmit de specialiştii D.N.A., respectiv **64.813.844.913 ROL**, din care suma de 61.549.713.021 ROL reprezintă prejudiciu rezultat din organizarea evenimentului la nivel local, iar suma de 3.264.131.892 ROL - prejudiciu rezultat din organizarea fazei finale (fil.143 vol.76 dup)

În structura acestei valori, s-a avut în vedere, pe de o parte, prejudiciul rezultat din neîncasarea de către I.S.C. a veniturilor rezultate din taxele de participare la evenimentul Trofeul Calității, din care s-au dedus cheltuielile dovedite ca fiind efectuate cu organizarea fazelor teritoriale (67.463.972.430 – 5.914.259.409 ROL), iar pe de altă parte, aferent fazei finale a evenimentului, prejudiciului compus din suma achitată de I.S.C. în executarea contractului nr.416/2004 încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L. (1.915.641.892 ROL) şi parte din suma achitată în derularea contractului nr.4921/2004, încheiat cu S.C.Axa Management S.R.L (1.348.490.000 ROL).

Prima instanță a apreciat că diferența de cuantum în raport de prejudiciul indicat în rechizitoriu rezultă din valoarea cheltuielilor efectuate de I.S.C pentru evenimentul Trofeul Calității, care, potrivit procurorilor de caz, include toate sumele achitate cu acest titlu, mai puțin cele plătite S.C.Sanco Grup S.R.L.

Pornind de la constatarea că prejudiciul cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții este compus, pe de o parte, din totalitatea veniturilor pe care această instituție trebuia să le încaseze ca urmare a organizării Trofeului Calității - sub forma taxelor de participare achitate de persoanele fizice şi juridice - iar pe de altă parte, din totalitatea cheltuielilor efectuate

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

de către I.S.C. pentru ambele faze ale manifestării, **prima instanță a reținut că, în realitate, prejudiciul cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții este de 75.526.350.588 ROL**, din care :

a. 67.138.990.000 ROL reprezintă cuantumul total al taxelor de participare neîncasate de I.S.C pentru fazele teritoriale (fil.48 rap.exp.);

b. 8.387.360.588 ROL reprezintă cuantumul total al sumelor achitate de către I.S.C, din bugetul propriu, pentru Trofeul Calității, respectiv:

- 1.915.641.892 ROL în baza contractului nr.416 din 13.05.2004 încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L (fil.15 rap.exp.);
- 870.658.145 ROL în baza actului adițional nr.1 din 4.10.2004 încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L. (fil.16 rap.exp.);
- 1.505.056.074 ROL în baza contractului fără număr din 15.10.2004 încheiat cu S.C.Eurografica S.R.L (fil.17 rap.exp.);
- 3.770.483.000 ROL în baza contractului nr.4921 din 10.09.2004 încheiat cu S.C.Axa Management S.R.L (fil.17 rap.exp.);
- 325.521.477 ROL în baza relației comerciale derulate cu S.C.Sanco Grup S.R.L (fil.20 rap.exp.).

În argumentarea acestei structuri a prejudiciului s-a avut în vedere faptul că, potrivit art.4 al.4 din O.G. nr.63/2001 privind înființarea Inspectoratului de Stat în Construcții, această instituție se finanța *„şi din sumele obținute din efectuarea de prestații şi servicii specifice”*, iar potrivit art.4 lit.c) din Regulamentul de organizare şi funcționare a Inspectoratului de Stat în Construcții, între prestările de servicii specifice desfăşurate de I.S.C. se regăseau şi *„manifestările tehnice privind problematica specifică activității proprii”.*

Ca urmare, sumele provenind din taxele de participare reprezentau fonduri publice, conform art.2 pct.27 rap.la art.1 al.2 din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice şi trebuiau să fie cheltuite cu respectarea O.U.G.nr.60/2001 privind achizițiile publice.

În raport de dispozițiile legale anterior menționate, raportat la actele dosarului, prima instanță a reținut că, urmare neîncasării lor de către I.S.C, veniturile obținute din taxele de participare nu au fost utilizate cu respectarea legislației privind achizițiile publice, ci au

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

fost cheltuite în mod discreționar de societățile cărora li s-a încredințat organizarea celor 11 manifestări teritoriale.

Prin urmare, fiind vorba despre cheltuieli angajate cu încălcarea dispozițiilor legale, s-a apreciat că prejudiciul cauzat I.S.C. trebuie să se raporteze la totalitatea veniturilor încasate cu titlu de taxă de participare, incluzând aşadar şi cheltuielile aşa-zis efective (angajate de societățile organizatoare cu terții, alții decât societățile din grupul de firme condus şi controlat de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioan), în cuantum de 5.861.208.293 ROL.

Pe de altă parte, în privința cheltuielilor angajate de I.S.C. din bugetul propriu, s-a reținut că acestea nu doar că au fost efectuate cu încălcarea dispozițiilor legale privind achizițiile publice, ci, în cvasitotalitatea situațiilor, mai puțin relația comercială cu S.C.Sanco Grup S.R.L, a existat un simulacru de proceduri de achiziție publică, în condițiile în care acestea s-au desfăşurat doar pentru a da o aparență de legalitate unor decizii care fuseseră luate cu mult înainte.

Pe cale de consecință, s-a apreciat că şi în cazul cheltuielilor efectuate de I.S.C., prejudiciul trebuie să se raporteze la totalitatea acestora, incluzând, aşadar, toate sumele achitate de această instituție publică pentru manifestările legate de Trofeul Calității, fie ca a fost vorba despre fazele teritoriale, fie ca a fost vorba despre faza finală.

Pentru considerentele expuse, instanța fondului a concluzionat că prejudiciul cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții este mult mai mare decât cel stabilit prin Raportul de constatare întocmit în faza de urmărire penală ori decât cel avut în vedere prin rechizitoriu, acesta fiind, aşa cum s-a arătat anterior, în sumă de 75.526.350.588 ROL.

Cu toate acestea, ținând seama de principiul disponibilității, în raport de suma pe care Inspectoratul de Stat în Construcții şi-a însuşit-o ca şi valoare a prejudiciului, prin declarația de constituire ca parte civilă, instanța fondului a dispus obligarea, în solidar, a inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian la plata sumei de 64.813.844.913 ROL, participarea solidară a inculpatului Năstase Adrian fiind reținută numai cu privire la suma de care acesta a beneficiat în urma propriei sale activități

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

infracționale, respectiv 33.374.525.258 ROL, cheltuită de S.C.Eurografica S.R.L cu materialele de propagandă electorală achiziționate ilegal.

Totodată, constatând că raporturi de prepuşenie au existat numai între inculpata Popovici Marina Ioana şi S.C.A Rond S.R.L (unde aceasta a avut calitatea de director), respectiv între inculpatul Vasile Mihail Cristian şi S.C.Eurografica S.R.L (unde acesta din urmă a avut calitatea de director general), în celelalte cazuri angajarea societăților în activitatea infracțională fiind realizată în mod formal de persoane care nu au fost trimise în judecată în prezenta cauză, prima instanță a reținut solidaritatea inculpaților anterior menționați cu societățile cu care s-au aflat într-un raport de prepuşenie.

În privința foloaselor obținute de inculpatul Năstase Adrian de la S.C.Vertcon S.A., constatând că societatea nu s-a constituit parte civilă în cauză, prima instanță a dispus confiscarea de la inculpat a sumei de 382.172.020 ROL, conform art.19 din Legea nr.78/2000.

Deopotrivă, în raport de soluția dată laturii civile a cauzei, potrivit art.353 Cod procedură penală, prima instanță a dispus menținerea sechestrelor asigurătorii dispuse prin Ordonanța din 24.10.2008 emisă în dosarul nr.27/P/2008 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, asupra bunurilor inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, precum şi a sechestrului dispus prin Ordonanța din 17.10.2008 a aceluiaşi parchet, instituit asupra sumei de 118.650 dolari aparținând inculpatului Năstase Adrian.

Deşi partea civilă Inspectoratul de Stat în Construcții nu a criticat soluția dată laturii civile a cauzei, neexercitând calea de atac a recursului, prin cererea adresată Completului de 5 judecători al Înaltei Curți de Casație şi Justiție, depusă la termenul din **2 mai 2012**, I.S.C. a solicitat extinderea efectelor recursurilor declarate de inculpați şi parchet şi cu privire la partea civilă, în condițiile art.385[7] alin.1 Cod procedură penală şi, pe cale de consecință, obligarea inculpaților în recurs la plata în solidar a sumei de 75.526.350.588 ROL - prejudiciul real cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Ulterior, la data de **23 mai 2012**, la dosarul de recurs au fost transmise, pe fax, o cerere şi un set de înscrisuri purtând antetul Inspectoratului de Stat în Construcții.

Astfel, prin cererea semnată de dl.Inspector General Constantin Adrian Balaban Grăjdan, Inspectoratul de Stat în Construcții aducea la cunoştința instanței de recurs faptul că nu se constituie parte civilă în prezenta cauză întrucât nu a înregistrat niciun prejudiciu financiar – contabil.

Cererea a fost reiterată în şedința publică de la aceiaşi dată de către reprezentatul intimatei părți civile Inspectoratul de Stat în Construcții, consilier juridic Ştefana Vasile, care a depus la dosar, în original, aceeaşi cerere şi setul de înscrisuri în susținerea cererii.

La data de **28 mai 2012**, la dosarul cauzei a fost primit un memoriu intitulat "Precizări", semnat de dl.Director Miron Simion, prin care Inspectoratul de Stat în Construcții a reiterat solicitarea inițială formulată în recurs, de extindere a efectelor recursurilor declarate de inculpați şi de parchet şi cu privire la partea civilă, în condițiile art.385/7 alin.1 Cod procedură penală, cu consecința obligării inculpaților la plata în solidar a sumei de 75.526.350.588 ROL - prejudiciul real cauzat Inspectoratului de Stat în Construcții, susținându-se că adresa de neconstituire de parte civilă depusă la termenul din 23 mai 2012 nu are valabilitate juridică, constituind *"abatere în cursul procesului penal"*.

Aceiaşi poziție procesuală a exprimat intimata parte civilă Inspectoratul de Stat în Construcții şi în înscrisul intitulat „ Note de şedință" depus la dosarul cauzei la data de 5 iunie 2012, pentru termenul din 6 iunie 2012, precum şi în cuprinsul concluziilor formulate ulterior în recurs, inclusiv la termenul de dezbateri din 13 iunie 2012.

Indiferent de motivele care au determinat poziția oscilantă a intimatei părți civile în recurs, constatând că, în raport de natura instituțională a Inspectoratului de Stat în Construcții - organ tehnic specializat să exercite controlul statului în domeniul construcțiilor, acesta subscriindu-se noțiunii de *"instituții publice"*, în accepțiunea dată acestui concept de art.145 Cod penal, **Înalta Curte constată că Inspectoratul de Stat în Construcții era ținut a respecta obligațiile prevăzute de**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

art.221 alin.4 teza finală Cod procedură penală, constituirea de parte civilă fiind o obligație legală, iar nu un drept.

Ca urmare, constatând că, în cauză, operează o excepție de la principiul disponibilității care guvernează constituirea de parte civilă în cadrul procesului penal, **Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători urmează a reține ca valabilă manifestarea I.S.C. de constituire ca parte civilă**, care corespunde în conținut poziției exprimate constant în cursul procesului penal (cu excepția termenului din 23 mai 2012) de reprezentanții instituției.

În raport de aspectele anterior prezentate, **analizând soluția dată laturii civile a cauzei, Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători constată că aceasta este temeinică şi legală, având în vedere următoarele considerente:**

Inspectoratul de Stat în Construcții a fost înființat în anul 2001, prin Ordonanța Guvernului nr.63/2001 care prevedea în art.1, "*Se înființează Inspectoratul de Stat în Construcții" – I.S.C., instituție publică cu personalitate juridică în subordinea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinței, cu sediul în municipiul Bucureşti, prin reorganizarea Inspectoratului de stat în construcții din structura Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinței.*"

Art.16 alin.1 şi alin.5 lit.b din O.U.G. nr.64/28.06.2003 prevedea că "*Se înființează Autoritatea Națională de Control, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Guvernului, condusă de ministrul delegat pentru coordonarea autorităților de control. Autoritatea Națională de Control preia în subordine şi următoarele instituții şi activități:*

b) Inspectoratul de Stat în Construcții, instituție publică, cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, preluată din subordinea fostului Minister al Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinței."

Prin Legea nr.220/01.06.2004 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.11/2004 privind stabilirea unor măsuri de reorganizare în cadrul administrației publice centrale, s-a aprobat O.U.G. nr.11/2004 cu următoarele modificări şi completări:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

2. La alineatul (2) al articolului 3, după litera m) s-a introdus o literă nouă, litera n), cu următorul cuprins:

n) "*Inspectoratul de Stat în Construcții, instituție publică, cu personalitate juridică, finanțată integral din venituri proprii, care trece din subordinea Autorității Naționale de Control în subordinea Guvernului".*

La data de 23 iunie 2004, prin Decizia Primului Ministru, s-a aprobat Regulamentul de Organizare şi Funcționare al Inspectoratului de Stat în Construcții.

Conform art.2 din Decizia Primului Ministru nr.125/23 iunie 2004, "*La data intrării în vigoare a prezentei decizii, îşi încetează aplicabilitatea Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor şi locuinței nr.1398/2001 pentru aprobarea Regulamentului de Organizare şi Funcționare a Inspectoratului de Stat în Construcții – I.S.C., precum şi orice alte dispoziții contrare.*"

Regulamentul de Organizare şi Funcționare al I.S.C. aplicabil până la data de 23 iunie 2004, aprobat prin O.M.L.P.T.L. nr.1398/2001, prevedea în art.4, următoarele: "*I.S.C. desfăşoară prestări de servicii specifice privind:*

a) redactarea de publicații de specialitate şi de studii de sinteze;

b) instruiri în domeniul disciplinei în urbanism şi al calității în construcții;

c) ***manifestări tehnice privind problematica specifică activităților proprii".***

Prin Decizia nr.125/23 iunie 2004 a Primului Ministru, în art.7 din Regulamentul de Organizare şi Funcționare s-au prevăzut următoarele: "*Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C. desfăşoară acțiuni specifice privind:*

1) redactarea de publicații de specialitate şi studii de sinteză;

2) instruiri în domeniul disciplinei în urbanism şi calității în construcții;

3) ***manifestări tehnice privind problematica specifică activității proprii*** *în scopul stimulării persoanelor fizice şi / sau juridice din domeniul construcțiilor, pentru creşterea gradului de rezistență şi stabilitate a construcțiilor. Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C. organizează şi acordă o dată la 2 ani "Trofeul calității în construcții" pentru lucrările de*

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

construcții executate în condiții de calitate excepțională, conform Regulamentului specific de organizare a acestei manifestări. În acelaşi scop, Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C. acordă diplome de merit persoanelor fizice şi / sau juridice, pentru activitatea desfăşurată".

În ceea ce priveşte sursele de finanțare ale Inspectoratului de Stat în Construcții, dispozițiilor legale în vigoare la momentul de referință prevedeau următoarele:

I. Regulamentul de organizare şi funcționare aplicabil până la data de 23 iunie 2004 prevedea în art.16 :*1) „I.S.C. se finanțează integral din surse extrabugetare;*

2) În afara veniturilor constituite în baza prevederilor Legii nr.10/1995 privind calitatea în construcții, I.S.C. poate realiza venituri şi din activitățile de autorizare a laboratoarelor de încercări în construcții, de autorizare a diriginților de şantier, a specialiştilor din activitatea de control al calității în construcții, a personalului de laborator, a responsabililor cu urmărirea comportării în exploatare, redactarea de publicații de specialitate, instruiri în domeniul specific de activitate;

3) Tarifele pentru serviciile specifice executate se stabilesc de consiliul de conducere şi se aprobă de ministrul lucrărilor publice, transporturilor şi locuinței."

II. Ordonanța Guvernului nr.63/2001 prevedea în art.4:

„1) Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C. se finanțează integral din venituri extrabugetare.

2) Fondurile necesare Inspectoratului de Stat în Construcții – I.S.C. pentru îndeplinirea atribuțiilor, inclusiv calculul şi virarea sumelor, se asigură potrivit prevederilor art.40 alin.1 din Legea nr.10/1995 privind calitatea în construcții. Din cota de 0,70%, Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C. virează 30% Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinței în contul deschis pentru elaborarea reglementărilor tehnice şi reglementărilor pentru urbanism.

3) Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C. este obligat să participe la toate fazele determinante stabilite prin proiect şi acceptate de inspectoratele teritoriale în construcții.

4) Inspectoratul de Stat în Construcții – I.S.C. se finanțează şi din sumele obținute din efectuarea de prestații şi servicii specifice, pe bază de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

tarife stabilite de consiliul de conducere şi aprobate de ministrul lucrărilor publice, transporturilor şi locuinţei, precum şi din alte surse prevăzute de legislaţia în vigoare."

De asemenea, potrivit cap.V al H.G. nr.552/1991 privind normele de organizare în ţară a acţiunilor de protocol şi a unor manifestări cu caracter cultural – ştiinţific, precum şi cheltuielile ce se pot efectua în acest scop de către instituţiile publice *"cheltuielile legate de organizarea unor astfel de manifestări se suportă de participanţi. Fondurile necesare pentru cheltuielile ce se efectuează cu închirieri şi amenajări săli, tipărituri sau traduceri, mijloace de transport etc. se asigură din sumele realizate, de către instituţiile organizatoare, din taxele plătite cu anticipaţie de participanţii din ţară şi străinătate. Cheltuielile pentru cazarea şi masa participanţilor, precum şi eventuale excursii prevăzute în planul acţiunii, se suportă de către aceştia."*

Deopotrivă, Legea finanţelor publice nr.500/2002 prevedea în art.65 intitulat „*Veniturile proprii ale instituţiilor publice"* următoarele:

„(1) Veniturile proprii ale instituţiilor publice, finanţate în condiţiile art.62 alin.1 lit.b) şi c), se încasează, se administrează, se utilizează şi se contabilizează de către aceştia, potrivit dispoziţiilor legale."

Potrivit prevederilor art.3 lit.b) din O.U.G. nr.60/2001, fondurile publice includeau şi "*bugetele instituţiilor publice finanţate din venituri extrabugetare".*

Prin urmare, din punctul de vedere al finanţării, chiar dacă I.S.C. se finanţa din venituri extrabugetare, astfel cum în mod expres era prevăzut în art.4 din OUG nr.63/2001, sumele alocate din bugetul acestei instituţii reprezentau fonduri publice în condiţiile art.2 pct 27 din Legea nr.500/2002 privind finanţele publice.

Veniturile extrabugetare din care se finanţa I.S.C. erau constituite, în principal, din cotele prevăzute expres de Legea nr.10/1995 şi de Legea nr.50/1991, însă, potrivit art.4 alin.4 teza I din OUG nr.63/2001, ISC se finanţa şi din „*sumele obţinute din efectuarea de prestaţii şi servicii specifice, pe bază de tarife stabilite de consiliul de conducere şi aprobate de ministrul lucrărilor publice, transporturilor şi locuinţei*".

Acest text de lege se coroborează cu art.4 lit.c) din Regulamentul de Organizare şi Funcţionare al I.S.C. potrivit căruia „*ISC desfăşoară*

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prestări de servicii specifice privind manifestări tehnice referitoare la problematica specifică activității proprii".

În cauza dedusă judecății, în anul 2004, din inițiativa inculpatei Jianu Irina Paula - inspector general de stat în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcții (I.S.C.), cu sprijinul inculpaților Gasparovici Diana - inspector general de stat adjunct în cadrul aceleiaşi instituții, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, reprezentanți ai unor societăți private, sub pretextul aniversării a 20 de ani de existență a Inspectoratului şi a premierii lucrărilor deosebite realizate în domeniul construcțiilor, a fost organizat evenimentul intitulat „Trofeul Calității în Construcții".

Ab initio, s-a stabilit că manifestarea va presupune 11 evenimente organizate în primăvara anului 2004 la nivelul celor 11 Inspectorate Teritoriale în Construcții (Bucureşti, Bacău, Braşov, Cluj, Craiova, Constanța, Iaşi, Oradea, Piteşti, Ploieşti, Timişoara), precum şi o fază finală, în toamna aceluiaşi an, desfăşurată la Bucureşti.

Deşi manifestarea a fost inițiată sub pretextul aniversării a 20 de ani de existență a Inspectoratului de Stat în Construcții, în realitate, evenimentul Trofeul Calității a avut un caracter preponderent tehnic, în cadrul simpozioanelor organizate dezbătându-se probleme specifice domeniului proiectării şi execuției construcțiilor, fapt atestat de majoritatea martorilor audiați în cauză (angajați ai inspectoratelor în construcții sau agenți economici din domeniu), care au participat la evenimentele prilejuite de Trofeul Calității.

Ca urmare, în limitele competențelor recunoscute de lege, I.S.C. avea bază legală pentru organizarea evenimentului „Trofeul Calității" - manifestare tehnică privind problematica specifică activității proprii, astfel încât sumele de bani ce reprezentau taxa de participare la eveniment trebuiau încasate de instituția organizatoare a manifestării, potrivit dispozițiilor legale acestea reprezentând o sursă de finanțare a instituției publice.

Deopotrivă, în virtutea aceloraşi dispoziții legale, toate cheltuielile aferente organizării acestui eveniment trebuiau făcute cu respectarea legislației din domeniul achizițiilor publice.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Or, **tocmai acest argument de legalitate a stat la baza justei înlăturări de către prima instanță a concluziilor experților contabili desemnați în cursul cercetării judecătoreşti - în sensul că I.S.C. nu avea o bază legală pentru cuprinderea sumelor rezultate din încasarea taxelor de participare în bugetul instituției şi, implicit, a concluziei că în patrimoniul I.S.C. nu s-a înregistrat niciun prejudiciu.**

În acest sens, se constată că, **în cursul urmăririi penale,** prin rezoluțiile din 26 mai 2008 şi, respectiv, 1 iulie 2008, procurorii de caz au dispus efectuarea unei constatări financiar – contabile, de către specialişti din cadrul D.N.A, în condițiile prev.de art.11 al.3 din OUG nr.43/2002, obiectivele stabilite vizând verificarea respectării procedurilor de achiziții şi legalitatea plăților efectuate de Inspectoratul de Stat în Construcții societăților organizatoare ale evenimentului, precum şi cuantificarea prejudiciului cauzat ca urmare a eventualelor încălcări ale dispozițiilor legale.

Necesitatea, pertinența şi utilitatea constatării financiar – contabile a fost apreciată în raport de elementele de fapt rezultând din actele de sesizare a organelor de urmărire penală, reținându-se că, urmare neregulilor constatate cu ocazia acțiunii de control vizând modalitatea de plată a taxelor de participare la evenimentul Trofeul Calității, prin adresa nr.428/22.03.2006, Autoritatea de Control a Guvernului a solicitat Gărzii Financiare efectuarea unui control privind legalitatea încheierii contractelor în baza cărora societățile comerciale contractante au încasat taxele de participare la simpozioanele organizate de Inspectoratul de Stat în Construcții în cadrul manifestării susmenționate, fundamentarea serviciilor, modul în care furnizorii de servicii au justificat sumele percepute, realitatea, legalitatea şi oportunitatea achizițiilor efectuate cu ocazia organizării simpozionului.

În urma verificărilor efectuate, Garda Financiară a sesizat Agenția Națională de Administrare Fiscală, arătând că societățile organizatoare ale evenimentului, respectiv SC URBAN CONSULT SRL, SC CONTUR MEDIA SRL, SC AXA MANAGEMENT SRL, S.C. MEDIA GLOBE INVEST SRL şi S.C. A ROND SRL nu au putut prezenta documente justificative pentru serviciile de asistență logistică, organizare evenimente,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prezentări multimedia, facturile emise fiind înregistrate ca şi cheltuieli deductibile.

Deopotrivă, în virtutea aceloraşi concluzii, Garda Financiară a sesizat şi Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie – Direcţia Naţională Anticorupţie, Secţia de combatere a infracţiunilor conexe infracţiunilor de corupţie.

Totodată, în baza verificărilor efectuate în perioada 23.01. – 03.02.2006, echipa de control din cadrul Autorităţii de Control a Guvernului a întocmit Nota de informare privind organizarea şi acordarea „Trofeului calităţii în construcţii 2004" în cuprinsul căreia constata încălcarea de către Inspectoratul de Stat în Construcţii a dispoziţiilor art.16 şi art.65 din Legea nr.500/2000 şi a celor privind achiziţia publică de servicii, precum şi „ *concentrarea economică în favoarea firmelor organizatoare – care aveau aceeaşi structură a acţionariatului*".

Urmare propriilor constatări, Autoritatea de Control a Guvernului a sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţiei – Direcţia Naţională Anticorupţie.

Dincolo de aceste elemente de oportunitate care au justificat adecvat, în cursul urmăririi penale, **dispunerea efectuării unei constatări tehnico-ştiinţifice în condiţiile art.112 Cod procedură penală**, se constată că raportul de constatare tehnico - ştiinţifică a fost întocmit la data de 4 septembrie 2008, fiind depus la dosarul cauzei la aceeaşi dată, aşa cum rezultă din adresa nr.520/2008 din 4 septembrie 2008 a Serviciului Specialişti din cadrul DNA (aflată la fila 1 vol 76 dup).

Deşi inculpaţii au beneficiat de un termen adecvat în vederea luării la cunoştinţă a conţinutului raportului de constatare tehnico-ştiinţifică, formulării unor eventuale obiecţiuni şi depunerii documentelor apreciate relevante, care nu fuseseră avute în vedere de către specialişti, inculpaţii Năstase Adrian, Gasparovici Diana, Jianu Irina Paula şi Vasile Mihail Cristian nu au formulat obiecţiuni la raportul de constatare tehnico-ştiinţifică, un astfel de demers fiind întreprins numai de inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana.

Obiecţiunile formulate de soţii Popovici au fost respinse ca neîntemeiate prin ordonanţa din data de 25.11.2008 a procurorilor de caz,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

constatându-se că acestea nu au fost de natură a crea îndoieli cu privire la exactitatea concluziilor raportului de constatare tehnico-ştiinţifică.

În coroborare directă cu celelalte mijloace de probă administrate în cauză, concluziile raportului de constatare tehnico-ştiinţifică au fost reţinute de către organele de urmărire penală ca elemente probatorii ale acuzaţiilor aduse inculpaţilor cercetaţi în cauză, fiind evidenţiate ca atare în cuprinsul rechizitoriului.

În cursul cercetării judecătoreşti, prin încheierea din 8.02.2011, la solicitarea inculpaţilor Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, prima instanţă a dispus efectuarea unei expertize financiar-contabile având ca obiective: **1a).**respectarea procedurilor de achiziţie publică a serviciilor care fac obiectul: contractului nr.416/13.05.2004 (inclusiv actul adiţional nr.1/4.10.2004) şi contractului fără număr din data de 15.10.2004, ambele încheiate între I.S.C. şi SC EUROGRAFICA SRL; contractului nr.4921/10.09.2004 încheiat între I.S.C. şi AXA MANAGEMENT SRL Bucureşti şi raporturilor comerciale între I.S.C. şi SC SAMCO GRUP SRL; **1b).**legalitatea plăţilor efectuate de I.S.C. către aceste societăţi comerciale sub aspectul existenţei resurselor financiare necesare, a aprobării Consiliului de conducere al I.S.C, a ministrului Lucrărilor Publice, Transporturilor şi Locuinţei, precum şi prevederea în bugetul de venituri şi cheltuieli al instituţiei a sumelor folosite pentru plata produselor ce fac obiectul contractelor menţionate; **2.**analizarea din punct de vedere economic a modului în care au fost încheiate şi derulate contractele dintre Inspectoratele teritoriale de stat în construcţii şi societăţile comerciale AROND SRL Bucureşti, AXA MANAGEMENT SRL Bucureşti, CONTUR MEDIA SRL Bucureşti, URBAN CONSULT SRL Bucureşti şi MEDIAGLOBE INVEST SRL Bucureşti; **3.**cuantumul taxelor de participare încasate de cele cinci societăţi comerciale, evidenţierea lor în contabilitate, justificarea cheltuielilor efectuate de societăţile comerciale prestatoare pe bază de documente contabile, modul de utilizare a acestor sume, precum şi stabilirea circuitului financiar ala sumelor de bani achitate de către participanţii la Trofeul Calităţii în Construcţii şi de către I.S.C. şi **4.** dacă eventualele încălcări ale prevederilor legale au cauzat vreun prejudiciu bugetului

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

I.S.C.,atât prin neîncasarea directă a taxelor de participare, cât şi prin plata serviciilor prestate de societăţile menţionate la obiectivul nr.1.

Prin aceiaşi încheiere, prima instanţă a încuviinţat inculpaţilor Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana participarea la efectuarea expertizei a unui expert parte.

Raportul de expertiză contabilă judiciară aflat în vol.12 bis al dosarului de fond a concluzionat punctual că: atribuirea contractelor nr.416/13.05.2004 (inclusiv actul adiţional nr.1/4.10.2004) şi a celui fără număr din data de 15.10.2004, ambele încheiate între I.S.C. şi SC EUROGRAFICA SRL, precum şi a contractului nr.4921/10.09.2004 încheiat între I.S.C. şi AXA MANAGEMENT SRL Bucureşti s-a făcut cu încălcarea dispoziţiilor legale privind procedura de achiziţie publică şi a principiului utilizării eficiente a fondurilor; raporturile comerciale între I.S.C. şi SC SANCO GRUP SRL s-au derulat exclusiv în baza facturilor fiscale emise, în valoare totală de 325.512,477 lei, a notelor de constatare diferenţe, fără a exista un angajament legal din care să rezulte o obligaţie vizând fondurile publice; contractele dintre Inspectoratele teritoriale de stat în construcţii şi societăţile comerciale AROND SRL Bucureşti, AXA MANAGEMENT SRL Bucureşti, CONTUR MEDIA SRL Bucureşti, URBAN CONSULT SRL Bucureşti şi MEDIAGLOBE INVEST SRL Bucureşti nu s-au derulat întrucât, pe de o parte, Inspectoratele Teritoriale în Construcţii nu aveau capacitatea de a contracta, iar încasarea taxelor de participare au fost evidenţiate ca venituri doar în contabilitatea celor 5 societăţi comerciale prestatoare, la dosarul cauzei neexistând facturi emise de cele 5 societăţi comerciale către I.S.C.

Cu privire la obiectivul nr.3 s-a constatat că, potrivit actelor aflate la dosarul cauzei, cuantumul taxelor de participare încasate de cele cinci societăţi comerciale este în sumă de 67.138.990.000 lei, având următoarea structură: S.C. A Rond S.R.L. Bucureşti - 4.885.000.000 lei (ROL), S.C. Axa Management S.R.L. Bucureşti - 20.847.500.000 lei (ROL), S.C. Contur Media S.R.L. Bucureşti -16.782.140.000 lei (ROL), S.C. Urban Consult S.R.L. Bucureşti - 12.302.350.000 lei (ROL) şi S.C Media Globe Invest S.R.L. - 12.322.000.000 lei (ROL).

În acelaşi sens, s-a menţionat că, în structura sumei de 67.138.990.000 lei, suma de 9.025.520.793 lei a fost justificată cu

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

documente justificative ca reprezentând cheltuieli în scopul organizării simpozioanelor, suma de 44.673.600.900 lei reprezintă servicii facturate S.C. Arond S.R.L., iar restul sumelor se regăsesc în profitul/ TVA-ul firmelor organizatoare (13.439.868.307 lei).

În final, cu trimitere la obiectivul nr.4, experții contabili au concluzionat că unicul prejudiciu cauzat bugetului I.S.C. constă în sumele achitate pentru serviciile prestate de societățile menționate la obiectivul nr.1 şi este în sumă de 148.228.917 lei, apreciindu-se că taxele de participare la manifestarea Trofeul Calității, colectate si rămase neutilizate de către cele cinci societăți comerciale, nu constituie prejudiciu în patrimoniul I.S.C. întrucât acestea nu puteau fi aprobate în bugetul de venituri si cheltuieli şi, deci, nu puteau fi angajate, lichidate, ordonanțate şi plătite de către I.S.C..

Aceeaşi opinie au exprimat experții şi în concluziile finale prin care au răspuns obiecțiunilor încuviințate de prima instanță prin încheierea din 27 octombrie 2011, precum şi în cadrul lămuririlor suplimentare oferite primei instanțe în condițiile art.124 alin.2 Cod procedură penală.

Suplimentar față de argumentele de legalitate expuse în preambulul prezentei analize, care, aşa cum s-a arătat, au justificat în mod adecvat şi îndestulător soluția primei instanțe de înlăturare a concluziilor raportului de expertiză contabilă judiciară efectuată în cauză, în contrapartidă cu raportul de constatare financiar contabilă întocmit în timpul urmăririi penale, **Înalta Curte în Complet de 5 Judecători constată că,** deopotrivă, **o astfel de soluție se justifica şi prin raportare la caracterul evident inechitabil al reținerilor experților contabili desemnați în cauză.**

Astfel, deşi niciunul dintre obiectivele stabilite de prima instanță nu presupunea expunerea opiniei experților cu privire la competența funcțională a I.S.C de a organiza un eveniment de felul manifestării Trofeul Calității, aprecierea respectării dispozițiilor legale aplicabile fiind atributul exclusiv al instanței investite cu judecarea cauzei, fundamentul principal al concluziilor raportului de expertiză contabilă judiciară îl reprezintă tocmai o astfel de opinie.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Reprezentativă în acest sens este maniera experților contabili de abordare a obiectivului nr.2 al expertizei dispuse în cauză - analizarea din punct de vedere economic a modului în care au fost încheiate şi derulate contractele dintre Inspectoratele teritoriale de stat în construcții şi societățile comerciale AROND SRL Bucureşti, AXA MANAGEMENT SRL Bucureşti, CONTUR MEDIA SRL Bucureşti, URBAN CONSULT SRL Bucureşti şi MEDIAGLOBE INVEST SRL Bucureşti, care se răsfrânge exemplificativ şi asupra concluziilor vizând celelalte obiective şi, implicit, asupra concluziilor finale ale raportului.

În acest sens se constată că, în cuprinsul concluziilor privind obiectivul susmențional, pornind de la aprecierea că I.S.C a organizat cele 11 simpozioane în perioada aprilie - mai 2004, fără să aibă această atribuție prevăzută în Regulamentul de Organizare şi Funcționare aplicabil la cea dată, experții au menționat că derularea contractelor dintre Inspectoratele Teritoriale în Construcții şi cele 5 societăți comerciale nu s-au materializat prin relații de încasări şi plăți şi nu au generat venituri şi nici cheltuieli în bugetul ISC.

Aceasta în condițiile în care, în cuprinsul aceloraşi concluzii, experții au menționat faptul că taxele de participare la evenimentul Trofeul Calității, care au fost încasate în baza contractelor încheiate de Inspectoratele Teritoriale în Construcții cu cele 5 societăți comerciale prestatoare, au fost evidențiate ca venituri doar în contabilitatea societăților comerciale AROND SRL Bucureşti, AXA MANAGEMENT SRL Bucureşti, CONTUR MEDIA SRL Bucureşti, URBAN CONSULT SRL Bucureşti şi MEDIAGLOBE INVEST SRL Bucureşti, la dosarul cauzei neexistând facturi emise de cele 5 societăți comerciale către I.S.C.

Or, în raport de obiectul contractelor încheiate de Inspectoratele Teritoriale în Construcții cu cele 5 societăți comerciale prestatoare, se constată că încasarea taxelor de participare la evenimentul Trofeul Calității s-a făcut tocmai în derularea respectivelor convenții.

Acelaşi antagonism caracterizează şi celelalte concluzii ale experților contabili desemnați în cauză.

Astfel, deşi în concluziile exprimate cu privire la obiectivul nr.3, experții constată că **din suma de 67.138.990.000 lei** reprezentând cuantumul taxelor de participare încasate de cele cinci societăți

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

comerciale în temeiul contractelor încheiate cu Inspectoratele Teritoriale în Construcții, **suma de 9.025.520.793 lei** a fost justificată cu documente justificative ca reprezentând cheltuieli în scopul organizării simpozioanelor**, suma de 44.673.600.900 lei** reprezintă servicii facturate S.C. Arond S.R.L., iar restul de 13.439.868.307 lei se regăseşte în profitul/ TVA-ul firmelor organizatoare, în concluziile formulate cu privire la obiectivul nr.4, aceiaşi experți constată că **suma de 67.138.990.000 lei** a fost **colectată** de cele 5 societăți prestatoare, **dar neutilizată,** neputând constitui prejudiciu în patrimoniul I.S.C. întrucât taxele colectate „ *nu puteau fi aprobate în bugetul de venituri şi cheltuieli şi, deci, nu puteau fi angajate, lichidate, ordonanțate şi plătite de către I.S.C.”*

În raport de aspectele anterior prezentate, Înalta Curte în Complet de 5 Judecători constată că optica primei instanțe de înlăturare a concluziilor raportului de expertiză contabilă judiciară efectuat în cauză - în condițiile în care valabilitatea mențiunilor strict tehnice ale experților contabili a fost confirmată prin trimiterile făcute în considerentele hotărârii pronunțate - corespunde criteriilor de apreciere obiectivă a mijloacelor probatorii, inerente unui proces echitabil.

Totodată, în baza propriului examen, pe baza mijloacelor probatorii administrate în cauză, instanța de control judiciar confirmă valabilitatea concluziilor primei instanțe cu privire la cuantumul şi structura prejudiciului produs în patrimoniul I.S.C. urmare faptelor săvârşite de inculpați, reținând următoarele:

Societățile implicate în organizarea şi desfăşurarea fazelor teritoriale ale Trofeului Calității (S.C. A Rond S.R.L., S.C. Axa Management S.R.L, S.C. Contur Media S.R.L., S.C Urban Consult S.R.L. S.C. Media Globe S.R.L) au încasat cu titlu de taxe de participare suma totală de 67.138.990.000 ROL, a cărei structură este corect evidențiată la fila 48 din raportul de expertiză contabilă prin raportare la documentele financiar contabile aflate în dosarul de urmărire penală, cu precizarea că nici cuantumul şi nici structura acesteia nu a fost contestată de inculpați, nici personal şi nici prin experții parte.

Desfăşurarea fazelor teritoriale ale Trofeului Calității este reflectată din punct de vedere financiar –contabil astfel:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.**S.C. A ROND S.R.L.** a organizat direct (fără subcontractare) primul simpozion Trofeul Calităţii, la Timişoara (22.04.2004), în baza contractului nr.167 din 14.04.2004, suma totală încasată cu titlu de taxe de participare fiind de 4.885.000.000 ROL, iar cheltuieli efectuate în cuantum de 828.282.761 ROL

Suma rămasă la dispoziţia S.C. A Rond S.R.L a fost de 4.056.717.239 ROL, adică 83% din încasări (fil.44, 52 rap.exp., fil.7 supliment rap.exp.).

2.**S.C. CONTUR MEDIA S.R.L** a organizat evenimentele de la Oradea (26.04.2004), Ploieşti (20.05.2004) şi Iaşi (31.05.2004), în baza contractelor nr.65 din 2.04.2004 încheiat cu I.T.C.Oradea şi nr.87 din 26.04.2004 încheiat cu I.T.C.Iaşi, pentru simpozionul de la Ploieşti neperfectându-se niciun contract.

Pentru cele 3 evenimente au fost încasate taxe de participare în suma totală de 16.782.140.000 ROL şi au fost efectuate cheltuieli în cuantum de 15.603 900.975 ROL, din care, conform menţiunilor de la fila 38 şi următoarele din raportul de expertiză : în contul S.C. A Rond S.R.L s-a vărsat suma de 10.950.000.000 ROL (255.000 euro), adică 70% din totalul cheltuielilor, în baza contractului nr.62 din 29.03.2004 încheiat între această societate şi S.C.Contur Media S.R.L.; în contul S.C.Media On S.A (din acelaşi grup de firme) - suma de 1.119.000.000 ROL, în baza contractului nr.167 din 30.03.2004 încheiat între această societate şi S.C.Contur Media S.R.L., iar în contul S.C.Eurografica S.R.L. – suma de 2.045.312.500 ROL, în baza contractului nr.58 din 25.03.2004 încheiat între această societate şi S.C.Contur Media S.R.L

Obiectul contractului l-au constituit servicii de tipar, caşerare şi distribuţie a 11.000 postere, ultima activitate urmând a fi făcută la adresele persoanelor fizice şi juridice din baza de date a beneficiarului, prin centrele S.C.Eurografica S.R.L aflate pe teritoriul ţării.

Din actele aflate la dosar rezultă că tipărirea respectivelor afişe a făcut obiectul pungii de comandă S.C.Eurografica S.R.L. nr.25029 din 29.06.2004, iar produsele ar fi fost predate cu nota de predare/primire produse finite nr.0009602 din 30.06.2004, **adică la o lună de la data la care ultimul eveniment Trofeul Calităţii organizat de S.C.Contur Media S.R.L avusese loc, împrejurare care justifică concluzia că**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

respectivele cheltuieli au fost fictive, fără vreo legătură cu manifestarea Trofeul Calității. (fil.6 şi urm.,fil.40 vol.37 dup).

Suma rămasă la dispoziția S.C. Contur Media S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor a fost de 1.178.239.025 ROL, din care 1.122.000.000 ROL au fost retraşi de către administratorul societății (fil.2 supliment rap.exp.).

3.**S.C.MEDIAGLOBE INVEST S.R.L.** a organizat evenimentele de la Braşov (17.05.2004) şi Craiova (27.05.2004).

Pentru simpozionul de la Braşov nu s-a încheiat niciun contract, iar cel de la Craiova a fost organizat în baza contractului fără număr şi fără dată încheiat cu I.T.C.Craiova.

Pentru cele 2 evenimente au fost încasate taxe de participare în sumă totală de 12.322.000.000 ROL (achitată de 677 de participanți plătitori) şi au fost efectuate cheltuieli în cuantum de 11.931.945.496 ROL, din care către S.C. A Rond S.R.L. – suma de 11.020.000.000 ROL (255.800 euro), adică 92% din totalul cheltuielilor, în baza contractului nr.29 din 19.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Mediaglobe Invest S.R.L. (fil.42 şi urm. rap.exp.)

Suma rămasă la dispoziția S.C. Mediaglobe Invest S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor, a fost de 390.054.504 ROL, din care 90.000.000 ROL au fost retraşi numerar (fil.6 supliment rap.exp.).

4.**S.C.URBAN CONSULT S.R.L.** a organizat evenimentele de la Cluj (3.05.2004) şi Piteşti (24.05.2004).

Pentru simpozionul de la Piteşti nu s-a încheiat niciun contract, iar cel de la Cluj a fost organizat în baza contractului fără număr şi fără dată încheiat cu I.T.C. Cluj.

Pentru cele 2 evenimente au fost încasate taxe de participare în suma totală de 12.302.350.000 ROL(achitată de 829 de participanți plătitori) şi au fost efectuate cheltuieli în cuantum de 11.401.793.208 ROL, din care S.C. A Rond S.R.L. i-a revenit suma de 10.500.000.000 ROL (216.000 euro), adică 92% din totalul cheltulielilor, în baza contractului fără număr din 15.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Urban Consult S.R.L.(fil.35 şi urm.rap.exp.).

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Suma rămasă la dispoziția S.C. Mediaglobe Invest S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor, a fost de 900.556.792 ROL, din care 300.000.000 ROL au fost retraşi numerar (fil.4 supliment rap.exp.).

5.**S.C.AXA MANAGEMENT S.R.L.** a organizat evenimentele de la Constanța (29.04.2004), Bucureşti (10.05.2004) şi Bacău (13.05.2004), în baza contractelor nr.16 din 22.04.2004 încheiat cu I.T.C.Constanța şi nr.17 din 3.05.2004 încheiat cu I.T.C.Bacău, pentru simpozionul de la Bucureşti neperfectându-se niciun contract.

Pentru cele 3 evenimente a fost încasată cu titlu de taxe de participare suma totală de 20.847.500.000 ROL şi au fost efectuate cheltuieli totale în cuantum de 13.933.199.253 ROL, din care:

- către S.C. A Rond S.R.L – suma de 8.903.600.900 ROL, în baza contractului nr.166 din 14.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Axa Management S.R.L.

Din cele 11 anexe ale contractului numai o parte vizează evenimentul Trofeul Calității: anexele 1-3 pentru fazele teritoriale şi anexa 10 pentru faza finală.

Valoarea însumată a acestora este de 177.300 euro (153.800 fazele teritoriale şi 23.500 faza finală).

Din actele aflate la dosarul cauzei mai rezultă că, deşi în baza acestui contract, în contul S.C.A Rond S.R.L a fost virată suma de 14.000.000.000 ROL, numai 8.903.600.900 ROL este aferentă Trofeului Calității în Construcții, diferența de 5.096.399.100 reprezentând plata pentru un alt eveniment („Consumator, Competiție,Calitate") ce făcea obiectul anexelor 4-9 din acelaşi contract, ceea ce înseamnă că din taxele încasate de participanții la Trofeul Calității în Construcții s-a plătit şi prestația S.C.A Rond S.R.L. pentru un alt eveniment.

De asemenea, prin anexa nr.11 (fără dată) s-au contractat servicii de publicitate în revista Tarom Insight care era tipărită de S.C.Eurografica S.R.L. în baza contractului nr.178 A din 3.05.2004 încheiat cu S.C.A Rond S.R.L.

Având în vedere că numerele ce au făcut obiectul contractului erau cele de vară şi toamnă, cu termene de livrare 14.06 şi 14.09.2004, este evident că aceste cheltuieli nu puteau să privească publicitate aferentă

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

fazelor teritoriale ale Trofeului Calității, câtă vreme simpozioanele avuseseră loc în perioada aprilie-mai 2004!

- către S.C. A Rond S.R.L - suma de 3.300.000.000 ROL, în baza contractului nr.176 din 30.04.2004 încheiat între această societate şi S.C.Axa Management S.R.L.

Obiectul acestui contract consta în tipărirea a 12.000 afişe format 70 x 100 şi inserția acestora în revista „Banii noştri" (câte 4.000 în numerele ce urmau a se distribui în zonele Dobrogea/ sud şi Bucureşti/Moldova).

Pentru a îndeplini aceste obligații, S.C. A Rond S.RL. a încheiat, la rândul său, alte două contracte: nr.248 din 6.05.2004 cu S.C.Media On S.A - editorul revistei – contract care avea ca obiect inserția afişelor şi contractul nr.171 din 20.04.2004 cu S.C.Eurografica S.R.L. (anterior contractului dintre S.C.Axa Management S.R.L şi S.C.A Rond S.R.L !), care avea ca obiect tipărirea a 95.000 de postere format 70x100, din care 83.000 se distribuiau prin centrele S.C.Eurografica S.R.L şi 12.000 se livrau beneficiarului S.C.A Rond S.R.L.

Întrucât din actele dosarului rezultă că cele 95.000 de postere au făcut obiectul pungii de comandă nr.25030 din 29.06.2004 şi apoi notei de predare/primire produse finite nr.0009605 din 30.06.2004, adică la mai mult de o lună de la data la care ultimul eveniment teritorial Trofeul Calității organizat de S.C.Axa Management S.R.L avusese loc, se constată că respectivele cheltuieli au fost fictive, fără vreo legătură cu această manifestare (fil.6 şi urm.,fil.40 vol.37 dup).

Sintetizând, sumele obținute de S.C. A Rond S.R.L de la S.C.Axa Management S.R.L pentru Trofeul Calității în Construcții se ridică la 12.203.600.900 ROL, adică 88% din totalul cheltuielilor făcute de organizator pentru acest eveniment.

Suma rămasă la dispoziția S.C. Axa Management S.R.L, după efectuarea tuturor cheltuielilor, a fost de 6.914.300.747 ROL, din care suma de 5.096.399.100 ROL a fost transferată către S.C A Rond S.R.L., ca plata pentru un alt eveniment („Consumator, Competiție, Calitate") - fil.32 şi urm.,fil.46 şi urm. rap.exp., fil.5 supliment rap.exp..

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În raport de elementele prezentate anterior, **Înalta Curte în Complet de 5 Judecători confirmă valabilitatea următoarelor concluzii ale instanței fondului:**

Suma totală încasată cu titlu de taxe de participare de către cele 5 societăți organizatoare ale simpozioanelor teritoriale ale evenimentului Trofeul Calității a fost de **67.138.990.000 ROL (1.652.565 euro).**

Din cuantumul taxelor de participare anterior menționat, în conturile S.C. A Rond S.R.L a intrat suma de 53.826.717.239 ROL (1.324.896 euro), adică 80% din totalul taxelor încasate de la participanții la Trofeul Calității, aceasta fiind compusă din: suma de 44.673.600.900 ROL aferentă contractelor încheiate cu celelalte 4 societăți; suma de 4.056.717.239 ROL rămasă în cont după efectuarea cheltuielilor aferente simpozionului de la Timişoara şi suma de 5.096.399.100 ROL încasată pentru alt eveniment, dar tot din taxele de participare pentru Trofeul Calității.

Suplimentar, tot din taxele de participare încasate pentru fazele teritoriale ale Trofeului Calității a mai fost plătită suma de 3.164.312.500 ROL către S.C.Media On S.A (în baza contractului nr.167 din 30.03.2004 încheiat cu S.C.Contur Media S.R.L) şi S.C.Eurografica S.R.L. (în baza contractului nr.58 din 25.03.2004 încheiat cu S.C.Contur Media S.R.L), fără ca acestea să fie aferente în mod real evenimentelor legate de Trofeul Calității.

Pe cale de consecință, din totalul sumelor încasate de cele 5 societăți comerciale cu titlu de taxe de participare la fazele teritoriale ale Trofeului Calității, după efectuarea cheltuielilor (reale şi fictive), a rămas suma de 4.286.751.968 ROL (105.514 euro), cheltuielile efective (reale) cu organizarea celor 11 simpozioane teritoriale (mai puțin cele către S.C.A Rond S.R.L., S.C.Eurografica S.R.L şi S.C.Media On S.A) fiind de 5.861.208.293 ROL, adică 8% din totalul taxelor încasate.

Deopotrivă, în baza probatoriului administrat, **just s-a reținut că Inspectoratul de Stat în Construcții nu numai că nu a încasat venituri din taxele de participare la cele 11 evenimente organizate la nivel teritorial,** ci a efectuat cheltuieli din bugetul propriu în legătură cu Trofeul Calității, atât pentru fazele teritoriale, cât şi pentru cea finală, încheind sau derulând în condiții nelegale, cu nerespectarea dispozițiilor legale privind

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

achiziţiile publice, mai multe contracte sau relaţii comerciale: contractul nr.416 din 13.05.2004 încheiat cu S.C. Eurografica S.R.L. şi actul adiţional la acest contract, în valoare totală de 2.786.300.037 ROL; contractul fără număr din 15.10.2004 încheiat cu S.C. Eurografica S.R.L, în valoare totală de 1.505.056.074 ROL; contractul nr.4921 din 10.09.2004 încheiat cu S.C. Axa Management S.R.L., în valoare totală de 3.770.483.000 ROL şi, respectiv, relaţia comercială derulată cu S.C. Sanco Grup S.R.L., în valoare totală de 325.512.477 ROL.

Sub acest aspect, se constată că, potrivit actelor financiar contabile aflate în dosarul de urmărire penală care se coroborează cu raportul de constatare financiar contabilă efectuat în cauză, pentru organizarea evenimentului Trofeul Calităţii Inspectoratul de Stat în Construcţii a efectuat din bugetul propriu cheltuieli totale de 8.387.360.588 ROL, acestea fiind aferente atât fazelor teritoriale, cât şi fazei finale.

Astfel, din bugetul instituţiei au fost achitate materialele promoţionale distribuite participanţilor la fazele teritoriale şi finale (caiete, pixuri, rulete, mape din plastic – toate personalizate cu inscripţia „I.S.C.”, precum şi cataloagele cu firmele participante), în baza unor contracte nelegale încheiate cu S.C.Eurografica S.R.L. şi S.C.Sanco Grup S.R.L.

Tot din fonduri proprii a fost suportată şi organizarea fazei finale, în baza unui contract încheiat, de asemenea, cu încălcarea dispoziţiilor legale privind achiziţiile publice, cu S.C.Axa Management S.R.L.

Ulterior, pentru a se disimula proveniența sumelor obținute, prin operaţiuni de spălare de bani (cesiuni de acţiuni, majorări de capital, contracte false de vânzare-cumpărare şi prestări servicii), desfăşurate prin intermediul societăţilor controlate de inculpaţii Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana (S.C. A Rond S.R.L., S.C. Media On S.A., S.C. Forum Invest S.A., Fundaţia Invest România), cea mai mare parte a banilor obţinuţi din taxele de participare la Trofeul Calităţii au ajuns în conturile S.C. Eurografica S.R.L., societate care a achiziţionat, plătit şi distribuit materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian.

Modalitatea prin care banii au ajuns în conturile S.C. Eurografica S.R.L. este următoarea:

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Prin contractul nr.176 din 30.04.2004 încheiat cu S.C. Axa Management S.R.L. , S.C. A Rond S.R.L. se obliga să presteze serviciul de tipărire şi inserție a 12.000 afişe în revista Banii Noştri, în legătură cu Trofeul Calității în Construcții.

În acest sens, S.C. A Rond S.R.L. a încheiat contracte cu S.C. Media On S.A. pentru inserția afişelor (nr.248 din 6.05.2004) şi cu S.C. Eurografica S.R.L. pentru tipărirea acestora (nr.171 din 20.04.2004).

Acest din urmă contract avea ca obiect un număr total de 95.000 postere (în care erau incluse şi cele 12.000 susmenționate), care ar fi fost predate către beneficiar la data de 30.06.2004, adică la o lună după ce ultimul eveniment teritorial legat de Trofeul Calității avusese deja loc.

Valoarea acestui contract a fost de 14.843.750.000 ROL, exclusiv TVA.

Ulterior, prin contractul de cesiune nr.201 din 20.05.2004, inculpata Popovici Marina Ioana a cesionat către S.C. A Rond S.R.L. un număr de 3.000.975 acțiuni din capitalul social al S.C. Media On S.A., la un preț de 12.995,78 ROL/acțiune, în lipsa unui Raport de evaluare care să justifice acest preț, față de valoarea nominală, de 1.000 ROL/acțiune.

Din suma încasată de la S.C. A Rond S.R.L., aferentă acestei cesiuni, de 38.640.009.750 ROL, inculpata Popovici Marina Ioana a efectuat următoarele tranzacții:

- la data de 4.06.2004, inculpata a cumpărat, împreună cu inculpatul Popovici Bogdan, un imobil aparținând Fundației Invest România, la care acesta din urmă era membru fondator.

Suma aferentă acestei tranzacții a fost de 12.257.000.000 ROL.

Ulterior, această sumă a fost transferată către S.C. Eurografica S.R.L., în baza unui contract încheiat la 26.05.2004, între această societate şi Fundația Invest România, având ca obiect tipărirea, caşerarea şi distribuția unei cantități de 66.000 postere tip A, care, în realitate, nu au fost livrate Fundației.

- la data de 16.06.2004 inculpata a transferat la S.C. Forum Invest S.A. suma de 4.000.000.000 ROL reprezentând aport la majorarea capitalului social.

Ulterior, din această sumă s-a transferat către S.C. Eurografica S.R.L. suma de 2.995.000.000 ROL, în baza unui contract încheiat la

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

1.06.2004, având ca obiect tipărirea unui tiraj de 13.500 postere pentru revista Banii Noştri.

- la data de 10.06.2004, inculpata a transferat înapoi, la S.C. Arond S.R.L., suma de 6.000.000.000 ROL reprezentând aport la majorarea capitalului social al acestei societăți.

Prin decizia din 20.05.2004 a inculpatei Popovici Marina Ioana, în calitate de asociat unic al S.C. A Rond S.R.L., s-a aprobat participarea acestei societăți la capitalul social al S.C. Media On S.A., prin aport numerar în valoare de 24.667.275.000 ROL, urmare a emiterii de 25.300.000 acțiuni noi.

Deşi S.C. A Rond S.R.L. avea un drept de preferință, corespunzător acțiunilor dobândite anterior, pentru 63,85% din acțiunile nou-emise, a subscris un număr de 24.667.275 acțiuni, adică o proporție de 97,49% din acțiunile noi.

Urmare a acestei operațiuni, S.C. A Rond S.R.L. a achitat în perioada 21.05.-1.07.2004 suma de 11.203.182.500 ROL, urmând ca diferența până la valoarea de 24.667.275.000 ROL să fie vărsată în termen de 1 an de la data publicării în Monitorul Oficial a Hotărârii A.G.A S.C. Media On S.A. de majorare a capitalului.

Anterior, între S.C. Media On S.A. şi S.C. Eurografica S.R.L. fusese încheiat contractul nr.280 din 18.05.2004 având ca obiect tipărirea unui număr de 68.000 postere caşerate, care în realitate nu au fost livrate către S.C. Media On S.A., ci, conform actelor dosarului, au fost distribuite la diverse societăți comerciale ce figurau în rețeaua S.C. Eurografica S.R.L..

S.C. Media On S.A. a achitat pentru aceste postere S.C. Eurografica S.R.L. suma de 12.700.000.000 ROL.

Prin urmare, prin încheierea unor contracte de prestări servicii tipografice fictive între S.C.Eurografica S.R.L şi societățile, respectiv fundația conduse sau controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana (S.C.Contur Media S.R.L, S.C.A Rond S.R.L., Fundația Invest România, S.C.Forum Invest S.A., S.C.Media On S.A.), din suma totală de 67.138.990.000 ROL încasată cu titlu de taxe de participare la Trofeul Calității în Construcții de către cele 5 societăți comerciale organizatoare, în contul S.C.Eurografica S.R.L a ajuns suma de 42.100.495.000 ROL (din care 40.055.182.500 ROL prin intermediul

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S.C.A Rond S.R.L., în mod direct sau indirect şi 2.045.312.500 ROL prin intermediul S.C.Contur Media S.R.L, în mod direct).

Din această sumă**, în urma operațiunilor civile şi comerciale fictive menționate anterior, inculpatul Vasile Mihail Cristian, administratorul acestei societăți, a asigurat inculpatului Năstase Adrian, preşedinte al P.S.D şi candidat la alegerile prezidențiale din toamna anului 2004**, **foloase necuvenite în valoare de 33.374.525.258 ROL, concretizate în materiale de propagandă electorală, altele decât cele care făcuseră obiectul contractului încheiat între P.S.D şi S.C. Eurografica S.R.L. nr.6549/ 13.10.2004,**

Diversele materialele de propagandă electorală (brichete, caiete A4 , caiete A5, pixuri, etc., personalizate cu inscripția „ADRIAN NĂSTASE-PREŞEDINTE"),au fost achiziționate în baza contractelor încheiate de S.C.Eurografica S.R.L cu S.C.Altrans S.R.L. Sibiu (suma de 970.706.146 ROL), S.C.Mucart S.A.Cluj (suma de 548.809.912 ROL), S.C.Sanco Grup S.R.L Bucureşti (suma de 202.002.500 ROL), S.C.Perpigna S.A Călăraşi (suma de 5.943.252.700 ROL), S.C.Boxes Top S.R.L Filipeştii de Pădure (suma de 144.676.142 ROL), S.C.Silver Trading S.R.L Piteşti (suma de 6.757.772.000 ROL), S.C.Celhart Donaris S.A Brăila (suma de 4.696.100.861 ROL), S.C.Price Media S.R.L Bucureşti (suma de 4.689.637.085 ROL), S.C.Dapa Com Impex S.R.L Târgovişte (suma de 1.127.096.005 ROL), S.C.Print Media Promotion S.R.L Buzău (suma de 131.376.000 ROL), S.C.Data Center S.R.L Bucureşti (suma de 1.584.251.920 ROL), S.C.Proreclama Production S.R.L Bucureşti (suma de 102.367.400 ROL), S.C.Safo Prod S.A Bucureşti (suma de 1.214.636.749 ROL), S.C.Best Print Services S.R.L Bucureşti (suma de 2.232.379.488 ROL), S.C.Art Group Int S.R.L Bucureşti (suma de 1.062.194.000 ROL) şi Agenția de Publicitate Graphiline S.R.L Bucureşti (suma de 1.967.266.350 ROL).

Materialele de propagandă electorală achiziționate ilegal de S.C.Eurografica S.R.L în beneficiul inculpatului Năstase Adrian au fost disimulate prin înscrierea în cuprinsul contractelor încheiate cu societățile comerciale anterior menționate şi în documentele financiar contabile aferente acestora a unor mențiuni nereale, în sensul menționării altor bunuri decât cele executate efectiv şi livrate beneficiarului S.C.Eurografica

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

S.R.L., optica generală fiind aceea a menționării ca obiect al contractelor a aşa-ziselor materiale promoționale personalizate Eurografica ce urmau a fi acordate pentru „*stimularea vânzărilor*".

În acelaşi scop, prin decizia fără număr din 15.10.2004, inculpatul Vasile Mihail Cristian a dispus inițierea şi derularea unei campanii de promovare a produselor S.C. Eurografica S.R.L., prin distribuirea către agenții şi clienții societății în perioada 01.11. – 31.12.2004 de materiale inscripționate EUROGRAFICA.

În realitate însă, cele 25 de procese-verbale prin care angajații societății atestau că ar fi primit materialele precizate în decizie nu au fost urmate de remiterea efectivă a materialelor precizate în conținutul acestora, aspect ce rezultă din declarațiile martorilor audiați în cauză.

Deopotrivă, raportat la declarațiile martorilor audiați în cauză, s-a constatat în mod corect că nici cele 55 de avize de însoțire a aceloraşi mărfuri, întocmite conform dispozițiilor primite de la inculpatul Vasile Mihail Cristian, nu dovedesc distribuirea/primirea produsele specificate în cuprinsul lor.

În mod obiectiv, falsa campanie de promovare a produselor Eurografica a vizat înregistrarea în contabilitatea S.C.Eurografica S.R.L a materialelor de propagandă electorală de care a beneficiat în mod fraudulos inculpatul Năstase Adrian, ca reprezentând cheltuieli efectuate cu propria reclamă, prin trecerea acestor costuri în contul nr. 623 („cheltuieli de protocol, reclamă şi publicitate") sau în conturi contabile de cheltuieli proprii şi de stocuri ale societății (fil.200 şi urm.vol.76 dup).

Corectă este şi reținerea primei instanțe în sensul implicării S.C.Eurografica S.R.L. atât în achiziționarea frauduloasă a materialelor de propagandă electorală anterior menționate, ci şi în transportarea acestora în diferite zone din țară, şi, în mod corespunzător, a efectelor acesteia cu privire la cuantumul foloaselor necuvenite de care a beneficiat inculpatului Năstase Adrian, în cuprinsul hotărârii atacate fiind detaliat menționate mijloacele probatorii care argumentază această împrejurare.

În concluzie, suma de 33.374.525.258 ROL achitată de S.C.Eurografica S.R.L. societăților comerciale anterior menționate în vederea achiziționării de materiale de propagandă electorală aferente campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian constituie, prin

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

destinația sa, foloase necuvenite în beneficiul inculpatului Năstase Adrian care au născut în persoana acestuia obligația de dezdăunare.

Ca urmare, pentru argumentele enumerate anterior, **Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători** constată că prin activitățile infracționale concertate ale inculpaților Năstase Adrian, Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, detaliat expuse **în considerentele prezentei decizii**, **în bugetul Inspectoratului de Stat în Construcții s-a produs un prejudiciu în cuantum de 75.526.350.588 ROL** în a cărui structură intră atât veniturile pe care instituția trebuia să le încaseze ca urmare a organizării Trofeului Calității - sub forma taxelor de participare achitate de persoanele fizice şi juridice, cât şi totalitatea cheltuielilor efectuate de către I.S.C. pentru ambele faze ale manifestării.

Cu toate acestea, acordând prevalență principiului disponibilității care guvernează latura civilă a cauzei doar sub aspectul cuantumului prejudiciului, sub aspectul obligației Inspectoratului de Stat în Construcții de a se constitui parte civilă, dispozițiile art.221 alin.4 Cod procedură penală fiind mai mult decât elecvente, instanța de control judiciar confirmă temeinicia opticii primei instanțe de valorificare a manifestării de voință a părții civile, exprimate în mod constant în cursul procesului penal - în sensul că valoarea prejudiciului suferit este cea stabilită în concluziile raportului de constatare din 4.09.2008, întocmit de specialiştii D.N.A., respectiv suma de **64.813.844.913 ROL**, din care 61.549.713.021 ROL prejudiciu rezultat din organizarea evenimentului la nivel local şi 3.264.131.892 ROL prejudiciu rezultat din organizarea fazei finale (fil.143 vol.76 dup).

Pentru aceleaşi considerente, instanța de control judiciar constată temeinicia dispoziției instanței fondului de obligare, în solidar, a inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian la plata sumei de 64.813.844.913 ROL, reținând că participarea solidară a inculpatului Năstase Adrian la acoperirea prejudiciului anterior menționat, numai în limita sumei de 33.374.525.258 ROL, este temeinic motivată pe argumentele factuale menționate în cuprisul hotărârii atacate şi analizate în cuprinsul prezentelor considerente.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Totodată, raportat la elementele factuale concrete reținute în analiza acuzațiilor aduse inculpaților cercetați în cauză, constatând că, aşa cum corect a reținut şi prima instanță, condițiile răspunderii civile delictuale pentru fapta prepuşilor, prevăzute de art.1000 alin.3 Cod civil, sunt îndeplinite numai în partida S.C.A Rond S.R.L cu privire la inculpata Popovici Marina Ioana şi, respectiv, S.C.Eurografica S.R.L în privința inculpatului Vasile Mihail Cristian, în celelalte cazuri angajarea societăților în activitatea infracțională fiind realizată în mod formal de persoane care nu au fost trimise în judecată în prezenta cauză, instanța de recurs confirmă temeinicia soluției instanței de fond, de reținere numai a solidarității inculpaților anterior menționați cu societățile cu care s-au aflat într-un raport de prepuşenie.

Deopotrivă, **cu privire la inculpatul Năstase Adrian**, instanța de recurs constată că interpretarea coroborată a probatoriul administrat în cauză a condus prima instanță la justa concluzie că, în afara foloaselor menționate anterior, obținute din sumele reprezentând taxele achitate de participanții la Trofeul Calității în Construcții, inculpatul a mai beneficiat, prin intermediul coinculpatei Jianu Irina Paula, de alte foloase cu caracter electoral, **în cuantum de 382.172.020 ROL, din partea S.C. Vertcon S.A.**

În acest sens, mijloacele de probă administrate în cauză au făcut dovada faptului că, la cererea inculpatei Jianu Irina Paula, societatea susmenționată s-a implicat în campania electorală a inculpatului Năstase Adrian, achitând o cantitate de 20.000 de pixuri personalizate „Adrian Năstase", achiziționate de la S.C. Sanco Grup S.R.L., în valoare totală **de 210.630.000 ROL.**

De asemenea, personalul propriu al S.C. Vertcon S.A., dar şi cel al altor societăți (S.C. Conimpuls S.A., S.C. Regal Glass S.R.L.) a participat în perioada noiembrie-decembrie 2004 la activități de ambalare (aşezare în pungi) a unor materiale electorale destinate campaniei inculpatului Năstase Adrian, plata întregului personal implicat făcându-se din fondurile S.C. Vertcon S.A. şi fiind în cuantum de **151.090.000 ROL.**

Totodată, societatea a suportat din fonduri proprii transportul materialelor electorale pe ruta Bacău-Botoşani-Bacău, în cuantum de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

3.877.020 ROL, precum şi sacii de rafie achiziționați pentru ambalarea materialelor de propagandă electorală, în cuantum de **16.575.000 ROL.**

Toate aceste cheltuieli au fost reflectate inexact în contabilitatea S.C. Vertcon S.A., fiind înregistrate în conturile „cheltuieli privind materiale nestocate" (în cazul celor 20.000 de pixuri), „cheltuieli de transport şi personal" (în cazul celor aferente transportului de materiale electorale), „debitori diverşi" (în cazul plăților către personalul implicat în activitățile cu caracter electoral), cu consecința diminuării profitului brut al societății aferent anului 2004 şi a taxei pe valoarea adăugată datorată bugetului de stat pe anul 2004 (cu referire la achiziția celor 20.000 de pixuri).

În concluzie, prin destinația sa intrinsecă, **suma de 382.172.020 ROL achitată de S.C. Vertcon S.A.** în vederea achiziționării de materiale de propagandă electorală aferente campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian şi a produselor de ambalare a acestora, plății personalului propriu al S.C. Vertcon S.A., dar şi cel al altor societăți (S.C. Conimpuls S.A., S.C. Regal Glass S.R.L.) pentru participarea acestuia, în perioada noiembrie-decembrie 2004, la activități de ambalare (aşezare în pungi) a unor materiale electorale destinate aceleiaşi campanii electorale, dar şi suportării cheltuielilor privind transportul materialelor electorale pe ruta Bacău-Botoşani-Bacău, **constituie** deopotrivă **foloase necuvenite în beneficiul inculpatului Năstase Adrian care au născut în persoana acestuia obligația de dezdăunare.**

Însă, raportat la datele concrete ale cauzei, instanța de recurs constată că, deşi unul dintre modurile de sesizare a organului de urmărire penală a fost chiar autodenunțul reprezentatului legal al SC Vertcon SA - martora Popa Cristina, societatea menționată nu s-a constituit parte vătămată/civilă în prezentă cauză, astfel încât în partida acesteia nu a luat naştere dreptul legitim la dezdăunare.

Ca urmare, **în lipsa manifestării de voință a SC Vertcon SA de a se constitui parte vătămată/civilă în cauză, în condițiile prevăzute de art.24 Cod procedură penală, prima instanță a reținut în mod just incidența dispozițiilor art.19 din Legea nr.78/2000, dispunând întemeiat confiscarea de la inculpatul Năstase Adrian a sumei de 382.172.020 ROL dobândită prin săvârşirea infracțiunii reținte în sarcina sa.**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

În concluzie, pentru argumentele expuse prin care s-a răspuns tuturor criticilor formulate de inculpați cu privire la latura civilă a cauzei, Înalta Curte de Casație şi Justiție în Complet de 5 Judecători constată că şi soluția dispusă de prima instanță în latura civilă a cauzei răspunde rigorilor de legalitate şi temeinicie inerente oricărui proces echitabil.

Corelativ, în incidența dispozițiilor art.353 Cod procedură penală, Înalta Curte în Complet de 5 Judecători **constată ca fiind legală şi temeinică măsura instanței de fond de menținere a sechestrelor asigurătorii** dispuse prin Ordonanța din 24.10.2008 emisă în dosarul nr.27/P/2008 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție, Secția de combatere a infracțiunilor conexe infracțiunilor de corupție, asupra bunurilor inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, precum şi a sechestrului asigurător dispus prin Ordonanța din 17.10.2008 a aceluiaşi parchet asupra sumei de 118.650 dolari aparținând inculpatului Năstase Adrian, măsurile asigurătorii fiind justificate de interesul părții civile I.S.C.de a se constitui şi menține, în favoarea sa, pe tot parcursul procesului penal, garanții îndestulătoare pentru executarea, în final, a dispozițiilor din hotărârea judecătorească definitivă ce va constitui titlu executoriu în vederea reparării pagubei produse prin infracțiunile care formează obiectul cercetării în cauză.

Cu privire la măsura menținerii sechestrului asigurător dispus prin Ordonanța din 17.10.2008 a D.N.A. asupra sumei de 118.650 dolari aparținând inculpatului Năstase Adrian, criticată de inculpatul Năstase Adrian în cuprinsul motivelor scrise de recurs pe aspectul că suma indisponibilizată aparține parchetului şi că aceasta nu se justifică întrucât o măsură similară a fost dispusă şi în Dosarul Zambaccian, Înalta Curte în Complet de 5 Judectori reține următoarele:

Plecând de la **scopul măsurilor asigurătorii** care este dat de necesitatea de a conferi părții civile ori statului protecție împotriva insolvabilității debitorului infractor şi de a garanta posibilitatea unei reparări eficiente a pagubei produse prin infracțiune, a executării pedepsei amenzii ori a măsurii de siguranță a confiscării speciale, care corespunde în conținut definiției legale a măsurilor asigurătorii prevăzută de art.163 Cod procedură penală, **Înalta Curte în Complet de 5 Judecători** constată că,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

prin natura sa intrinsecă, sechestrul asigurător instituit față de un inculpat într-un dosar penal nu exclude posibilitatea instituirii aceleiaşi măsurii asigurătorii, în aceleaşi limite şi față de acelaşi acuzat, şi în alt dosar penal.

Ca urmare, faptul instiurii sechestrului asigurător asupra sumei de 118.650 dolari aparținând inculpatului Năstase Adrian şi într-o altă cauză penală care se află în curs de soluționare, nu împiedică garantarea în aceeaşi modalitate a executării obligațiilor de natură patrimonială care decurg din rezolvarea laturii penale şi/sau civile a cauzei pendinte, cu atât mai mult cu cât, în faza executării, sechestrul asigurător devine de drept, sechestru definitiv.

În ceea ce priveşte aspectele privind faptul că suma indisponibilizată aparține parchetului întrucât aceasta nu se află într-un cont deschis pe numele inculpatului Năstase Adrian, ci în contul DNA, aşa cum rezultă din chiar argumentele apărării, acestea au fost invocate în dosarul Zambaccian, excedând prin urmare analizei în cauza pendinte.

Deopotrivă, criticile vizând nelegalitatea disjungerilor repetate efectuate în dosarul inițial nr.8/P/2006 al DNA şi care au condus la formarea dosarelor penale nr.27/P/2008 şi nr.68/P/2008, în care au fost instituite măsurile asiguratorii supuse analizei, apreciate de apărarea inculpaților ca fiind cauza nelegalității tuturor actelor de urmărire penală efectuate în cele două dosare, sunt lipsite de substanță, argumentele reținute de instanța de control judiciar în acest sens fiind expuse detaliat în considerentele prezentei decizii.

6.Cu privire la motivele de recurs invocate de PARCHETUL DE PE LÂNGA ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ŞI JUSTIȚIE – DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE :

În esență, reprezentantul Ministerului Public, susținând oral motivele de recurs detaliate în memoriul depus la dosar şi redate pe larg în cuprinsul încheierii de dezbateri de la termenul din 13 iunie 2012, a invocat drept cazuri de casare dispozițiile art.385[9] pct.14 şi 18 din Codul de procedură, penală, criticând sentința penală nr.176 din

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

30.01.2012 pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția Penală, în dosarul nr.514/1/2009 pentru următoarele motive:

- **a) greşita individualizare judiciară a pedepsei principale aplicată inculpatului Năstase Adrian sub aspectul cuantumului neîndestulător, față de modalitatea concretă de săvârşire a faptei**;

-**b) greşita individualizare judiciară a pedepsei complementare aplicate inculpaților Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian în sensul omisiunii primei instanțe de aplicare şi a pedepsei complementare a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.64 lit.c Cod penal, cu referire la art.65 alin.2 Cod penal**, raportat la cuantumul pedepselor principale aplicate respectivilor inculpați (pedepse mai mari de 2 ani închisoare) față de natura şi gravitatea infracțiunilor, împrejurările cauzei şi calitățile speciale ale inculpaților de care s-au prevalat la comiterea infracțiunilor;

- **c) greşita achitare a inculpatei Jianu Irina Paula sub aspectul săvârşirii infracțiunii prevăzute de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002 cu referire la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal** .

Reprezentantul Ministerului Public a solicitat, în temeiul art.385^{15} alin.2 lit.d Cod procedură penală coroborat cu art.385^{6} alin.3 Cod procedură penală, admiterea propriului recurs, casarea sentinței penale nr.176 din 30.01.2012, pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justiție - Secția penală în dosarul nr.514/1/2009, iar în rejudecare: majorarea pedepsei aplicate inculpatului Năstase Adrian, aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercițiului drepturilor prevăzute de art.64 lit.c Cod penal inculpaților Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian şi condamnarea inculpatei Jianu Irina Paula pentru infracțiunea prevăzută de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002 raportat la art.17 lit.e din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal.

Recursul formulat de parchet, sub toate cele trei aspecte invocate, nu este fondat.

a)Individualizarea pedepsei reprezintă una dintre cele mai importante şi sensibile operațiuni juridice de a cărei acuratețe depinde în mod direct reuşita procesului de îndreptare şi recuperare a condamnatului, întrucât aceasta presupune, prin evaluarea gravității

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

infracțiunii comise şi a periculozității infractorului, determinarea gradului de răspundere penală a inculpatului în raport cu care urmează să se stabilească pedeapsa şi modul de executare a acesteia.

Infracțiunea, ca faptă socialmente periculoasă, creează o tulburare socială, aduce o atingere valorilor sociale ocrotite de legea penală şi ordinii juridice instaurate prin voința întregului popor. Pentru înlăturarea acestor consecințe negative ale infracțiunii este necesar să se reacționeze din partea societății, este necesar să se aplice anumite măsuri de constrângere juridică celor ce săvârşesc asemenea fapte. Mai mult, pentru înlăturarea neliniştii şi tulburării sociale, pentru reintegrarea ordinii juridice trebuie ca cei care au săvârşit infracțiuni să fie de îndată traşi la răspundere penală.

Pedeapsa - felul şi limitele acesteia constituie criteriul principal prin care legea penală, evaluează, determină şi diferențiază gradul de pericol social abstract, generic al fiecărei infracțiuni în parte.

Aplicarea şi executarea pedepsei se realizează în vederea atingerii unor scopuri bine definite: pe de o parte, în scopul prevenirii săvârşirii de noi fapte penale din partea infractorilor, prin reeducarea acestora şi din partea altor persoane, prin exemplaritatea pedepselor, iar pe de altă parte, în scopul restabilirii liniştii sociale şi al reintegrării ordinii juridice.

Aplicarea şi executarea pedepselor pot conduce la atingerea scopurilor urmărite, dacă efectuarea lor are loc în timp util. În general, sancționarea infractorilor prin aplicarea pedepsei devine cu atât mai eficace şi contribuie cu atât mai intens la realizarea scopurilor de mai sus, cu cât ea intervine într-un interval de timp cât mai scurt şi cât mai apropiat de momentul infracțiunii.

De asemenea, exemplaritatea, care decurge din supunerea celui condamnat la executarea pedepsei, devine cu atât mai puternică cu cât punerea în executare se produce mai neîntârziat după condamnare. În aceste condiții, conştiința socială are încă vie şi exactă imaginea pericolului pe care îl prezintă fapta şi făptuitorul, a urmărilor dăunătoare sau primejdioase ale faptei săvârşite şi va reacționa mai adecvat.

După trecerea unui interval de timp mai îndelungat însă, fapta şi făptuitorii, precum şi cei condamnați ar putea apărea într-o altă lumină. Astfel, în primul rând, fapta poate să se şteargă din amintirea societății

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

sau a grupului social în care s-a petrecut, să fie complet uitată; ori chiar dacă nu s-a şters, ea apare într-o imagine neclară, cu un conținut deformat, gradul de pericol social pe care îl prezenta fapta şi făptuitorul s-ar putea diminua sau chiar ar dispărea, aceeaşi uitare sau amintire vagă fiind şi în cazul condamnatului dispărut şi regăsit după mulți ani.

În al doilea rând, atingerile aduse valorilor sociale prin faptele săvârşite cu ani în urmă şi-ar putea pierde rezonanța socială, urmările acestor fapte s-ar putea estompa sau ar putea fi şterse de trecerea timpului.

Cu atât mai mult, în condițiile în care, în ultimii ani, în societatea românească am asistat la o tendință de creştere a faptelor de corupție, ce au căpătat o amploare deosebită se impune ca justiția să riposteze cu fermitate ori de câte ori se probează asemenea cazuri, ca o dovadă a faptului că statul de drept nu asistă pasiv la amplificarea şi propagarea acestora, la toate nivelurile, ci dimpotrivă, funcționează şi, mai ales, reacționează prin autoritățile şi pîrghiile specifice puse în slujba propriilor cetățeni.

Corupția reprezintă o amenințare majoră pentru democrație, constituind o negare a drepturilor omului şi o încălcare a principiilor democratice, pentru echitatea socială si pentru justiție, erodând principiile unei administrații eficiente, punând în pericol stabilitatea şi credibilitatea instituțiilor statului şi a reprezentanților acestora, precum şi dezvoltarea economică si socială a statului.

Poziția ierarhică pe care o ocupă în societate autorul unei infracțiuni de corupție, valoarea obiectului faptei de corupție, precum şi gradul de impact al acesteia reprezintă criterii de diferențiere a marii corupții de mica corupție.

Studiile europene efectuate în ultima perioadă vizând acest fenomen social grav au demonstrat că, marea corupție sau aşa-numita corupție politică ori de nivel înalt se întâlneşte, de regulă, la nivelul organelor de conducere ale statelor (spre exemplu preşedintele unei țări, parlamentari, prim-miniştri, miniştri, înalți funcționari, inclusiv din serviciile de siguranță şi militare, judecători), respectiv la nivelul organelor ce alcătuiesc politicile, strategiile, legile. Corupția politică acoperă o paletă largă de practici, de la finanțarea ilegală a partidelor politice şi a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

campaniilor electorale şi influenţarea iniţiativelor legislative până la cumpărare de voturi sau traficarea influenţei de politicieni sau cei aleşi în funcţii publice .

În raport de toate aceste consideraţii şi, mai ales, de materialul probator administrat în cauză, instanţa de ultim control judiciar constată că prima instanţă, în opinie majoritară, a procedat corect atunci când a reţinut că faptele imputate inculpaţilor există (inclusiv cea imputată inculpatului Năstase Adrian, însă nu în forma sa continuată), că acestea constituie infracţiuni (cu excepţia spălării de bani imputate inculpatei Jianu Irina) şi că acestea au fost săvârşite de către inculpaţi, dispunând justificat condamnarea acestora .

În acest context, în mod întemeiat, prima instanţă a reţinut gradul de pericol social ridicat al faptelor săvârşite, dedus nu doar din circumstanţele în care faptele s-au comis, ci şi din calitatea persoanelor implicate în activitatea infracţională .

Astfel, instanţa de ultim control judiciar apreciază că modalitatea în care inculpaţii au desfăşurat activitatea infracţională, prejudiciul semnificativ produs, numărul faptelor ce intră în concursul de infracţiuni, gravitatea concretă a fiecăreia dintre acestea, poziţia procesuală a inculpaţilor care nu au recunoscut săvârşirea faptelor, refuzând practic să îşi asume fiecare răspunderea pentru activitatea sa, perseverând în a considera că modalitatea în care au acţionat ar fi fost una legală, **justifică modalitatea de executare a pedepselor stabilită de prima instanţă**, singura aptă a asigura îndeplinirea scopului de exemplaritate şi educativ al pedepsei.

Astfel, se constată că probatoriile administrate în cauză au dovedit, fără echivoc, faptul că inculpatul Năstase Adrian şi-a exercitat influenţa şi autoritatea ce decurgeau din calitatea de preşedinte al PSD, funcţie deţinută la momentul săvârşirii infracţiunii prevăzută de art. 13 din Legea nr. 78/2000, asupra unor persoane cu funcţii de conducere din cadrul unor instituţii publice - inculpata Jianu Irina Paula, inspector general în cadrul Inspectoratului de Stat în Construcţii şi asupra reprezentanţilor unor societăţi comerciale - inculpaţii Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan, Vasile Mihail Cristian, în vederea obţinerii de foloase necuvenite constând

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

în suportarea contravalorii unor materiale de propagandă electorală, în timpul campaniei sale prezidențiale din anul 2004.

Deopotrivă, inculpatul Năstase Adrian şi-a exercitat influența şi autoritatea ce decurgeau din calitatea de preşedinte al PSD şi asupra altor persoane cu funcții de conducere din cadrul unor instituții publice (persoane care erau membri PSD), precum şi asupra unor lideri ai organizațiilor locale ale PSD, primari, preşedinți ai consiliilor județene.

Din examinarea actelor şi lucrărilor cauzei a rezultat că scopul urmărit de inculpați a constat în finanțarea ilegală a campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian, prin antrenarea în activitatea infracțională a unei instituții publice – ISC - şi deturnarea unor fonduri ce trebuiau să constituie o sursă de finanțare a acesteia, în interesul personal al acestui inculpat.

Mecanismul prin care acest lucru s-a realizat, schema gândită de inculpați pentru atingerea obiectivului (încheierea unor tranzacții fictive şi a unor înscrisuri false care să le acopere) demonstrează caracterul elaborat al activității infracționale, în care, aşa cum s-a arătat de către prima instanță, rolul fiecărui inculpat a fost bine stabilit.

Corect a mai relevat prima instanță în considerente, că fiecare participant la activitatea infracțională a obținut un beneficiu material de pe urma acesteia (concretizat în sumele rămase la dispoziția societăților implicate în Trofeul Calității în Construcții) sau de altă natură (menținerea într-o funcție publică), **însă avantajul substanțial l-a obținut, fără îndoială, persoana pentru care întreaga „afacere" a fost pusă în mişcare, respectiv inculpatul Năstase Adrian.**

În acest context, instanța de ultim control judiciar îşi însuşeşte opinia majoritară exprimată de prima instanță, în sensul că activitatea infracțională ce a făcut obiectul prezentei cauze reprezintă, fără echivoc, un caz de corupție la cel mai înalt nivel, prin implicarea unei persoane care nu era un simplu preşedinte de partid, ci unul dintre cei mai importanți exponenți ai clasei politice româneşti, preşedinte al celui mai mare partid politic la nivelul anului 2004, prim-ministru în funcție la acel moment şi candidat cotat cu şanse reale la cea mai înaltă demnitate a statului român.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Pe de altă parte, aşa cum s-a arătat, în cauză, nu este vorba despre o simplă finanțare ilegală a unei campanii electorale, ci despre punerea la dispoziția inculpatului Năstase Adrian a unor fonduri ilicite considerabile (de 4 ori mai mari decât cele declarate oficial pentru întreaga campanie electorală a acestui candidat), a căror obținere nu ar fi fost posibilă fără implicarea nemijlocită în activitatea infracțională a unei instituții publice - Inspectoratul de Stat în Construcții - condusă de inculpata Jianu Paula Irina, personaj aflat în sfera de influență a inculpatului Năstase Adrian şi a familiei sale.

Mai mult, implicarea Inspectoratului de Stat în Construcții a echivalat cu un prejudiciu important adus acestei instituții, în principal, prin neîncasarea taxelor de participare care trebuiau să constituie venituri la bugetul său, dar şi prin cheltuirea ilegală a unor sume de bani pentru defăşurarea evenimentului Trofeul Calității în Construcții.

În acelaşi timp, justificat s-a apreciat de către prima instanță că nu poate fi trecut cu vederea faptul că, în realitate, conform planului pus la punct de către inculpați, campania electorală a inculpatului Năstase Adrian a ajuns să fie finanțată de mii de persoane fizice şi juridice, participanți la Trofeul Calității, dar fără ştirea şi consimțământul acestora, fiind evident că, la momentul la care au luat decizia (patrimonială) de a participa la această manifestare nu au avut reprezentarea că, în realitate, ceea ce se va finanța prin taxele plătite de ei nu va fi o manifestare animată de scopuri generoase (promovarea şi evidențierea calității în domeniul construcțiilor), ci campania electorală a unuia dintre candidații la Preşedinția României.

Acest dispreț pentru finanțele unei instituții publice, dar şi pentru mii de persoane fizice şi juridice, conturează profilul inculpaților care, în schimbul unor avantaje imediate şi de perspectivă, au acceptat să încalce legea, în beneficiul celui mai important şi influent personaj al clasei politice din România anului 2004.

Deşi reprezentantul parchetului, în dezvoltarea motivelor de recurs, a susținut că prima instanță nu a avut în vedere, în cadrul procesului de individualizare judiciară a pedepsei, faptul că infracțiunea reținută în sarcina inculpatului Năstase Adrian a fost săvârşită în condițiile prevăzute de art.41 alin.2 Cod penal şi nici faptul că inculpatul mai este cercetat şi în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

alte dosare penale, tot pentru săvârşirea unor infracţiuni de corupţie, Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie, Completul de 5 Judecători, constatând că nu se justifică reţinerea dispoziţiilor art. 41 alin. 2 Cod penal (pentru motive ce au fost detaliate cu prilejul analizării criticilor formulate în recurs de inculpatul Năstase) consideră că, pe de o parte, nu se justifică majorarea pedepsei aplicată inculpatului Năstase Adrian, ci se impune menţinerea pedepsei principale de 2 ani închisoare şi a pedepsei complementare a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.64 lit.a, b şi c Cod penal pe o durată de 2 ani, după executarea pedepsei principale, ambele aplicate în mod judicios de către prima instanţă, iar pe de altă parte, că modalitatea de executare, în regim restrictiv de libertate, este singura aptă să asigure îndreptarea atitudinii acestuia faţă de comiterea de infracţiuni.

Aşadar, instanţa de ultim control judiciar, procedând la o nouă evaluare a criteriilor de individualizare judiciară a pedepsei, prin raportare la cauza dedusă judecăţii, constată că prima instanţă a aplicat inculpatului Năstase Adrian o pedeapsă corect individualizată în raport de criteriile prevăzute de art.72 Cod penal, ţinând seama de dispoziţiile părţii generale a Codului penal, de limitele de pedeapsă fixate în partea specială, de gradul de pericol social al faptei săvârşite, de persoana infractorului şi de împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală, dar şi de modalitatea concretă de săvârşire a faptei, motiv pentru care, contrar solicitării reprezentantului Ministerului Public (care a apreciat-o ca neîndestulătoare) şi în pofida susţinerilor recurentului inculpat Năstase Adrian (în sensul inexistenţei faptei şi nevinovăţiei sale), o va menţine, atât în ceea ce priveşte cuantumul acesteia, cât şi ca modalitate de executare, fiind respectate criteriile generale prevăzute de art. 72 Cod penal.

Astfel, instanţa de recurs apreciază că, prin menţinerea pedepsei anterior aplicată inculpatului Năstase Adrian, atât sub aspectul cuantumului, cât şi sub aspectul modalităţii de executare, pe de o parte, au fost respectate toate garanţiile procesuale conferite, atât de dispoziţiile legale procesuale penale, cât şi de cele ale Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, a căror finalitate, prin tragerea la răspundere penală, în condiţiile stabilirii vinovăţiei inculpatului,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

corespunde şi caracterului disuasiv al pedepsei, iar pe de altă parte, se poate asigura, în viitor, reinserția sa socială, precum şi o reacție promptă a opiniei publice adecvată gradului de pericol pe care-l reprezintă săvârşirea unor infracțiuni de corupție la nivelul unor funcții de înaltă demnitate publică, consolidând percepția cetățenilor că organele judiciare sunt în măsură să realizeze un act de justiție dând o ripostă fermă celor care, de la înălțimea funcțiilor deținute la un moment dat, au considerat că pot fi mai presus de lege, disprețuind-o şi încălcând-o.

Aşadar, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază, pe de-o parte, chiar în condițiile schimbării încadrării juridice a faptei reținută în sarcina inculpatului Năstase Adrian din infracțiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art.41 al.2 Cod penal, în infracțiunea prevăzută de art.13 din Legea nr.78/2000, că nu se justifică – față de natura acestei infracțiuni, astfel cum a fost pe larg dezvoltată în cadrul motivului de recurs de la punctul 1.10 - reducerea pedepsei principale aplicată inculpatului Năstase Adrian, ci se impune menținerea acestei pedepse de 2 ani închisoare şi a pedeapsei complementare a interzicerii drepturilor prevăzute de art.64 lit.a, b şi c Cod penal pe o durată de 2 ani, după executarea pedepsei principale, aplicată, în mod just, de către prima instanță, care a avut în vedere şi circumstanțele personale ale inculpatului, respectiv poziția procesuală negativă manifestată de acesta, calitatea inculpatului, respectiv aceea de vicepreşedinte al Camerei Deputatilor începând cu 2008, care nu i-a modificat atitudinea cu privire la faptele comise, motivând că lipsa antecedentelor penale, ca singur element pozitiv ce circumstanțiază persoana inculpatului, prin el însuşi, nu este de natură să conducă la stabilirea unor pedepse mai uşoare.

Pe de altă parte, instanța de ultim control judiciar apreciază că modalitatea de executare, în regim de detenție, este singura aptă să asigure îndreptarea atitudinii acestuia față de comiterea de infracțiuni, resocializarea sa viitoare pozitivă, precum şi o reacție socială adecvată în diminuarea săvârşirii unor infracțiuni de corupție la nivelul unor funcții de înaltă demnitate publică, întărind percepția opiniei publice că organele judiciare sunt în măsură să acționeze cu fermitate şi să realizeze un act de justiție, cu respectarea tuturor garanțiilor procesuale conferite, atât de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

dispoziţiile legale procesuale penale, cât şi de cele ale Convenţiei pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, a căror finalitate, prin tragerea la răspundere penală, în condiţiile stabilirii vinovăţiei sale, corespunde şi caracterului disuasiv al pedepsei.

b) O altă critică invocată de reprezentantul Ministerului Public, circumscrisă cazului de casare prevăzut de art.385[9] pct.14 din Codul de procedură penală, a vizat omisiunea aplicării pedepsei complementare a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art.64 lit.c Cod penal în cazul inculpaţilor Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian.

Parchetul a susţinut că, în speţă, se impunea interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art.64 lit.c Cod penal cu referire la art.65 alin.2 Cod penal, faţă de cuantumul pedepselor aplicate respectivilor inculpaţi, faţă de natura şi gravitatea infracţiunilor, împrejurările cauzei şi calităţile speciale ale inculpaţilor de care s-au folosit la comiterea infracţiunilor.

Critica este nefondată pentru următoarele considerente:

Instanţa de ultim control judiciar constată, în privinţa conţinutului pedepselor accesorii şi a celor complementare obligatorii, ţinând seama de specificul activităţii infracţionale desfăşurate de inculpaţii Năstase Adrian, Jianu Irina Paula, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian (în esenţă, fiind vorba despre finanţarea ilegală a unei campanii electorale), că prima instanţă a făcut o corectă evaluare a criteriilor generale şi speciale de individualizare şi a acestor pedepse, faţă de necesitatea reeducării lor, având în vedere natura faptelor comise, poziţia manifestată de inculpaţi, apreciind, argumentat, că aceştia sunt nedemni să-şi exercite drepturile electorale, în integralitatea lor, dar şi să ocupe o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat.

În acelaşi timp, în cazul inculpaţilor Năstase Adrian, Jianu Irina Paula şi Gasparovici Diana, constatând că numai aceştia s-au folosit de funcţiile deţinute (preşedinte de partid, inspector general de stat, inspector general de stat adjunct) pentru a comite infracţiunile pentru care au fost condamnaţi, se constată că prima instanţă a procedat judicios atunci când le-a interzis doar acestora, atît ca pedeapsă accesorie, cât şi ca pedeapsă

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

complementară, exercițiul drepturilor prevăzute de art.64 lit.c Cod penal, neimpunându-se aşadar, aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 lit. c Cod penal şi pentru inculpații Popovici Bogdan, Popovici Ioana Marina şi Vasile Mihail Cristian, care au deținut doar calitatea de manageri/asociați ori administratori ai unor societăți comerciale.

Potrivit dispozițiilor art. 64 alin.1 din Codul penal ,,Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi constă în interzicerea unuia sau unora din următoarele drepturi: lit. c) dreptul de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie ori de a desfăşura o activitate de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul pentru săvârşirea infracțiunii".

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că, în mod legal, prima instanță nu a interzis automat inculpaților Popovici Bogdan, Popovici Ioana Marina şi Vasile Mihail Cristian dreptul de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie sau de a desfăşura o activitate de administrator în societăți comerciale ca pedeapsă complementară, pe lângă pedepsele principale aplicate acestora şi că, în mod corect, a avut în vedere modificările survenite prin art. I pct. 22 din Legea nr. 278/2006, decizia pronunțată în interesul legii nr. LXXIV (74) din 5 noiembrie 2007 de către Înalta Curte de Casație şi Justiție, Secțiile Unite, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 545 din 18 iulie 2008, prin care s-a stabilit că dispozițiile art. 71 C. pen. referitoare la pedepsele accesorii şi implicit complementare se interpretează în sensul că interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 lit. a) (teza I) - c) C. pen. nu se va face în mod automat, prin efectul legii, ci se va supune aprecierii instanței, în funcție de criteriile stabilite în art. 71 alin. (3) C. pen.

Înalta Curte de Casație şi Justiție, verificând sentința pronunțată constată că, deşi nu s-a dispus interzicerea dreptului de a ocupa o funcție sau de a exercita o profesie sau de a desfăşura o activitate de administrator în societăți comerciale - ca pedeapsă complementară - inculpatilor Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, în contextul concret al cauzei, prima instanță a examinat, în condițiile normelor legale modificate, criteriile impuse atât de norma penală, cât şi de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, precum şi de decizia pronunțată în interesul legii mai sus arătată, astfel

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

că neaplicarea pedepsei complementare în raport cu natura şi gravitatea infracțiunilor săvârşite, cu împrejurările cauzei, cu persoana inculpaților cu scopul legitim şi proporționalitatea unor asemenea pedepse, este justificată.

Pentru aceste considerente instanța de ultim control judiciar va respinge ca nefondat motivul de recurs al parchetului vizând omisiunea aplicării de către prima instanță a pedepsei complementare prevăzute în art. 64 alin. (1) lit.c celor trei inculpați mai sus menționați.

c) În continuare, în cadrul cazului de casare prevăzut de art.385[9] pct.18 din Codul de procedură penală, reprezentantul Ministerului Public a invocat greşita achitare a inculpatei Jianu Irina Paula sub aspectul săvârşirii infracțiunii prevăzute de art.23 lit.a din Legea nr.656/2002 cu referire la art.17 lit.e) din Legea nr.78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal, susținând că probatoriile administrate în cauză au stabilit faptul că scopul organizării „Trofeului Calității" de către Inspectoratul de Stat în Construcții (instituție condusă de inculpata Jianu Irina Paula) l-a constituit colectarea unor sume de bani pentru susținerea campaniei electorale a inculpatului Năstase Adrian.

În acest sens s-a susținut că, probatoriul administrat în cauză a relevat faptul că inculpata Jianu Irina Paula, pentru a asigura desfăşurarea evenimentului, a luat legătura cu inculpații Popovici Bogdan (coordonatorul unui grup de firme) şi Popovici Marina Ioana stabilind împreună cu aceştia detaliile organizării simpozionului. Astfel, inculpata a discutat cu aceştia (atât la sediul ISC, cât şi la sediul unora dintre societățile comerciale) cuantumul taxelor de participare pentru persoanele fizice şi juridice şi modul de încasare al sumelor de bani plătite drept taxă de participare, respectiv prin virament direct în contul societăților comerciale manageriate de inculpatul Popovici Bogdan, stabilind ca firmele manageriate de inculpatul Popovici Bogdan să presteze serviciile de organizare fără ca Inspectoratul de Stat în Construcții să desfăşoare procedura de achiziție publică conform legii, urmând ca sumele intrate în contul societăților comerciale, cu titlu de taxă de participare, să fie transferate ulterior la SC Eurografica SRL, în

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

vederea achitării materialelor electorale necesare susținerii campaniei prezidențiale a inculpatului Năstase Adrian.

Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători apreciază, de asemenea, ca nefondată critica formulată de Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație şi Justiție – Direcția Națională Anticorupție – Structura Centrală, privind greşita achitare a inculpatei Jianu Irina Paula pentru săvârşirea infracțiunii de spălare de bani, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002 comb. cu art. 17 lit. e din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 alin. 2 Cod penal, pentru următoarele considerente:

Examinând actele şi lucrările dosarului, prin raportare la critica invocată de parchet, se constată că, prin rechizitoriul nr. 27/P/2008 din 16 ianuarie 2009 al Direcției Naționale Anticorupție - Structura Centrală, inculpata Jianu Irina Paula a fost trimisă în judecată, printre altele, şi pentru infracțiunea de spălare de bani, prev. de art. 23 alin. 1 lit. a din Legea nr. 656/2002 comb. cu art. 17 lit. e din Legea nr. 78/2000 şi cu aplic. 41 alin. 2 Cod penal, constând, în esență, în aceea că, prin organizarea evenimentului Trofeul Calității în Construcții, cu încălcarea atribuțiilor de serviciu şi a normelor legale privind stabilirea, încasarea şi evidențierea taxelor de participare şi prin neîntocmirea deconturilor de cheltuieli, aceasta a transferat dreptul de încasare a respectivelor taxe de la instituția organizatoare, respectiv, Inspectoratul de Stat în Construcții, la societățile prestatoare de servicii pentru organizarea evenimentului, în scopul disimulării originii ilicite a sumelor de bani obținute de inculpatul Năstase Adrian, urmare a folosirii influenței/autorității decurgând din funcția de preşedinte de partid.

Potrivit art. 23 alin. 1 lit a din Legea nr. 656/2002 : „constituie infracțiunea de spălare a banilor şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani: schimbarea sau transferul de bunuri, cunoscând că provin din săvârşirea de infracțiuni, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri sau în scopul de a ajuta persoana care a săvârşit infracțiunea din care provin bunurile să se sustragă de la urmărire, judecată sau executarea pedepsei”.

Aşadar, elementul material al infracțiunii de spălare de bani în modalitatea prevăzută în textul legal mai sus citat, îl constituie acțiunea de

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

schimbare sau transfer de bunuri, în scopul ascunderii sau al disimulării originii ilicite a acestor bunuri.

Prin acțiunea de transfer se înțelege, potrivit dispozițiilor legale mai sus citate, transmiterea drepturilor referitoare la un bun ce provine din săvârşirea unei infracțiuni către o altă persoană.

Subiectul activ al infracțiunii de spălare de bani este întotdeauna altul decât subiectul activ al infracțiunii din care provin banii ori bunurile respective, astfel cum rezultă din analiza textului de lege.

Convenția Europeană privind spălarea, descoperirea, sechestrarea şi confiscarea produselor infracțiunii incriminează ca infracțiune de spălare a banilor fapta de a achiziționa, deține sau folosi bunuri despre care cel care le achiziționează, le deține sau foloseşte ştie, în momentul dobândirii lor, că acestea constituie produse (art.6 lit.c). Se observă intenția legiuitorului român de a prelua dispozițiile Convenției europene aproape în întregime, reieşind cu claritate distincția dintre autorul infracțiunii de spălare de bani şi cel al infracțiunii din care provin bunurile.

Convenția face distincție între infracțiunea principală, din care rezultă un produs şi infracțiunea de spălare de bani, iar autorul acestei din urmă infracțiuni trebuie să prezume că bunul constituie un produs al infracțiunii principale.

Rezultă că, în mod obligatoriu, trebuie să existe un autor distinct, care să cunoască proveniența ilicită a bunurilor, fără de care nu ar putea exista infracțiunea de spălare de bani.

Sintagma „cunoscând că bunurile provin din săvârşirea de infracțiuni" este folosită de legiuitor pentru a exclude din sfera subiecților activi persoanele care au participat la comiterea infracțiunilor din care provin bunurile care formează obiectul spălării banilor. Dacă această expresie ar fi fost întrebuințată pentru a include în categoria subiecților activi şi participanții de la infracțiunea premisă, ea ar fi fost inutilă, deoarece persoana care a comis infracțiunea din care provin bunurile cunoaşte împrejurarea că fapta respectivă este infracțiune.

De asemenea, potrivit art. 17 lit. e) din Legea nr. 78/2000, infracțiunea de spălare de bani, atunci când banii provin din săvârşirea unei infracțiuni prevăzute în Secțiunea a 2-a din Legea nr. 78/2000, este infracțiune în legătură directă cu infracțiunea de corupție, iar potrivit art.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

18 alin. (2), se sancționează cu pedeapsa prevăzută în Legea nr. 656/2002 al cărei maxim se majorează cu 3 ani.

În raport cu prevederile menționate, pentru existența infracțiunii de spălare a banilor este necesar să se stabilească, pe baza probelor certe, că bunurile dobândite, deținute sau folosite provin din săvârşirea de infracțiuni şi că autorul cunoştea această împrejurare, nefiind suficientă simpla constatare că cel de la care bunurile au fost dobândite este cercetat pentru săvârşirea de infracțiuni, iar autorul cunoştea această din urmă împrejurare.

Raportând aceste considerații teoretice la speța de față, Înalta Curte de Casație şi Justiție-Completul de 5 Judecători constată că prima instanță a procedat la o corectă evaluare a situației de fapt atunci când a reținut că activitatea infracțională a inculpatei Jianu Irina Paula s-a circumscris strict organizării evenimentului Trofeul Calității în Construcții, ea fiind implicată, decizional, în păgubirea patrimoniului Inspectoratului de Stat în Construcții, prin neîncasarea veniturilor provenite din taxele de participare, precum şi prin efectuarea unor cheltuieli din bugetul instituției cu încălcarea dispozițiilor legale.

Astfel, în mod judicios, prima instanță a relevat că rolul inculpatei Jianu Irina Paula în ansamblul activității infracționale desfăşurate de inculpați a constat în punerea la dispoziția societăților conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian a sumelor de bani provenind din taxele de participare la Trofeul Calității, sume care au fost încasate astfel, în mod ilegal, de către societățile comerciale controlate de aceşti inculpați, fiind ulterior utilizate, potrivit planului pus la punct de către toți inculpații, pentru achiziționarea frauduloasă de materiale de propagandă electorală pentru inculpatul Năstase Adrian.

Prin aceste activități, inculpata Jianu Irina Paula s-a limitat la a transfera, în fapt, organizarea evenimentului Trofeul Calității către cele 5 societăți conduse şi controlate de inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana şi, în mod corespunzător, dreptul de a încasa taxele de participare, însă, toate aceste acțiuni, în mod clar şi neechivoc, intră în conținutul constitutiv al infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată şi continuată, întrucât procedând astfel,

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

inculpata şi-a încălcat atribuțiile de serviciu, cauzând astfel, un prejudiciu însemnat instituției pe care o conducea, cu sumele reprezentând taxele de participare la respectivul eveniment.

Ulterior luării şi punerii în practică a acestei decizii păgubitoare, astfel cum rezultă din coroborarea probelor judicios administrate, atât în faza de urmărire penală, cât şi în faza cercetării judecătoreşti, inculpata Jianu Irina Paula nu s-a mai implicat în operațiunile comerciale şi civile fictive desfăşurate de ceilalți trei inculpați, ei fiind aceia care, prin tranzacții fără corespondent în realitate, au disipat sumele de bani încasate cu titlu de taxe de participare la Trofeul Calității, după care le-au centralizat, în încercarea de a şterge orice legătură între inculpatul Năstase Adrian, ca beneficiar al unei finanțări ilegale a campaniei electorale, şi o manifestare organizată de o instituție publică, condusă de o persoană aflată în sfera sa de influență, reuşind astfel să disimuleze proveniența ilicită a sumelor de bani, utilizate mai apoi în beneficiul campaniei electorale pentru candidatul inculpat Năstase Adrian.

În consecință, sumele transferate către societățile comerciale organizatoare a evenimentului nu proveneau dintr-o infracțiune, ci reprezentau venituri legale la bugetul Inspectoratului de Stat în Construcții, destinația lor fiind schimbată de către inculpata Jianu prin încălcarea, cu ştiință, a atribuțiilor sale de serviciu, în scopul disimulării provenienței acestora de către inculpații Popovici Bogdan şi Popovici Marina Ioana, prin desfăşurarea activităților ilicite în modalitatea descrisă în considerentele hotărârii.

Prin urmare inculpata Jianu Paula Irina nu poate fi subiect activ al infracțiunii de spălare de bani, atât timp cât tot ea este şi autoare a infracțiunii prevăzută de art. 248 raportat la art. 248[1]Cod penal combinat cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 alin. 1 Cod penal, ce a stat la baza transferului de bani (ce reprezentau venituri legale la bugetul ISC) către cele 5 societăți comerciale organizatoare ale evenimentului Trofeul Calității în Construcții.

Aşadar, în mod just s-a constatat de către prima instanță că faptele comise de inculpata Jianu Irina Paula în legătură cu desfăşurarea evenimentului Trofeul Calității întrunesc doar elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor publice în formă calificată

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

şi continuată, iar nu şi pe cele ale infracțiunii de spălare de bani, (sub aspectul laturii obiective), dispunându-se în mod corect, achitarea acesteia în baza art.11 pct.2 lit.a rap.la art.10 lit.d Cod procedură penală, soluție ce va fi menținută şi în prezenta cale de atac.

7. Cu privire la criticile comune ale recurenților inculpați vizând greşita individualizarea a pedepselor, circumscrise cazului de casare prev. de art. 385⁹pct. 14 Cod procedură penală

Înalta Curte, în Complet de 5 Judecători constată că prima instanță, dând eficiență criteriilor de individualizare a pedepselor anterior menționate, în scopul asigurării depotrivă, a prevenției speciale, dar şi a celei generale, a procedat justificat atunci când a apreciat că, în cauză, se impune aplicarea pentru toți inculpații a unor pedepse exemplare, care presupun eliminarea temporară din societate a acestora, prin privarea lor efectivă de libertate, reținând astfel, că scopul pedepselor aplicate a fost acela de a preîntâmpina săvârşirea în viitor, de către ei sau de alte persoane, a unor noi infracțiuni sau a altora de acelaşi gen cu cele care au format obiectul judecății.

În acest sens, instanța de recurs consideră întemeiată opinia majoritară exprimată de prima instanță, în sensul că - exemplul inculpaților, sancționați prin aplicarea unor pedepse principale într-un cuantum moderat, stabilite diferențiat, în raport cu fiecare infracțiune reținută în sarcina lor, dându-se relevanță efectivă valorii sociale atinse, gradului ridicat de pericol social concret, ce a fost agravat prin modalitățile de săvârşire şi calitatea persoanei inculpatului, dar cu executare în regim de detenție - trebuie să reprezinte un puternic semnal de alarmă în primul rând pentru toți reprezentanții clasei politice din România, cu mesajul că ei nu sunt mai presus de lege, că faptele penale şi, în particular, cele de corupție, pe care intenționează să le comită, nu vor rămâne nesancționate, chiar dacă, deseori, trece un interval de timp mai îndelungat de la momentul săvârşirii lor şi până la aplicarea pedepselor, perioadă de timp de care inculpații nu sunt, întotdeauna, străini.

În acelaşi timp, pedepsele aplicate inculpaților au menirea de a descuraja finanțarea ilegală a partidelor politice şi, în particular, a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

campaniilor electorale, folosirea, fără acoperire legală, a instituțiilor publice şi a resurselor acestora în beneficiul unor candidați, dar şi implicarea ilegală a persoanelor particulare în asemenea activități.

În acest context, just s-a apreciat că pedepsele aplicate au menirea să–i descurajeze pe toți cei care ar fi tentați să intre în relații cu exponenți ai vieții politice sau să angajeze activități, dincolo de limitele legii, cu reprezentanții clasei politice, contribuind la realizarea de către aceştia a unor foloase necuvenite.

Orice persoană ar trebui astfel, să reflecteze asupra riscurilor pe care şi le asumă prin procurarea unor beneficii oamenilor care dețin temporar funcții publice sau politice importante, în sensul de a cântări dacă sunt dispuşi să plătească cu propria libertate atunci când se lasă angrenați în activități ilicite în favoarea acestora.

În privința circumstanțelor personale ale inculpaților, instanța de ultim control judiciar constată că prima instanță, justificat, a reținut, pe de o parte, că aceştia nu aveau antecedente penale, iar pe de altă parte, că nivelul înalt de instruire pe care inculpații îl au nu i-a împiedicat să comită infracțiunile deduse judecății, dovedind un real dispreț pentru valorile apărate de legea penală şi, pe cale de consecință, i-a condamnat, în unanimitate, pe inculpații Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Marina Ioana, Popovici Bogdan, Vasile Mihail Cristian şi, în majoritate, şi pe inculpatul Năstase Adrian la pedepse rezultante cu executare în regim de privare de libertate, prin raportare la limitele speciale prevăzute de fiecare text incriminator aplicabil în cauză.

Însă, tot prin raportare la circumstanțele personale ale acestora, la nivelul lor înalt de instrucție, fiind intelectuali, absolvenți cu studii superioare, instanța de recurs apreciază că prima instanță a fost prea aspră atunci când a stabilit cuantumul pedepselor pentru inculpatele Gasparovici Diana şi Popovici Marina Ioana, pe de o parte, ori când a dispus aplicarea unui spor de câte 1 an închisoare inculpaților Jianu Irina Paula, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, pe de altă parte, chiar în condițiile în care a reținut judicios în considerente amploarea activității infracționale, numărul şi gravitatea faptelor comise de fiecare dintre aceştia.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Astfel, în ceea ce le priveşte pe inculpatele Gasparovici Diana şi şi Popovici Marina Ioana, având în vedere contribuția lor concretă la comiterea faptelor, al căror grad ridicat de pericol social nu poate fi ignorat, raportat însă, şi la activitatea infracțională desfăşurată de ceilalți coinculpați, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 judecători consideră că aplicarea unor pedepse orientate spre minimul special, prevăzut de textele incriminatorii, dar în regim privativ de libertate, este îndestulătoare pentru a le determina pe recurente să conştientizeze consecințele conduitei lor ilicite şi să adopte, pe viitor, o atitudine de respect față de valorile sociale ocrotite de lege, realizându-se, astfel, scopul pedepsei, aşa cum este reglementat de art. 52 Cod penal.

Pentru aceste considerente, Înalta Curte - Completul de 5 judecători va reduce pedepsele stabilite de prima instanță pentru inculpatele Gasparovici Diana şi Popovici Marina Ioana.

Cu privire la sporul de pedeapsă, de câte 1 an închisoare, aplicat de prima instanță inculpaților Jianu Irina Paula, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 judecători reține că, potrivit dispozițiilor art. 34 lit. b Cod penal, în cazul concursului de infracțiuni, dacă instanța a stabilit în sarcina unei persoane numai pedepse cu închisoarea se aplică pedeapsa cea mai grea, care poate fi sporită până la maximum ei special, iar când acest maxim nu este îndestulător, se poate adăuga un spor de până la 5 ani. Textul enunțat consacră ordinea operațiunilor de individualizare judiciară a pedepsei în cazul concursului de infracțiuni şi stabileşte, implicit, caracterul susbsidiar al sporului de pedeapsă.

Prin urmare, atâta timp cât s-a apreciat de către prima instanță că pentru niciuna din faptele deduse judecății şi reținute în sarcina inculpaților mai sus menționați nu s-a impus majorarea pedepselor stabilite, până la limita maximă, în condițiile în care art. 34 lit. b Cod penal prevede o anumită ordine de individualizare judiciară a pedepsei, aplicarea sporului de pedeapsă este nejustificată, chiar dacă acesta vizează ansamblul activității infracționale.

Corelativ acestei interpretări a dispozițiilor legale în materie, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 judecători apreciază că, în cauză, se impune înlăturarea sporului de câte 1 an închisoare stabilit pe

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

lângă pedepsele rezultante aplicate inculpaților mai sus menționați, față şi de cuantumul pedepselor stabilite pentru infracțiunile concurente comise de aceştia.

Totodată, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată că solicitarea recurentului inculpat Vasile Mihail Cristian vizând reținerea dispozițiilor art. 74 alin. 1 lit. a şi c Cod penal precum şi schimbarea modalității de executare a pedepsei rezultante, în sensul suspendării sub supraveghere a acesteia, nu sunt întemeiate față de considerentele mai sus relevate (pentru incidența circumstanțelor atenuante). În ceea ce priveşte schimbarea modalității de executare a pedepsei, instanța de recurs reține că, dispozițiile art. 86^1 alin. 2 Cod penal statuează că „suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi acordată şi în cazul concursului de infracțiuni, dacă pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 3 ani " situație neincidentă în cauză, nici în raport de pedeapsa rezultantă aplicată de prima instanță (7 ani închisoare) şi nici în raport de noua pedeapsă rezultantă aplicată aceluiaşi inculpat de instanța de recurs (6 ani închisoare), în urma admiterii căii de atac exercitată de acesta şi înlăturării sporului de 1 an închisoare.

De asemenea, pentru motivele anterior relevate, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători constată ca fiind neîntemeiată critica formulată de recurentul inculpat Popovici Bogdan vizând redozarea pedepselor stabilite de prima instanță în sarcina acestuia.

Prin urmare, pentru considerentele mai sus menționate, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 judecători, în baza dispozițiilor art. 385^{15} alin. 1 pct. 2 lit. d Cod procedură penală, va admite recursurile declarate de inculpații NĂSTASE ADRIAN, JIANU IRINA PAULA, GASPAROVICI DIANA, POPOVICI BOGDAN, POPOVICI MARINA IOANA şi **VASILE MIHAIL CRISTIAN** împotriva sentinței nr.176 din 30 ianuarie 2012 pronunțată de Secția penală a Înaltei Curți de Casație şi Justitie, în dosarul nr.514/1/2009 şi **va casa în parte sentința penală atacată**, **numai în ceea ce priveşte încadrarea juridică a faptei reținute în sarcina inculpatului Năstase Adrian şi cu privire la individualizarea judiciară a pedepselor aplicate inculpaților Jianu**

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian şi, în rejudecare:

I.În baza art. 334 Cod procedura penală, va schimba încadrarea juridică a faptei reținute în sarcina inculpatului NĂSTASE ADRIAN din infracțiunea prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, în infracțiunea prev. de art.13 din Legea nr. 78/2000 şi menține pedeapsa principală de 2 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art.64 lit. a, b şi c Cod penal pe o durată de 2 ani, după executarea pedepsei principale.

II. Va înlătura sporul de 1 (un) an închisoare aplicat inculpatei **JIANU IRINA PAULA**, urmând ca inculpata să execute pedeapsa rezultantă de 6 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit.a, b şi c Cod penal pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

III. Va reduce pedeapsa aplicată inculpatei **GASPAROVICI DIANA** pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în forma calificată prev. de art.26 raportat la art.248 cu referire la art. 248^1 Cod penal, combinat cu art. 17 lit.d din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 6 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art. 64 lit.a, b şi c Cod penal, la 5 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit.a, b şi c Cod penal pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

IV. Va înlătura sporul de 1(un) an închisoare aplicat inculpatului **POPOVICI BOGDAN,** urmând ca inculpatul să execute pedeapsa rezultantă de 6 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

V. Va descontopi pedeapsa rezultantă de 7 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit. a şi b Cod penal aplicată inculpatei **POPOVICI MARINA IOANA**, în pedepsele componente, pe care le va repune în individualitatea lor, cu înlăturarea sporului de 1 an închisoare.

Va reduce pedeapsa stabilită inculpatei Popovici Marina Ioana pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

publice în forma calificată prev. de art. 26 raportat la art. 248 cu referire la art. 248^1 Cod penal, combinat cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 6 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit. a şi b Cod penal, la 5 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

Va reduce pedeapsa stabilită inculpatei Popovici Marina Ioana pentru săvârşirea infracțiunii de spălare de bani prev. de art. 23 al. 1 lit. b şi c din Legea nr. 656/2002 raportat la art.17 lit. e din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 6 ani închisoare la 4 ani închisoare.

Va reduce pedeapsa stabilită aceleiaşi inculpate pentru săvârşirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată prev. de art. 290 Cod penal raportat la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 2 ani închisoare la 1 an închisoare.

În baza art. 33 lit. a, art. 34 lit. b şi art. 35 Cod penal, va contopi pedepsele mai sus menționate, urmând ca inculpata să execute pedeapsa cea mai grea, de 5 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal pe o durata de 5 ani, după executarea pedepsei.

VI. Va înlătura sporul de 1 an închisoare aplicat inculpatului **VASILE MIHAIL CRISTIAN**, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa rezultantă de 6 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

Va menține celelalte dispoziții ale sentinței penale recurate.

De asemenea, instanța de ultim control judiciar, în baza dispozițiilor art. 385^15 alin. 1pct.1 lit. b Cod procedură penală, va respinge, ca nefondat, recursul declarat de PARCHETUL DE PE LÂNGA ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ŞI JUSTIȚIE – DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE împotriva aceleiaşi hotărâri.

Văzând şi dispozițiile art. 192 alin. 3 Cod procedură penală, Înalta Curte de Casație şi Justiție - Completul de 5 Judecători va stabili că sumele de câte 100 lei, reprezentând onorariile apărătorilor desemnați

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

din oficiu pentru recurenții intimați inculpați Năstase Adrian, Jianu Irina Paula, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana, Vasile Mihail Cristian şi recurenta inculpată Gasparovici Diana, până la prezentarea apărătorilor aleşi, se vor suporta din fondul Ministerului Justiției .

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE

Admite recursurile declarate de inculpații **NĂSTASE ADRIAN, JIANU IRINA PAULA, GASPAROVICI DIANA, POPOVICI BOGDAN, POPOVICI MARINA IOANA** şi **VASILE MIHAIL CRISTIAN** împotriva sentinței nr.176 din 30 ianuarie 2012 pronunțată de Înalta Curte de Casație şi Justitie, secția penală în dosarul nr.514/1/2009.

Casează în parte sentința penală atacată, numai în ceea ce priveşte încadrarea juridică a faptei reținute în sarcina inculpatului Năstase Adrian şi cu privire la individualizarea judiciară a pedepselor aplicate inculpaților Jianu Irina Paula, Gasparovici Diana, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana şi Vasile Mihail Cristian şi, în rejudecare:

I.În baza art. 334 Cod procedura penală, schimbă încadrarea juridică a faptei reținute în sarcina inculpatului NĂSTASE ADRIAN din infracțiunea prev. de art. 13 din Legea nr. 78/2000 cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, în infracțiunea prev. de art.13 din Legea nr. 78/2000 şi menține pedeapsa principală de 2 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art.64 lit. a, b şi c Cod penal pe o durată de 2 ani, după executarea pedepsei principale.

II.Înlătură sporul de 1 (un) an închisoare aplicat inculpatei JIANU IRINA PAULA, urmând ca inculpata să execute pedeapsa rezultantă de 6 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit.a, b şi c Cod penal pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

III. Reduce pedeapsa aplicată inculpatei GASPAROVICI DIANA pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în forma calificată prev. de art.26 raportat la art.248 cu referire la

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

art. 248[1] Cod penal, combinat cu art. 17 lit.d din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 6 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art. 64 lit.a, b şi c Cod penal, la 5 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit.a, b şi c Cod penal pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

IV.Înlătură sporul de 1(un) an închisoare aplicat inculpatului POPOVICI BOGDAN, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa rezultantă de 6 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

V.Descontopeşte pedeapsa rezultantă de 7 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit. a şi b Cod penal aplicată inculpatei POPOVICI MARINA IOANA, în pedepsele componente, pe care le repune în individualitatea lor, cu înlăturarea sporului de 1 an închisoare.

Reduce pedeapsa stabilită inculpatei Popovici Marina Ioana pentru complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor publice în forma calificată prev. de art. 26 raportat la art. 248 cu referire la art. 248[1] Cod penal, combinat cu art. 17 lit. d din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 6 ani închisoare şi 5 ani interzicerea drepturilor prev. de art.64 lit. a şi b Cod penal, la 5 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

Reduce pedeapsa stabilită inculpatei Popovici Marina Ioana pentru săvârşirea infracțiunii de spălare de bani prev. de art. 23 al. 1 lit. b şi c din Legea nr. 656/2002 raportat la art.17 lit. e din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 6 ani închisoare la 4 ani închisoare.

Reduce pedeapsa stabilită aceleiaşi inculpate pentru săvârşirea infracțiunii de fals în înscrisuri sub semnătură privată prev. de art. 290 Cod penal raportat la art. 17 lit. c din Legea nr. 78/2000 şi cu aplicarea art. 41 al. 2 Cod penal, de la 2 ani închisoare la 1 an închisoare.

În baza art. 33 lit. a, art. 34 lit. b şi art. 35 Cod penal, contopeşte pedepsele mai sus menționate, urmând ca inculpata să execute pedeapsa cea mai grea, de 5 ani închisoare şi pedeapsa complementară a

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO

interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal pe o durata de 5 ani, după executarea pedepsei.

VI.Înlătură sporul de 1 an închisoare aplicat inculpatului VASILE MIHAIL CRISTIAN, urmând ca inculpatul să execute pedeapsa rezultantă de 6 ani închisoare şi pedeapsa complementară a interzicerii drepturilor prev. de art. 64 lit. a şi b Cod penal, pe o durată de 5 ani, după executarea pedepsei.

Menține celelalte dispoziții ale sentinței penale recurate.

Respinge, ca nefondat, recursul declarat de PARCHETUL DE PE LÂNGA ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ŞI JUSTIȚIE – DIRECȚIA NAȚIONALĂ ANTICORUPȚIE împotriva aceleiaşi hotărâri.

Onorariile apărătorilor desemnați din oficiu pentru recurenții intimați inculpați Năstase Adrian, Jianu Irina Paula, Popovici Bogdan, Popovici Marina Ioana, Vasile Mihail Cristian şi recurenta inculpată Gasparovici Diana, pâna la prezentarea apăratorilor aleşi, în sumă de câte 100 lei, se suportă din fondul Ministerului Justiției.

Definitivă.

Pronunțată în şedință publică, astăzi, 20 iunie 2012.

WWW.LUMEAJUSTITIEI.RO